

Laatste levensjaren, dood en verheerlijking van Maria

**Eerste en hoogste Patrones van de Kerk in haar ontstaan en ontluiking,
toevlucht van haar leden in elke nood en onzekerheid,
apostel der apostelen,
beschermster van de eerste en latere gelovigen,
algemene Moeder van alle christenen,
bij haar Hemelvaart gekroond tot Koningin van de hemel en de aarde.**

Bemerking vooraf.

Het hoofdstuk dat nu volgt vormt in de oorspronkelijke uitgave het laatste kapittel in het leven der H. Maagd.

Op zichzelf is dit ‘Leven’ onvolledig; het bevat niets over Maria vanaf de terugkeer uit Egypte tot haar verhuizing naar Efeze. De elementen uit dit lange tijdperk liggen verspreid in de geschiedenis van Jezus’ leven en verrijzenis.

Daar wij, zoals juist gezegd, het Leven van Maria en haar Zoon en diens Lijden als een onverdeelbaar geheel opvatten en uitgeven, is het logisch voor deze laatste jaren van Maria in dit werk de plaats in te ruimen, waar ze chronologisch thuishoren. Hier is het de geschikte plaats.

Wij moeten ook nog doen opmerken dat de mededelingen van dit hoofdstuk niet doorlopend in hetzelfde jaar, maar in de loop van meerdere jaren gedaan zijn en wel ieder jaar in de maand augustus in de dagen vóór Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart.

De schrijver heeft ze bijeengebracht en gerangschikt in de orde waarin men ze straks zal vinden; straks, d.i. na een uitweiding over de stad en het gewest Efeze ten tijde van Christus.

Wij menen goed te doen de lezer hiermee een weinig bekend te maken. Het zal hem in staat stellen de verhalen van de zienster beter te verstaan en Maria in haar laatste jaren met meer begrip te beschouwen.

Overigens zonder dit speciaal hoger doel is een zekere kennis van de oude wereld- en Bijbelstad Efeze al op zichzelf waardevol.

Uitweiding over Efeze, stad en omgeving.

In de oudheid was het Bijbelse Efeze een beroemde en bloeiende havenstad nabij de westkust van Klein-Azië, ten noordoosten van het aanzienlijke eiland Samos.

Vóór Christus is ze eeuwen lang ook een middenpunt van heidense beschaving geweest, een heidense cultusplaats en afgodsdienstcentrum met als aantrekkingspunt de tempel van Artemis of Diana.

Efeze was een machtige provinciestad met grote politieke invloed, de roemrijkste van alle hellenistische steden. Dit schrikte Paulus niet af, maar stimuleerde hem integendeel om daar het zaad van de christelijke leer uit te gaan strooien (cfr. Hand. 18, 19-21). Kort daarna bezocht hij opnieuw deze stad en hield er zich 3 jaren op (Hand. 19, 1; 20, 31). Hij bracht er een bloeiende christelijke gemeenschap tot stand en maakte Efeze tot een vuurhaard en brandpunt van christelijke leven. Hij stelde er zijn beminde leerling Timoteus tot eerste bisschop aan.

Ook de evangelist Joannes heeft te Efeze gewoond; dit is boven alle twijfel verheven, maar de datum van zijn aankomst is niet bekend.

Even zeker staat het vast, zelfs wetenschappelijk¹, dat ook Maria in het gewest van Efeze heeft gewoond, en dat zich daar ook vele christenen

¹ Over de wetenschappelijke zekerheid van Maria's verblijf in het gewest van Efeze.

Daarvoor verwijzen wij onze lezers, die Duits verstaan, naar het standaardwerk van Dr. Johannes Niessen: 'Panagia-Kapuli', Dülmen 1906.

zijn komen vestigen, waar de Joden, overigens, volgens Flavius Josephus, een volkrijke kolonie vormden (Ant. 16, II, 3). Deze genoot aanzienlijke voorrechten, zoals godsdienstvrijheid en vrijstelling van legerdienst.

Het verblijf van Joannes te Efeze is ons niet bekend uit de H. Schrift, maar wel uit de traditie, nl. door Ireneüs, Klemens van Alexandrië, Eusebius en meer anderen. Te allen tijde werd zijn graf te Efeze vereerd, ofschoon zijn lichaam er nooit teruggevonden werd (cfr. fasc. 33, nr. 2088 en voetnoot 233). Zijn graf is bevat in de heuvel, waarop vele eeuwen vóór Christus het oorspronkelijke Efeze gelegen was.

De stad verplaatste zich naar het zuidwesten en na Christus' tijd ontstond bij Joannes' graf het dorp dat eeuwen lang Ajasolok heette, d.i. 'de heilige godgeleerde' of 'godschouwer', van het Grieks 'Agios theologos'.

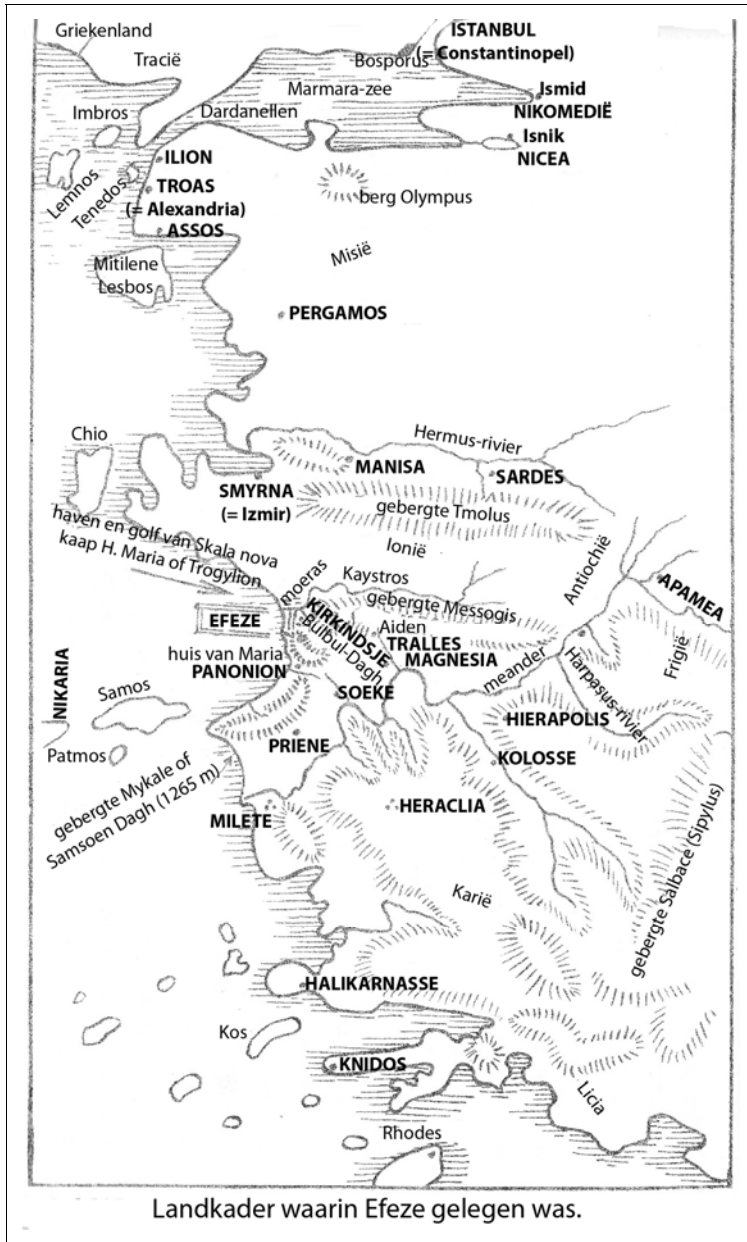
Thans heet het dorp Seldsjoek, naar de naam van een Turkse veroveraar.

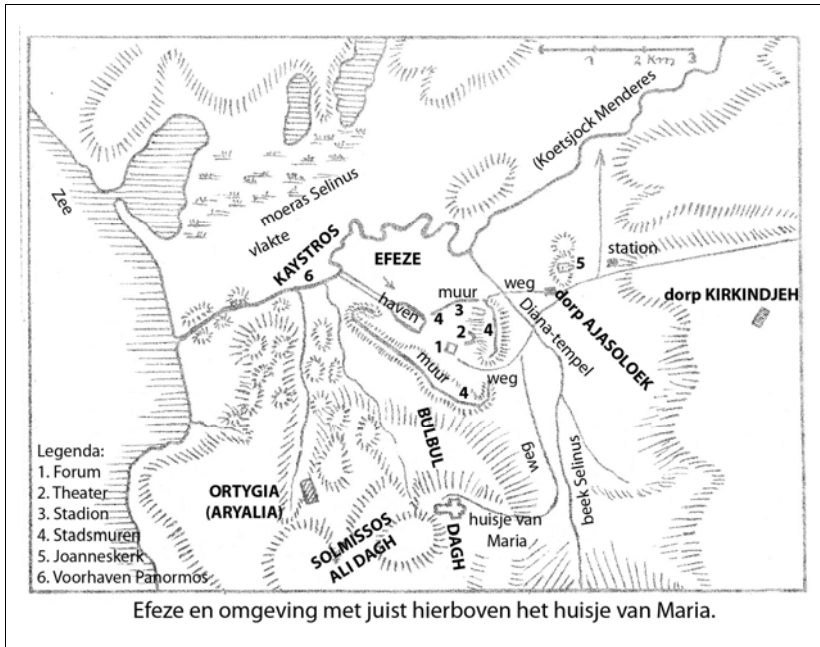
Het nieuwe Efeze dat aangelegd werd 1500 m ten zuidwesten van de genoemde heuvel ontstond in 286 vóór Chr. Daar vindt men 2 kleine heuvelketens waarvan de ene van zuid naar noord, de andere van zuidoost naar noordwest gericht is. De 2 zuidpunten verenigen zich nagenoeg, terwijl de 2 ketens naar het noorden en het noordwesten lopen, zich van mekaar verwijderen en aan de noordkant een grote opening laten. De stad ontwikkelde zich in de vallei tussen de 2 ketens en op de binnenhellingen van deze ketens.

Deze heten – men vindt de namen op de kaarten hierna:

- Prion of ook Pion, thans Panajir Dagh ('Dagh' = 'berg') en
- Koressus.

Vanuit oecumenisch standpunt lijkt het niet onbelangrijk dat ook de Russisch-orthodoxe monniken van de berg Athos geloven aan Maria's verblijf bij Efeze, want volgens hun tradities zou Jezus' Moeder van daar uit op reis getogen zijn naar Cyprus en zelfs zou zij bij die gelegenheid terecht gekomen zijn op hun heilige Athosberg, waar zij eveneens een tijdje verbleef.

De laatste oude naam is nu vervangen door de nieuwe poëtische naam ‘Bulbul-Dagh’, d.i. ‘Nachtegalenberg’. De laatste naam geeft men echter ook aan het gebergte meer zuidelijk, waar Maria woonde.

‘Panajir Dagh’ betekent ‘berg van de Panagia’, d.i. ‘van de alheilige Moeder van God’. Hij ontleende deze naam aan Maria, wier goddelijk moederschap te Efeze tot dogma werd uitgeroepen.

De 2 stadsmuren liepen grillig op en neer op de oneffen rug van de 2 heuvelketens waartussen de stad in de vallei en op de hellingen gelegen was.

Aan de noordkant in de opening lag de haven, die, zoals de schuine heuvelketen, ook Koressus heette. Door een kanaal stond ze met de Kayster-rivier in verbinding en zo met de zee. Er wordt beweerd dat de zee toen veel dieper in het land drong en tot in de buurt van Efeze kwam, wat zeer onzeker is. De stad vulde geheel de ruimte binnen de muren, doch het centrum met de hoofdgebouwen vindt men in de vallei en op de laagste hellingen. De oostelijke heuvelketen bereikt een niveau

van 130-135 m; de westelijke een hoogte van 358 m in haar zuidelijk gedeelte, maar daalt tot 100 m in het noorden. Hier heeft men door de opening een mooi vergezicht over de moerassige Kaystrosvlakte tot op de zee.

De ruïnes van Efeze behoren tot de prachtigste en kostbaarste overblijfselen uit de oudheid.

Wij willen nu even, heel in het kort en vlug, de stad doorwandelen en de monumenten noemen, die wij op onze weg ontmoeten. Het commentaar zal tot een minimum beperkt worden en in vele gevallen geheel wegblijven. De cijfers tussen haakjes () verwijzen naar het 'Plan van de stad Efeze'.

Van het station (1) westwaarts gaande komen wij na een weg van 400 m bij het ellendige, reeds genoemde Turkse dorp Ajasoloek, gelegen bij de zuidvoet van een kleine heuvelketen, die van zuid naar noord bestaat uit 3 toppen. Van hier heeft zich het oorspronkelijke Efeze 1500 m verder naar het zuidwesten verlegd. In de middelste heuvel vindt men het graf van de apostel en evangelist Joannes.

Van de voet van de heuvel zuidwaarts gaande, laten wij de tempel van Diana (Artemision) (2) links, gaan over de beek Selenus (3), volgen de weg 4, die om de Prion- of Panajir-Dagh-heuvel draait.

Wij laten op deze weg het graf van de krijgsheld Androclos links (5). Wij treden weldra door de Magnesiapoort (6) de stad in en hebben op dit punt het oost-gymnasium rechts (7).

Even verder links hebben we de resten van een christelijke kerk (8), die een heidense basiliek opgevolgd heeft. Nog een weinig verder, weer links, liggen de resten van een wollemarkt of -halle (9).

De weg loopt door de pas tussen de Prionheuvel rechts en de akropool van de westelijke heuvelketen en alvorens aan het einde van de pas in de middelvallei af te dalen ziet men rechts op de eerste heuvelhelling een Odeion of klein theater (10).

Aanstands daarop liggen links de resten van een Romeinse tempel (11), die de agora of markt (12) in het noordwesten beheerst.

Plan van de stad EFEZE

1. Station.
2. Tempel van Diana (Artemision).
3. Beek Selenus.
4. Weg die om de Prion- of Panajir-Dagh-heuvel draait.
5. Graf van de krijgsheld Androctos.
6. Magnesiapoort.
7. Oost-gymnasium.
8. Christelijke kerk die een heidense basiliek opgevolgd heeft.
9. Wollemarkt of wolhalle.
10. Odeion of klein theater.
11. Romeinse tempel.
12. Agora of markt.
13. Eén van de meest grandioze theaters van de wereld.
14. Tempel van Serapis.
15. Gebouw dat vermoedelijk een gymnasium is geweest.
16. Sportplein (sporen van de verzande haven van Lysimachus die de nieuwe stad stichtte).
17. Nieuwe haven (de oude haven werd door de Romeinen gedempt en vervangen door een sportplein – zie 16).
18. Kayster-rivier.
19. Machtig gebouwencomplex (overblijfsel van termen en een groots gymnasium, het 3e van de 4 grote gymnasia van Efeze).
20. Brede zuilenweg of Arkadiane.
21. Dubbele kerk, toegewijd aan de Moeder Gods.
22. Vierkante toren (gevangenis van de H. Paulus en van andere martelaren).
23. Stadion, dat voor een deel op de noordelijke helling van de Prionheuvel, voor een deel op stevige onderbouwen rust. De onderbouwen vormden tevens holen voor wilde dieren die in het worstelperk van het stadion moesten vechten.
25. Volgbogige poort.
26. Stadsmuur.
27. Vals graf van Maria Magdalena.
28. Grot, zogenaamd van de 7 slapers.
29. Graf van de leerling van Sint Paulus, nl. Timoteüs, eerste bisschop van Efeze.
30. Gebouwencomplex (= overblijfsel van het 4e van Efeze's gymnasia; het wordt naar de naam van de stichter of schenker 'gymnasium van Vedius' genoemd).
31. Oostpoort van Efeze.
32. Middeleeuwse burcht.
33. Oude Turkse moskee.

Een paar 100 meters ten oosten van die markt lag een van de meest grandioze theaters van de wereld (13). De ligging was allergeleukst gekozen. Zelfs van de laagste zitplaatsen van het halfrond overziet men de hele vallei en verder door de noordelijke opening heel het landschap in de richting van de zee. In totaal waren er 23.000 plaatsen (cfr. D.B. Suppl. k. 1096). In dit theater en op de juist vermelde agora zijn te situeren de taferelen uit Hand. 19, 18-40.

De tempel van Serapis wordt aangeduid door 14, terwijl door 15 een gebouw aangeduid wordt dat vermoedelijk een gymnasium is geweest.

Dicht daarbij, in de richting noordwesten, ziet men de sporen van de verzande haven van Lysimachus (16), die de nieuwe stad stichtte. Door de Romeinen gedempt, werd ze vervangen door een sportplein en 250 m naar het noordwesten verlegd (17).

Een kanaal verbond ze met de Kayster (18) en met de voorhaven. Even ten oosten van de nieuwe haven (17) en het sportplein (16) ontdekte men de resten van een machtig gebouwencomplex (19).

Zorgvuldige opgravingen van recente datum hebben uitgemaakt dat de ruïne een overblijfsel is van termen en van een groots gymnasium, dat van noord naar zuid 150 m in de lengte mat, het derde van de 4 grote gymnasia van Efeze. De termen bij de haven grensden ten westen aan het gymnasium.

Ten oosten behoorde ook het sportplein (16) tot het gymnasium (cfr. 't H. L., oktober 1958, blz. 157). Aan de zuidzijde van deze grootse gebouwen passeerde een brede zuilenweg of Arkadiane (20), die het groot theater met de haven (17) verbond.

400 m ten noordwesten van het theater (13) verhief zich in het christelijk tijdperk de dubbele kerk, toegewijd aan de Moeder Gods (21).

Hier werd op 22 juli 431, tijdens een algemene kerkvergadering, de dwaalleer van Nestorius veroordeeld. Hij aanvaardde in Christus 2 personen en randde zodoende het goddelijk moederschap aan.

Die kathedraal bestond uit 2 kerken in de lengte achter elkander gelegen (80 m bij 22 m). Op het stadsplan duidt het getal 22 een vierkante toren aan, die beschouwd wordt als de gevangenis van de H. Paulus en van andere martelaren; hij maakte van de stadsmuren deel uit.

Het getal 23 duidt het stadion aan, dat voor een deel op de noordelijke helling van de Prionheuvel, voor een deel op stevige onderbouwen rust.

De onderbouwen vormden tevens hopen voor wilde dieren die in het worstelperk van het stadion moesten vechten (23).

Tegen de zuidmuur is een volbogige poort aangebouwd, die grotendeels nog bestaat (25). Het oostelijk einde van het stadion reikt tot tegen de stadsmuur (26, 26), waarvan alleen de fundamenten behouden zijn.

27 is een vals graf van Maria Magdalena.

28 is een grot, zogenaamd van de 7 slapers, een legende die te wonderbaar is om waar te zijn. (cfr. Pet. Boll. 9, blz. 48).

29 zou het graf aanwijzen van de leerling van Sint-Paulus, nl. Timoteüs, eerste bisschop van Efeze.

Het gebouwencomplex 30, ten noorden van het stadion aan de overkant van de zuilenstraat of heilige weg die naar de tempel van Diana leidt, wordt nu voor een overblijfsel gehouden van het vierde van Efeze's gymnasia; het wordt naar de naam van de stichter of schenker 'gymnasium van Vedius' genoemd.

De heilige zuilenweg leidt naar de oostpoort van Efeze (31) en verder naar de Dianatempel (2) en Ajasoelok. Deze tempel verhief zich op een ruim, kunstmatig terras; hij was de roem van het heidense Efeze tot na Christus onder de regering van Konstantijn.

Van de noordelijkste en middelste der 3 toppen van Ajasoelok heeft men een ver en prachtig uitzicht op de eigenlijke stad en op de Kaystrosvlakte tot aan de zee. Dit is op te merken, want ook K.

Emmerick vermeldt het vergezicht tot op de zee vanaf de middelste top van de heuvel waarin Joannes' graf gelegen was.

De noordelijkste top is bekroond met een middeleeuwse burcht (32).

Onder de middelste top staat buiten het terrein van de verdwenen grote Sint-Janskerk een oude moskee (33).

Meer zuidelijk, aan de voet van de zuidelijkste top staat nog de moskee van Isa Bey.

De Joanneskerk was één van de prachtigste heiligdommen van de gehele christenheid, zodat ze kon wedijveren met de kerk der apostelen te Konstantinopel. De laatste opgravingen, begonnen in 1926 maken het mogelijk een nauwkeurige beschrijving van het heiligdom te geven. Uit deze beschrijving kunnen wij ons hier slechts enige trekken veroorloven.

Door keizer Justinianus groots gebouwd, had de basiliek een lengte van ongeveer 100 m, de nartex of het inganggebouw inbegrepen; ze had een ruime middenbeuk en 2 kleiner zijbeuken.

Vóór de nartex strekte zich een ruim atrium of vierkante voorhof uit met een vijver in het midden en met omringende zuilengangen.

Op de nartex prijken 5 koepels en op de eigenlijke kerk 6 grotere koepels, die een Latijns kruis vormden. Onder de middelste van de laatste koepels werd het graf van de apostel gezocht en gevonden.

Ten oosten van het altaar vond men de ingang van een kleine gang die naar een crypte met enige grafkamers leidt, nl. een centrale grafkamer, omgeven door 4 andere lage grafkamers; men veronderstelt terecht dat de middelkamer het oorspronkelijk graf van de H. Joannes is, waar omheen enkele voorname personages zich later een graf hebben laten maken; de archaische eenvoud van het middelste graf is zo opvallend, dat men die beschouwt als het zekerste bewijs van zijn echtheid. Het zou dateren uit de 2^e eeuw, Joannes stierf in 99. Geen enkel gebeente werd er in teruggevonden (zie hierover fasc. 33, nr. 2088 en voetnoot 233).

Niettegenstaande het ontbreken van gebeenten en relikwieën bleef het graf van de godschouwer, apostel en evangelist Joannes gedurende de middeleeuwen een van de meest vermaarde en drukst bezochte bedevaartplaatsen in het Oosten. De geschiedenis vermeldt ontelbare wonderen, die bij dat graf geschieden.

Efrem, patriarch van Antiochië (530), vermeldt een welriekende stof die men er verzamelde als uit een bron.

De H. Augustinus spreekt van aarde of zand, die als het ware uit de grond opborrelde als uit een bron.

Het menologium van Basilius Porfirogenetes (8 mei) maakt gewag van hetzelfde miraculeus stof, dat door Gregorius van Tours een soort manna genoemd wordt, gelijkend op meel, dat door de christenen meegenomen werd en dat vele wonderen bewerkte.

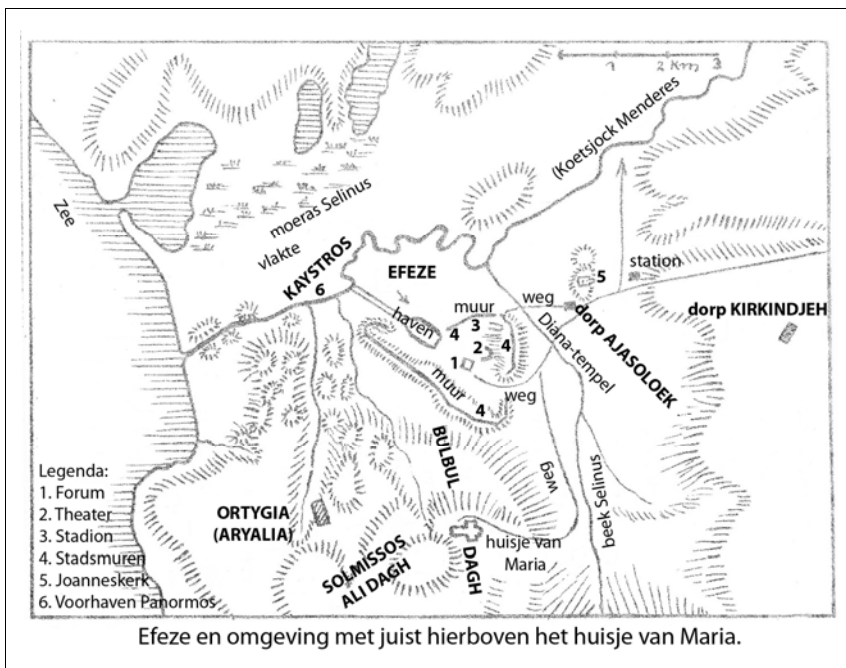
(Hiermee is wellicht te vergelijken het wonder van een soort mannadauw, die op het graf van Agnes van Montepulciano neerdaalde; Leven van Catharina van Siëna, 246).

Gebouwd door keizer Justinianus (527-565) heeft ze slechts een bestaan van 7 tot 8 eeuwen gekend. Na de inval van de Turken of Seldsjoeken in

de 12^e en 13^e eeuw ging ze haar ondergang met rasse schreden tegemoet, tot ze eindelijk neerstortte en onder haar puin het graf van de apostel begroef.

Het Turkse dorp Ajasoloek ligt aan de voet van de zuidelijke hoogte. De gehele heuvelketen is omgeven door een muur.

De westelijke poort in die muur bevindt zich bij de Turkse moskee (33). Op de zuidhelling van de heuvel verheft zich een grotere, monumentale poort, genaamd 'Poort van de Martelaren', waardoor men uit zuidelijke richting de heuvel bereikt. Van hier 400 m oostwaarts gaand, komen wij terug bij het stadion, het uitgangspunt van onze omwandeling (1).

De omgeving van Efeze (zie kaart 'Efeze en omgeving'; ook de kaart 'Plan van de stad Efeze').

Ruim 2 uren ten zuidwesten van Efeze ligt aan een baai de kleine havenstad Skala Nuova of Koesj Adasi, d.i. Nieuwe Ladder, zoals de Turken een havenstad noemen (Géogr. univ. V, 48. 53) tamelijk eng, maar druk bezocht. In het westen is de zee 8 km van Efeze verwijderd.

Ten oosten van de stad vloeit een beek voorbij en ten westen 2, die alle 3 uit zuidelijke richting parallel met elkaar van het gebergte afdalen en ten noorden van de stad uitmonden in de rivier Kaystros.

Deze vloeit door een moerassige vlakte naar de zee.

Door sommigen werd deze rivier verward met de ‘Meander’ of ‘bochtenrivier’, die meer zuidelijk stroomt. De benaming van die reizigers is toch niet geheel onjuist, daar de Kaystros wegens zijn vele bochten door de Turken ook ‘Kleine Meander’, ‘Koetsjoek Menderes’ genoemd wordt, in tegenstelling met de eigenlijke Meander, die zij ‘Grote Meander’ noemen.

Ten zuiden van Efeze ligt een heuvelland dat zuidwaarts geleidelijk omhoog stijgt. Na een kleine daling van de stadsheuvelketen Koressos of Bulbul-Dagh (358 m), die de stadsmuur droeg, stijgt het gebergte zuidwaarts golvend opwaarts. Het neemt de naam aan van Ala Dagh (voorheen Solmissos), maar wordt ook, als zijnde de verlenging van de Koressos, aangeduid met de naam Bulbul-Dagh.

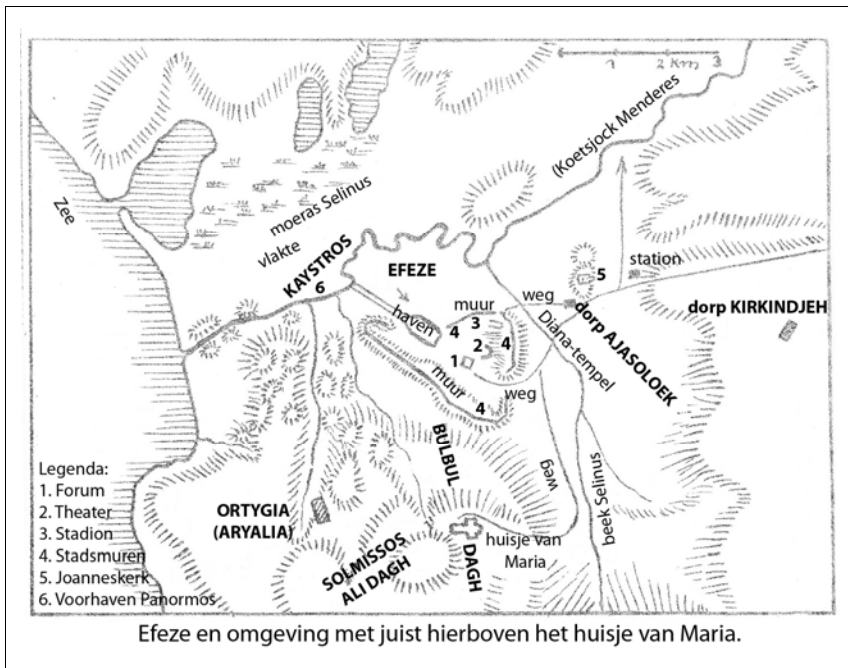
De afstand van Efeze naar deze berg wordt verschillend opgegeven. K. Emmerick spreekt van 3 uren, maar de afstanden zijn door haar gewoonlijk te hoog geschat, zodat wij meestal een uur op 40 minuten mogen schatten. Haar 3 uren zouden dus neerkomen op een paar uren. De reizigers zijn ook zeer ongelijk in hun opgaven. Sommigen spreken eveneens van 3 uren. De afstand tussen Efeze en Maria’s huis in dat gebergte is in feite slechts 6 km in rechte lijn of vogelvlucht. Maar de rotsige, kronkelende, opstijgende paden verlengen die weg en maken dat een middelmatig gaander bijna 3 uren nodig heeft om hem te voet af te leggen.

Ten zuiden van Maria’s huis stijgt het Nachtegalengebergte steeds hoger, en gaat over in de Samsoen Dagh, die ook berg Mykale genoemd wordt. Zich halve-maan-vormig naar het zuidwesten wendend eindigt hij bij de zee tegenover het eiland Samos en vormt ‘de kaap van Maria’ of ‘Trogillion’. Het niveau van de Mykaleberg is 1265 m.

Ten aanzien van de Solmissos en meer nog van de Mykale, kan men met K.E. zeer juist zeggen dat Efeze aan de voet ligt van een zeer hoge berg, ofschoon het zelf 2 heuvelketens bedekt. De provincie van oud-Ionië, die geheel de landstreek van Efeze omvat, is, hoewel wild en bergachtig, een aangenaam en vruchtbaar land.

Overal groeien bomen, sikomoren (= ficus fatua; cfr. vijgenbomen), olijfgraanat-, limoen-, sinaas-, amandel- en terpentijnbomen. De wijnstok levert enorme witte, blauwe en zwarte druiven met trossen van 5 à 10 pond. De streek bevat ook bouwland. “De natuur is verrukkelijk, schrijft prof. De Waele in t H. L., 1958, blz. 160.

In nr. 2166 zal K. spreken van schone en vruchtbare heuvelen en besluiten: Het land is wild, zonder nochtans onvruchtbaar te zijn.

Tweede uitweiding. – Het huis van Maria in het gebergte bij Efeze.

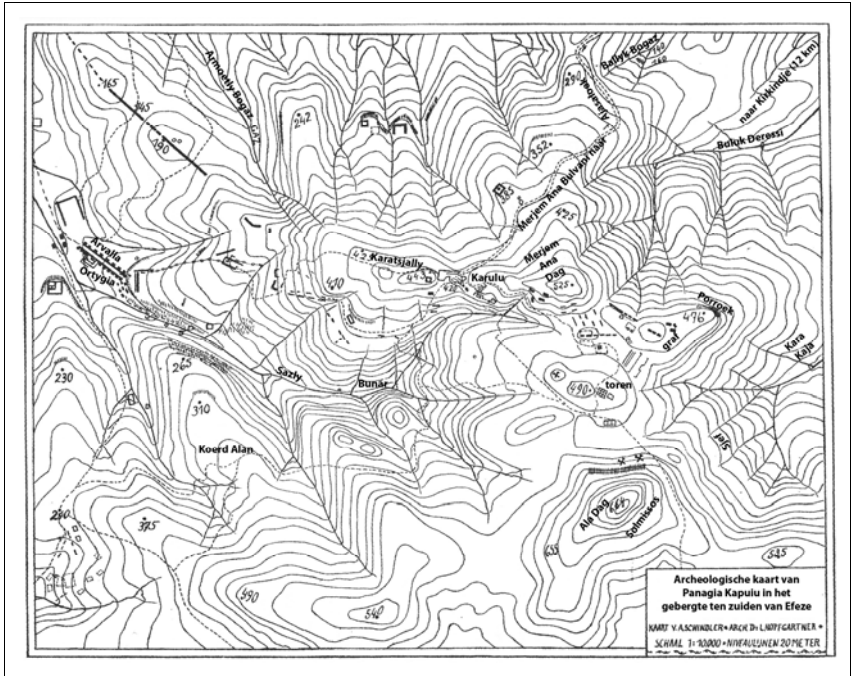
Opzoekingen in 1891 ondernomen op grond van K. Emmerick mededelingen hebben als resultaat gehad de ontdekking van een vervallen byzantijnse kapel, die het door K.E. beschreven huis van Maria zou geweest zijn.

De kapel is gelegen op de noordelijke helling van de zogenaamde Nachtegalenberg, de Bulbul-Dagh, ook Ala-Dagh, oudtijds Solmissosberg geheten. Het ligt in rechte lijn 6 km ten zuiden van het oude Efeze en even ver van de zeekust.

De ontdekte kapel wordt door de christenen uit de omstreken ‘Panagia’ of ‘Panaja Kapulu’ geheten. Dit is een hybride benaming, half Turks, half Grieks.

- ‘Panaja’ of ‘Panagia’ betekent ‘alheilig’, de alheilige en is de bekende specifieke uitdrukking om de Moeder Gods aan te duiden.
- ‘Kapu’ (‘Kapoe’) betekent in het Turks: ‘deur, poort, woning, heiligdom’.
- ‘Lu’ is een toegevoegd partikel dat op de plaats wijst.

‘Panagia Kapuloe’ is een uitgestrekte oase, een heerlijke plek, een kleine vlakte in een wild berglandschap, dat zich heuvelachtig ontrolt met een niveau van 450 m. Het huisje ligt in een kleine verdieping op een niveau van 443 m te midden van bomen, iets hoger dan de kabbelende bron die 10 m van het huisje ontspringt; het leunt aan tegen de berghelling van de beboste Bulbul-Dagh en geniet een prachtig zicht op de Middellandse Zee. Zie de kaart hieronder.

Volgens oude tradities, bewaard onder de christelijke inlanders die zich afstammelingen van de eerste christenen van Efeze noemen en die tijdens de mohammedaanse invasie in het gebergte gevlucht zijn, zou de H. Maagd in dit bergdistrict en in dat huisje een aantal jaren geleefd hebben en er dan ook gestorven zijn.

Jaarlijks komen (of liever: kwamen zij tot vóór kort) op het feest van Maria-ten-hemel-opneming van ver in het rond, vooral uit het dorp Kirkindjeh, nu Serindjeh, 16 km ten oosten van Efeze, tezamen bij Maria's huis, om dat verheven feest te vieren ter plaatse zelf, waar de heilige gebeurtenis zich heeft afgespeeld.

De traditie van Maria's verblijf en dood bij Efeze was vóór de 20^e eeuw minder bekend en gevolgd, en beschikte ook over minder, doch anderzijds waardevoller en krachtiger getuigenissen dan die van Jeruzalem, welke tot nog toe talrijker voorstanders telt.

Zo is de traditie van Jeruzalem nog met verbeterde woede verdedigd geworden door L. Heidet, een overigens onderlegd palestinoloog, in

Suppl. D.B., Assomption. Hij verdedigt de traditie met een overvloed van getuigenissen, doch, al waren ze nog honderdmaal talrijker, wij zien toch dat geen enkele verder gaat dan het midden der 5^e eeuw. Dat zo'n traditie geen absolute waarde heeft, is aangetoond in VOORREDE, nr. 13, fasc. 9. Bovendien is dit oudste getuigenis nog ontleend aan het apocrief geschrift 'De *transitu beatae Mariae*': De dood van Maria.

Juist om dit stilzwijgen van 5 eeuwen loopt b.v. Le Camus in zijn boek 'Les sept Eglises', blz. 136 niet hoog op met de traditie van Jeruzalem, "waarover", zo zegt hij, "400 jaren lang gezwegen werd, en waarvan Epifanius, Hiëronymus en andere geleerden uit die eeuwen niets schijnen af te weten."

Dit zwak punt van de Jeruzalemse traditie wordt als volgt uitvoeriger aangetoond door Dr. M. Dierickx, S. J. in het tijdschrift 'De Standaard van Maria', 38^e jaargang, 1962, juli-augustus, blz. 176: Er zijn verschillende reisverhalen bewaard van pelgrims die na de bevrijding van de Kerk in 313 het H. Land bezochten; niemand van hen spreekt van een graf of een huis van Maria te Jeruzalem.

- Eusebius van Cesarea, omstreeks 265 in Palestina geboren, sinds 313 bisschop van Cesarea en in 340 gestorven, kent niets dergelijks. De vermaarde pelgrim van Bordeaux in 333 of de H. Cyrillus, bisschop van Jeruzalem, + 386, evenmin.
- De bedevaartster Aetherea, die omstreeks 385 of 392 Palestina bezocht en een kleurrijk verhaal van haar hele bedevaart heeft nagelaten, vermeldt 3 kerken op de berg Sion, maar geen huis van Maria noch een graf van haar te Jeruzalem.
- Eucherius, die waarschijnlijk nog tot de 4e eeuw behoort en een werk schreef over Jeruzalem, spreekt evenmin over een graf van de H. Maagd.
- De H. Epifanius (315-403), die uit de streek van Jeruzalem stamt en daar minstens 40 jaren heeft doorgebracht, en de H. Hiëronymus die van 386 tot 420 in het nabije Bethleem heeft geleefd, hoewel zij zich in de hoogste mate in de heilige plaatsen interesseerden, kennen geen dergelijk graf.

- Paula en haar dochter Eustochium, die een klooster in Bethlehem stichtten, sommen in 't begin der 5e eeuw in een brief aan hun vriendin Marcella alle heilige plaatsen van Palestina op, waaronder ook een graf van David, maar kennen geen graf van Maria.
- De 2 keizerinnen Helena in de 4e eeuw en Eudokia in de 5e, die zoveel voor de heilige plaatsen gedaan hebben en verschillende kerken oprichtten, hebben zich niet bekommerd om een graf van Maria. Eerst in de 2e helft van de 5e eeuw duikt opeens een verhaal op dat Maria begraven werd in het Kedrondal en bij Getsemani, waar haar Zoon zijn doodstrijd heeft geleden.
- Zo kunnen de pelgrims ook in onze dagen in de orthodoxe kerk langs een lange trap afdalen en bij de flauwe verlichting van een kaars het donkere Maria-graf bezoeken.”
(Tot hier de letterlijke aanhaling van Dr M. Dierick.

Dezelfde auteur uit verder de mening dat de aanwijzing van een Maria-graf te Jeruzalem ontstaan kan zijn uit de behoefte om de stroom van pelgrims te believeen, die in Jeruzalem en Palestina nog veel heilige plaatsen terugvonden, maar tot hun groot spijt niet het graf van Maria. Hieraan had hun godsvrucht toch nood (blz. 177).

De traditie van Maria's laatste jaren, dood en begrafenis te Efeze wordt verdedigd als volgt: Uit de bijbel zijn geen argumenten aan te halen tegen een vroegtijdig verblijf van Joannes de apostel en evangelist in zijn eigen evangelisatiegebied, dat voornamelijk de westkuststrook van Klein-Azië, het gewest der 7 kerken behelsde met als midden- en uitgangspunt Efeze.

De moeilijkheden tegen zo'n vroegtijdig verblijf in dit gebied kunnen gemakkelijk beantwoord en de redenen aangetoond worden. Wanneer Joannes naar zijn apostolaatsveld ging, zal hij zeker Maria daarheen meegenomen hebben, aangezien voor haar te Jeruzalem geen veiligheid meer bestond, nadat de fanatieke vervolgingen tegen de christenen losgebroken waren. De Joden hadden het immers in de eerste plaats gemunt op de invloedrijkste figuren, waartoe zeker Maria behoorde. Dit blijkt voldoende uit de dood van Stefanus en Jakobus, uit de gevangenneming en de ter-dood-bestemming van Petrus, uit de

verbanning van Lazarus en zijn zusters met nog anderen, waaronder ook de blindgeboren, door Jezus genezen man schijnt geweest te zijn.

Joannes is de apostel en geloofsuitbreider in Klein-Azië, vooral langs de westkust geweest. Met zijn bekeringswerk zal hij niet later begonnen zijn dan zijn collega's. Kon hij, die met de zorg voor Maria belast was, haar in zo groot gevaar te Jeruzalem alleen en onverdedigd achterlaten?

Bij deze redenering voegen wij nog de volgende argumenten van Dr. P. Dierickx ten gunste van de traditie van Maria's verblijf en dood bij Efeze. Reeds in de 2^e helft van de 4^e eeuw bestond te Efeze een aanzienlijke Maria-kerk, opgetrokken op de resten van een reusachtige heidense bouw. In de 6^e en 7^e eeuw werd deze kerk (toen wellicht reeds vervallen) verbouwd tot een dubbele kerk. In de eerste Mariakerk zetelde in 431 het derde algemeen concilie, het oecumenisch concilie van Efeze, dat Maria plechtig tot de Teotokos, tot de Moeder van God, uitriep. Dit concilie dat ten doel had Maria's eer te verdedigen en haar goddelijk moederschap plechtig af te kondigen, vergaderde waarschijnlijk hier, omdat Efeze bekend was als de stad waarbij Maria geleefd had en gestorven was.

De concilievaarders, zo betoogt Dierickx, deelden aan de clerus en het christenvolk van Konstantinopel, waarvan de hier veroordeelde ketter Nestorius bisschop was, het volgende mee:

“Nestorius, de vernieuwer van goddeloze ketterijen, is in de streek van Efeze op dezelfde plaats gekomen, waar vroeger de theoloog Joannes en de H. Maagd Maria Moeder van God ... ; hij heeft zich van de verzameling der heilige vaders afgescheiden en is veroordeeld.”

De puntjes in de voorlaatste regel, na de woorden 'Moeder van God', duiden aan dat in de oorspronkelijke tekst een woord of uitdrukking verondersteld is. Dikwijls werd de mening geuit, dat men lezen moet: 'waar Joannes en Maria hun kerk hebben', nl. de boven vermelde dubbele kerk. Volgens mijn onderzoek, zo beweert Dierickx, moet er staan: “Waar ook Joannes en Maria gekomen zijn.”

Inderdaad, een Griekssprekende zegde mij: “Dit is een gewone weglating in onze taal, wanneer bij het tweede onderwerp hetzelfde werkwoord komt als bij het eerste.

De betekenis van de zin is dus: “Nestorius is in de streek van Efeze op dezelfde plaats gekomen, waar ook Joannes en de Moeder van God gekomen zijn.”

(Te vergelijken met een constructie die ook bij ons bestaat, b.v. “Velen, waaronder ook X., gingen vooruit).

Is dit zo, besluit Dierickx, dan getuigt het concilie van Efeze zelf voor de aanwezigheid van Maria te Efeze. In elk geval kan in de tekst van de concilievaders geen sprake zijn van de kerk van Joannes en Maria, zoals sommigen beweerd hebben (cfr. D.B. Marie, k. 800), allereerst omdat in een tiental andere teksten altijd ‘kerk’ vermeld wordt, en vervolgens omdat recente opgravingen (van het archeologisch instituut van Wenen in 1932) bewezen hebben dat er toen geen dubbelkerk bestond, die aan Joannes en Maria toegewijd was, maar alleen de ene kerk van Onze-Lieve-Vrouw. De kerk van Sint-Jan waar zijn graf is teruggevonden, staat op 2 km afstand van daar in het huidige dorp Seldzoek, vroeger Ajasoloek.

De Jakobieten van Syrië, zo vervolgt Dierickx, monofiesyten, die zich in 1140 bij de katholieke Kerk aansloten en veel dichter bij Jeruzalem wonen dan bij het verre Efeze, komen in de middeleeuwen op voor de woonplaats van Maria bij Efeze, in een tijd, toen de wijdverspreide apocriefen, die Jeruzalem als Maria’s woon- en sterfplaats aanduiden, overal triomfeerden.

In de 9^e eeuw wordt dit getuigd door Moses bar Kefa, als bisschop van Mossoel Severinus genaamd (+ 903), en in de 12^e eeuw door Dionysius bar Salibi, Jakobitisch metropoliet van Amida (+ 1171).

Michael de Syriër, patriarch van Antiochië (+ 1191) schrijft: “Joannes predikte in Antiochië. Daarop ging hij naar Efeze en de Moeder van onze Heer begeleidde hem. Hij legde de zalige Maria in het graf, maar niemand weet waar hij haar begroef.”

Een eeuw later herhaalt de bisschop Gregorius bar Hebraeus (+1286), de veelzijdigste van alle christelijke Aramese schrijvers, hetzelfde. Steunden deze Syriërs op een mondelinge overlevering of interpreteerden zij de uitspraak van het concilie van Efeze, de uitspraak nl. die wij boven citeerden?

In de 16^e - 18^e eeuw sprak voor Efeze zich uit de geleerde kerkhistoricus Baronius en namen de exegeten Cornelius a Lapide, Tilleman, Don

Calmet en Ruinat een verblijf van Maria te Efeze aan. Paus Benediktus XIV (1740-1758) schrijft in zijn traktaat over de H. Mysteriën, wanneer hij op Goede Vrijdag de woorden van het Evangelie “Joannes nam haar bij zich op”, interpreteert: “Toen Joannes naar Efeze vertrok, nam hij Maria mee en vandaar steeg de heilige Moeder van God ten hemel op!”

Er schijnt in het Nabije Oosten”, zo verlengt Dierickx zijn betoog, wel een taaie mondelinge traditie bestaan te hebben, die het feit van Maria’s woonplaats bij Efeze trouw van geslacht tot geslacht heeft overgeleverd. In het (reeds genoemde) bergdorpje Kirkindje, leefde een kolonie christenen, uit Efeze daarheen gevlucht bij de invallen der Muzelmannen in de hoge Middeleeuwen.

Ofschoon de liturgische boeken van de orthodoxe Kerk Jeruzalem als de sterfplaats van de Moeder van God aanduiden, kwamen de orthodoxe christenen van dat bergdorp sinds onheuglijke tijden op 15 augustus in bedevaart naar Panagia Kapulu, om er het afsterven en de Hemelvaart van Maria te vieren.

De Turks-Griekse oorlog van 1922 heeft die christenen verstrooid, maar in juli 1959 kwamen nog 6 van hen uit Athene naar Panagia Kapulu in bedevaart.

In de jaren 1880-1890 heeft men verscheidene getuigenissen opgetekend van orthodoxen en moslims uit de omtrek van Efeze, die met alle stelligheid beweerden dat Maria in de bergen bij Efeze gestorven was. Alwie weet hoe trouw de oosterlingen, tot vóór kort meest allen analfabeet, oude tradities bewaren, kan deze mondelinge overlevering naar waarde schatten.” Tot dusver Dierickx.

Het volgende is gecondenseerd uit 2 dagbladartikels: “De E. H. Carlo Gasparri, oratoriaan te Rome, heeft in de Revue ‘Giubileo’ Efeze verdedigd.

Het huisje van Maria, door Joannes gebouwd, door A. K. Emmerick aangewezen, werd op 29 juli 1891 door 2 Lazaristen van Smyrna na 2 dagen zoeken teruggelaten, verwoest en verborgen in een diepte of kleine vallei op de Bulbul-Dagh. Dit huisje was in de loop der eeuwen door de heerschappij van de Muzelmannen en het uitsterven van de christenen der streek in vergetelheid geraakt ... In de buurt bestaan

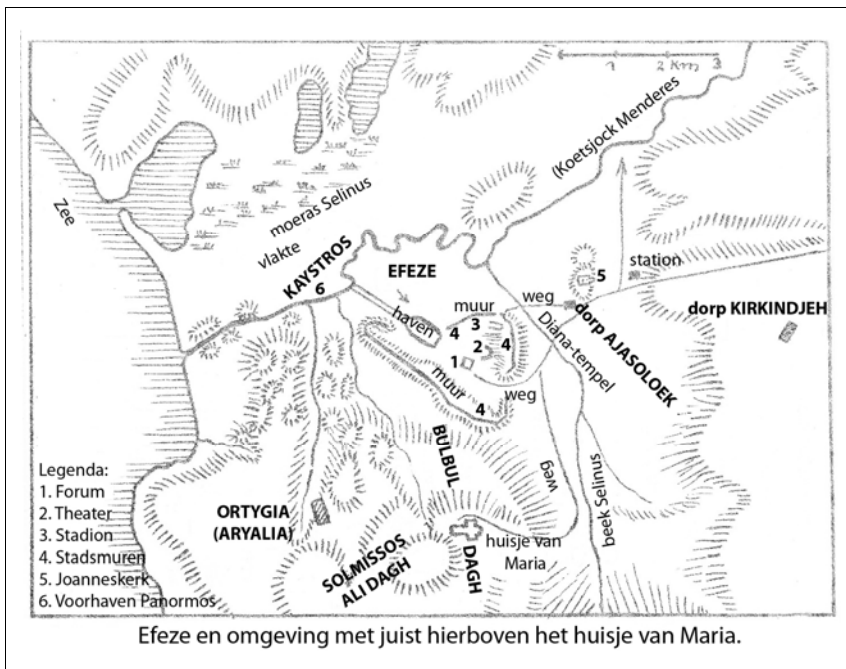
veel andere kapellen, allemaal aan Onze-Lieve-Vrouw toegewijd, waaruit blijkt dat Maria hier een speciale verering genoot. Een mondelinge en geschreven traditie spreekt ten gunste van Maria's dood bij Efeze. Volgens een andere, eigenaardige traditie, bewaard gebleven te Kirkindje, een dorp 6 à 7 km ten noordoosten van Panagia Kapulu, zijn de 5.000 inwoners van dit dorp de afstammelingen van 4 zeer oude families; zij verschillen van de andere schismatieke Grieken slechts hierin dat zij niet aannemen dat Maria te Jeruzalem gestorven is. Elk jaar begeeft zich de bevolking van dat dorp met de haar eigen clerus naar de berg om, volgens een aloud, overgeërfd gebruik op 15 augustus Maria's Hemelvaart daar te vieren. In de verste middeleeuwen was te Efeze de traditie van Maria's leven en dood bij Efeze nog zeer levendig.

Bij de getuigen boven door Dierickx reeds geciteerd, voegt de oratoriaan nog de volgende:

Hippolytus van Tebe in de 7^e eeuw en de Spaanse bisschop Heleka (764). Getuigen van de traditie van Efeze, zijn zelfs de Nestorianen, hoewel hun stichter in het concilie van Efeze veroordeeld werd, Gregorius van Tours (570) en de pelgrim Willibrord (723).

Sedert 1693 zijn als voorstanders van Efeze de volgende vooraanstaande figuren op de voorgrond getreden: Tillemont, etc. zoals boven bij Dierickx, waarbij nog te noemen zijn: Natalis Alexander en Fleury, de bisschop van Smyrna Descuffi.

In 1921 heeft de geleerde bijbelprofessor Hetzenauer, O. F. M. C. in de grote gehoorzaal van het pauselijk seminarie te Rome, in tegenwoordigheid van vele kardinalen en prelaten, op grond van historische documenten trachten te bewijzen dat Maria te Panagia Kapulu gewoond heeft. Hij maakte in zijn voorlezingen ook gewag van de gezichten van K. Emmerick, die door de feiten en ontdekkingen in nagenoeg alle punten gerechtvaardigd zijn (naar Osservatore Romano, 2 maart 1921).

Nadere bijzonderheden over de ontdekking van Maria's woning. Feitelijk is dit, zo schrijft Dierickx, reeds teruggevonden in 1881 door de Emmerickvereerder Julien Gouyet, die het ontdekte met de hulp van K.'s mededelingen. Toen hij dit te Smyrna aan de aartsbisschop en de Lazaristen mededeelde, klopte hij aan dovemans deur aan: er gebeurde niets.

Negen jaren later kreeg moeder Maria de Mandat-Grancey de Franse vertaling van K.E.'s visioenen in handen en liet dit boek in haar gemeenschap voorlezen. Zij gaf het boek door aan P. Poulin, overste der Lazaristen te Izmir, die na lezing de zaak met zijn confraters besprak. Allen waren echter sceptisch gestemd, maar de zusters porden hen aan, zodat 2 der paters, samen met P. Jung, onder leiding van de laatste, tot een onderzoek en verkenningstocht besloten. Deze geschiedde 10 jaren na de exploratietoets van Gouyet, doch geheel onafhankelijk van hem. Zij trokken hun gedrieën zuidelijk van Efeze de bergen in met de tekst van K.E. in handen.

Na meerdere dagen in de bergen gezworven en rondgespeurd te hebben, begonnen zij gebrek aan water te hebben. Zij vroegen aan enige vrouwen die in hun nabijheid aan de arbeid waren of nergens in deze omtrek water te vinden was en kregen tot antwoord: “Bij het klooster (‘Deir’ = huis = klooster) van Panaja Kapulu!”

Opeens ontdekten zij nu de ruïne van een huis midden tussen de rotsheuvelen. De zienster zegt dat men op de berg achter het huis Efeze en de zee kan zien; zij trokken dus naar boven en constateerden de juistheid van deze mededeling. De verkenners waren overtuigd de plaats en het huis, die de zienster zo duidelijk had beschreven, gevonden te hebben.

Welke was ook de verrassing van de ontdekkers niet, toen zij op 15 augustus, feest van Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart, een groep pelgrims daar ter bedevaart zagen komen. Ondervraagd bleken het christenen van Kirkindje te zijn, die hun jaarlijkse bedevaart deden. Nu bleek verdere twijfel niet meer mogelijk.

Na de ontdekking van het huis kocht moeder Maria de Mandat-Grancey met de opbrengst van haar familiebezit de ruïne aan en daar omheen een uitgestrekt terrein, omdat, volgens K.E., ook Maria’s graf zich in de omgeving moet bevinden.

Dit alles is nu het eigendom van de vereniging van Panaja Kapulu, gesticht in 1951 door Mgr. Descuffi, aartsbisschop van Izmir, en erkend door de Turkse regering (cfr. Maria Midd. april, 1963, 26-29).

Na dit betoog kan men met quasi zekerheid besluiten dat Maria haar laatste jaren te Panagia Kapulu heeft doorgebracht en ook van daar ten hemel is opgenomen. Iedereen begrijpt dat men te Jeruzalem, waar zoveel heilige plaatsen zijn, ook een graf van Maria heeft willen hebben om de godsvrucht der toestromende pelgrims tegemoet te komen, doch men begrijpt niet hoe men zo iets zou hebben kunnen uitvinden te Efeze, indien Maria daar niet werkelijk had gewoond en gestorven was.

Uit de verhalen van K.E. blijkt zelfs hoe de Jeruzalemse traditie zeer gemakkelijk is kunnen ontstaan.

“Anderhalf jaar vóór haar dood”, zo vertelt K., “reisde Maria een tweede maal naar Jeruzalem ...

Zij werd er ziek en bleef gedurende enige dagen zo zwak, dat men geloofde dat zij ieder ogenblik kon sterven. Men dacht eraan een graf voor haar te bereiden. Zijzelf koos daartoe een grot bij de Olijfberg en de apostelen lieten er door een christelijk werkman een mooi graf bereiden.

Ook verspreidde zich het gerucht van haar dood, doch als het graf voltooid was, genas zij en voelde ze zich sterk genoeg om naar haar woning te Efeze weer te keren. Daar stierf zij dan werkelijk anderhalf jaar later. Doch het graf bij de berg bleef in eer gehouden!”

Katarina zegt nog dat dit gerucht van Maria's dood te Jeruzalem tot in vreemde landen doordrong en zo is het niet te verwonderen dat het de traditie van Jeruzalem mogelijk is geweest diepe wortels te schieten.

“Aan het huisje”, zegt nog de reeds geciteerde oratoriaan, “vonden de ontdekkers al de tekens terug die K.E. er aan toekende: het huisje was door de apostelen na Maria's dood in bidplaats herschapen. De non had ook gezegd dat de voorplaats na Maria's dood door de apostelen aan het huisje toegevoegd was. Uit het onderzoek van het gebouw bleek de juistheid van die mededeling. Ook zijn de beroepsarcheologen en -architecten het eens om te erkennen, dat ten minste de fundamenten van het huis en een deel van de muren dateren uit de 1^e eeuw. De stevige opbouw, uitzonderlijk voor die tijd, wijst erop dat de bouwmeester het als een voornaam gebouw beschouwde.” Ook is in de buurt van het huis het door K.E. vermelde kasteel teruggevonden (cfr. Geliebter naher Orient, blz. 18).

Andere trekken van overeenkomst bevat het volgende citaat: “Nadat het puin weggeruimd was, tekenden zich de fundaties af in de vorm van 2 halve bogen. Het huis zelf had verschillende vertrekken gehad, wat

duidelijk te zien was. Achter de vestibule lag een vierkante ruimte, waarin zich een haard had bevonden. Men vond er in 1898 een halve meter onder de grond 2 vierkante meter puin van stenen die aan de ene kant zwart gebrand waren, dus blijkbaar afkomstig van een schoorsteen.

In de ruimte door K.E. als het bidvertrek van Maria aangewezen, heeft men heden een eenvoudig altaar geplaatst (als was de ruimte daarvoor gemaakt). Rondom het woonhuis van Maria vinden wij nog een groot aantal ruïnes van andere woningen, waarschijnlijk dus van de andere christenen, die K.E. hier vermeldt.” (Maria Midd. 1963).

Tenslotte, na 100 en nogmaals 100 bewijzen gevonden en gegeven te hebben van de juistheid van K.E.’s verhalen – wat wij in heel dit werk gaandeweg deden – menen wij persoonlijk toch wel waarde en gezag te mogen toekennen aan haar zo duidelijke en besliste mededelingen over een verblijf van Maria en van haar dood in de zuidelijke omgeving van Efeze.

Haar verhalen bevatten menselijke leemten en fouten, maar als geheel zijn ze authentiek en betrouwbaar. K.E. heeft nauwkeurig en juist Maria’s huisje en het berglandschap beschreven. Als ooggetuige verdient zij ons vertrouwen.

De traditie van Efeze wint dagelijks veld en heeft reeds een hele partij geleerden voor zich ingenomen; ze schijnt in onze dagen ook bevestigd te worden door wonderen, doch hierover willen wij niet uitweiden; wij verwijzen naar het hier benuttigde artikel uit ‘Standaard van Maria’, blz. 185-186, en naar de brochure van P. Henze, C.Ss.R: Merjem Ana, die een korte beschrijving van de voornaamste wonderen geeft.

In dit verband maakt P. Dierickx nog de volgende bemerking: “De oosterlingen beschouwen gebedsverhoringen als louter persoonlijke gunsten en het komt bij hen niet op dit aan anderen mee te delen. Het is dan ook slechts toevallig dat men bovenstaande gevallen heeft kunnen optekenen; zeker moeten er veel meer wonderbare genezingen gebeurd zijn. Zou het dan niet stilaan tijd worden om hier, zoals te Lourdes, een medisch bureau op te richten om wetenschappelijk en zuiver objectief de wonderen van Merjem Aria te controleren?”

Met dit alles is Panaja Kapulu dus tot een beroemde bedevaartplaats uitgegroeid. Inderdaad, sinds 1896 werd het af en toe door bedevaarders en bedevaarten bezocht.

Onder hen bevond zich in juni 1931, bij de herdenking van het concilie van Efeze, Monseigneur Roncalli, destijds apostolisch delegaat in Bulgarije, die later de roemrijke, door heel de wereld beminde paus Joannes XXIII zou worden.

De afkondiging van het dogma Maria-ten-hemel-opneming op 1 november 1950 luidde een nieuwe bloeiperiode voor Panaja Kapulu in. De Zwitserse kanunnik Gschwind verkreeg van de Turkse regering dat een brede autobaan zou worden aangelegd vanaf het station van Seldjoek naar Panagia Kapulu in de bergen. Deze mooie baan, waarop 2 autobussen mekaar gemakkelijk kunnen kruisen, stijgt met brede bochten omhoog en heeft als eindpunt het heiligdom zelf.

Met het door Kanunnik K. Gschwind verzamelde geld kon Monseigneur Descuffi, aartsbisschop van Izmir (het oude Smyrna) het kerkje restaureren en op zondag na Maria-ten-hemel-opneming, 19 augustus 1951, plechtig inzegenen. Nooit had de bergeenzaamheid van Panaja Kapulu zulk een toevloed van mensen gezien. Onder de 3.000 personen bevond zich een minister uit Ankara, de gouverneur van Izmir, de directie van pers, radio en verkeer, filmoperateurs en reporters uit de gehele wereld. Radio Ankara zond zelfs de Frans-Turkse preek van monseigneur Discuffi uit.

In de laatste jaren nam het aantal bedevaarders voortdurend toe:

- in 1956 waren er 20.000;
- in 1960 bedroeg het aantal pelgrims 70.000;
- in 1962, volgens de Osservatore Romano van mei 1963 zelfs 132.000.

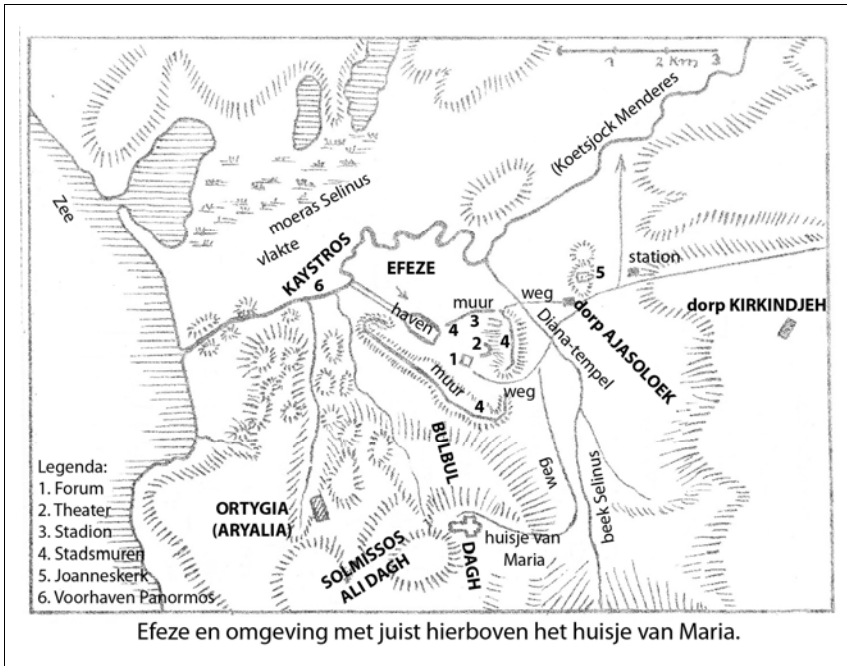
De meeste bedevaarders zijn moslims, want het land is nagenoeg geheel muzelmans. In heel Turkije zijn er op 21.000.000 inwoners slechts 20.000 katholieken en in het bisdom van Mgr. Discuffi slechts 2.000 op 600.000 inwoners.

De overige bedevaarders zijn deels orthodoxe christenen en deels katholieken.

Panagia Kapulu is de enige bidplaats ter wereld, waar de aanhangers van de 3 grote godsdiensten, die Jezus en Maria vereren, samen komen bidden. Zo is deze plaats het belangrijkste centrum van Maria-verering in Klein-Azië geworden.

Tenslotte moet nog worden opgemerkt dat de Turkse regering de naam van het huisje en van de plaats Panagia Kapulu in 1959 veranderd heeft in 'Merjam Ana Evi', d.i. 'huis van de moeder Maria'; of korter nog in 'Merjem Ana', 'Moeder Maria'.

Ook de berg zal niet langer 'Bulbul-Dagh' of 'Nachtgealenberg' heten, maar 'Merjem-Dagh' of 'Mariaberg'.

Deze lange voorgaande inleiding zal reeds veel verstaanbaar gemaakt hebben in de beschrijving die K.E. ons nu van het gewest zal geven.

Laatste levensjaren, dood en Hemelvaart van Maria. – Beschrijving van het gewest bij Efeze, waar Maria leefde.

2195.

Op 13 augustus 1822 zegde Katarina in de morgen:

Ik had vannacht een omvangrijk visioen op de dood der H. Maagd, doch ik ben weer bijna alles vergeten.

Op de vraag welk een leeftijd de H. Maagd dan wel bereikt had, zag zij plotseling te midden van een gesprek dat over andere onverschillige zaken liep, ter zijde en sprak:

“Zij is op 23 dagen na 64 jaar oud geworden; ik zag zo even naast mij zesmaal het teken X en dan I en dan eindelijk V.

Is dat niet 64?².

Maria leefde na Christus' Hemelvaart

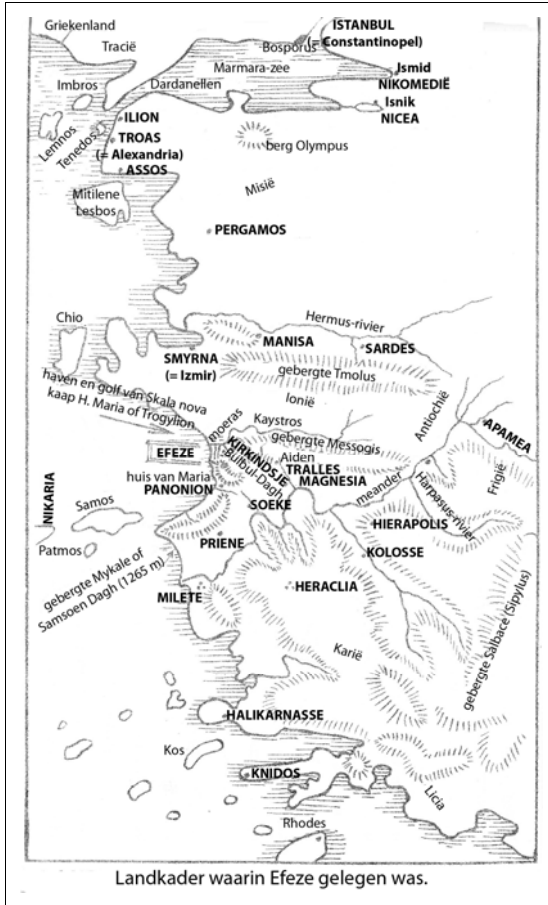
- 3 jaren op Sion,
- 3 jaren te Betanië en
- nog 9 jaren bij Efeze.

Daar bracht Joannes haar heen, kort nadat de Joden Lazarus en zijn zusters op een schip zonder roer weerloos aan de woede van de zee hadden prijsgegeven.

² Nota van Brentano:

Wij moeten hier doen opmerken dat de getallen haar nooit in onze gewone Arabische cijfers getoond werden, de enige die zij kende, maar dat zij in alle visioenen die op de Roomse Kerk betrekking hadden, alle getallen uitsluitend in Romeinse cijfers zag.

Op de grootste schets 'Landkader waarin Efeze gelegen was' ziet men hoe de weg die uit het zuidoosten van Jeruzalem komt, noodzakelijk een nevenvallei van de Meander volgt, die uit het zuidoosten komt en voorbij Kolosse loopt. Verder in noordwestelijke richting naar Efeze gaand, heeft men de Bulbul-Dagh links.

Maria woonde niet in Efeze zelf, maar in de buurt, waar zich reeds meerdere bevriende vrouwen van haar gehuisvest hadden. Maria's woonplaats lag, wanneer men (uit het zuidoosten) van Jeruzalem komt, links op een berg, op een afstand van ongeveer 3,5 uur van Efeze. (Over de juiste afstand, zie 'Uitweiding over Efeze, stad en omgeving'). Deze berg valt schuin naar Efeze af. Uit het zuidoosten komend meent men de stad Efeze te zien liggen op een berg (of een paar heuvelen) dicht vóór zich.

Wanneer men echter naderbij komt, ziet men hoe het zich in een kring uitstrekt.

Vóór Efeze ziet men lanen van grote bomen lopen, waaronder men op de grond gele vruchten ziet liggen. Een weinig ten zuiden van Efeze leiden smalle paden op een berg die wild begroeid is. (Bedoeld is het reeds genoemde gebergte). Gaande in de richting van het hoogste van het gebergte (bedoeld is misschien wel de berg Mycale, 1265 m), komt men op een golvende (*hügelichte*), heuvelachtige, eveneens begroeide vlakte, die zowat een half uur in de omtrek meet. Dit was de plaats der nederzetting van Maria en de andere vrouwen.

2196.

Het is een zeer eenzame streek (waar Maria woonde), met vele vruchtbare liefelijke heuvels en nette rotsspelonken tussen kleine zandvlakten, wild en toch niet woest³, waar vele gladstammige,

³ Wild en toch niet woest of onvruchtbaar. – Wij wezen daar reeds op in de uitweiding. Wij willen er nog een paar uitspraken van ooggetuigen aan toevoegen.

“Wanneer de pelgrim, zegt Le Camus, de weg van Azizijh in de laagvlakte verlaten heeft, en langs eindeloze kronkelpaden, na 4 uren gaans, op de Bulbul-Dagh gekomen is, bevindt hij zich op een afstand van 15 km van Efeze in een kleine bekoorlijke vallei, besproeid door een bron.” (Les sept Eglises, p. 135). De bron ligt maar 10 stappen van het huisje (Henze, 58).

Als afstand van Efeze geeft De Gryse voor de kleine vallei met Maria's huisje 2 uren op. De reis daarheen door het woest gebergte is geen sinecuur, waarschuwt hij. Wij trokken er te paard naar toe. Van Ajasoloeck uit, was dit 2,5 uur rijden door steile en woeste bergen, met dichte wouden bedekt.

Het zou ondoenlijk zijn onze kronkelweg te beschrijven. Wouden, bergtoppen en bergkloven rijzen en dalen krinkeldewinkel, totdat wij aan de voet van een kruis komen. Hier begint het eigendom van de Lazaristen, die Panagia Kapulu met de omgeving hebben aangekocht. Wat verder daalt men in een halve vallei en daar staat het huisje dat wij komen bezichtigen. Daarnaast hebben de Lazaristen, spoedig na hun aankoop een gebouw opgericht, waar de pelgrims een onderkomen kunnen vinden. In een kleine kapel, 10 stappen van het huisje is een bron, die koel, fris, klaar en smakelijk water geeft. De terugkeer bergaf in plaats van bergop, duurde 2 uren. In die rotsgroeven en bergpassen, waar geen van onze Vlaamse boerenpaarden

piramidevormige bomen, die beneden een brede schaduw werpen, verspreid staan. Toen Joannes de H. Maagd hierheen bracht, voor wie hij het huis vooraf had laten bouwen, woonden in dit gewest reeds verschillende christelijke families en H. Vrouwen⁴, enige in aard- en rotsholten, die met licht houtwerk tot woning ingericht waren, andere in armoedige tenthutten. Zij waren reeds vóór het uitbreken van de grote vervolging naar hier gekomen. Daar zij de verspreid gelegen spelonken en geschikte plaatsen, zoals de natuur hun die bood, benuttigden, lagen hun woningen verspreid, gelijk bij de kluzenaars, soms wel een kwartier van elkander, zodat de gehele nederzetting in dit gewest gelek op een uit elkaar gelegen boerendorp⁵.

door zou geraken, lieten wij onze dravers op stap gaan naar hun believen. Wij doorkruisten olijfboomgaarden en tabakvelden.”

K. heeft de streek dus juist gekarakteriseerd: wild en toch niet onvruchtbaar. Ze is zelfs hier en daar bekoorlijk en volgens sommigen is er de natuur verrukkelijk.

⁴ Reeds woonden daar christelijke families. – “Het stille, afgelegen klein wouddal van ‘Panagia Kapulu’, op de hoogte van de ‘Bulbul-Dagh’ of ‘Nachtegalenberg’, welke naam men nu in ‘Merjem-Dagh’, d.i. ‘Mariaberg’ veranderd heeft, bood Maria een zeer geschikt verblijf aan. Dat daarboven, zich reeds een kleine Joodse kolonie gevestigd had, is bewezen door stenen met inschriften, die men daar gevonden heeft.” (Gschwind, Wiedererwach. Ephesus, blz. 22).

Maria van Agreda: “Daar nu leefden reeds enige gelovigen die uit Palestina daarheen gekomen waren.” (blz. 427).

⁵ In nr. 2196 bericht K. over een Joods-christelijke nederzetting even ten zuidwesten van Efeze, om en bij de residentie van een koninklijke bekeerling.

Uit de Handelingen der Apostelen en uit de profane geschiedenis kunnen wij deze interessante mededeling misschien wat toelichten.

A. Volgens Hand. 2, 11 waren veel buitenlandse Joden getuigen van het Pinksterwonder. Ze kwamen uit Cappadocië en Pontus, ook uit de Romeinse provincie Asia, waarin Efeze een van de voornaamste steden was, ook uit Frygië en Pamfylië, enz.

Door de preek van Petrus werden die dag ongeveer 3.000 mensen tot het christelijk geloof bekeerd.

Dit getal groeide even later reeds aan tot 5.000 (Hand. 4, 4).

Evengoed als de christenen van Jeruzalem, zullen de bekeerlingen uit Asia, meer bepaald uit Efeze, bij hun thuiskomst verplicht geweest zijn in eigen nederzettingen te gaan leven (cfr. wat K. vertelde in nr. 2182).

De reis van Sint-Jan naar Efeze, een maand na Pinksteren (zie nr. 2190, 15 juni) mag bijgevolg daarmee in verband gebracht worden, vooral als we lezen dat de Joods-christelijke nederzetting aldaar reeds een feit was toen Saulus de kerk in Jeruzalem begon te vervolgen.

En als we dan nog vernemen dat onder die Joden-Christenen uit de omgeving van Efeze ook Johanna Chusa en andere vrouwen waren uit de groep van Lazarus' zuster Marta, dan blijkt het wel zeker dat ook deze nederzetting, evenals de andere in en rond Jeruzalem, georganiseerd en gefinancierd werd door de vermogende Lazarus en zijn koninklijke verwanten.

- B. Wie de koninklijke bekeerling is, over wie K. het heeft, weten wij niet precies.

Feit is dat juist in die geschiedenisperiode van het Nabije Oosten door de Romeinse keizers telkens en telkens weer vazaalkoningen aangesteld en afgezet werden, o.a. bij de Parthen, en ook is het een feit dat meerdere van die inlandse vorsten de joodse godsdienst aannamen, zoals wij kunnen lezen bij Flavius Josephus. Denken wij maar aan Polymius van Pontus en aan het koningshuis van Adiabene.

Ons lijkt het interessant hier kort te vermelden wat wij weten over de Joodse 'apostaat' Prins Tigranes (= Dikran) , langs vaderskant (Alexander) kleinzoon van koning Herodes, langs moederskant (Glafira) kleinzoon van koning Archelaus van Cappadocië en (volgens Tillemont) waarschijnlijk ook van Klein-Armenië.

Na de dood van deze Archelaus werd prins Tigranes door de Romeinen aangesteld als koning van Klein-Armenië, maar, zegt Larousse du 19e siècle, omwille van zijn sympathieën voor de 'Parthen' werd hij naderhand afgezet en tenslotte op bevel van Keizer Tiberius terechtgesteld anno 36 van onze tijdrekening (dus, ook volgens onze K., 43 jaar na de geboorte van Christus, daar Christus ± 7 jaren eerder geboren is, dan men gemeend heeft (cfr. fasc. 5, nr. 124).

Flavius Josephus zegt van deze Tigranes dat hij tijdens zijn studententijd in Rome het Jodendom de rug had toegekeerd, wat hem bij de Joden de blaam van "apostaat" op de hals haalde.

In bovenstaande nota over ex-koning Tigranes worde speciaal gelet op de vermelding van de 'Parthen'. 't Is namelijk zo dat de eerste canonieke brief van Sint-Jan volgens Sint-Augustinus en andere vaders, geadresseerd is aan de 'Parthen'. Deze brief wordt veelal beschouwd

Alleen het huis van Maria was van steen⁶. Op een kleine afstand achter het huis begon de bodem rotsachtig te stijgen tot de top van het gebergte⁷ vanwaar men over de heuvelen en bomen heen op

als een begeleidend schrijven bij zijn evangelie dat, volgens vele exegeten, speciaal geschreven werd als weerlegging van bepaalde ketterijen, die precies in Klein-Azië hoogtij vierden.

Dat de kleinzoon van Archelaus, koning van Cappadocië zou beschikt hebben over een kasteel bij de Middellandse Zeekust in de Romeinse provincie Asia, en wel in de buurt van Efeze, hoeft ons geenszins te verbazen.

⁶ Alleen Maria's huis met steen gebouwd. – Waaruit blijkt dat het huis voor een voornaam persoon gebouwd was.

Zoals nu nog in Klein-Azië en Palestina waren de hutten van arme mensen oudtijds van leem en aarde gemaakt.

“Het gebouwd-zijn met steen is niet zo vanzelfsprekend, als men er rekening mee houdt dat in Klein-Azië, zoals in het hele oosten, de woningen uit leem en hout bestaan.” (Henze, 62).

⁷ Begon de bodem rotsachtig te stijgen. – Welke bergtop hier bedoeld wordt, is al gezegd in de uitweiding. “De hier genoemde bergtop vindt men op geringe afstand achter het huis.” (Henze, 61).

“Wanneer de reiziger vaststelt dat men van de bedoelde hoogte of bergtop Efeze en het eiland Samos te midden van de golven ziet en dat dit alles beantwoordt aan de beschrijving van de zienster, dan staat hij verstomd. Want K. Emmerick noch Clemens Brentano zijn ooit op de hoogten van de Bulbul-Dagh gaan zien. Het is duidelijk dat wij ons hier in het domein van het buitengewone en onverklaarbare bevinden, indien het ten minste niet miraculeus te noemen is.” (Le Camus, Les sept Eglises, blz. 135).

Vanaf de top van de Bulbul-Dagh (610 m) ziet men over de heuvelen en bomen heen op Efeze neer en op de zee met het eiland Samos.

Op te merken is dat men van dit punt alleen in dit gebergte tegelijkertijd Efeze en de zee overschouwt.” (Fonck, S. J. geciteerd door Henze, blz. 61).

Toch zegt K.E. “De zee en haar menigvuldige eilanden”.

Toch schijnt men van die bepaalde top slechts het eiland Samos te kunnen zien. Maar wie zegt dat zij ook niet op andere toppen geweest is?

Nochtans zelfs in het andere geval is haar uitspraak te verklaren, want Fonck zegt: “De rotsige bergtoppen van dat eiland maken, wanneer wolken en nevel de diepe tussendalen bedekken, de indruk van “vele eilanden”.

Van de berg Mykale (1265 m) overziet men zonder enige twijfel de ganse archipel.

Efeze en op de zee met haar vele eilanden neerziet. De plaats hier ligt nader bij de zee dan Efeze⁸, want dit kan wel enkele uren van de zee verwijderd liggen. Dit gewest is eenzaam en niet bezocht.

Er ligt hier in de nabijheid een slot⁹, waarin een koning woont, die ontroond schijnt te zijn. Joannes heeft hem dikwijls bezocht en tenslotte ook bekeerd. Deze plaats is later een bisdom geworden.

Tussen deze woonplaats van de H. Maagd en Efeze loopt een fameus gekronkeld riviertje (*ein ganz wunderbar geschlängelttes Flüsschen*)¹⁰.

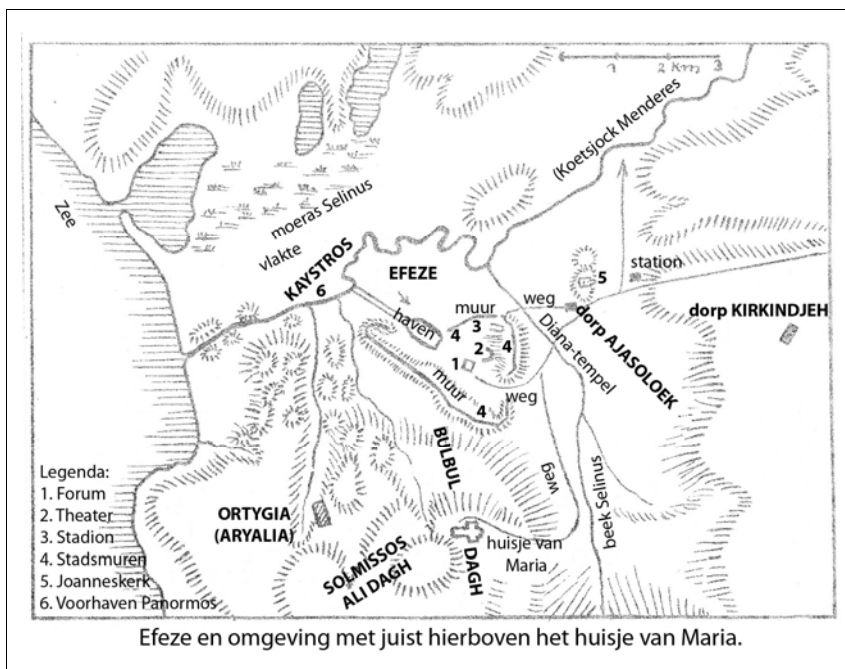
⁸ Panagia Kapulu nader bij de zee dan Efeze. – Van Efeze naar de haven Scala Nuova bedraagt de afstand zowat 3 uren en naar de zee in rechte lijn westwaarts 8 km. Van Panagia Kapulu daarentegen is de afstand naar het strand slechts 4 km (Fonck).

⁹ In de nabijheid een slot. – Ook reeds vermeld in Uitweiding.

“Op een hoogte in de buurt verheffen zich uitgestrekte, zeer opvallende ruïnes, waarvan de arduinstenen volkomen overeenstemmen met die van de prachtige vesting van Lysimachus op de Koressusberg, die dateren uit de 3^e eeuw vóór Christus. Wie wil aannemen dat daar in de eerste eeuw van de christelijke tijdrekening nog een koninklijk slot of vesting stond is op grond van deze ruïne er volkomen toe gerechtigd (Fonck).

De juiste plek waar die prachtige ruïne zich bevindt, kon ik nog bij geen auteur vinden.

¹⁰ Riviertje met vele kronkelingen. – Een van de 3 riviertjes die van de Bulbul-Dagh afdalen, kronkelingen maken en in de zeer gekronkelde Kaystros uitmonden (Zie kaart ‘Efeze en omgeving’).

Maria's huis bij Efeze.

2197.

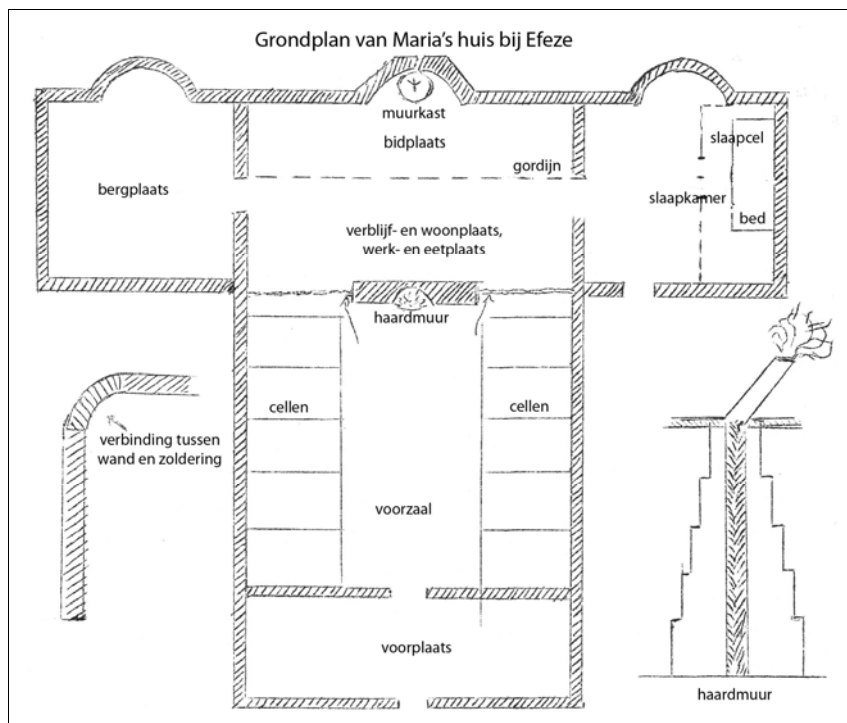
Maria's huis was met steen gebouwd, vierkant en aan de achterzijde rond of hoekig¹¹. De vensters waren boven in de

¹¹ Achterzijde rond of hoekig. – Bij deze schijnbaar paradoxale bewering doet de onderzoeker Fonck S. J. opmerken: "K.E. verzekert dit meer dan eens en hetzelfde wordt met andere woorden nog nauwkeuriger uitgedrukt, waar zij bevestigt dat Maria's huis aan zijn achterzijde een halfronde of driehoekige vorm had.

Toch hebben wij, zegt Fonck, bij ons bezoek aan het huisje de juistheid van die mededeling vastgesteld. Binnen zagen wij in de achterwand van het huis de halfronde nis naast de 2 hoeken gevormd door de achterwand en de zijwanden.

Buiten echter vertoont deze nis weliswaar, wanneer men ze van ver beziet, een soort van halfronde vorm, maar wanneer men nader toeziet, bemerkt

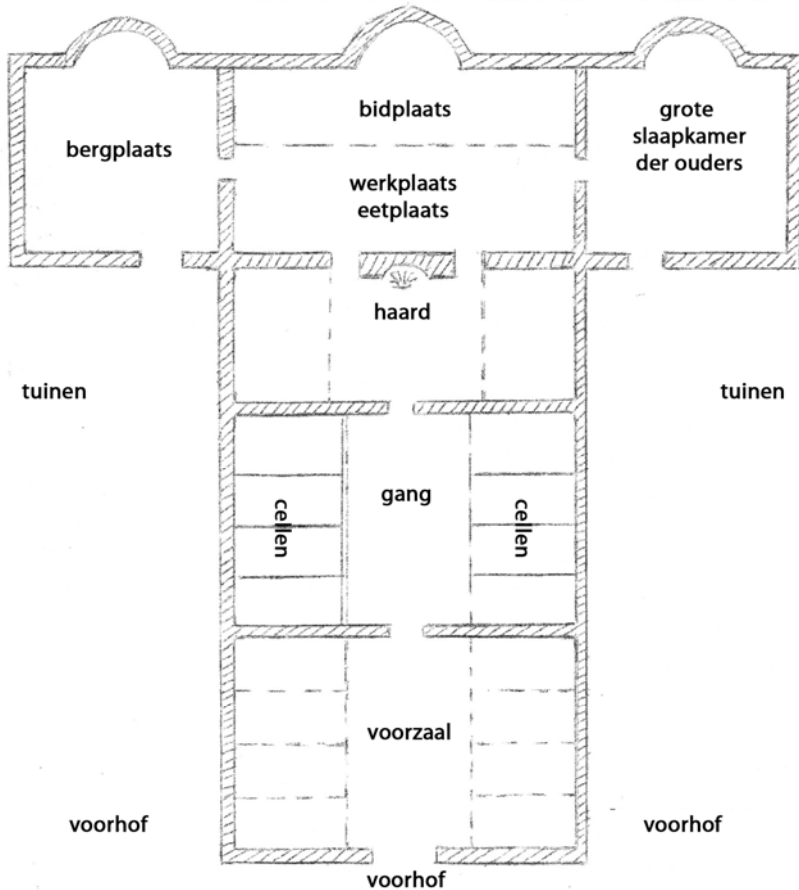
hoogte aangebracht (zoals oudtijds meestal in het oosten). Het had een plat dak.

Het was in 2 helften ingedeeld door de haard die in het midden van de binnenruimte gebouwd was¹².

men duidelijk dat ze 3 goed uitkomende zijden of vlakken heeft, die beantwoorden aan de zijden van een achthoek. Doorgetrokken zouden de lijnen een achthoek vormen (zie de tekening).

¹² De haardstede verdeelt het huis in tweeën. – Katarina beschrijft meer dan één soortgelijk huis, b.v. het huis van Maria's moeder de H. Anna. Naar dit model is Maria's huis gebouwd, evenwel met kleinere afmetingen en ietwat eenvoudiger. Zie beschrijving en tekening in fasc. 1, nr. 15.

**HUIS van de heilige ANNA, volgens de beschrijving van K. Emmerick.
Ook Maria's huis te Efeze was naar een gelijk plan gebouwd.**

Zoals naar gewoonte ligt voor het eigenlijke woonhuis of het hoofdgebouw een voorhof. Dit was vaak aan weerskanten geflankeerd door bijgebouwen: kleine woonhuizen, stallen, bergplaats en, waarvoor soms nog een gang of gaanderij liep.

Het gebeurde dat achter het woonhuis een tweede woning lag en tussen beide een tweede voorhof of binnenhof. Ook kwam het voor dat de omheiningmuur het hoofdgebouw omringde, zodat het voorhof langs dat gebouw naar achteren doorliep.

Dit geval deed zich voor met het cenakel te Jeruzalem, waarin Jezus vóór zijn dood het laatste avondmaal hield.

Het vuur brandde op de grond tegenover de deur, in een tocht-
uitholling van de haardmuur, die zich aan beide zijden trapvormig
tot aan het dak van het huis verhief¹³.

Overigens kan men het grondplan van het huis herstellen uit hetgeen er nog
van overbleef. Dit deed Le Camus in zijn boek 'Les sept Eglises de
l'Apocalypse'. Onbevooroordeelde onderzoekers hebben eerlijk de juistheid
van K.'s aanduidingen en beschrijving erkend en er een bewijs in gezien van
de betrouwbaarheid van K.'s mededelingen en Brentano's aantekeningen.

De afmetingen van Maria's huis zijn eerder klein te noemen, wat te
verwachten is van een huisje uit die tijd, te meer daar het slechts voor een
paar personen bestemd was.

Wij nemen ze over uit Le Camus: de voorplaats of ingang werd, zoals reeds
gezegd, er later aan toegevoegd. Met dit portaal is de totale lengte 11 m en
zonder het portaal 8,50 m.

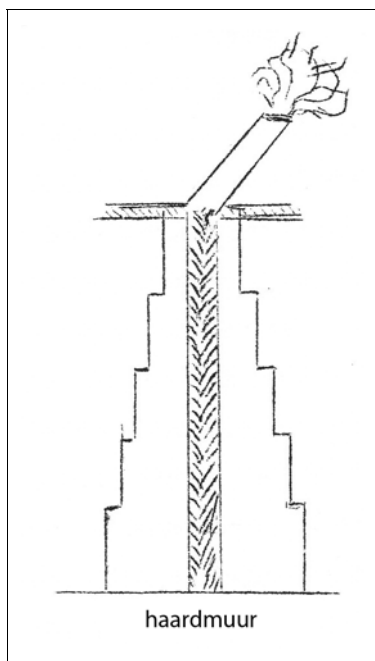
Het gebouwtje is nogal armtierig uit zijn ruïne herrezen en tot kapel ingericht.
Het koor van de kapel dat beantwoordt aan de woon- en bidplaats van Maria
in het achterdeel van het huis, is geflankeerd door 2 kleine kamertjes, die
beantwoorden aan de slaapkamer van Maria (met de cel), rechts, en daar
tegenover links haar klerkamer of bergplaats. Ze meten allebei 3 meter in
het vierkant.

- De kamer links dient tot prothesis van de kapel,
- die van rechts of de slaapkamer van Maria tot diakonon.

In de achterwand van het achterhuis is een nis, die, zoals reeds gezegd, van
binnen rond is en van buiten meerhoekig. Tegen de oostwand van de kamer
rechts was Maria's legerstede.

"In die muur is er", zo zegt Le Camus, "een uitsprong van 0,45 m boven de
grond (wat overeenkomt met de hoogte van anderhalve voet, door K.
aangegeven), die gediend kan hebben om er een bed op te plaatsen."

¹³ Haardmuur trapvormig, met insprongen zoals bij ons de trapgevels, dus
versmallend naar boven (zie tekening).

In het midden van die muur liep vanaf de plaats van het vuur tot aan de zoldering een uitholling (*Vertiefung*), gelijk een halve schoorsteen of rookpijp¹⁴, waardoor de rook omhoogtrok, om dan door de opening die zich daar in het dak bevond, naar buiten te vliegen. Buiten zag ik op die opening een koperen buis schuin boven het dak uitsteken.

Dit voorste gedeelte van het huis werd door lichte, verplaatsbare schermen van vlechtwerk aan beide zijden van de haardstede afgescheiden van de ruimte achter de haardstede.

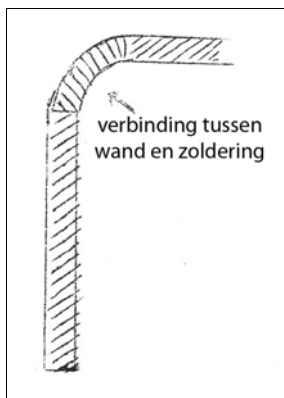
¹⁴ Uitholling in de haardmuur. – De schoorsteen of beter het rookkanaal schijnt slechts halfroond en aan de voorkant open geweest te zijn.

Op de opening in het dak stond een rookpijp, waardoor de rook de lucht invloeg. Aan beide zijden van de haardmuur was een deur van vlechtwerk, waardoor men uit de voorzaal in de achterplaats kwam, waar Maria woonde.

Ik zag dat deze voorste ruimte, waarvan de wanden tamelijk ruw en ook van de rook wel een weinig zwart geworden waren, in kleine cellen verdeeld was door middel van samengevoegde gevlochten schermen. Moest dit gedeelte van het huis bij gelegenheid dienst doen als een groter zaal, dan werden de schermen, die in de hoogte lang niet tot de zoldering reikten, uit elkander genomen en ter zijde gezet. In deze cellen sliepen de dienstmeid van Maria en andere vrouwen, wanneer deze haar bezochten.

2198.

Links en rechts naast de haardstede kwam men, (zoals juist gezegd), door lichte deuren in het achterste, donkerste, halfronde of hoekvormig eindigend deel van het huis, dat zeer aangenaam en netjes versierd was. Hier waren alle wanden met inlegwerk van hout (*Holzflechtwerk*) beschoten, en de zoldering aan de zijden welvend (d.i. de verbinding tussen muren en zoldering was halfronde of geboogde, zie schets)¹⁵.

¹⁵ De verbinding gewelfd of half geboogd, nl. het vierde van een cirkel vertonend. – Dit welvend deel ging over in een horizontale lijn. Deze bouwbijzonderheid zal gebruikelijk geweest zijn in voornamen huizen, een bijzonderheid die zich tot heden gehandhaafd schijnt te hebben, want ik bemerkte ze op de afbeelding van een rijk salon in Damascus, in 'Terre sainte' van Guérin, blz. 419.

De hierop liggende balken van de zoldering waren met dwarsbalken en inleghout (of vlechtwerk) verbonden en met velerlei kunst-loofwerk versierd. Het geheel maakte een eenvoudige, maar aangename weldoende indruk.

De verste rond- of hoekvormige ruimte van dit achterste gedeelte was door een gordijn afgesloten en vormde Maria's bidvertrek. Hier was in het midden van de muur in een nis een bewaarkastje aangebracht, dat men als een rond tabernakel draaiend opende en sloot door aan een lint of touw te trekken.

Er stond een kruis in, waarvan de stam ongeveer een arm lang was en de ingevoegde armen schuin omhooggingen, zodat dit kruis de vorm van een Y had, gelijk ik in alle omstandigheden het kruis van Christus altijd gezien heb. Het was bijna nog minder sierlijk en minder fijn uitgesneden dan de kruisen, die ook nog in onze dagen uit het Beloofde Land komen. Ik meen dat Joannes en Maria het wel zelf hebben vervaardigd. Het bestond uit verschillende houtsoorten¹⁶.

Er werd mij meegedeeld dat

- de witachtige stam van cipreshout was,
- de ene zijarm die bruinachtig was, van cederhout,
- de andere zijarm die geelachtig was, van palmhout en
- het bovenste opzetstuk met het opschriftplankje, van olijfhout dat geel en glad was.

¹⁶ Verschillende houtsoorten. – Het waren dezelfde soorten hout als die van het ware kruis, zoals uit verschillende passages blijkt, b.v. fasc. 29, nr. 1806, voetnoot 26; ook nog fasc. 31, nr. 1934.

De verschillende stukken hadden dezelfde kleur, behalve dat het cipreshout van de stam van het ware kruis zwartachtig geworden was van in het water te liggen.

Het kruis stond gepland in een verhoging van aarde of steen, gelijk het kruis van Christus in de Kalvarierots¹⁷.

Aan de voet lag een stuk perkament, waarop iets was geschreven, woorden, zo geloof ik, van Christus. Op het kruis zelf was de gedaante van de Heer, eenvoudig, zonder gezochtheid of sierlijkheid, ingekrast en deze lijnen waren met een donkere kleur ingewreven, zodat het beeld goed zichtbaar was.

Mij werden ook Maria's beschouwingen op deze verschillende houtsoorten van het kruis meegedeeld. Tot mijn spijt ben ik die zo leerrijke betekenissen weer vergeten.

Ik herinner mij op dit ogenblik evenmin of ook het kruis van Christus uit die zelfde verschillende houtsoorten bestond, dan of het kruis van Maria alleen met het oog op haar overwegingen uit die verschillende houtsoorten samengesteld was; het stond tussen 2 potten van levende bloemen.

2199.

Ook zag ik bij het kruis een doekje liggen en ik had het gevoel dat dit het doekje was, waarmee de H. Maagd, na de afneming van Jezus van het kruis, de wonden van zijn H. Lichaam van het bloed gereinigd had. Ik had dit gevoel, omdat bij de aanblik van dit doekje die handeling van heilige moederliefde mij in een gezicht getoond werd. Meteen voelde ik hoe dit doekje te vergelijken is met het purificatorium, waarmee de priesters, wanneer zij het offerbloed van de Verlosser in de H. Mis genuttigd hebben, de

¹⁷ Het kruis stond in een verhoging. – Uit de passage fasc. 33, nr. 2121 kan men besluiten dat zij die hier 'verhoging' door 'steen' of 'blok' vertalen, het juist voorhebben.

Als 'verhoging' schijnt te wijzen op een nabootsing van de Kalvarieheuvel in zijn geheel, dan doet 'steen' of 'blok' eerder denken aan een los rotsblok dat in de bodem stak, misschien zelfs een weinig uitstak en met de rotsbodem niet één stuk uitmaakte.

Hierop is reeds een bemerking gemaakt in de juist genoemde passage, fasc. 33, nr. 2121 met zijn commentaar voetnoot 247. Hier wijzen wij ernaar terug.

kelk reinigen. En Maria scheen mij, toen ik haar (in dit visioen) de wonden des Heren zag reinigen, iets dergelijks te doen; ook hield zij onder deze handeling het doekje op dezelfde wijze vast.

Dit was mijn indruk bij de aanblik van het doekje naast het kruis.

- Rechts van dit bidvertrek, stond, aangeleund tegen de muur van het kleine zijkamertje de slaapcel (alkoof), en
- hier tegenover, ter linkerzijde van het bidvertrek, was een kamertje, waarin haar klederen en huisraad bewaard waren (bergplaats).

Van de ene dezer 2 cellen naar de andere was een gordijn gespannen, dat de tussen beide gelegen bidcel afsloot. In het midden vóór dit voorhangsel placht Maria te zitten onder haar arbeid en geestelijke lezing.

De slaapcel van de H. Maagd leunde met de achterzijde tegen de muur (van het zijkamertje), die met een gevlochten tapijt behangen was; de beide zijwanden (van de alkoof) waren licht gevlochten met verschillende soorten van spint (= het zachte hout buiten het hart en onder de bast van een boomstam; jong gedeelte van de boom, het nog niet volgroeide hout, dat aan de rand van de stam ligt, tussen het harde hout (kernhout) en de schors) of bast, die door hun natuurlijke houtkleur en kunstmatige verbinding figuren of patronen vormden.

(Letterlijk: de beide zijwanden waren licht van spint of bast in afwisselende natuurkleur van het hout naar een patroon gevlochten).

De voorwand met een tapijt overspannen, behelsde in het midden de lichte dubbele deur die naar binnen opening. Ook de zoldering van deze cel bestond uit vlechtwerk (inlegwerk) en liep van de 4 zijden uit, boven als een gewelf tezamen; in het midden hiervan hing een meer-armige lamp neer.

De legerstede van Maria stond met één kant tegen de muur en was een soort uitgeholde kist of bak van anderhalve voet hoog en zo lang en breed als een smal bed. (De slaapbank had een

verdieping). De zijden van deze beddenbak waren bekleed met behangsels die tot op de grond afhingen en met kwasten en franjes voorzien waren. Aan het hoofdeinde van dit bed lag een rond kussen en de deken was een bruin geruit tapijt.

Het kleine huis lag tussen gladstammige, piramidevormige bomen in de nabijheid van een bos. Het was hier zeer stil en eenzaam. De woningen der overige families lagen alle op een zekere afstand hier en daar verspreid. De gehele nederzetting deed me denken aan een boerendorp bij ons. (Zo'n dorp bestaat niet uit een groep huizen rond een kerk, maar uit een aantal hofsteden verspreid over een grote uitgestrektheid, soms van een uur in het rond.)

Maria leidt een leven van gebed en overweegt bij voorkeur Jezus' lijden.

2200.

De H. Maagd woonde hier alleen met een dienstmeid, die jonger was dan zij en die zorgde voor het weinige voedsel dat zij behoefden om in leven te blijven; zij leefden heel stil in een onverstoorbare vrede. Er bevond zich geen man in het huis. Vaak evenwel ontving zij het bezoek van een doorreizend apostel of leerling. Het meest zag ik een man bij haar in- en uitgaan, die ik onveranderlijk voor Joannes heb aangezien, maar noch te Jeruzalem noch hier was hij lang aan één stuk bij haar. Hij kwam en ging¹⁸. Af en toe begaf hij zich op reis. Hij droeg nu een ander kleed dan ten tijde van Jezus; zijn gewaad was zeer lang, maakte vele plooien en was van een dunne, grijswitte stoffe. Hij was zeer slank, levendig en vlug; zijn aangezicht was lang, smal en fijn gevormd; op zijn onbedekt hoofd droeg hij de lange,

¹⁸ "Dit oponthoud van Joannes, telkens van korte duur, in een eenzaam, bijna ontoegankelijk gewest 1,5 uur van Efeze, verklaart voldoende waarom Lukas geen gewag maakt van Joannes, waar hij de activiteit van Paulus te Efeze beschrijft." (Henze in zijn boekje 'A.K.E. schaut Maria', blz. 64).

blonde haren gescheiden en aan weerszijden achter de oren gestreken. Vergeleken bij de overige apostelen ging er van zijn tedere, zachte verschijning bijna iets vrouwelijks, iets maagdelijks uit.

In de laatste tijd van haar leven op aarde zag ik Maria steeds stiller, steeds dieper in zichzelf gekeerd; zij gebruikte bijna geen voedsel meer. Het was alsof alleen haar lichaam nog op aarde en haar geest reeds in de andere wereld was. Over haar verschijning lag iets van iemand die met zijn gedachten elders is of in geestverrukking van de aarde verwijderd¹⁹.

In de laatste weken vóór haar dood, toen zij oud en zwak geworden was zag ik dikwijls dat de dienstmeid haar in het huis rondleidde.

2201.

Eens zag ik Joannes het huis van Maria binnengaan; en nu zag ook hij er veel ouder uit. Hij was mager en slank en binnentredend had hij zijn wit, lang, vouwenrijk kleed tussen zijn gordel opgeschort. Hij legde deze gordel af en deed een andere aan waarop lettertekens geborduurd waren en die hij van onder zijn kleed te voorschijn haalde. Op zijn arm stak hij een soort van manipel en legde een stoel om de hals.

¹⁹ Maria leefde daar in een afgetrokken wereld. – Welke waren in die eenzaamheid Maria's dagelijkse bezigheden? Op deze vraag wordt in *Petits Bollandistes*, T. 16, blz. 111 geantwoord: "Zij leefde in innig contact met haar goddelijke Zoon (die volgens K.E. altijd eucharistisch in haar tegenwoordig was), in innige vereniging en omgang met de aanbiddelijke Drie-eenheid in haar ziel. Zij bracht een groot deel van haar tijd door met geestelijke lezing, beschouwing, gebed en in de overweging van de geloofswaarheden. Zij overdacht het lijden van haar Zoon (eerst te Jeruzalem) op de plaatsen zelf waar Hij het doorstaan had, en later bij Efeze op een kruisweg die zij, de ware kruisweg nabootsend, zelf had aangelegd en ingericht. Zij ontving de gelovigen, de leerlingen en apostelen, die raad en aanmoediging bij haar kwamen zoeken en die zich niet aan een belangrijke onderneming waagden zonder vooraf haar raad te hebben ingewonnen." Een weinig handarbeid zou daaraan misschien kunnen worden toegevoegd.

Geheel in een wit gewaad gehuld en op de arm van een dienstmaagd steunend, trad de H. Maagd uit haar slaapvertrek. Haar aangezicht was wit als sneeuw en als doorschijnend; zij scheen door haar verlangen als opgeheven en als te zweven. Sedert de Hemelvaart van Jezus lag op heel haar wezen en voorkomen de uitdrukking van een gestadig toenemend heimwee dat haar geheel verteerde.

Zij begaf zich met Joannes naar haar bidplaats. Hier trok zij aan een lint of riem, waardoor het tabernakel in de muur opendraaide en het zich daarin bevindende kruis vertoonde.

Nadat beiden geknield een tijdlang daarvoor gebeden hadden, stond Joannes op en haalde een metalen doosje uit de boezem van zijn kleed, opende het op een van zijn zijden, trok er een omslag (of soort bursa) van fijne wol uit en hieruit een gevouwen doekje van wit linnen. Dit bevatte het H. Sacrament in de vorm van een klein vierkant stukje en hij reikte haar dit toe, terwijl hij met plechtige ernst enige heilige woorden uitsprak. Hij gaf haar geen kelk te drinken.

Maria's kruisweg te Efeze.

2202.

Achter het huis, een eind ver de berg op, had de H. Maagd voor eigen gebruik een soort kruisweg aangelegd. Zolang zij nog te Jeruzalem woonde, had zij daar sedert de dood van de Heer regelmatig en trouw zijn lijdensweg in overweging en onder tranen van medelijden bewandeld. Zij had de afstanden tussen de verschillende voorname plaatsen, waar Jezus een buitengewone foltering had verduurd, in schreden berekend, want zonder die gedurige beschouwing van Jezus' lijden kon haar grote liefde onmogelijk leven.

Spoedig na haar aankomst hier in de streek zag ik haar dagelijks achter haar huis een eind ver de berg bestijgen, terwijl zij zich verdiepte in de overdenking van Jezus' lijden.

Aanvankelijk ging zij alleen, en mat, naar het getal stappen, die zij te Jeruzalem zo dikwijls had geteld, de afstand tussen de plaatsen af, die hier aan een voornaam feit uit het bitter lijden van de Heiland moesten herinneren. Op ieder zulke plaats richtte zij een steen op²⁰, of, wanneer daar juist een boom stond, maakte zij er een teken op.

²⁰ Zette een steen op elk van die plaatsen. – Herinneringsstenen zijn te allen tijde en bij alle volken reeds in de hoge oudheid gebruikelijk geweest. Door dit middel trachtte men de gedachtenis te bewaren aan grote gebeurtenissen, zoals een zegepraal, verdrag, dood van een held of koning, of aan werken van weldadigheid of van nationaal belang. Zie bij K.E. fasc. 10, nr. 284, voetnoot 86; fasc. 30, nr. 1864, voetnoot 64.

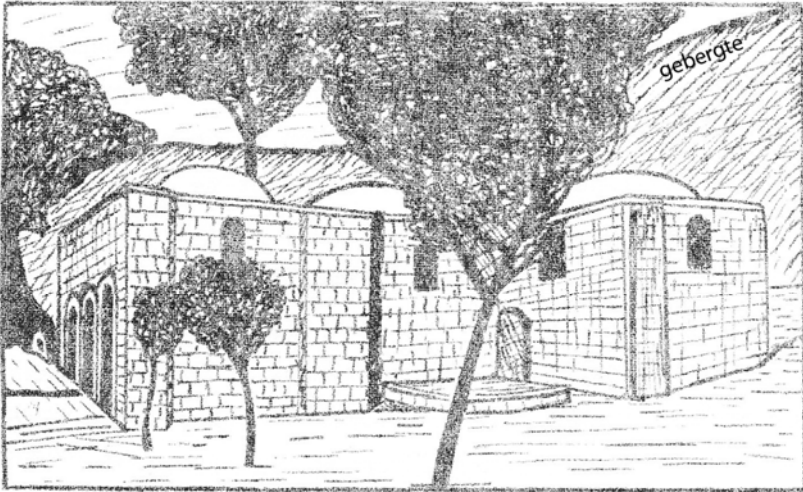
Daartoe gebruikte men voornamelijk stenen, die dan begrift werden met afbeeldingen, taferelen of met het verhaal van heldendaden en ondernemingen van de betreffende personen. Vele zulke stenen worden in de musea bewaard.

- Jakob richtte een steen op ter gedachtenis van een visioen dat hij had te Betel.
- Mesa, koning van Moab beitelde op een geëffende steen de opsomming van een reeks veroveringen.

Dit gebruik bestond in Egypte, Assyrië, Chaldea, in het gehele Oosten. In navolging van dit oud oosters gebruik plaatste de H. Landstichting, Nijmegen, Nederland, bij de oprichting van een kruisweg stenen om de staties aan te duiden. Nu zijn ze door taferelen vervangen. Dit gebruik kan een gewijd of profaan karakter hebben volgens het beoogde doel. "De Arabieren richten hedendaags nog vele zulke stenen op in de nabijheid van vermaarde heiligdommen." (Prof. Ryckmans, Gen. 28, 18).

Van de stenen op de kruisweg van Maria zijn er enige teruggevonden. Wij lezen in nota bij Henze, blz. 72: "Wat K.E. hier over de kruisweg van

De weg voerde in een woud, waar zij aan een heuveltje het opschrift gaf van Kalvarieberg en aan een kleine grot in een andere heuvel het opschrift ‘Graf van Jezus’.

Huisje, nu kerkje van Maria, ingang links, gebergte erachter.

Uit alle richtingen werden er foto's van gemaakt, maar nergens wordt de oriëntatie aangegeven.

Maria vertelt, heeft in de laatste tijd, naar het schijnt, een indrukwekkende bevestiging gevonden. Zo zijn in het werk van J. Niessen 'Panagia Kapulu' (1906) op plaat VII 5 merkwaardige foto's van zulke gedenkstenen te zien en op blz. 392 van Niessens boek lezen wij: één na één kwamen zo maar 10 merkwaardige steen-arrangeringen te voorschijn, vooral nadat het struikgewas van de berghelling verbrand was. De stenen hadden een hoogte van zowat een halve meter en meer; ze waren oud, vrij erg verweerd en door de tijd waren de lettertekens onleesbaar geworden. Ook vond men op 3 plaatsen inschriften in de rots.

Na lange en lastige opgravingsarbeid is ook het oude voetpad aan het licht gekomen; het vormt de verbinding tussen die ongewone steengroepen, die in de hele streek nergens anders aangetroffen worden.

Die stenen waren er niet toevallig geplaatst, maar op de afstanden die Maria te Jeruzalem opgenomen had. Hiermee rekening houdend zou men wellicht bij benadering het graf van Maria kunnen veronderstellen."

Toen zij deze, haar kruisweg van 12 staties, had afgemeten en uitgetekend, bewandelde zij hem met haar dienstmeid onder inwendig gebed. Op elk van die plaatsen die een gebeurtenis uit de passie voorstelden, gingen zij neerzitten, overdachten in hun hart de diepe, verborgen betekenis van die gebeurtenis en prezen en dankten de Heer voor zijn oneindige barmhartigheid, terwijl zij zijn lijden met tranen van liefde en medelijden beweenden.

Naderhand regelde de H. Maagd op deze plaatsen alles nog beter, en ik zag haar met een stift de betekenis van de plaats op een gedenksteen ingriffen, het getal stappen en nog andere bijzonderheden. Ik zag haar ook de spelonk van het H. Graf reinigen en zodanig inrichten, dat men er rustiger en beter kon bidden.

Ik zag toen op die kruisweg geen beelden of taferelen, zelfs geen vaststaand kruis; het waren slechts eenvoudige gedenksteden met opschriften. Maar door het regelmatig en veelvuldig begaan van de weg en verbeteren van de staties, zag ik de hele inrichting hoe langer hoe meer geschikt worden en een aangenamer en mooier uitzicht krijgen. Zelfs nog na de dood van de H. Maagd zag ik dit pad door christenen bewandeld worden en ik zag hen zich neerwerpen om de grond te kussen.

Reis van Maria naar Jeruzalem. – Ziekte.

2203.

Na een verblijf van 3 jaren in de buurt van Efeze vatte Maria een onweerstaanbaar verlangen op om Jeruzalem nog eens terug te zien. Joannes en Petrus brachten haar daarheen. Ik meen dat er toen in de heilige stad verscheidene apostelen vergaderd waren; ik

zag Tomas. Ik geloof dat er een concilie gehouden werd en Maria stond hen bij met haar raad²¹.

Zodra zij aangekomen waren en nog eer zij de stad zelf waren ingetreden, zag ik hen in de avondscheming de Olijfberg, de Kalvarieheuvel, het Heilig Graf en alle heilige plaatsen rondom Jeruzalem bezoeken.

De Moeder Gods was zo ontroerd, zo vol smart en medelijden, dat zij zich ternauwernood staande kon houden en gesteund door Petrus en Joannes weggebracht moest worden.

Anderhalf jaar vóór haar dood is zij nog eens van Efeze naar Jeruzalem gereisd. Hier zag ik haar ook nu weer in de nachtelijke stilte, geheel ingehuld, met de apostelen de heilige lijdensplaatsen bezoeken. Zij was onuitsprekelijk bedroefd, uiterst ontroerd en telkens en telkens verzuchtte zij opnieuw: “O mijn Zoon! O mijn Zoon!” Toen zij bij de achterpoort van dat paleis kwam, waar zij Jezus die onder het kruis nederzeeg, ontmoet had, zonk zij bij de herinnering daaraan, van smart bewusteloos ter aarde, zodat de vergezellende apostelen meenden haar de geest te zien geven.

Men droeg haar naar het Cenakel op de berg Sion, waar zij vroeger in de voorgebouwen geleefd had en ook nu weer haar intrek had genomen. Hier verkeerde de H. Maagd thans gedurende meerdere dagen in zulk een toestand van zwakheid en ziekte en viel zo herhaaldelijk in onmacht, dat men haar dood voor onvermijdelijk hield en het nodig achtte een graf voor haar in gereedheid te brengen. Zijzelf wees daartoe een grot aan bij de Olijfberg en de apostelen lieten voor haar op de aangewezen

²¹ Nota van Brentano: Daar de zienster vroeger gezegd had dat Maria tweemaal van Efeze naar Jeruzalem gegaan is, zo is het niet uitgesloten dat er hier, wat de kerkvergadering betreft, een verwarring bestaat tussen de eerste en de tweede reis.

plaats door een christelijke steenhouwer een schoon graf bereiden²².

Ondertussen verspreidde zich het gerucht dat zij gestorven was en het vertelsel van haar dood en begrafenis te Jeruzalem kwam ook op andere plaatsen in omloop. (*Unterdessen ward die Mutter Gottes mehrmals totgesagt und es verbreitete sich das Gerücht von ihrem Tod und Grab in Jerusalem auch an anderen Orten*).

Doch toen het graf voltooid was, had Maria voldoende gezondheid en sterkte weergekregen om de terugreis naar haar woning te Efeze te aanvaarden. En hier stierf zij dan, anderhalf jaar later. Het bij de Olijfberg voor haar bereide graf werd te allen tijde in ere gehouden. Men bouwde er later ook een kerk boven en Joannes Damascenus – deze naam vernam ik in de geest, maar wat voor een persoon is dat? – Joannes Damascenus, zeg ik, was een van hen, die op grond van horen-zeggen, schreven dat Maria te Jeruzalem gestorven en begraven was²³.

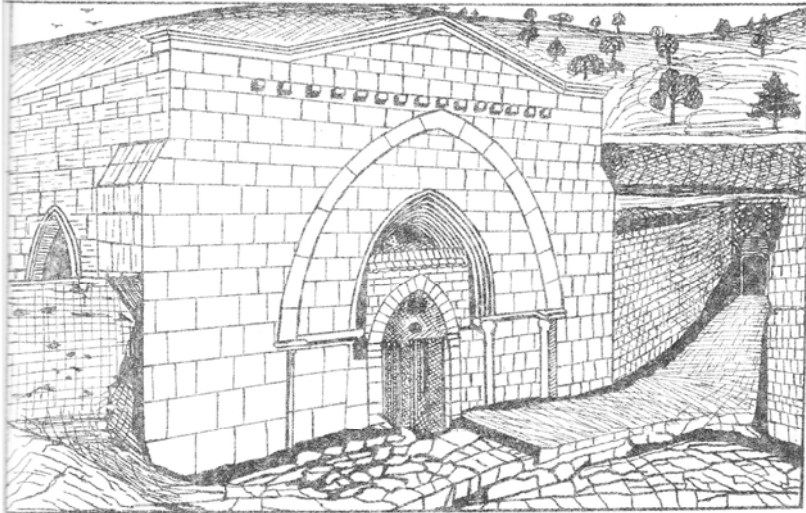
²² Op grond van al wat K.E. hier vertelt over Maria's ziekte, de bereiding van haar graf, het gerucht van haar dood tot ver buiten Jeruzalem wordt het ontstaan van de valse traditie van Maria's dood en begrafenis en van haar graf te Jeruzalem, begrijpelijk; ze heeft geen andere grond dan de toen verspreide VALSE geruchten (zie 'tweede uitweiding - Het huis van Maria in het gebergte bij Efeze').

²³ Dat Maria te Jeruzalem begraven is. – Dit graf werd altijd in ere gehouden, zegt de zienster. Dit is heden ten dage nog waar. Inderdaad, velen beschouwen dit nog als het ware graf van Onze-Lieve-Vrouw.

Wie op grond van K.'s mededelingen gelooft aan haar graf te Efeze, kan nog eerbied opbrengen voor het zogenaamde graf van Onze-Lieve-Vrouw te Jeruzalem. Het is immers gemaakt geworden met bestemming voor haar en het blijft enigszins haar graf. Het is een oeroud monument en het getuigt van de liefde en de eerbied der gelovigen voor Maria de eeuwen door.

Daarom willen wij er hier ook een kort woord over zeggen.

Dat graf bevindt zich in een ondergrondse kerk. Alleen de ingang met zijn voorgevel en dak steekt boven de grond uit. Deze façade vindt men afgebeeld in fasc. 29, nr. 1783,voetnoot 16.

nr. 1781 : Voorgevel van de ondergrondse kerk van Maria en gang naar de grot.

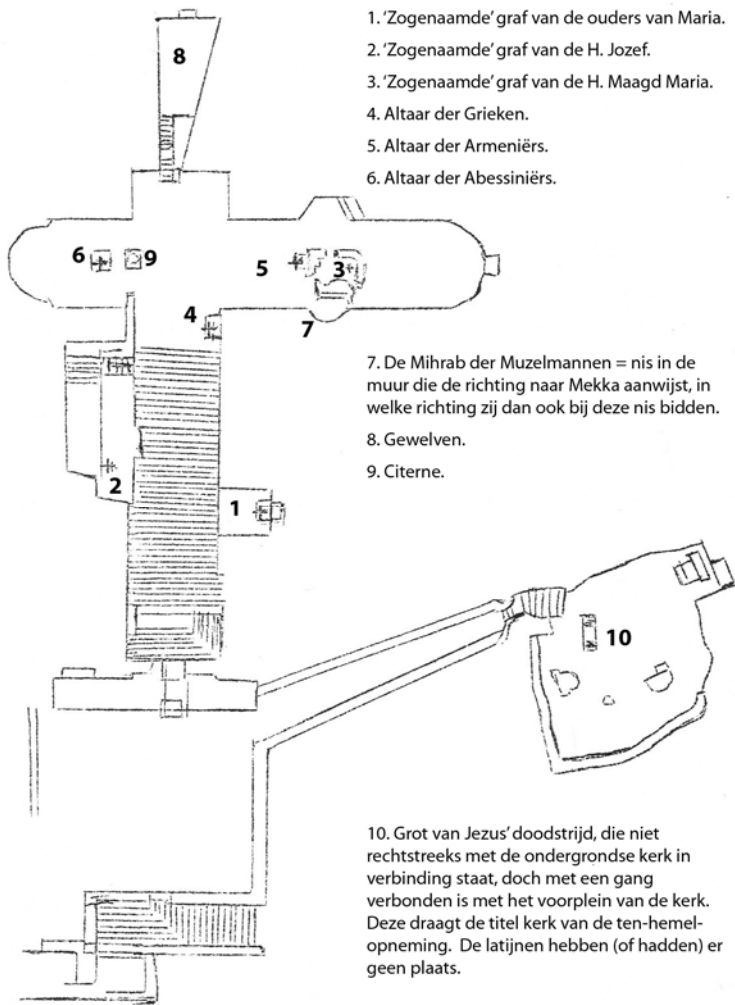
Aanstands achter de deur leidt een lange trap naar de ondergrondse kerk van het zogenaamde graf van Maria.
Aan 't einde van het onderste gangetje dalen achter de deur 10 treden af in de grot van de doodstrijd.

Rechts van de kerkgevel ziet men de smalle gang die naar de grot van de doodstrijd van Jezus leidt.

Het grondplan van de ondergronds kerk ziet eruit als hierna:

Vóór het inganggebouw bevindt men zich op een klein vierkant plein met zijden van 15 m. Dit plein zelf ligt diep en men daalt er toe af met 15 treden. Om in het portaal het gelijkvloers te bereiken, moet men nogmaals 11 treden afdalen, aangezien het 1,50 m diep en op het niveau ligt van de ingang van de 12^e eeuw.

Uit het portaal daalt men met een lange en brede trap van nog 37 treden in de kleine ondergrondse kerk die een kruisvorm heeft en naar het oosten georiënteerd is. Het oostelijk gedeelte, 2 derde van de kerk in haar lengte omvattend, is geheel in de rots gehouwen. Halverwege verheft zich het rotsgraf der H. Maagd. Het is bijna vierkant en door een muur met de zuidwand verbonden; het is boven bekroond met een kleine, nauwelijks zichtbare koepel. Er zijn 2 openingen om in het binnenste te gaan, waar met moeite 4 of 5 personen plaats kunnen vinden, maar er branden (of brandden?) voortdurend vele lampen. Een rotsbank, trogvormig uitgehold, doch met een klein altaar bedekt, neemt het oostelijk einde van de grafkamer in.

Men vereert in deze kerk het 'zogenaamde' graf van de ouders van Maria (1), van de H. Jozef (2), van de H. Maagd (3).

De cijfers 4, 5, 6 wijzen op altaren.

4 op dat der Grieken

5 op dat der Armeniërs;

6 op dat der Abessiniërs.

God heeft de berichten over haar dood, haar graf en haar ten-hemel-opneming slechts op vage wijze het voorwerp van de overlevering laten worden, om aan de toen nog zo levenskrachtige heidense opvattingen geen gelegenheid te verschaffen onder de christenen veld te winnen, want men zou haar gemakkelijk als een godin aanbeden hebben.

Verwanten en vrienden der H. Familie in deze nederzetting.

2204.

Tot het getal der H. Vrouwen, die ook hier in deze christelijke nederzetting leefden en het meest bij Maria waren, behoorde ook een zustersdochter van de profetes Hanna uit de tempel.

Ik heb haar (nl. Joanna Chusa) vóór de doop van Jezus eens met Serafia later Veronika genaamd, naar Nazareth zien reizen (fasc. 9, nr. 212). Deze vrouw was met de H. Familie verwant door de tempelprofetes Hanna, want deze was met Anna, de moeder van Maria, en nader nog met Elisabet, een zustersdochter van Annas moeder verwant. (Ze was een nicht van Elisabet, nl. een dochter van Elisabets zuster).

Een andere van de hier rond Maria levende vrouwen, die ik eveneens vóór Jezus' doop naar Nazareth heb zien reizen was Mara, ook een nichte van Elisabet. Deze Mara was met de H. Familie verwant als volgt: Anna's moeder Ismeria had een zuster

7 is de Mihrab der Muzelmannen = nis in de muur die de richting naar Mekka aanwijst, in welke richting zij dan ook bij deze nis bidden.

8 zijn gewelven;

9 een citerne;

10 is de grot van Jezus' doodstrijd, die niet rechtstreeks met de ondergrondse kerk in verbinding staat, doch met een gang verbonden is met het voorplein van de kerk. Deze draagt de titel 'kerk van de ten-hemel-opneming'. De latijnen hebben (of hadden) er geen plaats.

Emerentia. Beiden leefden in de herdersstreek Mara, tussen Horeb en de Rode Zee.

Op de verklaring van de opperoverste der Essenen op de berg Horeb, dat er in haar nakomelingschap vrienden van de Messias zouden opstaan, huwde zij Afras, een afstammeling van de priesters die eens de Verbondsark gedragen hadden.

Emerentia had 3 dochters:

- Elisabet, de moeder van Joannes de Doper,
- Enoë die als weduwe bij de geboorte van de H. Maagd in Anna's huis aanwezig was, en
- ten derde Rode, van wie de hier wonende Mara een dochter is (zie familieboom in fasc. 1, nr. 10).

2205.

Rode was ver van haar geboortestreek in het huwelijk getreden; zij vestigde zich eerst in het gewest van Sikem, vervolgens te Nazareth en later te Kislot bij de Tabor.

(Nota van Brentano: "In haar verhaal van Jezus' Openbaar Leven uitte Katarina op 7 november 1822 de mening dat reeds Emerentia bij haar huwelijk naar Kislot was komen wonen.)

Rode had benevens deze Mara, nog 2 andere dochters; ene hiervan werd een moeder van leerlingen. Voorts was een der 2 zonen van Rode de eerste echtgenoot van Maroni, die van hem geen kinderen kreeg en na zijn dood met Eliud, een neef van de moeder Anna, huwde en naar Naïm trok.

Van deze Eliud kreeg Maroni een zoon die de Heer, toen zij voor de tweede maal weduwe was geworden, te Naïm van de dood heeft opgewekt. Het was de zogenaamde jongeling van Naïm. Als leerling van Jezus kreeg hij bij zijn doopsel de naam Martialis (cfr. fasc. 32, nr. 1991, voetnoot 179 en fasc. 19, nr. 829 en fasc. 20, nr. 870, voetnoot 443).

Rodes dochter Mara, die hier hij Maria's dood aanwezig was, huwde in de nabijheid van Bethlehem. Toen in de dagen na Christus' geboorte moeder Anna zich eenmaal van Bethlehem verwijderde, hield zij zich gedurende deze afwezigheid bij deze Mara op. Deze laatste was niet vermogend, want ook Rode had aan haar kinderen slechts een derde gedeelte van haar bezittingen nagelaten; de 2 andere derde had zij voor de tempel en de armen bestemd.

Natanael, de bruidegom van Kana, was, zoals ik geloof, een zoon van deze Mara. Hij ontving in zijn doop de naam Amator. Mara had nog andere zonen die allen leerlingen van Jezus waren²⁴.

Maria's laatste kruisweg.

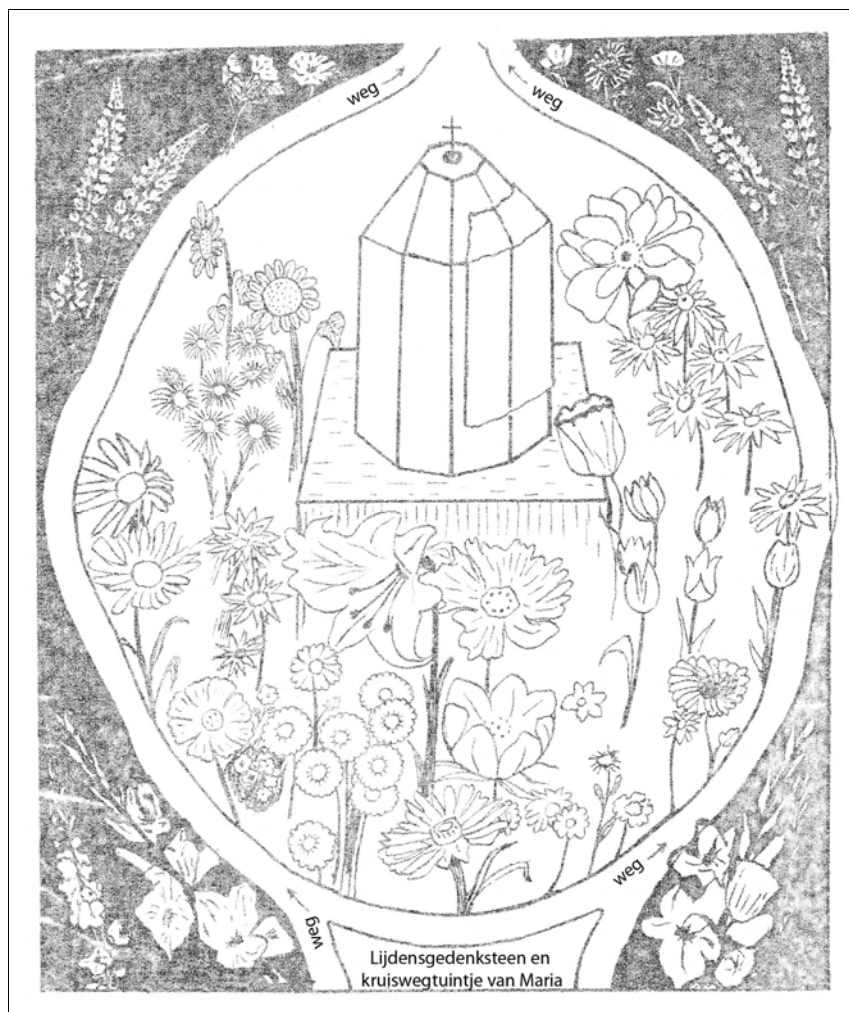
2206.

Meegedeeld op 7 augustus 1821, in de morgen.

Ik heb gisteren en ook vannacht vele beschouwingen op de Maagd te Efeze gehad. Ik heb met haar en met nog een vijftal andere vrouwen de kruisweg gebeden. De nicht van de profetes Hanna en de weduwe Mara, Elisabets nicht, maakten deel uit van het gezelschap. De H. Maagd ging aan het hoofd van de groep. Ik zag dat zij nu reeds oud en zwak was, geheel bleek en als doorschijnend; het was aangrijpend voor mij haar zo te zien; ik had het gevoel dat zij voor de laatste maal deze oefening verrichtte.

Terwijl zij de kruisweg bewandelden, kwam ik te weten dat Joannes, Petrus en Taddeüs reeds in haar huisje aangekomen waren.

²⁴ In nr. 2304 zegt K. 'Amandor'. In Pet. Boll. 26 augustus vinden wij een Amator, doch een geheel andere dan die uit nr. 2304.

Ik zag de H. Maagd nu reeds hoogbejaard en toch vertoonde zij geen andere sporen van hoge leeftijd dan dat van een verterend verlangen, hetwelk in haar van lieverlede (= langzamerhand) om zo te zeggen een soort gedaanteverandering bewerkte. Zij was onbeschrijfelijk ernstig. Ik heb op haar gelaat nooit een uitbundige lach gezien, wel echter een goedge, indrukwekkende

glimlach. Hoe ouder zij werd, des te witter en doorzichtiger haar aangezicht scheen; het was mager, doch zonder rimpels, zonder enig spoor van afgeleefdheid; zij leefde in de geest, in een bovenaardse sfeer.

Dat ik de H. Maagd in dit visioen vannacht zo bijzonder klaar heb gezien, zal wel te danken zijn aan een kleine relikwie van een kleed dat zij bij deze gelegenheid droeg. Deze schat is in mijn bezit en ik wil beproeven dit kleed naar best vermogen duidelijk te beschrijven.

2207.

Het was een bovenkleed.

(Dit stuk, een feestkleed, door K. hier uitvoerig beschreven, is hetzelfde waarvan zij gesproken heeft in fasc. 3, nr. 80 – zie ook hierna).

Het bedekte slechts de gehele rug, vanwaar het in enige plooiën tot aan de voeten neerhing. Een deel (of strook), boven aan de hals werd over schouder en borst tot de andere schouder gelegd, waarop het met een knoop werd vastgemaakt, zodat het een soort halsdoek (of kraag) vormde.

Het kleed werd door de gordel tegen het middellijf gesloten en zo bedekte het het lichaam van onder de armen tot aan de voeten aan beide zijden van het bruinachtig onderkleed. Op deze zijden vormde het vanaf de gordel naar beneden een omslag, waardoor de voering zich liet zien. Dit omgeslagen deel was in de lengte en in de breedte rood en geel gestreept. Het strookje overblijfsel dat ik bezit, is afkomstig van de rechterzijde van dit omgeslagen deel, evenwel niet van de voering. Het was een feestkleed dat volgens oud Joods gebruik zo gedragen werd. Ook moeder Anna had zo'n kleed.

Dit overkleed bedekte slechts de gehele rugzijde van het bruinachtig onderkleed, waarvan het borststuk en de gehele

voorzijde, zoals ook de nauw aansluitende, slechts om hand en ellebogen een weinig gepofte mouwen zichtbaar waren.

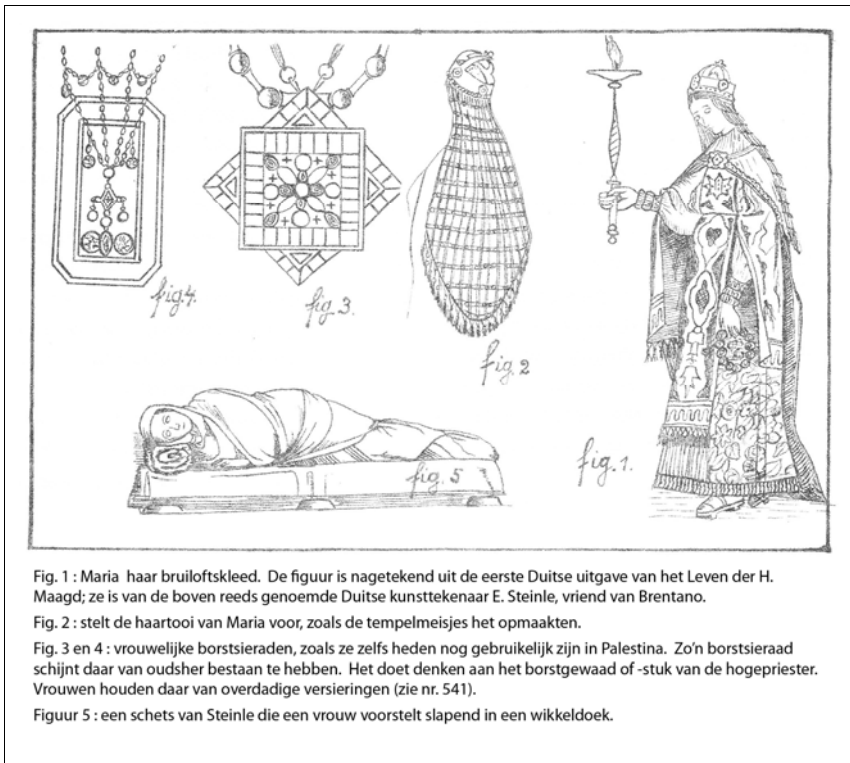

Fig. 1 : Maria haar bruiloftskleed. De figuur is nagetekend uit de eerste Duitse uitgave van het Leven der H. Maagd; ze is van de boven reeds genoemde Duitse kunsttekenaar E. Steinle, vriend van Brentano.

Fig. 2 : stelt de haartooi van Maria voor, zoals de tempelmeisjes het opmaakten.

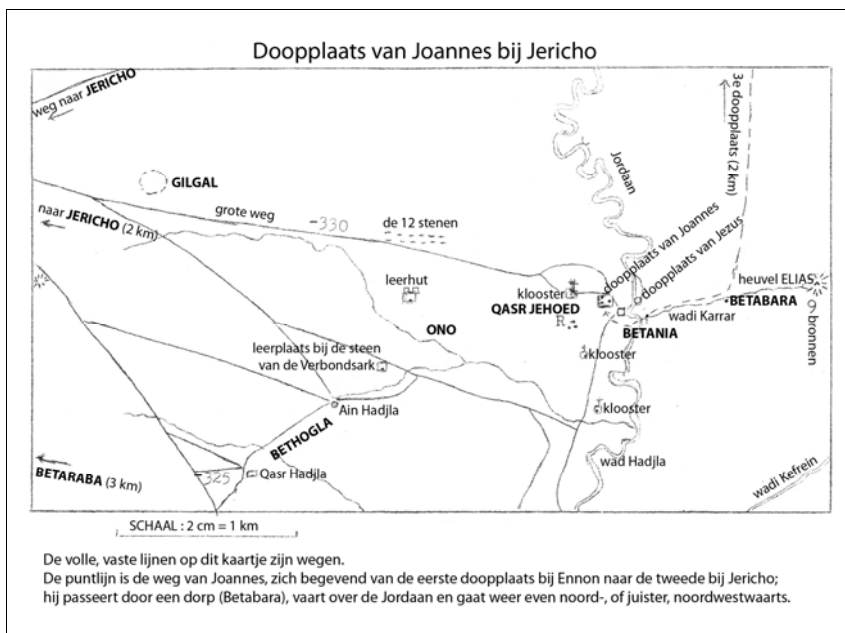
Fig. 3 en 4 : vrouwelijke borstsieraden, zoals ze zelfs heden nog gebruikelijk zijn in Palestina. Zo'n borstsieraad schijnt daar van oudsher bestaan te hebben. Het doet denken aan het borstgewaad of -stuk van de hogepriester. Vrouwen houden daar van overdadige versieringen (zie nr. 541).

Figuur 5 : een schets van Steinle die een vrouw voorstelt slapend in een wikkeldoek.

Het hoofdhaar droeg zij verborgen in een geelachtige hoofdbedekking, die op het voorhoofd (met een punt of boog) even nederdaalde (*sich etwas hereinbog*), en van achteren vouwenrijk samengetrokken was. Hierover droeg zij nog een zwarte sluier van zachte stoffe, die tot halverwege de rug neerhing.

Ik zag haar eens met dat kleed aan op de bruiloft te Kana.

In Jezus' derde jaar openbaar leven, toen de Heer aan de overzijde van de Jordaan te Betabara, dat ook Betanië heet²⁵, genezingen deed en onderwees (fasc. 27, nr. 1448), zag ik de H. Maagd ook dit feestgewaad dragen te Jeruzalem, waar zij in een schoon huis verbleef naast de huizen van Nikodemus, aan wie ook dit huis, meen ik, wel toebehoorde.

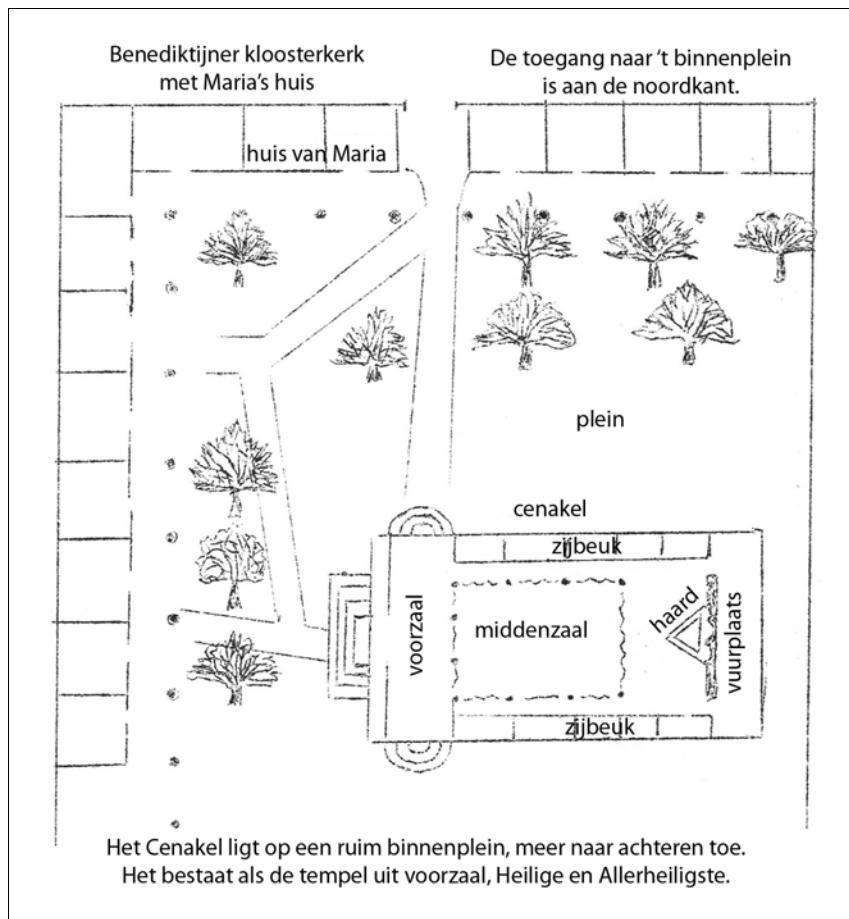
²⁵ Betabara dat ook Betanië heet. – Vele exegeten verkeren in deze mening maar ze is niet geheel juist.

- Betanië is een onooglijk gehucht van enkele huizen dicht bij de oever van de Jordaan.
- Betabara is groter en ligt meer, ja, wel 1 km van de stroom verwijderd.

De meest voorkomende lezing in het evangelie van Joannes 1, 28 is Betanië, maar deze naam is in meerdere handschriften vervangen door Betabara.

Wij hebben vroeger nauwkeurig beider ligging aangeduid, fasc. 10, nr. 276, voetnoot 81.

(Bedoeld zal zijn Maria's huis in de bijgebouwen van het Cenakel; men heeft het rechts, als men op het binnenplein komt).

Ook bij de kruisiging zag ik haar dit kleed dragen onder haar bid- of rouwmantel, die haar gans omhulde.

Waarschijnlijk droeg zij hier nu op de kruisweg bij Efeze ditzelfde feestgewaad ter herinnering aan het feit, dat zij het toen op de lijdensweg van Jezus gedragen heeft.

De H. Maagd op haar sterfbed.

2208.

Verhaald op 9 augustus 1821, 's morgens. –

Ik kwam in Maria's huis, dat een drietal uren van de stad Efeze kan liggen. Ik zag er de H. Maagd neerliggen op een lage, zeer smalle legerstede in haar slaaptent in het deel achter de haard rechts. De tent (of cel) was helemaal in het wit overspannen. Met het hoofd rustte zij op een rond kussen; zij zag er zeer zwak en bleek uit en scheen als geheel verteerd van heimwee. Haar hoofd en geheel haar lichaam was in een lange wikkeldoek gewonden (wikkeldoek, zie fasc. 1, nr. 19, voetnoot 43); zij had een bruin wollen deken over zich liggen.

Ik zag een vijftal vrouwen beurtelings Maria's slaaptent in- en uitgaan, als namen zij afscheid van haar. Het was aangrijpend de vrouwen te zien die weer buiten kwamen; zij maakten met de handen menig gebeds- en rouwgebaar (vouwden de handen biddend samen en wrongen die van verdriet). Weer herkende ik onder hen de nicht van de profetes Hanna (nl. Joanna Chusa) en ook Mara, een nicht van Elisabet, die ik reeds op de kruisweg had gezien.

Ik zag dat er nu reeds 6 apostelen hier vergaderd waren, te weten: Petrus, Andreas, Joannes, Taddëüs, Bartolomeüs en Mattias en ook één van de 7 diakens, namelijk Nikanor, die altijd zo gediensig en liefdadig was.

Ik zag de apostelen rechts in het voorste gedeelte van het huis, waar zij zich een bidvertrek hadden ingericht. Daar zag ik hen samen staan bidden²⁶.

²⁶ Deze aanwezigheid van de apostelen bij Maria's dood, die men meestal als legendarisch beschouwt, omdat men ze alleen in de apocriefe geschriften vermeld vindt, wordt door Maria zelf bevestigd in haar openbaringen aan de H. Brigitta:

Aankomst van Jakobus de Mindere en zijn stiefbroeder Matteüs.

2209.

Verhaald op 10 augustus 1821. –

De tijd van het jaar waarin de Kerk Maria's afsterven (en Hemelvaart) viert, komt overeen met de werkelijkheid; alleen valt het feest of de gedenkdag niet alle jaren juist op dezelfde dag.

“Aan de engel die mij mijn naderend einde kwam aankondigen, antwoordde ik: “Kent gij de dag en het uur waarop ik uit deze wereld zal scheiden?”

De engel wedervoer: “De vrienden van uw Zoon zullen komen, die ook uw lichaam zullen begraven ”

Na mijn dood begroeven de DOOR GOD GEZONDEN vrienden van mijn Zoon mijn lichaam.” (Openb. 6, 62).

De begraafing en het graf worden in die openbaringen weliswaar voorgesteld te Jeruzalem, maar men moet hier rekening houden met de aard van die openbaringen, die men niet als historisch, maar eerder als devotieel moet karakteriseren, terwijl de visioenen van A.K.E. klaarblijkelijk een strikt historisch en daarmee ook een streng geografisch en topografisch karakter vertonen. Dit is uit geheel ons commentaar gebleken.

Hebben Brigitta's openbaringen slechts de stichting, de bevordering van de godsvrucht ten doel, dan komt het er niet op aan of een feit in zijn juist kader van bijkomstige omstandigheden wordt voorgesteld.

Eerder ligt het voor de hand dat God zich schikt naar bestaande meningen.

Dezelfde opvatting wordt erop nagehouden door Henze, C.ss.R. in zijn boekje: 'A.K.E. schaut Maria', blz. 43.

Op dezelfde manier kan geïnterpreteerd worden de leeftijd van 72 of 73 jaar, die in zulke openbaringen soms aan Maria toegekend wordt:

“Brigitta behauptet nirgends, über Mariens Heimgang bzw. Himmelfahrt eine GESCHICHTLICHE ‘Vision’ der Vorgänge gehabt zu haben, aber wohl himmlische ‘Offenbarungen’ und höhere Mitteilungen.” (7. Buch, 26. Kapitel).

Vandaar dat Maria's laatste kruisweg ook te Jeruzalem plaats had:

“Na van mijn engel het uur van mijn dood vernomen te hebben, maakte ik mij tot dit verscheiden gereed, door nogmaals, zoals ik placht, alle plaatsen te bezoeken, waar mijn Zoon geleden had.” (Openb. 6, 62).

Dit geschiedde volgens K.E. op haar eigen kruisweg te Efeze.

Ik zag heden nog 2 apostelen met opgeschorte klederen, als komend van de reis, binnentreden; het waren Jakobus de Mindere en Matteüs die zijn stiefbroeder is, want Alfeüs huwde als weduwnaar met Maria, de dochter van Kleofas en bracht haar uit zijn eerste huwelijk deze Matteüs aan.

Ik zag gisteravond en ook hedenmorgen de vergaderde apostelen een godsdienstoefening houden in het voorste deel van het huis. Tot dit doel hadden zij daar de verplaatsbare schermen van vlechtwerk, die er slaapcellen vormden, gedeeltelijk opzij, gedeeltelijk anders geplaatst. Het altaar was een tafel, die met een rood, en daarover met een wit doek gedekt was. Deze werd voor de heilige handeling of mis telkens rechts van de haard, die nog dagelijks gebruikt werd, tegen de muur geplaatst en na afloop van de plechtigheid weer weggebracht. Vóór het altaar stond een overdekte lessenaar, waarop een blad open gerold hing en boven het altaar brandden lampen.

Op het altaar hadden zij een kruisvormig vaatwerk of soort bedieningsdoos geplaatst, gemaakt van een materie die met glinsterend parelmoer ingelegd was. Dit vaatwerk was ternauwernood een spanne (= lengtemaat, handbreedte) lang en breed en bevatte 5 busjes, die elk met een zilveren deksel gesloten waren. In het middelste vaatje bevond zich het H. Sacrament, in de overige was er chrisma (= zalfolie, wijolie; heilige zalf die wordt gebruikt bij de toediening van sommige sacramenten), gewijde olie, zout en rafeling (= pluksel) of misschien boomwol en andere heilige substanties of benodigdheden. De dozen waren fijn vervaardigd en sloten zo goed, dat er niets uit kon vloeien.

Chrisma = Olie die op Witte Donderdag door een bisschop wordt gewijd voor de zalving bij doopsel en vormsel, ook gebruikt bij de wijding van een kerkgebouw, kerkklok, altaar, miskelk, e.d.
De olie voor het heilig oliesel (ziekenzaving) wordt niet gewijd, maar gezegend.

`Chrisma` is een mengsel van olijfolie en balsem en is in de Katholieke Kerk één van de drie heilige oliën.

De apostelen plachten op hun reizen dit kruisvormig vaatstuk met zich mee te dragen en het hing dan op hun borst onder hun kleed. Hierdoor waren zij meer dan de hogepriester, wanneer hij het geheimzinnige, allerheiligste voorwerp van het Oud Verbond (Urim en Tumim) op de borst droeg²⁷.

Ik herinner mij thans niet duidelijk of zich in één van die busjes of ergens anders ook heilige gebeenten bevonden. Ik weet echter wel dat zij onder het offer van het Nieuw Verbond telkens gebeenten van profeten en later van martelaren in hun nabijheid hadden, juist gelijk de patriarchen bij het opdragen van offers aan God altijd gebeente van Adam of van andere oudvaders, op wie de belofte had gerust, op het altaar plaatsten. *Onder het laatste avondmaal had Christus zijn apostelen aldus leren doen.*

Petrus in priestergewaad nam plaats vóór het altaar.
De overigen rangschikten zich koorsgewijs achter hem.
De vrouwen woonden de plechtigheid bij op de achtergrond.

²⁷ Als hij Urim en Tumim op de borst droeg. – Bedoeld is het Rationale, ook Pectorale of borststuk genoemd.

Het was een vierkant, stijf, dubbel gevouwen borststuk, zodat het een beurs vormde, die iets bevatten kon. Hierin was verborgen het zogenaamde 'Urim en Tumim', 2 orakelvoorwerpen, waaraan een zekere profetische kracht verbonden was.

Door dit middel kwam de hogepriester vaak bij de een of andere twijfel tot de kennis van Gods wil, of deed hij ook, soms onbewust gelijk Kaifas, een voorspelling.

Het borststuk was kostelijk en kunstig vervaardigd en met 12 kostbare edelstenen bezet.

De hogepriester mocht de eigenlijke tempel niet binnengaan zonder ermee bekleed te zijn, zonder het op de borst te hebben.

Aankomst van Simon en enkele leerlingen.

2210.

Meegedeeld op 11 augustus 1821. –

Ik zag heden nog een andere apostel – dit was de negende – namelijk Simon (= Simeon) hier aankomen.

Nu ontbraken alleen nog Jakobus de Meerdere, Filippus en Tomas.

Ook zag ik dat er nog enkele leerlingen aangekomen waren, onder wie ik mij Joannes Markus en die zoon of kleinzoon van de ouderling Simeon herinner, (die Obed heette en) die voor Jezus het laatste paaslam geslacht en toebereid had en die toen in de tempel een ambt als opzichter of keurder der offerdieren had. Er waren hier nu reeds een twaalftal man verenigd.

Bij het altaar had weerom een goddelijke dienst plaats en enige van de nieuw aangekomenen zag ik met hoog opgeschorte klederen (daarbij tegenwoordig), zodat ik meende dat zij na de godsdienstoefening onverwijld weer wilden vertrekken.

Vóór het bed van de H. Maagd stond een klein, laag, driehoekig bankje, gelijkend op dat waarop zij in de geboortegrot de geschenken van de H. Driekoningen in ontvangst had genomen. Er stond een schoteltje op met een bruin doorzichtig lepeltje. Ik zag heden slechts één vrouw in de woning der H. Maagd.

Na de plechtigheid aan het altaar zag ik Petrus haar weer de H. Communie toereiken. Hij bracht ze haar in het boven vermelde, kruisvormige vaatstuk of bedieningdoos. De apostelen vormden 2 rijen vanaf het altaar tot de legerstede en terwijl Petrus met het Allerheiligste tussen hen doorging, maakten zij een diepe buiging. De schermwanden of schutsels rondom de legerstede der H. Maagd waren naar alle zijden opengezet.

Toen ik dit bij Efeze gezien had, kreeg ik het verlangen te weten hoe het er in diezelfde tijd te Jeruzalem uitzag, doch ik voelde schrik voor de lange reis van Efeze naar de heilige stad.

Toen kwam de maagd en martelares Suzanna, wier feest wij heden vieren (nl. 11 augustus) en van wie ik een relikwie bezit en die mij de gehele nacht gezelschap had gehouden, weer naar mij toe en sprak me moed in.

“Uw vrees is ongegrond”, zegde ze, “ik wil u vergezellen!”

Toen trok ik aan haar zijde over land en zee en wij bereikten in een minimum van tijd Jeruzalem. Zij was echter geheel anders dan ik; zij was subtiel en licht en wanneer ik haar vastnemen wilde, kon ik dat niet. Zodra ik op een bepaalde plaats kwam en het visioen kreeg van wat daar gebeurde, zoals nu te Jeruzalem, was zij verdwenen, doch gedurende de tussentijd op de weg van de ene plaats naar de andere, die mij dan in een nieuw gezicht verscheen, werd ik weer door haar begeleid en getroost.

Ziehier nu hoe het er te Jeruzalem uitzag.

Jeruzalem ten tijde van Maria's dood.

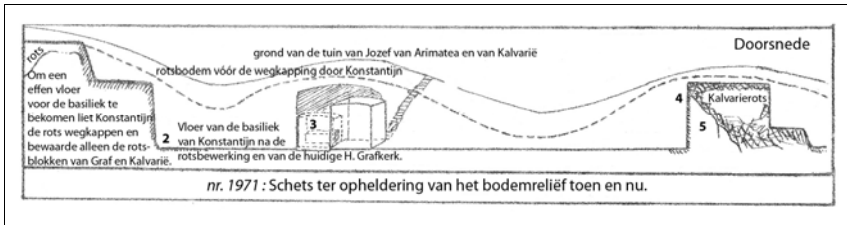
2211.

Ik kwam bij de Olijfberg en zag hoe alles verwoest en veranderd was, vergeleken bij vroeger; ik kon echter elke plaats nog terugkennen. Het huis bij de Getsemani-hof waar de leerlingen achterbleven en wachtten (fasc. 29, nr. 1782, voetnoot 15), was neergehaald en in de omtrek waren allerlei muren opgericht en grachten getrokken om de wegen ontoegankelijk te maken.

Ik begaf mij hierop naar het graf van de Heer; het was bedolven, afgesloten en met muurwerk ombouwd en boven op de rotshoogte was men begonnen met een bouwwerk dat een kleine kapel scheen te moeten worden, doch de naakte muren stonden er nog maar van overeind. Toen ik daar rond stond te zien, het hart vol

droefheid over die verwoesting, *verscheen mij mijn hemelse Bruidgom in dezelfde gedaante, waarin hij hier (bij het graf) eenmaal aan Magdalena was verschenen en Hij vertroostte mij.*

Ook de Kalvarieberg vond ik verwoest en door bouwwerken omvormd. Het kleine heuveltje waarop het kruis had gestaan, was boven afgegraven en bovendien had men het met grachten omgeven, zodat men er niet meer bij kon. Ik echter kon de top bereiken, en, terwijl ik daar vurig aan het bidden was, *verscheen de Heer mij opnieuw met troost en verkwikking.* Tijdens deze bezoeken van de Heer zag ik Suzanna niet meer naast mij.

De gave van genezing geschonken aan priesters.

Ik kreeg vervolgens een beschouwing over de wonderen en genezingen van Christus in Jeruzalem en omstreken en vele daarvan zag ik als het ware opnieuw plaats hebben.

Terwijl ik ondertussen nadacht over de gave om in Jezus' naam wonderen te doen – gave die hoofdzakelijk aan de priesters wordt verleend – en terwijl ik mij in het bijzonder herinnerde hoe de uitoefening van dit charisma in onze dagen weer speciaal uitschittert in de prins van Hohenlohe (zie fasc. 14, nr. 475, voetnoot 225), zag ik deze priester zijn genezingen doen.

Ik zag allerlei zieken door zijn gebed genezen worden, ook mensen die oude, ongeneeslijke verzweringen onder vuile lompen verborgen hielden. Ik kan thans echter niet met zekerheid zeggen of hetgeen ik

zag werkelijke wonden, veretterde zweren, enz. waren, of slechts zinnebeelden van zonden die hun geweten bevuilden en bezwaarden.

Zelfs in mijn nabijheid vielen mij nog andere priesters te binnen, die (in beginsel) dezelfde gave in even ruime mate bezaten, maar ze niet tot haar recht en rijpheid lieten komen door hun menselijk opzicht, uitgestortheid en zorgeloosheid in hun geestelijk leven en door hun gebrek aan volharding en volgehouden goede gesteldheid.

Één van hen nam ik bijzonder duidelijk waar. Hij hielp weliswaar vele mensen, in wier hart ik vele dieren zag knagen, waardoor wel zonden betekend zullen zijn, doch anderen die hier en daar aan een lichaamsziekte onderhevig waren en die hij heel zeker zou hebben kunnen genezen, verzuimde hij uit uitgestortheid en uit nalatigheid om te helpen.

In zichzelf bestreed hij de wereldse neigingen niet en deze maakten tenslotte zijn gaven onvruchtbaar en zonder uitwerksel.

Godsdienstoefening der apostelen. – Levensduur van Maria.

2212.

Meegedeeld op 12 augustus 1821.

Er zijn nu in het geheel ten hoogste 12 mannen in Maria's woning bijeen. Heden zag ik in haar bidplaats een goddelijke dienst plaatshebben. Ik zag ook dat de vrouw haar met een lepeltje een weinig sap uit het schoteltje te drinken gaf. Maria heeft een kruis bij zich op haar bed. Dit kruis is nagenoeg een halve arm lang en heeft de vorm van een Y, zoals ik het heilig kruis onveranderlijk zie. De stam is iets breder dan de armen; het is als van verschillende houtsoorten samengevoegd en het beeld van Christus is er in het wit op aangebracht.

De H. Maagd ontving de H. Communie; zij heeft na Christus' Hemelvaart nog 14 jaar en 2 maand geleefd.

Laatste levensjaren, dood en verheerlijking van Maria (vervolg)

Nog 2212.

Vervolg van wat meegedeeld werd op 12 augustus 1821.

Toen de vertellende hedenavond nauwelijks was ingesluimerd, begon zij op bedaarde, zachte, buitengewoon aandoenlijke wijze Maria-liederen te zingen. Bij haar ontwaken ondervraagd door de schrijver naar wat zij zong, antwoordde zij nog maar half wakker: “Ik ben in de processie meegegaan met die vrouw daar, nu is ze weg!”

‘s Anderendaags gaf zij hierover de volgende nadere verklaring: “Ik volgde gisterenavond 2 van Maria’s vriendinnen op de kruisweg achter haar woning; zij bewandelen afwisselend alle dagen deze weg ‘s morgens en ‘s avonds en ik sluit mij dan ongemerkt achter hen bij hen aan. Gisteren geraakte ik vol vuur en ik begon te zingen en opeens verdween het tafereel.”

2213.

De kruisweg van Maria telt 12 staties. Maria zelf heeft deze in schreden afgemeten, en Joannes heeft voor haar de gedenkstenen laten oprichten. Aanvankelijk waren dit slechts onbehouwen stenen (zonder inschrift) om de plaats aan te duiden, doch stilaan werd alles sierlijker. Nu waren het lage, gladde, witte, meerhoekige, ik geloof bijna, achthoekige stenen, van boven enigermate toelopend tot een klein, effen bovenvlak, waarin een uitholling was. Ieder dezer gedenkstenen stond op een voetstuk van hetzelfde steen. Wegens het welige gras en de mooie bloemen die er omheen groeiden, kon men de dikte of hoogte van dat voetvlak niet zien. Zowel deze voetstukken als de gedenkstenen zelf waren alle (naderhand) van Hebreeuwse inschriften voorzien (geworden).

Al deze staties waren in ronde, uitgediepte plaatsen aangelegd en ingesloten. In deze diepten liep rondom de steen een pad, breed genoeg voor één of zelfs voor 2 personen om het opschrift te kunnen lezen. De met welig gras en schone bloemen begroeide plaats rondom de steen was niet bij alle staties even groot; de ene was groter, de andere kleiner. De stenen lagen niet altijd bloot; op één zijde was een mat of bedekking tegen het slechte weer gehecht, en als niemand er bij bad, werd ze eroverheen gelegd en aan de andere zijde met 2 pinnen vastgemaakt.

De 12 stenen waren alle gelijk; alle waren met Hebreeuwse teksten beschreven, doch de plaatsen waar ze lagen, verschilden onderling. (Vorm, schikking, bloemen, figuren verschilden). Zo lag de statie van de Olijfberg in een klein dal naast een grot waarin meerdere personen konden knielen. Alleen de statie van de Kalvarieberg lag niet in een verdieping, doch op een kleine heuvel. Men ging over het heuveltje om bij de statie van het H. Graf te komen en kwam aan de overzijde (van het heuveltje) in een verdieping bij de gedenksteen. Vervolgens, voorbij de steen, nog lager, aan de voet van de heuvel, kwam men in een rotsspelonk bij het graf (en de lijkbank) zelf, waarin ook de H. Maagd ter aarde besteld werd.

Ik geloof dat dit graf nog moet bestaan onder de aarde en dat het nog eenmaal voor de dag zal komen.

Ik zag dat de apostelen, de H. Vrouwen en andere christenen, wanneer zij de staties naderden om geknield of (op oosterse wijze) op het aangezicht liggend er vóór te bidden, van onder hun kleed een kruis van ongeveer een voet lang te voorschijn haalden. Zij zetten dit in de holte van het kleine bovenzvlak op de gedenksteen en bevestigden het door middel van een beweegbare steunstok waarvan het aan de achterkant voorzien was. Ik zag dat het ook de vorm van een Y had.

Aankomst van andere apostelen en leerlingen. – Bijzonderheden over hen.

2214.

Meegedeeld op 13 augustus 1821. –

Ik was heden getuige van de goddelijke dienst, zoals op de voorgaande dagen. In de loop van de dag zag ik de H. Maagd verscheidene malen opgericht en met een lepeltje vocht verkwikt worden.

‘s Avonds om 7 uur zegde K. in haar slaap (of extase):

Nu is ook (de opvolger van) Jakobus de Meerdere aangekomen²⁸.

²⁸ De opvolger van Jakobus de Meerdere. – Feitelijk staat er in de tekst zonder meer ‘Jakobus de Meerdere’. Maar dit moet als een vergissing of verwarring beschouwd worden. Katarina heeft zelf herhaaldelijk verklaard dat Jakobus vele jaren vóór de dood van de H. Maagd de marteldood te Jeruzalem ondergaan heeft. Zo in zijn levensschets.

Hier lichten wij er enkele regels uit:

“Jakobus vertrok daarop uit Spanje om zich naar Jeruzalem te begeven. Op deze reis bezocht hij Maria te Efeze. Hier voorspelde Maria hem dat zijn dood te Jeruzalem nabij was, versterkte en troostte hem.

Jakobus nam hier afscheid van zijn broer Joannes en zette zijn reis naar Jeruzalem voort

Ik zag hem in Jeruzalem kort vóór Pasen gevangen genomen worden. Hij zat niet lang gevangen en werd in hetzelfde gerechtshuis, waar Jezus de dood schuldig verklaard werd, veroordeeld en werd onthoofd.

Midden in deze tekst, hier veel verkort, plaats Brentano deze nota: “Hier gelijk op meer andere plaatsen, heeft K. allerduidelijkst gezegd dat Jakobus de Meerdere vóór Maria gestorven is en dat hij niet tegenwoordig geweest is bij haar dood te Efeze, want deze dood deed zich eerst veel later voor.

De tegenovergestelde uittaling in het verhaal van Maria’s dood in het Leven der H. Maagd, moet in overeenkomst met deze passage verklaard worden.

In dit verhaal bedoelt zij óf Joses Barsabas, zijn plaatsvervanger, óf Jakobus’ geestelijke tegenwoordigheid. (Later in nr. 2249 komt dit terug).

Wij menen nochtans dat de vergissing op een betere wijze verklaard kon worden. Straks in nr. 2217 zal K. zeggen: “Gedurende deze beschouwingen had ik relikwieën bij mij van Andreas, Bartolomeüs, Jakobus de Meerdere en de Mindere en van andere leerlingen en H. Vrouwen ”

Hij kwam met 3 reisgezellen van Spanje over Rome. Zijn gezellen waren Timon, Eremenzear en nog een derde. Later kwam ook Filippus met een metgezel aan en wel uit Egypte.

De apostelen en leerlingen zag ik doorgaans zeer vermoeid bij hun aankomst. Zij droegen in de hand lange stokken met een

Nu, het aanraken van relikwieën was voor K. gewoonlijk, ja, bijna automatisch aanleiding om het leven te zien van die heiligen van wie ze waren. Zo heeft zij, in deze omstandigheid het leven van Jakobus de Meerdere of tafereelen uit zijn leven gezien en zulk een tafereel, nl. zijn terugkeer uit Spanje en bezoek aan Maria met de visioenen op Maria's dood vermengd.

Om de mogelijkheid daarvan in te zien, is het voldoende de nrs. 2248-2249 te lezen en het onderhavig geval met het volgende te vergelijken. In nr. 161 zegde de zienster in verband met relikwieën: Dit stukje stof-relikwie heeft niet aan de H. Driekoningen behoord; het werd mij ter hand gesteld door iemand die een proef wilde nemen zonder er rekening mee te houden dat toen een ander visioen mij in beslag nam: daaruit volgen verwarringen.

De nrs. 161 en 162, die in fasc. 6 zouden moeten staan, hebben wij evenwel weggelaten als meer behorend tot het verhaal van K.E.'s leven en niet tot dat der H. Maagd. Aan het einde van het hele werk geven we die weinige weggelaten gedeelten als toevoegsels.

Men vindt b.v. in de nrs. 2234, 2249, 2253 de verzekering van K. dat Jakobus vóór Maria's dood het martelaarschap ondergaan heeft.

Wij zijn de eersten om toe te geven dat de verhalen van K.E. fouten, vergissingen, verwarringen bevatten. Het zijn kafjes in een rijke oogst van tarwe. Zal om die kafjes iemand een hele zolder graan verwerpen? Neen, hij zal ze uitblazen en de oogst bewaren.

Daarom moet men wel verstomd staan over de oppervlakkigheid van grote geleerden, exegeten en Palestina-vrienden, die b.v. op grond van de hier besproken vergissing of verwarring in een gewichtige tirade vol verontwaardiging uitvaren tegen de Efeze-traditie betreffende Maria's verblijf en dood en eruit afleiden dat K.E.'s visioenen van nul en generlei waarde zijn, want: in strijd met de archeologie, met de geschiedenis en zelfs met de H. Schrift.

In heel Emmanuel tot hier toe hebben wij integendeel de treffende overeenkomst aangetoond en gaandeweg een kafje uitgeblazen. Om enige kafjes of enige ingeslopen fouten verwerpen wij niet dit machtig geheel van visioenen, dit authentiek monument van de heilsgeschiedenis.

knop of haak van verschillende aard of soort, die het teken van hun waardigheid waren. Hun witwollen lange mantels droegen zij gedeeltelijk tot bedekking als kappen over het hoofd getrokken. Hieronder droegen zij lange wit-wollen priestertunieken. Deze waren van boven tot beneden open, doch met gespleten riempjes voor strikken (riempje met een oog of lus?) en met kleine bollen voor knopen (*mit geschlitzten Riemchen als Schlingen und kleinen Wülsten als Knöpfen geschlossen*). Dit zag ik altijd zo, doch vergat telkens het te zeggen. Op hun tochten werden deze kledingstukken tussen de gordel hoog opgetrokken om het gaan te vergemakkelijken; sommigen droegen een buidel, die aan hun gordel hing²⁹.

De binnentredenden omhelsden met oprechte genegenheid de reeds aanwezigen en menigeen zag ik zowel van vreugde als van droefheid wenen, daar zij de vreugde van het weerzien in zulk een treurige omstandigheid beleefden. Zij ontdeden zich van hun stok, mantel, buidel en gordel en dan viel hun onderkleed tot op de voeten neer. Nu wonden zij een brede, met lettertekens versierde gordel, die zij bij zich droegen, om hun middel. Men waste hun de voeten en dan naderden zij tot de legerstede (= slaapplek, ledikant, ligplaats, rustbed) van de H. Maagd die zij eerbiedig begroetten. Zij kon nog slechts enige woorden tot hen richten.

Ik zag hen geen andere spijs gebruiken dan kleine broodjes en zij dronken uit de kleine flessen die zij op zich hadden hangen.

Ik zal verhalen hoe de apostelen tot Maria's dood ontboden werden.

²⁹ Buidel of beurs aan de gordel. – Dit kon de gebruikelijke knapzak zijn, die men op de reis meedroeg; ook door herders werd hij gebruikt en hij hing af van de ene schouder naar de andere zijde. Ook de geldbeurs droeg men aan de ene zijde, doch aan de gordel vastgehecht.

Dit vermeldt K. b.v. in fasc. 30, nr. 1848 en nr. 1851, alsook voetnoot 56.

Toen de H. Maagd enige tijd vóór haar overlijden het uur voelde naderen, waarop zij haar God, haar Zoon, haar Verlosser zou weerzien om nu voor eeuwig met Hem verenigd te worden, bad zij dat aan haar vervuld mocht worden wat Jezus haar op de dag vóór zijn Hemelvaart in het huis van Lazarus te Betanië had beloofd (zie fasc. 33, nr. 2117, alsook voetnoot 244).

Mij werd nu in de geest getoond hoe Jezus toen aan María, die Hem smeekte om na zijn Hemelvaart niet lang meer in dit tranendal alleen te moeten achterblijven, in het algemeen zei welke geestelijke werken zij tot aan haar dood hier op aarde nog moest verrichten en hoe Hij haar openbaarde dat op haar bede de apostelen en meerdere leerlingen bij haar dood tegenwoordig zouden zijn en wat zij aan dezen zeggen en hoe zij hen zegenen moest.

Zo zag ik hoe Hij bij dezelfde gelegenheid aan de ontroostbare Magdalena zegde dat zij in de woestijn verborgen moest gaan leven; en aan haar zuster Marta dat zij een vereniging van vrouwen moest stichten en dat Hij altijd met hen zou zijn.

Toen de H. Maagd God nu erom gebeden had de apostelen tot haar te zenden, zag ik in verschillende, zeer ver uit elkaar gelegen wereldstreken de uitnodiging de apostelen bereiken; ik herinner mij op dit ogenblik daarover nog het volgende.

De apostelen hadden reeds op verschillende plaatsen, die zij geëvangéliseerd hadden, kleine kerken gebouwd. Ofschoon een deel daarvan nog niet met stenen gebouwd waren, doch alleen armoedige muren hadden van takwerk dat met leem bepleisterd was (zoals de aardhutten der arme mensen in het Oosten), hadden nochtans alle kerken die ik gezien heb, aan hun achterzijde de halfronde of driehoekige vorm, zoals het huis van Maria bij Efeze. Er stonden altaren in, waarop zij het H. Misoffer opdroegen.

2215.

Allen, ook zij die het verst verwijderd waren, zag ik door verschijningen naar het sterfbed van de H. Maagd geroepen worden.

Die ongelooflijk verre reizen der apostelen geschieden vast en zeker met een wonderbare medewerking en hulp van de Heer (zie fasc. 27, nr. 1497, voetnoot 795). Ik geloof dat de apostelen dikwijls, zonder het misschien zelf te weten, op een bovennatuurlijke wijze gereisd hebben, want vaak zag ik hen midden tussen grote volksmenigten trekken, zonder dat ook maar iemand hen scheen te bemerken.

Ik zag dat de wonderen die de apostelen bij verscheidene heidense en wilde volkeren bewerkten, van een geheel andere aard waren dan de wonderen die ons uit de H. Schrift bekend zijn. Overal was de aard van hun wonderen afgestemd op de behoeften van de mensen.

Ik zag dat zij allen op hun reizen gebeenten van martelaren, die het slachtoffer van de eerste vervolgingen geweest waren, en ook van profeten overal met zich meedroegen en ze onder hun gebed en heilig misoffer in hun nabijheid plaatsten (cfr. fasc. 34, nr. 2209).

Toen de oproep van de Heer om zich naar Efeze te begeven, tot de apostelen uitging, bevond zich Petrus, en, naar ik meen, ook Mattias, in de streek van Antiochië.

Andreas, die van Jeruzalem kwam, waar hij vervolgingen te verduren had gehad, bevond zich niet ver van Petrus.

Op hun weg zag ik deze laatste en Andreas op verscheidene niet ver van elkaar verwijderde plaatsen, 's nachts liggen slapen. Geen van beide logeerde in een stad, maar bracht de nachten door in openbare herbergen, gelijk er in die warme landen aan de grote wegen aangetroffen worden.

Petrus lag tegen een muur; ik zag een schitterende jongeling tot hem naderen, hem bij de hand vatten, wekken en tot hem zeggen op te staan en zich naar Maria te spoeden. Op zijn weg zou hij zijn broer Andreas ontmoeten, bemoedigde de engel. Ik zag dat Petrus, die van ouderdom, van reizen en werken reeds stijf en stram geworden was, zich oprichtte en, met de handen op de knieën steunend, luisterde terwijl de engel hem aansprak. Nauwelijks was de verschijning verdwenen of hij stond op, sloeg zijn mantel om, schortte zijn kleeed in zijn gordel op, greep zijn staf en begaf zich op weg. Weldra ontmoette hij Andreas, die door dezelfde verschijning vermaand was. Verder reizend botsten zij op Taddeüs die dezelfde oproep had ontvangen.

(Nu herhaalt K. dezelfde grove vergissing die wij in nr. 2214, voetnoot 28 afgewezen hebben en hier blijkt het wel duidelijk dat 2 visioenen door elkaar gelopen zijn:)

Jakobus de Meerdere, die een smal bleek gelaat en zwart haar had (misschien toepasselijk op zijn opvolger), kwam met meerdere leerlingen uit Spanje naar Jeruzalem en verwijlde op zijn reis enige tijd te Saron bij Joppe en hier werd hij door Gods roepstem naar Efeze ontboden. Na de dood van Maria keerde hij met een zestal anderen naar Jeruzalem terug en stierf er de marteldood. (d.i. na zijn eerste bezoek aan Maria zette hij zijn reis voort naar Jeruzalem en stierf er de marteldood). Zijn aanklager bekeerde zich, werd door hem gedoopt en met hem onthoofd.

Judas Taddeüs en Simon waren in Perzië werkzaam, waar Gods oproep hen bereikte.

2216.

Tomas was gezet van gestalte en had roodbruine haren. Hij was het verst verwijderd en kwam pas aan, toen Maria reeds gestorven (en begraven) was. Ik heb gezien hoe de engel hem kwam roepen; hij was in een ver land; hij bevond zich niet in een stad, maar was in een rieten hut aan het bidden, toen de engel hem

beval naar Efeze te trekken. Ik heb hem met een zeer eenvoudige dienaar alleen op een kleine boot ver op het water zien varen³⁰. Dan doorkruiste hij het land zonder ergens, meen ik, in een stad te komen. Onderweg voegde zich nog een leerling bij hem; hij was in Indië, toen hij de oproep vernam, en juist had hij het besluit genomen meer naar het noorden tot in Tartarije te trekken³¹, zodat hij het niet van zich kon verkrijgen af te zien van zijn opzet. Hij wilde altijd te veel doen en kwam daardoor dikwijls te laat. Zo trok hij dan nog verder, het noorden in, bijna tot boven China (meer noordelijk dan China), waar het nu Rusland of Russisch gebied is.

Daar ontving hij een nieuwe uitnodiging, waaraan hij nu gehoor gaf en hij spoedde zich naar Efeze. De dienstknecht die hij meebracht, was een door hem gedoopte tartaar. Uit deze man is later nog iets geworden, maar deze bijzonderheid ben ik vergeten.

Na Maria's dood is Tomas niet meer naar Tartarije teruggegaan. Hij werd in India met een lans doorstoken. Ook heb ik hem in dit land een bijzondere steen zien oprichten, waarop hij knielde, bad en waarin de indruk van zijn knieën achterbleef.

Ook vernam ik dat hij zegde dat, wanneer de zee deze steen eenmaal zou bereiken, een ander hier Jezus Christus zou verkondigen.

(Over al deze punten wordt een woord commentaar verstrekt in de levensschets van de H. Tomas bij nrs. 2275 tot 2287).

Joannes was kortelings in Jericho geweest; hij reisde herhaaldelijk naar het Beloofde Land. Gewoonlijk evenwel verbleef hij te

³⁰ De naam 'water' door K. hier gebruikt moet ons niet noodzakelijk aan een zee doen denken. Meestal gebruikt zij deze term om een rivier of stroom aan te duiden. Zij kan ook een meer bedoelen. Tomas kan lange tijd een van de grote stromen van Midden-Azië gevolgd zijn. De uitdrukking 'kleine boot' doet ons hieraan de voorkeur geven.

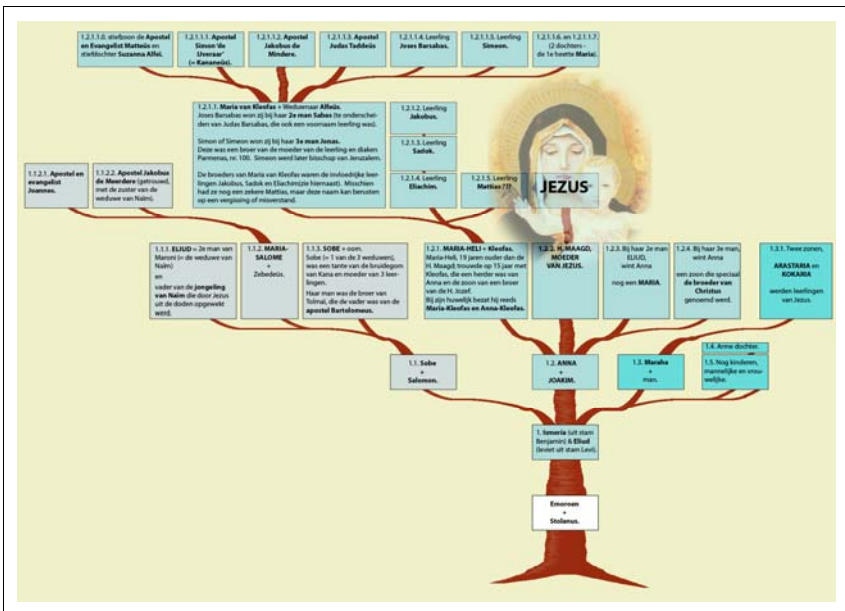
³¹ Tartarije is ver boven Indië, in Midden-Siberië, dus zoals K. zegt, in de tegenwoordige bezittingen van Rusland.

Efeze en in de omstreken en hier had hij ook de uitnodiging naar Maria's sterfbed ontvangen.

2217.

Bartolomeüs bevond zich in Azië, ten oosten van de Rode Zee. Hij was een zeer schoon, een flink en behendig man; hij was wit van kleur, had een hoog voorhoofd, grote ogen, zwart en gekroezeld haar en een kleine, gesplitste, zwarte krullebaard. Hij had juist een koning en diens gezin bekeerd; ik zag dit alles en zal het bij gelegenheid vertellen. Toen hij later terugkeerde, werd hij door de broer van die koning vermoord.

Waar Jakobus de Mindere het bevel ontving, ben ik vergeten. Hij was zeer schoon en geeliek sprekend op Onze Heer, en om deze reden werd hij ook door al zijn broeders (ware broers of medeleerlingen ?) de broeder van de Heer genoemd.

Over Matteüs zag ik weer dat hij een zoon was uit het eerste huwelijk van Alfeüs, die hem in zijn tweede huwelijk aan zijn nieuwe vrouw Maria, dochter van Kleofas, als stiefzoon toebracht (zie fasc. 1, familieboom, nr. 10).

De bijzonderheden over Andreas vergat ik.

Paulus werd niet geroepen, doch slechts zij die met de H. Familie verwant of bevriend waren, werden ontboden.

Uitwerkselen van relikwieën van apostelen op de zienster.

Gedurende deze beschouwingen bevonden zich onder de vele relikwieën die ik bezit, ook die van Andreas, Bartolomeüs, Jakobus de Meerdere en de Mindere, Taddeüs, Simon Kananeüs of de IJveraar, Tomas en verscheidene leerlingen en H. Vrouwen aan mijn zijde.

Al deze personen kwamen in dezelfde volgorde, waarin zij bij Maria aangekomen waren, helderder en duidelijker eerst op mij toe, en vervolgens in het visioen dat ik beschouwde. Ook Tomas zag ik tot mij naderen, doch deze zag ik in het visioen op Maria's dood niet komen; hij was nog ver verwijderd en kwam niet bijtijds.

Ik zag ook dat hij alleen van de 12 bij Maria's dood ontbrak; ik zag hem reeds op weg, maar nog zeer ver van Efeze.

Ik zag ook 5 leerlingen in mijn visioen optreden en ik herinner me nog bijzonder duidelijk Simeon Justus³² en Barnabas (of

³² Simeon Justus, of de rechtvaardige. – Hiermee is bedoeld Simeon, zoon van Maria van Kleofas en haar derde man Jonas.

In nr. 2235 zal K. zeggen: "Hij was de 2e bisschop van Jeruzalem (dus opvolger van Jakobus de Mindere). Op hoge leeftijd werd hij gekruisigd en was een bloedverwant van Jezus. Hij heeft nog een andere naam gehad, Justus, maar in zijn jeugd werd hij Simeon genoemd."

Barsabas), van wie ik ook relikwieën aan mijn zijde had staan. Één van de 3 overigen was één van de 3 herderszonen, die Jezus op zijn verre reis naar Chaldea en Egypte, na de opwekking van Lazarus, hadden vergezeld (Eremenzear). De 2 laatste waren van Jeruzalem.

Ik zag bij Maria ook Maria Heli binnentreden³³, de oudere zuster der H. Maagd, en haar veel jonger halve zuster, een dochter van Anna uit haar tweede huwelijk. Maria Heli, echtgenote van Kleofas, moeder van Maria van Kleofas en grootmoeder van de apostelen Jakobus de Mindere, Simon en Judas Taddeüs, was reeds een hoogbejaarde vrouw (bijna 20 jaar ouder dan Maria). Al deze H. Vrouwen woonden hier in de buurt; reeds vroeger vóór de vervolging waren zij zich uit Jeruzalem in dit gewest komen vestigen. Vele van hen leefden in rotsspelonken, die men door houten bekleding en afsluitingen tot behoorlijke woningen had ingericht.

Bijzonderheden tijdens Maria's laatste uren.

2218.

Verhaald op 14 augustus 1821. –

In de namiddag van de 14^e zegde de zienster tot de schrijver:

“Ik wil u thans de dood van de H. Maagd beschrijven, als ik niet onderbroken en verhinderd word; ga mijn nichtje maar eens zeggen dat ze me niet mag storen en in de voorkamer een beetje moet wachten.”

De naam Justus heeft dus niets te maken met de bekende hogepriester van deze naam, die 3 eeuwen vóór Christus leefde.

³³ Haar oudste zuster Maria Heli. – Hier hebben wij dezelfde vergissing als bij Jakobus de Meerdere (zie nr. 2214, voetnoot 28).

Ook van Maria Heli had K. een relikwie bij zich.

Nadat de schrijver dit gedaan had en teruggekeerd was, zeide hij: "Vertel nu maar!" Opeens staarde zij voor zich uit en vroeg zich aarzelend af: "Waar ben ik nu eigenlijk? Is het morgen of avond?"

De schrijver wedervoer: "Je wilde mij het afsterven der H. Maagd verhalen."

"O ja kijk! daar heb je die mensen, de apostelen, ondervraag hen zelf; je bent geleerder en beter ter taal, voor jou is het gemakkelijker om het te vragen; zie! zij volgen het pad van de kruisweg; zij gaan naar het graf van de Moeder van God; zij gaan er aan werken."

Op dit ogenblik, toen zij dit zegde, beschouwde zij reeds de handeling die na Maria's dood plaatshad.

Na een ogenblik zwijgen vervolgde zij, terwijl zij de getallen die in haar visioenen voorkwamen, met de vingers nabootste: "Zie welk getal!

Eén trek I en dan nog een V bij elkaar, is dat niet 4?

En dan weer een V met 3 trekken erachter, is dat niet 8?

Nochtans (om 48 weer te geven) is dit niet juist (zou moeten zijn XLVIII), maar dit wordt mij zo getoond, als waren het cijfers, omdat ik hoge getallen in letterschrift (of Romeinse cijfers) niet kan lezen. Wat ik zie, moet betekenen: het jaar 48 is het sterfjaar van de H. Maagd.

Verder zie ik daar X en III en dan tweemaal het teken van volle maan, zoals deze in de almanakken afgebeeld wordt; de betekenis hiervan is dat de H. Maagd 13 jaar en 2 maanden na Christus' Hemelvaart gestorven is³⁴.

³⁴ In fasc. 34 is een nota geplaatst van Brentano zelf, die doet opmerken dat K. in de visioenen die op de Roomse kerk betrekking hadden, alle getallen in Romeinse cijfers zag (fasc. 34, nr. 2195, voetnoot 2).

Deze nogal primitieve manier om getallen aan te duiden vindt men ook terug bij andere begenadigden, o.m. bij Don Bosco, die zeker geen van de minst belangrijke is.

Een treffend voorbeeld vindt men in 'Dromen van Don Bosco', blz. 42-43: "Hij zag een groep Salesianen in stoet naar een grafheuvel gaan.

Het getal jaren dat zij nog te leven hadden, werd hem te kennen gegeven door het getal op een bordje, dat ieder van hen droeg aan het bovineinde van een stok. De maan die verscheen in verschillende kwartieren, duidde de maand van hun dood aan.

Het aantal zwarte punten erachter het getal dagen, die zij in hun sterfmaand nog zouden leven."

Uit de verschillende en afwijkende mededelingen van K.E. in verband met de leeftijd van Maria, kunnen wij haar juiste ouderdom niet met zekerheid bepalen. Wij treffen er zelfs tegenspraak in aan. In fasc. 34, nr. 2195 is zij op een aantal dagen na 64 jaar geworden en heeft zij na Jezus' hemelvaart nog 15 jaar geleefd,

- 3 jaar op Sion,
- 3 jaar te Betanië en
- 9 jaar bij Efeze.

Volgens fasc. 34, nr. 2212 heeft zij na Christus' Hemelvaart nog 14 jaar en 2 maand geleefd. Dit is echter met 15 jaar, op zijn Joods berekend, overeen te brengen, zoals men van Christus kan zeggen dat Hij 3 dagen en 3 nachten, gelijk Jonas, in de schoot der aarde verbleven heeft.

Volgens nr. 2218 is Maria 13 jaar en 2 maand na Christus' Hemelvaart gestorven. De laatste opgave is niet meer met de vorige opgaven overeen te brengen. K. moet de voorstelling der getallen ofwel slecht onthouden ofwel verkeerd geïnterpreteerd hebben.

Alle mededelingen vergelijkend kunnen wij er toch een zekere berekening op bouwen. B.v. zij stierf 48 jaar na Jezus' geboorte.

Zij was toen 16 jaar, aangezien men meestal aanneemt dat zij haar Zoon op 15-jarige leeftijd ontvangen heeft. Bij Jezus' dood was zij 33 jaar ouder, nl. 49 jaar. Indien ze dan nog 15 jaar geleefd heeft, had zij bij haar dood de ouderdom van 64 jaar bereikt. Versta alles als: bij benadering.

Bij andere visionairen, b.v. Jozefa Menendez is er sprake van 72-73 jaar, maar wij moeten hier de opmerking herhalen, die wij reeds maakten in fasc. 34, nr. 2208, voetnoot 26, in verband met de plaats van Maria's laatste jaren, dood en begrafenis, dat in die niet strikt historische visioenen, die alleen de bevordering van de godsvrucht en de liefde ten doel hebben, de concrete bijzonderheden van plaats en tijd van geen belang zijn en de visioenen zich eerder aanpassen bij de heersende meningen.

Zo spelen, b.v. om maar 2 punten te noemen, de juiste ouderdom van Maria, het ware uitzicht van Jezus' geboortegrot daarin geen rol; ze kunnen foutief zijn.

Het is nu de maand niet van haar dood³⁵; immers ik geloof dat het reeds 2 maand geleden is dat ik dat visioen (van Maria's overlijden) gehad heb.

Ach! haar dood veroorzaakte zulk een droefheid en verschafte toch ook weer zulk een vreugde!

De warme bezieling waarmee de zienster deze laatste woorden uitsprak, bleef haar gedurende het hele volgende verhaal van Maria's dood bij.

Ik zag reeds gisterenmiddag grote droefheid en zorg in het huis der H. Maagd. De smart van Maria's dienstmeid kende geen maat: zij wierp zich nu hier of daar in hoeken van het huis op de grond, dan weer buiten het huis op de knieën en bad onder tranen met uitgestrekte armen.

De H. Maagd lag in haar cel roerloos te bed, als was zij de dood nabij, zij was geheel, tot zelfs aan de hals, in een lange witte slaapdoek gewikkeld (cfr. fasc. 1, nr. 19, voetnoot 43), zoals ik het bij haar slapengaan in het huis van Elisabet in de tijd van haar bezoek aan haar nicht heb beschreven. De sluier op haar hoofd was met dwarsplooiën op haar voorhoofd omhooggeslagen; om met mannen te spreken trok zij hem vóór haar aangezicht neer (cfr. fasc. 10, nr. 252, voetnoot 70 d); zelfs haar handen hield zij slechts onbedekt, wanneer zij alleen was.

³⁵ Was niet de maand van Maria's dood; ik geloof immers dat het reeds 2 maand geleden is, dat ik dat visioen heb gehad.

Inderdaad, verder zullen wij tweemaal het verhaal van Maria's overlijden te lezen krijgen. Brentano heeft ze waarschijnlijk daar samengebracht. De vraag is echter: Heeft K. dat vroeger visioen op Maria's dood wel op de historische dag gekregen en niet naar aanleiding van wat anders?

K. zegt anderzijds ook in fasc. 34, nr. 2209: "De tijd van het jaar, waarin de Kerk Maria's afsterven viert, komt overeen met de werkelijkheid, hoewel de gedenkdag niet alle jaren juist op dezelfde dag valt." In deze passage is er evenwel sprake van 'tijd', waarmee ook een aanzienlijke tijdruimte bedoeld kan zijn.

Ik zag haar in de laatste tijd niets meer tot zich nemen, tenzij nu en dan een vol lepeltje sap, dat haar meid uit een druifachtige (trosvormige) vrucht van gele bessen uitperste in het schoteltje dat op de kleine tafel naast haar legerstede stond.

Tegen de avond voelde de H. Maagd haar einde naderen en nu verlangde zij, volgens de uitdrukkelijke wil van Jezus, de samengekomen apostelen en leerlingen en vrouwen te zegenen en hun een afscheidswoord toe te sturen.

Haar slaapcel was naar alle zijden geopend, de schermen opengezet; Maria zag er glanzend wit uit, van licht doordrongen en als doorschijnend; zij zat op haar legerstede opgericht. De bezoekers bevonden zich bijeen in het voorste gedeelte van het huis. De apostelen traden nu in het achtergedeelte, waarin zich Maria bevond en kwamen één voor één in haar opengezette cel (of alkoof) en knielden bij haar bed.

De H. Maagd bad en zegende elk van de aanwezigen door hem de handen kruiswijze op te leggen, terwijl zij zijn voorhoofd even aanraakte. Zij richtte dan nog een woord tot allen gezamenlijk en liet niets na van wat Jezus haar te Betanië bevolen had (cfr. fasc. 33, nr. 2117, voetnoot 244).

2219.

Toen Petrus tot haar ging, zag ik dat hij een rol in de hand hield.

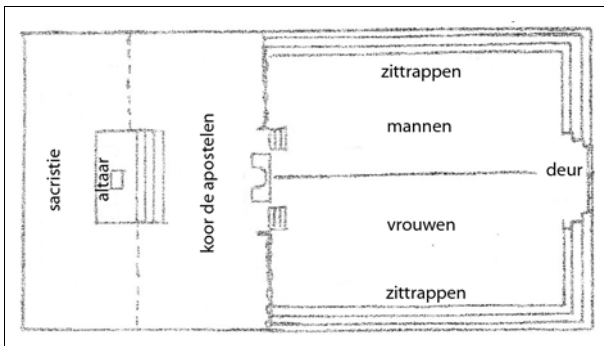
Aan Joannes vertrouwde zij de zorg voor haar lichaam toe en zegde wat en hoe ermee gedaan moest worden; zij droeg hem op haar klederen tussen haar dienstmeid en een andere behoeftige dienstvrouw uit het gewest te verdelen. Deze laatste was Maria zeer dikwijls behulpzaam geweest. De H. Maagd wees daarbij op het kleerkamertje tegenover haar slaapcel, en ik zag de dienstmeid er naartoe gaan, de deur ervan openen en weer toedoen. Toen zag ik al Maria's kledingstukken, die ik later zal beschrijven.

Na de apostelen naderden de aanwezige leerlingen tot het bed der H. Maagd en ontvingen de zegen gelijk de apostelen.

Hierop kwamen de mannen weer samen in het voorste gedeelte van het huis en maakten zich gereed voor de goddelijke dienst, terwijl nu de vrouwen, die zich hier bevonden, op hun beurt tot Maria's legerstede naderden; zij knielden neer en ontvingen haar zegen. Ik zag dat ene onder hen zich geheel over Maria heen boog en door haar omhelsd werd.

Ondertussen werd het altaar in gereedheid gebracht en de apostelen dosten zich voor de goddelijke dienst uit in hun lange, witte, heilige gewaden en in hun brede, met letters versierde gordel. Vijf hunner, die aan het altaar dienst moesten doen, deden lange, prachtige priester gewaden aan.

Dezelfde heilige offerhandeling had ik Petrus voor het eerst na de Hemelvaart in de nieuwe kerk bij de vijver Bethesda zien verrichten (cfr. fasc. 34, nr. 2164 en nr. 2180).

De priester mantel van Petrus, die als celebrant de heilige handeling verrichtte, was van achteren zeer lang, zonder nochtans te slepen. Beneden moest er wel iets als een vaste band ingewerkt zijn, want ik zag de mantel wijd rond de voeten uitstaan.

Terwijl zij zich nog aan het aankleden waren, kwam Jakobus de Meerdere met de 3 reisgezellen aan³⁶. Hij kwam met de diaken

³⁶ Daar hier geen sprake is van de marteldood van Jakobus de Meerdere te Jeruzalem, kunnen wij aannemen dat K. zijn opvolger Joses Barsabas voor

Timon uit Spanje, was over Rome gereisd en had Eremenzear en nog een derde leerling ontmoet. De aanwezigen stonden op het punt om de dienst aan het altaar te beginnen, doch heetten de aangekomen apostel met plechtige ernst nog eerst welkom en wezen hem erop dat het hoog tijd was om afscheid te nemen van de H. Maagd. Men waste hun vlug de voeten en zij schikten behoorlijk hun gewaad, zonder evenwel hun reisklederen af te leggen, en zo traden zij de cel der H. Maagd binnen en ontvingen haar zegen, gelijk de anderen, eerst de apostel alleen, en daarna zijn 3 gezellen samen. Na zijn bezoek aan Maria ging de apostel aanstonds de godsdienstplechtigheid bijwonen.

Deze was reeds een eind gevorderd, toen nu ook Filippus met een gezelschap uit Egypte aankwam. Hij begaf zich onverwijld tot de moeder van de Heer en ontving haar zegen en stortte overvloedige tranen.

Jakobus heeft genomen en dat de persoonsverwarring anders te verklaren is dan de fout in nr. 2214, zie voetnoot 28.

Misschien veronderstelt men beter dat bedoeld zou kunnen zijn een andere Jakobus, die volgens fasc. 19, nr. 861 met de apostel Jakobus in Spanje is geweest.

Één van de passages waarin K. duidelijk zegt dat de apostel Jakobus de Meerdere niet bij Maria's dood tegenwoordig is geweest, is de volgende: "Jakobus is 8 jaar na Jezus' hemelvaart gemarteld. Maria is veel later gestorven. Jakobus, zoals ik het nu duidelijk zie, was niet bij Maria's dood aanwezig. In zijn plaats was er een oude leerling bij." (in later nr. 2258).

Dood van Maria.

2220.

Petrus had middelerwijl het H. Misoffer geëindigd; hij had geconsacreerd, het lichaam des Heren genuttigd en het ook aan de aanwezige apostelen en leerlingen uitgereikt.

De H. Maagd kon het altaar niet zien, doch zij had gedurende de hele plechtigheid op haar legerstede diep godvruchtig overeind gezeten.

Nadat Petrus gecommuniceerd en ook aan alle apostelen de H. Communie uitgereikt had, begaf hij zich naar de H. Maagd om haar de H. Teerspijs en ook het laatste H. Oliesel toe te dienen.

Alle apostelen begeleidden hem in plechtige rangschikking. Tadeüs ging met een wierookvat wierokkend voorop en werd gevolgd door de H. Petrus, die vóór de borst het Allerheiligste droeg in de kruisvormige bedieningvaas, waarvan ik reeds gewag heb gemaakt (fasc. 34, nr. 2209). Op hem volgde Joannes; deze droeg een schotelje, waarop de kelk met het H. Bloed en enige doosjes stonden.

De kelk was klein, dik en als gegoten; hij had een zo korte schacht of greep, dat men hem slechts met een paar vingers kon grijpen; hij had een deksel en overigens de vorm van de kelk van het laatste avondmaal. In de bidplaats, naast de slaapcel der H. Maagd, hadden de apostelen vóór het kruis een klein altaar opgericht. De dienstmeid had er een tafel aangebracht, die zij met een rood en een wit kleed overdekt hadden; er brandden lichten op; ik geloof dat het kaarsen en lampen waren.

De H. Maagd lag op de rug, roerloos en bleek; zij hield haar blikken onafgewend omhoog gericht, sprak met niemand en scheen bestendig in geestverrukking te zijn; zij straalde van verlangen; dit heimwee naar de hemel dat haar omhoogtrok, was voor mij voelbaar. Ach! mijn hart wilde eveneens, met het hare, hemelwaarts naar God.

Petrus trad bij haar bed en diende haar de laatste heilige zalving toe, en wel ongeveer op dezelfde wijze, gelijk ze nog heden wordt toegediend. Hij zalfde haar met de H. Olie uit de busjes die Joannes vasthield, in het aangezicht, op handen en voeten en op een zijde, waar haar klederen een opening hadden, zodat haar lichaam in genen dele ontbloot werd. Ondertussen baden de overige apostelen koorsgewijze almaar door.

Daarna reikte Petrus haar ook de H. Communie toe: zonder eigen inspanning zonder steun van anderen richtte zij zich op om ze te ontvangen en zonk dan weer terug. De apostelen baden hierop een wijle en nu, wat minder hoog opgericht, nuttigde zij het heilig Bloed uit de kelk die Joannes droeg en die hij aan haar lippen bracht. Op het ogenblik dat Maria het H. Sacrament ontving, zag ik *een schitterend licht in haar overgaan*, waarna zij als in geestverrukking neerzonk en sprakeloos bleef liggen.

De apostelen keerden nu in plechtige rangschikking met de heilige vaten naar het altaar in het voorste gedeelte van het huis terug, waar zij hun godsdienstoefening eindigden. Nu ontving ook nog Filippus het H. Sacrament. Slechts een paar vrouwen waren bij de H. Maagd blijven waken.

2221.

Later zag ik de apostelen en leerlingen nogmaals in gebed rondom de legerstede van Maria geschaard. Op Maria's aangezicht speelde een verrukkelijke glimlach; het bloosde als in haar jeugd; uit haar ten hemel gerichte ogen straalde een heilige vreugde³⁷.

³⁷ Uit de openbaringen aan S. Brigitta:

“Op zekere dag, als mijn stervensuur naderde, kwam ik in geestverrukking en ging intens op in de bewondering van Gods liefde; mijn ziel werd bij de beschouwing daarvan met zulk een jubel vervuld, dat ze zich niet kon matigen en zich losmaakte en scheidde van haar lichaam.

Wat en hoeveel heerlijk zij toen zag, met welk een hoogachting en eer zij door de Vader, de Zoon en de H. Geest geëerd werd, door welk een menigte engelen zij omhoog gedragen werd, zoudt ge niet kunnen begrijpen en zou ik u ook niet willen zeggen, zolang gij in dit sterfelijk leven zijt ; maar zij die

Nu was ik getuige van een wonderbaar en aangrijpend schouwspel. Het dak boven Maria's cel was verdwenen, de lamp hing in de volle lucht; als door de geopende hemel drong mijn blik tot in het hemelse Jeruzalem door. Twee lichtkringen daalden er als schitterende wolken uit neer en daarin zag ik vele aangezichten van engelen. Tussen deze heldere wolken kwam een lichtbaan neer tot op Maria. Ik zag langs de steile helling van een lichtende berg, die bij Maria begon, opwaarts tot in het hemelse Jeruzalem. Zij strekte haar armen met een oneindig verlangen die lichtkringen tegemoet, en ik zag haar lichaam, geheel in zijn kleding gehuld, zo hoog boven haar legerstede zweven, dat men tussen beide door kon zien. En op dit ogenblik zag ik haar ziel als een kleine, oneindig zuivere lichtgestalte met omhooggestoken armen haar lichaam verlaten en in die baan van licht, die als een schitterende berg tot de hemel omhoog steeg, opwaarts zweven.

De 2 engelenkoren in de wolken verenigden zich onder haar ziel en scheidden ze van het lichaam af, dat, op het ogenblik van deze scheiding, de armen op de borst kruiste, en op de legerstede weer neerzonk.

Mijn blik volgde haar ziel langs die weg van licht die in het hemelse Jeruzalem uitkwam, waarin ik Maria's ziel zag binnenvaren tot vóór de troon van de allerheiligste Drie-eenheid.

Ik zag talrijke zielen, waaronder ik vele aartsvaders, ook Joakim, Anna, Jozef, Elisabet, Zakarias en Joannes de Doper herkende, haar met eerbiedige vreugde op haar weg komen begroeten. Zij echter vloog tussen allen door tot vóór de troon van God en van

toen bij mij in het huis waren hebben uit het buitengewone licht herkend wat voor goddelijke dingen dan aan mij geschieden.

Hierop begroeven de mij door God toegezonden vrienden mijn lichaam.

De engelen waren zo talloos als de stofjes in het zonnelicht, maar geen enkele boze geest waagde het te naderen. Dan werd mijn lichaam in het gezelschap van een overgrote menigte engelen ten hemel opgenomen." (Openb. 6, 62).

haar Zoon. Deze overstraalde met het licht van zijn wonden het licht dat van heel zijn verschijning uitging. Met goddelijke liefde verwelkomde Hij zijn Moeder en terwijl Hij in het rond neerwaarts als over de aarde rondwees als deelde Hij haar de macht en heerschappij erover mee, reikte Hij haar iets als een scepter over.

Zo zag ik haar ziel in de hemelse glorie haar intrede doen; het visioen nam me zo volkomen in beslag, dat ik het tafereel van haar afsterven op aarde helemaal vergeten was.

Enige apostelen, b.v. Petrus en Joannes moeten dit ook gezien hebben, want zij hielden hun aangezicht naar de hemel gericht. De meeste anderen knielden neer en bogen zich tot tegen de grond. Alles was vol licht en klaarheid; het was als bij de Hemelvaart van Christus.

Ik zag tot mijn allergrootste vreugde Maria's ziel, toen zij de hemel binnenzweefde, door een groot aantal verlostes zielen uit het vagevuur gevolgd worden, en ook heden waarop wij de gedachtenis van haar Hemelvaart vieren, zag ik vele arme zielen de hemel binnengaan en daaronder meerdere die ik ken.

Ik ontving ook de troostelijke verzekering dat jaarlijks op Maria's sterfdag aan vele arme zielen die haar op aarde trouw vereerd hebben, dezelfde genade der verlossing ten deel valt.

Toen ik eindelijk mijn blik weer naar de aarde richtte, zag ik het lichaam der H. Maagd schitterend, met een fris en jeugdige aangezicht, met gesloten ogen en met op de borst gekruiste armen op het sterfbed liggen. De apostelen, leerlingen en vrouwen lagen in een kring op de knieën in gebed er omheen.

Terwijl ik dit alles zag, weerklonk er in de lucht een welluidend gezang; een beweging van blijdschap vervulde de gehele natuur op dezelfde wijze als ik het in de Kerstnacht heb waargenomen. Ik stelde vast dat haar afsterven plaats heeft gehad om 3 uur in de namiddag, hetzelfde waarop ook de Heer is gestorven.

Begravenis der H. Maagd.

Opmerking vooraf.

In dit schoon kapittel zal K.E. zeer juist en trouw de rouwgebruiken beschrijven, die men pleegde na iemands dood.

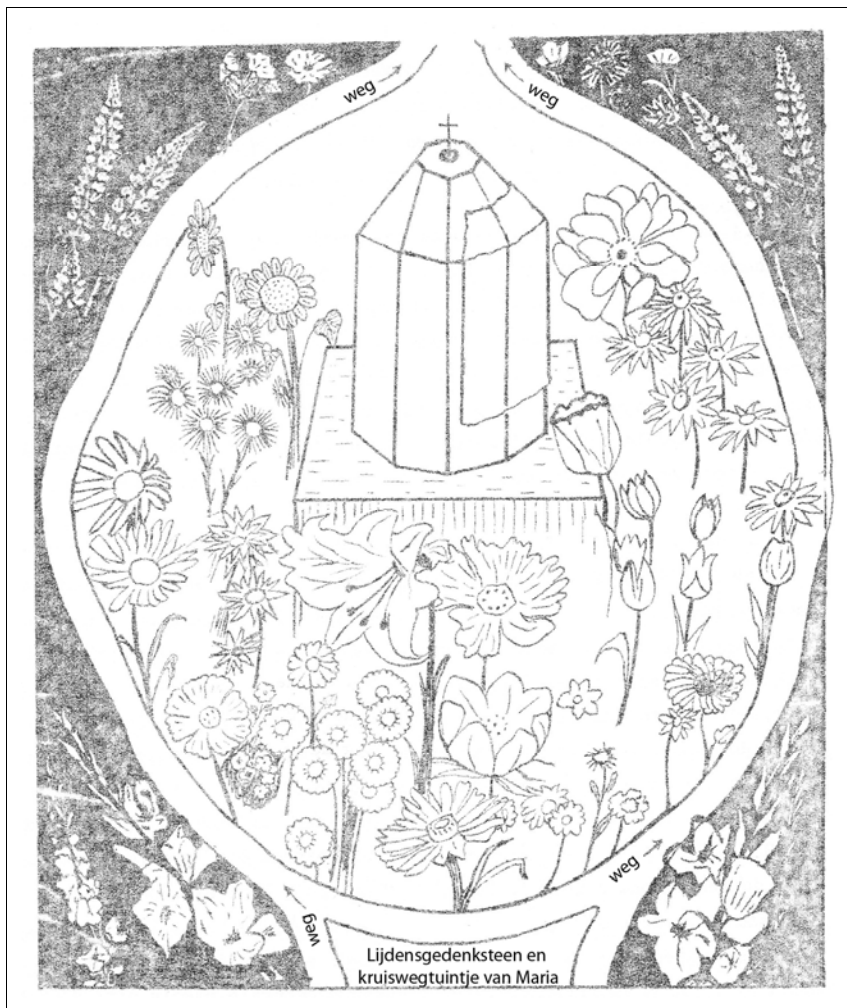
Wij zijn er op ingegaan naar aanleiding van Jezus' begravenis in fasc. 32, nr. 1984, voetnoot 173. Op nog meer andere plaatsen in haar verhalen zijn die gebruiken volledig of gedeeltelijk vermeld.

2222.

Nu spreidden de vrouwen een deken over Maria's heilig lichaam uit, en de apostelen en leerlingen begaven zich in het voorste gedeelte van het huis. Het vuur in de haard was toegedekt en alle huisraad werd ter zijde gesteld en overdekt (cfr. fasc. 27, nr. 1479, 30 september). De vrouwen hulden zich in mantels en sluiers en gingen in de kamer in het voorhuis op de grond neerzitten, waar zij, nu eens gezeten en dan geknield, de gebruikelijke klaagliederen zongen (cfr. fasc. 20, nr. 890, voetnoot 449).

De mannen omhulden hun hoofd met die strook doek, die zij gewoonlijk om de hals droegen en verrichtten een goddelijke rouwdienst. Steeds lagen er twee, die regelmatig afgelost werden, aan het hoofd en de voeten van het heilig lichaam in gebed geknield.

Matteüs en Andreas begaven zich langs Maria's kruisweg naar die spelonk welke het graf van Christus voorstelde en de laatste statie van de kruisweg was.

Zij droegen gereedschappen bij zich om de lijkbank nog meer uit te diepen, want hierop moest het lichaam der H. Maagd rusten. De grafspelonk was hier niet zo ruim als het graf van de Heer en was nauwelijks zo hoog dat een man er kon binnengaan zonder te moeten bukken. Bij de ingang daalde de bodem af en dan stond men vóór de lijkbank als vóór een smal altaar, waarboven de

rotswand heen welfde. De 2 apostelen voerden er nog allerlei werk aan uit, en vervaardigden ook een deur, die men vóór de opening plaatste om de grafgrot te sluiten.

Boven was in de lijkbank een uitdieping uitgehold, die ongeveer de vorm van een ingewikkeld lichaam had (fasc. 32, nr. 1971, voetnoot 160). Aan het hoofd was deze uitdieping wat hoger, (dus wat minder diep uitgehouwen), zoals dit ook het geval was in de lijkbank van Jezus (fasc. 32, einde van nr. 1987)³⁸.

Vóór de grot, evenals vóór het graf van de Zaligmaker, strekte zich een hofje uit en dit was met staken afgetuind. Niet ver van daar was op een heuvel de statie van de Kalvarieberg ingericht. Er verhief zich daar geen kruis; men zag er slechts een kruis in een steen ingehouwen. Van Maria's huis tot hier kon de afstand een half uur bedragen.

Viermaal heb ik de apostelen, die biddend bij het heilig lijk waakten, elkander zien aflossen.

Heden zag ik een aantal vrouwen hier aankomen, onder wie ik mij een dochter van Veronika en de moeder van Joannes Markus herinner; zij kwamen de lijkbereiding doen,

(zoals ze ook voor Jezus door mannen uitgevoerd werd, zie fasc. 32, nr. 1984, voetnoot 173).

Zij hadden doeken en reukwerk mee, om het lichaam te balsemen, zoals de Joden dit plegen te doen. Zij hadden allemaal ook kleine potten met een nog fris, groen kruid aangebracht. Het huis werd gesloten; zij verrichtten het werk bij het licht van lampen; ondertussen baden de apostelen koorsgewijs in de voorkamer.

De vrouwen namen het lichaam der H. Maagd, het geheel omhuld latend, van het sterfbed op en legden het in een lange korf, die met dikke, grof gevlochten dekens of matten zo hoog was

³⁸ Soort stenen hoofdkussens voor het hoofd. – “De uitdieping in de rotsbank ging op de plaats van het hoofd soms een weinig omhoog, want de lijkbank was uitgediept in de vorm van een lichaam.” (Prat, J. Chr. II, 545-546).

opgevuld dat het lichaam er bovenop lag. Nu hielden 2 vrouwen een groot laken over het heilig lijk uitgespannen en 2 andere ontdeden het lichaam en hoofd van hun bedekking onder dit laken; zij lieten het nog slechts het lange, wollen hemd behouden. Zij sneden de schone haarlokken der H. Maagd tot een aandenken aan haar voor zich af. Ik zag hierna dat de beide vrouwen nu het heilig lichaam wasten. Voor dit werk gebruikten zij iets kroezeligs, waarschijnlijk sponsen. Het lange hemd dat het lichaam bedekte, was geopend (*getrennt*). Zij gingen hierbij met grote schroom en eerbied te werk. Onder het uitgespannen, over het lichaam gehouden laken, wasten zij het lichaam met de handen (door middel van de sponsen), zonder er een enkele blik op te werpen, want het voorgehouden laken onttrok het aan hun ogen. Iedere plaats die met de spons overstreken was, werd onmiddellijk weer bedekt. Het middellijf bleef bedekt en niet de minste ontbloting had daar plaats.

Een vijfde vrouw perste de sponsen in een bekken uit en gaf ze dan hervuld weer aan; driemaal zag ik haar het bekken in een groef bij het huis ledigen, het met vers water weer vullen en dit water aanbrengen. Het heilig lichaam werd nu met een nieuw open kleed bedekt en door middel van de ondergelegde doeken eerbiedig op een tafel getild, waarop de lijkdoeken en windsels tot groter gemak reeds in de gepaste orde gereedgelegd waren. Zij wikkelden nu het lijk van de voet-enkels tot bij de borst in de doeken en banden stevig in: hoofd, borst, handen en voeten waren buiten de windsels gelaten.

2223.

De apostelen hadden inmiddels het H. Misoffer dat Petrus plechtig opgedragen had, bijgewoond en na hem de H. Communie uit zijn handen ontvangen en hierna zag ik Petrus en Joannes, nog in lange bisschoppelijke mantels, zich uit het voorhuis naar het stoffelijk overschot van Maria begeven. Joannes droeg een bus met zalf. Petrus doopte de vinger van zijn rechterhand daarin en zalfde onder gebed, het voorhoofd, het midden der borst, de

handen en voeten der H. Maagd. Dit was niet het laatste H. Oliesel. Maria had dit vóór haar dood ontvangen. Petrus streek met de zalf over handen en voeten en tekende kruisen op voorhoofd en borst. Ik geloof dat dit een eerbewijs was, gebracht aan het heilig lichaam, zoals men het ook gedaan heeft aan het heilig lichaam van Jezus bij zijn begrafenis.

Toen de beide apostelen het heilig lichaam van Maria weer verlaten hadden, gingen de vrouwen met de lijkbereiding door. Zij legden mirrebosjes onder de armen, in de okselholten en in de harteput; zij vulden met zulke bosjes de ruimten op tussen de schouders, om de hals, de kin en de wangen; ook de voeten lagen geheel met zulke welriekende kruidbosjes omringd.

Nu kruisten zij de armen op de borst en sloegen de grote lijkwade om het heilig lichaam en wikkelden het als een lange pop of bakerkind in een lang windsel, waarvan zij het begin onder een arm vastklemden. De doorzichtige zweetdoek, die het aangezicht moest bedekken, lag nog boven het gelaat omhooggeslagen, zodat het aangezicht wit, helder glimmend tussen de kruidbosjes zichtbaar bleef.

(cfr. fasc. 32, nr. 1984, voetnoot 173; zoals bij Christus zal het aangezicht pas gedekt worden onmiddellijk vóór de graflegging, nadat de verwanten en vrienden de dode een laatste groet gebracht hebben).

Nu legden zij het heilig lichaam in een kist, die als een bedje daar ter zijde stond. Het was als een plank met een lage, opstaande rand, waarop een licht, gewelfd deksel geplaatst werd, zodat de kist op een lange korf geleek.

Nu legden zij op de borst van Maria's stoffelijk overblijfsel een krans van witte, rode en hemelsblauwe bloemen, ten teken van haar maagdelijkheid. Op dit ogenblik traden de apostelen, de leerlingen en alle overigen die naar Maria gekomen waren, binnen om het dierbare, teergeliefde, heilige aangezicht een laatste maal te zien, eer de gelaatsdoek er over geslagen werd. Zij knielden onder een vloed van tranen in alle stilte rondom de H. Maagd

neer, raakten nog eens de op de borst gekruiste, in de windsels verborgen handen van Maria ten teken van afscheid aan en gingen van haar weg.

(Vermoedelijk hebben wij hier hetzelfde vereringsgebaar als dat waarop commentaar gegeven is in fasc. 32, nr. 2023, voetnoot 197).

Thans namen ook de H. Vrouwen het allerlaatste afscheid van de hun zo dierbare Moeder van de Heer. Na een laatste treurige liefdeblik bedekten zij haar heilig gelaat met de zweetdoek en legden het deksel op de kist, die zij aan beide einden en in het midden met grijze banden omwonden.

2224.

Hierna zag ik hen de kist op een draagbaar plaatsen, die ik door Petrus en Joannes uit het huis gedragen zag worden. Zij moeten wel afgelost geworden zijn, want later zag ik de 6 apostels aan de berie dragen: van voren (de opvolger van) Jakobus de Meerdere en de Mindere, in het midden Bartolomeüs en Andreas en van achteren Taddeüs en Mattias. De draagbomen zullen wel in een mat of in leder gezeten hebben, want ik zag de kist tussen hen als in een wieg hangen. Een deel der aanwezige apostelen en leerlingen gingen vooruit; de overigen en de vrouwen volgden. Het begon avond te worden en men droeg rondom de kist 4 lantaarnen op stokken.

Zo trok de stoet vooruit op het pad van Maria's kruisweg tot bij de laatste statie; hij trok over de heuvel (Kalvarië), voorbij de laatste gedenksteen en hield stil, rechts van de ingang van de grafspelonk. Hier zetten zij het heilig lichaam neer en 4 van hen droegen het in de spelonk en legden het neer op de uitgediepte lijkbank.

Alle aanwezigen gingen nu één voor één nog eens binnen, strooiden nog reukkruiden en bloemen er overheen en knielden een laatste maal neer, terwijl zij het offer van hun gebed en tranen plengden.

De aanwezigen vormden een hele groep. Smart en liefde hield die velen lang aan deze plaats gekluisterd; het was inderdaad reeds volop nacht, toen de apostelen de grafingang dichtmaakten. Zij diepten de grond uit vóór de enge ingang van de spelonk en plantten in die diepte een haag van verschillende groene (aardbezie-) struiken, die zij elders met wortel en al uit de grond geheven hadden. Deels stonden ze nog in bloei en deels droegen ze reeds bessen³⁹. Deze voorgeplaatste haag verborg elk spoor van de ingang, te meer daar men het water van een naburige bron voorbij deze struikenhaag leidde. Om voortaan in de grot te komen was het nodig zich van ter zijde achter het struikgewas er binnen te wringen.

Zij keerden niet in groep, maar verspreid terug en bleven nog hier en daar op de kruisweg bidden, terwijl enigen bij het graf in gebed bleven waken. De huiswaarts kerenden zagen uit de verte boven het graf van Maria, als zij zich omkeerden, een wonderbaar licht en zij waren er diep door getroffen, zonder evenwel te weten wat het eigenlijk was of beduidde. Ook ik zag het en van het vele herinner ik me nog slechts het volgende daarover.

Het was als daalde er uit de hemel een lichtbaan naar het graf neer, en als zweefde er in dit licht een subtiele, onstoffelijke

³⁹ Deels nog in bloei, deels reeds vruchtdragend. – Vroeger hebben wij reeds de aandacht gevestigd op het verschijnsel dat vele gewassen in Palestina tegelijkertijd bloemen en rijpende vruchten dragen.

Katarina zegt hier niet duidelijk dat zij ze zag op dezelfde struik, maar dit zal toch wel het geval geweest zijn. Dit wordt in elk geval verondersteld door kan. Gschwind, waar hij zegt: “De apostelen plantten aardbeziestruiken vóór Maria’s graf, die, zoals K.E. het merkwaardigerwijze beschouwde (en ik het ter plaatse ook zag, schijnt hij te zeggen) tegelijk bloesems en vruchten dragen.” (Wiedererw. Ephesus, blz. 27; cfr. fasc. 18, nr. 779).

De aardbeiboom is een aanzienlijke struik met mooie, ovale en altijd groene bladeren, met trossen van 5 witte of roodachtige bloemen en grote rode vruchten, die enigszins op aardbeien gelijken.

Ook is vroeger reeds opgemerkt dat vele gewassen bestaan in de vorm van boom en van struik.

gestalte neer, namelijk de ziel der H. Maagd, die vergezeld was van de verschijning van Onze Heer.

Nu verhief zich verheerlijkt uit het graf het lichaam van Maria en verenigd met haar lichtende ziel vloog het in gezelschap van Jezus' heilige mensheid de hoogte in, naar de hemel. Dit alles ligt nog in het algemeen, doch duidelijk en zeker in mijn geheugen.

(Het volgende zal een herhaling zijn van hetzelfde feit, doch nauwkeuriger beschreven.

Wij deden inderdaad reeds opmerken of Katarina zegt het zelf dat zij dit visioen reeds 2 maanden eerder had gehad en daarom meende dat zij het de tweede keer niet op de historische dag gezien had.)

2225.

Uitvoeriger herhaling van het vorige visioen.

Ik zag in de nacht (van 14 op 15 augustus) verscheidene apostelen en H. Vrouwen in het tuintje vóór de grafrots bidden en zingen.

Een brede lichtbaan daalde uit de hemel op de rots neer en ik zag daarin een heerlijkheid of glorie neerzweven, bestaande uit 3 lichtkringen vol engelen en hemelse geesten, die de verschijning van Onze Heer en Maria's lichtende ziel omringden.

De verschijning van Jezus Christus met helder-stralende wondtekenen zweefde vóór haar uit.

Rondom Maria's ziel zag ik

- **in de binnenste kring van de heerlijkheid slechts engeltjes, niet groter dan kindertjes;**
- **in de tweede kring hadden de gestalten de grootte van zesjarige kinderen en**
- **in de derde van groter jongelingen.**

Slechts de aangezichten kon ik duidelijk onderscheiden; al het overige der lichtgestalten schitterde en vloede zonder onderscheidbare aflijning ineen.

Toen deze verschijning die ik hoe langer hoe duidelijker onderscheidde, zich tenslotte met haar licht op de rots had uitgestort, zag ik een lichtbaan ontstaan, die zich uit die verschijning tot in het hemelse Jeruzalem verhief.

**Nu zag ik de ziel der H. Maagd, die de verschijning van Jezus volgde, Jezus' verschijning voorbijsteken, zwevend door de rots dringen, in het graf neerzigen en spoedig daarna, verenigd met haar verheerlijkt lichaam, veel duidelijker en schitterender weer uit het graf opstijgen en met de Heer en heel het glorierijk heir
(= legerschare, menigte) van hemelse geesten in het bovennatuurlijk licht opwieken naar het hemelse Jeruzalem.**

Hierop verdween alle licht en luister en overwelfde weer de stille sterrenhemel het vredige, donkere landschap.

Of de apostelen en H. Vrouwen, die in gebed bij het graf waakten, dat alles ook zo gezien hebben, kan ik niet zeggen, maar ik zag dat zij in aanbidding vol verbazing omhoog staarden of zich ontsteld op hun knieën neerwierpen met het aangezicht tot tegen de grond. Ook zag ik hoe sommigen, die onder gebed en gezang met de draagbaar langs de kruisweg huiswaarts keerden en bij de verschillende staties een weinig vertoefden, getroffen waren en zich met gevoelens van godsvrucht in de richting van het licht boven de spelonk omkeerden.

Zo heb ik dus de H. Maagd geen gewone dood zien sterven, en ook niet zonder te sterven ten hemel zien varen, doch eerst haar ziel en vervolgens het lichaam (met de ziel verenigd) van de aarde opgenomen zien worden.

Maria is opgenomen ten hemel;
engelen en mensen jubelen van vreugde,
want zij heerst met Christus voor eeuwig!!!

Aankomst van de H. Tomas.

2226.

Thuis gekomen gebruikten de apostelen en leerlingen enig voedsel en gingen dan rusten. Zij sliepen buiten het huis in aangebouwde afdaken. De dienstmeid van Maria, die het lijk niet vergezeld had, maar thuis was gebleven om alles in orde te brengen, en de andere vrouwen die tot nog toe hier gebleven waren om haar te helpen, sliepen in het gedeelte achter de haardstede, waar de dienstmeid gedurende de begrafenis alles had opgeruimd, zodat het er uitzag als in een kleine kapel, waarin de apostelen voortaan hun koorgebed verrichtten en het H. Misoffer opdroegen. (Volgens Joods gebruik werd de kamer van een overledene na zijn begrafenis ontruimd en gereinigd, cfr. D.B. Funérailles).

Deze avond (15 augustus) zag ik de apostelen nog in gebed en rouw in hun zaal. De vrouwen waren reeds ter ruste gegaan. Nu zag ik de apostel Tomas, in gezelschap van 2 mannen, met het kleed als voor de reis nog opgeschort, aan het hek van het voorhof aankomen en kloppen om binnengelaten te worden. Hij was vergezeld van

- een leerling die Jonatan⁴⁰ heette en een bloedverwant van de H. Familie was.

⁴⁰ Jonatan. – Katarina herkende deze leerling door een relikwie van hem, die zich zonder naam-opschrift bij haar bevond.

Op 25-26 juli 1821 vertelde zij over deze Jonatan of Jonadab: "Hij heette bij zijn doopnaam Eliëzer; hij was uit de stam Benjamin en uit de omstreken van Samaria. Hij was beurtelings bij de apostelen Petrus en Paulus en Joannes.

Paulus vond hem te traag. Hij kwam van zeer ver om bij Maria's dood tegenwoordig te zijn. Door zijn eenvoudig en kinderlijk karakter had hij veel gelijkenis met de tartaarse knecht van Sint-Tomas. Drie jaren na Maria's dood zag ik hem hier nog bij Efeze.

Later was ik getuige van zijn steniging in het gewest aldaar. Hij bleef halfdood liggen en werd naderhand in de stad gedragen, waar hij stierf. Later kwam zijn gebeente te Rome terecht, zonder dat men wist van wie het was.

- Zijn andere reisgezel was een zeer eenvoudig mens uit het land van de verst afwonende der H. Driekoningen. Dit land noem ik steeds Parterme, omdat ik de namen veelal niet juist kan onthouden. Tomas had hem van daar meegebracht; hij droeg voor hem zijn mantel en als knecht was hij gehoorzaam als een kind.

Een leerling opende de deur en toen Tomas met Jonatan het vertrek binnentrad, dat de vergaderplaats der apostelen was, beval hij zijn knecht aan de deur te blijven zitten. De onschuldige bruine man deed alles wat men hem beval en aanstonds ging hij roerloos neerzitten. O! hoe bedroefd waren zij, toen zij vernamen dat zij te laat gekomen waren. Tomas weende als een kind bij het vernemen van Maria's dood. De leerlingen wasten hun de voeten en zetten hun een verversing voor.

Ondertussen waren de vrouwen ontwaakt en opgestaan, en, nadat zij zich weer teruggetrokken hadden, leidde men Tomas en Jonatan op de plaats waar de H. Maagd gestorven was; zij wierpen zich neer en besproeiden de grond met hun tranen. Tomas vertoefde ook nog lang in gebed neergeknield vóór het altaartje van Maria; zijn droefheid was onbeschrijfelijk groot: nu nog kan ik mijn tranen niet weerhouden, als ik eraan terugdenk.

Nadat de apostelen hun gebed, dat zij niet onderbroken hadden, geëindigd hadden, gingen zij allen de nieuw-aangekomenen welkom heten. Zij namen Tomas en Jonatan onder de arm, richtten de knielenden op, omhelsden hen en brachten hen in de voorzaal van het huis. Hier boden zij hun een verversing van broodjes met honig aan; zij dronken uit kruikjes en bekertjes en na nog een gezamenlijk gebed, werden de aangekomenen ook door de overigen omhelsd.

Na de voorgaande, keer op keer zo heerlijke en aangrijpende beschrijvingen van het mysterie van Maria's ten-hemel-opneming, kunnen wij ons hier een ogenblik bezinnen op de grootheid onze hemelse moeder, koningin van hemel en aarde, haar geluk ermee wensen, verder ons en al onze dierbaren onder haar bescherming stellen, haar om genaden en bijstand smeken.

Dit wordt hier gedaan in naam van alle lezers, met een paar antifonen uit de oude indrukwekkende liturgie op Maria's Hemelvaart en met een gebed uit de gebedenschat van P. Cochem, groot geestelijk schrijver en volkspredikant (1634-1712).

As-sum - ta est Ma-ri-a in coe - lum, gau - dent An - ge-li, lau-dan-
tes be - ne-di-cunt Do-mi-num.

Ma-ri-a Virgo coe-los as - cen-dit, gau-de-te, qui - a cum Christo
regnat in ae-ter-num

1. Maria is ten hemel opgenomen: de engelen verblijden zich en loven en danken God.
2. De H. Maagd stijgt ten hemel, jubelt van vreugde, want ze heerst met Christus voor eeuwig.

Gebed van P. Kochem, op de dag van Maria's Hemelvaart.

O allerheiligste, roemwaardigste en in alle eeuwigheid allermeeft geprezen Maagd Maria, op deze uw luisterrijkste Hemelvaartdag groet ik u en bied ik u mijn brandend verlangen aan en vurigste wens, dat ik alle schepselen tot liefde en verering van U bewegen kon en dat ik uw glorie eindeloos vermeerderen kon.

O gelukzaligste Maagd, welk een eer is U heden te beurt gevallen en welk een eer wordt U nog ieder jaar op deze dag bewezen.

O Maria, met welk een onuitsprekelijke jubel werd Gij op deze dag ten hemel opgenomen en hoe liefdevol heeft U de H. Drievuldigheid in het hoogste der hemelen verwelkomd. Hoe glorierijk heeft zij U gekroond en tot koningin van hemel en aarde uitgeroepen.

Ik wens U geluk en heil met uw onuitsprekelijke verheffing, die U op deze dag is wedervaren.

Ik werp mij deemoedig aan uw voeten en erken U als mijn ware alvermogene en zeer genadige Meesteres.

Naast God, beloof ik ook aan U geloof en trouw en bied mij U aan om U te dienen al de dagen van mijn leven.

O mijn zeer verheven koningin, hoe verheug ik mij dat ik waardig gekeurd werd om uw onderdaan te zijn, uw juk te dragen, U te dienen en om door U in al mijn doen en laten bestuurd en geleid te worden.

Duizend en duizendmaal wezen de 3 personen der allerheiligste Drievuldigheid gezegend, omdat zij U tot onze koningin aangesteld en ons, ellendelingen, aan uw waakzame zorg toevertrouwd hebben.

Sedertdien worden hierdoor ontelbare zielen gered, die zonder U onfeilbaar verloren zouden zijn gegaan. Stromen van genaden worden aan de wereld meegedeeld, die God anders nooit zo kwistig zou hebben verleend.

Gij zijt werkelijk de trouwste en zorgvolste moeder, die U het lot van de arme zondaars aantrekt en voor allen, die er vurig naar verlangen, genaden van God afsmeekt.

O Hemelkoningin, Gij weet welk groot vertrouwen ik in U stel, want het is mijn vast geloof dat God mij niet kan verlaten of verwaarlozen, zolang ik U bemin en U ijverig dien.

Door U hoop ik genade en barmhartigheid te bekomen en van al mijn zonden en opgelopen straffen ontslagen te worden.

Ja, door uw voorspraak en verdiensten hoop ik uit alle lichamelijke en geestelijke noden bevrijd te worden en uiteindelijk de eeuwige zaligheid te verwerven. Ik weet immers hoe groot uw vermogen is bij God en hoe trouw Gij al degenen bijstaat die U beminnen en vereren.

Ik weet dat uw Zoon niet één gebed van U kan afwijzen, omdat Hij U met een oneindige liefde bemint en U meer dan alle schepselen genegen is.

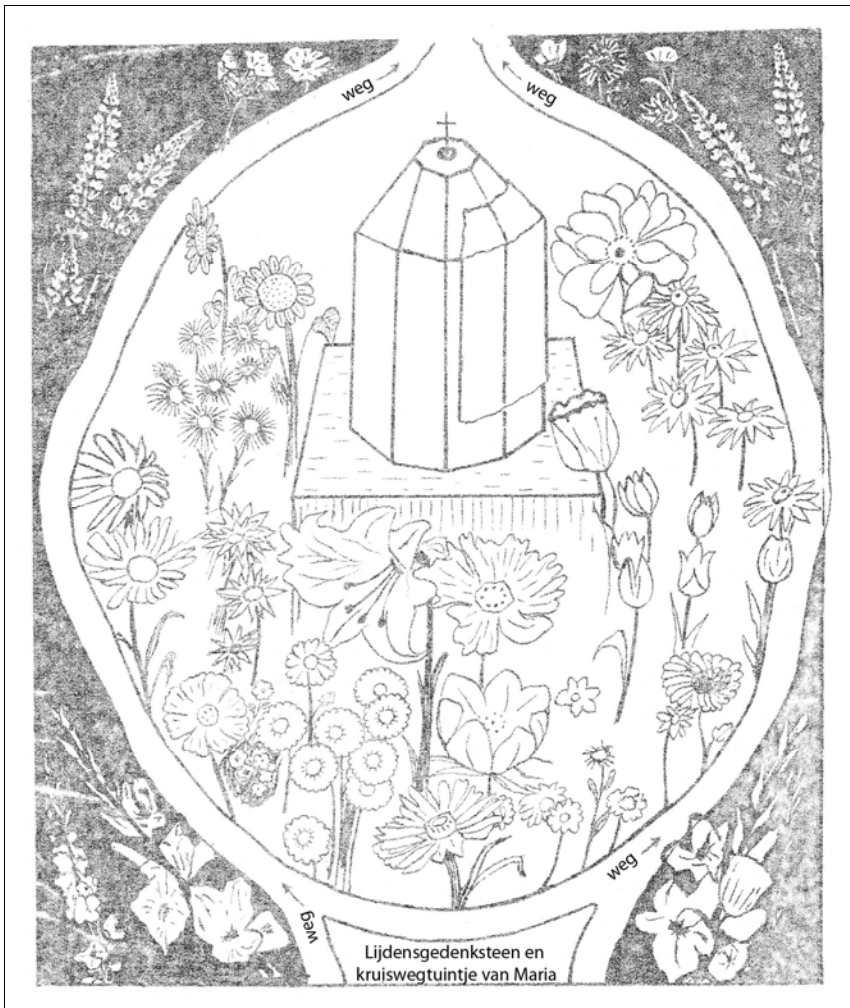
Welaan dan, lieve Moeder, open uw teerminnend Hart voor mij en neem mij daarin op onder het getal van uw uitverkoren kinderen. Herinner U dat Gij juist dáárom onze koningin geworden zijt, opdat Gij des te gemakkelijker voor de arme zondaren barmhartigheid zoudt kunnen verkrijgen en hen doeltreffender zoudt kunnen bijstaan.

Daarom neem ook ik geheel mijn toevlucht tot U en ben zeker door uw tussenkomst barmhartigheid en genade te vinden en de zaligheid te bereiken en gelukkig te zijn elke dag, heden, morgen en in eeuwigheid.

Amen.

2227.

Maar nu verlangde Tomas, evenals Jonatan, naar het graf van de H. Maagd gebracht te worden en de apostelen ontstaken lantaarnen, die op stokken bevestigd waren en trokken met hen langs de kruisweg van Maria naar haar graf.

Zij spraken niet veel, verwijlden een korte tijd bij de gedenksteen van iedere statie en overwogen het bitter lijden van de Heer en de mede-lijdende liefde van zijn Moeder, die hier deze kruisweg met de gedenksteden had aangelegd en hem zo dikwijls met een stroom van tranen had besproeid.

Bij de grafrots aangekomen vielen zij allen op hun knieën er omheen, behalve Tomas en Jonatan, die zich zonder uitstel naar de grot-ingang spoedden en gevolgd werden door Joannes. Twee leerlingen bogen het struikgewas, dat de ingang bedekte, terzijde en zij traden binnen en knielden vol eerbiedige vrees vóór de lijkbank der H. Maagd neer. Nu naderde Joannes tot de lichte, lange, korfvormige kist, die (wel in de uitdieping stond, maar toch nog) een weinig boven de lijkbank uitstak, maakte de 3 grijze banden los, die kist en deksel samen en gesloten hielden, nam dit laatste af en stelde het ter zijde. Zij staken het licht nader bij de kist en stelden met grote verbazing vast dat de lijkdoeken en windsels, die daar nog onveranderd in de stand der omhulling voor hen lagen, ledig waren. Op het aangezicht en de borst waren zij uit elkaar geschoven; de windsels der armen waren lichtjes lossler geworden, doch behielden de vorm die zij hadden, terwijl zij het lichaam bevatten, doch het verheerlijkte lichaam van Maria was niet meer op deze aarde.

Met opgeheven armen staarden allen met de grootste verbazing omhoog alsof het heilig lichaam nu eerst voor hen verdwenen was en Joannes riep uit de grot naar buiten: “Komt, komt zien en overtuigt u van het wonder: zij is niet meer hier!”

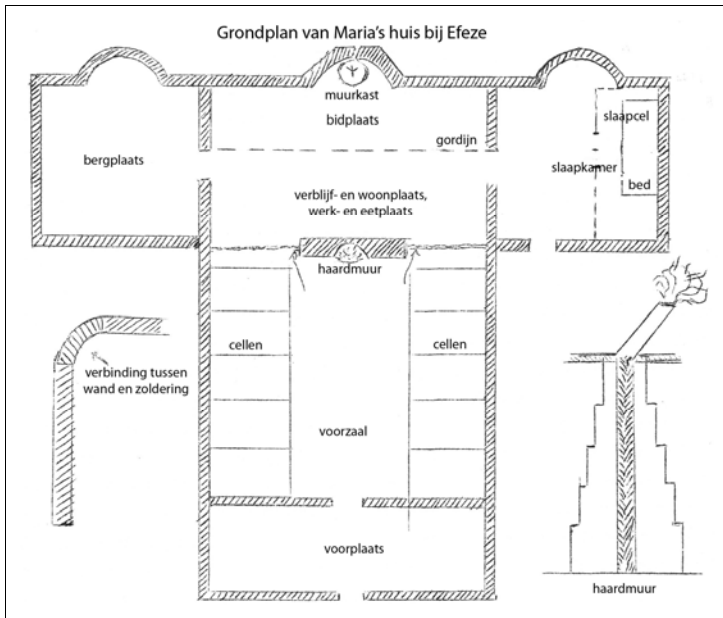
Nu traden zij beurtelings twee aan twee de enge grot binnen en zagen met verwondering de ledige lijkdoeken daar vóór zich liggen. En buiten gekomen knielden allen neer, hieven de armen omhoog en blikten met heimwee ten hemel, weenden en baden en prezen de Heer en zijn lieve, beminde, verheerlijkte Moeder. Tot haar die ook hún lieve, trouwe Moeder was, stuurden zij als

dankbare, minnende kinderen allerlei zoete liefdedwoorden, zoals de H. Geest hun die in het hart en op de lippen legde.

Nu herinnerden zij zich met verrassing die lichtwolk, welke zij aanstonds na de begrafenis op hun terugweg uit de verte gezien, hadden, hoe ze op het graf neergedaald en daarna weer ten hemel opgestegen was. Joannes nam met grote eerbied de lijkdoeken der H. Maagd uit de korfvormige kist, vouwde en rolde ze zorgvuldig tezamen en nam ze met zich; dan legde en bond hij het deksel weer op de kist en nu verlieten zij de grafspelonk, waarvan de ingang weer achter het struikgewas verborgen werd.

Biddend en psalmen zingend keerden zij langs de kruisweg naar de woning terug.

Hier verzamelden zij zich in het woonvertrek der H. Maagd. Joannes legde hier vol eerbied de lijkdoeken op het tafeltje vóór Maria's bidvertrek. Tomas en de anderen baden nog in het celletje waarin zij gestorven was.

Petrus zonderde zich nu af, als had hij een geestelijke oefening, een overweging te doen (cfr. Hand. 9, 9). Wellicht was dit een voorbereiding, want hierna zag ik dat men het altaar plaatste vóór de bidplaats van Maria, waar haar kruis stond.

(Het altaar wordt gezet vóór of buiten het gordijn, dat de bidplaats met het kruis afsloot van het woonverblijf; zie schets in fasc. 34, nr. 2197 – alsook hiervoor).

Aan dit altaar verrichtte Petrus nu een godsdienstplechtigheid; de overigen hadden zich in rijen achter hem geschaard en zij baden en zongen in koor. De H. Vrouwen stonden meer achteruit tegen de rugzijde van de haardmuur en tegen de 2 deuren (links en rechts van de haardmuur).

De eenvoudige dienstknecht van Tomas was hem van uit het verre land, waar de apostel zich het laatst had opgehouden, naar hier gevolgd⁴¹. Hij had de trekken van een geheel vreemd ras; hij had kleine ogen, ingedrukt voorhoofd, platte neus en hoge (of vooruitspringende) kaakbeenderen. Zijn kleur was iets bruiner dan in dit land hier. Hij was gedoopt, doch overigens nog onwetend; hij was gewillig en volzaam als een kind.

Hij gehoorzaamde aan ieder bevel; hij bleef staan waar men hem

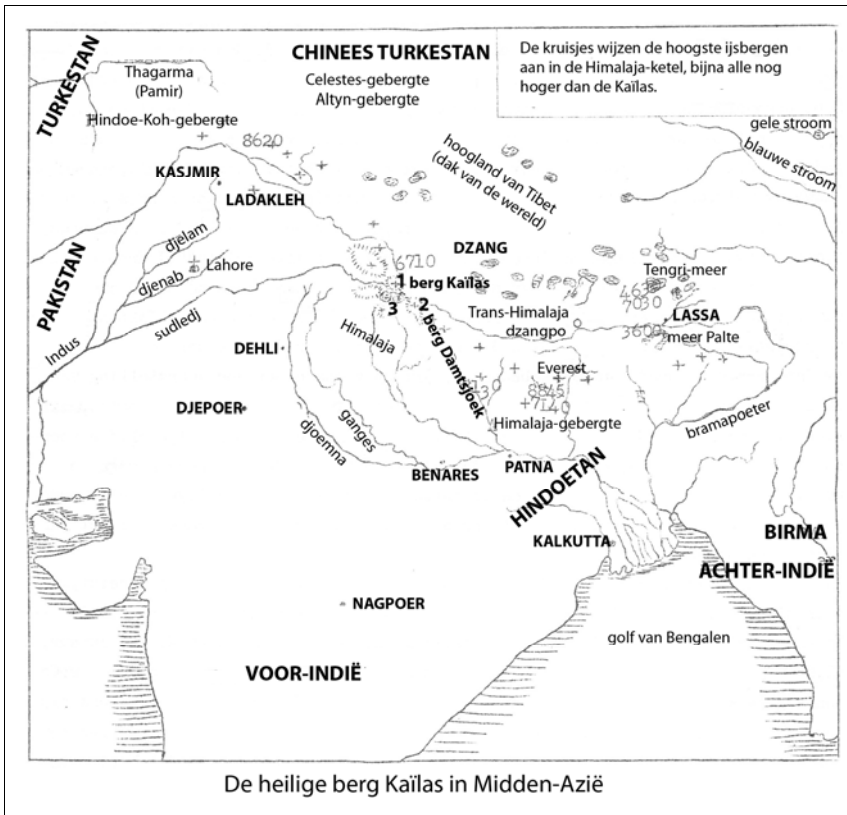
⁴¹ Tomas' dienstknecht. – K. heeft hem reeds vermeld in nr. 2226.

Hier zegt zij er meer over.

Tomas heeft hem meegebracht, zegde ze ginds, uit het land van de verst wonende der H. Driekoningen (Medië, ten zuiden en zuidoosten van de Kaspische Zee). Maar uit wat zij verder over die man zegt, bracht hij hem van nog verder mee; hij kwam uit de richting van het land van de verst wonende koning. Zij zal immers in nr. 2278 zeggen: "Uit het verre land boven Baktrië (dat zelf ten oosten van de Kaspische Zee lag), bracht Tomas de dienaar mee, die ik zo uitheems, vreemd, slaafs, deugdzaam en gehoorzaam zag.

Hier beschrijft K. zijn gelaatstrekken, die dezelfde zijn welke zij toekende aan de Kalmoeke in fasc. 17, nr. 665, voetnoot 315. Op grond van de laatste, zeer interessante nota kunnen wij besluiten dat Tomas hem zou meegebracht hebben uit Midden-Azië ten noorden van het Altaïngebergte of zelfs nog hogerop uit Tartarije, zie kaart fasc. 18, nr. 735, voetnoot 363 (alsook hierna).

plaatste, keek in de richting die men hem wees en lachte iedereen vriendelijk tegen. Hij was blijven zitten, waar Tomas hem gezegd had te gaan zitten. Tomas ziende wenen, stortte ook hij bittere tranen. Deze man is altijd bij Tomas gebleven; hij kon zware lasten torsen en toen Tomas eens een kapel bouwde, heb ik hem enorme stenen zien aanslepen.

Na Maria's dood zag ik de apostelen en leerlingen hier dikwijls samen in een kring verzameld staan en tegen elkander vertellen waar zij geweest waren en wat zij zoal meegemaakt hadden. Ik heb alles gehoord; het zal mij wel weer te binnen komen, indien God wil dat ik het vertel.

Laatste werkzaamheden en afreis van de apostelen.

2228.

Verteld op 20 augustus 1820 en 1821. –

Na menigvuldige godsdienstoefeningen hebben de meeste aanwezige leerlingen nu reeds afscheid genomen en zijn zij naar hun arbeidsveld teruggekeerd. In het huis zijn nog de apostelen en Jonatan en de uitheemse knecht die met Tomas meegekomen waren. Maar ook de apostelen zullen straks afreizen, zodra zij met hun werk hier klaargekomen zijn. Zij zijn namelijk allen bezig om Maria's kruisweg te reinigen van stenen en onkruid en hem met passend siergewas, struikjes en met bloemen fraai te beplanten. Zij doen dit alles al biddend en zingend.

Het is onmogelijk de stichtelijke indruk weer te geven die zulk een schouwspel op een mens maakt. Heel dit ondernemen is als een godsdienstoefening van medelijden, ach! zo aangrijpend en tevens zo liefelijk en schoon! Als trouwe kinderen versieren zij de voetstappen van de moeder van henzelf en van hun God; zij versieren het pad waar zij de voetstappen vernieuwde, waarmee zij de martelingsweg, waarop haar Zoon zich voor ons naar de verlossingsdood begaf, met medelijdende godsvrucht heeft afgemeten.

De ingang naar Maria's graf maakten zij nog meer verborgen en minder toegankelijk, doordat zij de ervoor geplante struiken nog steviger met aarde tegen de rots aanduwden en de gracht er vóór nog versterkten. Ook het tuintje vóór de grafrots werd door hen gereinigd en gewied, netjes en sierlijk opgeschikt. Ook legden zij nog een gang aan, die van de achterzijde van de grafheuvel tot bij de achterwand van het grafleger liep en zij metselden daar een opening in de rots waardoor men op het grafleger of de lijkbank kon zien, waarop het lichaam van de allerheiligste Moeder gerust had, die Moeder welke de stervende Verlosser aan hen allen en aan zijn Kerk in de persoon van Joannes vanop zijn kruis gegeven had. O zij waren getrouwe zonen, gehoorzaam aan het vierde

gebod, en dus zullen zij lang leven op aarde, zij en hun liefde, (die eeuwig herdacht en nagevolgd zullen worden).

Zij richtten ook een soort tent-kapel boven de grafspelonk op; zij spanden een tent van tapijten, omgaven en overdekten die met een vlechtwerk van rijshout; zij richtten er ook een altaartje in op (dat gebouwd was als volgt):

- zij legden daar een grote steenblok tot trap;
- zij zetten een andere grote steenblok overeind, waarop zij dan een grote, gladde steenplaat legden.

In de wand achter dit altaartje hingen zij een klein tapijt of doek, waarop een afbeelding van de H. Maagd heel eenvoudig of effen ingewerkt of geborduurd was, en wel in verschillende kleuren, zoals zij gekleed was in haar feestgewaad, dat bruin en blauw en rood gestreept was.

Nadat zij met dat werk klaar gekomen waren, verrichtten zij daar een godsdienstplechtigheid, waaronder allen geknield en met opgeheven handen baden.

Maria's woonkamer in haar huis richtten en wijdden zij tot een formele kerk in. De huishoudster van Maria en enige andere vrouwen bleven in het huis wonen en 2 leerlingen – één van hen was van de herders aan gene zijde van de Jordaan afkomstig – werden hier gelaten en met de zielzorg van de omwonende gelovigen belast.

Spoedig hierna gingen ook de apostelen uit elkaar.

Bartolomeüs, Simon, Judas Tadeüs, Filippus en Matteüs keerden het eerst na een aandoenlijk afscheid naar hun arbeidsveld terug.

De overigen, behalve Joannes die nog een tijdlang bleef, trokken nog eerst gezamenlijk naar Palestina en scheidten daar eveneens van elkander. Er waren daar vele leerlingen.

Ook meerdere vrouwen trokken van Efeze mee naar Jeruzalem. Maria Markus bewees daar aan de Gemeente van Jezus de

kostbaarste diensten; zij had een inrichting voor wel 20 vrouwen tot stand gebracht, die enigermate als kloosterlingen leefden; 5 van hen bleven zelfs bestendig bij haar in huis. Dit was ook de gewone samenkomstplaats van Jezus' volgelingen (cfr. Hand. 12, 12). De christelijke Gemeenschap was ook nog in het bezit van de kerk bij de vijver Bethesda.

2229.

Op 22 augustus zegde K. nog:

Joannes alleen is nog in het huis; alle overigen zijn afgereisd. Ik zag Joannes overeenkomstig de wil der H. Maagd, haar klederen verdelen onder de dienstmeid en een andere dienstvrouw, die Maria dikwijls was komen helpen. Onder haar klederen was het een en ander vervaardigd met de stoffen van de H. Driekoningen. Ik zag 2 lange, witachtige klederen, verscheidene lange wikkeldoeken en sluiers, dekens en tapijten. Ik zag ook buitengewoon duidelijk dat gestreepte bovenkleed, hetwelk zij te Kana en op de kruisweg had gedragen en waarvan ik een klein strookje in mijn bezit heb. Sommige stukken werden het eigendom van de Kerk, en zo werd bijvoorbeeld uit het schone, hemelsblauwe bruidskleed dat met gouddraad doorstikt en met rozen doorwerkt was, een feestelijk misgewaad voor de Bethesda-kerk te Jeruzalem vervaardigd. In Rome bestaan er nog relikwieën daarvan. Ik zie ze, doch ik weet niet of men daar hun herkomst kent. Maria heeft dit kleed slechts gedragen op haar bruiloft en heeft het later niet meer aangehad.

Alles in het leven, in de handel en wandel van die eerste christenen verliep rustig, stil en verborgen. Men kende niet die koortsachtige gejaagdheid en bedrijvigheid, die het leven in de moderne tijd kenmerken. De vervolging had zich nog niet verlaagd tot onwaardige spionagedienst en de vrede was nog niet gestoord.

(De zienster denkt hier wel aan de hatelijke bespieding, waarvan zijzelf het mikpunt en slachtoffer geweest was).

Slotbemerking.

Alle aanwijzingen van A.K.E. betreffende Maria's graf samengenomen en oordeelkundig onderzocht en vergeleken, zouden zonder twijfel voldoende zijn om een beperkte kring uit te stippelen, waarin het zich moet bevinden. Hoe graag zou ik dat graf helpen opsporen. Terugggevonden zou het de zaak van de zienster een enorme dienst bewijzen.

Uitbreiding van de Kerk. – Levensschetsen van heiligen uit Jezus' tijd

Inleiding van Schmöger op dit laatste gedeelte.

(De regels tussen haakjes zijn door ons ingelast)

De nu volgende levensschetsen zijn door de uitgever samengesteld en zijn genomen uit de beschouwingen die aan de zienster verleend werden,

- hetzij op de kerkelijke feestdagen van de bewuste heiligen,
- hetzij naar aanleiding van hun relikwieën die bij haar gebracht werden.

Bij zulke gelegenheden aanschouwde zij het leven van die heiligen, (zo beweert de uitgever), niet in taferelen die elkander in de chronologische orde opvolgden, maar in een algemene voorstelling, die als in een kader geplaatst, heel het leven omvatte, zonder nadere aanduiding van tijd voor de afzonderlijke feiten.

(Kunnen wij dit misschien niet vergelijken met het geheel van de lijdenstekenen die in een kader bijeengeplaatst zijn in fasc. 29 van Emmanuel?)

Het tafereel bevat heel de lijdensgeschiedenis, als men de symbolen in de juiste volgorde weet te lezen (zie hierna).

Misschien kan men de bewering van Schmöger ook vergelijken met een gezegde van de H. Teresia, dat in haar werken herhaaldelijk voorkomt, nl. dat een begenadigde in de extase in een paar minuten tijd meer leert en ziet, dan zij in verschillende jaren zou kunnen beschrijven).

haar visioen tevens de jaartallen te zien kreeg, wat niet zo vaak het geval was.

Daar echter jaarlijks op dezelfde feestdagen zich ook dezelfde taferelen opnieuw vertoonden, kon de Pelgrim van sommige taferelen meerdere beschrijvingen maken, die elkander dan voltooiden. Een trek b.v. waar zij de eerste maal niet op gelet, of die ze vergeten had te vertellen, werd bij een volgende gelegenheid vermeld.

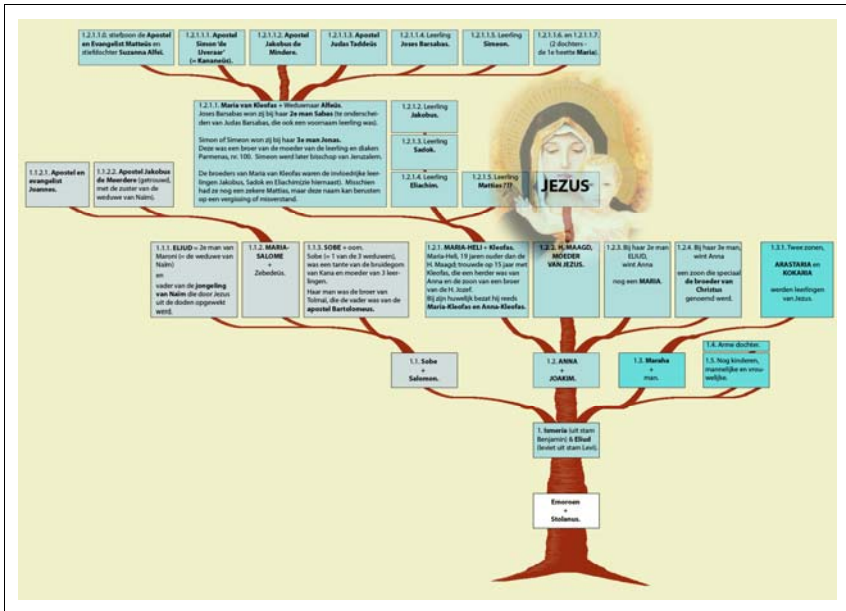
Zo heeft de uitgever alle passages, die op hetzelfde onderwerp betrekking hebben, uit de dagboeken bijeengebracht en anderzijds heeft hij slechts herhalingen weggelaten of ook onjuistheden, die het gevolg van een gebrekkige mededeling geweest waren.

Menig lezer zal zich verrast voelen, wanneer hij in de levensschetsen der heilige apostelen feiten aantreft, waardoor hij, dankzij de klaarheid en eenvoudigheid, waarmee ze door de zienster verhaald werden, in de mogelijkheid komt uit te maken in hoever ze onjuist of vervalst weergegeven werden in de apocriefe geschriften van een zekere Abdias.

(Verder bij nr. 2292 wordt een nota geplaatst over Abdias).

De H. Anna, Maria Heli, Maria van Kleofas en hun gezinnen.

De meeste gegevens, die in dit kapittel verzameld zijn, liggen in het hele werk verspreid. Hier vindt de lezer ze bijeen en kan ze zonder moeite vergelijken met de familieboom, die wij in fasc. 1 gegeven hebben; ze vormen de familieboom, nr. 10.

2230.

De zienster had reeds dikwijls een naamloze relikwie uit een oud kruis van haar vroeger klooster als een gebeente van Maria van Kleofas aangeduid. De Pelgrim nam op zekere dag de relikwie buiten haar weten uit het kruis, wond ze in een ander omhulsel en overhandigde ze haar. Weldra zegde zij, hoewel andere dingen haar toen in beslag namen: “Dit is een zeer oud gebeente, nog ouder dan Jezus en van iemand die in betrekking tot Hem staat.”

Zij hield de volgende nacht deze relikwie bij zich en vertelde ‘s anderendaags aan de Pelgrim:

Dit is een gebeente van Maria van Kleofas; zij is mij duidelijker dan ooit verschenen en heeft me gezegd: Dit is gebeente van mijn beenderen. Hierbij zag ik opnieuw dat Anna en Joakim in het begin van hun huwelijk, een twintigtal jaren vóór de geboorte van de allerheiligste Maagd, een dochter hadden, die Maria Heli heette en het kind der Belofte niet was; het had dus een teleurstelling voor hen betekend. Zij lieten het kind (enige jaren) bij zijn grootouders in Sefforis en begonnen bij Nazareth (4 km ten noordwesten van Nazareth) een nieuw leven van boetvaardigheid en afzondering.

Ook Anna zelf is een kind geweest, dat na lange onvruchtbaarheid van haar ouders, door veel gebeden van de hemel bekomen werd. Haar geboorte werd door de Essenen aan haar moeder voorspeld en beloofd. In haar vierde jaar werd zij aan de tempelschool toevertrouwd. Ik zag haar daarna thuis terug, waar zij, na de dood van haar moeder, voor haar vader de huishouding bestuurde.

In het huis was een zoontje van haar zuster, met name Eliud. Het werd door Anna opgevoed en later is het de man geworden van de weduwe van Naïm. Anna had 6 dingers, die zij, volgens de profetische aanwijzingen van de oude Essenen, allen moest afdanken om Joakim te trouwen, die de vader van Maria moest worden.

2231.

Anna was bij haar huwelijk ongeveer twintig jaar oud; haar zuster, de moeder van de voormelde Eliud, was wel 18 jaren ouder.

De eerste dochter die Anna baarde, was een teleurstelling voor haar: het kind had niet de aangekondigde tekenen der uitverkiezing en was dus niet het kind der Belofte. Anna had bovendien ontijdig gebaard en dit bracht haar in grote kommer, want zij hield dit voor een goddelijke straf. Immers, één van haar dienstmeiden had een grove misslag (= misstap, fout) begaan en

Anna was ontroostbaar omdat iemand uit haar dienstpersoneel (en verwantschap) zich aan zulk een vergrijp (van seksuele aard) schuldig had gemaakt. Zij verweet de dienstmeid zo streng haar vergrijp, dat deze, geheel ontsteld, dit zeer ter harte nam en niet alleen ontijdig, maar ook ongelukkig baarde. Dit veroorzaakte Anna een nieuw, onuitsprekelijk verdriet, zodat zij in hetzelfde geval kwam, met dit verschil dat haar kind levend ter wereld kwam en in leven bleef (cfr. fasc. 1, nr. 13).

Na deze geboorte was Anna zo lang onvruchtbaar, dat men haar met minachting durfde zeggen dat haar zogenaamd dochtertje niet van haar was, maar een onderschoven kind. Hierdoor kwam zij in de schande der onvruchtbaarheid. Deze werd haar ook eens door een dienstmeid verweten, samen met haar strengheid tegenover die andere verlopen meid, die ongelukkig gebaard had. In deze droefheid bekwam zij van de hemel door lang en vurig bidden de H. Maagd (cfr. fasc. 1, nr. 19).

Toen de Zaligmaker uit Maria geboren werd, had Anna van haar tweede man, die Eliud heette en in de tempel een keurder van offerdieren was, een andere dochter die eveneens Maria heette en toen reeds zowat 8 jaren oud kon zijn. Van haar derde man had Anna een zoon, die men ook de broeder van Christus noemde. Aan dit drievoudig huwelijk van Anna zat een zekere geheimenis vast: zij hertrouwde op goddelijk bevel. De genade waardoor zij met Maria vruchtbaar was geworden, was nog niet uitgeput. Het was alsof een zegen ten volle opgebruikt moest worden.

Dat al Anna's dochters de naam van Maria ontvingen, berust zonder twijfel op een goddelijke beschikking, waardoor beduid moest worden dat omwille van de Maagd der Maagden de vruchtbaarheid aan Anna's moederschoot verleend werd.

2232.

Maria Heli (Anna's eerste dochter) werd op de leeftijd van ongeveer 16 jaren ten huwelijk gegeven aan Kleofas, een opzichter van Joakims kudden.

Deze Kleofas bracht in het nieuwe gezin een onechte dochter mee, Anna Kleofas genaamd, die 3 zonen kreeg en later als weduwe tot Marta kwam. Een van die zonen was Natanael of de kleine Kleofas, die een leerling werd van de Heer.

(In fasc. 19, nrs. 815 en 819 wordt vader Kleofas een zoon van een broer van de H. Jozef genoemd).

Maria Heli schonk aan haar man Kleofas 3 zonen, die later leerlingen van Joannes (vervolgens ook leerlingen van Jezus) werden, namelijk Jakob, Sadok en Heliakim, en een dochter die Maria van Kleofas genoemd wordt. Vier jaren na de geboorte van deze kleindochter bracht Anna de allerheiligste Maagd ter wereld, die ik als kind met Maria van Kleofas, haar nichtje dat ouder was dan zij, nog hedennacht heb zien spelen.

Terwijl de Moeder Gods in de tempel te Jeruzalem woonde, trouwde Maria van Kleofas met een herder van Joakim, Alfeüs genaamd, die niet meer jong, maar ten minste in de dertig was; hij was een weduwnaar en had uit zijn eerste huwelijk een zoon, die later de apostel Matteüs werd, en ook nog een dochter Maria, die met een ondertollenaar bij Chorazin trouwde. Deze verliet zijn betrekking, zodra hij de doop van Joannes ontvangen had en ging in dienst in de Visserij van Petrus. Ook hij was op de schepen, toen Jezus daar kwam.

2233.

Ik heb deze nacht de bruiloft van Alfeüs met Maria van Kleofas gezien; ze had plaats in een klein dorp, niet verre van Nazareth, waar de ouders van de bruid woonden. Deze bruiloft was wel zo luisterrijk als die te Kana. Op deze bruiloft zag ik o.m. de vader van Alfeüs, een klein kromgebogen oudje met een lange baard; hij was afkomstig uit het gewest van Bethlehem en heette Salano of Solama of Sulama, wat ik niet meer nauwkeurig weet.

Mijn geestesblik wendde zich nu naar deze Salano te Bethlehem. Ik zag hem in dit gewest op een klein landgoed, dat oorspronkelijk tot het huis en het eigendom behoorde, waarin en

waarop de ouders van Jozef gewoond hadden en ik zag de lijn van Salano's voorouders tot in Abrahams tijden toe.

En ik zag dit geslacht zich bestendig naast de stam van Jezus' voorouders uit zijtakken en onderzijtakken ontwikkelen, zonder ooit in de stam zelf in te treden, maar ik zag het in een ondergeschikte dienstbare verhouding blijven.

Ik zag Abraham bij zijn hut op een heuvel neergeknield, en aan de andere zijde van die heuvel zag ik de hut van de stamvader van het hier vermelde geslacht, een trouw dienaar van Abraham die het volste vertrouwen van zijn meester genoot, en ook hij bad geknield.

Abraham bad voor Sodoma en voor Lot en ik zag in de verte het gevaar boven Sodoma. Die man was de vader van Eliëzer, Abrahams dienaar, die zijn hand op diens heup moest leggen en zweren dat hij een vrouw voor Isaäk uit Abrahams vaderland zou halen (Gen. 24, 2-4).

Dit geslacht zag ik nu altijd met zijtakken van de tweede of derde graad uit de stam van Jezus verbonden, en altijd op veld en akker en in bezitting onderdanig en afhankelijk. Dat de stamvader van dit geslacht zo trouw bleef aan Abraham en hem niet verliet, ook niet toen Lot zich van Abraham scheidde, dit werd nu in Alfeüs beloond, die tot Joakim in dezelfde verhouding stond als zijn stamvader tot Abraham.

En zo werd de verhouding van de zonen van Alfeüs, in de geestelijke zin, tot Jezus, gelijk die van boden en herders en opzichters over de geestelijke kudde.

Brentano:

Het is niet te beschrijven hoe wonderbaar de zienster zulke geslachtslijnen en familievertakkingen tot duizenden jaren terug, waarneemt; zij ziet ze fysisch, doch ook zinnebeeldig in de gedaante van een boom, waarvan de middelstam de rechte stam of lijn is; zij wist ook welke tak hier de verwantschap van Abraham verbeeldde en zij tekende dit met de vinger op haar deken; en, nadat zij met de

vinger een plaats aangeduid en daarvan gesproken had, verplaatste zij de vinger naar elders en meende, omdat zij het zag, dat ook haar luisteraar dit moest zien.

Verstaat men dan haar verklaring niet, wat niet zelden het geval is, dan is zij spijtig en meent dat die andere het niet verstaat, omdat hij geen priester is.

2234.

Alfeüs was een zeer arbeidzaam en dienstvaardig man.

- Zijn eerste zoon was Judas Taddeüs, een weinig ouder dan Christus.
- Op deze volgde Simon, de IJveraar (Kananeüs), die slank van gestalte was en in zijn uiterlijk iets van de evangelist Joannes had.
- Hierop kwam een dochter die eveneens de naam Maria droeg; zij werd uitgehuwelijkt aan een tempeldienaar uit de vierentwintig, die belast waren met het reinigen van de bloedschalen en -bekkens, en zij woonde te Jeruzalem.

Haar man heette David, woonde bij de tempel en mocht slechts op bepaalde tijden gedurende 8 dagen bij zijn vrouw zijn, terwijl een ander dan zijn tempeldienst waarnam.

Alvorens zijn dienst te hervatten, moest hij zich aan verscheidene reinigingen onderwerpen. Hij was een zeer vroom Jood en tevens een streng onderhouder van de voorschriften, bij zover dat hij zich ergerde aan hetgeen hem in het leven van Jezus en van de leerlingen daarmee in strijd scheen.

Hij was met Nikodemus bekend, door wie hij geroepen, overtuigd en tot de Gemeente gebracht werd.

Maria, zijn vrouw, had er zich reeds vroeger bij aangesloten. Haar en haar halve zuster zag ik dikwijls bij de H. Vrouwen; ik zag haar ook als een dienaar bij de H. Maagd in de tijd van haar grote bedruktheid.

- Het vierde kind dat Maria van Kleofas had van Alfeüs, was Jakobus de Mindere. Hij was zeer schoon en geleek sprekend op Jezus. Ook noemde men nog meer hem dan zijn broeders, de broeder van de Heer. Hij was jonger dan Jezus en kon bij de kruisiging 25 jaar oud zijn. Alfeüs stierf 14 jaar vóór de dood van de Heer.
- Na zijn dood hertrouwde Maria van Kleofas met Sabas, die Joses Barsabas bij haar won.

Deze werd later tot bisschop van Eleuteropolis gewijd en was bij de dood van Maria aanwezig, als vertegenwoordiger van Jakobus de Meerdere, die toen reeds de marteldood had ondergaan. Als bisschop wijdde hij de zonen van de verwanten van Jezus uit Neder-Sefforis tot priesters. Hij heeft als hoofd van zijn kerk verbazend veel geleden, aangezien hij van hoegenaamd niemand bescherming tegen de Joden kon bekomen. Hij stierf gekruisigd aan een boom. Zijn vader was verwant met die mensen in Neder-Sefforis, die hun zonen aan Jezus aanbevalen; daarom spraken zij toen ook van hem (cfr. fasc. 15, nr. 582, voetnoot 275).

Hij is na Maria's dood veel bij Paulus geweest en is ook met hem naar Efeze gekomen; hij vertelde hem alle omstandigheden van Maria's dood en hij heeft hem in haar huis en bij haar graf gebracht. Alvorens bisschop te worden hield hij zich nog enige tijd te Jeruzalem op bij zijn halfbroeder Jakobus de Mindere, die hem nog in vele dingen onderrichtte.

- De derde man van Maria van Kleofas heette Jonas; hij was de broer van de vrouw van Petrus en de vader van Simeon, die later bisschop van Jeruzalem werd.

2235.

18 februari 1821. –

Over deze Simeon vertelde de zienster op 18 februari 1821 het volgende:

Hij was de tweede bisschop van Jeruzalem en is op hoge leeftijd gekruisigd geworden (cfr. nr. 2217, voetnoot 32); hij was een verwant van Jezus; hij heeft nog een andere naam gehad, nl. Justus en werd in zijn jeugd Simeon genoemd.

Deze Simeon is een zoon van die Maria van Kleofas, welke een dochter is van Maria's oudste zuster en van haar man Kleofas. Bij de kruisiging van Christus was hij nagenoeg 10 jaar oud. Zijn moeder stierf 5 jaren na de kruisiging in ellende. Ik zag haar rondwalen in het gewest, waar Magdalena zich in een spelonk opgehouden had (\pm 1,5 uur ten zuiden of zuidoosten van Hebron), zolang zij in het Beloofde Land verbleef.

Simeon was in zijn jeugd nu bij deze, dan bij gene leerling; hij had geen vast verblijf. Mij werd ook nog te kennen gegeven dat hij in het kruis opgegroeid was en er ook aan gestorven is. Ten tijde van zijn moeders dood was hij bij de leerling Selam (nr. 2177).

Hij werd niet aanstonds bisschop na de steniging van Jakobus de Mindere; hij was in de tamelijk lange tussentijd een plaatsbekleder. Bij de steniging van Jakobus de Mindere ontstond protest, want zijn aanhangers wilden hem verdedigen en 3 van zijn leerlingen schoten er het leven bij in.

Onder deze doden was een zoon van de oude Simeon, die bij de opoffering van Jezus in de tempel geprofeteerd had.

De drie huwelijken van de H. moeder Anna.

In de vorige eeuwen zijn in de theologische wereld heftige discussies ontstaan nopens de vraag of de H. Anna al dan niet driemaal gehuwd is geweest.

De uitgever van de eerste Duitse uitgave van K.'s visioenen heeft het voor de zienster opgenomen en op deze plaats een verhandeling over dit onderwerp ten beste gegeven.

In de uitgave van 1897 werd deze verhandeling weggelaten, maar wij vinden het de moeite waard ze te behouden en laten ze hier volgen:

2236.

De lezer is ongetwijfeld getroffen geworden door de zo belangrijke mededelingen in het voorgaande kapittel.

Ze helderen immers de twistvraag op betreffende de broeders en zusters van Onze-Lieve-Heer; ze zijn des te belangrijker en te betrouwbaarder, daar de zienster herhaaldelijk dezelfde openbaringen dienaangaande heeft gehad en het haar telkens mogelijk is geweest er een duidelijk verhaal aan de Pelgrim van te doen.

De 3 achtereenvolgende huwelijken van de H. Anna zijn zo dikwijls en zo stellig door de zienster bevestigd, dat het onmogelijk is er niet enige tijd bij stil te staan, al was het maar om de bezwaren die sommige vrome zielen in die huwelijken vinden, te ontzenuwen.

Zij begrijpen niet hoe die huwelijken in overeenstemming te brengen zijn met de verheven roeping van de H. moeder Anna, moeder der H. Maagd, of ook met de waardigheid van Maria, de Moeder van God.

Hun aarzeling steunt vervolgens ook nog op de overleveringen uit het Oud Testament en van de apostolische tijden, die H. Vrouwen, zoals Judit, de profetes Hanna, dochter van Fanuel, hoog roemen, omdat zij na de dood van hun echtgenoot, weduwe gebleven zijn en zich in onthouding uitsluitend aan de dienst van God hebben toegewijd. Hoeveel te meer, zo schijnt het hun toe, betaamde zulk een leven aan de heilige weduwe Anna, die, volgens de visioenen van K. Emmerick zelf, in haar huwelijk met de H. Joakim van een wonderbare reinheid was.

Hoe is het aan te nemen dat een vrouw, die na Maria voor de heiligste en zuiverste der vrouwen gehouden kan worden, op

reeds gevorderde leeftijd, nog een tweede en zelfs een derde huwelijk heeft aangegaan?

Deze opwerpingen dringen zich spontaan aan vrome geesten op. Ook zijn ze niet nieuw en vaak werden ze als argumenten aangehaald door allen die in verschillende tijdperken de mening, of liever het feit van de 3 opeenvolgende huwelijken hebben bestreden. Dit feit werd nochtans tot het einde der 16^e eeuw algemeen aanvaard.

De visioenen van onze zienster tonen aan, zo klaar als het maar kan, dat de 3 huwelijken van de H. Anna een roem en een volmaaktheid voor haar waren, en tevens een vermeerdering, ja, de voltooiing en bekroning van de genaden en verdiensten waardoor God in zijn wijsheid Maria en de hele Kerk wilde verheerlijken.

Volgens de visioenen van onze begenadigde Katarina bekleedt de H. Anna een zo verheven plaats in de heilsbeschikkingen, dat zij, naast Maria, de grootste en gezegendste van alle vrouwen is, zowel maagden als moeders, aan wie zulk geen uitverkiezing en waardigheid ten deel viel. Zij ontving in haar schoot Maria, het oorspronkelijk beeld van de Kerk, d.i. de wortel en het vat van alle genaden en gunsten, die God door Jezus Christus aan de mensen wilde meedelen.

Maar Maria, het kind zonder erfzonde ontvangen, putte de roemrijke vruchtbaarheid, die de hemel aan Anna's schoot verleend had, niet uit.

In Gods plannen was zij bestemd om aan de Kerk nog het voorbeeld en de genade van een heilig en volmaakt huwelijksleven te geven. Zulk een voorbeeld kon Maria, de bruid van de H. Geest en de Maagd der Maagden, niet geven. Daarom werd de H. Anna door de H. Geest aangedreven om zich, na Joakims dood, achtereenvolgens te verbinden aan heilige en verlichte mannen, en dit nog wel op een leeftijd, waarop de

vruchtbaarheid bij de vrouwen gewoonlijk reeds opgehouden heeft.

Maar bij Anna was dit niet het geval: zij ontving niet uit de wil van het vlees, maar uit de wil van God, omdat zij aan de Kerk een heilig geslacht moest geven, waarvan de takken, door de buitengewone glans van hun zuiverheid en vroomheid, de roem en de zegen van alle eeuwen moesten blijven.

Is het niet aan een wonderbaar ingrijpen van de Voorzienigheid te danken, die krachtig en zacht alles bestuurt, *quae fortiter suaviterque disponit omnia*, dat de H. Anna aldus niet alleen de moeder van de Maagd der maagden, maar ook nog de stam van verscheidene heilige en zuivere families werd, en aan de Kerk de heerlijkste vruchten kon aanbieden van een rijke wijngaard?

Verscheidene apostelen, de eerste en roemrijkste van alle martelaren, belijders, maagden en H. Vrouwen waren de gezegende vruchten van de schoot van Anna en van haar dochters.

Konden dan die zo gezegende huwelijken anders dan door God gewild zijn?

Was de vruchtbaarheid, aan de schoot van Anna verleend, niet een talent dat zij niet begraven mocht, omdat het haar niet alleen voor haar, maar voor het welzijn van de Kerk, ja, voor aller zaligheid gegeven was?

Kon zij zich aan Gods wil onttrekken, zonder door die ontrouw haar eigen zaligheid in gevaar te brengen?

Overigens verdient het ook te worden opgemerkt dat uit haar huwelijken, afgezien van één geval, slechts dochters voortkwamen, die zelf bestemd waren om nieuwe gezinnen te stichten.

Het zijn inderdaad de moeders die door hun zuiverheid, hun zorgen waarmee zij de vruchten van hun schoot zo vóór als na

de geboorte omringen, het meest bijdragen tot de vorming van zulke families, die zich door eer en zuiverheid onderscheiden (*Quam pulchra est casta generatio cum claritate!*).

Alle heiligen die door hun moeder met het leven de genade van zuiverheid naar lichaam en geest meegekregen hebben, die nooit een gevoel of beweging van vleselijke begeerlijkheid ondervonden hebben, zijn dit wonderbaar voorrecht na God aan hun ouders verschuldigd. **Dezen zijn het, die door hun eigen inwendige genaderijkdom, deugd, versterving, boetvaardigheid en plichtbetrachting de vrucht van hun schoot voor de hemel ongerept bewaarden en aldus de Kerk met dit roemrijk geslacht verrijkten.** Zulke vrome moeders vinden hun voorbeeld, ja, om zo te zeggen de wortel zelf van de hun verleende genade, in de H. Anna, die aan haar verhouding tot Maria het voorrecht te danken had, een bron van zegen en zaligheid voor de gehele Kerk in alle eeuwen te mogen wezen, en zulks in een hoger graad dan alle andere H. Vrouwen, die toen, gelijk zij, in de volheid van de tijden leefden.

Heeft zij niet juist om reden van deze haar zending en bijzondere roeping haar 3 huwelijken geopenbaard aan 2 zulke maagdelijke zielen, die hun leven lang van elke zinnelijke beweging in hun vlees vrij bleven, ik bedoel de H. Koleta en onze eerbiedwaardige Katarina Emmerick?

De H. Koleta (Acta SS. mensis Martius, T. I. die VI), die, gelijk de H. Magdalena van Pazzis, met dit zeldzaam voorrecht begunstigd was, placht in moeilijkheden en narigheden, waarmee zij in de haar door God opgelegde hervorming der dochters van de H. Klara te kampen had, haar toevlucht meest tot zulke heiligen te nemen, van wie zij wist dat zij op aarde de maagdelijke zuiverheid het vurigst bemind hadden. Zij wendde zich zelden tot de H. Anna, daar zij aan haar 3 huwelijken enigszins aanstoot nam.

Toen kreeg de zalige Koleta op zekere dag een visioen, waarin zij de H. Anna hoog in de glorie zag, omringd door haar talrijk heilig nakomelingschap, en zij hoorde deze woorden:

“Hoewel ik met 3 mannen getrouwd ben geweest, toch is de zegepalende en strijdende Kerk verrijkt met nakomelingen van mij, die haar tot sieraad en ere strekken.”

Koleta's hart was van dit ogenblik af zo vervuld met vertrouwen op, en zo ontstoken van liefde jegens de H. moeder Anna, dat zij, overal waar ze kon, de verering van de H. Anna uitbreidde en zelfs kerken haar ter ere liet bouwen.

De namen van Anna's gelukzalige nakomelingen had Koleta in haar visioen niet vernomen, maar toen zij dit aan haar biechtvader bekend maakte, aan wie wij de mededelingen van dit gebeuren te danken hebben, voegde hij bij zijn verhaal de namen, zoals hij die kende volgens de algemene mening van zijn tijd.

Hij kon dit met des te meer vrijheid doen, daar het de bedoeling van het visioen niet was, de geslachtsboom van dit heilig nakomelingschap bekend te maken, doch alleen de 3 huwelijken der heilige Anna, haar roeping en taak in de Kerk te bevestigen.

Paus Benediktus XIV maakt gewag van dit visioen in zijn groot werk 'De servorum Dei beatificatione', L. III, c. ult. nr. 16.

De vraag of apocriefe (d.i. valse, onechte) feiten kunnen insluipen in visioenen en openbaringen, die overigens goedgekeurd zijn, beantwoordt hij daarin op bevestigende wijze en haalt tot staving van die bewering het zojuist vermelde visioen van Koleta aan:

“Zo wordt als apocrief beschouwd, gelijk Canisius en Lorinus hebben aangetoond”, zegt hij, “het aan de H. Koleta toegeschreven visioen waarin zou geopenbaard zijn dat de H. Anna successievelijk 3 echtgenoten gehad heeft.”

Doch het hoofdargument van Lorinus wordt weerlegd door de volgende eenvoudige opmerking van de schrijver van Anna's leven in 'Boek VI van Acta sanctorum' (juli), waar gezegd wordt:

“Volgens het commentaar van Lorinus op het eerste hoofdstuk van Handelingen der apostelen (welke plaats juist door Benediktus XIV geciteerd wordt), zou de H. Ambrosius in zijn traktaat over de weduwen gezegd hebben dat de H. Anna maar eens getrouwd is geweest. Zijn bewering is een dwaling.

Ik heb de verhandeling van de H. Ambrosius geheel doorlezen en ik heb me moeten overtuigen dat Ambrosius niet de H. Anna, moeder der H. Maagd bedoelt, maar Hanna, de profetesse, de dochter van Fanuel.”

Tegen het gezag van de eerwaarde (thans heilige) Canisius, die de 3 huwelijken ontkent, kan uit de middeleeuwen een hele reeks van nog gezaghebbender leraars aangehaald worden, die zich voor de 3 huwelijken der H. Anna uitspreken.

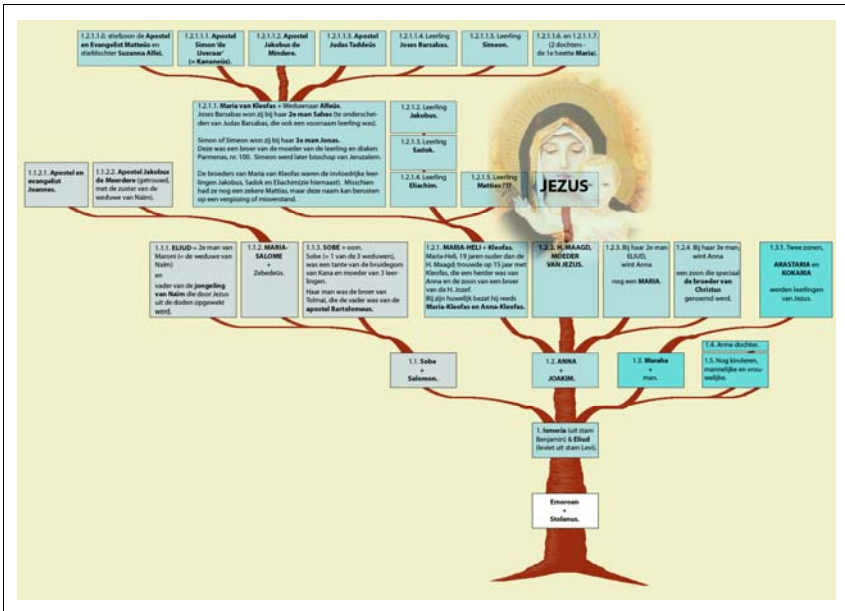
De kartuizer Petrus Sutor, in zijn boek 'De triplici divae Annae connubio' haalt het gevoel aan van Albertus Magnus, van Paus Innocentius V en van Vincentius van Beauvais. In zijn zeer beroemd 'Speculum Historiale' verklaart deze laatste zich eveneens voor de overlevering, gelijk ook de H. Antoninus in 'la Parte Historiae'.

Petrus Sutor verzamelde daarenboven nog zoveel andere getuigenissen tot in zijn tijd toe, dat hij het resultaat van al zijn onderzoekingen in deze woorden kon samenvatten:

De sententie (= zin- en zedespreuk, kernspreuk, kernachtig gezegde) van de 3 huwelijken van de H. Anna is het algemeen gevoel van alle rechtdenkende leraren, zodat men er niet zonder vermetelheid van kan afwijken (*Triplex Annae connubium est communis sententia probatorum doctorum, a qua non licet sine temeritate dissentire*).

De middeleeuwse theologie, zoals men bij Albertus Magnus kan vaststellen en ook bij Gerson, had de opmerking van ‘de Glossa ordinaria’ in Gal. 1, 19 tot grondslag en argument genomen voor haar aanvaarden der overlevering van de 3 huwelijken der H. Anna; zij hield zich daaraan als aan een feit, waaruit de waardigheid en bestemming der H. Anna blijkt, maar niet als aan een theologisch middel om de stamlijn van de broeders en zusters des Heren te kunnen verklaren.

Zo bestrijdt weliswaar de H. Tomas in zijn commentaar op Gal. 1, lectio 5, de genealogische gevolgtrekking uit de 3 huwelijken van Anna, maar niet het feit van de huwelijken zelf.

(De hier vermelde ‘Glossa’ is een soort onvolledige traditionele familieboom, teruggaand tot in een nevelig verleden. Deze familieboom verschilt veel van die welke de zienster zo klaar, nauwkeurig, uitvoerig, zelfzeker, onveranderlijk gelijkvormig en

herhaaldelijk heeft beschreven als iemand die er klaar in ziet en zeker is van zijn zaak.

Wel kan K. zich eens in de namen vergissen, maar dit gebeurde gewoonlijk niet, verzekert Brentano, zelfs niet wanneer zij door ziekte, lijden, geestelijke verlatenheid in de uiterste ellende gebracht was. WIJ geloven dat wij K.'s familieboom (zie fasc. 1, nr. 10) volledig kunnen betrouwen. Toch nemen wij de Glossa over voor de een of andere lezer die er belang in zou stellen.

Deze Glossa luidt):

“Na de dood van Joakim nam Kleofas, een broer van Jozef, Anna tot vrouw en kreeg van haar een dochter die hij Maria noemde; deze huwde met Alfeüs, die zonen van haar kreeg, nl. Jakobus, Jozef, Simon en Judas (Taddeüs).

Na de dood van Kleofas nam een zekere Saloma Anna tot vrouw en kreeg van haar een dochter, die Maria geheten werd. Deze verbond zich met Zebedeüs, die van haar Jakobus, zogenaamd de Meerdere, en de evangelist Joannes kreeg. Anna heeft dus 3 mannen gehad en 3 dochters.”

(Hiervan heeft voor ons alleen waarde het feit van Anna's drievoudig huwelijk. In Latijnse verzen gedrongen weergegeven, luidt dit):

*Anna tribus Joachim, Cleophae, Salomaeque Marias
Tres parit; has ducunt Joseph, Alfeüs, Zebedeüs.
Christum prima; Joseph, Jacobum cum Simone Judam
Altera; quae sequitur Jacobum paritatque Joannem.*

Het betoog van Schmöger gaat verder: Dit gevoelen ten gunste der 3 huwelijken was algemeen gedurende heel het tijdperk van de Middeleeuwen tot het einde van de 16e eeuw, zoals het blijkt uit de getuigenissen van één der geleerdste en ijverigste verdedigers uit dit tijdperk, nl. Joannes Eck, kanselier aan de hogeschool van Ingoldtsad, die zo grote diensten aan de katholieke kerk in Duitsland bewezen heeft.

In het derde boek van zijn homilieën (adversus sectas) zegt hij:
“Het is de algemene leer, zoals het de onveranderlijke mening en overlevering der Jeruzalemse kerk is geweest, dat de H. Anna 3 huwelijken aangegaan heeft.”

Hij prijst deze 3 huwelijken als gesloten onder aandrijving van de H. Geest en roemt Anna's vruchtbaarheid met deze woorden:
“O edele wortel, o heilig geslacht;
o goede boom, die zo vele en zo goede vruchten gedragen heeft.”

De tegenovergestelde mening noemt hij een aanmatiging tegen de algemene Kerk, de *universalis ecclesia*, tegen het algemeen gevoelen der H. Kerk. Hij kent er slechts drie, zegt hij, die deze eenstemmige overtuiging van de gehele christenheid moedwillig (proterve) hebben tegengesproken en hij voegt eraan toe dat één van hen de genade bekomen heeft zijn woord te herroepen en tot de katholieke Kerk terug te keren.

En hij besluit: “Te beweren dat de H. Anna maar eens getrouwd is geweest, staat bijna gelijk met geloof te hechten aan nieuwe, onhoudbare meningen tegen de Kerk!”

Met niet minder strengheid dan Joannes Eck spraken ook in zijn tijd de andere voorstanders van de 3 huwelijken en zij noemden de ontkenning ervan: een dwaalmening radicaal in strijd met het algemeen gevoelen van de Kerk (*opinio erronea et communi ecclesiae traditioni adversans*).

Men moet er zich dus niet over verwonderen dat, ten overstaan van deze algemene en vaste overtuiging, de tegenstanders er zich slechts matig tegen te weer stelden.

Zo zegt b.v. Salmeron:

“Quamquam haec sententia pervulgata sit en multorum scriptorum, maxime recentiorum, testimoniis confirmata, NONNULLIS tamen catholicis de fide suspecta habita est et parum honorifica aut conveniens sanctitati Annae aut dignitati Mariae Virginis, ejus filiae, aut denique ipsi Christo.”

P. Barradius geeft toe dat de andere mening oud en nog algemeen verspreid is en beperkt zich er bij te bewijzen dat de nieuwe die hij verdedigt, niet langer beschouwd dient te worden als ‘vals, vermetel en in strijd met het gevoel van de Kerk’ (*erronea, temeraria en Ecclesiae repugnans*’).

Geheel anders trad 100 jaar later P. Cuper in Acta SS. op (T. VI, juli). Hij geeft, zoals Salmeron toe, dat de mening van de 3 huwelijken algemeen verspreid is geweest en door het getuigenis van vele schrijvers bevestigd kan worden, maar hij noemt niettemin de andere mening van één huwelijk redelijker en betrouwbaarder.

“Cum Salmerone nostro libenter fateor sententiam de triplici S. Annae conjugio vulgarem fuisse en multorum auctorum suffragiis confirmari posse. Imo, scio Eugesippum quemdam, saeculo XI in tractatu de distantis locorum terrae sanctae triplex hoc matrimonium asserere; nihilominus Sanctae nostrae monogamiam magis rationi ac veritati consentaneam existimo.”

Met het oog op Dr. Eck voegt hij hier aan toe: “zonder mij de lichtvaardige censuur van een privaat persoon veel aan te trekken” (*“temerariam privati hominis censuram parum curantes”*).

Cuper kon zo spreken, omdat al de grote leraars die zijn orde tot dan toe had voortgebracht, de vroegere algemeen heersende mening bestreden hadden. Overigens lag het in de lijn van de theologische controverse in de 16^e en 17^e eeuw op dit punt af te wijken van de oude overlevering. De oorlog die de hervormers tegen de maagdelijke staat hadden verklaard, en de onverdiende voorkeur die zij aan het huwelijk boven de vrijwillige maagdelijke eeuwige zuiverheid gaven, was een prikkel om een mening prijs te geven, waarop de hervorming zich ten onrechte beriep als argument om haar dwaalmening te verdedigen.

Wat de volgende eeuw betreft, ze was te onverschillig geworden voor godsdienstkwesities om aandacht aan dergelijke geschilpunten te verlenen.

Zonder de visioenen van onze zienster zou onze eeuw waarschijnlijk (bedoeld is de 19^e eeuw) even vreemd tegenover deze twistvraag gestaan hebben als de vorige. Maar Gods wegen verschillen van de menselijke en hier hebben wij een van de gevallen, waarin wij deze woorden van A.K. Emmerick bewaarheid zien: "Het behoort tot mijn zending veel verborgen en vergeten dingen weer aan het licht te brengen."

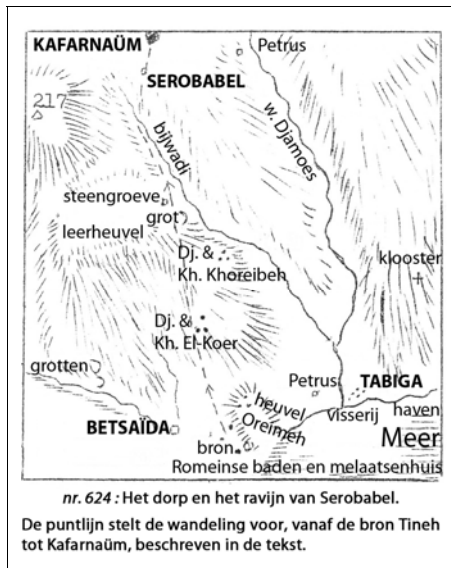
Bijzonderheden over de H. Petrus.

2237.

Ik heb veel over Petrus gezien, over zijn zieke schoonmoeder en Petronilla. Het was wonderbaar. De verschijning van een grijsaard, geheel vergeestelijkt, kwam uit mijn relikwieënkastje op mij togetreden en vertelde mij veel, alsof hij alles wist en alsof hij er persoonlijk bij tegenwoordig was geweest.

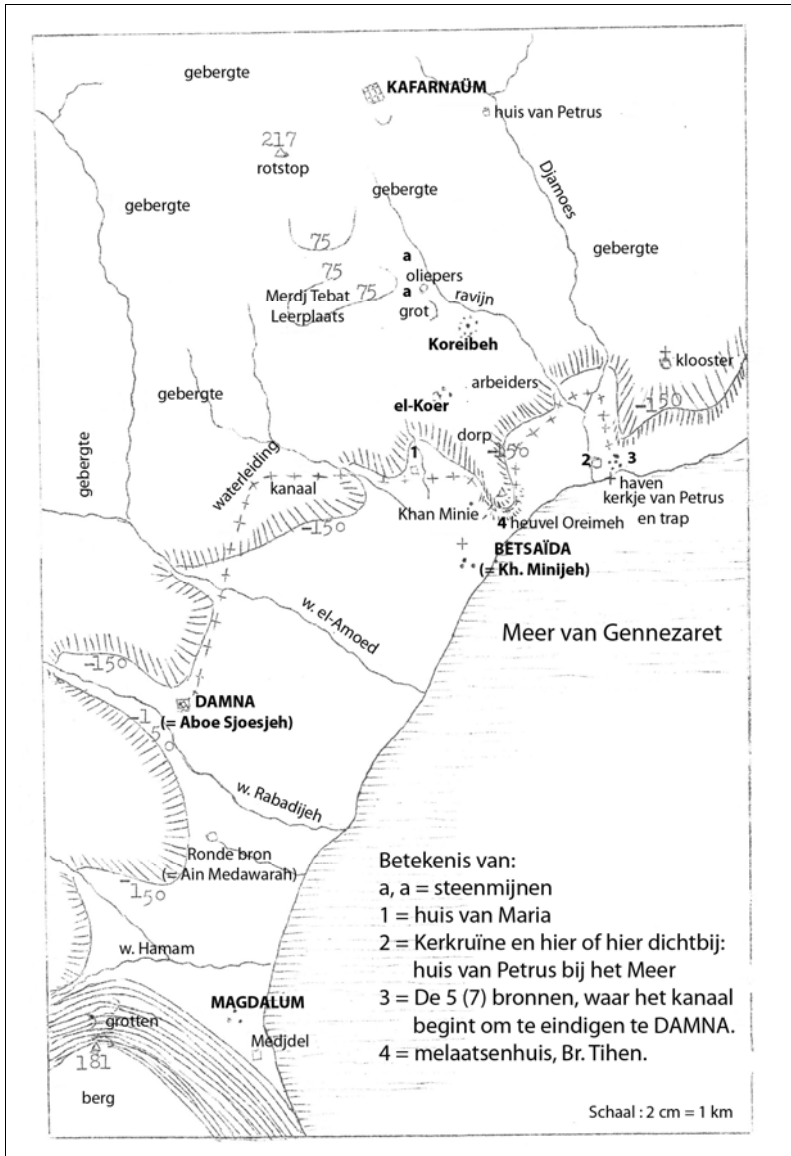
Hij gaf mij een lange vermaning en ook een gedragsregel, doch wat dit was zal ik liefst maar niet zeggen, opdat men mij er geen verwijt van kunne maken.

De vader van Petrus had aan deze zijn huis (bij Kafarnaüm) overgelaten en was elders gaan wonen op een plaats bij het Meer (het dorp van Serobabel tussen Kafarnaüm en Betsaïda.)

Andreas ging er mee wonen. Een nicht bestuurde hun huishouding in het nieuwe huis.

(Voor dit tussendorp zie fasc. 16, nr. 624 en fasc. 19, hoofdstuk XII, Vaderland van Jezus – vóór nr. 856).

Andreas was ouder en niet zo voortvarend als Petrus; het was gemakkelijker met hem te leven. Later bij zijn huwelijk betrok Andreas een ander huis te Betsaïda (aan de noordkant). Een ouder persoon was bij Petrus gebleven (in het huis bij Kafarnaüm, nl. Petrus' schoonmoeder) en zij bestuurde voor hem de huishouding; zij was zeer werkzaam en geduldig, maar ziek en aan bloedvloeïing onderhevig.

Wanneer men van Kafarnaüm naar Betsaïda ging, trof men tussen beide plaatsen een rij of groep kleine huizen aan bij een riviertje; ze waren als een dorp vóór Betsaïda. Hier was Petrus' vader met zijn nicht komen wonen, die reeds in (of nabij) Kafarnaüm bij hem had gewoond. Ook Andreas was meegekomen en woonde hier enige tijd, maar na zijn huwelijk woonde hij te Betsaïda (aan de noordkant van het dorp).

Petrus hield 3 jaren lang huis als jonkman en trouwde dan met de weduwe van een visser uit de huizen vóór Betsaïda, die haar zaken niet meer alleen kon beredderen. Deze trok nu in het vaderlijk huis van Petrus (bij haar man in het huis vóór Kafarnaüm) en Jonas, zijn vader, trok met Andreas en de nicht in het huis dat deze weduwe verlaten had, aan het riviertje van Betsaïda⁴².

⁴² De plaatselijke gegevens zijn reeds lang bekend. Wij hebben de passages aangeduid waar men ze kan vinden. Hier een woord over de verhuizingen van de familie. Ze lijken een beetje verward, waarschijnlijk omdat Katarina deze bijzonderheden tweemaal heeft meegedeeld die dan onvermengd naast elkaar zijn blijven staan, zonder dat Brentano ze tot een eenheid verwerkt heeft.

Dit doen wij thans als volgt met de hoop dat onze voorstelling en verbinding juist zal zijn:

- Petrus' vader woont bij Kafarnaüm in het huis dat zo vaak in Jezus' leven vermeld is en waar vaak zich zieken verzamelden om op de komst van Jezus te wachten.
- De vader laat dit huis aan Petrus over en gaat met Andreas en een nicht wonen in het arbeidersdorp of dorp van Serobabel tussen Kafarnaüm en Betsaïda, vóór Betsaïda.

Als men van Jeruzalem aan de westkant van het Meer de landweg opging, kwam men eerst bij Betsaïda en dan te Kafarnaüm. Kafarnaüm lag niet dicht bij het Meer zelf, maar verder van het Meer af aan de westkant van een rivier (wadi Djamoës) die in het Meer vloeit. Wanneer men aan deze zijde (westzijde) van de rivier ging, was de afstand van Betsaïda niet groot en ook dit lag niet heel dicht bij het Meer. (Een voorwijk strekte zich wel tot bijna tegen het Meer uit; het eigenlijke dorp of centrum lag meer landwaart in). Aan het Meer waren vele vissersinrichtingen en het scheen hier overstromingen te maken. Ook lagen tuinen en velden daartussen en er vloeiden ook verscheidene beken in het Meer (b.v. de kleine beekjes voortkomend van de 7 bronnen in de kleine vlakte Tabiga, en ook ten zuiden van Betsaïda).

2238.

Ik zag bij Petrus 2 knapen en een meisje, die meegebrachte kinderen waren (door zijn vrouw), want hijzelf had geen kinderen. Verschijnend vertelde Petrus mij veel over zijn zieke schoonmoeder, hoe zij zich gans aan God had overgegeven en niet het minste verlangen naar genezing had gehad.

Ik zag ook in een visioen hoe Jezus met de leerlingen in het huis van Petrus kwam en haar genas, maar niet

Bij Petrus (in het huis bij Kafarnaüm) blijft zijn schoonmoeder, nl. na zijn huwelijk. Petrus houdt 3 jaar huis als jonkman en trouwt dan met een weduwe, die woont ten oosten van dit tussendorp in de kleine vlakte Tabiga bij de beek Djamoës, die uit de nabijheid van Kafarnaüm komt.

De met Petrus hertrouwde weduwe gaat bij Petrus wonen in het huis bij Kafarnaüm en het huis dat zij in de vallei Tabiga bij de beek verlaat, wordt betrokken door de vader van Petrus en Andreas, die dus het tussendorp verlaten, maar weldra trouwt Andreas en betreft een huis aan de noordzijde van Betsaïda, nabij de heuvel Oreimeh.

Het huis in de vallei Tabiga komt later, waarschijnlijk na de dood van Petrus' vader, terug in het bezit en gebruik van Petrus, die beide huizen ter beschikking van Jezus stelt.

Over deze 2 huizen zegde K. in fasc. 26, nr. 1406: "Het ene huis is afkomstig van de vader van Petrus, het andere van zijn vrouw."

aanstonds en zij verlangde het ook niet. (Reeds een hele tijd was zij ziek en Jezus wist het, doch eerst nu kwam Hij haar genezen). Zij had reeds veel over Jezus' wondergenezingen gehoord, maar niet verlangd dat Jezus een wonder zou doen voor haar; haar hoogste geluk was geweest dat Petrus Hem had leren kennen.

Het huis van Petrus was nog behoorlijk, hoewel reeds oud; het grensde van achteren aan een wal. Er was een gesloten hof omheen en er stond een waterpomp vóór. De stam of pompbuis was niet zo hoog als een man; men trad beneden ergens op en dan spoot haar water boven rondom uit. Aan de ene zijde van het huis was een aanzienlijke visvijver, waartoe men met graszoden trappen afdaalde. Ik heb er ook vele vissen in gezien (cfr. fasc. 14, nr. 485, voetnoot 232). Het waren andere dan hier; ze hadden zeer dikke koppen. Aan de andere zijde van het huis was een moes- en bloementuin.

In Jezus' eerste jaar openbaar leven zag ik Petrus' schoonmoeder door Jezus genezen worden.

Petrus had huis en goed nog niet verlaten, maar was door Andreas reeds met Jezus bekend en *Jezus had hem ook reeds van zijn visserswerk afgeroepen.*

Men hoort ook veel zeggen dat Petrus aanstonds alles liet vallen en de Heer volgde, zohaast Hij hem riep, maar hijzelf heeft mij toch gezegd dat hij nog eerst zijn vader is gaan verwittigen.

2239.

Jezus had reeds vele wonderen in de omstreken verricht, maar had Petrus' schoonmoeder nog niet genezen. Zij had van die wonderen gehoord en er zich over verheugd, ook omdat Petrus Hem had leren kennen, maar in haar geduld had zij niets voor zichzelf verlangd.

Ik zag Jezus bij Petrus' huis aankomen. Terwijl Hij met enige leerlingen nog in de naaste omgeving

rondwandelde, zag ik de 3 kinderen van Petrus' vrouw meelopen en ik zag ook dat de andere apostelen met de kinderen schertsten en het meisje Petronilla riepen.

Ik zag ondertussen ook in een bijvisioen dat deze Petronilla een martelares geworden is en zeer krachtig tot de uitbreiding van het Rijk van Christus bijgedragen heeft.

Zij en Tekla – de levensbeschrijving van deze laatste krijgen wij later in de nrs. 2338-2342 – zijn de heldhaftigste martelaressen geweest, wat ik zag in een bijvisioen.

(De genezing van Petrus' schoonmoeder kan men lezen in fasc. 16, nr. 623).

Petrus uit de gevangenis verlost.

(Meegedeeld op 1 augustus 1820; Handel. 12, 1-17).

De H. Schrift verhaalt het feit als volgt:

Toen Herodes zag dat hij zich door zijn moord op Jakobus aan de Joden welgevallig had gemaakt, liet hij ook Petrus gevangen nemen. Het was in de dagen der ongedesemde broden of van Pasen. Zodra hij hem in handen had, sloot hij hem in de gevangenis op en liet hem door 4 afdelingen, elk van 4 soldaten bewaken. Het was zijn bedoeling hem na het paasfeest voor het volk te brengen. Maar terwijl Petrus in de gevangenis opgesloten bleef, werd er voor hem zonder ophouden door de Kerk tot God gebeden.

Toen Herodes hem voor wilde laten komen, sliep Petrus die nacht tussen 2 soldaten; hij was met 2 kettingen geboeid en wachters aan de deur bewaakten de kerker. En zie! daar stond een engel des Heren en een licht schitterde in de cel.

Hij stiet Petrus in de zij, wekte hem en sprak: “sta haastig op”. En de kettingen vielen van zijn handen. Opnieuw zei de engel: “doe uw gordel om en bind uw sandalen aan”.

Petrus deed het en vernam verder: “sla uw mantel om en kom achter mij aan”. Nu volgde Petrus de engel naar buiten, zonder te weten dat het werkelijkheid was wat gebeurde: hij meende een visioen te aanschouwen. Zij gingen nu de eerste en tweede wachtpost voorbij en kwamen aan de ijzeren poort die naar de stad leidt; deze ging vanzelf voor hen open; zij traden naar buiten, sloegen een straat in en opeens was de engel verdwenen.

Nu kwam Petrus tot bezinning en sprak: “Thans weet ik zeker dat de Heer zijn engel gezonden en mij gered heeft uit de hand van Herodes en dat de Joden in hun verwachting bedrogen zijn”.

Hij dacht een ogenblik na en ging naar het huis van Maria, de moeder van Joannes, ook Markus genaamd, waar velen in gebed verenigd waren. Toen hij aan de deur van de voorplaats aanklopte, kwam een dienstmeisje met name Roza luisteren. Toen ze de stem van Petrus herkend had, was ze zo blij dat ze vergat te openen en ging vlug naar binnen vertellen dat Petrus buiten aan de deur stond. “Onmogelijk”, antwoordde men haar, “je raaskalt”. Maar ze hield vol dat het zo was en men wederveroer: “dan is het zijn engel!”.

Maar Petrus bleef kloppen en men opende en hem ziende stonden zij versteld. Met de hand gaf hij hun een teken te zwijgen en hij verhaalde hun, hoe de Heer hem uit de gevangenis had verlost en sprak: “Deelt het mee aan Jakobus en aan de broeders”. Toen ging hij heen en vertrok naar een andere plaats.

2240.

Petrus' bevrijding verhaald door de zienster:

Ik zag Petrus in een tamelijk ruime kerker liggen slapen tussen 2 soldaten, die een paar stappen van hem eveneens te slapen lagen. Hij lag tegen de muur op zijn ene zijde. Zijn voeten waren in een blok gesloten en bij de beide polsen was hij met kettingen

vastgebonden aan de armen van de beide wachten die rechts en links van hem sliepen⁴³.

Ik zag een lichtglans en daarin een engel van boven nederdalen; zijn verschijning geleeke in alles op die van mijn gids-engel. Hij maakte Petrus met een stoot wakker. Meteen waren zijn kettingen links en rechts van zijn handen los; zij waren zonder gerammel of bijzondere beweging op de grond gezonken en hadden dezelfde stand of ligging bewaard, zoals ze gehad hadden aan zijn handen.

De engel zegde hem iets. Toen trok Petrus zijn voeten uit de gaten van het blok zonder dit te openen, deed zijn sandalen aan die om zijn benen vastgebonden hingen, stond op, bond zijn gordel om zijn wit kleed, hing zijn mantel om, waarmee hij in zijn slaap gedekt was geweest en volgde de engel. Deze ging vóór hem uit en drong door de deur zonder dat deze openging: zij schenen mij er dwars door te gaan. Zij doorkruisten verscheidene plaatsen, waar soldaten de wacht hielden, maar deze zagen hen niet⁴⁴.

⁴³ Zijn voeten zaten in een blok. – De voeten of benen van de gevangenen waren gebonden, hetzij met kettingen hetzij in blokken. Te Filippi werd Paulus met zijn gezellen gevangen gezet: hun voeten werden in een houtblok gesloten (Hand. 16, 24).

In Jeruzalem ziet men in een oude gevangenis aan de lijdensweg, even ten westen van de Antoniaburcht, een rotsbank met 2 gaten. De gevangene stak zijn voeten erdoor en deze werden onder de bank aan elkaar gebonden (Guide, 159; D.B. Entraves).

De gevangenen aan de bewakers vastgebonden. – De Romeinen hechtten hun gevangenen met een ketting vast aan de soldaat die hen bewaakte. Zo was o.m. ook Paulus geboeid en aan de armen van een soldaat vastgeketend (Hand. 28, 20; Tim. 1, 16).

Naar Romeinse gewoonte waren de kettingen waarmee Petrus geboeid was, vastgemaakt aan de armen van zijn bewakers (Gessler, commentaar op 12, 4 van Handelingen).

⁴⁴ Doorkruisten verscheidene plaatsen. – Verscheidene heeft hier een zeer beperkte betekenis, zoals meermalen bij K. Zie VOORREDE in fasc. 9, nr. 5).

Ten laatste kwamen zij aan een grote ijzeren poort die vanzelf openging.

Ik zag bij dit alles dat het licht rondom hen niet verder straalde dan binnen de ruimte die zij doorwandelden (niet verder dan om te zien waar zij hun stappen moesten zetten).

Afdalend gingen zij een straat ver en dan verdween de engel en ik zag Petrus geheel verwonderd staan. Hij had tot nog toe gemeend dat alles in een droom gebeurde. Nu kwam hij tot het bewustzijn en hij zag dat hij inderdaad uit zijn kerker verlost was.

Hij ging vervolgens door een poort en over een riviertje (in de stadsvallei) en hij kwam als buiten de stad, wat ik echter niet zeker weet, want in Jeruzalem waren ten gevolge van de heuvelen vele afscheidingen (binnenmuren die de wijken scheidde), maar ik zag genoeg dat het huis van Joannes Markus' moeder niet in de eigenlijke stad lag, maar afgezonderd en vóór een poort.

Binnen in dit huis zag ik vele gelovigen en leerlingen in gebed in een zaal onder een brandende lamp verzameld; zij hielden zich muisstil verborgen en hadden de vensters behangen en afgeschermd, opdat buiten geen licht zou te zien zijn.

Ik zag dat Petrus aan de deur van het voorhof aanklopte (*ostium januae*: de deur van de voorplaats) en dat een dienstmeisje van binnen aan de deur kwam luisteren. Toen Petrus, na zich bekend gemaakt te hebben vroeg dat men de deur zou openen, liep het vol vreugde weer naar binnen en bracht het blijde nieuws aan de aanwezigen. Dezen konden het nauwelijks geloven en ik zag Petrus opnieuw aankloppen en dat hierop verscheidenen naar de deur liepen en ze openden. Nu trad Petrus binnen en zij omhelsden hem overgelukkig, maar hij bleef hier niet lang; hij gaf hun een teken zich stil te houden, vertelde hun dan zijn verlossing, verliet het huis en verwijderde zich.

Volgens Hand. 12, 10 ging Petrus met de engel de eerste en tweede nachtwacht voorbij en kwam aan de buitenpoort die in de stad uitkomt en die vanzelf openging.

Ik zag ook nog een kerk te Rome, waar in een kast kettingen hangen; de schakels zijn rond. Van het voetblok en de sluitijzers, die geheel anders waren dan de handboeien, heb ik daar niets gezien. Ik zag dat men, op een feest dunkt mij, die kettingen kuste, maar verder herinner ik me niets bepaalds (De kerk heet: Sint-Petrus-in-de-boeien).

Petrus te Rome. – Zijn vriend Lentulus. – Afbeeldingen van Jezus.

(juli 1821)

2241.

In de winter van het jaar 44, op 18 januari kwam Petrus te Rome aan met 3 gezellen, namelijk met de 2 leerlingen Martialis en Apollinaris en een dienaar Marcion.

Hij was van Antiochië eerst naar Jeruzalem, waar vervolging heerste, vandaar naar Napels en verscheidene andere steden en tenslotte naar Rome gereisd. Ik zag dat Lentulus (cfr. fasc. 5, nr. 124, voetnoot 277), die op de hoogte gebracht was van Petrus' aankomst, hem op de weg tegemoet kwam en hem met zijn medewerkers in zijn huis leidde, waar hij hen op een echt aartsvaderlijke wijze ontving: hij waste hun de voeten, reikte hun verse klederen toe, onthaalde hen op een maaltijd en bood hun onderdak aan. Maar zij gaven tenslotte de voorkeur aan een ander huis tot verblijf en nog later kwamen zij terecht bij een zekere Pudens (II Tim. 4, 21), wiens huis de eerste kerk te Rome werd en voor deze kerk gaf Lentulus rijke bijdragen⁴⁵.

⁴⁵ Nota betreffende Pudens, een vriend van de H. Petrus.

Een opschrift op een bronzen plaat, sedert ongeveer 1,5 eeuw ontdekt, vermeldt dat de kerk, die in later eeuwen de titel van de H. Priska droeg en tot heden toe bestaat, gebouwd is boven het huis van een zekere Marcus Pudens Cornelius. De naam Pudens herinnert aan een Patriciër met name Pudens, zoon van Priscus en Priscilla en tijdgenoot der apostelen.

Deze Lentulus was een van de meest vooraanstaande personen te Rome (cfr. fasc. 14, nr. 505, voetnoot 239). Hij was getrouwd en had wel 12 kinderen. Hij voelde zich wonderbaar aangetrokken tot Christus. Vele Romeinen waren naar de doop van Joannes gekomen, hadden van de Messias gehoord, die talrijke grote wonderen bewerkt had en hoe de H. Geest (bij zijn doop) op Hem neergedaald was.

Zulke lieden zocht Lentulus overal op en verzocht hen dan hem alles te willen vertellen, want hijzelf kon ter oorzaak van zijn ambtsbezigheden de reis naar Judea niet ondernemen. Daarom, wanneer schepen met reizigers uit Palestina aankwamen, ondervroeg hij deze naar tijdingen over Jezus. Zo kreeg hij, zonder de Heer ooit gezien te hebben, zulk een liefde tot Hem, dat hij, om een gedachtenis van Hem te bezitten, Hem door iemand met een zeer fijne zweetdoek in het gedrang liet aanraken en zich dit doek liet geworden; hij ontving en bewaarde dit kleinood met de grootste eerbied.

In die tijd hadden de mensen in het Oosten fijne wollen doeken, om zich het zweet af te drogen, zonder dat deze vuil werden. Ik zag dit doek tegen de kleding van Jezus aangestreeken worden, de eerste maal nadat Hij na de gevangenneming van Joannes weer aan de Jordaan verschenen was. *Jezus deed alsof Hij het niet bemerkte.*

De kerk ligt op de Aventijnheuvel (= de zuidelijkste van de zeven heuvels van Rome).

Pudens was een beroemd Romeins senator. De eer viel hem te beurt de prins der apostelen te mogen ontvangen en te herbergen, toen deze het Evangelie te Rome kwam verkondigen.

Van zijn vrouw Sabinilla had hij 2 zonen en 2 dochters: Novatus, Timoteüs, Praxedis en Pudentiana die alle grote heiligen werden en als geestelijke kinderen van de H. Petrus beschouwd kunnen worden.

Pudens evenwel was meer in betrekking met de H. Paulus (cfr. Tim. 4, 21; D.B. Aquila, k. 810; Petits Bollandistes, 19 mei).

Ik zag Lentulus bij het in ontvangst nemen van dit doek zeer ontroerd worden. De liefde tot Jezus van deze heiden uit een ver land ontroerde mij tot tranen.

Ik heb ook gezien dat Lentulus een grote begeerte opvatte om een beeld van Jezus te schilderen en dat hij Petrus tot dat doel om vele bijzonderheden verzocht. Hij beproefde het dikwijls en telkens zei Petrus bij het bezien van het beeld: het lijkt er nog niet op. Eindelijk viel Lentulus eens onder een gebed in slaap. Na korte tijd ontwakend, vond hij het aangezicht van Jezus door een verschijning op het doek afgebeeld. Mij dunkt dat dit beeld nog bestaat en dat het oudtijds veel wonderen bewerkt heeft.

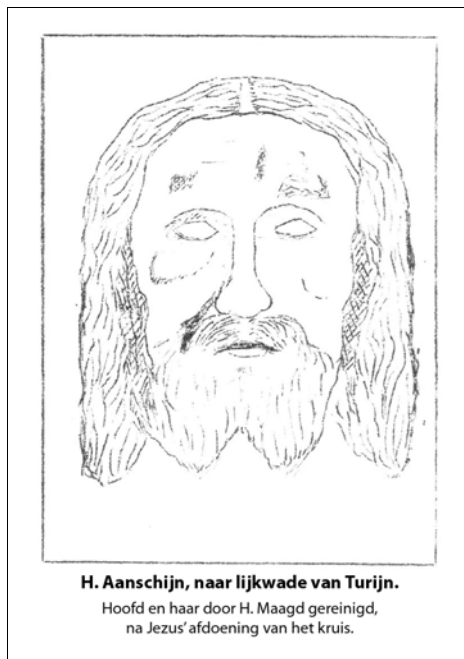
Lentulus bracht nog andere onderwerpen in taferel, na inlichtingen er over ingewonnen te hebben. Zo schilderde hij o.m. de spelonk van Elias op de Karmelberg.

2242.

Ik heb dikwijls 3 wonderbeelden van Jezus gezien en als meisje van 8 à 10 jaar heb ik al die zaken veel duidelijker geweten.

Het doek van Veronika is in bezit van Taddeüs gekomen, die in Edessa en elders er wonderen mee heeft verricht. Nu is het in een stad, waar een grafdoek van Christus bewaard is, ik meen Turijn.

De schilderij van Lentulus is in een stad waar nog een paar doeken van de graflegging van Jezus zijn, en waar de trouwring van Maria achter vele sloten in een zeer schone kerk bewaard wordt. Deugdzame trouwers laten hun trouwringen aan die sloten aanstrijken. Die ring is zeer breed, heeft van boven en van onder een rand; hij is niet van goud of zilver, maar donker en toch een weerglans afwerpend. Rondom zijn er letters en tekenen op gegrift (cfr. fasc. 3, nr. 82, voetnoot 184).

Het doek dat te Rome is, is een doek waarin de doeken, waarop Jezus vóór zijn begrafenis gebalsemd werd, ingeslagen werden; zijn aangezicht heeft er zich op miraculeuze wijze ingeprent. Vergeleken met het ander is dit beeld identiek gelijk bevonden.

Ik wist ook de ganse geschiedenis van dat doek, maar ben ze nu vergeten.

Een grafdoek van Jezus was in de handen van een leerling van Jeruzalem gekomen, die aan de tempeldienst verbonden was, en naderhand in de handen van Joden. Zij probeerden hem te verbranden; ik zag dat doek dan omhoogvliegen; ik zag er de gehele geschiedenis van, en dat een bisschop van Syrië veel twist om die doek met de Joden had en ik geloof dat hij het ook bekwam. Ik meen een gebeente van die bisschop te bezitten.

Petrus heeft de leeftijd van 99 jaren bereikt; hij stierf in het jaar 69. Hij had de stoel van Antiochië 7 jaren, en die van Rome 27 jaren bekleed. In het jaar 43 was hij in Jeruzalem en kwam van daar naar Rome en stichtte er de Kerk.

Van Rome kwam hij Maria's dood te Efeze (langs omwegen?) bijwonen en bezocht op de terugreis Jeruzalem. In Joppe was Petrus driemaal. Eerst had hij met Simon de Tovenaar in Samaria te doen. Daarna ging hij naar Joppe. Vandaar trok hij weer, naar aanleiding van de klachten over de aalmoezen, naar Jeruzalem en stelde de diakens aan, werd als Overste erkend (zijn beslissingen werden als die van het Hoofd van de Kerk aanvaard), en hij keerde dan naar Sarona en Joppe terug.

Toen de vrouwen hun klachten over het beschimmelde brood bij Stefanus indienden, kwam hij opnieuw naar Jeruzalem en keerde dan nogmaals naar Joppe terug, en nu was het dat hij hier Tabita van de dood opwekte en het visioen had van de menigvuldige spijzen in een doek (Hand. 9, 36-42; 10).

Toen had Jakobus de Meerdere in Samaria te doen met 2 tovenaars die hij bekeerde en die daarna in de naam van Jezus zieken genazen, gelijk zij het te voren in de naam van de duivel beproefd hadden. Een van dezen was Hermogenes.

De H. Andreas.

2243.

Ik heb het leven van de apostel Andreas gezien en de relikwie als van hem herkend. Ik heb ook een kerkelijk feest van hem gezien, waarbij alle apostelen, ook de Moeder van God en Magdalena tegenwoordig waren, maar niet Marta.

Na Christus' dood zag ik in zijn leven talrijke veranderingen van plaats en een aaneenschakeling van wonderen.

Griekenland en Azië waren het toneel van zijn apostolische werkzaamheden. Hij was ouder dan Petrus, maar kleiner; hij was ineengedrongen, kort maar stevig gebouwd, had een verstandig, openhartig en eenvoudig voorkomen en onderscheidde zich door zijn getrouwheid en vrijgevigheid. Hij had een kale hoofdkruin, doch aan beide zijden sneeuw witte haarlokken en ook aan de kin een paar witte vlokken. Hij had een vrouw en 4 kinderen, 2 jongetjes en 2 meisjes, maar zodra Jezus hem geroepen had, leefde hij met zijn vrouw in volkomen onthouding.

Hij was de eerste apostel die al het zijne verliet, en *toen Jezus, niet lang vóór zijn dood, zijn apostelen voor een tijd naar hun huis en op zending zond, omdat Hij door Arabië naar Egypte wilde reizen*, heeft niemand zo onmiddellijk, loyaal en nauwgezet als Andreas, zijn goed ten voordele van de Gemeente verdeeld en ten beste gegeven.

De vrouw van Andreas heeft tijdens zijn apostolische reizen eerst te Betanië gewoond en is later naar Efeze getrokken, waar zij in de omstreken, maar niet in de onmiddellijke nabijheid van Maria's huis gewoond heeft. Nadien heb ik de kinderen van de apostelen meestal onder de leerlingen en in het algemeen in het gezelschap en de dienst van de apostelen gezien.

Andreas hield zich minder rechtstreeks met de visvangst bezig; hij was eerder als een verpachter, en zijn huis stond in het middendeel (van de noordkant) van Betsaida, maar het huis van

Petrus stond aan een uitkant, (op geringe afstand) van Betsaïda, en nogal dicht bij het water (zoals reeds gezegd, vermoedelijk bij de beek Djamoës in de kleine vlakte Tabiga, waar het nog kon behoren tot het dorp tussen Kafarnaüm en Betsaïda).

Ik zag Andreas met nog iemand (nl. Saturninus) bij Joannes de Doper en ik zag dat Joannes over Jezus sprak, die daar op een aanzienlijke afstand voorbijging. Ik zag dat Andreas en de andere leerling met Joannes spraken, Joannes dan verlieten en zich tot Jezus begaven. *Jezus van zijn kant kwam hen op een zijpad tegemoet, vroeg hun wie zij zochten en nodigde hen uit om Hem naar zijn herberg te vergezellen* (fasc. 12, nr. 350).

Uit het leven van Andreas verhaalde K. slechts de volgende daden en wonderen.

2244.

Ik zag Andreas in Achaia (een Griekse provincie) en Matteüs in een ver afgelegen stad met leerlingen en met een zestigtal gelovigen gevangen. Men had gift in de ogen van Matteüs gedaan: het pijnigde hem verschrikkelijk; zijn ogen waren vuurrood en toegezwollen zodat hij niets meer zag, hoewel ze niet uitgestoken noch dood waren.

De stad lag ten zuidoosten van Jeruzalem aan de overzijde van de Rode Zee in Ethiopië; ze lag aan een stroom die voor zo'n bergland groot was. De mensen zijn daar volkomen zwart, maar aan de ene zijde van het land zijn ze wit. De landstreek van de blanken dringt met een hoek of als een wig in het land van de zwarten.

Andreas werd in een visioen tot Matteüs geroepen. Hij besteed als een onbekend reiziger een schip vol passagiers; het schip had een snelle en gelukkige vaart.

Andreas zette nu zijn reis te land voort en op deze landreis zag ik hem afwisselend op de ene en dan op de andere zijde van de

stroom, waaraan de stad lag. Hij genas Matteüs, slaakte (= losmaken, ontbinden) zijn boeien en die van zijn medegevangenen en predikte in de stad het Evangelie. Aanvankelijk hadden zij bijval, maar daarna werden de burgers door een slechte vrouw tegen hen opgehitst. Zij grepen Andreas en sleepten hem met gebonden voeten door de stad. Andreas bad hierbij voor zijn beulen en dezen werden getroffen, baden hem om vergiffenis en bekeerden zich; hij keerde dan naar Achaia terug.

Ik zag hen een blinde bezetene genezen en een Egyptische jongen van de dood opwekken. Ook vluchtte eens een jongeling tot hem, wiens onnatuurlijke moeder hem tot bloedschande wilde verleiden. Op zijn weigering had zij hem bij de proconsul van haar eigen misdadig opzet beschuldigd. Andreas en de jongeling baden. De apostel raadde hem aan zich door belofte tot een zekere vasten te verplichten en ging dan met hem naar het gerecht.

De moeder werd door de bliksem getroffen en de vrijgesproken jongeling vastte vele dagen.

Andreas reisde ook naar Nicea, waar hij uit de stedelijke begraafplaats 7 onreine geesten wegdreef, die blaften als honden. Hij stelde daar een bisschop aan, die van het volk uit het gewest van Kedar was. In Nikomedië wekte hij een dode jongeling op. Op de Hellespont stilde hij een storm; en toen wilde Thraciërs hem eens bedreigden, werden zij door een groot hemels licht, met schrik geslagen, zodat zij te gronde vielen. Ik zag ook de geschiedenis van de bekeerde zondares Trofina, tegen wie men geen geweld kon plegen, dankzij het Evangelie dat zij op de borst droeg.

Ik zag Andreas ook eenmaal voor de dieren geworpen en weer bevrijd. Van zijn laatste marteling herinner ik me nog de naam van zijn rechter, nl. Egeas.

Het kruis waaraan hij gehecht werd, was zo gevormd: het was een kruis met 3 balken, waarvan de ene loodrecht was, waarop de 2 andere een X-kruis vormden; (een Andreaskruis; dit kruissoort

tekende zij, zonder het te beschrijven). Zijn voeten werden nochtans niet uiteengespannen, maar samen op de middelste, loodrechte balk vastgebonden, want deze kruisvorm had zijn ontstaan te danken aan het gemak waarmee men zulk een kruis van 3 balken vlug klaarkrijgen en oprichten kon.

Andreas heeft wel 2 dagen en 2 nachten zo aan dit kruis gehangen en ondertussen aldoor gepreekt. Eindelijk kwam het volk dat hem zeer beminde, in oproer en eiste zijn verlossing. Egeas stuurde er ook mannen op af en rondom de heuvel waarop het kruis stond, was het gedrang zo groot, dat verscheidene mensen doodgedrukt werden. Maar Andreas bad om te mogen sterven, en zij konden hem inderdaad niet ontbinden, want hun handen waren machteloos als verlamd. Zo stierf hij dan op het kruis.

- Jakobus de Meerdere en
- Joannes kreeg.

Zij was zo oud als de oudste dochter van Anna, namelijk Maria Heli, die 18 of 20 jaren vóór Maria geboren werd en die met Kleofas trouwde, wien zij Maria van Kleofas baarde.

Deze laatste nu werd de vrouw van Alfeüs, die reeds Matteüs de tollenaar had als zoon. Alfeüs won bij haar Simon de IJveraar (Kananeüs), Jakobus de Mindere en Taddeüs.

- In tweede huwelijk met Sabas bracht Maria van Kleofas Joses Barsabas en
- in derde huwelijk Simeon, die later bisschop van Jeruzalem werd, ter wereld.

Maria Salome was dus Anna's nicht en haar moeder was de tante van Maria, de moeder van God.

Nadat Stefanus een jaar of 4 na de kruisiging van Christus gestenigd was, luwde een weinig de vervolging tegen de christenen. Evenwel verdreef men nog de meeste christenen van de volksplantingen om Jeruzalem, waar zij in hutten woonden en waarover Stefanus het toezicht had. Tegen de apostelen en eigenlijke (of strikte) leerlingen was geen verdere vervolging, behalve dat hier en daar een moord geschiedde.

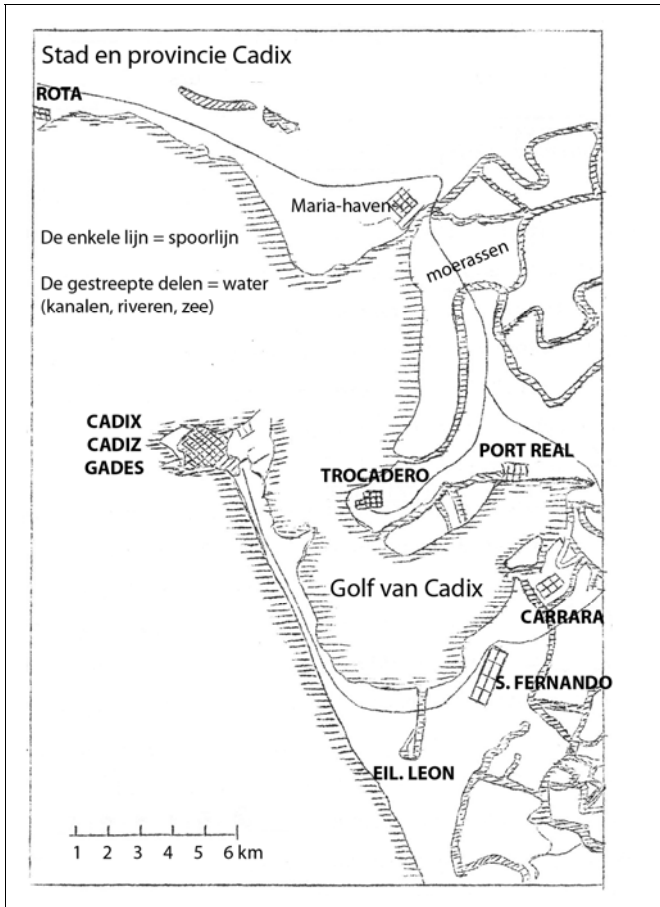
De Joden voelden een zekere schrik; hier en daar had een opstoot plaats en vervolgens hielden zij zich weer stil.

Jakobus de Meerdere was een van de eerste apostelen, die, nadat zij onder elkaar het apostolaatsveld hadden verdeeld, Jeruzalem verliet en zich naar Spanje begaf. Hij bleef in dat land iets meer dan 4 jaren, ondernam gedurende deze tijd vele reizen, ontmoette uiterst zware moeilijkheden en werd op alle wijzen beangstigd. Hij had dikwijls aan zware tegenkantingen het hoofd te bieden en zich tegen geleerden te verdedigen. Ik zag hoe Maria hem

dikwijls wonderbaar ter hulp kwam, wanneer hij haar in zijn angsten aanriep (zie b.v. nr. 2247).

2246.

Bij zijn reis van Jeruzalem naar hier was hij over de Griekse eilanden en Sicilië getrokken, en was dan lang op zee langs een uitgestrekte kuststreek van Spanje voorbij gevaren, tot door een nauwe zee-engte (nl. van Gibraltar), gelijk door het zeekanaal tussen Frankrijk en Engeland, en was tenslotte te Gades geland.

Gades (of Cadix) ligt op een schiereiland met een rotsgebergte⁴⁶. In deze stad wilde men zijn leer volstrekt niet aannemen. Hadden niet enige, hierheen gevluchte christenen zijn leer en uitspraken bevestigd, dan had men Jakobus gevangen genomen.

Hij trok dan naar een andere stad, waar het hem niet beter ging; hij werd er gevangen gezet en zou vermoord geworden zijn, had God hem niet op miraculeuze wijze uit de handen van zijn vijanden gered.

⁴⁶ Cadix of Gades is de hoofdstad van een provincie en diocees. Het telt ongeveer 70.000 inwoners. Het is versterkt, schilderachtig gelegen, op een eiland volop in zee. Het eiland is laag en bestaat uit schelprots.

Muren van 10 à 15 m hoog en 6 m dik beschermen de stad tegen stormen en tegen de vloed van de oceaan, die soms een waterverhoging van 3 m kent.

- De stad is in 1100 vóór Chr. gesticht door Feniciërs, onder de naam Gaddîr, d.i. omringde, ommuurde plaats (te vergelijken met het Hebreeuws Chaser en met het Arabisch Hadr, 'd' = 'z').
- De Romeinen maakten er Gades van (vrouwelijk meervoud). In de oudheid is het eeuwen lang een bloeiende handelsstad gebleven.
- Onder de Arabische overheersing verloor ze veel van haar belang.
- In 1262 legde Alfons de Wijze er weer de hand op en, dank zij de ontdekking van Amerika, beleefde ze een nieuw bloeitijdperk.
- In 1596 werd ze herbouwd naar een nieuw plan.
- In 1770 overtrof ze Londen in rijkdom.
- In 1786 onderscheidde ze zich door nieuwe verfraaiingen, rijkdom en netheid.

De ligging is van het grootste strategisch belang. De baai van Cadix is wonderschoon. Een smalle landtong of dam verbindt het eilandje met het vasteland (zie schets).

Wij kunnen veronderstellen dat Jakobus om 2 redenen koers naar deze stad zette: Cadix was nl. de meest bekende en gevolgde weg naar Spanje en waarschijnlijk gaf ook Jakobus, gelijk Paulus, de voorkeur aan volkrijke steden en handelscentra.

We vinden het de moeite waard de mededelingen van K.E. over Jakobus' reis, niet alleen met tekst en verklaring, maar ook met een kaartje te illustreren (zie hiervoor).

Ik zag hem in de gevangenis, waar hij droomde dat een engel tot hem kwam en hem uit de kerker op een hoge muur leidde. Ik zag dat, terwijl Jakobus waande te dromen, dit hem werkelijk geschiedde⁴⁷.

En ik zag hem op de muur staan en uit zijn visioen ontwaken en achterwaarts zien. Ik zag vóór de muur een groot water en ik zag dat een engel hem opnam en met hem over het water vloog en dat hij daarna naar Rome reisde; 2 leerlingen volgden hem uit Spanje. Hij liet er een zevental leerlingen achter, die hij belastte met de voortzetting van de prediking en aan wie hij beloofde dat hij naar Spanje weer zou komen.

Op deze reis kwam hij over Massilia (Marseille), maar zag er noch Lazarus noch de anderen; zij bevonden zich dieper in het binnenland. Hij reisde altijd op de zuidkant te lande (de zuidkust volgend) naar Rome toe, predikte in enige steden, werd ook nogmaals gevangen genomen, bleef ongeveer 3 dagen vastgehouden en werd dan door soldaten naar Rome geleid, voor het gerecht gebracht, maar weer in vrijheid gesteld. Hij kan zowat 6 maanden over deze reis gedaan hebben.

Jakobus keerde hierop naar Spanje terug, kwam weer naar Gades, waar nu verscheidene ingeweken christenen waren, en trok met enige leerlingen van hier op een vlot opwaarts⁴⁸ en reisde dan

⁴⁷ Dat dit werkelijk geschiedde. – Over miraculeuze bevrijdingen uit kerkers, zie in fasc. 32, nr. 2019, voetnoot 194.

⁴⁸ Op een vlot opwaarts. – De zienster beschrijft hoe Jakobus geheel Spanje doorkruist.

- Hij trekt van zuidwesten naar noordoosten over de gebergten Sierra Moreno, waarvan de toppen 9 maanden in het jaar met sneeuw bedekt zijn en tot in de vorige eeuw een schuiloord waren van rovers (Géogr. univ. IV, 147).
- Daarna door het gebergte Toledo.
- Alvorens de stad Toledo te bereiken heeft hij 60 uren te voet in het bergland afgelegd. Vandaar tot Saragossa is de afstand nogmaals 60 à 70 uren.

verscheidene dagreizen ver door louter gebergten en wildernissen tussen steden door, die hij verreed.

Hij ging voorbij Toledo en hield zich nergens op tot in Cesar-Augusta (Saragossa). Hier bekeerden zich zeer vele mensen; gehele straten geloofden in de Heer en banden de hardnekkige heidensgezinden uit hun midden.

Nochtans zag ik Jakobus ook hier in grote gevaren. Slangen werden tegen hem losgelaten, maar hij nam ze zonder vaar (= vrees; gevaar) of vrees in zijn hand; ze deden hem werkelijk niets (cfr. Mt. 16, 18), maar schoten integendeel hun gift uit op de omstaande afgodendienaars, die hem om dit wonder zeer begonnen te vrezden. Ik zag ook tovenaars en allerhande duivelsgestalten Jakobus omringen.

Ik zag ook hoe hij in Granada, waar hij nauwelijks begonnen was met te preken, met al zijn leerlingen gevangen genomen werd⁴⁹. Jakobus riep ook Maria aan, die zich toen nog in Jeruzalem ophield, smeekte haar om hulp en bescherming⁵⁰ en door de tussenkomst van engelen bevrijdde zij hem en al zijn leerlingen op wonderbare wijze. Hier werd hem door een engel ook het bevel van Maria gebracht, dat hij in Galicië het geloof moest gaan verkondigen en dan terugkeren⁵¹.

Welke moeilijkheden het reizen in de bergen van Spanje oplevert, kan men lezen in 'Het Boek der Stichtingen' van de H. Teresia.

⁴⁹ Granada. – Het is niet nodig een ander Granada te veronderstellen dan dat nabij de zuidkust, omdat de chronologische orde vermoedelijk niet in acht genomen is.

⁵⁰ Hier zien wij nogmaals – waar wij vroeger reeds de nadruk opgelegd hebben – dat de godsvrucht tot Maria, het betrouwen op haar tussenkomst en vooral de liefde reeds tijdens haar leven beoefend werd. Zie b.v. fasc. 33, nr. 2100, voetnoot 241.

⁵¹ Galicië. – Is de provincie in de verste noordwesthoek van Spanje, ten noorden van Portugal. De hoofdstad is Santiago, d.i. de heilige Jakobus van Kompostela. Naar hier immers werd het lichaam van Jakobus de Meerdere, na zijn marteldood te Jeruzalem, overgebracht en deze stad bleef tot het

Wonder te Saragossa.

2247.

Ik zag Jakobus na zijn terugkeer (uit Galicië) in een hachelijke situatie, wegens een aanstaande dreigende vervolging en aanval tegen de Gemeente van Saragossa. Hij bad in de nacht met enige leerlingen aan de stroom vóór de stadsmuur⁵². De leerlingen lagen verspreid en ik dacht bij dit zien: “Het is juist gelijk Christus in de Olijfhof.” Jakobus lag op zijn rug met de armen kruiswijs uitgespreid. Hij bad om een teken of vingerwijzing om te weten of hij blijven of vluchten moest. Hij dacht aan de H. Maagd en smeekte haar met hem te willen bidden tot haar Zoon om raad en hulp, want haar Zoon zou haar dit zeker niet weigeren.

einde van de middeleeuwen een van de voornaamste bedevaartplaatsen van de gehele christenheid.

⁵² Een stroom is door K. vermeld. – Inderdaad, de eigenlijke stad ligt op de rechteroever van de Ebro en is met 5 bruggen verbonden met haar voorstad Altebas die op de linkeroever ligt. De stad ligt in de provincie Aragon tussen Madrid en de uiterste noordoosthoek van Spanje.

Nu zag ik opeens een lichtglans boven hem aan de hemel
verschijnen⁵³ en daarin engelen, die een heerlijk gezang

⁵³ In een glans boven Jakobus verscheen de H. Maagd. – Een plaatselijke traditie bewaart de herinnering aan het wonder van Maria's verschijning aan de apostel Jakobus.

“Ofschoon nog niet gestorven verscheen hem hier Maria en moedigde hem aan door te gaan met de prediking van de blijde boodschap. Jakobus was met zijn leerlingen 's nachts aan het bidden buiten de stad aan de oever van de rivier, toen hij opeens scharen engelen hoorde, die in koren herhaalden: “Ave Maria, gratia plena!”

Op hetzelfde ogenblik ontwaarde hij in hun midden hun roemrijke koningin, staande op een witmarmeren zuil. Zij sprak Jakobus met veel goedheid en liefde toe en beval hem een kerk op deze plaats te bouwen onder haar titel. Zij verzekerde hem dat dit gedeelte van Spanje haar verkleefd zou blijven tot het einde der eeuwen en altijd haar bijzondere bescherming zou genieten.

De kerk werd gebouwd ter ere van de Moeder van God en in de loop der eeuwen gebeurden er ontelbare wonderen. Men betitelt Maria met het oog op deze verschijning als Onze-Lieve-Vrouw van de zuil (del Pilar).

Op een witmarmeren zuil, die men daar aanwijst als de zuil waarop Maria aan Jakobus verscheen, staat een prachtig monumentaal Onze-Lieve-Vrouwbeeld. Er branden ononderbroken honderd lampen bij.” (Pet. Bollandistes, T. 9, blz. 20).

Mogen wij hier niet weer de oorspronkelijkheid van K. herkennen, die Maria laat verschijnen, niet op een marmeren zuil, maar op een zuil van licht, wat haar waardigheid ons inziens groter eer aandoet?

Het volgende lijkt ons een prachtige aanvulling.

Het is overgenomen uit een artikel over Maria-postzegels in ‘Middelares en Koningin’ het tijdschrift van de Montfortanen, nr. 9, februari 1961:

“In 1940 verscheen in Spanje de nieuwe grote serie postzegels van Onze-Lieve-Vrouw van de Pilaar, ter gelegenheid van het 19^e eeuwfeest van haar verering te Saragossa. In die reeks werd de ganse geschiedenis van het beroemde heiligdom verteld. Het was trouwens een openbare dank aan Onze-Lieve-Vrouw voor de overwinning op het communisme, dat de godsdienst en de Maria-devotie in Spanje niet had kunnen vernietigen. De laatste waarde van de luchtpost was wel symbolisch; ze beeldt een vliegtuig af van de rode luchtmacht tijdens het bombardement van het heiligdom te Saragossa op 3 augustus 1936. Geen enkele van de bommen echter ontplofte en ze worden nu nog als ex-voto's bij Onze-Lieve-Vrouw van de Pilaar bewaard.” (blz. 249).

aanhieven en die in hun midden een lichtzuil droegen. De voet van deze zuil wees met een fijne straal neerwaarts op een punt een paar stappen vóór zijn voeten, alsof daardoor een plaats aangeduid moest worden. De zuil had een roodachtige, rijkelijk dooraderde schijn; ze was zeer hoog en slank en eindigde boven gelijk een lelie, maar haar bloem- of kroonbladeren boven waren lichttongen die zich, opengaande, uitspreidden. Een van de lichtbladeren verlengde zich ver naar het westen in de richting van Compostela, terwijl de andere, veel korter, in een kring uitgespreid waren.

In deze lichtbloem zag ik de helder schitterende gedaante van de H. Maagd staan, sneeuwwit en doorschijnend, fijner en zachter dan de glans van onbewerkte witte zijde. Zij stond daar in dezelfde houding, die zij gewoonlijk aanneemt in het gebed; haar handen waren samengevoegd; het ene einde van haar sluier lag kort op haar hoofd, maar het lange einde aan de andere zijde was neerwaarts tot de voeten gans om haar gewikkeld, zodat zij aan de voeten fijn en dun in de lichtbloem tussen de 5 tongen stond. Dit was onbeschrijfelijk lief, een verrukkelijk schouwspel.

2248.

Ik zag dat Jakobus zich biddend op de knieën oprichtte en dat hij inwendig van Maria de vermaning ontving dat hij zonder uitstel met de bouw van een kerk op deze plaats moest beginnen, omdat haar voorspraak hier machtig zou worden en als een zuil gegrondvest blijven. Tegelijk kondigde Maria hem aan dat hij zich na de voltooiing van het heiligdom naar Jeruzalem moest begeven.

Jakobus stond nu getroost op, riep de hem reeds tegemoet snellende leerlingen die het gezang gehoord en het licht gezien hadden; hij vertelde hun het gehele wonder en allen staarden nog een tijdlang de naglans van het verdwijnende licht na.

In het vijfde jaar na de dood van Christus was een nieuwe storm tegen de Gemeente komen opzetten. Maria werd gewaarschuwd en met nog anderen door Joannes naar het gewest van Efeze

gebracht, waar zich reeds andere christenen waren komen vestigen.

Nadat Jakobus het bevel van Maria uitgevoerd had, vormde hij een kring van 12 leerlingen, onder wie ook geleerde mannen waren, die het werk moesten voortzetten, waarvan hij onder zulke grote wederwaardigheden en ten koste van zo zware offers de grondslagen gelegd had.

Dood van Jakobus. – En van Herodes Agrippa. – Saturninus. – Koningin Lupa.

2249.

Hijzelf vertrok hierop uit Spanje naar Jeruzalem, zoals de H. Maagd het hem bevolen had. Op deze reis bezocht hij Maria te Efeze. Hier zegde Maria hem dat zijn dood in Jeruzalem nabij was en zij sterkte en troostte hem⁵⁴.

Jakobus nam van Maria en van zijn broer Joannes afscheid en zette zijn reis naar Jeruzalem voort.

⁵⁴ Maria troostte hem. – Hier hebben wij nogmaals de bevestiging dat K. heel goed wist dat Jakobus lang vóór Maria's dood gestorven is. Bijgevolg berust de mededeling die zij eens deed dat hij bij Maria's begrafenissen tegenwoordig was op een vergissing of verwarring met een andere persoon die Jakobus vertegenwoordigde. Zie hierover nr. 2114, voetnoot 28.; zie ook nr. 2215. Op dit geval zijn wij nogmaals teruggekomen in nr. 2219, voetnoot 36.

In de laatste passage zou weggelaten of geschrapt mogen worden de volgende zinsnede: "Misschien veronderstelt men beter dat bedoeld zou kunnen zijn een andere Jakobus, die volgens fasc. 19, nr. 861 met de apostel Jakobus in Spanje is geweest."

Dit schijnt de verwarring nog eerder te vergroten.

Ook kan in de 3 nota's het minder gepaste woord 'opvolger' best vervangen worden door 'vertegenwoordiger'.

In deze tijd hadden zijn onderhandelingen plaats met de tovenaars Hermogenes en met de andere die de leerling van Hermogenes was en die hij allebei bekeerde⁵⁵. Hij werd meermalen aangehouden en vóór de synagoge gebracht. Te Jeruzalem zag ik hem vóór Pasen gevangen genomen worden (Hand. 12, 1-3), terwijl hij in open lucht op een heuvel het woord tot een grote menigte volk richtte. Het was heel zeker om de paastijd, want ik zag rondom de heilige stad de gewone kampementen van de pelgrims. Jakobus zat niet lang gevangen; hij werd in hetzelfde gerechtshuis veroordeeld als Jezus, maar het was reeds verbouwd en anders ingericht. Die plaatsen welke Jezus betreden had, waren er niet meer. De gedachte kwam bij mij steeds op dat niemand anders deze plaatsen mocht betreden.

Ik zag hem uit de stad naar de Kalvarieberg geleid worden, op welke weg hij voortdurend met goed gevolg predikte, want velen bekeerden zich. Terwijl men hem de handen bond, zegde hij: “Gij kunt mijn handen binden, maar niet hun zegen noch mijn tong.”

Aan de weg zat een lamme die Jakobus aanriep; hij bad dat hij hem de hand zou toereiken en hem helpen (= genezen). Jakobus antwoordde hem: “Kom tot mij en reik gij mij de hand.”

⁵⁵ Hermogenes. – Deze bijzonderheid, zoals de meeste andere, die K. in deze levensschets vermeldt, vindt men allemaal in de levensbeschrijving van Jakobus de Meerdere in Pet. Bollandistes, T. 9 op 25 juli.

Één van deze trekken is de doop van Josias. In haar verhaal is K. weer oorspronkelijk.

Volgens de oudste kerkgeschiedschrijver Eusebius, in zijn boek ‘De marteldood van de Apostelen’ zou Jakobus op de strafplaats een glas water gevraagd en Josias daarmee gedoopt hebben.

Onze K. ontkent dit niet, maar de handelwijze die zij aan Jakobus toeschrijft, schijnt veel meer in de lijn te liggen van de handelwijze die Jezus zelf gevolgd zou hebben. Men kan zich ook afvragen of dit glas water in Eusebius’ verhaal geen louter versierende bijkomstigheid is.

Hierop stond de lamme op, nam de geboeide handen van de apostel vast en was genezen.

Ik zag ook zijn beschuldiger Josias zeer ontroerd op hem komen toelopen en hem om vergiffenis bidden. Hij beledde dat ook hij in Christus geloofde en tot de Zijnen behoorde en hij liet zich met de apostel executeren.

Jakobus vroeg hem of hij de doop verlangde te ontvangen, en daar hij bevestigend antwoordde, omarmde en kuste hij hem en sprak: "Gij zult in uw bloed gedoopt worden."

Ik zag ook nog een vrouw met haar blind kind op de executieplaats komen aanlopen en om genezing ervoor bidden.

Eerst werd Jakobus met Josias op een verheven plaats aan de kaak gesteld. Ondertussen werden zijn (zogenaamde) misdaden en het vonnis luidop afgelezen en bekend gemaakt. Daarna werd hij op een steen gezet met aan beide zijden de handen eraan vastgeketend; zijn ogen werden verbonden en zo werd hij het hoofd afgehouden. (Hand. 12, 2).

2250.

Men had ondertussen Jakobus de Mindere in zijn huis opgesloten en bovendien waren in Jeruzalem ook Matteüs, Natanael Chased en Natanael de bruidegom.

Matteüs woonde te Betanië. Het huis van Lazarus en al zijn andere bezittingen in Judea waren sedert lang in het bezit en het gebruik van de Gemeente, maar van het kasteel in de stad hadden de Joden zich meester gemaakt (het herenhuis bij de Hoekpoort).

Bij de terechtstelling van Jakobus ontstond een opschudding en vele mensen bekeerden zich. De leerlingen van Jakobus wilden zijn lichaam hebben, maar de Joden waren hen vóór en lieten het spoedig door soldaten wegbrengen.

Herodes (Agrippa) stierf spoedig daarna in Cesarea. Op een feest barstte op een theater zijn buik vóór al het volk open;

men droeg hem in een grote zaal waarin zijn troon stond en die gemakkelijk 500 man kon bevatten. Hij was razend van woede en smart⁵⁶. Onmogelijk in woorden uit te drukken hoe walgelijk zijn voorkomen was. Men hield zijn dood nog enige tijd verborgen⁵⁷. Ik meen dat Petrus pas verscheidene weken daarna te Jeruzalem kwam en gevangen genomen werd⁵⁸.

⁵⁶ Agrippa razend van woede. – Namelijk gedurende zijn doodstrijd, en martelend lijden, die volgens Flavius Josephus 5 dagen duurden (Ant. III, 345).

“Nadat Petrus uit de gevangenis door een engel bevrijd was, liet Herodes Agrippa hem zoeken, maar vond hem niet.

Hij riep de wachters ter verantwoording en liet hen ter dood brengen.

Hierop vertrok hij uit Judea naar Cesarea en hield daar zijn verblijf.

In die tijd was hij zeer verbitterd geweest op de Tyriërs en Sidoniërs.

En omdat hun land zijn levensmiddelen betrok uit dat van de koning, gingen ze gezamenlijk bij hem hun opwachting maken. Ze wisten Blastus, de kamerheer van de koning, voor zich te winnen en smeekten om vrede.

Op de vastgestelde dag zat Herodes in vorstelijk gewaad op de troon en hield een toespraak tot hen.

En het volk juichte hem toe: “Dat is de taal van een god en niet van een mens!”

Maar op hetzelfde ogenblik sloeg hem een engel des Heren, omdat hij niet de eer aan God had gegeven; hij werd door wormen verteerd en stierf. (Hand. 12, 19-23).

⁵⁷ Zijn dood bleef enige tijd verborgen. – Als hier geen verwarring is met Herodes de Grote, van wie hetzelfde verteld wordt (zie fasc. 5, nr. 124, voetnoot 278), dan moet Herodes Agrippa zijn leven enkele dagen, zelfs met gebarsten buik, nog verlengd hebben, nadat men hem uit de ogen van het volk had weggedragen.” In deze 5 dagen baden de Joden met grote vurigheid voor zijn behoud zegt Flavius Josephus (Ant. 245, 345).

⁵⁸ Petrus kwam te Jeruzalem verscheidene weken na de dood van Jakobus. Jakobus werd gedood gedurende de voorbereidingen tot het paasfeest. Deze velerhande voorbereidingen begonnen reeds een maand vóór Pasen, zie fasc. 13, na nr. 450 (Het Joodse Paasfeest beschreven uit andere bronnen dan K. Emmerick).

Het is dus zeer goed mogelijk dat Jakobus stierf 3 weken vóór de eigenlijke Pasen en dat Petrus meerdere weken daarna te Jeruzalem kwam, gevat en gevangen gezet werd in de paasweek om na het paasfeest of beter paasweek de doodstraf te ondergaan. Hij werd gevangen genomen, zegt de

Toen de leerlingen later om het heilig lichaam van Jakobus verzochten, wilden de Joden niet zeggen waar het berustte, maar het kwam door een wonder aan het licht. Zij hadden 2 moordenaars gehuurd om het lichaam naar een andere plaats over te brengen. Hierdoor hoopten zij te voorkomen dat de leerlingen het zouden ontdekken, maar terwijl zij het overbrachten, stonden zij opeens onbeweeglijk, zonder nog te kunnen roeren of verder komen. De leerlingen namen en begroeven het nu in de nabijheid van Jeruzalem, maar zij namen het tijdens een latere vervolging heimelijk van daar weg en vluchtten ermee op een schip naar Spanje.

2251.

Onder hen bevonden zich Ktesifon, Jozef van Arimatea en Saturninus; ook deze was reeds vroeger in Spanje geweest en had daar het Evangelie gepredikt. Hij droeg altijd lijnwaden klederen. Ik heb ook gezien waarheen zij zich daarna begaven.

Ik had over Saturninus een buitengewoon klaar visioen, waarin ik het volgende vernam.

Saturninus was van Patras in Griekenland en afkomstig van voornamen ouders. Toen hij van Joannes de Doper hoorde, verliet hij zijn ouders, zocht de boeteprediker op en werd een ijverig toehoorder van hem. Ik zag hem bij de doop van Christus. Van Joannes vernomen hebbend dat Christus méér was dan hij, die slechts zijn voorloper was, volgde hij de Heer en bleef bestendig getrouw.

Ik zag dat hij buitengewoon veel presteerde; hij ondernam na Jezus' dood verre reizen in verschillende richtingen en doopte vele mensen. Ik kan onmogelijk begrijpen dat de H. Schrift niets over hem bevat.

H. Schrift in de dagen der ongedesemde broden, d.i. op Pasen of in de paasweek. Hierbij moet men in acht nemen dat bij K.E. woorden als 'verscheidene', 'meerdere', 'verschillende', enz. tot 3 of 2, zelfs een keer tot 1,5 teruggebracht kunnen worden (zie VOORREDE in fasc. 9, nr. 5).

Hij werd in de stad Tolosa (Toulouse in Frankrijk) gedood. De afgodsbeelden vielen gedurende zijn verblijf aldaar om. De heidenen mishandelden hem gruwzaam en bonden hem aan offerstieren, die hem over de grond meesleepten en hem zodoende geheel verscheurden.

Ik herinner mij ook een leerling met name Nikolaüs, die hij kende en ook een zekere Andronikus. Ik heb in visioenen zoveel over deze mannen gezien, dat ik, te midden der ellenden en stoornissen die mijn omgeving mij veroorzaken, onmogelijk alles behoorlijk kan verhalen of zelfs maar uit elkaar kan houden.

Saturninus was tevens bisschop en heeft onuitsprekelijk veel gearbeid. Hij verkondigde het Evangelie eerst in het oosten en kwam tot bij de grens van Perzië (cfr. fasc. 5, nr. 133). In het land waarin hij de marteldood onderging, werkte hij verbazend veel en stichtte er vele kerken.

2252.

Naar aanleiding van het visioen, waarin ik hem met Ktesifon en Jozef van Arimatea het heilig lichaam van Jakobus naar Spanje zag overbrengen, kreeg ik er een ander over de boze koningin Lupa, die de H. Jakobus reeds vroeger vervolgd had, terwijl hij nog in Spanje werkte. Zij wilde niet dulden dat hij begraven werd. Maar de leerlingen hadden hem op een steen gelegd, die zich onder hem tot een graf uitholde. Dit ging vergezeld van een andere omstandigheid, waarbij andere lijken die ernaast begraven werden, telkens weer uit de aarde omhoog geworpen werden.

Op een aanklacht van Lupa werden zij door de koning gevangen gezet, maar zij ontsnapten op wonderbare wijze, en toen de koning hen met ruiters achtervolgde, brak de brug waarover hij reed, zodat hij met zijn gevolg in de stroom verdronk. Lupa was hierover zo verschrikt, dat zij tot de leerlingen zei dat zij in de wildernis stieren mochten gaan halen en deze inspannen, en waar deze dan het lichaam zouden voeren, mochten zij een

kerk voor hem bouwen. Zij hoopte dat de stieren in hun wildheid alles zouden verwoesten.

De leerlingen troffen in de wildernis een draak aan, die onder hun zegen barstte, maar de stieren lieten zich gedwee, als tam, inspannen en voerden het lichaam in het slot van Lupa. Het werd daar begraven en het slot werd tot een kerk verbouwd. Dan bekeerde zich Lupa en werd met haar volk een christin.

Ik had daarna een gezicht van een heidin te Rome, die oud en krom was en zich aangedreven voelde om zich te bekeren. Zij wendde zich in gedachten tot het graf van de H. Jakobus in Spanje en had een gezicht waarin Jakobus zich zonder hoofd (dat hem afgeslagen was), aan haar vertoonde. Hij gaf haar te verstaan dat hij haar Jezus wilde laten zien, dat zij Hem in zich opnemen moest en pelgrimeren naar zijn graf in Spanje.

Ik zag haar gezond worden en daarna Jakobus' graf in Spanje bezoeken. Daar geschieden nog vele wonderen en het lichaam werd naar een stad verplaatst, die een naam draagt ongeveer als Konstantinopel (Kompostela).

Jakobus de Mindere heeft verscheidene jaren na Jakobus de Meerdere de marteldood ondergaan. Ik zag hem 7 dagen lang naar het verhoor heen en teruggesleept worden en elke dag een uur lang mishandelingen ondergaan. Na hem van de tempel naar beneden gestoten te hebben, stenigden zij hem en maakten hem tenslotte geheel af met knuppelslagen. Hij was bisschop te Jeruzalem.

Ik zag ook de leerling Jakobus in Babylon bij Abdias. Hij verlangde altijd naar dezelfde dood als die van Christus en werd later in een andere stad inderdaad gekruisigd.

De H. Joannes, apostel en evangelist. – Bijzonderheden uit zijn leven.

(27 december 1820)

2253.

Ik had vele gezichten over Joannes, maar ik kan ze niet rangschikken en ben er ook veel van vergeten.

Nochtans zag ik heden niet zijn marteling in het olievat te Rome; hoewel ik ze dikwijls gezien heb. (Waarschijnlijk omdat de gedachtenis daarvan op 6 mei door de Kerk herdacht wordt, of werd). Maar ik heb gezien dat Joannes, zolang Maria leefde, altijd bij haar was en haar nooit verliet (d.i. nooit ophield voor haar te zorgen of zorg er voor te laten dragen, doch wel verliet hij haar tijdelijk om apostolische arbeid te verrichten en te reizen).

Ik zag dat hij haar altijd de H. Communie toereikte, met haar de kruisweg bad, haar zegende en dan van haar de zegen ontving en dat Joannes als een zoon vertrouwelijker met haar omging dan alle anderen.

Hij heeft Maria in het zesde jaar na de dood van Christus naar Efeze gebracht.

Jakobus de Meerdere is ongeveer 8 jaren na de Hemelvaart gemarteld, maar Maria is veel later gestorven; zij is tamelijk oud geworden, en Jakobus de Meerdere was, gelijk ik het nu met zekerheid zie, niet aanwezig bij haar dood. In zijn plaats was een oude leerling erbij (cfr. nr. 2214, voetnoot 28)

Ik zag dat Joannes in een zekere nacht met een paar leerlingen in een hut bij Efeze kwam, waar mensen op hem wachtten. Deze waren daar juist uit het gewest van Kedar aangekomen. Het waren verwanten van dat paar oude echtelingen, die *Jezus op zijn reis na de opwekking van Lazarus genezen had.*

Ik zag Joannes daar 2 jongelingen dopen en ook een knaapje van ongeveer 2 jaren, dat op de schoot van zijn moeder zat en tot aan

het onderlijf ontbloot was. Joannes goot water op 't kind, en de moeder wreef het daarmee, alsof zij het waste.

2254.

Ik zag dat hij de 2 jongelingen en enige leerlingen meenam en naar Kedar reisde, maar hij ging niet over de rivier door de heidenstad, doch opwaarts aan deze zijde van de vloed. Ik geloof dat hij toen de woestijn introk, waar ik hem onder een boom (zijn evangelie) zag liggen schrijven; zijn leerlingen waren van rollen en rietpennen voorzien.

Ik had een visioen, waarin ik Joannes als een soort gevangene onder de bewaking van 2 soldaten in een zekere wijk van Efeze een weg zag afleggen naar een gebouw waarin goede mensen woonden, die hij dikwijls bezocht. Op een plein dat hij oversteken moest, zag ik ook jonge mensen verzameld, die, geloof ik, filosofen waren of een soort hoogstudenten. Hun leraren hadden in hun lessen Joannes aangevallen en dezen wilden nu de spot met hem drijven.

Daar Joannes de verachting der aardse goederen aangepredikt had, wilden zij nu tonen dat zij dit beter konden dan hij. Zij hadden ten koste van geheel hun vermogen goud en edelgesteenten aangekocht, hadden deze kapot geslagen en nu strooiden zij de stukken daarvan op zijn weg, hem ten spot. Hierdoor wilden zij bewijzen dat zij geen christenen hoefden te zijn om de rijkdommen te verachten: als heidenen konden zij dit evengoed. Zij deden en zegden dit onder zijn ogen, terwijl hij voorbijkwam, en spotten met hem, doch hij bleef staan en antwoordde dat dit geen zelfverloochening of onthechting was, maar een verkwisting en dwaze vernietiging; ik zag dat hij hen hieromtrent juister opvattingen bijbracht en dat één van hen hem hierop het voorstel deed: "Indien gij die edelstenen opraaft en ze weer geheel kunt maken, zullen wij in uw God geloven!"

Ik zag dat hij eiste dat zijzelf de stukken verzamelden, zoveel als zij er terugvinden konden, en ze hem brachten. Terwijl zij dit nu deden, zag ik hem bidden.

Dan maakte hij alle stukken en brokken weer geheel en hij wees hun armen aan, aan wie zij die kostbaarheden moesten geven. (Dit was voordeliger voor de medemens en heilzamer voor henzelf). Zij wierpen zich voor hem neer, deden het en bekeerden zich tot het christendom.

2255.

Ik zag ook een geschiedenis, waarvan ik mij het volgende nog herinner. Twee die hun goederen aan de armen uitgedeeld en zich bij Joannes aangesloten hadden, zagen hun slaven schoon aangekleed en zij kregen spijt christenen geworden te zijne. Ik zag Joannes takjes uit het woud en steentjes op het zeestrand halen. Hij veranderde dit door zijn gebed in goudstaafjes en edelstenen, welke hij hun gaf, om daarmee hun goederen terug te kopen.

Terwijl hij hun over hun val een vermaning gaf, werd daar het lijk van een jongeling voorbij gedragen en vele wenende mensen smeekten de apostel hem uit de dood op te wekken. Joannes bad en wekte hem op en beval deze aan zijn wankelmoedige leerlingen te zeggen wat hij van hun toestand en zielsgesteldheid wist.

De opgewekte jongeling sprak hun zó over de andere wereld, dat zij aanstonds berouw kregen en boetvaardigheid deden.

De apostel legde hun een vasten op en ontving ze weer in de Gemeente en nu werd het goud weer in takjes en de edelstenen in keitjes veranderd en terug in de zee geworpen.

Daar velen zich bekeerden, zag ik Joannes nu gevangen genomen worden. Een afgodspriester zegde hem dan: “Durft gij een beker drinken, dan ja, zullen wij allen aan Jezus geloven en u weer op vrije voeten stellen.” Zij lieten hem met geboeide handen door 2 soldaten aan koorden vóór de rechter en diens beambten brengen

in het bijzijn van veel volk op een openbare plaats. Hier zag ik dat 2 ter dood veroordeelden het gift moesten drinken en onmiddellijk dood neerzonken. Ik zag dat 2 zonderling geklede giftarbeiders in een zaal daarnaast de drank gereed maakten. De anderen waren allen met witte omslagmantels gekleed, maar dezen waren kort en nauwsluitend gekleed; zij hadden riemen om de benen en iets op de heupen hangen, als zakken; zij hadden ook helmkappen op.

Ik zag dat zij rode vruchten, groene kruiden en iets als vingerdikke rietstukjes met een handpers in een kelk persten, die er bijna als de avondmaalskelk uitzag. Ik zag dat zij de beker aan de mond van Joannes te drinken hielden, want hijzelf kon met zijn geboeide handen de beker niet vasthouden. Ik zag dat Joannes bad en dan enige woorden in de beker sprak en dat daarop een zwarte damp uit de beker opsteeg en een licht erop nederdaalde en dat Joannes hem onvervaard ledig dronk, zonder enige hinder ervan te ondervinden.

Ik zag hierop dat de afgodenpriester bovendien nog eiste dat hij ook die 2 doden weer zou opwekken en dat Joannes hem zijn mantel gaf om hem op de doden te werpen; ik hoorde hem ook zeggen wat hij zeggen moest, en daar hij dat alles deed, kwamen de doden tot het leven terug. Ik zag dat tengevolge van dit wonder zich bijna de ganse stad bekeerde en dat men hem eindelijk vrijliet.

Ik zag te Efeze ook een tempel instorten, toen men Joannes eens wilde dwingen aan de afgoden te offeren. Over de tempel kwam als een onweer: het dak stortte in; stofwolken en rook drongen uit alle openingen en de afgodsbeelden smolten.

Ik zag in Efeze een heidin, wier man nog kortelings door Joannes tot het christendom bekeerd was; zij had geen kinderen en was wonderschoon, maar zij had haar liefde voor een voorname jongeling uit de stad ingevolgd en zich in de afwezigheid van haar

echtgenoot dikwijls met hem onderhouden; zij had hem ook zekere beloften gedaan, die niet met de deugd overeen te brengen waren. Nochtans was zij tot nog toe binnen de palen der welvoeglijkheid gebleven.

Daar de toenemende drift van de jongeling haar in grote verlegenheid en angst bracht, bekeerde zij zich en liet zich dopen; zij beleed aan Joannes haar zonde en bekwam vergiffenis; zij was vol berouw en boetvaardigheid en haar man, die van haar verdriet de oorzaak niet wist, was zeer voor haar bezorgd.

De jongeling die een heiden was, wilde zich bij haar besluit en verandering van leven niet neerleggen en zocht naar een gelegenheid om langs zijn vroegere gewone wegen in haar kamer te dringen. Hier zat zij op een rustbed. Hij naderde tot haar met verwijten en verteerd door hartstocht, eiste hij onder bedreigingen en geweldig aandringen hetgeen zij hem beloofd had. Maar zij beval hem weg te gaan en gedroeg zich zeer waardig als een echt christelijke vrouw.

Ondertussen hoorde zij haar man komen. De jongeling vluchtte verschrikt en zijzelf verschoot zo geweldig dat zij in onmacht viel en kort daarop de geest gaf. Haar man was zeer bedroefd, te meer daar haar dood haar door de zware melancholie van de laatste tijd toegebracht scheen.

De grafkelder waarin de vrouw begraven werd, bestond uit meerdere gangen. Verscheidene lijken lagen daar op stenen banken begraven, die naderhand toegedekt werden. Ook stond daar een klein stenen altaar, waarop voor die overledenen in de eerste dagen na hun dood, de H. Mis opgedragen werd. Daarna werden de grafbanken toegedekt (een behangsel vóór de grafnis gehangen?)

Door zijn razende passie voortgestuwd, kocht de jonge man de huisbestuurder van de echtgenoot der vrouw om, om tot de grafkelder toegelaten te worden. Deze slechte mens stond dit tegen geld toe en bleef in een zijgang de wacht houden.

Ik zag de jongeling met vooruitgestoken armen vol begeerlijkheid naar het lijk van de vrouw vliegen, maar ik zag een gedaante bij het lijk van de vrouw, die hem met een vurig zwaard als een bliksemstraal een steek toebracht en vervolgens verzwoond. Toen zonk de jongeling met een gillende kreet ter aarde neer. De huisbestuurder liep er naar toe, bemerkte wat er geschied was en werd zo door schrik aangegrepen, dat hij eveneens onmachtig ineenzonk.

Toen nu Joannes met de man van de vrouw en met andere christenen kwam om de lijkdienst te verrichten en het H. Misoffer op te dragen, vonden zij tot hun grote verbazing de ene man dood, de andere bewusteloos. Ik zag Joannes bidden en de jongeling van de dood opwekken, die aan Joannes en alle aanwezigen vol berouw zijn schuld bekende. Ook verhaalde hij de gehele toedracht van het voorval. Hij was van zijn drift genezen, bekeerde zich en werd een deugdzaam christen. Later is hij zelfs nog een martelaar geworden.

Na het H. Misoffer kwam ook de vrouw door het gebed van Joannes tot het leven terug, en ook de huisbestuurder, die slechts een geraaktheid had gehad en nog stijf lag, kwam weldra tot zichzelf terug. Doch deze was een grote booswicht, hij heeft zich niet bekeerd en is een slechte dood gestorven.

De vrouw leefde nog slechts enige dagen; zij vermaande vele anderen en vertelde wat zij in haar dood gezien had en van het ander leven wist. Ze verkondigde zeer ernstige waarheden en dreigde alle hoorders met strenge vermaningen. De bekering van een groot aantal heidenen was er het gevolg van.

Ik zag ook een geschiedenis van een bekeerde Jood, die nog een catechumeen (= doopleerling; binnen het christendom is dit iemand die zich voorbereidt op zijn doopsel (en/of vormsel) – je kan er het woord catechese in herkennen, het opvoeden tot geloof) was en in de

afwezigheid van Joannes tot grote armoede verviel, in schulden geraakte en in een benarde situatie kwam.

Een boze Jood drong er bij hem op aan, zich te vergiftigen, omdat hij toch tot zijn dood toe, wegens zijn schulden, in de gevangenis zou moeten blijven. Ik zag de arme drommel in zijn kommer en angst driemaal een bruine koperen schaal, die vol gift was, uitdrinken, maar, dewijl Joannes hem geleerd had, het teken van het kruis over alle spijs en drank te maken, – wat hij ook nu gedaan had – zo schaadde het gift hem niet, hoewel hij zich wilde vergiftigen.

Maar nu kwam Joannes terug in de stad, en toen de man hem zijn nood klaagde en over zijn misdaad berispt werd, kreeg hij een groot berouw, en Joannes tekende op dezelfde schaal, waarin het gift geweest was, een kruis en gaf hem die, in goud veranderd, terug om daarmee zijn schulden te betalen.

Deze man is een leerling van Joannes geworden, en later zelfs bisschop van de stad, waarbij Joannes de jongeling aantrof, die hij daarna bij een roversbende terugvond.

(Over deze wordt nu aanstonds gesproken).

2256.

Ik heb ook gezien dat Joannes deze jongen vond bij een kudde vóór een stad, en dat hij in een gesprek met hem, onder een ruwe, verwaarloosde schors uitstekende hoedanigheden in hem ontdekte. Hij zegde hem zijn ouders te roepen. Zijn vader en moeder zag ik dan ook komen; het waren arme herders, zij hadden allebei herdersstaven in de hand.

Joannes bad hen dat zij hem hun jongen zouden afstaan, aan wie hij een goede opvoeding wilde laten geven en zij stemden erin toe; hij was 10 jaar. Joannes bracht hem naar Beroë bij de bisschop, opdat deze hem zou opleiden, met de waarschuwing dat hij hem eens van hem zou teruggeisen.

In het begin ging het goed. Naderhand liet de bisschop de jongen te grote vrijheid en deze kwam dan eindelijk onder een roversbende terecht.

Toen Joannes terugkwam en naar hem informeerde, vernam hij dat hij in het gebergte onder de rovers was. Hij besteedde een muilezel, daar hij oud was en de weg in het gebergte steil. Hij ontdekte hem en bad met hem geknield om zijn bekering. De knaap was nu een jongeling van ongeveer twintig jaar geworden. Joannes nam hem mee en legde hem een penitentie op; daarna is de jonge man nog bisschop geworden.

In de plaats van de nalatige bisschop stelde Joannes een andere aan⁵⁹.

⁵⁹ Menig feit door K.E. hier over Joannes verteld, vindt men in zijn levensbeschrijving in *Petits Bollandistes*, 27 december. In deze levensschets zijn ze overgenomen uit de oude kerkelijke schrijvers.

Zulk een historie is het geval van de christelijke jongen, die uitgroeide tot een rovershoofdman en door Joannes tot zijn christelijke plicht teruggebracht werd. Deze geschiedenis wordt als authentiek erkend.

Dit geval, zoals dat van Saragossa mag volstaan om aan te tonen hoeveel overeenkomst er meestal bestaat tussen de verhalen van K.E. en de oudste geschiedenis van het christendom. Doch onze K. verhaalt alles op een eigen, oorspronkelijke manier, waardoor zij, zoals eerder reeds gezegd en betoogd, genoegzaam aantoonde dat ze van andere bronnen onafhankelijk is. Haar voorstelling is gewoonlijk veel natuurlijker en dus aanvaardbaarder.

Het mirakel waardoor Joannes staafjes of takjes in goud, en parelen in diamanten veranderde heeft K. gemeen met de 'Handelingen van Joannes' door Prochorus. Dit is een apocrief verhaal, wordt gezegd in *Pet. Boll.*, doch wanneer men het wonder bij K. in zeer natuurgetrouwe en reële omstandigheden voorgesteld ziet, heeft men minder moeite om het te geloven of om in elk geval de mogelijkheid ervan niet uit te sluiten. Het zou interessant zijn, maar het is ondoenlijk, alles wat K. hierna over het leven der apostelen en andere tijdgenoten van Christus verhaalt, te vergelijken met hun levensschets in *Pet. Boll.*

Dat Joannes doden heeft opgewekt, wordt aanvaard op het gezag van Eusebius en Sozomenus (cfr. *Pet. Boll. T. 14*, blz. 491). In *Pet. Boll.* is menig feit veel uitvoeriger beschreven.

(28 december 1820)

2257.

Op 28 december verhaalde K. het volgende, herhalend het slot van nr. 2253 en het begin van nr. 2254:

Joannes nam de 2 broeders van het gedoopte kind Fidelis mee naar Azië (zie nr. 2254) en trok langs de rivier bij Kedar stroomopwaarts tot op de plaats, waar hij, 3 jaar vóór zijn dood, in de woestijn zijn evangelie zal schrijven.

De leerlingen waren, terwijl hij schreef, niet bij hem, maar een eind achtergebleven; zij brachten hem nu en dan wat te eten. Ik zag dat hij onder een boom te schrijven lag, het regende, maar boven hem bleef de hemel droog. Hij is daar lang gebleven en heeft er ook gepredikt en vele mensen uit de omliggende steden bekeerd, maar de namen van die steden ben ik vergeten. Ik meen dat dit geweest meer naar het noorden lag dan de streek waardoor Jezus in het land van de H. Driekoningen kwam.

Van hier kwam Joannes weer naar Efeze terug.

De hoofdgroepen van de stammen der H. Driekoningen hadden zich na hun doopsel, dat zij uit de handen van H. Tomas ontvingen, op het eiland Kreta gevestigd. De overige minderheid had zich over andere landen verspreid.

2258.

De bisschop aan wie de jongen toevertrouwd werd, is Aquila, die we straks nader zullen leren kennen en die bisschop was van een stad, enige mijlen van Efeze (zie nr. 2261). Het was Heraclea, althans volgens de kerkelijke schrijvers.

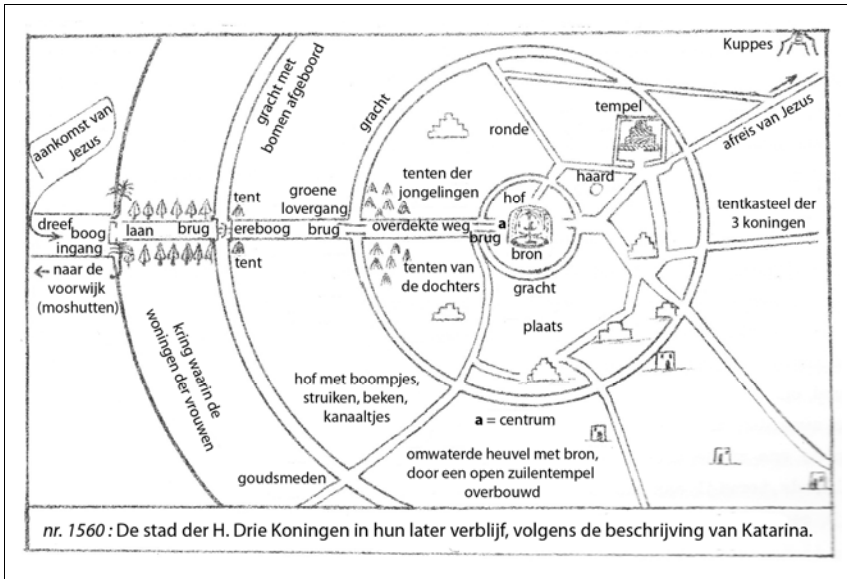
In nr. 2256 schijnt K. te zeggen dat het Beroë was, maar desnoods kan dit anders uitgelegd worden.

Joannes trok er naar toe op een muilezel. (Over het nut van het muil­dier om te reizen in de gebergten, vindt men een nota in fasc. 4, nr. 109, voetnoot 232).

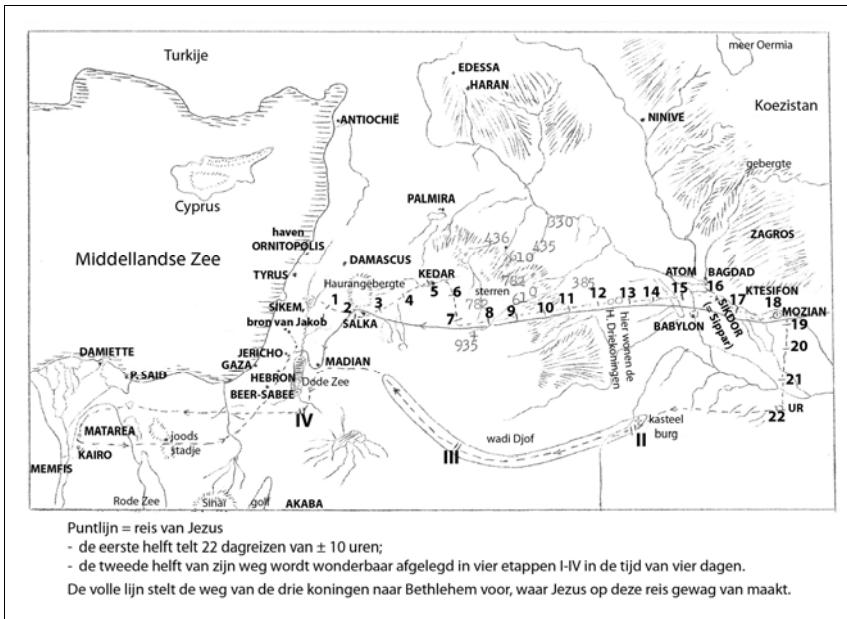
In Arabië waren door Tomas verscheidene bisschoppen uit de volkeren van de H. Driekoningen aangesteld.

Deze bisschoppen voelden behoefte aan de hulp van medewerkers; hun arbeid was ontoereikend, zodat de mensen terug in de afdogendienst vielen; zij schreven daarom aan de H. Joannes en hij zond hun de beide broeders van Fidelis, die onder de namen van Makarius en Cajus gedoopt en nu reeds volwassen mannen en zijn leerlingen waren.

Maar die bisschoppen drongen zo lang bij hem aan, tot hij, spijs zijn hoge leeftijd, zelf nog de reis tot hen ondernam; zij woonden nog ver voorbij het tentenkamp of de latere woonplaats van koning Mensor.

Ik zag Joannes bij een van die bisschoppen in de stad van die Chaldeeën, welke de besloten hof van Maria hadden⁶⁰.

De tempel bestond niet meer; zij hadden in de plaats daarvan een kleine kerk. Deze had dezelfde vorm als het huis van Maria bij Efeze met een plat dak, zoals ik alle kerken in de eerste tijden gezien heb.

Ook de overige bisschoppen van het land kwamen hier tezamen. Zij baden Joannes toch te willen beschrijven wat Jezus hier in het land gedaan had en verklaarden zich bereid hem alles mee te delen wat zij daarvan wisten. Maar hij antwoordde hun dat zijn boek over Jezus' leven reeds af was, en dat hij over Jezus'

⁶⁰ Die een besloten hof van Maria hadden. – K.E. zegt: de besloten hof van Maria, omdat hij een zinnebeeld van haar was. Die tempel stond te Sikdor, 3 dagreizen voorbij het latere land van de H. Driekoningen (zie hierover fasc. 28, nr. 1606, enz.).

Godheid geschreven had, wat hij daarover op aarde schrijven kon (zo verheven als dit op aarde mogelijk is). Ook bekende hij dat hij onder het schrijven bijna gedurig in de hemel was geweest en dat hij niets anders schrijven kon.

Nochtans droeg hij Makarius en Cajus op, aan te vullen wat een leerling die de reis van de Heer meegemaakt had, nl. Eremenzear, de latere Hermas, daarover te boek gesteld had. Mij werd meegedeeld dat zij dit bevel uitgevoerd hebben; voorts dat het werk van Makarius verloren is gegaan, maar dat het werk van Cajus nog bestaat.

Over de geschriften van de H. Joannes zelf werden mij nog vele omstandigheden meegedeeld, die ik niet meer weet.

Van hier is Joannes naar Jeruzalem gegaan, vervolgens naar Rome en dan is hij naar Efeze teruggekeerd.

Ik heb vele wetenswaardigheden uit het leven van die bisschoppen in Arabië en over de geschriften van Makarius en Cajus vergeten.

De dood van Joannes.

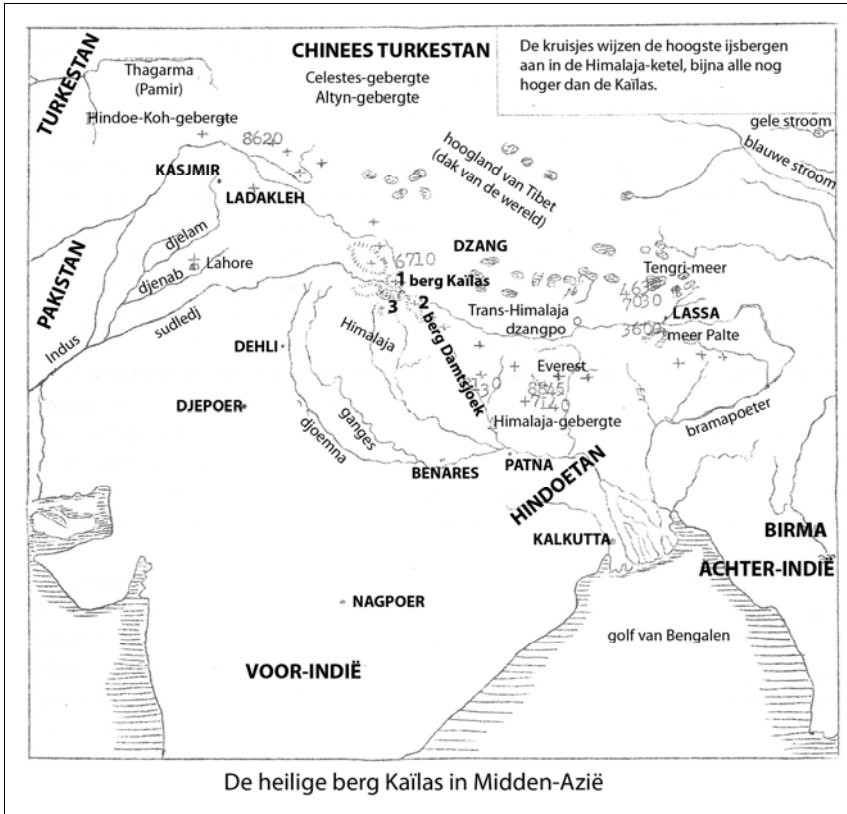
2259.

Ik heb een schoon visioen gehad op de dood van de H. Joannes. Hij was reeds zeer oud, maar zijn aangezicht was nog altijd schoon, zacht en jeugdig. Ik zag hem te Efeze in de kerk – ik geloof 3 dagen achtereen – het brood breken en uitdelen.

Ik meen ook dat Jezus hem verschenen was en hem zijn dood aangekondigd had; ik herinner me dit slechts vaag, doch dikwijls heb ik Jezus hem zien verschijnen.

Ik zag hem hierna (na Jezus' verschijning) in het open veld vóór de stad onder een boom een toespraak houden tot zijn leerlingen

die hem omringden. Daarna ging hij met slechts 2 van hen achter een kleine heuvel in een bosje⁶¹.

Daar was een liefelijk grasplein en men kon aan de gezichteinder de zee zo blauw met de blauwe hemel zien versmelten.

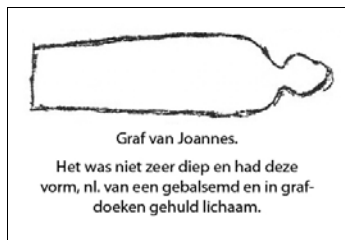
⁶¹ In het vorige nr. 2258 is gezegd dat Joannes met 2 gezellen achter een kleine heuvel ging; het is de heuvel Ajasoloek, waarin zijn graf was, waarop een grootse basiliek tot zijn eer gebouwd werd, en waarvan nog heerlijke overblijfselen bestaan. Deze zijn zo groots, dat een blik op een goede foto er van de verbazing wekt.

Eindelijk over de Profetenberg, zie de opmerking in fasc. 18, nr. 735, voetnoot 363.

Hij wees hun iets aan op de grond: zij moesten ofwel zijn graf delven of het voltooiën, doch ik geloof dat dit laatste het geval was, want de korte tijd waarin zij ermee klaar waren, deed me geloven dat hij er reeds vroeger aan had laten werken en dat het meeste reeds gedaan was; de spaden en schuppen lagen trouwens ook reeds bij het werk.

Na dit bevel zag ik hem tot de andere leerlingen teruggaan; hij gaf hun liefdevolle vermaningen, bad met hen en herhaalde nog eens zijn geliefkoosde vermaning: “Kindertjes, bemint elkander!”

Ik zag ook dat de 2 leerlingen teruggekeerd waren en dat een van hen hem zeide: “Ach! vader, wij geloven dat gij ons wilt verlaten!” Zij verdrongen zich allen rondom hem en wierpen zich wenend te gronde. Hij vermaande hen, bad en zegende hen. Ik zag dan dat hij hun beval hem niet te volgen en dat hij vervolgens met 5 van hen naar het graf ging. Het was niet zeer diep en had deze vorm (nl. van een gebalsemd en in grafdoeken gehuld lichaam).

De bodem van het graf was zeer schoon met graszoden belegd en het had een deksel van vlechtwerk, waarop, geloof ik, naderhand een grasbed kwam en een steen gelegd werd.

Joannes bad enige tijd met uitgestrekte armen, staande aan de rand van het graf; hij legde er zijn mantel in, daalde erin af, zette zich neer en verlengde nog zijn gebed. Terwijl hij ook nog sprak, zag ik een groot licht op hem nederdalen; de leerlingen hadden zich er vóór ter aarde neergeworpen; zij baden en weenden dat ze snikten.

Ik zag nu iets wonderbaars: terwijl Joannes zacht een liggende houding aannam en stierf, **zag ik in het op hem neergedaalde licht een schitterende gestalte verschijnen, die sprekend op hem geleek, of liever geheel was gelijk hij en die uit zijn lichaam als uit een grof omhulsel opsteeg en met dit hemelse licht verdween.**

Ik zag nu ook de overige leerlingen naderen. Zij wierpen zich ter aarde rond het graf boven het lichaam neer, dat daarna toegedekt werd. Zodra dit tafereel verdwenen was, kreeg ik in een nieuw visioen de Profetenberg te zien en ik zag daar de gestalte die ik er reeds zo dikwijls zag, onder een tent zitten.

(Deze paragraaf dient aangevuld te worden met de lezing in fasc. 33, nr. 2088 over de dood van Joannes;

men kan ook herlezen wat gezegd werd over het graf van Joannes in fasc. 34, 'Uitweiding over Efeze, stad en omgeving'.)

Joannes in de olietel te Rome. – De H. Aquila en het kind martelaar Fidelis.

(Deze paragraaf is een latere aanvulling)

2260.

Voordat Joannes in de ziedende olie geworpen werd, preekte hij in Italië en daar werd hij gevangen genomen en naar Rome gebracht. Van Patmos waar hij zeer bemind was en vele mensen bekeerde, zag ik hem meermalen met zijn bewakers weggevoerd, zelfs naar het gewest van Efeze. Hij heeft zijn openbaring niet in één tijd gehad noch geschreven, maar met tussenruimten.

Zijn Evangelie schreef hij diep in Azië, pas 3 jaren vóór zijn dood⁶².

⁶² Joannes schreef zijn openbaring niet in één tijd of adem. – Tegenwoordig staat het onder de exegeten vast dat de Apocalyps niet in één adem

Ik had meerdere visioenen van zijn marteling te Rome.

Ik zag hem in een rond binnenhof, dat met een eenvoudige muur omringd was, ontkleed en gegeseld worden; hij was reeds oud, maar nog zacht, fris en jeugdig in zijn uiterlijk. Ik zag hem ook buiten de poort en in een grote, ronde plaats gebracht worden, waar een hoge en nogal enge ketel op een stenen ronde haard stond, die van onderen tochtgaten had.

Joannes droeg een wijde, op de borst toegehaakte mantel, schier gelijk die van de Heer bij zijn verguizing (doornenkroning). Er stonden veel toeschouwers omheen. Men trok hem zijn mantel af en zijn lijf was bloedig rood van de wrede geseling. Twee mannen hieven Joannes die geen tegenstand bood, in de ketel omhoog, waarbij hij zelfs omhoog scheen te zweven. De olie kookte; zij stookten eronder met donkerkleurige spaanders, die in bundels aangebracht werden.

Nadat Joannes zonder teken van smart of hinder een korte tijd in de olie gestaan had, hieven zij er hem weer uit en hij was over geheel zijn lichaam ongedeerd, ja, zelfs als verjongd en alle geselwonden waren verdwenen. Vele mensen die getuige van dit wonder waren, snelden zonder vrees naar de ketel en vulden ook kleine kruiken met de olie, waarbij ik me verwonderen moest dat ze zich niet verbrandden. Joannes echter zag ik weer teruggebracht worden.

Ik heb reeds vroeger en ook hedennacht weer gezien dat op verscheidene plaatsen nog een restje van deze olie bewaard wordt.

geschreven werd. Men onderscheidt er vroegere en latere gedeelten. De oudste zouden wel tot het jaar 63 kunnen teruggaan.

Daaruit volgen VERONDERSTELLINGEN, b.v. dat niet alles door Joannes geschreven zou zijn, dat sommige delen, met name doubletten, door leerlingen van Joannes eraan toegevoegd werden.

Misschien is het best te zeggen, op grond van K.'s mededelingen, dat Joannes zelf de auteur van die aanvullingen is.

Ik zag ook dat later op de plaats van het wonder een grote kerk gebouwd werd, waarin van deze olie een deeltje bewaard werd⁶³.

(29 juli)

2261.

Op 29 juli herkende de zienster onder meerdere bij haar gebrachte relikwieën één als afkomstig van de bisschop bij Efeze, aan wie Joannes de knaap had toevertrouwd, die naderhand onder de rovers terecht kwam; zij zegde over hem:

Het was een goedig man, die veel tegen de ketters te strijden had, maar tegenover de jongen maakte hij zich schuldig aan nalatigheid. Hij was nauwelijks 6 jaar bisschop en bekleedde op zekere wijze de plaats voor Joannes. Zijn naam is Aquila (Hand. 18, 1-3; K. spelde één voor één de letters)

Hij stierf een natuurlijke dood.

O hoe heeft hij geweend, toen Joannes hem zijn zorgeloosheid ten opzichte van de jongen verweet. Schuldbevallend knielde hij voor hem neer.

Hij leefde in de laatste tijd van de apostel en was niet te Efeze bisschop, maar in een stad verderop. Hij was uit Korinte en met zijn vrouw Prisca maakte hij tapijten, deksels en wanden (schermen) van vlechtwerk.

Paulus had bij hem zijn intrek genomen; hij bekeerde hem en nam hem en zijn vrouw mee naar Efeze en liet hem als leraar in deze

⁶³ Even buiten Rome, in de buurt van de Porta Latina, bestaat een oude kerk met de titel Sint-Jan-in-de-olie. Tot vóór kort werd de marteling herdacht op 6 mei; ze werd ons overgeleverd door Tertullianus en andere kerkelijke schrijvers, die getuigen dat hij door een goddelijk wonder ongedeerd uit de ziedende olie kwam. Dit geschiedde volgens een overlevering vóór de zogenaamde Latijnse Poort.

Bij het vorige kapittel plaatst Brentano deze nota: het hier gegeven visioen kreeg zij op 6 mei 1820, feest van Sint Jan bij de Latijnse Poort (d.i. aan de zuidkant van Rome).

stad achter (Hand. 18, 3. 19). Zijn vrouw onderwees vrouwen en kwam tot in Kedar en maakte vele bekeerlingen.

Aquila scheidde van zijn vrouw en verbleef enige tijd bij de bisschop van Efeze, die na Timoteüs daar gekomen was en die Onesimus heette.

Toen Aquila met Paulus naar Efeze kwam, was hij zeer ijverig, maar zijn vrouw was het nog meer. Zij was groot en sterk, van bruinachtige kleur, en had een bijna mannelijk aangezicht. Op het hoofd droeg zij een hoge muts, met fijne wol (wollen doek) omwonden, alsof men het haar boven op het hoofd in een beker zou steken en het hoofd, samen met de beker, zou omwinden. *(Als wenn man die Haare oben in einen Becker stecken und den Kopf über diesem Becker zuwickeln würde).*

Ook Tekla was zo gekleed.

Later verkoelde Aquila's ijver. Joannes stelde hem vóór zijn reis tot bisschop aan in een stad, die enige mijlen van Efeze afgelegen was. Joannes was weer de opperherder van geheel dit gewest; hij kwam en ging (in de uitoefening van zijn ambt).

2262.

Toen hij tot Aquila reisde en onderweg het volk onderrichtte, vond hij de knaap die hij aan Aquila toevertrouwd had. Na 9 of 10 jaren vorderde hij hem terug, en daar hij er niet meer was, (want hij was rover geworden), zocht hijzelf hem op bij de rovers. Aquila weende zeer en beterde zich. De jongeling werd ook nog een deugdzaam man.

Van Onesimus heb ik ook gezien dat hij in Smyrna bij Ignatius was, toen deze op zijn reis naar Rome, waar hij de marteldood zou ondergaan, in deze stad kwam. Ook hijzelf werd naar zijn marteldood gevoerd.

12 november 1820. –

Heden door een relikwie van het martelaarskind Fidelis opgewekt, vertelde de zienster:

Het kind dat Joannes op de schoot van zijn moeder gedoopt had, was de achterkleinzoon van dat hoogbejaarde echtpaar, dat Jezus genezen had tussen Kedar en de stad, waarheen zij hem na hun genezing tot een bruiloft gevolgd waren. De overgrootvader heette Benjamin en stamde in rechte lijn van Ruth af; ik heb in een lange reeks van taferelen hun geschiedenis en die van hun nakomelingen gezien.

2263.

De ouders van het kind heetten Arab en Mara; zijn oudste broeders Jehu (Cajus = Kajus) en Machare (= Makarius). Dezen woonden bij Efeze onder de christenen, die uit Judea daarheen gevlucht waren en zich in de omkring van ongeveer een uur om het huis van Maria gevestigd hadden. Dit huis diende hun tot kerk en alle apostelen die in de nabijheid kwamen, bezochten het, en bovendien ook de kruisweg en het graf van Maria, dat nog in een zeer goede staat was en voor deze ingeweken christenen een plaats van gebed was.

Arab en Mara waren door Judas Tadgeüs gedoopt. Ik had een zeer liefelijk gezicht van de doop van hun jongste kind door Joannes. Hij was, na zijn oliebad in Rome, te Efeze en in de omstreken met Eremenzear en enige reisgezellen aangekomen en hield zich daar enige dagen verborgen, bezocht alleen in de nacht de woningen en verrichtte ook de goddelijke dienst in het huis van Maria.

Ik zag Arab en Mara vol verlangen op de H. Joannes wachten; het was nacht en de lamp brandde in de met vlechtwerk licht gebouwde woning. Nog enige andere christenen waren in de kamer. Ik zag Joannes aan de deur aankloppen. De vreugde van de ouders was onbeschrijfelijk. De moeder nam het kind dat nog scheen te zuigen; zij hield het op haar schoot opgericht, ontblootte

het tot op de heupen en een man en een vrouw legden het de hand op de schouders. Het kind was zeer levendig en speels en greep met de handjes heen en weer.

Joannes goot het met de hand water uit een bekken op het hoofd en de moeder nam een doek en wreef dit water, als waste zij het kind, over zijn bovenlijfje. Joannes gaf het ook iets uit een klein busje in de mond en bad. Hij gaf het de naam FIDELIS.

Het kind werd zo vroeg gedoopt, omdat Joannes hier niet bleef en een hevige vervolging woedde. Joannes voorzegde dat het kind de Heer zeer getrouw zou zijn (het woord 'fidelis' betekent gelovig, getrouw).

Hij reisde van hier naar Patmos en wel, geloof ik, in ballingschap. Ik meen dat de broers van Fidelis hem uitgeleide deden. Later, toen Fidelis ongeveer 7 jaar oud was, zag ik al deze mensen wegens een vervolging naar Jeruzalem trekken. Ik zag dat zij daar deugdzaam leefden en de voetstappen van Jezus vereerden.

Te Jeruzalem was veel verwoest en het H. Graf met puin en afbraak bedekt, maar de christenen zochten toch elke plaats op en baden er.

Bij zulk een gelegenheid werd Fidelis met andere kinderen gegrepen; men poogde hen op alle manieren afvallig te maken; men geselde hen in de tegenwoordigheid van hun ouders om deze tot afvalligheid te bewegen. In zulk een marteling zag ik Fidelis vreugdig sterven. De christenen begroeven hem nadien op de Kalvarieberg.

Ik heb ook gezien dat zij (Fidelis met andere kinderen) later ontgraven en naar Rome overgebracht werden. Hun marteldag valt samen met die van de onschuldige kinderen.

Joannes was reeds hoogbejaard en mager, toen hij het kind doopte. Hij had een lang wit gewaad aan en had voor baard een blonde, kleine lok aan de kin.

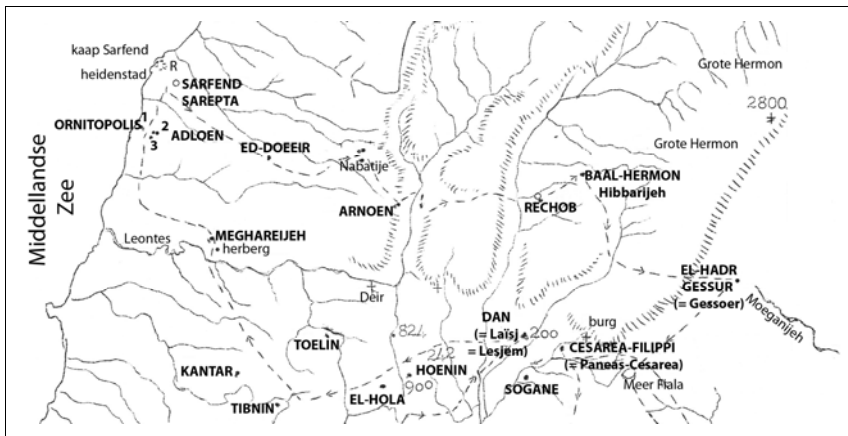
De H. Bartolomeüs.

2265.

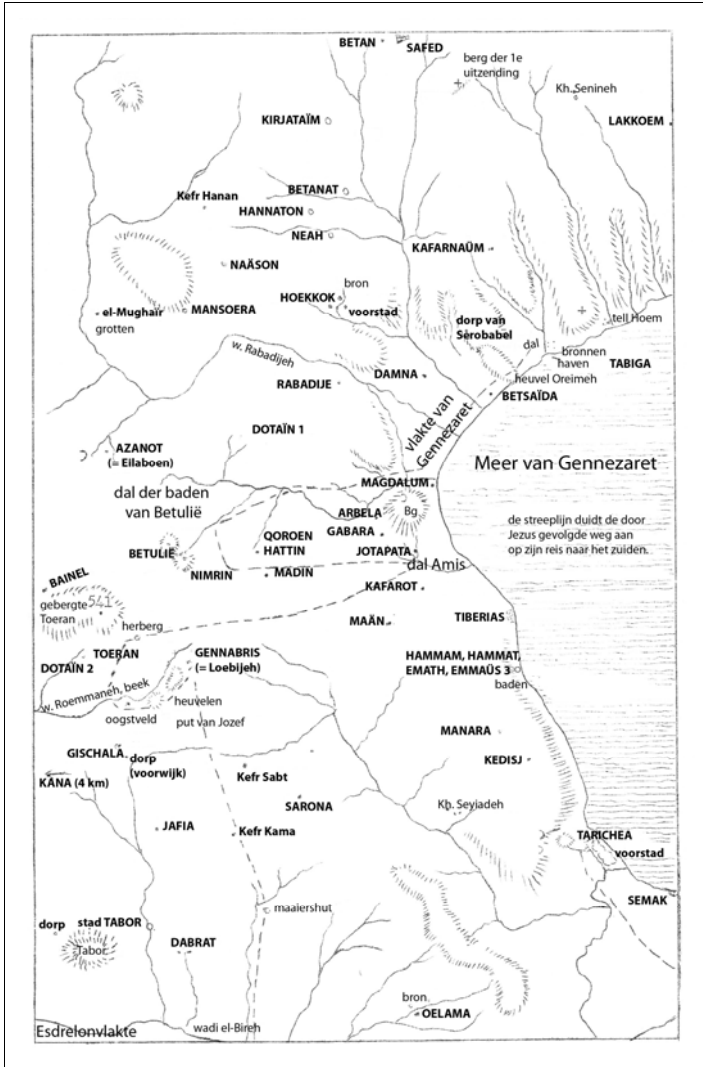
Bartolomeüs, een Esseen, was een fraai en schrander man; hij had een hoog voorhoofd, grote zwarte ogen, krulhaar en een kleine gekrulde baard, die in het midden een weinig gespleten was; hij was wit van kleur, was stevig gebouwd en was van alle apostelen in zijn uitwendig de natuurlijkste, behendigste en tevens in zijn manieren de verfijndste. Hij had iets soepels, voornaams, edels en bevalligs in zijn omgang; hij was vlug, kwik, ging zeer recht en was onder die minder verfijnde apostelen gelijk een jong edelman met voorname opvoeding.

De overige apostelen, vooral Petrus en Andreas, hadden in het begin in hun voorkomen een zekere verlegenheid en onhandigheid.

De vader van Bartolomeüs heette Tolmaï en stamde af van de koning Tomaï van Gessoer, wiens dochter met David getrouwd was geweest. Hij woonde in de vlakte Gessoer en was een groot landbouwer en vee fokker. Het gewest van Gessoer was ongezond. (Wellicht door de overvloedige mist die van de grote Hermon nederdaalt).

Tolmaï was ziekelijk en trok naar Kana in Galilea, waar zijn broer met de tante van Natanael, de bruidegom van Kana, getrouwd was. Hij bleef lang in dit gewest voor een badkuur (nl. bij de baden van Betulië, waarvan vroeger zoveel sprake geweest is; cfr. fasc. 16, nr. 625).

Later verkocht hij zijn goederen bij Gessoer en ging zich in het dal Zabulon vestigen, waar een deugdzaame ouder broer van de H. Jozef, met name Sadoch woonde. Deze had 2 zonen en 2 dochters.

Ik meen dat Tolmaï uit deugdzaamheid en wegens zijn vriendschap met Sadoch naar hier kwam. De kinderen van Sadoch onderhielden betrekkingen met de H. Familie, en toen Jezus in Jeruzalem verloren was, zochten Maria en Jozef Hem ook onder deze mensen. De zonen zag ik dikwijls bij Jezus in zijn jongelingsjaren.

Bartolomeüs hoorde reeds vroeg van Jezus, wanneer deze hier en daar als een uitblinkende jongeling genoemd werd. In het begin van Jezus' openbaar leven voelde Bartolomeüs zich uitwendig menigmaal zo sterk tot Jezus aangetrokken, dat hij eens, terwijl hij met zijn vader in de vruchtentuin aan het werk was, opeens zijn arbeid onderbrak en zich vol verlangen naar het gewest wendde, *waar Jezus met zijn leerlingen was*. Zijn vader ondervroeg hem naar de reden daarvan en hij antwoordde dat hij zich door een onweerstaanbaar verlangen naar de Meester die daar leerde, aangetrokken voelde.

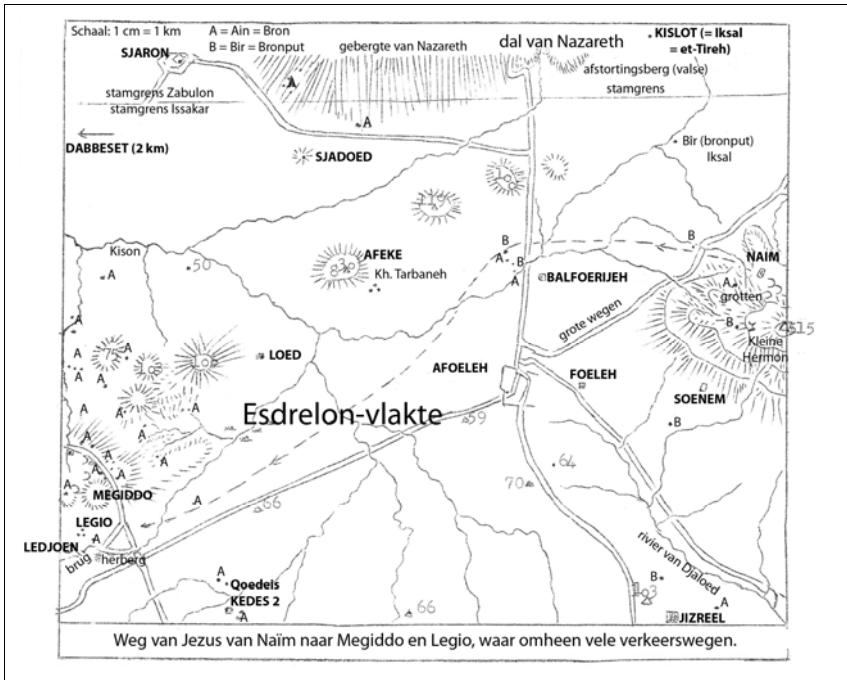
De vader die een goede man was, verzette er zich niet tegen. Integendeel, hij beleefde zulk een vreugde aan wat zijn zoon hem over Jezus vertelde en aan zijn heilig verlangen om Hem te volgen, dat hij op het volgende paasfeest 10 lammeren ten tempel bracht. Zij waren op dit feest allebei te Jeruzalem, maar kwamen nog niet tot Jezus. De vader werd pas na de Hemelvaart door Joannes (de evangelist) gedoopt.

2266.

Toen Jezus op zijn reis voorbij de baden van Betulië kwam en Natanael Chased daar onder de vijgenboom aanzag (fasc. 9, nr. 204), was ook Bartolomeüs daar en werd eveneens door Jezus aangeblijkt en door zijn oogslag getroffen.

Ik meen dat Bartolomeüs ook bij Natanael was, toen deze door Filippus uit zijn huis gehaald en tot Jezus op de weg geroepen werd. Hij kwam, doch bleef op enige afstand staan (fasc. 12, nr. 374).

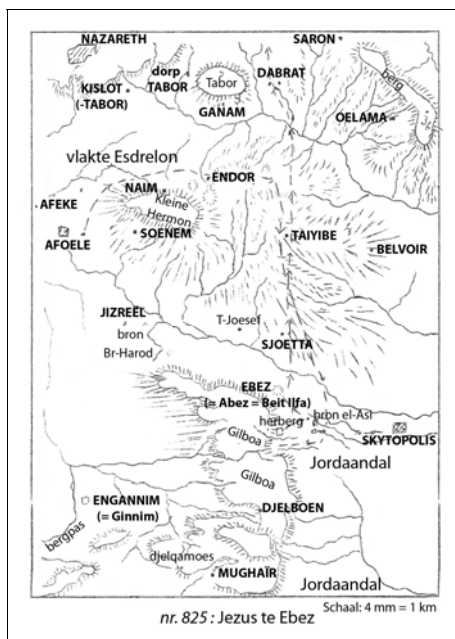
Ik zag dat ook Lukas zich eens te Dabbeset bij Bartolomeüs ophield en schilderde en ik hoorde hen over Jezus spreken.

Bartolomeüs had hier een betrekking als schrijver; een dochter van de broer van zijn vader of van zijn moeder bestuurd zijn huishouding. Door zijn ambt was hij met Natanael, Tomas en Simon de IJveraar goed bekend.

Toen Jezus vóór het eerste paasfeest – Hij had reeds ongeveer 8 apostelen – naar een stad niet ver van Dabbeset ging, zonderden zich Filippus, Natanael en Simon de IJveraar af op de weg en gingen naar Dabbeset.

(Dit feit is waarschijnlijk in te schakelen in fasc. 13, nr. 411; en de stad is Kislot).

Zij bezochten er Bartolomeüs en nodigden hem uit om mee te gaan en de wonderen van hun Meester te beschouwen en zijn lering te aanhoren. Hij ging ook mee. *Jezus ging toen door een woudgewest en men had hele rijen zieken aan weerskanten van de weg onder tenten gelegd. In het voorbijgaan genas Hij er zeer vele van.*

Deze wonderen zag Bartolomeüs, hij beluisterde Jezus ook in de school, maar sprak nog niet met Hem. Hij bleef ook niet bij Hem, maar keerde naar Dabbeset terug.

2267.

Wanneer Jezus na het eerste paasfeest van de doopplaats aan de Jordaan met zijn leerlingen naar Samaria (of door Samaria) trok,

kwam Bartolomeüs op de terugweg van de doop van Joannes tot de leerlingen en Andreas sprak met hem over Jezus, en ging dan ook tot de Heer zelf en sprak met Hem over Bartolomeüs, want hij had een zwak voor geleerden, die hij Jezus gaarne tot leerlingen voorstelde. Toen Bartolomeüs (bij deze gelegenheid) voorbij Jezus ging, wees Andreas hem aan Jezus aan en *Jezus sprak: "Ik ken hem, hij zal komen."* (fasc. 13, nr. 460).

Later vertelde Bartolomeüs dit aan Tomas en voortaan was Jezus dikwijls het onderwerp van hun gesprekken. Tomas had een broer met name Taddeüs, die te Afeke de houthandel van zijn vader had overgenomen; maar hijzelf studeerde en was een streng en hardnekkig man. Zij hadden ten gevolge van hun handel dikwijls zaken te Dabbeset te doen.

Eens zag ik dat Tomas en Simon Kananeüs op de sabbat een bezoek bij Bartolomeüs hadden afgelegd. Zij gingen bij de synagoge van Dabbeset op een lustplaats wandelen en hun gesprek liep over de wonderen van Jezus en de gevangenschap van Joannes de Doper.

Dabbeset was een kleine handelsstad, waardoor een baan naar de zee liep. Daar bloeide ook de zijdenijverheid en er waren vele naaisters die franjes, zomen, priesterklederen, tempelgewaden, tapijten en versieringen maakten. *Toen Jezus eens in het gewest van Dabbeset kwam, bezocht Hij Bartolomeüs in zijn huis en nam hem onder zijn apostelen op. Hij zegende hem en legde hem de hand op.*

Bartolomeüs zegde aanstonds zijn ambt op dat de broer van zijn nicht overnam en hij volgde Jezus.

De reden waarom men hem Bar-tolomeüs noemde, was, dat Jezus hem altijd met de naam 'zoon (= bar) van Tolmai' aansprak. Zijn eigenlijke naam was de naam van één van de 12 stammen, namelijk Neftali.

Ik meen dat hij de negende onder de apostelen geweest is, want Matteüs, Tomas en Judas werden na hem geroepen. Toen de apostelen zich na de gevangenneming van Jezus verspreidden, vluchtte Bartolomeüs naar zijn vader; zijn moeder was reeds dood.

2268.

Nadat de apostelen uit elkaar gegaan waren, om zich naar hun apostolaatsveld te begeven, heb ik hem eerst in het Oosten in het uiterste Indië gezien, waar de mensen hun ouders zo eren. Zij kregen hem zo lief, dat zij hem vader noemden. Hij maakte er zeer vele bekeerlingen en liet er ook leerlingen achter.

Daarna trok hij door het westelijk gedeelte van Japan, waar ook Tomas geweest is, doch deze preekte meer in Indië, tot diep in het noorden.

Vandaar trok Bartolomeüs door Arabië en over de Rode Zee naar Abessinië, waar hij de regerende koning bekeerde. Deze heette Polymius en was, gelijk zijn hovelingen en nog veel andere mensen, wit van kleur, maar het gros van zijn volk bestond uit Moren. De vader van die koning was afkomstig uit het Babylonische rijk en had zijn landgebied onder zijn 3 zonen verdeeld.

In een visioen zag ik die koning al zijn landen afreizen om ze onder zijn 3 zonen te verdelen. Hij stamde ook nog af van die koning, die de laatste profeten zo vervolgd en slechts 5 jaren geregeerd had. Hij was een goede man en reisde ook door Egypte, waar die verbazende oude muren zijn (van de Rode Zee tot de Middellandse Zee?), alsook het land waar de huizen zo hoog zijn en de kinderen hun ouders zo eren. Dit laatste beviel mij ten zeerste.

De koning (vader van Polymius) aanbad iedere morgen de opgaande zon. Ik herinner mij bij de landverdeling en uit het ganse visioen de namen: Medië, Arabië, Egypte, Armenië en meer dergelijke, en ook, zo me dunkt, Abessinië.

Ik bekwam een openbaring als had de koning van het Rijk van Christus gehoord en aan zijn zonen daarover verteld. Één van hen antwoordde toen: “Wat mij betreft, ik wens voor mijn deel het Rijk van Christus, indien ik het kan bekomen!”⁶⁴

⁶⁴ Als commentaar plaatsen wij hier slechts een drietal bemerkingen, die eerder problemen oproepen dan uitleg verstrekken, want over het leven van deze apostel is heel weinig met zekerheid bekend.

- a) Hetgeen Katarina over de apostolische reizen van Bartolomeüs zegt, komt in het algemeen treffend overeen met wat wij er over lezen bij de oude kerkelijke schrijvers, waaruit ook de auteur van Bartolomeüs' levensschets in *Petits Bollandistes* heeft geput.

Toch stellen wij verschillen vast.

Het voornaamste is dat zijn koninklijke bekeerling Polymius niet regeerde over Abessinië – ook K. drukt dit niet stellig, maar aarzelend uit – doch, enige tijd ten minste, over Klein-Armenië.

In nr. 2268 lezen wij kort na elkander deze 2 uitdrukkingen:

- En ook, zo me dunkt, Abessinië.
 - En nog: land, dat naar mijn mening, Abessinië was.
- b) De vader van de bekeerde koning Polymius of Polemon II (de Tweede), droeg dezelfde naam Polymius, nader bepaald: de Eerste.

Deze stierf in het jaar 8 vóór de christelijke tijdrekening.

Volgens *Larousse du XXe Siècle* heeft hij geregeerd over 3 landen:

- sinds 37 vóór Christus over het oostelijk gedeelte van het oude koninkrijk Pontus en
- sinds 14 vóór Christus, bij de gratie van keizer Augustus, ook over Klein-Armenië en
- het koninkrijk van Bosforus.

Dat Polymius II ooit gezegd zou hebben: “Ik verkies voor mijn deel het Rijk van Christus” (= de Messias) wordt begrijpelijk, doordat hij, om te kunnen trouwen met de Joodse Berenice (over wie wij lezen in *Hand. 25, 13*) zich had laten besnijden en de Joodse godsdienst had aangenomen.

Het ligt dus voor de hand dat hij met de Joodse Messiasverwachting vertrouwd was en hierin vond Bartolomeüs het aanknopingspunt voor de lange gesprekken, die hij met Polymius voerde, waarvan K. in deze levensschets gewag maakt.

Na de dood van de vader zag ik de landen onder de zonen verdeeld worden. Ik zag Bartolomeüs in dat land komen en na hem, doch uit een andere richting, ook Matteüs.

Ik zag dat Bartolomeüs in een stad van dat land, dat naar mijn mening Abessinië was, een dode opwekte, die men uit de stad naar de begraafplaats droeg.

Ik zag ook dat hij hier een bruidspaar, dat van de duivel der ontucht bezeten was, verlost en uit een menigte razenden vele duivelen uitdreef.

2269.

Daarna zag ik hem in een andere stad, die, behalve het paleis van de koning en enige grote gebouwen, weinig vaste huizen had; de meeste waren tentwoningen en lichte gebouwen in vlechtwerk. In de afgodentempel waren vele zieken, die op andere tijden door de afgoden (zo meenden de heidenen) genezen werden, maar sedert de aankomst van Bartolomeüs was de afgod verstomd. De

Bij Flavius Josephus lezen wij dat deze Polemon II, toen koning van Cilicië, het Jodendom verzaakte en ook dat Berenice hem verliet en sindsdien weerom verbleef aan het hof van haar broer koning Agrippa II.

Aangaande hun beider motieven geeft Flavius Josephus ons geen zekerheid. Zou Polemon's bekering tot het christendom met deze feiten soms verband kunnen houden?

Hij stierf in het jaar 74 van onze tijdrekening.

- c) Er bestaan veel uiteenlopende meningen over het leven en apostolaat van Sint-Bartolomeüs; ook over het tijdstip, de plaats en de wijze van zijn marteldood.

Zeer verspreid is het verhaal dat de huid hem afgestroopt werd op bevel van Astyages, broer van de bekeerde koning en wel in Albane, grensstad in Armenië niet in Abessinië!!

Het zij verre van ons, te menen dat wij met deze kleine studie of deze enkele bedenkingen de problemen omtrent het leven van de H. Bartolomeüs hebben opgelost; ze zijn eenvoudig niet op te lossen.

Wat we vooral beogen en wensen is dat de lezer uit de treffende lessen die in het verhaal besloten liggen, geestelijk voordeel moge trekken.

priesters ondervroegen nu een andere afgod naar de reden daarvan en zijn orakel luidde dat het was omdat zich een dienaar van de ware God in de stad bevond, die de afgoden het zwijgen oplegde; meteen beschreef hij hun Bartolomeüs, zodat zij hem zochten en hem door een bezetene vonden, die riep: “Deze man doet me schier verbranden!” Dit riep hij, terwijl Bartolomeüs de duivel uit hem dreef.

Toen de koning van dat land dit vernam, liet hij Bartolomeüs tot zich brengen, opdat hij zijn dochter zou genezen: ze lag razend in de boeien.

Bartolomeüs liet ze voor zich brengen en beval dat men haar van haar ketenen zou ontdoen. Men aarzelde in het begin, want niemand waagde het de razende aan te raken, omdat zij de mensen beet met haar tanden. Maar Bartolomeüs drong aan: “Ontbind haar, want de duivel in haar is gebonden!” Nu maakten zij haar voeten los en ook de duivel moest uit haar wijken en zij zonk in onmacht neer; men bracht haar op het bevel van Bartolomeüs weg naar het bad; zij werd gezond, zwoer de afgodendienst af en liet zich dopen.

Ik zag bovendien een huis vol vrouwen, witte en zwarte en allemaal van de duivel bezeten; zij lagen in een lang gebouw met een arm, en andere daarbij nog met een voet aan de muur vastgeketend; zij raasden op de erbarmelijkste wijze en wierpen en wentelden zich heen en weer. In hetzelfde huis had ook de dochter van Polymius gelegen, doch afgezonderd.

2270.

Deze geesteszieken hadden perioden van kalmte en dan werden zij door de bewakers uitgelaten en in geval van nood weerom vastgeketend. Bartolomeüs genas ze alle en ik zag dat zij op een open plaats tot hem gebracht werden, waar hij hen onderrichtte en de afgoden liet afzweren.

Daarna doopte hij ze aan een grote springbron vóór het paleis van de koning. Deze bron had een zeer groot waterbekken en een zeer

sierlijke metalen verhoging of opzetstuk (*Aufsatz*), waaruit het water in vele stralen uitspoot. De voorgaande gedoopten moesten telkens de handen leggen op de volgende dopelingen. Ik zag het volk over deze genezingen opgetogen, maar de afgodendienaars zeer woedend.

De koning wilde aan Bartolomeüs heerlijke geschenken in goud en klederen geven, maar de apostel verborg zich en daarna werd op zijn verzoek alles aan de armen uitgedeeld.

Ik zag Bartolomeüs zich vaak lang met koning Polymius onderhouden. Deze ondervroeg hem grondig en ik zag dat hij Bartolomeüs dikwijls verliet om allerlei grote geschriften na te slaan en te onderzoeken. Maar de apostel had een rol bij zich die het Evangelie van Matteüs was en waaruit hij hem antwoordde.

Hij zei hem ook dat die mensen door de duivel in het afgodsbeeld eerst ziek gemaakt en dan genezen werden, opdat zij aan die gruwelijke dienst geboeid zouden blijven.

“Maar nu de duivel zelf in de naam van Jezus Christus gebonden is”, zo vervolgde en besloot Bartolomeüs, “kan hij in het beeld niet neer werken, en ik wil u dit alles aantonen, indien gij de tempel aan de ware God wilt toewijden en u met geheel uw volk tot het ware geloof wilt bekeren en u laten dopen.”

De koning riep al het volk in de tempel bijeen en terwijl de priesters offerden, riep satan uit het beeld: “Doet dit niet, want door de Zoon van God ben ik gebonden.”

2271.

Bartolomeüs beval hem al zijn leugens met de genezingen te bekennen en hij bekende alles door de mond van het beeld. Hierna hield Bartolomeüs vóór de tempel in de open lucht een toespraak tot het volk en gaf satan het bevel zich in zijn ware gedaante te vertonen, opdat zijn vereerders mochten zien wat voor een god zij aanbaden. Satan vertoonde zich als een vreselijk zwart wangedrocht in mensengestalte en voer vóór hun ogen in de aarde.

Hierop liet de koning alle afgodsbeelden neerhalen en verbrijzelen⁶⁵.

⁶⁵ Wij komen nog even terug op een bijzonderheid in het leven van de H. Bartolomeüs.

Hier is gezegd dat koning Polymius, nadat de apostel hem de satan in zijn ware gedaante had getoond, de afgodsbeelden liet neerhalen en verbrijzelen, Bartolomeüs hierop de heidense tempel inwijdde tot een kerk en tenslotte de koning met zijn familie en geleidelijk met geheel zijn leger doopte.

Wij zegden ook in het commentaar hiervoor (onder puntje a) dat het voor de hand ligt dat Katarina Armenië en niet Abessinië heeft moeten bedoelen.

Dit wordt nog bevestigd door een feit, bevat in de Armenische traditie, nl. (en dit volgens de Armenische geschiedschrijver Mozes van Chorena, van wie wij deze passage overnemen en die zelf steunt op een Armenisch auteur uit de 5e eeuw, met name Elizeüs), nl. het feit dat gevonden wordt bij Eugène Boré in zijn *Géogr. Anc.* blz. 198, 199:

“De apostel Bartolomeüs evangeliseerde dit land, triomfeerde over de macht van de duivel, haalde hun tempel neer, die aan de godin Anaïs toegewijd was en bouwde een kerk te Gangavar bij de bronnen van de Tigris.

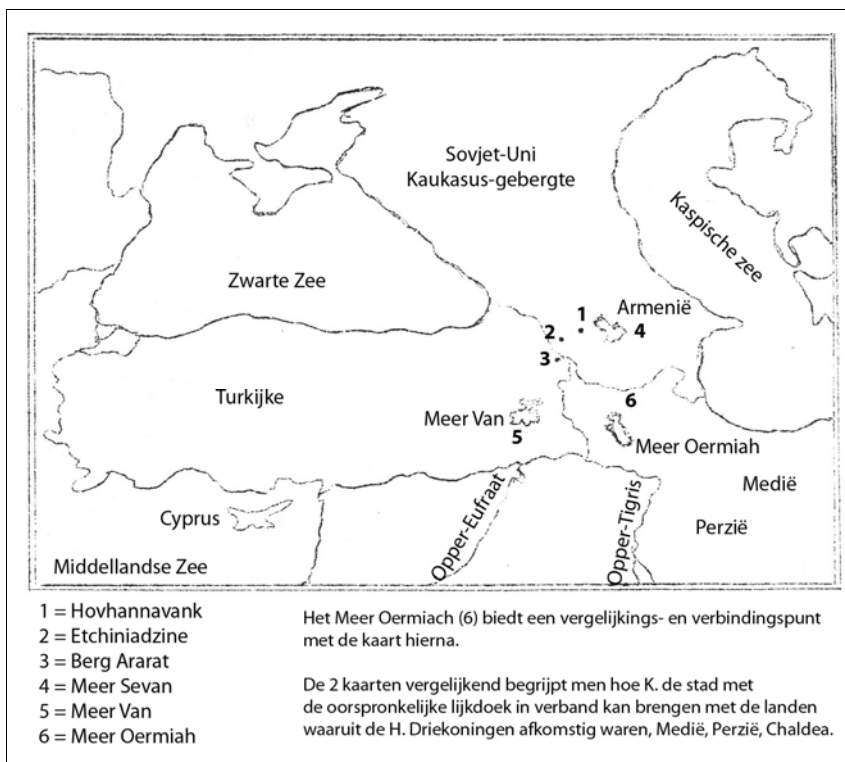
Deze kerk werd gesteld onder de aanroeping van de H. Maagd, van wie de apostel een miraculeus beeld toevertrouwde aan de zorgen van de zusters van Oesgan, Ormuztad en Makovder.

Later werd aan die plaats de naam Hokeatz-Vank gegeven.”

Hokeatz-Vank ligt zowat 60 km ten zuiden van de stad en het Meer Van en 100 ten westen van het meer Oermiah (zie kaartje in fasc. 32, nr. 1985, voetnoot 175; alsook hierna).

Het land is vol afgrijselijke bergen (*des montagnes affreuses*).

Hebben deze de zienster soms niet aan het hooggebergte van Abessinië doen denken? (De gegevens zijn ontleend aan de oude D.B. publié par M. l'abbé Migne, Barthélémy).

Bartolomeüs wijdde de tempel in tot een kerk, doopte de koning met zijn familie en bekeerde en doopte ook van lieverlede (= langzamerhand, beetje voor beetje) geheel zijn leger. Hij predikte, genas de zieken en werd door het gehele volk zeer bemind. Ik zag de doop toegediend worden. Bartolomeüs zegende de bron; de dopelingen in een kring, hielden hun hoofden onder de waterstraal; 2 reeds gedoopten legden elke dopeling de handen op en Bartolomeüs zegende hen al biddend.

Na dit tijdstip werd Bartolomeüs door een waarschuwing van de hemel tot het sterfbed van Maria geroepen.

Gedurende zijn afwezigheid wendden zich de afgodenpriesters tot Astiages, de broer van Polymius en klaagden Bartolomeüs bij hem aan als een tovenaars. Toen deze nu, na de samenkomst der Apostelen, naar dit land terug wilde keren, werd hij, alvorens zijn bestemming bereikt te hebben, vastgegrepen en vóór Astiages gebracht.

Deze zegde hem: “Ge hebt mijn broer verleid om uw God te aanbidden; ik wil u leren aan de mijne te offeren.” Bartolomeüs antwoordde: “De God die mij de kracht gegeven heeft aan uw broer de satan te tonen en hem, vóór zijn ogen naar de hel terug te drijven, geeft mij ook de kracht om uw afgoden te verbrijzelen en u tot het geloof te dwingen.”

2272.

Aanstands hierop bracht een bode de tijding dat de afgod van de koning te pletter gestort was. De koning scheurde woedend zijn klederen (teken van rouw, smart, verontwaardiging) en hij gaf het bevel Bartolomeüs te geselen. Hierna werd de apostel aan een boom gebonden en de huid werd hem afgetrokken, doch onder deze foltering hield hij niet op het Evangelie met luide stem voort te verkondigen totdat de beulen hem met een kort zwaard de hals doorstaken. Zij stroopten hem verder vanaf de voeten de huid geheel af en gaven ze hem in de hand. Na zijn dood wierpen zij zijn heilig lichaam ten prooi voor de dieren, maar in de nacht werd het door de nieuw bekeerde mensen weggehaald.

Ik zag dat koning Polymius hem met vele mensen ging halen en hem een eervolle begrafenis bezorgde. Boven zijn graf werd ook een kapel gebouwd.

2273.

Maar de heidense koning en de priesters, die Bartolomeüs verraden hadden, werden na dertien dagen volslagen razend; zij vluchtten naar Bartolomeüs' graf en riepen hem aan om hulp. De heidense koning bekeerde zich, maar de afgodendienaars stierven een vreselijke dood.

Van al deze gebeurtenissen moet ergens iets beschreven staan, maar deze verhalen zijn door de onbekendheid met die landen en door latere omwerkingen van onvoorzichtige, weinig onderlegde schrijvers jammerlijk onverstaanbaar en onbetrouwbaar geworden. De geleerden willen ze niet voor waar en echt erkennen, omdat zij de aard van de wonderen bij de heidenen niet kennen; deze wonderen zijn absoluut anders en veel geweldiger dan de wonderen bij de Joden, omdat ze tegen de volle toverij en ongebreidelde bedriegerijen van de duivel gericht waren (cfr. Joa. 14, 12; I Kor. 14, 22).

Ik heb ook de bekeerde koning gezien, hoe hij daarna arm werd en verlaten was. In zijn armoede en nood dacht hij aan het rijk van Christus dat hij van zijn vader begeerd had. Ik zag ook dat, terwijl die koning in een kerk aan het bidden was, een rijke vrouw daar binnenkwam, die de belofte gedaan had aan de eerste behoeftige mens die zij ontmoeten zou, de helft van haar goederen te geven. Zij ontmoette het eerst deze koning en zo geraakte hij uit zijn nood en werd later door Matteüs, die in het land kwam, tot priester en bisschop gewijd. Ik geloof ook dat hij later een martelaar geworden is.

Mij werd ook getoond dat aan Bartolomeüs een bijzondere geneeskracht in wanhopige gevallen, en speciaal tegen lamheid, verleend is.

Uitbreiding van de Kerk. – Levensschetsen van heiligen uit Jezus' tijd (vervolg)

De H. Tomas.

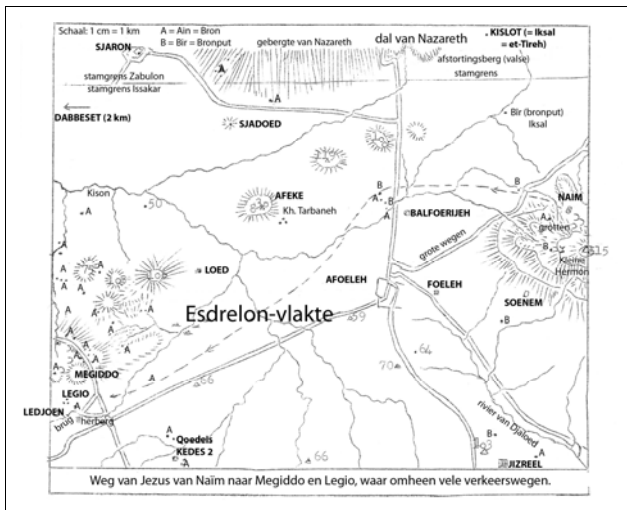
(verteld op 21 december, zijn feest, 1820)

Deze datum, 21 december, maakt het begrijpelijk waarom in het openbaar leven van Christus op deze dag in fasc. 28, nr. 1614, slechts een paar regels over Jezus meegedeeld zijn. Katarina's tijd was beperkt en ze heeft slechts over Tomas kunnen spreken.

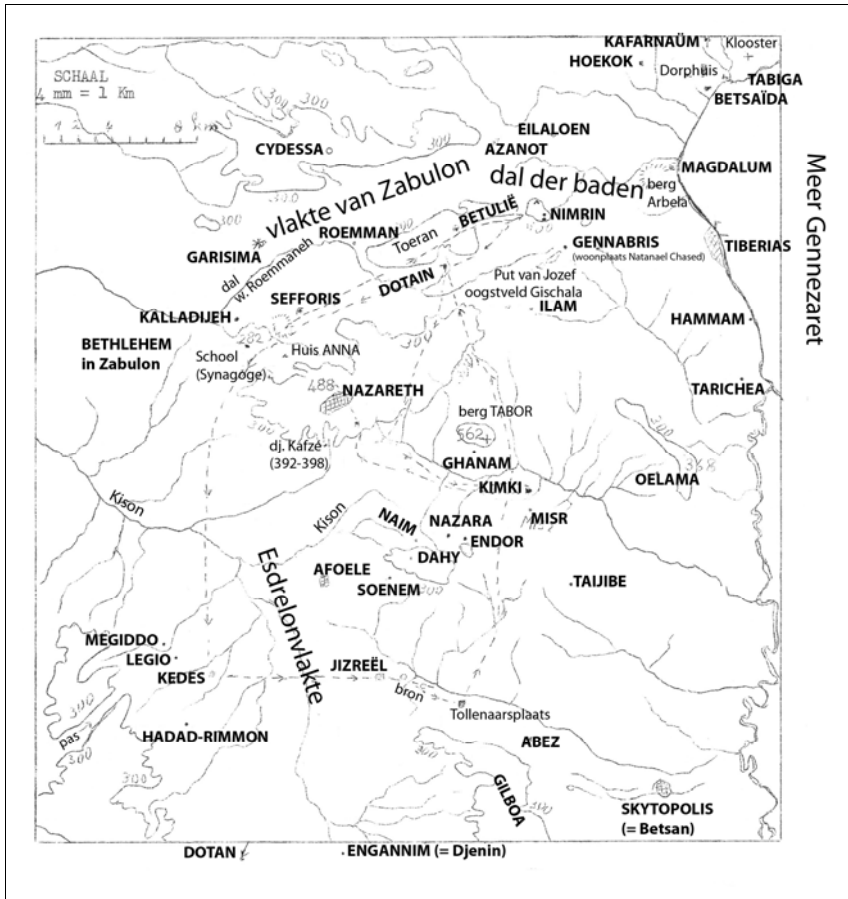
Bijzonderheden over Tomas' leven en reizen.

2274.

De ouders van Tomas leefden in Afeke, een stad tussen Legio en Jizreël aan een riviertje gelegen. De 3 steden lagen in de vorm van een klaverblad. Door Afeke liep een drukke karavaan- en handelsweg.

(Afeke, 10 km ten zuidzuidwesten van Nazareth, 3 km ten noordoosten van Loed; het werd ten naaste bij vereenzelvigd met Kh. Tarbaneh, zie fasc. 13, nr. 431 (14 maart), waar K. er hetzelfde over zegt).

De vader van Tomas dreef handel en had deel in de scheepsvaart aan de kusten van de Middellandse Zee; de ingevoerde handelswaren van de doortrekkende kooplieden bracht hij verder tot hun bestemming.

Met Tomas kwam een tweelingbroeder ter wereld en zijn moeder stierf in zijn geboorte. De vader hertrouwde en deze stiefmoeder gaf Tomas een zuster en 2 broers.

Na de dood van de vader hertrouwde ook de stiefmoeder en nog zo jong had Tomas stiefouders en werd hij bij een broer van zijn vader, die tot een sekte behoorde, streng opgevoed. Door de handel van zijn ouders en verwanten kwam Tomas reeds vroeg in aanraking en betrekking met vreemdelingen uit verschillende volkeren.

Hij wist veel van hun aard en karakter, van hun levenswijze en verschillende talen en is misschien daarom later zeer ver naar Indië gezonden geworden.

Zijn opvoeding werd de oorzaak van zijn eigenzinnigheid; hij wilde van alles bewijzen hebben. Hij veranderde dikwijls van beroep, want hij was afwisselend bij de scheepsvaart, bij de handel en ook bij de visserij aan het Meer van Galilea, waar hij met de latere apostelen voor het eerst in aanraking kwam.

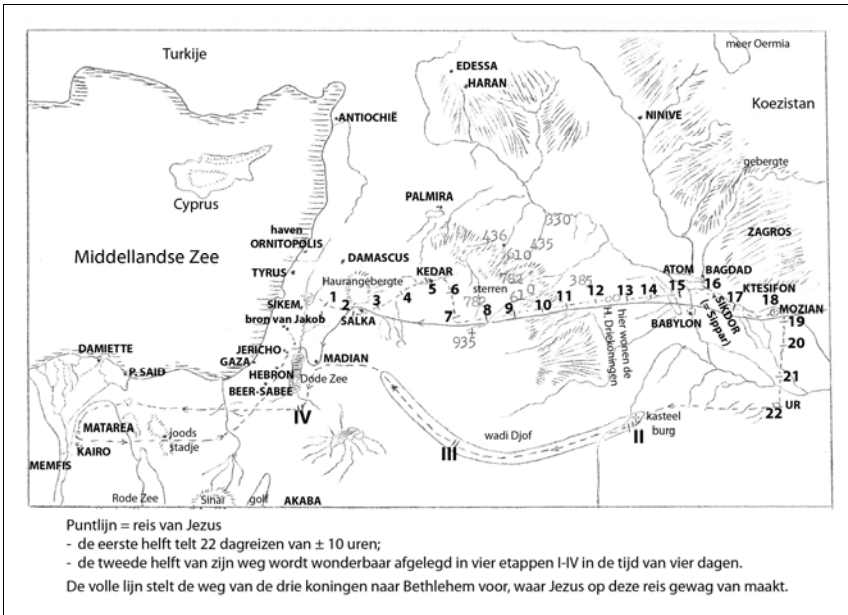
2275.

Later begon hij te Safed in allerlei Joodse wetenschappen te studeren en bezocht hij de scholen van de Farizeeën, zonder zelf een Farizeeër te worden. Daarna kwam hij in een zoekend leven, was nu eens thuis, dan weer bij Bartolomeüs en Natanael. Door dezen bekwam hij, naar ik vermoed, een betrekking als schrijver.

Tomas was ongeveer 3 jaren ouder dan Jezus. Toen de Heer, ongeveer in zijn twintigste jaar naar de tempel ging, reisde ook Tomas erheen en zag Jezus, doch sprak nog niet met Hem. Deze reis werd de aanleiding tot een ommekeer ten goede in zijn leven, want Tomas kwam daardoor in nauwere betrekking met Jakobus de Mindere, die een Esseen en zeer deugdzaam man was en die hem veel over Jezus vertelde. Dit betekende voor Tomas het begin van een ernstiger en dieper godsdienstig leven.

In Jezus' dertigste jaar woonde Tomas te Arimatea en oefende daar het schrijversambt uit. Daar vernam hij geruchten over Jezus en Joannes de Doper, maar hij hechtte er in het begin weinig geloof aan (zie fasc. 27, nr. 1538).

Drie jaren na de reis van Jezus tot de H. Driekoningen zag ik Tomas met de apostel Taddeüs, met de leerlingen Cesar en Silvanus, met de zoon van de hoofdman van Gischala en met nog 2 anderen in het land van de H. Driekoningen komen en de mensen dopen op de wegen, die ik Jezus nu in mijn tegenwoordige beschouwingen dag aan dag zie bewandelen. (Jezus besteedde de maanden oktober, november en december aan deze reis). Maar Tomas kwam er niet van bovenaf in, zoals Jezus (die min of meer uit noordelijke richting kwam, nl. na een omweg noordwaarts naar Kedar), maar Tomas kwam meer uit zuidelijke richting opwaarts (noordwaarts).

Ik zag hem in het tentenverblijf van Mensor. Hij werd plechtig ontvangen, maar toch niet gelijk Jezus, omdat deze mensen nu eenvoudiger in hun gebruiken geworden waren.

2276.

In hun tempel zag ik alles veranderd; hij bevatte geen enkel afgodsbeeld, geen sterrenhemel meer, maar ik zag er nog het kribje, met nu ook een ezel erbij. Ook vond ik er het beeld van het Lam Gods en het altaar met de kelk terug.

Ik was getuige van de doop van Mensor en van de andere oude koning en van de voornaamsten van de familie; samen waren ze wel met hun twaalf. Een groot bekken werd op het eilandje van de bron vóór het tentkasteel geplaatst en water uit de springbron erin gelaten. De apostel zegende het; de dopelingen bogen er het hoofd boven en 2 medegezellen van Tomas legden elke dopeling de rechterhand op de schouder. Tomas gebruikte een bosje (waarschijnlijk van kruiden, b.v. hysop), dat hij in het bekken doopte en waaruit hij het water op het hoofd van de dopelingen liet neervloeien. Hierna, wanneer er reeds verscheidene gedoopt waren, legden deze gedoopten de hand op de volgende.

Ik zag achtereenvolgens allen gedoopt worden, die hier nog woonden, o.m. Kuppes en de andere vrouwen.

Bij deze doop zag ik de H. Geest als een gevleugelde lichtgedaante in de vorm van een duif, alsook een engel op de dopelingen neerzweven en zich over hen uitstorten.

2277.

De lijken van hun doden en vooral van de gestorven koning zag ik nog in hun graven liggen, zoals vroeger. Vóór de grafdeur van de laatste zag ik de tak staan en, zoals eertijds, de duif daarop zitten. Hij kon nu reeds 12 jaren gestorven zijn, want bij Jezus' bezoek hoorde ik dat hij toen reeds 9 jaren overleden was.

Ik zag Tomas in dit graf gaan en dat hij, wat ik vroeger, dunkt mij, niet gezien had, hem als een wit masker van het aangezicht

nam en dit met gezegend water waste, maar hierbij zag ik geen handoplegging. Het hoofd was nog met de huid, die bruin was, overtrokken.

Ik heb deze nacht ook gezien dat zij na de doop niet in de tempel, maar er vóór in de open lucht, een dankplechtigheid hielden.

Ik heb alle namen geweten, maar ben deze weer vergeten, uitgenomen dat

- Mensor na de doop de naam Leander, en
- Teokeno, de oude zieke koning, die van Leo ontving.

Ik zag ook dat zij naderhand hun woongebied aan anderen overlieten, die geen deel aan de uitwijking namen, en dat zij in 3 scharen verdeeld wegtrekken.

De schaar der aanzienlijksten kwam op het eiland (Kreta), waar Dionysius, de areopagiet, en ook Karpus geweest zijn (cfr. fasc. 27, nr. 1582, voetnoot 821; en verder de nrs. 2317-2318)⁶⁶.

Ik zag Tomas op geheel zijn missietoht, ja, zelfs in de heidense wijk van Kedar dopen, maar in Chaldea, waar zij de besloten tuin hadden (nl. te Sikdor; fasc. 28, nr. 1606) en in de stad waar ik Jezus nu zie (nl. Mozian en Ur; fasc. 28, nr. 1610), werd niet gedoopt, omdat de mensen er nog niet rijp toe waren.

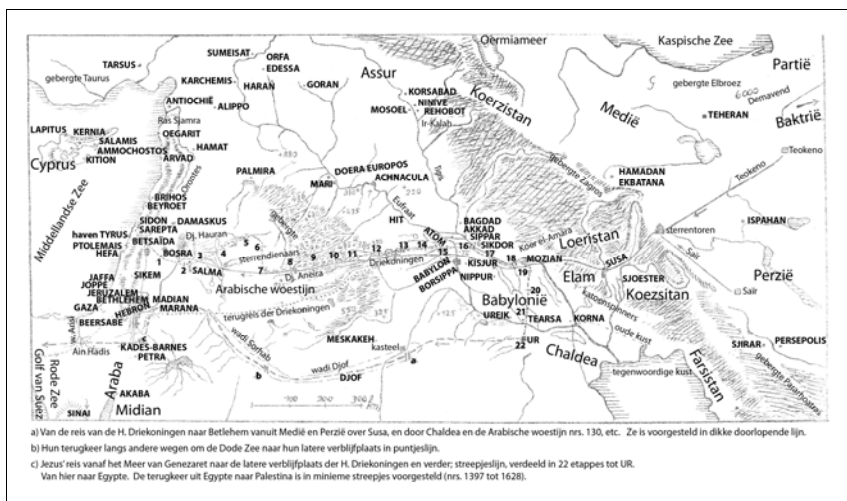
Maar ik meen dat Taddeüs na Maria's dood, op zijn tocht naar Perzië hen gedoopt heeft.

Na deze reis zond Tomas (zijn mede-apostel) Taddeüs met een brief naar koning Abgar om hem te genezen; hij had zijn ziekte *door een openbaring van de Heer vernomen*⁶⁷.

⁶⁶ Katarina bevestigt dit meermalen (cfr. nr. 2318, voetnoot 99).

⁶⁷ Volgens Eusebius was deze Taddeüs een leerling, niet de apostel Taddeüs, zoals wij kort hiervóór nog gezien hebben.

Overall waar Tomas kwam, deed hij grote wonderen, stelde leraars aan en liet daar ook een leerling achter. Hijzelf reisde verder tot in Baktrië. Hij kwam hoog in het noorden boven China, waar Rusland (Siberië) begint, bij zeer wilde mensen.

In Baktrië en bij de aanhangers van de leer der Glandssterre (Zoroaster) ging het hem buitengewoon goed. Hij drong zelfs door tot in Tibet. Uit het verre land boven of voorbij Baktrië bracht Tomas de dienaar mee, die ik zo buitenlands, slaafs en vroom-gehoorzaam in zijn gedrag te Efeze zag, toen Tomas bij de dood van Maria daar kwam. Hij kwam toen nochtans niet uit de verste gewesten, waar ik hem nu heb zien gaan preken. Ik heb die dienaar in het vervolg bestendig bij hem gezien. Hij kon verbazende lasten dragen en sleepte stenen aan, als Tomas een kapel bouwde.

Later heb ik Tomas niet alleen nog in Indië, maar ook op een eiland bij zwarte mensen, en ook in Japan gezien en daar heb ik profetiën van hem gehoord, betreffende het lot van de godsdienst in dat land. (Dit komt verder terug in fasc. 36, nr. 2285).

Tomas zag er tegen op naar India te gaan. Hij had, alvorens er naartoe te trekken, vaak dromen dat hij in Indië grote en prachtige paleizen bouwde. Hij begreep niet aanstonds de betekenis van die dromen en verwierp ze, omdat hij geen bouwmeester was. Maar de inwendige aandrijving die hem naar Indië stuwde, waar hij vele zielen zou bekeren en winnen, liet hem niet los.

Zijn apostolaat in dat land was bedoeld door het bouwen van die schone paleizen. Hij deelde zijn twijfel aan Petrus mee en deze sprak hem moed in en overhaalde hem om zich naar Indië te begeven.

Hij vertrok langs de Rode Zee en hij kwam ook op het eiland Sokotora, en preekte daar het Evangelie, doch bleef er slechts korte tijd.

(Verder geven wij als commentaar alles achter mekaar, wat wij over Tomas uit de kerkelijke schrijvers weten, zonder te kunnen zeggen in hoever dit alles betrouwbaar is).

In de tweede stad in Indië, waar Tomas kwam, vond hij een groot feest bereid. Hij predikte en genas zieken. Hierop verleenden de koning en vele mensen hem gehoor; hij won er zovele aanhangers, dat een jeugdige afgodenpriester een grote haat tegen hem opvatte en hem midden in een sermoen in het aangezicht sloeg. Maar Tomas was zeer zachtmoedig en bood hem ook zijn andere wang aan en dankte zijn belediger. Dit maakte op de koning en het hele volk een zeer diepe indruk; zij aanzagen Tomas voor een zeer heilig man en zelfs de afgodendienaar bekeerde zich. Zijn hand werd met de wonden van de melaatsheid bedekt, maar Tomas genas die en de bekeerde werd nu zijn trouwste en ijverigste aanhanger.

Tomas bekeerde ook de dochter van de koning en haar man – deze laatste was bovendien door de duivel bezeten – en nu reisde de apostel van hier naar het Oosten. Nadat de dochter van de

koning een kind ter wereld had gebracht, beloofde zij, ja, ook haar man de kuisheid en ze deelden al hun goed aan de armen uit.

Dit verbitterde de vader, die beweerde dat Tomas een tovenaarskind was, maar zij bleven bij hun besluit en verspreidden overal de eenvoudige leer van Jezus Christus, zoals zij deze ontvangen hadden en maakten vele bekeerlingen. Zelfs haar vader werd eindelijk bewogen en liet Tomas verzoeken terug te keren. Hij kwam, want bij het afscheid had hij hun gezegd: "Ik zal u weldra weerzien!" De koning liet zich nu met een groot deel van zijn volk dopen, ja, later werd hij zelfs nog diaken en begaf zich tot de heilige koningen. Ik meen dat hij nog priester geworden is; zijn zoon bestuurde een kerk.

Verschijsning van Christus aan Tomas. – De apostel wordt gevangen genomen.

2280.

Ik zag Tomas in een andere stad, die ook aan de zee lag, en ik zag dat hij weer wilde keren; ik meen dat het niet ver was van het land, waar later ook Xaverius is geweest.

Maar Jezus, die hem verscheen, beval hem zijn reis tot nog dieper in Indië voort te zetten.

Tomas aarzelde, omdat het volk waar hij naartoe moest, zo ruw en wild was, *maar Jezus verscheen hem een tweede maal en zegde hem vermanend: "Tomas, mijn apostel, als een tweede Jonas vlucht gij voor mijn aangezicht. Ga waar ik u heenzend, Ik zal met u zijn; grote wonderen zullen door u geschieden.*

In de oordeelsdag zal je naast Mij staan als een getuige van wat Ik voor die mensen gedaan heb."

Dit herinner ik me nog van deze verschijning. (Aanstands worden die wonderen verhaald).

In die stad moest een paleis gebouwd worden; iedereen moest eraan meewerken. Ik zag vele arme dwangarbeiders en aan niemand werd loon uitbetaald. Zij werden integendeel ontzettend verdrukt en mishandeld. (Oudtijds mochten in het despotische Oosten onderdanen die door de staat voor openbaar dienstwerk of dwangarbeid opgeëist werden, zich gelukkig achten, wanneer hun voldoende rust en eten gegeven werd. De menselijke persoon werd door de staat als een ding en eigendom beschouwd).

Tomas leerde voor deze grote menigte sjuowers en bouwers en ook de koning luisterde enige malen naar zijn predicaties. Wanneer Tomas de parabelen van het bouwen in zijn toespraken zeer welsprekend en indrukwekkend herhaalde, ging de koning menen dat die predikant een zeer bekwaam architect moest zijn; hij vertrouwde hem zijn bouwwerk toe, stelde hem grote sommen ter hand en reisde weg.

Maar Tomas onderrichtte en bekeerde de mensen nu voort en gaf het geld aan de hongerige arbeiders, die niets ontvingen en onder het werk het bijna bestierven.

2281.

De afwezige koning werd oogziek en liet zich berichten hoe ver de bouw gevorderd was; zijn zaakwaarnemers lieten hem weten dat die vreemdeling weinig uitrichtte, maar al het geld aan de armen gaf en hen onderrichtte en doopte.

Tomas werd vóór de koning gedaagd, die hem verwijten deed, maar hij antwoordde: dat hij heel zeker een schoon paleis gebouwd en ook zulk een gezien had. Hij bedoelde de paleizen die hij vroeger in zijn dromen over het bouwen gezien had, toen hij zijn eerste oproepen tot het apostelambt in Indië gekregen had. “Maar”, zo voegde hij er bij, in uw blindheid, “o koning, kunt U dat niet zien.”

“Maak mij dan ziende”, antwoordde de koning, en hij wilde dat Tomas zijn vingeren op zijn blinde ogen zou leggen, omdat hij hoopte door die oplegging genezen te zullen worden.

Tomas zegde hierop dat het de blindheid van de geest was, die hem belette zijn bouwwerk te zien. Indien hij nochtans wilde doen wat hij verlangde, zou hij hem het gebouw laten zien.

Nu beschreef Tomas hem de H. Kerk en de gehele leer van Christus als een prachtig paleis en beval de koning in de naam van Jezus gezond op te staan, om met hem het bouwterrein te bezoeken.

Als zij er aankwamen, lag daar een grote boomstam, die de zee uitgeworpen had en die zij met vele kamelen te vergeefs poogden weg te slepen.

Tomas vroeg deze boom voor het bouwen van een kerk, indien hij macht genoeg had om hem zonder enige andere hulp mee te sleuren. De koning stond dit toe. Tomas nam nu zijn gordel, bond hem aan de boomstam en trok deze zonder iemands hulp naar de plaats waar hij de kerk wilde bouwen.

Hierdoor werden velen gelovig en ook de koning liet zich met een groot deel van zijn volk dopen. **Bij deze doop verscheen boven het hoofd van de koning een licht dat zich van hem over het volk uitbreidde.** De koning kreeg tevens een visioen, waarin hij onder het beeld van een groot gebouw, de goede werken van Tomas en de vruchten van zijn apostolaat aanschouwde.

De kerk die Tomas hier bouwde, herinnerde mij telkens weer aan de Sint-Jakobskerk te Koesfeld, ik vond dat ze er op geleek.

Ik zag Tomas met veel volk van hier verder trekken.

(Uit het vervolg schijnt het dat Tomas zich nu naar Meliapoer begeeft. Straks heel veel over deze stad, het toneel van het apostolaat van Tomas).

Ik zag hem zieken genezen, duivelen uitdrijven en mensen dopen aan een bron. De mensen moesten hem het fijnste brood brengen, dat zij hadden; hij zegende het en deelde het uit. Maar hier was een man aanwezig, die, als hij naar het brood wilde grijpen, ziek

werd, en Tomas vroeg hem welke schuld zijn geweten bezwaarde. Hij antwoordde dat hij hem onlangs had horen preken dat de overspelers niet in het Rijk Gods kwamen en dat hij zijn vrouw in overspel verrast en omgebracht had, en dat hij het gewijde brood wilde eten met de mening en de hoop dat hij erdoor van zijn zonde ontslagen zou zijn.

Maar het was niet zijn vrouw, doch een boelin, met wie hij, gelijk ook nog anderen, zondige betrekkingen onderhield en hij had ze uit minnenijd vermoord.

2282.

Tomas overtuigde de man dat hij loog en zelf schuldig was en hij genas hem nochtans en liet hem boetvaardigheid doen; hij wekte ook de vrouw van de dood op en bekeerde er velen door dit groot mirakel.

Ook kwam nog een zeer voornaam, geleerd en goed man tot hem, die altijd over zijn boeken gebogen zat. Hij bad Tomas om hulp. Zijn vrouw en zijn dochter waren razend, want ze waren bezeten. Zij leefden te voren zeer uitgelaten en dartel; in zijn gramschap had de man hen vervloekt en de duivel had ze aanstonds in bezit genomen (cfr. fasc. 26, nr. 1337, voetnoot 725).

Tomas ging met de man mee en in zijn huis gekomen, vond hij de vrouwen in een afschuwelijke toestand; zij raasden en schenen hem te willen verscheuren. Doch met zijn gordel bond hij ze bij de handen aan een paal, nam een roede en geselde ze duchtig. Dit maakte hen geheel tam en Tomas gaf de man de volmacht om deze kastijding dagelijks te herhalen. Wanneer zij na enige tijd gans uitgeput waren van het vasten en de geselslagen, dreef Tomas de onreine geest uit hen⁶⁸.

⁶⁸ Tomas geselde ze duchtig, maakte ze tam en gaf aan de man de volmacht. – Wat wij bij De Guérin over een analoog geval lezen, is treffend en verrassend. Het geschiedde in de voorgaande eeuw en misschien is er uit af te leiden dat zulk een praktijk bij de Arabieren bestaan heeft of zelfs nog bestaat.

Deze man werd een ijverige leerling van Tomas. Hij had ook een nicht, die met een verwant van de koning gehuwd was. Deze nicht was onbeschrijfelijk schoon en zeer rijk. Zij hoorde van de wonderen van Tomas en kreeg een vurig verlangen om zijn leer nader te kennen; zij drong tussen het volk door tot bij hem, wierp zich aan zijn voeten neer en bad hem om onderricht. Tomas onderwees en zegende haar; zij werd ook diep getroffen, weende, bad en vastte dag en nacht.

Dit bedroefde de man, die haar zeer beminde en verstrooien wilde, maar zij bad hem haar nog enige tijd met rust te laten; zij ging dagelijks de prediking van Tomas beluisteren en werd een zeer ijverige christin. De man vond dit erg vervelend en hij ging in rouwklederen tot de koning en klaagde Tomas aan.

De koning liet nu Tomas, die door de man van de bekeerde vrouw aan een touw bij hem gebracht werd, geselen en opsluiten. Dit was de eerste marteling van de H. Tomas op al zijn verre reizen en hij dankte God.

De bekeerde vrouw sneed haar haarlokken af, en weende en bad en gaf alles aan de armen en wilde van geen opschik meer weten.

De Guérin spreekt van 2 kettingen, die door de aanraking van de heilige martelaar Georgius geheiligd waren;

- de ene doordat men hem er mee geboeid had,
- de andere door gewone eenvoudige aanraking.

De eerste wordt bewaard in het kleine klooster el-Kader (= Georgius), 3,5 km ten westen van Bethlehem;

de andere is in het bezit van een Muzelmanse familie, die op een heuvel even ten westen van het oude Jeruzalem woont of woonde.

Christenen en Muzelmannen beweren stellig en eenparig, zo verzekerde Guérin, dat de meeste krankzinnigen, die men met die kettingen boeit, hun verstand na 3 dagen terugkrijgen.

De Muzelmanse bezitter voegde tegen Guérin hier aan toe: "Tot dit resultaat draagt een pak slaag 's morgens en 's avonds veel bij." (*"Afin d' aider à ce résultat, quelques coups administrés matin et soir au malade, ne sont pas inutiles"*). (Judée, III, pag. 312).

De vrouwen droegen de haren in lokken rond het hoofd, maar alle vrouwen die christen werden, sneden zich, ten teken van hun verootmoediging, enige haarlokken af.

Gedurende de nacht, en ook anders, wanneer haar man afwezig was, kocht die vrouw de wachters om en ging met anderen luisteren naar de lering van Tomas in de kerker.

Ook haar voedster ging met haar mee en zij begeerden de doop en Tomas deed hen in hun huis al het nodige voor de doop bereiden, ging uit de kerker tot hen en doopte ze met nog vele anderen.

Ondertussen sliepen door Gods beschikking de wachten en Tomas keerde terug in zijn kerker.

Tomas uit zijn kerker verlost, komt op een eiland. – Hij redt schipbreukelingen en vaart met hen mee naar een stad in Japan.

2283.

Daar zelfs enigen uit de familie van de koning van levenswijze en zeden veranderden en naar de lering van de apostel gingen luisteren, liet de koning Tomas vóór zich brengen, en daar Tomas hem op de hoogte bracht van de leer van Jezus zonder hem nochtans tot het geloof te kunnen brengen, beriep Tomas zich tot bewijs van de waarheid zijner leer, op een godsoordeel.

Nu liet de koning gloeiende pijken voor de voeten van Tomas leggen en deze trad er ongedeerd op en op de plaats waar ze gelegen hadden, ontstond zelfs een bron.

Tomas zei hem ook – wat hij overigens in alle plaatsen verkondigde – dat ook hijzelf getwijfeld had; dat hij 3 jaren lang getuige geweest was van Jezus' wonderen en toch nog lang en dikwijls bleef twijfelen, maar dat hij nu des te vaster geloofde en daarom aan de ongelovigen en heidenen de waarheid moest verkondigen. Tomas vertelde overal zijn schuldige ongelovigheid.

Nu deed de koning Tomas nog in een badkamer die vol damp was, brengen waarin hij zeker moest versmachten, maar de kamer werd niet heet en bleef met frisse lucht vervuld.

Daarna wilde hij hem dwingen aan zijn afgoden te offeren, maar Tomas zei: “Indien Jezus uw afgod niet vernietigt, wil ik eraan offeren.” Hierop werd een groot feest ingericht en men trok met zang en slaande trom naar de tempel. De afgod op een wagen⁶⁹, was geheel van goud, maar op het gebed van Tomas kwam een vuur uit de hemel: de god smolt ineen en vele andere afgodsbeelden stortten te gronde. Hierop ontstond protest onder priesters en volk en Tomas werd opnieuw naar de kerker verwezen. Maar nu werd hij op dezelfde wijze uit de kerker verlost, gelijk Petrus (fasc. 35, nr. 2239).

Vervolgens zag ik hem op een eiland aanlanden, waar hij vrij lang verbleven heeft.

2284.

Maar tijdens een zeereis van Tomas ontstond een storm; zij ontwaarden in de verte een Japans schip, gestrand op een zandbank en in groot gevaar; het lag schuin en kon niet meer vlot geraken, ja, het was reeds half vol water en zand.

Tomas zei tot zijn matrozen: “Wij moeten die reizigers gaan helpen.” Maar zij weigerden, omdat zij vreesden zich aan hetzelfde gevaar bloot te stellen. Doch Tomas wedervoor: “Indien U er bereidwillig naartoe wilt varen, en hen redden, dan zal mijn Meester, die ik vaak aan de golven heb zien gebieden, ons een veilige vaart naar het schip bezorgen.”

Daar zij nu zijn verzoek inwilligden, begon Tomas te bidden en hij gebood aan de golven in de naam van Jezus. Onmiddellijk

⁶⁹ Een missionaris hoorde ik vertellen: “Processies zijn in India algemeen in gebruik. De afgodsbeelden worden nooit gedragen, maar gevoerd op een wagen door afgodendienaars getrokken. Ook vallen processies, nu zoals oudtijds, zeer in de smaak van de Indische heidenen”.

hierop ging het onweer liggen en zij bereikten behouden en gelukkig het schip. Tomas hielp met allen mee om zand en water uit het schip te verwijderen. Het was nog niet beschadigd en nog bruikbaar, en, nadat de averij hersteld en het schip weer vlot geraakt was, wendde de kapitein van het schip zich tot Tomas, wiens wonderen en liefdeleer hij had horen roemen en nu ook zelf gezien en gehoord had, en smeekte hem te willen meevaren met hem naar Japan. Maar de reisgezellen van Tomas wilden daarin niet toestemmen, tenzij onder voorwaarde dat de Japanees hun beloofde hem terug te zullen brengen.

Tomas stelde in het land dat hij verliet, verscheidene leraars aan en voer met de man naar Japan, waar hij ongeveer een half jaar gebleven is. Zij bereikten een Japanse zeestad, die een naam had als Kivivia, maar van de juistheid van die naam ben ik helemaal niet zeker; zij voeren er tussen de huizen in.

Deze stad is in 2 driehoeken gebouwd aan de beide zijden van een stroom of een kanaal. Men kan er te water ook achter varen. Aan de andere kant zijn torens en zwarte glinsterende muren of bolwerken langs het water.

2285.

Alvorens weer af te varen, heeft Tomas een profetie in deze stenen gegrift met een instrument dat zij ook op het schip gebruikten, men kon er stenen mee splijten. De letters betekenden ieder een gans woord en waren zeer groot. Het was een samenvatting van de leer van Christus, met de vermelding dat ze hier verkondigd was, maar dat ze, tot op kleine overblijfselen na, weer uitgewist of vergeten zou worden, dat dan iemand zou komen, die ze opnieuw bekend zou maken, en dat ze daarna nogmaals vergeten zou worden, dit keer evenwel volledig. Hij vermeldde ook de oorzaken; dat zij hun hart voor die leer zouden sluiten (*und dass sie sich ganz verschliessen würden*). Maar later zouden halve christenen komen, de laatste sporen terugvinden en bewaren, en eindelijk zou de ware leer weer ingang vinden.

Ik heb dit alles tot in bijzonderheden gezien en ook de namen geweten van keizers en steden, maar ben het weer vergeten. Dit inschrift is bij een aardbeving, met het kruis dat er onder ingehouwen was, verzonken.

Katarina noemde nog enige karaktertrekken van de Japanezen, hoe zij toen reeds ordelijk, fatsoenlijk, weetgierig en vinnig van aard waren, en zij noemde ook, doch niet al te duidelijk, meerdere oorzaken van hun afvalligheid; zij vermoedde ook dat daar reeds andere geestelijken vóór de Jezuïeten geweest waren, en sprak ook, doch vaag, over zulke personen, die schuld aan hun afvalligheid hadden gehad.

In haar verhaal van het Japanese schip en zijn kapitein kwam ook het volgende voor:

Hij is geen koopman, doch slechts verantwoordelijk voor het ter bestemming brengen van de koopwaren; hij vaart jaarlijks zo uit. Ik was alles vergeten, maar ik zie de geschiedenis van het schip en van het opschrift weerom, en ook de stad, en daarom kan ik het nu meedelen.

Tomas wordt verraderlijk vermoord.

2286.

De kapitein bracht Tomas ook terug (naar Indië). Daarna hebben zich nog velen uit de familie van de koning bekeerd.

De priesters waren razend van woede tegen hem.

Één van hen had een zieke zoon en bad Tomas hem te willen genezen, naar daarna wurgde hij hem en klaagde Tomas aan als zijn moordenaar. Tomas liet het lijk brengen en beval in de naam van Jezus de vermoorde te zeggen wie hem ter dood had gebracht.

Nu richtte het lijk zich op en zegde: “Mijn vader!”⁷⁰. Hierdoor werden nog vele anderen bekeerd.

Ik heb ook gezien dat Tomas de gewoonte had te bidden, geknield op een steen vóór de stad, op een aanzienlijke afstand van de zee, en dat zijn knieën zich in de steen indrukten (cfr. fasc. 35, nr. 2216).

Hij deed eens de volgende voorspelling: “Wanneer de zee, die nu nog ver verwijderd is, haar baren tot bij deze steen zal stuwen, zal een man uit verre landen komen en hier de lering van Jezus prediken!” Ik kon mij volstrekt niet voorstellen dat de zee ooit tot daar, zo ver in het land zou komen. Toch is in veel later eeuwen op diezelfde plaats door Xaverius bij zijn aanlanding een kruis van stenen opgericht geworden⁷¹.

⁷⁰ Door de traditie of kerkelijke schrijvers wordt dit zó voorgesteld: “Een slecht man doodde zijn eigen zoon met de bedoeling Tomas van deze moord te beschuldigen en een vervolging te ontketenen. Doch de apostel wekte de dode op en bewees daardoor dat hij niet de pleger van de moord kon geweest zijn.”

⁷¹ Een man zou uit verre landen komen. – Profetie die bewaard is in de lokale traditie, maar K. is hier precieser. Zij spreekt niet van ‘mensen uit verre landen’, maar van één man en deze is Franciskus Xaverius.

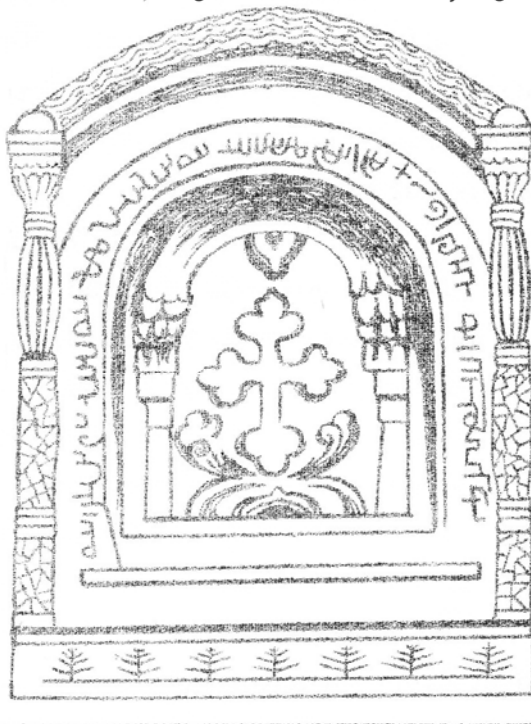
“Franciskus reisde ook naar Maliapoer (waarover verder meer), door de Portugezen ‘stad van Sint-Tomas’ of beter eenvoudig San-Tomé genoemd, omdat de apostel daar gedood en begraven was.

Hij trof er de kapel van Sint-Tomas aan met een groot stuk wit marmer op de bodem van het altaar, waar Tomas, naar men beweerde, gedood was.

Die steen zweette bloed in tegenwoordigheid van alle mensen de eerste maal dat men in die kapel het heilig Misoffer opdroeg. Daar bad Xaverius veelvuldig, ja, gehele nachten om Gods zegen over zijn missiewerk te bekomen en eenmaal zag hij in een schitterend licht zeer duidelijk welke reizen hem te doen stonden voor de uitbreiding van het Rijk van God. Hij hield zich daar 4 maanden op.

Van Maliapoer reisde hij af naar Malakka.” (Pet. Boll. T. 14, blz. 36).

Met bloemwerk gevulde en versierde omlijsting.

Oorspronkelijke steen met kruis van de H. Tomas.
Het zogenaamde Sint-Tomaskruis

2287.

Op deze steen zag ik Tomas geknield en in verrukking bidden.

Ik zag dat afgodenpriesters hem overvielen en hem in de rug met een pijl doorboorden. Zijn lichaam is (later) naar Edessa vervoerd geworden; ik heb daar een kerkelijk feest te zijner eer zien vieren. Maar op die plaats (in Indië) is nog een ribbe van

Tomas en ook de pijk⁷². Naast de steen stond een oliestruik, die met zijn bloed besproeid werd en ik zag dat hij ieder jaar, op de verjaardag van zijn marteldood, olie zweette, en, wanneer dit niet geschiedde, dan hadden de landlieden een ongelukkig jaar (mislukte oogst?) te verwachten.

Ik zag dat de afgodendienaars die striuk te vergeefs poogden uit te roeien, en dat hij telkens weer opschoot, dat dan daar een kerk kwam en dat, wanneer op Tomas' feest de H. Mis erin gelezen werd, de striuk nog olie zweette. De stad heet Maliapoer. Nu is het daar niet goed, maar het christendom zal er weer tot bloei komen.

Ik ben te weten gekomen dat Tomas 93 jaar oud geworden is. Hij was zeer bruin en ook zeer mager geworden; hij had roodachtig haar. *In zijn dood verscheen de Heer hem met de belofte dat hij met Hem ten oordeel zou zitten.*

De reizen van de H. Tomas.

Misschien is het wel hier de geschikte plaats om nog eens te herinneren aan de inleidende bemerking van de uitgever in fasc. 35, vóór nr. 2230, nl. dat wij in deze losse mededelingen van de zienster uit de levens dezer heiligen geen chronologische volgorde moeten zoeken, daar zij hun leven niet zag in taferelen, die mekaar in deze orde opvolgden, maar in een algemene voorstelling die heel het leven zonder nadere aanduiding van tijd omvatten.

In verband met de reizen van de H. Tomas kunnen wij hier nog de bemerking plaatsen dat in een leven van 93 jaren tijd genoeg was om meerdere keren de reis rond de wereld te maken, te meer daar de apostelen op een bovennatuurlijke wijze in hun reizen door God geholpen werden.

⁷² In het leven van Franciskus Xaverius door Schurhammer, blz. 137, lezen wij dat er te Maliapoer nog een ribbe van de H. Tomas bewaard is en ook de pijk, juist zoals K. Emmerick het hier beweert.

Tomas is zelfs in een hoek van Duitsland geweest⁷³. Indien ik me in zijn vele reizen niet verwar, zo is hij na de verdeling van de landen eerst naar Egypte, dan naar Arabië getrokken; hij had, alvorens aan de kusten te komen, onderweg aan de apostel Tadeüs door een leerling het bevel gezonden koning Abgar te gaan dopen (en genezen).

Daarna doopte hijzelf de H. Driekoningen en hun onderdanen en ging tot in Baktrië, China, Tibet en nog meer noordelijk tot op Russisch grondgebied (Tartarije of Siberië), en hij keerde vandaar terug om bij Maria's dood aanwezig te zijn.

Daarna ging hij van het Land van Belofte door Italië, door een klein gedeelte van Duitsland, een hoek van Zwitserland en een deel van Frankrijk, stak de zee over naar Afrika, passeerde voorbij de residentiestad van Judit, terwijl hij door Abessinië en Ethiopië naar Sokotora ging. Vandaar kwam hij in Indië en te Malyapoer, vanwaar hij, na door een engel uit de gevangenis bevrijd te zijn, op het vasteland door een deel van China diep het noorden introk, tot waar het nu Russisch is. Vandaar reisde hij naar het noordelijkst gelegen Japanees eiland. In het midden van dit eiland zijn geweldig hoge bergen⁷⁴.

⁷³ Is zelfs in een hoek van Duitsland geweest. – In Pet. Boll. Tome 14, blz. 413 wordt onder de door Tomas bereisde streken ook Duitsland genoemd. In elk geval zijn in de meest noordelijke provinciën van Duitsland vele kerken aan de H. Tomas toegewijd.

Wij lezen in dezelfde levensschets: “Het is zeker dat Gods Voorzienigheid grote wonderen gedaan heeft om het Evangelie in korte tijd over de gehele aarde te verspreiden.”

Over de grote reizen der apostelen is reeds een lange nota geplaatst in fasc. 27, nr. 1497, voetnoot 795.

⁷⁴ Hoge bergen in een Japanees eiland. – In het noordelijk gedeelte van het bedoelde eiland bereiken de bergen een hoogte van 2440 m, 2500 m; in het zuidelijk gedeelte een hoogte van 2480 m, 3140 m, 3185 m en 3778 m.

Katarina schetste nu met de vinger op de deken van haar bed de vorm van het eiland Jesso of Matsmaï, en zij wees de ligging van de andere eilanden en naburige landen zo nauwkeurig aan, dat zij een mutspatroon niet zekerder had kunnen uitknippen.

Bijzonderheden over de broer en zuster van Tomas.

2289.

Tomas had een halve zuster, die Lisia heette.

Zijn ouder broer – hijzelf was de laatste van de tweelingen, cfr. Joa. 21, 2 – dreef handel in Joppe en werd door Petrus, toen deze zich daar na de hemelvaart ophield, tot de Gemeente gebracht. Hiertoe had vooral veel bijgedragen het verhaal van de gebeurtenissen en begeleidende omstandigheden betreffende het ongeloof van Tomas. Deze had zich kort na de dood van de Heer bij zijn familie opgehouden en ook nog eens alvorens naar India te vertrekken. De broer van Tomas, een opgeschoten man, trok met Petrus naar Damaskus.

Lisia bekeerde zich pas definitief bij de marteldood van de H. Stefanus. Zij was een rijke weduwe en schonk haar vermogen aan de Gemeente en sloot zich aan bij de vrouwen in Jeruzalem. Haar beide zonen werden later leerlingen.

Zoals boven gezegd, geven wij er de voorkeur aan hier alles achtereen te plaatsen wat wij uit andere bronnen over de H. Tomas weten, zonder te kunnen verzekeren dat alles geschiedkundige waarde heeft. Dit bevat in elk geval vele punten van overeenkomst met de mededelingen van de zienster.

Andere bronnen over de H. Tomas –

1. Citaat uit Petits Bollandistes

De eerste zijn ontleend aan de kerkgeschiedenis of aan de geschriften der kerkelijke schrijvers.

Wij vonden ze verzameld in Petits Bollandistes, Tome 14; 21 december, vroeger feestdag van de apostel Tomas.

Zich naar zijn werkveld begevend richtte Tomas zich eerst naar het Oosten, onderrichtte de H. Driekoningen, bracht hen op de hoogte van wat met Jezus gebeurd was, diende hun het doopsel toe en vormde hen tot evangeliepredikers.

Hij zond Taddeüs (die volgens Eusebius één van de 72 leerlingen was, cfr. fasc. 13, nr. 458, voetnoot 213 a), naar Abgar, koning van Edessa (fasc. 13, nr. 455, ev.) om hem te onderrichten in de leer der genade, volgens de belofte welke Jezus aan die koning gedaan had, nl. dat een leerling hem zou komen onderwijzen.

Tomas zelf wendde zich naar de Ethiopiërs, een zwart ras, waar hij door het doopsel talrijke zielen wit waste. Daarom draagt ook het aangrenzende Abessinië de H. Tomas een grote verering toe.

Hierna richtte Tomas zich naar de Parten, de Meden, de Perzen, de Hyrkaniërs en de Indische Bramanen. Hij deed het eiland Ceylan aan en drong door tot in China.

In elk geval is het door tal van ontdekte monumenten, b.v. van een enorm ijzeren kruis met de datering van 239 na Chr., komen vast te staan dat de christelijke godsdienst reeds zeer vroeg in China bekend is geweest. Volgens enige verhalen van Jezuïeten

zou hij zijn prediking begonnen hebben op het eiland Sokotora, waar het hem gelukte enige christenen te winnen. Vandaar trok hij door de landstreken Krankanor, Koelan (zuidwestkust van Indië) en bereikte zo de oostkust genaamd Koramandel, waar hij te Meliapoer, hoofdstad van het koninkrijk Narsinga, zijn standplaats vestigde.

Pater Athamasius Kircher, die zich baseert op de archieven van de christenen van Heliapoer (archieven opgesteld of verzameld door P. Henri Rhod, S. J.) laat Tomas evenwel door het binnenland over Armenië, Mesopotamië, Perzië, Kandahar, Kabut, Kapurstan, Kazatarat, Tibet, Dekkan, Narsinga de stad Meliapoer bereiken.

(De naam 'Meliapoer' werd mij door een Indisch missionaris, die o.m. 'Meliapoer' bezocht had, voorgespeld als 'Malypoer', uit te spreken als 'Melypoer'; wordt ook nog geschreven als 'Mylapoer' – zie verder).

Overall op zijn weg wijdde de apostel, volgens de archieven van Meliapoer, priesters en bisschoppen. In deze stad verenigde hij hen ook eenmaal in een concilie.

Bij dezelfde christenen zijn meerdere verhalen in omloop over wonderen van Sint-Tomas, zoals het volgende.

Zijn onderneming om voor de ware God een kerk te bouwen werd gesaboteerd door Sagamus, de koning van dat land, die in zijn verzet aangemoedigd werd door de Bramanen.

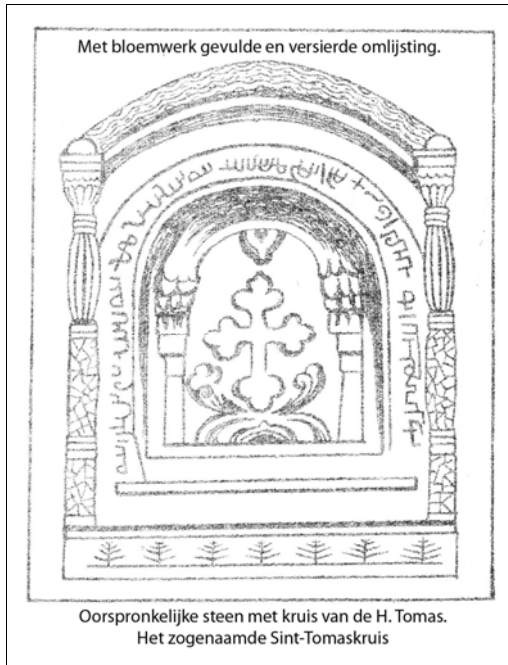
Nu spoelde de zee, hoewel meerdere uren van daar verwijderd een kolossale balk op het strand aan. De koning, die juist een paleis wilde bouwen, zond een ploeg ambachtslieden met olifanten om ze te halen tot bouw materiaal. Wat echter mens noch dier verroeren kon, was de balk.

Hierop sprak Tomas tot de koning: "Wilt U die balk afstaan voor mijn kerk, ik zal ze aanslepen." Na inwilliging van dit voorstel,

sleepte Tomas de balk door middel van zijn gordel tot onder de wallen van Meliapoer.

Dit mirakel bracht Sagamus en de buurkoningen tot inkeer. De kerk werd opgetrokken en de christelijke eredienst geregeld en uitgeoefend.

Tevens werd een steen opgericht, waarop een kruis gebeiteld was en die men daar nog ter plaatse ziet. Het kruistype daarop gebeiteld heet Sint-Tomaskruis. De talrijke wonderen door die steen uitgewerkt, zijn beschreven door de reeds genoemde Jezuïet P. Kircher.

Ook voorspelde de H. Tomas dat de zee eenmaal tot bij die steen in het land zou dringen en dat toen blanke mensen uit verre landen zouden komen en hun dezelfde leer prediken, die hij hun op dit ogenblik verkondigde.

De uitkomst heeft de echtheid van die voorspelling bewezen. Immers, toen de Portugezen de verovering van Koromandel (oostkust van het groot Indisch schiereiland) ondernamen, had de oceaan zoveel land overspoeld, dat hij het kruis had bereikt.

(Een afbeelding van het Tomaskruis werd mij geleend door de reeds genoemde Indische missionaris; zie hiervoor).

Op mijn navraag over de materie en de afmetingen van de steen, antwoordde dezelfde persoon: “Ik denk dat het rotssteen is; hij is blauwachtig vuil. Het vlak is ongeveer zo groot als dit tafelblad”; (dit mat $\pm 1,20$ m in het vierkant); het kruis is er in reliëf op uitgehouwen. Ginds zegt men dat de H. Tomas op deze steen, waarvóór hij aan het bidden was, neerviel, toen hij de lanssteek ontving”. – Tot hier die missionaris.

Tot hier ook ons citaat uit P. Boll.

2. Citaat uit ‘De Bode van het H. Hart’, januari 1953

In 1953 vond ik in “De Bode van het H. Hart”, in het januarinummer van dat jaar, een artikel van de hand van P. R. Smits, die de kerk en de wijk van Sint-Tomas en het gewest had bezocht. Daaruit licht ik de volgende zeer interessante bijzonderheden.

“De plaats waar de gedachtenis van de H. Tomas aan verbonden is, heet Mylapore, thans een gehucht. Van de grote haven- en provinciestad Madras loopt er een 5 km lange, prachtige laan zuidwaarts naartoe. Rechts van de weg staat er een lange rij regerings- en universiteitsgebouwen en allerhande grote burelen. Links ligt er een strook zand die zich uitstrekt tot tegen de zee met een breedte van 200 tot 500 m. Sedert het Portugese tijdperk tot op heden heet dit laatste terrein: ‘The Marina’.

Overdag in de stikhete uren ziet men er slechts vissers en straatjongens, doch zodra de zon begint te dalen, wordt het terrein aan weerskanten een echte kampeerplaats voor auto’s.

De Marina zelf krioelt van volk. Al wat in Madras een auto, een fiets of maar een paar anna's of 1 fr. voor de tram of zelfs maar een paar flinke benen heeft, komt na een drukke hete dag hier profiteren van de koele zeebries.

Aan het einde van de Marina, vlak tegen de zee, staat San Tomé, de kathedraal van Mylapore (ook of zelfs gewoonlijk San-Tomé, Sint-Tomas genoemd). De tegenwoordige, indrukwekkende gotische kathedraal, in 1896 geconsacreerd, is de laatste van een hele serie kerken, die elkaar op dezelfde plaats opvolgden, nl. op de plek zelf waar de H. Tomas de eerste kerk met eigen handen heeft gebouwd en waar hij ook zijn woonhuis had.

Daar vond hij ook de marteldood en werd hij door zijn leerlingen begraven. Zijn stoffelijk overblijfsel is hier niet gebleven, maar men toont er nog heden de lans waarmee hij doorstoken werd en in de kerk bij de ingang van het priesterkoor zijn ledig graf. Door het wegnemen van aarde uit zijn graf, kreeg dit het uitzicht van een crypte. Nu zijn vloer en wanden bedekt met marmeren tichels (= vlakke tegel die als dakbedekking fungeerde; vlakke dakpan), zodat hier niets meer af te krabbelen en naar huis mee te nemen is.

De beroemde Marko Polo en Sint-Xaverius behoren tot de roemrijke pelgrims die deze plaats bezocht hebben. Xaverius verbleef 4 maanden in Mylapore en omstreken en bracht vele nachten in gebed bij het graf van Sint-Tomas door.

Zes km meer zuidelijk en iets verwijderd van de kust verheft zich in een eenzame streek tussen struikgewas en bos een rots van 25 m hoog met een zachte helling aan de voorkant, doch steil aan de overige 3 zijden. De plaats heet Little Mount, Kleine Berg. Het klein, maar stemmig kerkje aldaar werd gebouwd door de Portugezen in 1551 en toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Goede Gezondheid.

Naast het altaar is er aan de evangeliezijde een nauwe opening die toegang verleent naar een zeer ruime, maar donkere grot. Haar wanden en gewelf bestaan uit solide rots. Slechts de smalle

ingangopening en een rond venstertje van een halve meter doorsnede laten een karig licht binnendringen. Bij de grot vloeit ook een bron.

De grot is geheiligd door het gebed van de H. Tomas, want hier trok hij zich, volgens de traditie graag terug om te bidden, en toen het hem in Mylapore onveilig werd, zou hij hier ook hebben geleefd. Het ronde venstertje in de massieve rots zou op miraculeuze wijze ontstaan zijn om Sint-Tomas te laten ontsnappen, toen op zekere dag belagers hem hier kwamen opzoeken en reeds voor de deur stonden.

Eveneens zou miraculeus de handdruk zijn in de rots naast de opening, die Sint-Tomas daar ingedrukt zou hebben, toen hij zich langs de wand omhoog hees. Bovenop de rots, een paar meters van de grot bestaat een waterbron, die eveneens, als men het wil geloven, op miraculeuze wijze ontstond. Tomas zelf zou ze hebben doen ontspringen voor het volk dat, ondanks geweldige hitte, naar zijn prediking bleef luisteren.

Of volgens een Syrische overlevering ontstond ze ten behoeve van de H. Tomas zelf, die telkens als hij water behoefde, dit op een verre afstand moest gaan halen.

Tot op heden wordt het water van deze bron veel gebruikt om zijn geneeskracht. Ook worden er miraculeuze genezingen aan toegeschreven. Men toont ook nog de stenen constructie, die de preekstoel van Sint-Tomas geweest zou zijn. Er staat een boom bij.

Na een paar minuten verder rijden komt men aan de voet van de Big Mount of Grote Heuvel, in het Portugees Monte Grande, nog meer bekend onder de naam Sint-Tomasberg of St. Tomas Mount. Die heuvel is 100 m hoog en niet ver van de kust gelegen. Op de top heeft men een prachtig zicht op de zee.

Sint-Tomas bracht er de laatste maanden van zijn leven door, nadat hij ook van de Little Mount was verdreven.

- Het staat vast dat deze heuvel sinds de eerste eeuwen van onze tijdrekening een christelijke bedevaartplaats is geweest. Aan de voet van die berg heeft men sporen teruggevonden van de eerste nederzettingen.
- Het schijnt dat in de 15e eeuw de christenen uit de omstreken een veldslag hebben geleverd tegen de naar het zuiden afzakkende Mohammedanen. Wijkend voor de overmacht trokken zij zich tenslotte op de Sint-Tomas Mount terug, maar werden ook hier overmand en verslagen. Alle christenen werden vermoord of verdreven, al hun huizen en heiligdommen verwoest.
- Derhalve vonden de Portugezen slechts ruïnes, wanneer zij kort na 1520, volgens aanwijzingen van Malypoer-christenen erop uittrokken om Malypore en omstreken te veroveren.
- In 1523 werd een nieuw heiligdom gebouwd boven de ruïnes van het vorige.
- Hiermee bloeide ook dadelijk de devotie tot de H. Tomas weer op en ontwikkelde zich zo snel, dat in 1547 de bouw van een ruimer kerk nodig was geworden. De nieuwe kerk werd toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Verwachting, of Expectation, (feest 18 december).

De Portugezen gaven haar die titel, omdat zij op hun terugvaart uit het Verre Oosten, bij het naderen tot Indië's oostkust, met verlangen en spanning uitzagen naar de kerk van Onze-Lieve-Vrouw op de Sint-Tomas Mount.

‘s Nachts brandde naast de kerk steeds een groot vuur als lichtbaak. Het zichtbaar worden van de kerk aan de horizon werd met salvo's begroet. Alle hoofden bogen, de zeilen werden gestreken en een plechtig Salve Regina aangeheven.

Uit de vele historische details in verband met Malypore zijn de 2 volgende wellicht de voornaamste.

- a) Het bloedend kruis, hetzelfde dat boven reeds vermeld is. Het is een platte rotssteen van donkere kleur, waarop in reliëf een sierkruis is gehouwen. Nu bevindt het zich weer op het altaar; het werd teruggevonden in 1547 bij het graven van de fundaties voor de nieuwe kerk. De steen lag met het beitelwerk of kruis naar de grond. Toen hij omgekeerd was, vond men verse bloedvlekken op het kruis, terwijl ook de grond onder de steen met bloed doordrenkt scheen. Wanneer men de bloedvlekken van het kruis af wilde wassen of zelfs schrappen, kwamen ze telkens weer terug. De traditie houdt staande en voor de Sint-Tomaschristenen is het als een geloofspunt, dat je best niet in twijfel trekt, als je niet voor een ongelovige Tomas gehouden wilt worden, dat Sint-Tomas dit kruis met eigen handen uit de granietsteen heeft gehouwen, dat hij vóór dit kruis aan het bidden was, toen men hem met de lans doorstak en dat het door zijn bloed geheiligd werd.

Er bestaan in Zuid-India op verschillende plaatsen nog 7 dergelijke kruisen en ook nog een op Ceylon, die alle met de naam van Sint-Tomaskruis betiteld worden.

Men is het er echter niet over eens of al die kruisen van Sint-Tomas zelf afkomstig zijn, dan wel of leerlingen van hem ze nagemaakt hebben, volgens het model van het eerste kruis, nl. dat van The Big Mount, dat Sint-Tomas hun tot model had gegeven.

Men bezit verschillende zeer gedetailleerde getuigenissen van andere bloedingen van het kruis in de 16^e, de 17^e en 18^e eeuw, vooral op 18 december, telffeest van de kerk, tweede annuntiatiefeest volgens een Spaanse en Portugese gewoonte.

Het kruis is aan alle zijden omgeven door een tekst in een soort van hiëroglifenschrift, waarop menig Indisch en Europees archeoloog zich het hoofd heeft gebroken ... Men is inderdaad tot zulke uiteenlopende interpretaties gekomen als de volgende:

(De auteur van het artikel geeft er 4, geheel verschillend in lengte, inhoud en betekenis; dus alle onbetrouwbaar en onzeker; onnodig er ook maar een van over te nemen; bedoeld is het artikel in ‘De Bode van het H. Hart’, 1953).

- b) Eveneens op het altaar vindt men een schilderij van Onze-Lieve-Vrouw met het Kindeke Jezus.

De schilderij zou één van de 7 portretten zijn of beter afbeeldingen van de Moeder Gods, die door de H. Lukas geschilderd werden en Tomas zou deze kopij naar Indië gebracht en als zijn dierbaarste schat steeds bij zich gehouden hebben.

De schilderij in rood, blauw en goud is op hout.

Op een afstand schijnt ze zeer goed bewaard, maar ze van dichtbij beijkend ziet men dat de verf op verschillende plaatsen gebarsten en op andere plaatsen helemaal verdwenen is. Men wijt dit aan de verberging van het beeld onder de grond in onveilige tijden.

Men vertelt dat een bisschop van Malypore eens een schilder ontbood om de beschadigde plaatsen bij te werken.

Toen deze beweerde dat hij de schilderij wel opknappen kon, maar evengoed een veel betere kon schilderen en reeds de borstel ter hand nam om er mee te beginnen, hij met blindheid geslagen werd. (Let op het woord: ‘Men vertelt’).

Op het einde van de voorgaande eeuw trachtte men opnieuw de beeltenis te retoucheren, maar na herhaalde pogingen moest men het opgeven, daar alle verf ogenblikkelijk van het beeld afrolde, precies of het kwikzilver was.

“Die namiddag”, zo besluit de pelgrim-artikel-schrijver zijn relaas, “is het mij duidelijk geworden dat Sint-Tomas zeer innig verbonden is met het leven van de christenen in Zuid-India, vooral in het leven van hen die zo fier zijn op de naam van Tomaschristenen.”

3. Citaat uit Petits Bollandistes

Het volgende citaat komt weer uit Petits Bollandistes.

“De leerlingen van de H. Tomas namen zijn lichaam en begroeven het in de kerk, die hijzelf had gebouwd. In zijn graf borgen zij het ijzer van de lans, waarmee men hem doorstoken had, de gaanstok waarvan hij zich op zijn reizen had bediend en een kruik vol aarde die met zijn bloed was doordrenkt.

In 1532 vonden de Portugezen een deel van zijn gebeente terug in een kerk die nog overbleef midden tussen de ruïnes van de stad Maliapoer en zij brachten het met ongehoorde luister en plechtigheid over naar Goa. Op bevel van koning Joannes III van Portugal nam de stad Maliapoer de naam aan San Tomé, zoals het gehucht nu nog heet. Men plaatste in de kerk op de bodem van het altaar (*au fonds de l'autel*) de steen waarop de apostel vermoord was (of waarop hij dood neergevallen was).

In 1532 vond men zijn overblijfselen niet volkomen terug. Oudtijds immers had men het lichaam reeds verdeeld en was er tweemaal een aanzienlijk gedeelte naar het westen overgebracht, nl. naar Edessa en van Edessa een deel naar Ortona (Cis-Abruzzen).

Op beide plaatsen werden grootse basilieken opgericht, die beroemde en drukbezochte bedevaartplaatsen werden.

4. Citaat van de reiziger Thevenot

“De zogenaamde Sint-Tomas-christenen”, zo lezen wij ook bij de reiziger Thevenot (Reizen, 1013), “roemen erop het geloof van Sint-Tomas in zijn eerste zuiverheid te hebben bewaard.

Men vindt nog vele Sint-Tomas-christenen in de provincie Kochin met als hoofdstad Kochin, (250 km ten noorden van de zuidpunt of kaap Komorin van het Indisch schiereiland) en in Koelan (ten zuiden van de voorgaande provincie, beide op de kust van Malabar). Men vindt er ook nog veel in het gebergte of

binnenland, 700 km ten noorden van kaap Komorin.
In hun liturgie gebruiken die christenen het Syrisch.”

5. Citaat uit het boek ‘Franciskus Xaverius’, door James Brodrick, S. J.

Op het ogenblik is Mylapore (hier ziet men weer hoe ongelijk deze naam geschreven wordt) maar een voorstad van het kleine, snel aangegroeide Madras, maar Sint-Tomas leeft er nog altijd als vanouds en geniet er nog veel eer en aanzien. In liefde en dankbaarheid van de kant van India, gaat de herinnering aan Franciskus Xaverius daar onverbrekkelijk mee samen.

Uit Mylapore schreef hij 3 brieven, waarvan één bewaard bleef. Daarin zegt hij o.m. dat hij zich in het heiligdom van Sint-Tomas tot taak stelde onafgebroken te bidden dat God hem zijn allerheiligste Wil kenbaar zou maken en hem het vaste besluit zou inprenten die Wil te volbrengen ... enz.

Toen de Portugezen zich te Mylapore vestigden, troffen zij de kerk en het graf van de apostel Tomas in erg vervallen toestand aan. Zij deden hun best het kerkje weer op te bouwen met een huisje voor de geestelijke die het moest bedienen. Dit laatste bestond uit slechts een keuken en een slaapkamer; het was van de kerk afgescheiden door een tuin van dezelfde minieme afmetingen en in dit miniatuurtuintje was tegen de muur van het heiligdom van de apostel een schuurtje aangebouwd. Er werden 2 kaarsen in bewaard.

In Franciskus' tijd was de pastoor van San Tomé een zekere Gaspar Coelho. Vier maanden was hij de gastheer van de H. Franciskus Xaverius. “Haast iedere nacht”, zo vertelt deze pastoor, “ging de heilige het huis uit en begaf zich door het tuintje naar de kleine schuur, maar nooit liet hij zich ontvallen wat hij in die nachtelijke uitstapjes beleefde, maar ik kon wel raden dat hij ging bidden en zich kastijden.”

“In die maanden”, zo vertelt de pastoor verder, “deed hij veel goeds in de stad en was hij een ijverige dienaar van Christus. Hij hielp menigeen opstaan uit de zonde, bracht ongeoorloofde verhoudingen in orde, stichtte vrede en vervulde de harten met de vrees voor God. Tot in de minste bijzonderheden was zijn leven te San Tomé een apostelleven.”

Dit oponthoud van Xaverius te San Tomé beschouwt zijn biograaf als de enige verpozing van Xaverius in zijn missionarisleven (blz. 150-154), de enige rust die hij nam om op adem te komen (blz. 150-154). In het hier geciteerde, kritisch verantwoorde boek, ‘Franciskus Xaverius’ wordt de traditie betreffende het verblijf en de dood van de apostel Tomas te Malypore als geloofwaardig, dus zeker beschouwd.

De volgende regels zijn uit een nota op blz. 411 van dat boek: “De overlevering, volgens welke Sint-Tomas in India gepredikt heeft en er als martelaar is gestorven, was bekend bij Sint-Efrem, Ambrosius, Hiëronymus, Paulinus van Nola en tal van andere vaders en kerkelijke schrijvers. Ze vindt een verrassende bevestiging in het feit dat er vanaf de derde of vierde eeuw een aanzienlijke groep inheemse christenen op de Malabarkust woont. Alleen arrogantie of ignorantie kan een dergelijk argument lichtvaardig van de hand wijzen.

Dat de heilige te Mylapore, binnen de grenzen van het huidige Madras, gestorven is, is zomaar geen verzinsel.

Zijn graf aldaar is geen schepping van de Portugezen in 1516, hoewel zij zich vergisten in de mening dat zijn stoffelijk overschot nog geheel in het graf was, want het is zeker dat het grootste deel ervan in de derde eeuw naar Edessa (in Syrië, thans Turkije) werd overgebracht en van daar (gedeeltelijk?) naar Ortona in Italië.

Ten gunste van de Zuid-Indische traditie pleit op uitstekende manier M. F. A. Cruz, in zijn klein, maar stevig boekje ‘Saint Thomas, the Apostle of India’. (Madras, 1929).

Het 'adoro te'.

Ter herinnering aan de H. Tomas

'k Aanbid, verborgen Jezus, U devoot,
die U van alle grootheid hier ontbloot
om nederig te zijn mijn zielebrood,
mijn hulp, mijn toevlucht en mijn reisgenoot.

Zien, smaken, voelen komen niet te pas,
't geloof is hier het enige kompas!
'Dit is mijn lichaam', nooit iets waarder was:
aanbid de Heer in dat monstranseglas!

Aan 't kruis waart Gij verborgen slechts als God,
hier ondergaat uw Mensheid 't zelfde lot!
'k Behoef om 't aan te nemen geen gebod,
want deze waarheid is mijn hoogst genot!

'k Zie hand noch voet noch zijde met een wond,
'k hoor niet als Tomas woorden uit uw mond,
en toch voor heel de wereld ik verkond
dat nergens ik U tastelijker vond!

Gedachtenis aan Jezus' liefdedood,
o levend, levengevend zielebrood,
maak mijn geloof en hoop onmeetlijk groot
en doe mijn liefd ontvlammen gloeiend rood!

O Goede Pelikaan, o Jezus zoet
die met uw vlees en bloed uw kindren voedt,
was rein mijn ziel van alle vlek in 't bloed
waarvan één drop voor alle schuld voldoet!

O Heer! die blanke sluier blijft steeds dicht!
Hoezeer verlang ik dat hij wordt gelicht!
en dat op uw ontsluierd aangezicht
in 't glorielicht mijn blik zich eeuwig richt!

Ze waren niet onder de speelmakkers van Jezus in zijn jeugd geweest (fasc. 7, nr. 197), daar zij in andere steden woonden, maar zij hebben Hem gezien en gekend, wanneer zij de ouders bezochten. Jezus' speelkameraden in zijn jeugd waren meestendeels uit Nazareth en zijn later van Hem weer afvallig geworden (althans voor een tijd).

Simon de IJveraer had een betrekking bij een rechtbank in Tiberias. Hij was zijn naam 'DE IJVERAAR' (Kananeüs) verschuldigd aan de ijver waarmee hij zich kweet van zijn ambt. Ik heb hem in dit gerechtshof gezien, toen de Heer eens in Tiberias leerde (in de omstreken of naburig dorp, b.v. Kafarot, want K. heeft eens gezegd dat zij Jezus nooit in Tiberias zelf gezien heeft).

Zijn broer Jakobus de Mindere ging daar eens binnen en riep hem naar buiten om toch naar de Heer te gaan zien. Simon keerde zelfs in het gerechtshof niet meer terug, maar verliet aanstonds alles en volgde de Heer en ik zag een andere zijn plaats innemen (wellicht enige tijd later).

2291.

Judas Tadgeüs zag ik nog eens tamelijk lang (3 jaar) na de dood van de Heer door Tomas, die in een gezicht gewaarschuwd was, met een brief naar koning Abgar van Edessa gezonden worden. Ik zag dat alles wat Tomas in die brief geschreven had, hetzelfde was wat Jezus hem had willen schrijven. Ik zag Abgar op een rustbed liggen, toen Tadgeüs met de brief aankwam.

Ik zag naast Tadgeüs de stralende gedaante van Jezus, gelijk Hij op aarde gewandeld had. De koning gaf geen acht op de apostel noch op de brief, maar boog zich diep voor de verschijning van de Heer.

Tadgeüs had eerst iemand in de stad genezen en zich pas dan tot de koning laten roepen. Deze was een rechtschapen man, maar hij had de melaatsheid. Nadat hij met Tadgeüs gesproken had,

legde deze hem de handen op en hij werd gezond. Taddëüs genas en bekeerde nog zeer vele anderen.

Ik zag tot mijn grote vreugde dat Taddëüs alle landstreken, die ik Jezus nu zie doorreizen (nl. op 28 oktober 1820 en volgende dagen en weken, fasc. 27, nr. 1510, enz.) doorkruist heeft, overal prekend en dopend. Silas, de jongeling die Jezus op deze reis vergezeld had, was nu zijn gids.

(Op deze missietocht was ook Tomas, zoals wij zagen (in fasc. 36, nr. 2277) de metgezel van Taddëüs).

Ik zag dat in het gewest waar Jezus nu is (nl. op 28 oktober, feest der 2 apostelen, (fasc. 27, nr. 1510), in het gebergte bij Kedar en omstreken, bijna alle bewoners zich lieten dopen, en dat gehele steden, uitgenomen gebrekkige ouderlingen, weggetrokken en, in tenten wonend, christelijke herdersstammen op andere plaatsen vormden. Ik zag ook dat zij later meest allen door de invallen van heidense volkeren de marteldood gestorven zijn.

2292.

Ik zag Taddëüs en Silas dezelfde weg, die Jezus op zijn reis door Arabië naar Egypte volgde, geheel afleggen. Ik zag hem ook bij Moren, en wel, geloof ik, in Afrika, want ik zag het gewest, waar nu Judit leeft, namelijk het Maangebergte⁷⁵.

⁷⁵ Maangebergte, waar Judit woont. – Is de hoogste bergstreek van Abessinië, waar de Felasjan wonen. Dit zijn de afstammelingen van de in het Oude Testament naar hier uitgeweken Joden, die ondertussen geheel zwart geworden zijn, maar thans door de staat Israël als bloedechte Joden erkend worden.

De streek heet Samen en waarschijnlijk is deze naam in verband te brengen met het Hebreeuws 'Samah', dat betekent: 'hoog', 'verheven zijn'. In het meervoud luidt dit woord: 'Samajim' en betekent ook: 'luchtruim', 'hemelen'; men duidt er ook de hemellichamen mee aan: maan, zon en sterren, die als afgoden of voorwerpen van afgodendienst vereerd werden. Onder deze neemt de maan een bijzondere plaats in.

Zo betekent de Hebreeuwse uitdrukking 'Meleket has-Samajim', 'koningin der hemelen' of 'koningin van de hemellichamen' (en speciaal van de maan).

De inwoners van een stad hadden hem zo lief, dat zij hem met geweld uit de kerker verlostten, waar hij door de overheid in geworpen was. Ik zag dat een van zijn leerlingen in die kerker stierf, maar ik geloof niet dat het Silas was, aangezien ik deze later nog bij Paulus heb gezien (Hand. 16, 25).

Ik zag de gebroeders Simon en Taddeüs, toen de apostelen voor hun missiereizen uit elkander gingen, tot aan de stad (over de Jordaan), waar Christus op zijn laatste reis de vijgenboom had vervloekt – Betharan? – (fasc. 27, nr. 1488) met hun gezellen gezamenlijk reizen, en daarna gescheiden; ik zag Simon naar de Zwarte Zee en naar Skytië verder trekken, maar Taddeüs naar het Oosten.

Eindelijk na de dood van Maria, waarbij ook hij tegenwoordig was, trok hij naar Perzië. Hij had een leerling met name Abdias⁷⁶ bij zich, en nog andere. Abdias werd bisschop van Babylon; hij heeft ook boeken geschreven, maar veel naar valse berichten en uit onbetrouwbare bronnen. In een krijgskamp ontmoetten beide broeders, die uit ver verwijderde gewesten kwamen, door Gods beschikking elkaar.

Dus kan de naam 'Samen' wijzen op de grote hoogte van het land, maar tevens op de verering van zon en maan en sterren en aldus in verband te brengen zijn met de naam die K. aan het land geeft: 'Maangebte'. (cfr. D.B. Lune, vooral c. 421; Ciel 1, c. 750).

⁷⁶ Abdias. – Deze vermaarde naam is de naam van de eerste bisschop van Babylon, die gewijd en aangesteld werd door de apostelen Simon de IJveraar en Judas Taddeüs.

Het boek 'De Geschiedenis van de 12 apostelen', aan hem toegeschreven, wordt door de kritiek beschouwd als een apocrief werk uit de tweede helft van de 6^e eeuw, maar heel veel ervan komt uit Griekse apocriefe apostelakten, vooral uit die van Simon en Taddeüs; fragmenten kunnen van Abdias afkomstig zijn en hijzelf speelt er een rol in. Dienvolgens werd de gehele verzameling aan hem toegeschreven. Zie nog een commentaar op nr. 2293.

Marteldood der apostelen Simon en Taddeüs.

2293.

Ik heb ook hun dood gezien, namelijk in een groot visioen op het leven van Taddeüs, waarvan ik mij alleen nog het volgende herinner.

In het begin had hij, naar ik zag, een herdersstaf gelijk de overigen. Maar dieper in die gewesten gekomen droeg hij een knuppel (*Prügel*), die ik ook bij hem gezien had, toen ik hem voor het eerst in een kortstondig visioen door de wildernis zag lopen. Ik zag hem en zijn metgezel Simon, door vele mensen opgeleid, in een groot tentenkamp aankomen. De kleding van de mensen in die kampeerplaats vertoonde een grote verscheidenheid; vele droegen lange en wijde klederen; anderen zeer nauwe en korte; zij droegen een kap met van achteren een lange kam; ook stak bij velen een bijl in de gordel.

Bij de aankomst van Taddeüs en van de anderen in het legerkamp zag ik kleine, zwarte en bruine naakte kerels, met vreselijk dikke krullenkoppen zo breed als hun schouders, uit de tenten komen en her- en derwaarts lopen, en ik zag hen tenslotte zich buiten de legerplaats in donkere plaatsen, moerassen en oude muren en als in de aarde verbergen. Één daarvan zag ik uiterst woedend op Taddeüs toelopen en hem met een lelijke, opgestoken snuit aangrijnzen en dan aanstonds wegvlugten.

Ik herinner mij dat die kerels in het kamp hen nog op alle manieren heimelijk en listig tegenwerkten, zodat b.v. de mensen die Taddeüs en zijn gezelschap omgaven, toornig werden, wanneer zij hen toespraken. Zij (de 2 apostelen) werden heen en weer geleid en ook bij de voornaamsten van allen gebracht. Hierna werden zij weer meer vriendelijk behandeld en in een woning gebracht, die wat vaster was en anders dan een tent. Hier waren nog meer lieden. Daarna zag ik opnieuw hoe enige mannen die geen soldaten waren, anderen ophitsten, en ik zag dat het weinig scheelde of een groot oproer brak tegen hen uit.

Nu zag ik de apostelen met een talrijk gevolg wegtrekken naar een grote stad aan een stroom, Babylon. In dat land waren vele kanalen en in de stad enorme, uitgestrekte, massieve gebouwen. Het ging hun daar goed, doch ik zag vele gebeurtenissen voorafgaan, die ik me niet meer herinner, tenzij dat ik in het bijzijn van de koning verscheidene afgodenpriesters in een vergadering tegen de apostelen zag optreden. Enige van die priesters hielden een bundel slangen van een arm lang in hun beide handen gevat, terwijl andere er in elke hand enige vasthielden. Die slangen waren ronder dan palingen en iets dunner; ze hadden ronde koppen, open bekken en staken spitse, schichtvormige tongen uit. Zij lieten ze tegen de apostelen los, maar ik zag ze onmiddellijk, als vlogen ze gelijk pijlen, op degenen toeschieten, die ze gebracht hadden; zij wonden zich om hun slachtoffers die luide schreeuwden, en beten hen, totdat de apostelen hun het bevel gaven hen los te laten.

Ook zag ik nu velen in die stad christen worden, ook de koning zelf. Ik vermoed dat de leerling Abdias die hen vergezelde, in deze stad gebleven is. Zij echter gingen naar een andere grote stad en waren daar ten huize bij een christen.

In de stad ontstond een oproer en ik zag dat zij in het gezelschap van hun gastheer naar een tempel geleid werden, waar gouden en zilveren afgodsbeelden op raderen stonden (op een bodem of karkas op wielen om de afgod die niet gedragen, maar vervoerd werd, te verplaatsen); het was namelijk als een troon op wielen, waarop zij te midden van de tempel ter verering geplaatst waren. Een verbazende menigte mensen was binnen en buiten de tempel verzameld. Ik herinner mij dat de afgodsbeelden stukvielen, meerdere voorwerpen van de tempel neerstortten en dat de beide apostelen zonder zich te verdedigen in een ordeloze oploop door het volk en door de priesters met allerhande wapenen, naar gelang ieder er had, heen- en weegerukt en gestoten en gedood werden.

Van één der twee, ik meen van Taddëüs, zag ik het hoofd met een bijl, zoals zij er een in hun gordel droegen, midden door het aangezicht in tweeën gekloven worden. Ik zag hemelse verschijningen boven hen. Terwijl zij vermoord werden, zag ik dat de zwarte, afschuwelijke figuren zich weer onder de menigte gemengd hadden.

Wat de episode met de slangen betreft, deze werden op de grond gelegd; de apostelen namen ze op en staken ze in de boezem van hun mantels (cfr. Mk. 16, 1); andere slangen die daar ook met opgerichte koppen lagen, moesten door de afgodenpriesters opgenomen worden; zij namen ze inderdaad, maar de slangen beten en hingen aan hun handen en de afgodendienaars schreeuwden afgrijselijk⁷⁷.

⁷⁷ Uit de kerkgeschiedenis vernemen wij over de apostelen Simon en Taddëüs het volgende:

Taddëüs evangeliseerde, volgens oude tradities, ons door Nikeforus en Kallistus doorgegeven, Judea, Samaria, Galilea, Idumea, Arabië, Syrië, Mesopotamië en Perzië. Enige Syrische auteurs beweren – hetgeen door K.E. bevestigd wordt – dat hij het Evangelie verkondigde te Edessa, waar hij koning Abgar bezocht en genas.

Volgens andere auteurs zou een zekere Addeüs naar Edessa zijn gaan preken. K.E. noemt onveranderlijk de apostel Taddëüs.

Simon, een broer van Taddëüs, zou, volgens Nikeforus, in Egypte en aangrenzende landen gepredikt hebben. Daarna zou hij met zijn broer het geloof in Perzië verkondigd en er de marteldood ondergaan hebben.

Wat wij over hun lotgevallen in Perzië weten, komt uit de 'Geschiedenis der apostelen' van Abdias. Hoewel een apocrief werk, bevat het toch voor een deel historische feiten, vooral wat het gedeelte betreft, dat handelt over de apostelen Simon en Taddëüs en dat best mogelijk Abdias, een leerling van deze apostelen, tot schrijver heeft.

Welk soort martelaarschap zij in Perzië ondergaan hebben, wordt door Abdias niet gezegd. Dit verzwijgen van een bijzonder soort marteldood schijnt geheel gewoon, aangezien zij, volgens K.E. stierven bij een volksooploop. Abdias vertelt nochtans het instorten van heidense tempels en het neerstorten van afgodsbeelden.

De H. Markus, evangelist.

(Meegedeeld op zijn feest, 25 april 1821)

2295.

Markus was een van Jezus' eerste leerlingen⁷⁸. Hij was niet uit het gewest van de H. Petrus, maar woonde hoger in het noorden. Hij pachtte evenwel bij Betsaïda visserijen en andere nijverheden (b.v. viszouterij, nettenfabricatie, enz.). Hij was vlug, groot,

⁷⁸ Een van Jezus' eerste leerlingen. –

Door vele exegeten is aangenomen dat de evangelist Markus niet te onderscheiden is van Joannes Markus uit Jeruzalem, die door K.E. zo dikwijls genoemd wordt, doch Baronius, Tillement, Cotelier en ook vele moderne exegeten verdedigen beslist het onderscheid. De laatsten worden dus door K.E. in het gelijk gesteld.

De Joden en heidenen van Alexandrië, waar hij een christelijke gemeenschap stichtte, noemden hem 'de Galileeër'.

Dit geeft te kennen dat hij uit Galilea en niet van Jeruzalem was.

Hij was dus uit de provincie van Petrus, wiens medewerker en taalsman hij is geweest.

Hij was één van de 72 leerlingen. Nochtans ergerde hij zich, volgens K.E., maar ook volgens de H. Epifanius, aan de woorden van Jezus over de Eucharistie en trok zich terug, maar werd door Petrus bekeerd en tot Christus teruggebracht.

Hij vergezelde later Petrus naar Rome. Petrus zond hem hier op evangelieprediking uit in het noorden van Italië, waar hij groot succes oogstte. Daarna werd hij naar Afrika gestuurd. Hij ontscheepte te Cyrene en drong van daar in het binnenland, terwijl hij onderweg overal de leer van zijn Meester verkondigde. Zo geraakte hij tot in Nubië en Ethiopië. Van hier trok hij op een wenk van Christus zelf noordwaarts naar Alexandrië en stichtte er kerken die een hoge bloei en ware triomf beleefden en de afgodendienst een ware nederlaag toebrachten.

Zijn opvolger in het bisschopsambt was de schoenmaker Anianus, die zich bij Markus' aankomst gewond had onder het verstellen van diens sandaal en die door Markus miraculeus genezen werd.

Het is te allen tijde de algemene overtuiging geweest dat het Evangelie van Markus de zuivere prediking van Petrus weergeeft.

bijdehand en zwierig. (Dit schijnt zelfs te blijken uit zijn manier van schrijven in het Evangelie⁷⁹).

Hij was kaal van schedel, maar had vanaf het midden van het hoofd naar achteren nog een spitse haarlok staan; zijn wenkbrauwen waren boven zijn lange en rechte neus tot tegen elkander gegroeid; zijn ogen waren levendig, zijn wangen mager, maar toch roodgetint en met de kin in een blondgrauwe baard gehuld. Zijn gestalte was recht en kwiek; hij was behendig, flink, beweeglijk en niet van een zo gehoorzame natuur als Petrus. Hij zag er bijna ouder uit dan Petrus.

Markus was niet altijd bij Jezus, maar menigwerf (= menigmaal) verwijderd. Ook hij had zich met nog anderen geërgerd aan 's Heren woorden: "Wie mijn vlees niet eet, zal het eeuwig leven niet hebben."

Kort vóór het lijden van de Heer nam hij ook aanstoot aan de zalving door Magdalena. Bij Jezus' gevangenneming verliet hij het gezelschap, ging naar zijn land terug en voegde zich niet eerder weer bij de Gemeente dan na de verschijning van de verrezen Jezus op de berg bij Tebez, waar Petrus (en na hem ook Jezus) de grote toespraak hield (cfr. fasc. 33, nr. 2092).

De vrouw van Markus woonde een tijdlang in Tebez en kwam in de dagen vóór de hemelvaart naar Betsaida. Zij was lang van gestalte en in het aangezicht zeer rood, ging even voorover gebukt en had iets in haar figuur dat de lachlust wekte.

⁷⁹ Markus behendig, ras, zwierig. – Hoewel zijn Evangelie het kortste van de vier is – het geeft een minder aantal feiten weer – getuigt het van buitengewoon fijne opmerkingszin.

Zijn stijl, zoals zijn persoon door K. hier getekend, is levendig en vol tekenende bijzonderheden, zodat men zich soms de vraag stelt: "Heeft hij dit alles wel zo nauwkeurig gezien, bekeken, opgenomen? b.v. wanneer hij de stuiptrekkingen van de maanzieke jongen beschrijft" (Mk. 8, 13-28).

Het is ook mogelijk dat die stijl en uitbeeldingskracht gedeeltelijk de vrucht en weerspiegeling zijn van het karakter van Petrus, want van deze zegt onze zienster: "Petrus kon levendig vertellen."

Markus was hierna veel bij Petrus, was met hem te Rome en heeft in zijn Evangelie niets geschreven dan wat Petrus zelf hem gezegd (of althans beaamd?) had. Vele gebeurtenissen had hijzelf meegemaakt, maar bij het lijden van de Heer was hij niet tegenwoordig geweest.

2296.

Ik zag te Rome een pest, waaraan talloze mensen al niezende stierven en ik zag dat de christelijke Gemeenschap, vooral door toedoen en bezieling van Markus, een kruisweg oprichtte, volgens het model van de kruisweg, die Maria bij Efeze had aangelegd. Het waren 12 stenen, op elk waarvan een gebeurtenis uit het lijden van Christus geschreven stond. De christenen gingen onder het bidden en zingen van litanieën van de ene steen tot de andere, en allen die dit deden, bleven van de pest bevrijd.

Zodra de heidenen dit wonder vernamen, bekeerden zich verscheidene onder hen; zij sloten zich bij deze godsdienstoefening aan en bekwamen eveneens hun genezing. Ik heb ook gezien dat deze bedprocessies onder Gregorius de Grote vernieuwd en uitgebreid werden⁸⁰.

⁸⁰ Wij lezen bij Guéranger, Lit. Tome 8, blz. 391: "Door Gregorius de Grote werd de grote litanie gesteld op 25 april, feest van de H. Markus, en als statio voor de plechtigheid de kerk van de H. Petrus aangewezen."

Uit het leven van de H. Paus Gregorius de Grote citeren wij deze passage:

"Eerst werd Rome geteisterd door geweldige overstromingen. Hierop volgde een verderfelijker gesel: de pest. Ze dompelde de stad in rouw en ontvolkte de huizen; ze rukte ook paus Pelagius in haar verdelgingsmacht mee. De geestelijkheid, de senaat en heel het volk begeerden eenstemmig de diaken Gregorius tot Pelagius' opvolger. Alleen Gregorius zelf kwam in verzet tegen deze keus en smeekte keizer Mauritius ze niet te aanvaarden. Germanus, broer van Gregorius en prefect van Rome, onderschepte de smeekbrief van Gregorius aan de keizer en schreef aan deze een andere brief in naam van de geestelijkheid, de senaat en het volk om zijn goedkeuring te bekomen voor de keus van Gregorius. Dit geschiedde dan ook.

Ik zag Markus ook in Egypte en hoe hij het christendom invoerde op de gehele weg, waarlangs Christus daar gereisd had (fasc. 7, nr. 180, enz.; fasc. 28, nr. 1621, enz.).

Ik zag hem eerst in de stad Alexandrië. Hij ging er node heen en had liever elders het woord Gods verkondigd. Op de weg daarheen sneed hij zich zo diep in zijn rechterwijsvinger, dat hij hem verloren zou hebben, indien hij niet door een wonderbare verschijning, waarvoor hij, gelijk Paulus, hevig schrok, genezen was geworden. Zijn leven lang behield hij rondom de vinger een rood litteken.

Ondertussen had de pest zich uitgebreid en onder het volk onherstelbare verwoestingen aangericht. De nieuwe paus vermaande het volk om in die ramp een straf voor hun zonden te zien en er boete voor te doen.

Hij organiseerde een grote processie waaraan alle abten van Rome met hun monniken en alle abdissen met hun monialen deelnamen.

Monialen

- (Lat.) Vrouwelijke kloosterlingen van een orde, meestal slotzusters, die het koorgebed bidden. Slotzusters hebben zich door plechtige eeuwige geloften verbonden binnen het slot te zullen leven, dat wil zeggen: binnen dat gedeelte van het klooster dat alleen voor kloosterlingen toegankelijk is.
- vrouwelijke monniken;
- rooms-katholiek leden van een vrouwelijke, aan geloften gebonden orde.

Het beeld van de H. Maagd dat de H. Lukas geschilderd had, werd in de plechtigheid meegedragen, en men zegt dat overal waar het beeld voorbijkwam, de bedorven lucht wegweek en dat Gregorius boven het grafmonument van keizer Hadrianus een engel zag die zijn zwaard terugstak in de schede.

Van deze verschijning van een engel op het hoogste van dat grafmonument, heeft dit de naam gekregen van 'engelenburcht' of 'burcht van de engel'. Het monument herinnert heden nog aan dit visioen van de Paus.

Gods gramschap was bedaard: aan de pest kwam een einde."

Als Markus in Alexandrië kwam, scheurde zijn zool en hij liet ze door de schoenlapper Anianus verstellen. Deze kwetste onder het werk zijn hand, maar Markus genas ze met een zalf van stof en speeksel. Hierop bekeerde zich Anianus en Markus nam bij hem zijn intrek. Hij had een ruim huis en vele knechten en een vrouw en 10 kinderen.

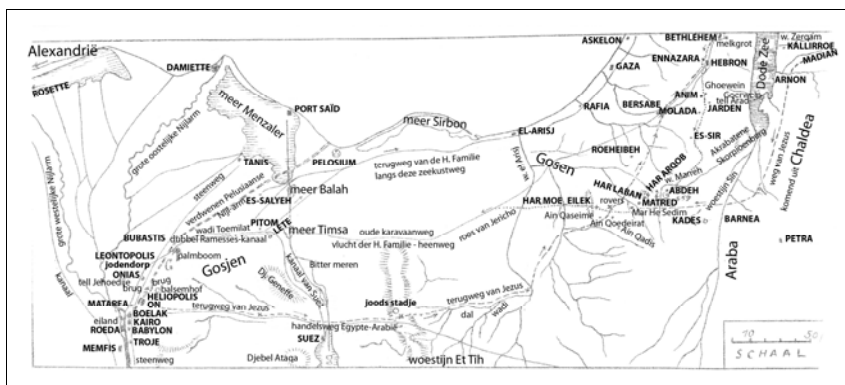
In een kamer in het huis, die men Markus daar als verblijf aangewezen had, werden de eerste vergaderingen van de bekeerden gehouden. De apostelen lazen de H. Mis in een nieuw gestichte Gemeente in het algemeen niet eerder, dan nadat deze reeds beproefd, voldoende in het geloof bevestigd en onderricht was. Ook deelden zij toen reeds het H. Sacrament volgens een bepaalde vaste ritus bij het H. Misoffer uit.

Markus kwam ook in Heliopolis. De bidplaats die gedurende het verblijf van de H. Familie aldaar ontstaan was, is naderhand tot een kerk en later tot een klein klooster verbouwd geworden. De wegen van Markus hier beschouwend, had ik ook op Maria te Heliopolis (Matarea) een oogslag. Ik zag het Kindje Jezus in zijn trogje of wiegebak zitten en deze stond op een hoog onderstel. Maria had een klein korfje naast zich, zat met kleine haken te breien en ik zag nog 3 andere vrouwen bij haar.

De meeste bekeerlingen die Markus hier doopte, waren Joden. Hier leefden vele deugdzame Joden als eremijten: men noemde hen hier therapeuten.

(Het zijn een soort Essenen, die in Egypte 'Therapeuten' genoemd werden. Toch is er enig verschil in hun spiritualiteit, zie fasc. 1, nr. 3, voetnoot 6; voor de Essenen in 't algemeen, zie fasc. 1, nr. 3, enz.).

Therapeuten woonden er reeds op Egyptisch gebied naar de kant van Judea, toen Jezus uit het heidenland hier doorreisde (fasc. 28, nr. 1619, enz.).

Ik weet niet of ik dit toen in mijn verhaal heb vermeld.
 Jezus kwam bij hen in een plaats waar er velen samenwoonden.
 Uit hen zijn later de talrijke kluizenaars in Egypte ontstaan. (Bij
 die gelegenheid werden geen therapeuten vermeld).

Drie zonen van de schoenlapper Anianus zijn later priester
 geworden. Vader Anianus werd de opvolger van Markus (wat wij
 ook weten door de H. Hiëronymus) en ook ZIJN feest wordt op
 heden gevierd.

(Het wordt inderdaad op 25 april vermeld in het Romeins
 martyrologium).

Ik zag nog dat Markus in de gevangenis geworpen en met een
 strop gewurgd werd. *Ik zag Jezus hem in de kerker
 verschijnen en hem een rond broodje of H. Hostie
 boven een pateen (= Latijn patina, schotel: gewijde gouden of
 vergulde schaal die op de kelk megedragen wordt en waarop de
 geconsacreerde hostie wordt neergelegd) te nuttigen geven.*

De H. Lukas.

(18 oktober 1820)

2298.

De ouders van Lukas waren van de middenstand en woonden even buiten Antiochië, maar zij ontvielen hem vroeg.

(Eerst kan men hier enige interessante regels over de H. Lukas herlezen in fasc. 11, nr. 326).

Hij was zeer levendig, fijn gemanierd en vrolijk van aard. Ik zag hem reeds als twaalfjarige knaap bloemen op het veld zoeken en verzamelen en allerlei kenmerken en bijzonderheden eraan nagaan. Schilderen leerde hij in Griekenland; ik zag hem zeer grote figuren van rechtstaande mannen op de muren tekenen. Als volwassen jongeling zag ik hem in een Egyptische school de genees- en sterrenkunde bestuderen. Ik zag dat hij een kijkbuis op zich hangen had en dat hij meestal met een groep anderen samen was. Zij beklommen zeer hoge gebouwen op sporten en trappen, die binnen in de muren ingemetseld waren. Boven op dit gebouw waren kleine zitplaatsen in de vorm van kinderstoelen ingericht, en zij keken daar door een buis wel zo dik als een (ronde) stoofbuis.

In de stad waar Lukas in de geneeskunde studeerde, was een groot huis vol zieke dieren en vogelen, die daar als in een hospitaal zeer goed verzorgd werden. Men deed met drankjes uit allerhande kruiden proefnemingen op de dieren. Ik zag Lukas niets anders gebruiken dan kruiden en ik zag dat hij in de verzorging van zieken de sterren waarnam. Als geneesheer zag ik hem later vele mensen genezen. Hij ademde over de mond en wreef met de handen over de maagstreek van hen die in onmacht gevallen waren. Hij was toen nog geen christen.

Ik heb nooit gezien dat Lukas, tijdens Jezus' sterfelijk leven, Hem vergezeld heeft. Hij ontving weliswaar de doop van Joannes, wiens prediking hij aanhoorde, maar buiten dit was hij als

geneesheer steeds op de baan, nu hier dan daar, en onderhield slechts toevallig en niet bestendig betrekkingen met de leerlingen van Jezus. Ik zag hem nochtans altijd veel aantekeningen maken, ook over kruiden; hij droeg altijd rollen bij zich, waarop hij dikwijls iets noteerde. In het begin zag ik hem evenmin met de apostelen, hij was als een vreemdeling, die zich hier en daar meer vanop een afstand inlichtingen aanschaft, dan dat hijzelf het gebeuren van dichtbij meeleeft.

2299.

Wanneer de Heer, vóór de opwekking van Lazarus, van Jericho naar Samaria ging (fasc. 27, nr. 170, enz.), zag ik Lukas in het gewest van Samaria. Ik zag hem komen in het herdersdorp, waar de Heer zo herhaaldelijk met de herders verkeerde en vanwaar de 3 jongelingen geboortig waren, die Hem later naar Egypte vergezeld hebben en ik zag hem daar de herders nopens vele feiten ondervragen; hij liet zich alles vertellen.

Na Lazarus' opwekking zag ik hem niet naar Betanië komen, maar wel te Jeruzalem bij Nikodemus en Jozef van Arimatea, die ook geheime leerlingen waren en Lazarus bezocht hadden; ik zag hem hier inlichtingen inwinnen. Ook met de moeder van Joannes Markus kwam hij in betrekking en, na de dood van Jezus, met Simon van Cyrene, die zich bekeerd had, en vooral zag ik hem bevriend met Kleofas, die pas kort vóór 's Heren dood een openbaar leerling was geworden.

Lukas verkeerde lang in twijfel en kwam eerst te Emmaüs tot een levendiger en vaster geloof. Bij de gevangenneming en kruisiging van de Heer werd hij door twijfel bestormd en hij hield zich dan nog meer achteruit. Ik zag hem met Kleofas naar Emmaüs gaan en ik zag dat hij onder het spreken hier en daar ter zijde van de weg geneeskrachtige kruiden tot medicijnen plukte en ik maakte bij mezelf daarbij de beschouwing dat hij weldra het enige geneesmiddel, het Brood des Levens (te Emmaüs) van Jezus zou bekomen, want reeds zag ik Jezus in een vreemde gedaante achter

hen gewandeld komen. Ik zag hier weer het ganze tafereel, zoals reeds dikwijls.

Ik zag dat Maria-Salome, toen zij terugkeerden hen ontmoette en dat zij elkaar wederkerig hun ervaring (verschijning) vertelden. Deze vrouw was een dochter van de zuster der H. Anna.

Marteldood van de H. Lukas.

2300.

Ik herinner me niet meer of ik Lukas bij Christus' hemelvaart tegenwoordig heb gezien. Ik zag hem bij Joannes, als deze in Efeze was, en ook, geloof ik, bij Maria in haar huis.

Daarna zag ik hem met Andreas, die uit Egypte Joannes was komen bezoeken, en vervolgens in zijn vaderland, waar hij Paulus leerde kennen, wiens reisgezel en medewerker hij naderhand werd.

Hij schreef zijn evangelie op aanraden van Paulus, en omdat over het leven van Jezus valse boeken in omloop waren⁸¹.

Zijn evangelie schreef hij 25 jaren na de hemelvaart van Christus, grootsten deels volgens inlichtingen die hij van ooggetuigen te weten was gekomen. Ik heb hem overigens reeds ten tijde van Lazarus' opwekking de plaatsen zien bezoeken, waar de Heer wonderen gedaan had en hem de mensen daar over alles zien ondervragen. Hij was ook met Barsabas bekend.

Ik kwam nog te weten dat ook Markus zijn evangelie louter volgens berichten van ooggetuigen geschreven heeft en dat geen

⁸¹ Valse boeken in omloop, d.w.z. boeken die niet gewetensvol of nauwkeurig opgesteld waren (cfr. Lk. 1, 1).

Zijn evangelie, zowel als zijn boek 'Handelingen der apostelen' zijn een reactie tegen die schrijvers, die het wel goed meenden, maar zich te veel vrijheid veroorloofden in de voorstelling van de feiten of er zelfs zonder nauwkeurig onderzoek onware verzinsels in verwerkten.

van de evangelisten (bedoeld zijn de synoptici, d.i. de eerste drie) bij zijn werk dat van anderen gekend of benuttigd heeft⁸².

Nog werd mij bekend gemaakt dat, indien zij alles geschreven hadden, men hen nog minder geloofd zou hebben, en dat zij, beknoptheidshalve, de talrijke gelijksoortige wonderen door slechts één daarvan hebben laten vertegenwoordigd zijn, want hun evangelie was anders veel te lang geworden.

Ook zag ik dat Lukas als bisschop de marteldood ondergaan heeft, ik geloof te Tebez⁸³. Ik zag dat men hem met een koord om het lijf aan een palmboom bond en met spiesen dood wierp. Één daarvan trof hem in de borst en zijn bovenlijf zonk voorover neer. Dan bonden zij hem weer op en plantten nog nieuwe spiesen in zijn lichaam. Onder begunstiging van het nachtelijk duister werd hij heimelijk begraven.

⁸² Geen evangelist heeft het werk van de andere benuttigd. – Een zeer moeilijk probleem dat niet met zekerheid opgelost kan worden. Vaak is wat geleerden als zekerheid verkondigen, louter vermoeden of veronderstelling. Tot een eenparige overeenkomst onder hen is het nooit gekomen.

Wat in het bijzonder de H. Lukas betreft, wij lezen in Pet. Boll., 18 oktober: “Men hoort soms wel zeggen dat Lukas de leemten van Matteüs heeft willen aanvullen, maar dit is volstrekt niet bewezen. Integendeel, het schijnt dat hij zelfs de Evangelieën van zijn 2 voorgangers niet had gelezen.”

De moderne kritiek geeft dit niet toe, maar is toch alles behalve zeker: “Het staat vast dat Lukas onafhankelijk is van Matteüs en Markus. Toch schijnt hij hun Evangelie benuttigd, maar niet slaafs nagevolgd te hebben”.

Dus absolute onzekerheid.

⁸³ Marteldood te Tebez. – De plaats en het land van Lukas' marteldood zijn niet met zekerheid bekend. De oude getuigenissen zijn in tegenspraak met elkaar en dus onbetrouwbaar.

Wat K.E. zegt: ‘ik geloof te Tebez in Egypte’ is ook maar een gissing.

In fasc. 11, eind nr. 327, laat zij hem de marteldood sterven in het land Bitinië. Dit zijn juist de 2 plaatsen die als het toneel van zijn marteldood opgegeven worden. Nutteloos bijgevolg er iets te willen uit afleiden.

De geneesmiddelen van de H. Lukas.

2301.

Het geneesmiddel waarvan de H. Lukas zich in de laatste periode van zijn doktersbedrijf bediende, was de reseda (= geelkruid; geurige plant; roosachtig plantengeslacht waarvan enkele soorten als sierplant gekweekt worden, vooral de *Reseda odorata*), met palmolie gemengd en gezegend. Hij zalfde daarmee kruiswijs op voorhoofd en mond en hij gebruikte ook het aftreksel van gedroogde reseda. De reseda heeft een betekenis met betrekking tot Maria, die ze ook geplant en gebruikt heeft. Ik zag in een gezicht hoe Lukas in een tuin waar een ganse partij hoge reseda en waar ook palmbomen stonden, de zalf bereidde. Door zijn genezingen maakte de H. Lukas zich vele mensen tot vrienden.

Ik vernam in die beschouwingen vele eigenschappen van de palmboom en ik herinner mij daarvan nog de volgende.

- Ten eerste, hij is een symbool van de kuisheid, omdat elk geslacht alleen staat⁸⁴ en de bevruchting alleen door Gods wil geschiedt.
- Ten tweede, de palmboom is bescheiden, en in plaats van te pronken met zijn bloemen en ze verleidelijk ten toon te spreiden, houdt hij ze bescheiden verborgen en is hij daarom zo vruchtbaar, terwijl andere bomen die hun bloesems pralend ten toon spreiden, deze dikwijls voor de helft ter aarde zien vallen.

Door zijn marteldood aan de palmboom heeft Lukas voor de boom en zijn vruchten, als men ze met aanroeping van zijn naam gebruikt, geneeskraft bekomen.

⁸⁴ Omdat elk geslacht alleen staat. – Zó is de letterlijke vertaling.

Een Franse overzetting geeft dit weer als volgt: "Omdat de mannelijke bloesems gescheiden staan van de vrouwelijke."

Bij het veelvuldig gebruik dat hij van de palmolie maakte, heeft hij God gesmeekt te verlenen dat zijn dood (die aan de palmboom zou plaatshebben), de genade of kracht van de boom zou vermeerderen.

De schilderijen van de H. Lukas.

(18 oktober 1821)

2302.

Ik heb Lukas verscheidene afbeeldingen van de H. Maagd zien schilderen, en enige daarvan op miraculeuze wijze⁸⁵.

⁸⁵ Schilderijen van de H. Lukas; meerdere ervan zijn miraculeus voltooid. – Volgens de oude kerkelijke schrijvers muntte de H. Lukas uit in de schilderkunst en vervaardigde verscheidene afbeeldingen van Christus en zijn H. Moeder.

Te Rome heeft men in een kelder nabij de zogenaamde 'Mariakerk' in 'Via Lata' een oud opschrift gevonden, waarop in verband met een afbeelding van Maria vermeld staat dat het 1 van de 7 afbeeldingen is van de H. Lukas.

Er bestaan nog 3 of 4 dergelijke afbeeldingen van Maria gemaakt door Lukas.

Het voornaamste ervan liet paus Paulus V (1605-1621) in de basiliek van Maria-Maggiore te Rome overbrengen in de Borgesiakapel, welke hij voor dat beeld in dezelfde basiliek had laten bouwen. Het beeld hing vroeger in de kribbekapel. Deze heeft men rechts van het middenschip van de basiliek, als men binnentreedt, de Borgesiakapel links, in de linker kruisbeuk.

Deze Onze-Lieve-Vrouw van Lukas zou door goddelijke tussenkomst voltooid geworden zijn, terwijl Lukas in extase was, zoals ook K.E. zegt. Zulke beelden, hetzij beeldhouw- of schilderwerken noemt men 'a-chiro-poëiten', d.i. 'zonder mensenhand gemaakt'.

Over dit beeld in de Maria-Maggiore is in nr. 2296, voetnoot 80, reeds verteld dat het door toedoen van de juist verkozen paus Gregorius de Grote te Rome meegedragen werd in een processie die het ophouden van de pest in de stad ten doel had.

Als de processie gekomen was bij het grafmonument van keizer Hadrianus zag de paus boven dit groots monument een engel die het zwaard terug in

Eens werkte hij aan een borstbeeld van Maria en slaagde niet in zijn werk. Hij bad en viel in verrukking en tot zichzelf teruggekomen, vond hij het afgewerkt. Dit beeld wordt in de kerk van Maria Maggiore te Rome boven een altaar in een kapel ter rechterzijde van het hoogaltaar bewaard.

Dit is evenwel niet het origineel, doch slechts een kopij. Het origineel bevindt zich in een wand die men tot een zuil omgebouwd heeft; dit gebeurde bij een gevaar.

Vele andere heilige voorwerpen zijn met het beeld in die muurpijler verborgen geworden. Ook liggen er gebeenten van heiligen en zeer oude schriftrollen bij. Wanneer de priester aan het altaar waarboven het Mariabeeld prijkt DOMINUS VOBISCUM zegt, dan wijst zijn rechterhand op de middelste pijler waarin die oude heilige schatten bewaard zijn.”⁸⁶

de schede stak om het einde van de gesel te beduiden. Dit gebeurde dan ook werkelijk.

Aan het verhaal in nr. 2296, voetnoot 80, kunnen wij hier toevoegen: “Volgens de legende hieven engelen boven het monument bij het naderen van de stoet ter ere van Maria deze lofzang aan:

“Koningin van de hemel, verblijd U, alleluia,
want Hij die gij mocht dragen, alleluia,
is volgens zijn woord verzezen, alleluia.”

De heilige paus beantwoordde en besloot dit gezang met deze bede:

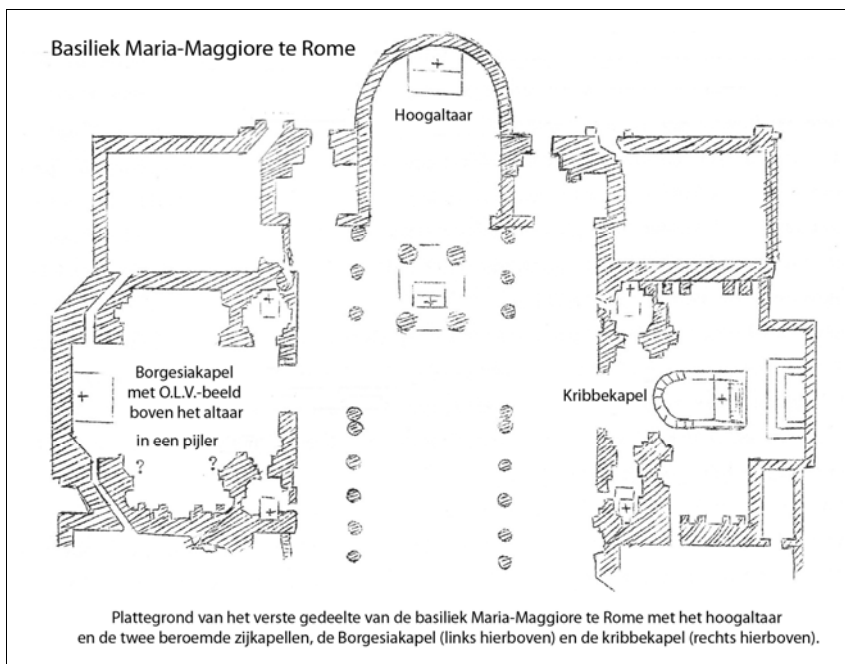
“Bid tot God voor ons, alleluia!”

Hierop nam de pest die Rome teisterde, een einde (Veuillot, Rome et Lorette).

⁸⁶ Wanneer de priester aan het altaar onder dit beeld ‘DOMINUS VOBISCUM’ zegt, wijst zijn rechterhand naar de pijler.

In weerwil van alle gegevens bevat deze aanwijzing veel onzekerheden.

Welke kant bedoelt de zienster door rechterkant, is het de rechterkant wanneer men de kerk binnentreedt of wanneer men in de kerk kijkt van het hoogaltaar uit? Of heeft het visioen een tijdperk op het oog eer het beeld uit de kribbekapel in de Paolo- of Borgesiakapel overgebracht was? Het blijft dan ook nog moeilijk de muurpijler te vinden of aan te duiden die door K. bedoeld is.

Lukas schilderde de H. Maagd ook in haar bruidsgewaad en in natuurlijke grootte. Ik weet niet waar dit beeld thans is. Een ander in rouwgewaad en eveneens levensgroot geloof ik in de kerk gezien te hebben waar de trouwing van Maria bewaard wordt (d.i. in Perugia).

Ondanks die onzekerheden pogen thans Emmerickvrienden oorlof te bekomen om met moderne middelen en apparaten de pijlers zonder beschadiging te onderzoeken. Zou een eerste onderzoek positieve aanwijzingen opleveren, dan kan het onderzoek verder worden doorgedreven. Sommige leden uit de bevoegde instanties zijn zulk een onderzoek niet ongenegen, omdat uit die kerk sommige relikwieën van de H. Hiëronymus verdwenen zijn, die eventueel in die pijler met nog andere kostbaarheden teruggevonden kunnen worden.

Vrienden van Katarina mogen bidden voor deze zaak, voor een gelukkige terugvinding. Het is toch een feit dat K. in haar verhalen vele verborgenheden aan het licht heeft gebracht die door niemand gekend of sinds eeuwen vergeten waren.

Lukas schilderde Maria ook op de weg naar de kruisafneming en dit geschiedde op de volgende miraculeuze wijze. Ik zag, wanneer alle apostelen en leerlingen op de vlucht geslagen waren, Maria in de avondschemering naar het kruis gaan, ik meen met Maria van Kleofas en Salome. Ik zag dat Lukas aan de weg en vol medelijden met haar een doek hield naar Maria die voorbijging, met de wens dat haar beeld er zich in zou prenten. Achteraf ontdekte hij daarin als een schaduwbeeld dat voorbij schrijdt en hij maakte nu een tafereel daarnaar met 2 figuren: hijzelf met de doek en de voorbijgaande H. Maagd.

2303.

Omstreeks deze tijd, weinige uren na de kruisiging hadden vele mensen en leerlingen reeds kennis gekregen van de zweetdoek van Veronika, waarop het aangezicht van de Heer met alle kneuzingen en bloedige baard en met klare dikke strepen van geronnen bloed ingeprent was. Het aangezicht op de zweetdoek scheen groter dan het werkelijk was, want de doek had rondom het aangezicht gelegen.

Lukas dwaalde zo bang, als zoekend rond (als iets begerend). De doek die hij voorhield, was een soort zweetdoek, tweemaal zo lang als breed. Ik weet niet nauwkeurig of Lukas die doek naar de H. Maagd hield, alleen met de hoop en de begeerte haar beeld erin te ontvangen, of ook uit verlangen aan Maria dezelfde dienst te bewijzen, die Veronika aan Jezus had bewezen.

Ik heb gezien dat Maria's afbeelding, geschilderd door de H. Lukas, nog bestaat bij zonderlinge mensen tussen Syrië en Armenië⁸⁷.

⁸⁷ Wonderlijke lieden tussen Syrië en Armenië. – Zonder twijfel beschrijft K. hier een sekte ergens aan de Boven-Eufraat, waarvan nu nog nakomelingen bestaan in het gebied van de Sjat el-Arab (samenloop van Beneden-Eufraat en Beneden-Tigris en op de oevers van de Perzische Golf). Let op de woorden van K. dat ze daarna na hun reis naar Joannes weggetrokken zijn.

Dit zijn geen rechtgelovige christenen; zij geloven aan Joannes de Doper en hebben een doop van boetvaardigheid, die zij ontvangen, telkens als zij zich van hun zonden willen reinigen.

Lukas preekte het Evangelie in dat gewest en wrocht met dat afbeeldsel vele mirakelen. Zij vervolgden hem en het scheelde weinig of ze stenigden hem, doch zij behielden het afbeeldsel. De 12 personen die zich daar bekeerd hadden, nam Lukas met zich mee.

Die mensen woonden in de omstreken van een berg, ongeveer 12 uren van de Libanon, naar het oosten. Een water daalt van de berg af en vloeit er omheen; het is troebel en slijkerig. Zij woonden in slechte hutten, bijna gelijk in Egypte; zij zijn ook niet zelfstandig in het land, maar afhankelijk en een soort slaven, die tol moeten betalen. Ik heb in de buurt van dat gewest iets van 'Laodicea' gehoord.

Ten tijde van Lukas telde die sekte slechts een paar honderd mensen. Hun kerk is als een spelonk in de berg, men moet erin afdalen; boven aan de oppervlakte ziet men koepels, gelijk men er (in het Oosten) op de gewelven van een kerkdak ziet, waarin de vensteropeningen zijn.

Ik heb Lukas' beeld van Maria nog in een later tijd, misschien zelfs – het is mogelijk – in de tegenwoordige tijd daar nog gezien, want ten tijde van Lukas was alles eenvoudiger. De kerk scheen mij nu groter en het scheen mij ook dat nog allerlei ceremoniën en gebruiken bij die mensen ingevoerd geworden zijn. De priester

Men geeft hun verscheidene namen: Joanneschristenen, wederdopers, gnostieken, mandeëën. Zij beschouwen Joannes de Doper als hun stichter. Hun heilige boeken heten Ginza. Hun godsdienst is een mengelmoes van christendom en manicheïsme.

De ziel, die van hemelse oorsprong is, moet van de materie, van haar lichaam worden bevrijd door goede werken, door rituele onderhoudingen en vooral door het veelvuldig ontvangen van het doopsel. Uit de oppergod zijn een aantal goddelijke wezens voortgekomen, waaronder de 'mand-di-hadje'; vandaar hun naam: Mandaïeten.

zat onder een boog vóór het altaar, het beeld hing boven in het gewelf met vele brandende lampen ervóór; het was geheel onduidelijk en bruin geworden. Zij hebben (in de loop van de tijden) allerlei genaden door het beeld bekomen en zij vereren het, omdat zij wonderen ervan gezien hebben.

Zij hebben de besnijdenis en menen dat de zielen (van de gestorvenen) weer in andere mensen, in kinderen verhuizen. Zij kennen hun juiste oorsprong niet meer; zij stammen van slaven af, die met Arabische reizigers tot de doop van Joannes in het begin gekomen waren en die buiten de doop van Joannes verder niets meer vernomen hadden, aangezien zij daarna weggetrokken zijn.

Zij moeten nog vele heidense elementen en opvattingen behouden hebben, want zij bezitten geheime boeken, die een soort van openbaring bevatten. Zij bedrijven ook toverij met het verbranden van voorwerpen die aan andere mensen toebehoren, om deze te betoveren en ook wel om het leven te brengen. De priesters dragen op de ene naakte arm een getatoeëerd kruis, om reden meen ik, dat Joannes altijd een kruis op zijn staf droeg. Zij hebben de borst meestal bloot en dragen ook een stuk weefsel van kamelenhaar dwars over de schouders. Zij weten niet wat Joannes bij de doop zegde en gebruiken als formule: “Ik doop u met de doop waarmee Joannes doopte.” Ik weet niet goed te onderscheiden wat, in hetgeen ik verteld heb, tot de tijden van Lukas behoort of tot latere.

De H. Barnabas.

(Meegedeeld op 10 juni, feest op 11 juni)

Nota.

In het oorspronkelijk werk staat dit kapittelje even verder, maar daar Barnabas op grond van Hand. 14, 4 als apostel beschouwd kan worden, wordt dit kapittel hier geplaatst, onmiddellijk na de levensschetsen der apostelen.

2304.

De ouders van Barnabas bezaten goederen op Cyprus, zijn geboorteland. Hij studeerde in Jeruzalem en vergezelde Jezus op zijn reis naar Cyprus. Daarna was hij de medewerker van Paulus.

Hij vergezelde ook een eindweegs Taddëüs op diens reis naar Perzië.

(Onder de uitdrukking 'de apostelen' in Hand. 14, 4 zijn Paulus en Barnabas verstaan. Vandaar dat men Barnabas als een apostel kan beschouwen, doch het argument is maar zwak).

Barnabas verkondigde als eerste het Evangelie te Mailand (Milaan). Ik heb hem veel bij Klemens gezien, de derde paus na Petrus.

Op Cyprus werd hij door de Joden gestenigd en op een brandstapel geworpen, maar zijn lichaam verbrandde niet en hij werd door zijn leerlingen begraven. Als hij (enkele eeuwen later) teruggevonden werd, lag een stuk van het Evangelie volgens de H. Matteüs op zijn borst. Ook heeft hij zelf iets geschreven (waarvan wellicht sommige delen bevat zijn in de zogenaamde brief van Barnabas)⁸⁸.

⁸⁸ Barnabas heeft ook iets geschreven.

De apocriefe litteratuur bezit de zogenaamde brief van Barnabas. Hij figureert niet in de catalogoog van de boeken der H. Schrift, maar men geeft toe dat hij teruggaat tot tegen het evangelisch tijdperk. Ook is hij een geschrift van waarde en belang.

De H. Hiëronymus getuigt dat hij in zijn tijd veel gelezen werd. Het is niet onredelijk te veronderstellen, zoals hierboven reeds tussen haakjes gedaan is, dat sommige delen in die brief werkelijk van de hand van Barnabas zijn, zoals sommige fragmenten in de 'Geschiedenis der Apostelen' van de bisschop van Babylon, Abdias, zijn.

De weinige gegevens van Katarina over Barnabas vullen wij aan met hetgeen wij uit de kerkvaders en kerkelijke schrijvers over Barnabas met veel waarschijnlijkheid weten.

Nadat Barnabas zich van Paulus afgescheiden had om met Joannes Markus te gaan missioneren, wordt hij in de Handelingen der apostelen niet meer genoemd.

Hij regelde het bestuur van de kerken op Cyprus. Hierna reisde hij naar Italië en na in Ligurië het Evangelie te hebben verkondigd, stichtte hij de kerk van Milaan en werd er de eerste bisschop van. Ook het land en de steden rondom werden door hem geëvangeliiseerd. Bergamo en Brescia gaan er groot op dat hij hun het geloof heeft gebracht.

Na een arbeid van 7 jaren keerde hij naar Cyprus terug, doorkruiste herhaaldelijk het eiland en vestigde tenslotte zijn zetel in de hoofdstad Salamis.

Zijn ijver triomfeerde over de weerstand van talrijke Joden, in wier synagogen hij veelvuldig het woord ging voeren. Eindelijk werd hij tijdens een toespraak in een synagoge door hardnekkige Joden van Salamis en uit Syrië overvallen en gedood. Pogingen om zijn lijk te verbranden, mislukten: het kwam ongedeerd uit de vlammen.

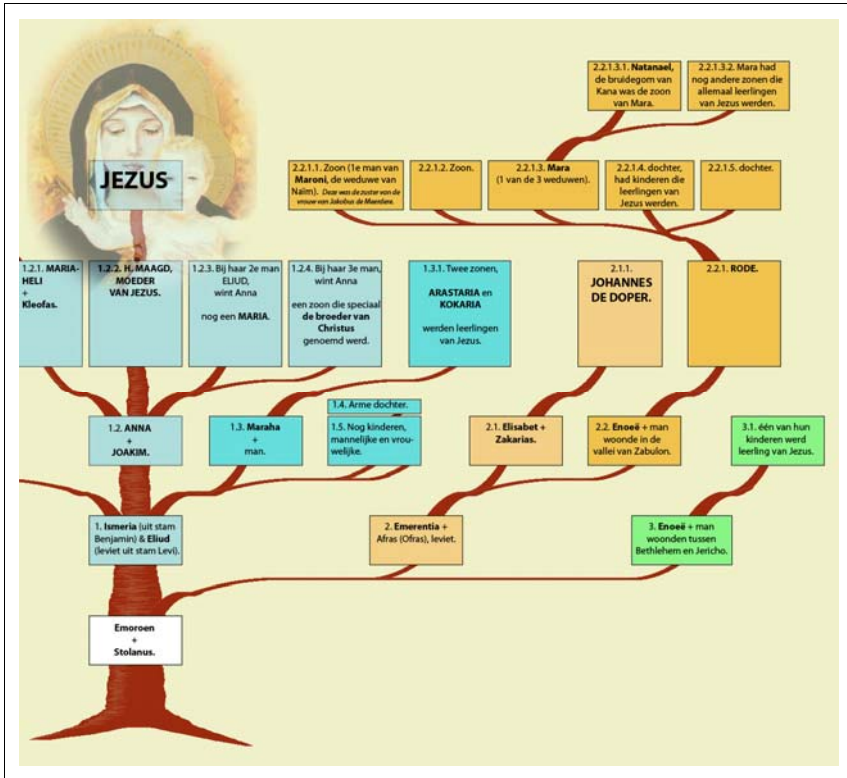
Zijn vriend, en kozijn Joannes Markus van Jeruzalem begroef hem 1 km ten zuidwesten van Salamis, op een plaats die 'gezonde plaats' genoemd werd. Daar werd zijn graf in 488 teruggevonden onder een boom. Hijzelf had het in een verschijning aangewezen aan Antelmus, de bisschop van de stad. Op zijn borst vond men het Evangelie volgens de H. Matteüs, dat hij met eigen hand gekopieerd had.

Ten gevolge van die ontdekking werd daar ter plaats door toedoen van keizer Zeno een prachtige kerk gebouwd. Het gehucht, oudtijds voorstad van Salamis, draagt nog de naam Sint-Barnabas. Zijn hoofd is thans bewaard en geëerd in de Sint-Saturninuskerk te Toulouse in Frankrijk.

Natanael uit Kana.

2305.

De bruidegom Natanael is de zoon van een dochter van de zuster van de H. Anna (zie familieboom in fasc. 1, nr. 10).

Hij had nog een broer en ook deze is leerling geworden. Als knaap was hij op het feest in Anna's huis, toen Jezus in zijn twaalfde jaar uit Jeruzalem van het paasfeest terugkeerde. Jezus maakte tijdens dit knapenfeest zinspelingen op grote mysteriën en voorspelde de toekomstige bruiloft van Kana in een soort parabel en beloofde aan Natanael dat Hij zijn bruiloft zou komen bijwonen.

Ik zag dat de Heer bij die zelfde gelegenheid ook Silvanus tot zijn toekomstige leerling bestemde. (Afgezien van de laatste trek, kan men dit alles opnieuw nazien in fasc. 7, nr. 201).

Natanaels ouders waren uit het geslacht van Aäron. Ik zag de gehele bruiloft en ook het feit en de betekenis van de zelfstandigheidsverandering (van water in wijn) en dat daarna bruid en bruidegom zich in een kamer terugtrokken en (vóór Jezus) de belofte van zuiverheid aflegden (fasc. 12, nr. 389).

2306.

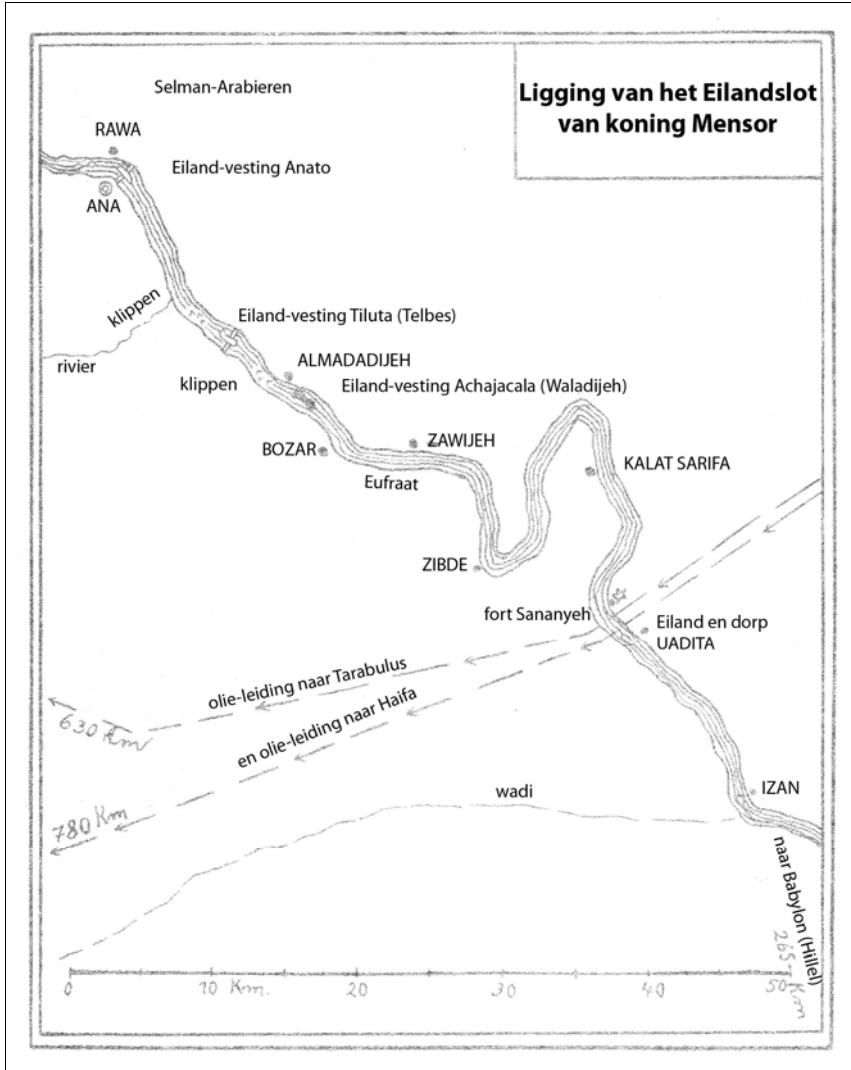
Natanael is dan ook aanstonds een leerling van de Heer geworden en zijn bruid sloot zich aan bij het gezelschap van de H. Vrouwen. Zij stamde uit de familie van Jozef bij Bethlehem.

Hij kreeg bij de doop een naam als Amandor (of Amator, cfr. fasc. 34, nr. 2205, voetnoot 24). Later werd hij bisschop van Edessa, waar de H. Taddëüs koning Abgar genezen heeft.

Hij was ook op Kreta bij Karpus, daarna in Armenië, waar hij vele bekeerlingen maakte, gevangen genomen werd en in ellende naar een gewest aan de Zwarte Zee verbannen werd.

In vrijheid gesteld reisde hij van daar naar het land van koning Mensor. Daar wrocht hij een groot wonder aan een vrouw, doch waarin het bestond, dit ben ik vergeten.

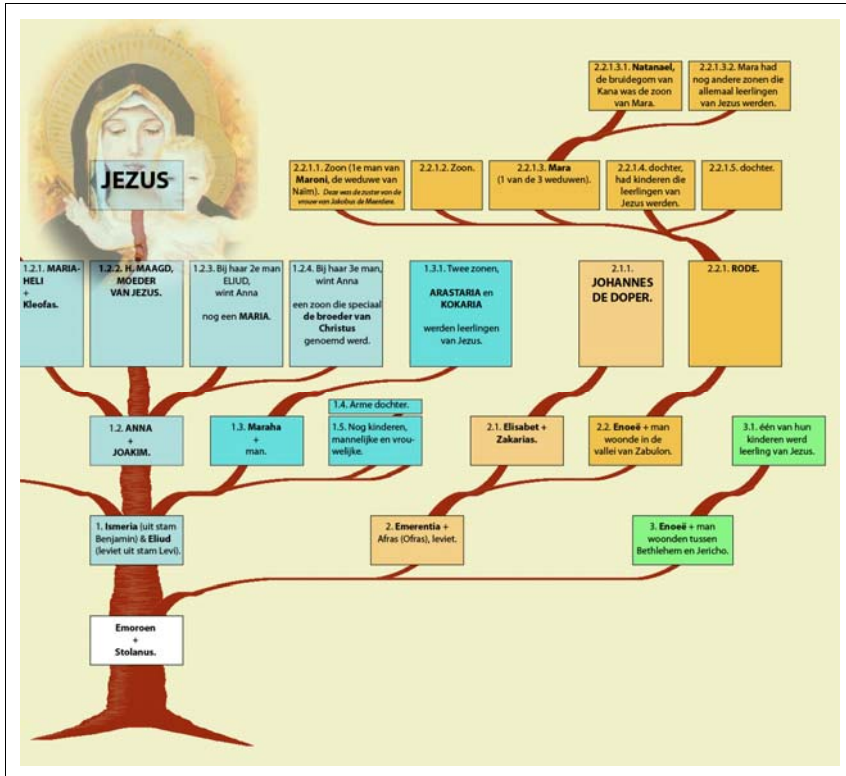
Zij hadden hem zeer lief en door zijn toedoen bekeerden zich velen. Ik zag ook zijn marteldood op een eiland in de Eufraat; de stad heette Acajacula. (Over deze vestingstad in de Eufraat, zie fasc. 5, nr. 135, voetnoot 307, met kaart).

De H. Parmenas.

2307.

Parmenas die één van de 7 diakens werd⁸⁹ (Hand. 6, 5), was een verwant van de Heer, van Elisabets kant.

⁸⁹ In Petits Bollandistes, 23 januari, lezen wij over Parmenas: “Deze diaken, één van de zeven, onderging de marteldood te Filippi in Macedonië in het begin van de 2e eeuw onder keizer Trajanus (dus op zeer hoge leeftijd). Hij kweet zich steeds ijverig van de opdracht hem door de apostelen gegeven om het woord Gods te verkondigen.”

De naam Parmenas is een samentrekking van ‘Parmenides’, d.i. ‘standvastig’, ‘volhoudend tot het einde toe’, ‘constans’. (Constans is een Latijnse jongensnaam. Het betekent ‘Constant, kordaat’).

Hij is van Nazareth, waar zijn ouders een huis en een reukkruidentuin bezaten.

Zijn moeder was een zuster van de 3^e man van Maria van Kleofas (= Jonas); zij had wel 12 kinderen van 3 mannen.

De 3^e man was een Griek en zo kreeg zijn eerste zoon de (Griekse) naam Parmenas. Die vreemde naam gedragen door een Jood moet ons niet verwonderen (daar zo iets veel voorkwam).

Hij was ongeveer 5 jaren jonger dan Jezus en kon omstreeks Jezus' terugkeer uit Egypte geboren zijn. Hij was een van Jezus' speelmakkers en is Hem altijd getrouw gebleven.

Zijn ouders waren trouwe vrienden van de H. Familie, en toen Jezus in Jeruzalem achtergebleven en verloren was, hielpen zij zeer zorgvuldig om Hem overal op te sporen.

Zij lieten zich aanstonds in het begin door Joannes dopen en Parmenas werd op dezelfde dag gedoopt als Jezus en hij was ooggetuige van de nederdaling van de H. Geest op Jezus. Zijn houding en gedrag onder de leerlingen en apostelen was altijd die van een dienaar; uit ootmoedigheid weigerde hij beslist priester te worden.

Na de steniging van Stefanus nam hij voor enige tijd de wijk naar het gewest van Efeze. Nadien was hij bij Paulus en eens met Barnabas op Cyprus. Met nog meer anderen zag ik hem ook bij Petrus.

Door zijn evangelieprediking heeft hij velen bekeerd en is op hoge leeftijd in een volksoploop bij Filippi gedood.

De H. Saturninus.

2308.

Saturninus is in Patras (westkust van Griekenland) geboren. Zijn moeder was van koninklijke afkomst en zijn vader een soort van graaf⁹⁰. In de dienst van zijn vader was een bruin man, die deel had uitgemaakt van de groep van de donkerste der H.

Driekoningen; deze man had ook de nieuwgeboren Jezus gezien. Hij sprak dikwijls en veel daarover, en hoewel zelf nog niet bekeerd, bracht hij er toch velen op de weg van de bekering. (Heel het onderhavig nummer is te vergelijken met nr. 894 in fasc. 20).

Op de nog zeer jonge Saturninus maakten die verhalen over de ster der koningen, over hun reis en het gevonden Kind van Bethlehem zulk een diepe indruk, dat hij na de dood van zijn vader naar Jeruzalem trok om de zaak nader en grondig te

⁹⁰ Saturninus. – Is het waar, wat wij in *Petits Bollandistes*, 29 november, lezen, nl. dat Aegeas, gouverneur van de Griekse provincie Achaja, de vader van Saturninus geweest is, en zijn moeder Cassandra, dan is niet deze, maar een andere Aegeas de vervolger en moordenaar van de apostel Andreas geweest.

Saturninus werd geboren te Patras, 'n oude, vermaarde Griekse stad, waarop de roem van zulk een zoon, zowel als de roemrijke marteldood van zijn vriend de apostel Andreas, een nieuwe en groter luister heeft geworpen (*Petits Bollandistes*, 29 november). Beide godsmannen waren trouwe vrienden.

Het wil ook treffen dat het feest van Saturninus valt op de vigilie van het feest van de apostel Andreas. Op die vigilie heeft de mis het evangelie waarin beide vrienden Jezus vinden.

K.E.'s verhaal is als een samenvatting van wat wij over Saturninus lezen in *Petits Bollandistes*. Nochtans voegt zij er kostbare bijzonderheden over Saturninus' jeugd aan toe, b.v. hoe hij in Palestina geraakte, Joannes de Doper, Andreas en Jezus leerde kennen.

De hoofdkerk van Toulouse is toegewijd aan Saint-Sernin of Saturninus. Het is een van de prachtigste romaanse gebouwen van de wereld. Ze meet 115 m bij 32 m (64 m in de kruisbeuk). De hoogte van de middenbeuk is 21 m en ze heeft 4 zijbeuken (Baedeker, 241).

onderzoeken. Dan liet hij in Patras achter de stiefmoeder, de stiefbroeders en -zusters die zijn stervende vader nagelaten had. Die moeder was jonger dan Saturninus' vader.

(Die reis naar Jeruzalem houdt ook verband met het volgende feit):

Toen Saturninus nog een knaap was, zag ik hem eens aan de zee liggen, leunend op een arm (Patras is een zeestad). In een visioen zag hij een knaap met een staf en een vaantje over de zee tot hem komen. Het was Joannes de Doper die hem zei dat hij later (na zo- of zoveel jaren) tot hem in de woestijn (aan de Jordaan) moest komen. Joannes overhandigde hem ook een bisschopsstaf en een boek, dat hij vol moest schrijven, maar dan nam hij hem beide dingen weer af en verdween.

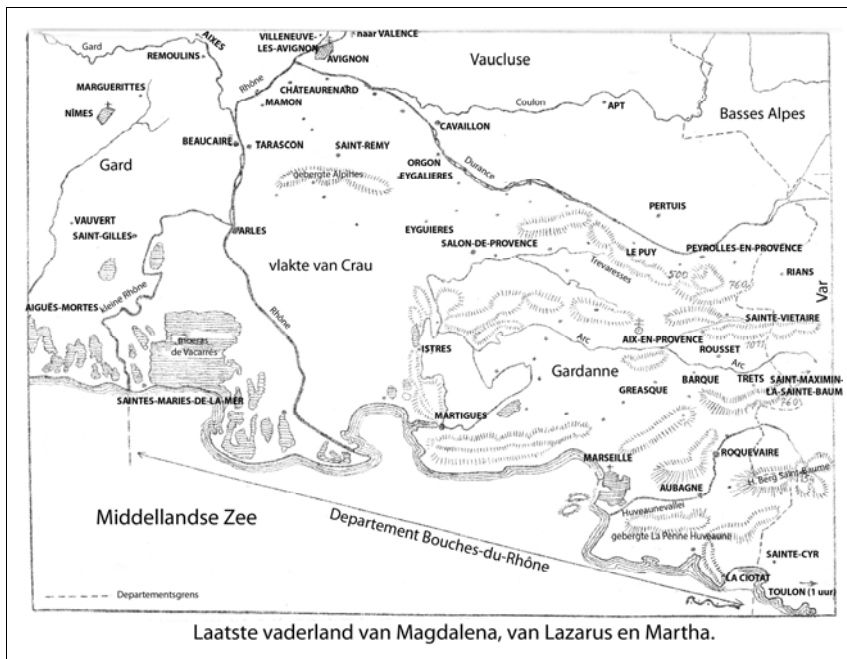
Als nu de aangeduide tijd voor Saturninus gekomen was om naar Palestina te gaan, viel zijn reis juist samen met het eerste optreden van Joannes de Doper. Saturninus ging tot hem, liet zich dopen, nam de besnijdenis aan en werd een van zijn trouwste en vurigste leerlingen en de boezemvriend van Andreas. Bij de doop van Jezus hield hij Jezus' mantel in bewaring (fasc. 10, nr. 291).

Uit een later visioen:

“Men heeft Saturninus altijd de bijnaam van ‘trouwe leerling’ gegeven; allen hadden hem lief om zijn grote volgzaamheid, getrouwheid, eenvoud en rechtschapenheid.

Hij is na Christus' dood eens als leraar te Tarsus geweest en het scheelde weinig of hij werd er door de inwoners geslagen en met stenen dood geworpen. Een stormwind echter dreef hun zoveel zand in de ogen, dat hij kon ontsnappen.

Ik heb hem nog in vele steden gezien, ook in Rome bij Petrus en deze heeft hem naar Gallië gezonden.

Hier is hij in Arlat (Arles) geweest, niet ver van het eiland Pontitiaan in de Rodanus (Rhônes)⁹¹, ook in Nîmes en in vele andere steden⁹².

⁹¹ Eiland Pontitiaan. – K.E. heeft meerdere visioenen gehad over een Romeinse graaf, met name Pontitianus, een rijk man, woonachtig in Gallië. Hij trad met nog een rijkere koningsdochter van het eiland Kreta in het huwelijk; hij had haar met haar vader te Rome leren kennen.

Zij bekeerden zich tot het christendom en betrokken na hun huwelijk het kasteel of de burcht van de man op een eiland in de Rhône. De man schijnt zijn naam aan het eiland gegeven te hebben en iemand geweest te zijn van de zulken, die, zoals de H. Schrift zegt, hun naam aan domeinen geven.

In de door K. bedoelde streek liggen vanaf Avignon tot Arles meerdere grote eilanden in de Rhône.

Rekening houdend met alle gegevens van K.E. en met mogelijke verwarringen, waar zij het over waterlopen heeft, kunnen wij misschien voor het eiland Pontitiaan het best het eiland nemen bij de samenloop van de

Saturninus kwam vervolgens in Toulouse. Hij heeft daar vele wonderen gedaan, vele zieken genezen, gepredikt, gedoopt, vele leerlingen gewonnen en anderen tot leraren gevormd en tot heiligheid opgevoerd. In Toulouse heeft hij zich lang opgehouden en o.m. een melaatse vrouw genezen, voor wier huis hij gepredikt had⁹³.

Hij is van Toulouse verder naar Spanje gereisd en is dan weergekeerd naar Toulouse. Nu werd hij hier gevangen genomen en ter dood gebracht. Afgodenpriesters bonden hem aan een woedende stier, die hem van de berg waarop hun tempel stond, naar beneden sleurde. Zijn hersenen spatten uiteen en alleen een kinnebakken bleef nog hangen aan zijn romp.

Hij bekwam van een vrome vrouw een begrafenis.

Eens werd een dief naast hem in zijn graf gelegd, maar hij werd er weer uitgesmeten; ik heb dit gezien.

Hij is gestorven 70 jaren na Christus op de leeftijd van 107 jaren.

westelijke zijrivier Gard en de Rhône, want zij situeert het eiland bij de samenloop van 2 rivieren, in de streek van Tarescon, Nîmes, Avignon en het klooster van Martha (Vie d'A.C.E., III, 407, 410-411).

Dit eiland ligt volop in deze streek:

- 4 uren ten oosten van Nîmes,
- evenver ten zuiden van Avignon,
- weer evenver ten noorden van Arles,
- 1,5 uur ten noordwesten van Tarascon en
- vermoedelijk zowat 3 uren ten noordwesten van het klooster van Martha. (Zie de kaartschets hiervoor).

⁹² Nîmes en vele andere steden. – Één van die andere steden is Carcassone, tussen Nîmes en Toulouse, waar volgens 'Petits Bollandistes' Saturninus ook zou geweest zijn.

⁹³ Melaatse vrouw genezen. – De geschiedenis noemt haar Cyriaka, vrouw van Agaton, die een van de voornaamste magistraten van de stad Toulouse was. Het doopsel met drievoudige indompeling bevrijdde haar niet alleen van haar zonden, maar ook van melaatsheid (Pet. Boll. T. 13, blz. 668).

Bij Christus' dood was hij 57 jaren. Dus moet hij 54 jaren geweest zijn, toen hij bij de Doper kwam. Een half jaar later volgde hem zijn stiefmoeder hierheen.

Spoedig werd Saturninus een vurig leerling en, zoals boven gezegd, een intieme vriend van Andreas en beiden werden en bleven de voornaamste dopers onder de leerlingen van Jezus. Saturninus had het geluk zijn moeder te dopen en later te Kafarnaüm tijdens Jezus' openbaar leven zijn oom en zijn stiefbroeders (fasc. 20, nr. 894).

Deze familieleden hebben zich dan in een grote stad, niet ver van Sarepta (nl. Ornitopolis) gevestigd.

2310.

K.E. heeft bij een andere gelegenheid nog 2 andere Saturninussen gezien, een diaken en een bisschop (in later tijd ook bisschop van Toulouse), die van de juist besprokene en oudste, onderscheiden moet worden.

Door een relikwie opgewekt zag en verhaalde zij het leven en de marteldood van deze latere bisschop van Toulouse.

Zij zegde:

De heilige bisschop Saturninus werd onder keizer Maximinus op de leeftijd van 80 jaar gemarteld. Ik kan niet begrijpen hoe men deze met de eerste die een leerling van Joannes en Jezus was, kan vereenzelvigen.

De eerste Saturninus is bij zijn marteling op een berg, waarop de tempel stond, aan een stier gebonden geworden. De stier werd met prikkels over het ongebaande gedeelte van de berg naar beneden gedreven, zodat het wilde dier woedde (= tekeergaan, wild bezig zijn), stampte en naar beneden holde, waarbij het hoofd van de heilige leerling van Jezus weldra verbrijzeld was.

Maar de latere Saturninus werd op een toren geleid, aan de buitenzijde waarvan vele ingemetselde haken van boven tot beneden in de muur staken. Saturninus werd in deze haken

gestort en bleef in iedere haak zolang hangen, tot zijn vlees scheurde en hij in de volgende, lagere haak viel.

Terwijl hij dan daar zo hing, hoorde ik hem tot het omstaande volk roepen: “Mijn lichaam hangt in de lucht, maar mijn ziel is beneden bij u.” In die toestand vermaande hij nog voortdurend het volk, tot hij tenslotte op de grond terechtkwam; hier staken zij hem in de keel en dan bad hij nog een hele psalm.

Zijn lichaam werd in de graven van de andere martelaren bijgezet, en wanneer later, ik meen door de H. Hilarius, een kapel boven het graf van de eerste Saturninus opgericht werd, bracht men nog vele andere lichamen daar naartoe, zodat men na verloop van tijd de 2 Saturninussen niet meer wist te onderscheiden.

In Toulouse was de zedeloosheid zo groot, dat de heilige bisschop eens zeide: “De stenen van deze stad zullen op de jongste dag dit losbandige volk aanklagen.”

De H. Stefanus.

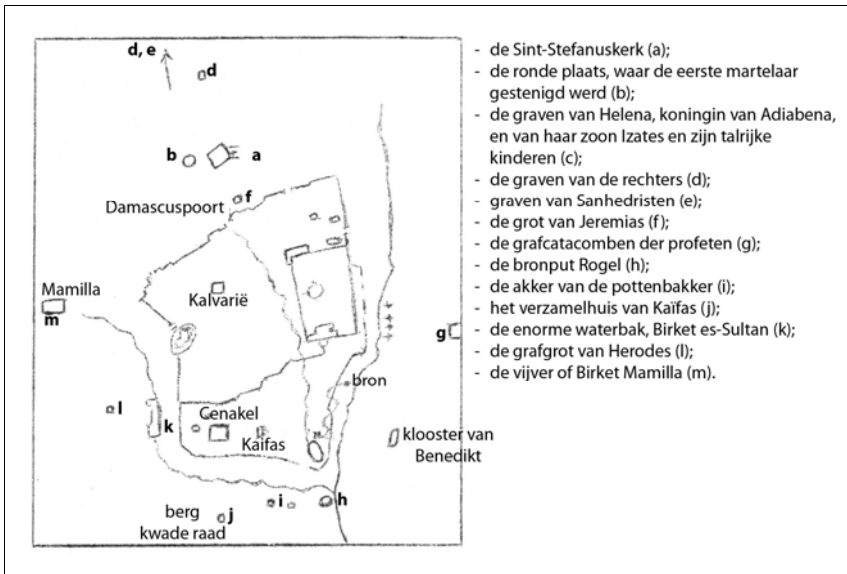
(Verteld op 2 augustus 1820; Hand. 7)

De H. Stefanus is een buitengewoon groot wonderdoener geweest.

Tot vóór kort had hij 2 feestdagen in de kerkelijke kalender;
het tweede feest viel op 3 augustus;
in Katarina's tijd misschien op 2 augustus in het bisdom Münster;
vandaar visioen op 2 augustus.

2311.

Ik had een visioen op de marteldood van Stefanus, en ik zag hoe hij zonder op de steniging acht te slaan, voor zijn beulen bad en tot in de geopende hemel zag.

De steniging geschiedde buiten de stadspoort (aan de noordkant van de stad) aan een grote landweg⁹⁴.

⁹⁴ Buiten de stadspoort. – Bedoeld is de Damaskuspoort, de poort door K.E. zo dikwijls Hoekpoort genaamd.

Daar was een ronde plaats⁹⁵, en in het midden daarvan lag een grote steen, waarop de heilige jongeling geknield met opgeheven armen bad.

Hij had een witachtig, lang en gegordeld kledingstuk aan, waarboven op de borst en de rug een soort scapulier met een dubbele dwarsband neerhing; ik geloof dat het een deel van zijn diakenkostuum was. Bij de steniging werd een zekere orde of reglement in acht genomen. In de ronde plaats lag rondom bij de stenigers die een kring vormden, een hoop stenen.

Deze aanwijzing van onze zienster is geheel in overeenstemming met de oudste traditie, die nu weer algemeen als juist erkend wordt.

Een latere traditie, die zijn marteldood buiten de (oostelijke) Schaapspoort (nu Moriapoort) aan de voet van de stadsheuvel aanwijst, wordt niet meer gevolgd.

300 m ten noorden van de Damaskuspoort werd hem in de 5^e eeuw een prachtige kerk gebouwd en toegewijd. Men vindt daar nu het klooster en de Bijbelschool van de Paters Dominicanen, die ook de oude Stefanuskerk herbouwd hebben.

Voor deze nota en ook voor de volgende zie men na: grote kaart 3 en vooral fasc. 8, deel 'Jeruzalem', I. Enige tot nog toe niet genoemde monumenten rondom de stad, enz.

⁹⁵ Ronde open plaats. – Tegenover de zo pas vermelde Stefanuskerk, op een afstand van 40 m naar het westen en links van de weg als men noordwaarts gaat, heeft de archeoloog Schick op een kunstmatig geëffende rotsheuvel van 55 m doorsnede, een stuk muur ontdekt, dat behoort heeft tot een rond gebouw van 54 m doorsnede. Dit was van binnen belegd met mozaïekstenen van 1 dm vierkant, gelegd in opus reticulatum. Ook werd daar afval gevonden van byzantijns beeldhouwwerk.

Volgens Engelse ingenieurs kunnen de overblijfselen op de ronde heuvel hebben behoord tot de oude Stefanuskerk (Guide, 265).

Nochtans wordt meest aangenomen dat de oude kerk in het domein van de Dominicanen gelegen heeft, doch in elk geval is dit zonder twijfel de ronde plaats, waar Stefanus, volgens K.E., gestenigd werd. De ronde muur om de heuvel kan een latere herinneringsmuur of beschermmuur geweest zijn, waarmee men vaak heilige plaatsen volgens oosters gebruik, omgaf (cfr. fasc. 11, nr. 331, voetnoot 110).

Ik bemerkte daar ook Saulus, een buitengewoon ernstig en militant Farizeeër. Hij had alle nodige maatregelen en schikkingen voor de steniging getroffen en de stenigers legden hun mantels bij hem in bewaring.

Stefanus hield de handen biddend omhoog geheven en waggelde niet onder de steniging; het was als voelde hij de stenen niet; hij maakte ook geen schokkende, stuiptrekkende of afwerende bewegingen; hij scheen in extase te zijn, keek omhoog in de hemel die boven hem open was en hij zag Jezus en bij Jezus Maria, zijn heilige Moeder. (Ze was nog niet gestorven, maar ze kon hem evengoed in de hemel verschijnen, als ze verscheen aan de H. Jakobus bij Saragossa in Spanje).

Eindelijk werd hij door een steen aan het hoofd dodelijk getroffen en zonk zielloos neer. Hij was een schone, grote en jeugdige man, met glad bruin haar.

Saulus maakte op mij, zelfs bij zijn onbesuisde voortvarendheid en ijver bij deze steniging niet zulk een walgelijke indruk gelijk de meeste anderen, die vol nijd en huichelarij waren, want hij deed het uit een blinde, onbezonnen, maar toch goed bedoelde ijver voor het Jodendom. Daarom heeft God hem ook verlicht en uit zijn dwaling geholpen.

2312.

Ik zag later nog het volgende.

Een eerbiedwaardig man, in wit gewaad en met een lange baard en met een kleine gouden roede in de hand, naderde 's nachts in een verschijning tot een priester die in zijn bed te slapen lag. Aan de rechterzijde van deze verschijnende man stond een hogere en een lagere bloemenpiramide in 2 vazen, en aan de linkerzijde hetzelfde; het waren piramidevormig groeiende struiken en de verschijning zegde:

- “De rode struik beduidt Stefanus,
- de ene van de 2 witte Nikodemus en

- de andere mijzelf, nl. Gamaliël;
- de vierde struik met saffraankleurige bloemen mijn zoon Abidon; hier liggen onze lichamen begraven.”
(In Pet. Boll. leest men: Abibas).

Ik zag dat, ten gevolge van die openbaring de aangewezen plaats geopend werd, dat de 4 lichamen in de graven van een grafkelder gevonden, eruit genomen en verplaatst werden.

Het lichaam van Stefanus, waarvan het geraamte nog in de beste orde samenhang, werd naar Jeruzalem in een kerk op de berg (westelijk) Sion gebracht, waar het huis van het Avondmaal of Cenakel gestaan had.

Ik zag later, hoe zijn beenderen, in vele delen gescheiden, naar elders overgebracht werden en dat die overbrenging met vele wonderen gepaard ging.

Zo herinner ik mij dat een blinde bloemen tegen zijn relikwiekast hield en door die bloemen ziende werd. Ik zag dat in een andere stad (nl. Mahon, hoofdstad van het eiland Minorka) zich vele Joden bekeerden; maar ook dat de duivel in de gedaante van een aanzienlijk edelman, in een zekere stad, zich bij de bisschop waagde en hem om een stukje van de beenderen van Stefanus verzocht. Maar terwijl de bisschop om verlichting bad om te weten of hij zulk een schat verdiende, vloog de duivel met een vervaarlijk gejank en in een afschuwelijke gedaante weg.

Zo zag ik vele wonderen en zag ik ook een deel van zijn beenderen naar Rome gebracht en bij die van de H. Laurentius bijgezet worden⁹⁶.

⁹⁶ Al wat K. hier meedeelt, zal bevestigd worden door hetgeen wij uit de geschiedenis over de H. Stefanus weten.

Vooreerst vermeldt zij een zeer beroemde verschijning die de plaats openbaarde waar 4 voornamen personen begraven waren. Ze had plaats op vrijdag, 5 december van het jaar 415, om 9 u. 's avonds, te Beit- of Kafar Gamala, een kleine stad 26 km ten westzuidwesten van Jeruzalem.

Ze werd beschreven door de priester Lucianus, aan wie Gamaliël, oud Sanhedrist en leraar van de apostel Paulus verscheen tijdens de synode van Lydda.

Gamaliël verscheen als een grijsaard van wonderbare schoonheid met in de hand een gouden scepter en openbaarde aan Lucianus de plaats waar hijzelf begraven lag te Gamala.

- Met hem waren daar begraven
- zijn eigen zoon Abibas,
- de H. Stefanus en
- Nikodemus.

De ontdekking van hun gebeenten met wat erop volgde in vele plaatsen van de wereld, staat ingekort, maar zeer schoon beschreven in Pet. Boll., 3 augustus, 2^e feest van de H. Stefanus.

Overigens is deze beminnelijke heilige de hoofdpersoon in dit gebeuren.

Wij nemen er de voornaamste trekken uit over.

Na de terugvinding van het heilig lichaam van de eerste martelaar werd het grootste gedeelte ervan eerst naar de kerk van het Cenakel op de berg Sion te Jeruzalem gebracht, waar het bleef tot 463, dus 48 jaar.

Toen liet de keizerin Eudoxia, gemalin van Theodosius de Jongere, een grootse basiliek er voor bouwen, 300 m ten noorden van de Damaskuspoort, zoals boven reeds gezegd, tegenover de ronde plaats van zijn steniging, ten ware die eerste kerk op de ronde plaats zelf gestaan zou hebben.

Na voleinding van de bouw (463) werd zijn lichaam ondergebracht in de nieuwe kerk.

De overige delen van zijn lichaam kwamen op meerdere plaatsen terecht.

In al deze plaatsen gebeurden verbaasd vele en ook buitengewoon grote wonderen. Meerdere doden verrezen, zieken genazen ogenblikkelijk, blinden verkregen het gezicht, gebrekkigen en verminkten kregen het normaal gebruik van hun ledematen terug, en wat van groter waarde is, overal hoorde men van wonderbare bekeringen.

- Een van deze plaatsen was Ancona in Italië.
- Een andere was Mahon, hoofdstad van het eiland Minorka, tegenover Spanje, waar in 8 dagen zich 540 Joden bekeerden met aan hun hoofd hun Overste.
- Uit de overige steden noemen wij nog Braga in Spanje,
- Usula en Tibilis in Noord-Afrika,

-
- Besançon in Frankrijk,
 - Kalamis in Nubië (Noord-Afrika, 5 uren van Hippo) en
 - Hippo zelf, stad van de H. Augustinus.

Hier was deze heilige in eigen persoon getuige van verscheidene grote wonderen die hij naderhand beschreef in zijn groot werk 'De Civitate Dei'. Hij telde er niet minder dan 70 en nochtans waren er niet zo vele gebeurd als in het naburige Kalamis.

Twee van die wonderbare genezingen hebben wij te pas gebracht in fasc. 26, nr. 1337, voetnoot 725). Bij de genoemde steden voegden zich later nog Metz in de Elzas en nog andere steden, waaraan men relikwieën van de grote Heilige had afgestaan. (cfr. Pet. Boll. T. 14, blz. 480).

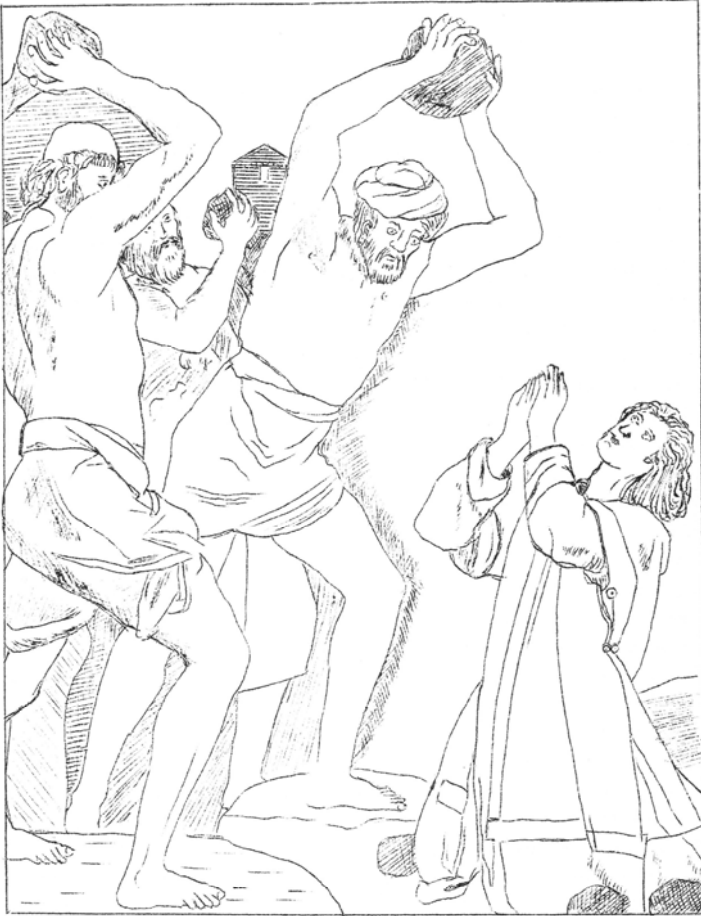
Onder de genezen zieken wordt door K. speciaal vermeld een blinde die geholpen werd door bloemen, die hij tegen de relikwiekast hield. In Pet. Boll. blz. 251 spreekt men van een doodzieke, hardnekkige afgodendienaar die zich bekeerde door de kracht van bloemen, die men van bij het relikwieschrijn weggenomen en een nacht bij zijn hoofdkussen geplaatst had.

De zienster zag een deel van Stefanus' beenderen naar Rome brengen. "Te Rome berust het grootste gedeelte van het lichaam van de H. Stefanus." (Pet. Boll. T. 11, blz. 255). Zijn lichaam berust daar in een crypte achter het hoogaltaar in de kerk van Sint-Laurentius-buiten-de-muren. Het ligt naast de overblijfselen van de H. Laurentius. De basiliek is aan de 2 martelaren gewijd.

In 1832 (dus na KE. werd een arm van de heilige martelaar Stefanus van hier meegenomen door Rohan, aartsbisschop van Besançon voor zijn Stefanuskerk." (Pet. Boll. 14, blz. 481).

De H. Stefanus is de eerste dappere bloedgetuige geweest voor Christus; hij heeft, door zijn leven te geven, zijn Meester het hoogste liefdeblijk betoond, maar was ook in zijn leven hoog begenadigd, daar zijn blik tot in het hoogste der hemelen doordrong, waar Hij nu zeker zeer machtig is op het Hart van Onze-Lieve-Heer.

Hij is als Heilige zeer groot en zijn verering en aanroeping verdient alle aanbeveling.

Stefanus, vol genade en kracht, deed grote wonderen en tekenen onder het volk; de wetgeleerden waren niet bestand tegen zijn wijsheid. Terwijl hij tegen hen een lange pleitrede hield, geelk zijn aangezicht op dat van een engel. Zij knarsetandden van woede en zwoeren hem te doden.

Vervuld van de H. Geest blikte hij omhoog en sprak: "Ik zie de hemel geopend en de Mensensoon staande aan Gods rechterhand!"

Buiten de stad gesleurd, werd hij gestenigd, maar hij bad voor zijn vervolgers: "Heer Jezus, ontvang mijn geest en reken hun deze misdaad niet aan!"

Na deze woorden ontsiep hij in de Heer (naar Handelingen Hst. 7).

Eeuwenlang is Stefanus een groot wonderdoener geweest. Zijn bloed werd het zaad van nieuwe christenen; de eerste van dezen was Paulus, een verwant van Stefanus, de eerste vrucht van zijn marteldood, de grootste uitbreider van het christendom.

Gebed tot de H. Stefanus, diaken, wonderdoener en eerste bloedgetuige.

O roemrijke heilige martelaar, ik groet u, ik eer u, ik prijs u en wens u geluk met de grote eer die u als martelaar ten deel is gevallen en nog ten deel valt ieder jaar op uw feest.

Ik verlang uw machtige voorspraak te ondervinden en vooral mij gesteund te voelen in mijn strijd tegen mijn geestelijke vijanden en gered te worden uit hun hinderlagen en vervolgingen.

O aanvoerder van het leger der bloedgetuigen, voorbeeld der belijders, roem van de leraren, trouwe navolger van de gekruisigde Heiland, bijzondere vriend van de allerhoogste God, hoe heerlijk is uw liefde voor Hem geweest, daar gij in het aanschijn van een bende razenden uw geloof in Hem onverschrokken hebt beleden, hun hardnekkige boosheid met striemende verwijten hebt bestraft, hun vervolgingen met een blij gemoed hebt doorstaan en hun wrede steniging onberoerd hebt ondergaan.

In het uur van uw dood hebt gij voor uw moordenaars gebeden, met de ogen des lichaams de glorie des hemels aanschouwd.

Tenslotte, door hun stenen getroffen hebt gij, knielend en biddend, de geest gegeven. Dan is uw ziel ten hemel gestegen, omgeven door engelen en ten aanschouwen van al zijn uitverkorenen heeft Christus u met de hoogste eer verwelkomd en met de kroon der eeuwige glorie gesierd. Aanvaard mijn gelukwensen met uw hoge verheffing, uw grote beloning en eeuwig geluk.

Maar wat u nog groter maakt dan al deze gunsten en voorrechten, is uw heldhaftige liefde voor uw dodelijke vijanden, voor uw wrede stenigers, aan wie gij van harte hun gruwelijke misdaad hebt vergeven, voor wie gij met gebogen knieën en gevouwen handen, met wenende ogen en medelijdend hart hebt gebeden en vergiffenis gevraagd, zoals uw Heer en Meester Jezus, met deze woorden: "Reken hun, o Heer, deze zonde niet aan." Onder het uitspreken van deze laatste, roemrijke woorden, hebt gij de geest gegeven en is uw ziel aanstonds daarop ten hemel gevaren.

O grote Heilige, voor wie Christus meer was dan uw leven, door dit alles hebt gij aan ons en de hele wereld de liefde voor de vijanden als erfdeel nagelaten.

Bekom mij de genade werkelijk in het bezit van zulk een liefde te komen, U en Christus hierin na te volgen en hen die me kwaad zouden willen doen of zelfs naar het leven staan, te beminnen.

Ik beken het ootmoedig en ronduit, ik heb nood aan alle deugden, doch vooral aan vergevingsgezindheid en liefde voor tegenstanders.

Moge ik eindelijk eens door uw voorspraak deze liefde bekomen en edelmoedig beoefenen.

Mag ik ook niet verwachten van u, H. Stefanus, dat gij, die uw vijanden zo hebt bemind, ook een weinig liefde zult hebben voor mij, uw vereerder, bewonderaar en vriend?

Als gij voor vele vijanden de genade der bekering hebt bekomen, bekom ze dan ook voor mij!

Moge ik, geholpen door uw voorspraak en door de kracht van het bloed, dat Christus vergoot voor ons, toen wij nog zijn vijanden waren, mijn vijanden beminnen of liever, nooit een hebben en ook de vergiffenis bekomen van de zonden die ik bedreef door ze niet te beminnen, of niet genoeg of niet van ganser hart.

Amen.

(Uit het groot Christusleven van de eerbiedwaardige P. von Cochem).

De H. Timoteüs.

(24 januari 1821)

2313.

Op deze dag was de zienster nauwelijks in staat enige woorden uit te brengen, want daags te voren had zij op het punt gestaan te stikken van kramphoest en borstbeklemming, maar zij slaagde er heden toch nog in het volgende mee te delen.

Een heilige bisschop heeft mij geholpen; hij is reeds gisteren en heden de gehele dag bij mij geweest. Ook is iets van zijn gebeente bij mij. Hij was daar waar ook Joannes was (nl. te Efeze, waar hij bisschop van was).

De Pelgrim antwoordde haar even later: “Heden is het de feestdag van de H. Timoteüs, aan wie Paulus bevolen heeft wijn te drinken.”

Hierop antwoordde zij gevat: “Helaas! ik heb hem spijtig niets gepresenteerd, maar hij heeft daarom niet nagelaten mij te helpen.”

Aanstands bleek het dat zij in deze omstandigheid een visioen op zijn leven heeft gehad, waarvan zij, door stoornissen van buiten, slechts met veel moeite het volgende kon vertellen:

Timoteüs had ten tijde van de ballingschap van Joannes op Patmos, op het eiland Chios gevangen gezeten. Alle inwoners beminden hem en hij had daar zelfs een Gemeente van leerlingen gesticht; ook de soldaten die hem bewaakten, waren aanhangers van hem geworden.

Maar er was daar een voorname vrouw, een christin, die met een priester gezondigd had. Als Timoteüs nu eens in een kleine kerk het H. Misoffer wilde opdragen en reeds aan het altaar stond, zag hij in de geest die vrouw tot de kerk naderen. Hij ging van het altaar naar de deur en verweet heur haar misdaad en deed ze in de ban. Hierdoor brak een vervolging tegen Timoteüs uit en hij werd naar Armenië, niet zo ver van het land van Teokeno, verbannen.

Maar in vrijheid gesteld, kwam hij vroeger van daar terug dan Joannes van Patmos en werd dan door Paulus, wiens leerling hij was en die hem besneden had (I Tim. 1, 3), als bisschop naar Efeze gezonden (I Tim. 1, 3).

Hier bezocht hem Joannes na zijn vrijlating. Het was ten tijde dat Joannes het kind Fidelis doopte en daarna met de broers van het kind over Kedar naar de kant van Perzië opwaarts trok en daar zijn evangelie schreef (fasc. 35, einde nr. 2253 en begin nr. 2254).

Van Paulus heb ik gezien dat hij niet groot, maar zeer gedrongen, sterk gebouwd en zwart (van haar) was. Hij zag er uit als een standvastig en karaktersterk man, vol goede bedoelingen en recht voor de vuist, maar zonder halsstarrigheid of eigenzinnigheid. Na zijn bekering was hij zeer zacht en liefdevol, doch diep ernstig, vol vuur en vastberadenheid.

Timoteüs werd in Efeze, tijdens een feest, waarop de mensen gemaskerd met afgodsbeelden in de stad rondtrokken, door heidenen vermoord, omdat hij tegen hun gruwelen, hun verering en aanbedding van afgoden, gepredikt had⁹⁷.

⁹⁷ Over de enkele trekken door K. gegeven, vinden wij meer bijzonderheden in Pet. Boll., 24 januari.

De heidenen van Efeze vierden op 22 januari 97, onder keizer Nerva een feest met processie. Dit gaf telkens aanleiding tot buitensporige schunnigheden en wreedheden. Timoteüs trad daar met alle kracht tegen op, wierp zich in het gedrang en verweet de feestvierders hun wangedrag. Doch met de knotsen, waarmee zij gewapend waren, brachten zij hem dodelijke slagen toe, waaronder hij neerzeeg.

Zijn leerlingen brachten hem op de heuvel Pion, één van de 2 heuvelketens waarop hun stad gebouwd was, waar hij kort daarop stierf en begraven werd (zie beschrijving van Efeze, van de 2 heuvelketens met vermelding van Timoteüs' graf, getal 29 op schets, in fasc. 34, 'Uitweiding over Efeze, stad en omgeving'.)

Zijn lichaam werd later naar Konstantinopel overgebracht. Kleine deeltjes ervan, de wereld door verspreid, bewerkten grote wonderen.

De H. Quadratus.

(12 mei 1821)

Verteld op 12 mei 1821; cfr. fasc. 34, nr. 2185; in 't Romeins martyriologium, waar zijn feest gesteld is op 2 mei, wordt hij 'leerling der apostelen' genoemd.

2314.

Onze zienster was enige dagen eerder naar Jeruzalem gereisd met een heilige, van wie zij gebeente bij zich had. Zij wist alleen nog dat haar heilige gids haar Jeruzalem na de dood van Jakobus de Mindere getoond had, waaruit te vermoeden was dat Quadratus een tijdgenoot van de heilige apostelen moest zijn.

Zij had het gebeente voortdurend bij zich en vertelde nu op 12 mei het volgende.

Het gebeente dat ik bijheb, is van de heilige bisschop Quadratus van Athene. In zijn jeugd heette hij Ananias; zijn ouders waren van Thebe in Griekenland. Ter gelegenheid van Jezus' verschijning op de berg bij Tebez sloten zij zich bij de christelijke Gemeenschap aan. Quadratus was toen een knaap die men bij de hand leidde; zijn ouders waren nog jeugdige mensen.

Toen Jezus na de opwekking van Lazarus, met de 3 jongelingen wegreisde (naar het land van de H. Driekoningen), waren aanhangers van de Heer voor zaken naar Griekenland gegaan, en met dezen waren de ouders van Quadratus, en ook hijzelf, naar Galilea in het gewest van de geboorteplaats van Petrus gekomen. Zij waren Joden geworden en de knaap had bij de besnijdenis de naam Ananias gekregen. Zij hadden daar onopgemerkt en stil geleefd en bij de verschijning van Jezus op de berg bij Tebez hadden zij het christendom omhelsd.

De knaap was bij Jezus' dood jonger dan Simeon, de 5^e zoon van Maria van Kleofas, die toen 10 jaren was en bij wie ik hem gezien heb; toen kan hij dus ongeveer 9 jaren geweest zijn.

2315.

Ik heb hem later te Efeze bij Joannes gezien en door dezen werd hij naar Petrus te Rome gestuurd. Ook was hij een korte tijd met Paulus en hij kende ook Tekla (nr. 2338).

Petrus zond hem naar een stad niet ver van Athene en daarna werd hij in Athene tot bisschop gekozen. Daar de christelijke Gemeente er nog vervolgd werd, leidde zij een verborgen bestaan.

De christenen waren er eens in een geheime plaats verzameld en wilden tot bisschop kiezen degene, wiens naam zij opeens zouden noemen (een wijze van kiezen, die nog al eens voorkwam). Op dit ogenblik kwam Quadratus onverwacht binnen en allen riepen dat hij hun bisschop moest zijn.

Ik heb Quadratus te Athene veel werk zien verzetten. Ik zag ook dat de Romeinse keizer daar kwam en zich veel met afgodische godsdienstzaken van de heidenen en met geheime sekten inliet. (Meer speciaal met de godsdienst van de Iranische godheid Mithra, die enige edele elementen, maar ook veel heidense, verderfelijke elementen bevatte, naar het Westen overgebracht werd en machtig werd in de Romeinse wereld).

De ondergrond echter van die heidense cultus, (zijn aantrekkingskracht), waren duivelse lusten en begeerlijkheden.

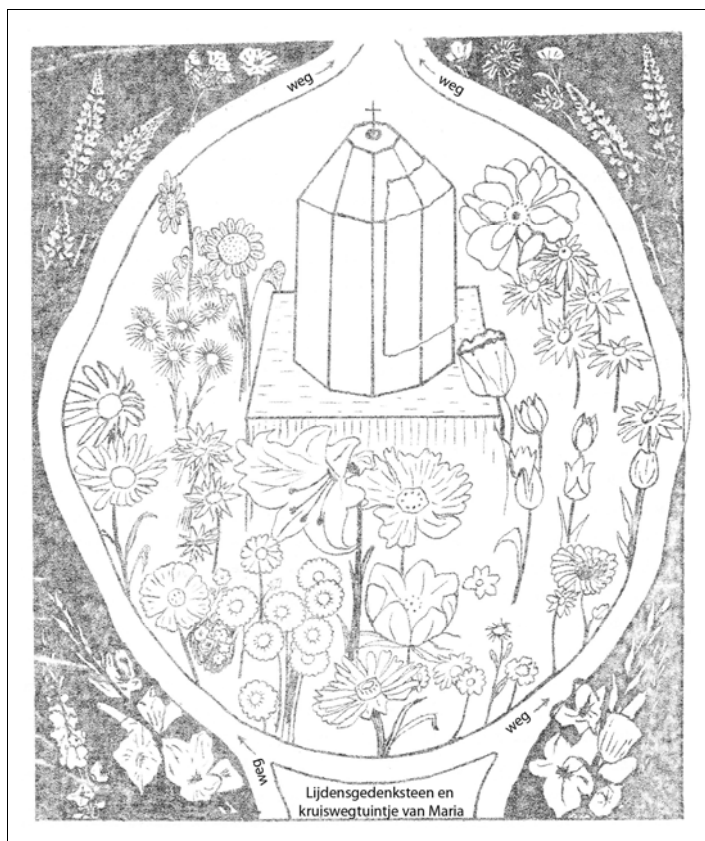
Ik zag Quadratus en nog een andere dikwijls met de keizer spreken en hem rollen voorleggen (nl. zijn apologie (= verdedigingsrede, verweerschrift; verdediging; mondelinge of schriftelijke verdediging van een persoon, zaak of leer, tegen onrechtvaardige aanvallen) van de christelijke godsdienst). Zijn bemoeiing bracht de Kerk grote voordelen aan, want de vervolging hield er door op.

(Het mithridatisme waarin keizer Hadrianus ingewijd was, had het gemunt op het christendom. Als lid van de sekte had Hadrianus een vervolging losgeketend).

`Mithridates` of `Mithradates` (Nederlands: Mithridaat) is de naam van een aantal vorsten in de Oudheid. De naam verwijst naar de god Mithras.

Later zag ik Quadratus onder de druk van zijn vijanden Athene verlaten. Hij kwam in een andere stad, waarvan de naam mij nu ontgaat en ook daar stichtte hij een kerk. Van daar ging hij weg om in het gewest van Efeze als kluizenaar te gaan leven.

Ik zag de kruisweg van Maria nog bestaan en Quadratus hem bezoeken.

Ik heb hem in nog andere steden zonder kerkelijk ambt zien leven, ook daar waar Joannes de Doper in de woestijn was. Daar kwamen nog anderen tot hem.

Ten laatste begaf hij zich naar Jeruzalem en stierf er de marteldood, doch hoe, dit ben ik vergeten. Waardoor hij stierf en hoe zijn gebeenten van daar weggehaald werden is mij eveneens ontgaan. Hij is, meen ik, CIX jaar (= 109 jaar) oud geworden.

Op 25 mei kreeg de zienster nog eens de levensgeschiedenis van Quadratus te zien, doch ze was niet in staat er meer van te vertellen dan hetgeen hier volgt:

Hij is niet CIX (109) jaar oud geworden, maar IXC (100 min 9 of 91). Hij was gedurende 15 jaren, onder vele vervolgingen bisschop van Athene. Zijn voorganger was Publius geweest.

2316.

Als hij voor de vervolging uit Athene week, kwam hij door Gods beschikking naar Kreta, waar Mensor, één van de H. Driekoningen, zich vroeger met zijn onderhorigen was komen vestigen en een kerk had gebouwd. Deze echter geraakte na zijn dood in verval. Quadratus bouwde hier eveneens een kerk, waarvan nog iets bestaat; hij bleef hier 7 jaren.

Van Kreta ging hij in de eenzaamheid bij Efeze, waar hij enige jaren met verscheidene anderen bleef. Één van dezen was een zoon van de visser van Tiberias, die een bijzondere leerling van Quadratus was.

Hij stierf kort vóór de H. Simeon, bisschop van Jeruzalem, die gevangen zat en aan wie hij eenmaal een bezoek bracht.

Hij heeft mij ook gezegd waarom Lukas en Joannes in hun geschriften iets niet vermeld hebben, ofschoon het toch even werkelijk en waarachtig was als al het overige dat zij geschreven hebben.

Pas 5 jaar na de dood van Jakobus de Mindere werd Simeon bisschop van Jeruzalem. Tot dan toe was hij een oude leerling (d.i. uit de begintijd, wat hem gezag verleende in de Kerk). Gedurende dit interim nam een verwant van Petrus, die Joas of Joïas heette, het ambt als overste waar. Deze Joas stierf kort na de keus van Simeon. Deze trok met de christenen van Jeruzalem weg vóór de verwoesting van de stad in 70. Twaalf jaren bleef hij weg en later is hij de marteldood gestorven, 87 jaren na de dood van Christus en Quadratus 3 jaren vóór hem⁹⁸.

⁹⁸ Quadratus. – Als het waar is dat hij stierf vóór bisschop Simeon van Jeruzalem, dan heeft hij enkele jaren later niet persoonlijk een christelijk verweerschrift kunnen aanbieden aan keizer Hadrianus. Dit moet dan gebeurd zijn door iemand anders, die misschien ook Quadratus heette en die het geschrift ofwel zelf opstelde, ofwel het aantrof in de nalatenschap van de bisschop.

Aandachtige lezers zullen in het verhaal over Quadratus wellicht nog andere tegenstrijdigheden opgemerkt hebben.

Inderdaad houden heden ten dage vele geleerden dat er in die tijd 2 Quadratusen geleefd hebben, maar wijzelf voelen ons in deze zaak niet bevoegd om het probleem op te lossen.

Feit is dat de H. Hiëronymus de bisschop Quadratus vereenzelvigde met de schrijver van de apologie.

Ook Katarina doet dit en hierop zeggen wij gaarne en volmondig 'Ja', evenwel met het voorbehoud hierboven aangegeven.

Tenslotte, in geval er werkelijk maar één Quadratus is geweest en K.E. alleen van deze ene Quadratus spreekt – men krijgt bij de lezing toch die indruk – dan moet men het aanbieden van zijn verdedigingsschrift aan de keizer (vermoedelijk in 123-124) beschouwen als een van zijn laatste voorname daden.

Wat K.E. daarna nog vertelt, heeft dan eerder plaats gehad.

Over de chronologische volgorde in de levensschetsen van dit kapittel, zie de inleiding vóór nr. 2230, fasc. 35.

Karpus.

(verteld op 12-13 oktober 1820)

2317.

Hij was een opgeschoten man, die lange klederen droeg. Ik heb veel van hem geweten; hij stamde uit Troas en was een heiden. Nog eer hij het doopsel ontvangen had, zag ik hoe hij diep in de ziel getroffen werd door wat hij over de leer van Christus hoorde: ze scheen hem zo zwaar, het ideaal zo onbereikbaar, dat hij bijna in vertwijfeling kwam. Hij was geweldig van natuur. Ik zag hem in zijn ongeduld in de nacht op een berg gaan: hij wierp zijn klederen van zich af en riep halfnaakt in zijn ondertuniek tot Hem die de waarheid is.

In deze vertwijfeling, angst en zielestorm kreeg hij een visioen: vóór hem zag ik een schitterende ladder zonder sporten nederdalen uit de hemel. Ook kwam uit een lichtende wolk een schriftrol tot hem, waarop met lichtletters geschreven stond dat hij in die ladder, die hem nu onbestijgbaar scheen, sporten moest aanbrengen. Op die rol las hij ook dat hij in zichzelf 2 vijanden had, die hij moest overwinnen.

Ik heb gezien dat Paulus later naar Troas kwam en hem bekeerde en doopte.

Ik zag ook dat hij door Paulus aan Joannes aanbevolen werd en dat deze laatste op dit ogenblik niet in Efeze, maar op rondreis in Syrië was en dat beiden naar Jeruzalem en dan in de richting van Perzië trokken.

Nog anderen vergezelden Joannes, maar deze liet zijn gezellen achter en trok met Karpus alleen de woestijn in.

Ik zag Joannes onder een boom bij de stroom Tigris zijn Evangelie schrijven, en toen eens een onweer opstak en Karpus hem verzocht onder een afdak te treden, bleef Joannes liggen en ik zag dat hij niet nat werd (te vergelijken met passage in fasc. 35, nr. 2257).

Karpus wilde bij Joannes blijven, maar deze zond hem weg naar Smyrna, waar hij, op Joannes' aanbeveling, bisschop werd. (Volgens een traditie werd hij bisschop van Berea en onderging er ook de marteldood).

Nog voorspelde Joannes hem dat veel lijden hem te wachten stond en dat hij ook de marteldood waardig geacht zou worden.

Ik zag nog veel betreffende het Evangelie van Joannes. Zo vernam ik dat hij alles uit de H. Geest en zeer streng geschreven heeft en dat hij het onder de blote hemel van de H. Geest ontvangen heeft. Ik zag dat hij het meeste van wat twee- of meermalen geschied was, niet herhaalde en dat hij vele tussenruimten in de tijd gelaten heeft (wat tussen 2 gebeurtenissen ligt, wordt overgeslagen).

2318.

Ik heb Karpus ook gezien met Lukas, en dat hij briefwisseling met Paulus onderhield. Ik zag ook Dionysius de Areopagiet bij hem⁹⁹.

Ik zag dat hij zeer veel visioenen kreeg en ik herinner mij speciaal het visioen dat God hem gaf, toen hij eens tegen 2 afgevallen christenen erg verbitterd was. Hij zag Jezus met vele engelen en onder Jezus een afgrond vol vreselijke dieren, die de 2 afvalligen in de afgrond wilden neertrekken. Hij verheugde zich over hun straf, maar *toen zag hij Jezus nederdalen en met de engelen de ongelukkigen tegenhouden en de Heer zegde hem: "Karpus, gij vindt goed dat die 2 afvalligen in de afgrond vallen, maar wat mij*

⁹⁹ Ik zag ook Dionysius bij hem. – Volgens Pet. Boll. 13 oktober verkondigde Karpus het evangelie ook op Kreta.

Dit heeft Katarina ook gezegd in fasc. 27, nr. 1581 en nr. 1582, voetnoot 821. Daar had hij een ontmoeting met Dionysius de Areopagiet.

De laatste vertelt in zijn geschriften dat hij op dat eiland zeer gulhartig door Karpus onthaald werd. Ook heeft Dionysius vele visioenen van Karpus op schrift gesteld.

betreft, om hen te redden zou ik gaarne nog eens voor hen sterven!” Dit was voldoende om Karpus van zijn misplaatste ijver te genezen¹⁰⁰.

2319.

Ik zag bij deze gelegenheid ook veel over alle apostelen. Zo zag ik Lukas in een grote zaal aan een tafel, die de vorm van een altaar had op een bank liggen, die een leuning had. Hij schilderde het aangezicht van Maria op een geelachtige metalen plaat; het had geen hals en geleek door zijn bleke verven vrij goed op het beeld dat de Pelgrim bezit. Alleen scheen mij de neus wat minder lang; ogen en mond vertoonden een grote overeenkomst. Het was ook alsof het beeld van de Pelgrim van mijn kast tot mij kwam, toen ik Lukas dit zag schilderen.

Lukas schilderde ook het beeld van Jezus, maar hij kon er niet klaar mee komen en geraakte ondertussen in verrukking. Tot zichzelf gekomen vond hij het op wondere wijze voltooid. Het stond op zijn tafel, die op een altaar geleek en een opzetstuk als een tabernakel had. Boven erop lag een kroonvormig voetstuk, waarop een figuur stond, die iets in de hand hield; hierbij was ook een geborduurde afbeelding aangebracht.

Men kon het tabernakel opendraaien en daarin lagen verven en penselen. Het waren als meerdere staafjes met een waaiertje; ze

¹⁰⁰ Het hier vermelde visioen wordt door Franciskus Salesius aangehaald in zijn boek "Traité de l'Amour de Dieu", L. X. Ch. XV.

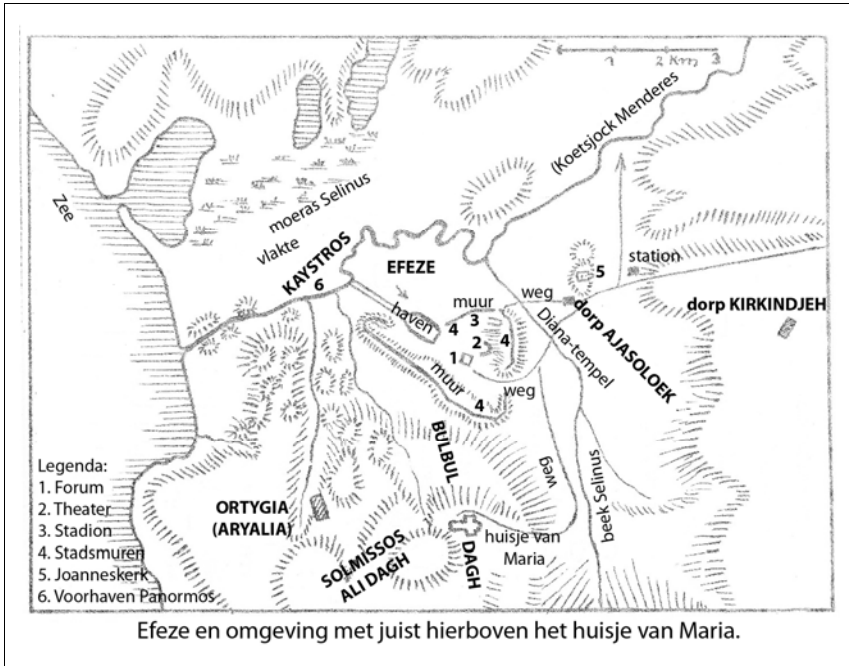
In dit hoofdstuk wordt uiteengezet dat de goddelijke liefde uit haar aard vol ijver is en ook moet zijn, maar dat ze zich door geen onbezonnen, onbeheerste gevoelens mag laten meeslepen of vervoeren. Gramschap, verontwaardiging zijn slechte uitwassen van de liefde.

Dionysius maakte dit visioen op zijn beurt bekend aan een vurig priester, die uit ijver voor heilige zaken en plaatsen een zondaar die nochtans bereid was zich te bekeren, slecht bejegende.

Met tal van bijzonderheden beslaat dit verhaal bij Frans van Sales 2 volle bladzijden en toch treft zijn uitvoerig verhaal minder de lezer, schijnt het, dan dit beknopte, sobere verhaal van onze zienster.

waren aan mekaar vastgehecht en er waren gestreepte punten aan (*es waren gestreefte Spitzen dran*). De tafel diende hem ook tot schrijfflessenaar; zijn schrijfgerief lag erop.

Karpus zag ik tenslotte in Smyrna en ik zag dat hij daar tijdens een vervolging op een kruis met koorden uitgerokken werd, doch dat hij er niet van stierf, maar wegging naar Efeze.

Hierna trok hij naar Rome en kwam tijdens de overvaart op een eiland en stierf daar, naar ik meen, door een steek van heimelijke vervolgers. Zoveel weet ik dat hij uitbloedde. Hier ben ik de rest van het visioen vergeten.

De H. Ignatius van Antiochië.

(4 augustus 1820)

2320.

Ik had een visioen op de H. Ignatius van Loyola. Hij vermaande mij dat ik ook zijn patroon of beschermheilige, de heilige martelaar Ignatius, moest vereren. Ik herkende daarop een gebeente dat ik bezit, als een relikwie van hem en zag geheel het leven van die lieve heilige; ik weet er nog het volgende van.

Ik zag nogmaals hoe Jezus in een stadje (Kafarnaüm) vóór een huis stond onder een gaanderij, omringd door zijn leerlingen en hoe Hij één van hen stuurde naar een huis daar tegenover, om een vrouw met haar kind te roepen; zij kwam met de kleine die 3 of 4 jaren oud kon zijn. Toen het kind bij Jezus kwam, sloot zich opnieuw rondom de Heer de kring der Apostelen, die zich geopend had om het kind bij Jezus in het midden te laten komen (fasc. 24, nr. 1204).

2321.

Jezus stelde hun het kind voor, legde het de handen op, zegende het en drukte het aan zijn borst. De moeder was achteruit getreden en het kind werd, na Jezus' onderrichting, tot haar teruggebracht. Dit kind was niemand anders dan de latere heilige martelaar Ignatius.

Ik zag zijn ganse jeugd op een zeer indrukwekkende wijze. Het was een braaf kind en *door de zegen van Jezus nog beter geworden*. Ik zag Ignatius dikwijls heimelijk op de plaats gaan waar Jezus hem gezegend had, daar de grond kussen en zegen: "Hier heeft de heilige man gestaan!"

Ik zag hem met andere kinderen apostel spelen, waarbij hij apostelen en leerlingen koos en met hen rondging en op kinderlijke wijze toespraken hield, in navolging van de Heer.

Ik zag dat hij zijn speelmakkers op de plaats van de zegening verzamelde, hun deze gebeurtenis vertelde en dat hij hen de grond deed kussen. Zijn beide ouders leefden nog en ik zag dat zij door de deugdzame aanleg en handelwijze van het kind zeer ontroerd waren en dat zij later christenen geworden zijn. Ik heb vele, zeer aandoenlijke taferelen van die aard uit zijn jeugd gezien.

Groter geworden sloot hij zich, naar ik zag, bij de leerlingen van de Heer aan, vooral bij Joannes, aan wie hij zeer gehecht was. Ook wijdde Joannes hem tot priester. Toen deze de eerste keer in ballingschap ging, vergezelde hem Ignatius en hij wilde hem niet verlaten.

Hij werd na Evodius, die de H. Petrus in Antiochië opgevolgd was, in deze stad tot bisschop gewijd, en wel, geloof ik, door Joannes, indien het niet geweest is door Petrus.

Ik zag een keizer door deze stad trekken en de H. Ignatius op straat aan de keizer voorgesteld worden.

- De keizer vroeg hem: “Zijt gij het, die als een onheilsduivel zoveel onrust verwekt?”
- Ignatius antwoordde hem: “Hoe kunt gij een godsdrager, die Jezus in zijn hart omdraagt, een duivel noemen?”
- De keizer vroeg verder: “Weet je wie ik ben?”
- De heilige antwoordde: “Gij zijt de eerste die de boze vijand heden op mij afgezonden heeft, om de dienaar van Jezus te beschimpen.”

Hierop veroordeelde en doemde hem de keizer om te Rome de marteldood te sterven en vol vreugde dankte Ignatius hem daarvoor.

Ik zag hem geboeid naar een andere stad gebracht worden, om daar in te schepen. De opleidende soldaten kwelden hem onmenselijk. Daarna zag ik hem nog aan land komen en in de steden waar hij door gebracht werd, vele bisschoppen en christengelovigen hem tegemoet gaan om hem te begroeten en

zijn zegen te ontvangen. Zo zag ik hem te Smyrna bij bisschop Polykarpus, die zijn medeleerling was geweest; de ontmoeting was vriendschappelijk en innig. Ignatius vermaande en troostte de gelovigen en schreef daar ook brieven. Ik heb hem horen zeggen en ook zien schrijven, dat men God voor hem moest bidden, dat de wilde dieren hem tussen hun tanden zouden malen, gelijk een molen graan tussen zijn stenen, om waardig te zijn gebakken te worden tot een rein offerbrood voor Jezus Christus.

Ik zag hem naar Rome geleid worden en ook daar de christenen hem tegemoet gaan; zij knielden voor hem en baden hem wenend om zijn zegen. Ook bij deze gelegenheid herhaalde hij dat het zijn vurigste begeerte was gemalen te worden tot een offer voor de Heer.

Geheel deze reis was een zegetocht. Kort na zijn aankomst zag ik hem naar de martelplaats geleid worden, waar hij bad dat de leeuwen hem enige ogenblikken mochten laten bidden, dat zij hem daarna geheel mochten opvreten, ter uitzondering van zijn hart en enige gebeenten, opdat deze nog op aarde voor Christus zouden kunnen werken.

Naar aanleiding hiervan werd mij iets te kennen gegeven van de waarde, de betekenis en de kracht der relikwieën. Zijn gebed werd naar de letter verhoord. Nauwelijks was hij op de martelplaats gekomen of hij viel op zijn knieën en bad een wijle. De leeuwen sprongen vervolgens woedend en bloeddorstig op hem toe en hij was aanstonds van het leven beroofd. Zij vreten hem snel op, lekten de rest van zijn bloed en niets bleef liggen buiten enige beenderen en zijn hart.

Men bracht de leeuwen weg en de toeschouwers verlieten de schouwburg, maar de christenen kwamen toegelopen, verdrongen zich rondom de martelplek en vochten, om zo te zeggen, om iets van zijn beenderen te bemachtigen. Allen bekeken aandachtig zijn hart, want de naam 'Jezus' was er in vergroeid in het blauw als met zenuwen en aders en met lettertypen als die van de kruistitel.

Maria-Magdalena. – Taferelen uit haar jeugd.

(Verhaald in 1821, onder het octaaf van haar feest)

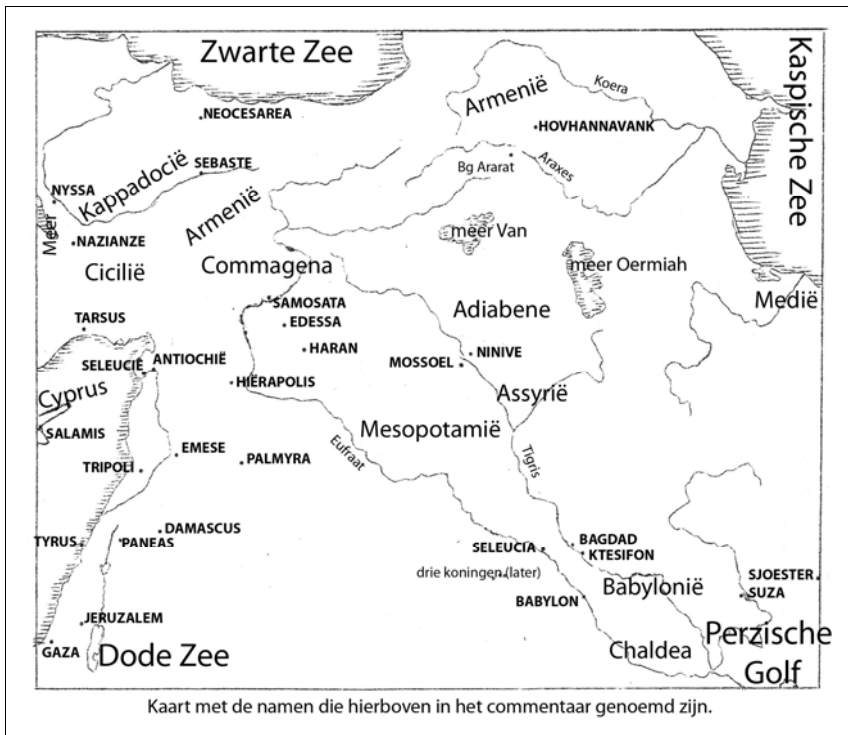
Gedeeltelijk zijn de volgende mededelingen over Lazarus en zijn familie ons reeds bekend uit fasc. 9, nr. 204 en nr. 236 en nog andere plaatsen; maar het merendeel is uit het Leven van Onze Heer naar hier verplaatst, omdat deze gegevens meer het eigen leven van Magdalena betreffen, dan dat van Jezus.

In fasc. 14, einde nr. 528, is de lezer hieromtrent reeds ingelicht.

Nu volgt weer de tekst van Katarina.

2322.

De vader van Lazarus was afkomstig uit het land, waar de H. Driekoningen zich vestigden na hun thuiskomst uit Bethlehem.

Zijn grootvader was uit Egypte en was een vorst in Syrië, maar werd later uit zijn ambt ontzet.

De eerste (d.i. Lazarus' vader) had gedurende de oorlog grote goederen bij Jeruzalem en in Galilea bekomen. Hij ging over tot het Jodendom en trouwde met een voorname Jodin van Farizeese afkomst. Zij hadden grote eigendommen; het kasteel van Lazarus te Betanië was zeer groot en had uitgestrekte tuinen of parken, vele terrassen en vijvers; het was met een dubbele watergracht omringd. De familie kende de profetie van Hanna en Simeon; ze leefde in de verwachting van de Messias en was reeds in Jezus' jeugd met de H. Familie bekend, gelijk dikwijls aanzienlijke deugdzame personen met geringe brave lieden betrekking onderhouden. (Zie beschrijving van Lazarus' domein te Betanië in fasc. 10, nr. 251, voetnoten 68 en 69)¹⁰¹.

¹⁰¹ De ouders van Lazarus. – Hetgeen Katarina hier en elders over hem vertelt, verduidelijken wij bondig als volgt:

Sinds Lazarus' vader de Joodse godsdienst aannam, droeg hij de Bijbelse naam 'Zerah'. Hij was een zoon van de laatste Syrische koning Antiochus XIII (die de zoon was van Antiochus-Eusebius VIII en van Cleopatra-Selene, koningin van Egypte).

Deze Antiochus XIII regeerde slechts 4 jaar (69-65 vóór Chr.) over dat deel van Syrië, dat Tigranes de Armeniër niet had kunnen veroveren.

Daarna (anno 65) maakte de veldheer Pompejus heel Syrië tot een Romeinse provincie, behalve een klein noord-oostelijk stuk, dat tot vazaalkoninkrijkje werd gepromoveerd: Commagena, met hoofdstad Samosata.

Volgens sommige geleerden werd Antiochus XIII van Syrië hierop koning Antiochus de 1^e van Commagena, dat inderdaad een buurland kan heten van het (latere) Land der H. Driekoningen, waaruit, volgens K., Lazarus' vader afkomstig is.

Lazarus' moeder, die een voorname priesterdochter uit Jeruzalem was, zou – volgens Katarina – Jezabel geheten hebben, wat wel enige bevreemding wekt. Ze was met moeder Anna verwant door Manasse, zonder twijfel de priester uit Sefforis, broederszoon van Anna's vader en dus kozijn van Anna, over wie wij lezen in fasc. 2, nr. 55.

Ten gevolge van zijn militaire prestaties was Zerah eigenaar geworden van aanzienlijke goederen in het Joodse land en ook zijn vrouw Jezabel had hem veel verrijkt, maar wat in Jeruzalem zelf hun eigendom was, hadden zij grotendeels overgemaakt aan de tempel, behoudens enkele privileges, b.v. in het tempelbeheer, recht op toegang tot het Cenakel, enz.

Lazarus zelf was, volgens K.E., in fasc. 9, nr. 204, ongeveer 8 jaar ouder dan Jezus.

Zijn naam is een vergrieksing van de Hebreeuwse naam 'Eleazar', d.i. 'Gods hulp'!

2323.

De ouders van Lazarus hadden 15 kinderen;
6 ervan stierven zeer jong;
9 werden ouder, doch slechts 4 beleefden Jezus' openbaar leven.

Dit waren:

- Lazarus,
- Marta, die 2 jaar jonger was,
- Maria, de vermeende krankzinnige, 2 jaren jonger dan Marta en tenslotte
- Maria-Magdalena, 5 jaren na de krankzinnige geboren.

Mij is meegedeeld dat deze laatste in de H. Schrift niet meegeteld wordt, maar wel van tel is bij God; zij is volkomen onbekend gebleven, maar ik heb haar dikwijls in mijn visioenen op het leven van Magdalena (en van Jezus) gezien.

Magdalena, het jongste kind, was zeer bevallig en vroeg groot en volgroeid¹⁰². Zij zat vol humor, scherts en guitenstreken. Haar ouders ontvielen haar op haar zevende jaar. Van jongs af aan kon zij haar ouders niet lijden, omdat zij zo streng vastten.

Ik heb vele bijzonderheden uit haar kinderjaren gezien; zij was zeer ijdel, meer dan men denken kan, snoepziek, trots, wekelijk (= kleinzerig, verwend, slap, verwijfd, zacht), zinnelijk en eigenzinnig; zij was niet standvastig, maar wispelturig en veranderlijk; zij wilde altijd wat haar op het ogenblik meest streefde. Zij was anderzijds verkwistend, milddadig en menslievend, doch uit wekelijk medelijden; zij was zeer goedhartig met een grote voorliefde voor wat uitwendig blonk, mooi en aantrekkelijk was. Het zinnelijk medelijden had zij geërfd van haar moeder, die ook medeschuldig was aan haar verwendende opvoeding en misvorming.

¹⁰² Vroeg groot en volgroeid. – Wat K.E. hier zegt over de gestalte, de schoonheid, het karakter en de gezindheid van Magdalena, kan men vergelijken met wat zij er over gezegd heeft in fasc. 19, nr. 854, alsook voetnoot 438 en fasc. 20, nr. 891, alsook voetnoot 450.

2324.

Magdalena werd door haar voedsters, zowel als door haar moeder, bedorven. Deze gaven haar overal de voorrang en lieten haar snakerijen en geestigheden door anderen bewonderen; zij zaten bijna altijd met de opgetooide Magdalena bij het venster. Dit zitten aan het venster was de eerste oorzaak van haar bederf.

Ik zag haar altijd vóór het venster of op het dak- of wandel terras van het huis op een luxueuze glanzende zetel die met tapijten en kussens belegd was. Van op de straat kon men ze daar in haar prachtkledij zien.

Zij was nauwelijks 9 jaren, toen zij met dit prachtvertoon begon en ook aan minnehandel begon te doen. Naar gelang haar hoedanigheden en talenten zich ontplooiden, groeide ook de belangstelling rondom haar voor haar persoon. Zij had zeer vele gezelschappen en was ook ontwikkeld en begaafd. Zij schreef op kleine rollen van perkament liefdespreuken en verzen; ik zag haar daarbij op haar vingers tellen. Deze rondsturend, wisselde zij die met haar minnaars; zij werd onmatig geroemd en bewonderd.

Ik heb nooit gezien dat zij echt beminde of bemind werd; dit alles was maar ijdelheid, zinnelijkheid, zelfaanbidding en trots op haar schoonheid; zij was een oneer en ergernis voor haar zusters, die zij om hun eenvoudiger, deugdamer leven verachtte en over wie zij zich voor anderen schaamde.

2325.

Toen de kinderen de goederen onder elkander verdeelden, viel haar door 't lot het kasteel te Magdalum ten deel. Magdalum was een zeer schoon en aangenaam kasteel. In haar kinderjaren was zij er vaak op bezoek gekomen en zij had steeds een voorliefde voor deze plaats gekoesterd. Elf jaar oud, trok zij er met grote pracht en een talrijk personeel van dienstmeiden en knechten heen. Haar aanbidders volgden haar en zij die met haar brasten en slempten (= brassen, overvloedig eten en drinken) en haar verleid hadden, voelden zich nu door de vriendschap die zij haar nieuwe

vereerders bewees, zeer getergd, vatten afkeer voor haar op en gingen haar haten en belasteren.

In het begin werd zij te Magdalum wel niet door eigenlijk perverse personen bezocht; het waren eerder voornamelijk rijke mannen en vrouwen, die nochtans volgens de wereld leefden. Maar toen dit genotzuchtig leven in wellust ontaardde, trokken de voornamelijk lieden zich terug om er niet hun eer en goede naam bij in te te boeten. De buitensporigheid groeide aan tot bederf en het bederf sloeg om tot de ergste en losbandigste uitspattingen.

Het kasteel met de omgeving verviel en verwilderde, en alleen de kamers en zalen, waar Magdalena haar wellustig leven sleet, waren goed onderhouden, rijk en prachtig. Zo zag ik een zaal, waarvan de muren en zoldering geheel met glanzende metalen spiegels bekleed waren en waartussen een grote verscheidenheid van struikjes en bloemen prijkten.

Eens was Magdalena ziek geworden: zij was geknakt, in geldnood, wanhopig, door haar vereerders verlaten en hierdoor van hartzeer verteerd. Toen leefde zij meer eenzaam en had meer rust, maar nauwelijks had zij haar gezondheid en schoonheid teruggewonnen, of zij hervatte met nieuwe hoop haar ongebreideld leven.

Zij heeft bijna 10 jaren lang haar zondig leven te Magdalum voortgezet, en ze was in haar 25e jaar, toen zij door een prediking van Jezus getroffen en bekeerd werd.

Lazarus, Marta en Maria-Magdalena.

(22 juli 1822).

2326.

Ik heb een omstandig visioen op het leven van Maria-Magdalena gehad en ik heb nogmaals gezien dat zij, die de Heer driemaal

zalfde, één en dezelfde persoon is, en geen ander dan de zuster van Lazarus en Marta¹⁰³.

¹⁰³ Één en dezelfde persoon. – Wie Katarina's verhalen tot hier toe gelezen heeft, kan er geen ogenblik aan twijfelen. Maar natuurlijk, wie er geen geloof en waarde aan hecht, kan er anders over denken.

Vele exegeten nemen dan ook aan dat de publieke zondares (Lk. 7, 37) en Maria-Magdalena (Lk. 8, 2) en Maria (Joa. 12, 3) 3 verschillende personen, of, volgens anderen, ten minste 2 verschillende vrouwen zijn.

De publieke zondares, die de voeten van Jezus zalfde in het huis van Simon (Lk. 7, 36-50) kan niet, zeggen zij, Lazarus' zuster zijn, die Jezus' voeten zalfde kort vóór zijn dood (Joa. 12, 3 en ook Mt. 26, 6-13 en Mk. 14, 3-9).

Bovendien, zeggen nog anderen, moet de openbare zondares (Lk. 7, 37) onderscheiden worden van Maria-Magdalena uit Lk. 8, 2 en deze laatste van Maria van Betanië (Joa. 12, 3).

De bespreking van dit probleem kan men nazien bij Keulers, commentaar op Lk. 7, 36. Wetenschappelijk is het vraagstuk niet op te lossen, maar K. geeft ons de onweerlegbare oplossing.

De identiteit van persoon wordt anderzijds ook door velen aangenomen, in navolging van Tertullianus, Ambrosius, Hiëronymus, Augustinus, Gregorius de Grote, Tomas van Aquino en van vele andere leraars, die houden dat het één en dezelfde vrouw is,

- die de voeten van Jezus zalfde in het huis van Simon,
- die door Jezus van 7 duivelen bevrijd werd en
- die zalvingen aan Jezus verrichtte in het huis van Lazarus, van wie zij dus een zuster was.

Haar voornaam was Maria, haar bijnaam Magdalena, naar de stad Magdalum bij het Meer, waar zij een landgoed bezat en woonde.

Wij lezen in Pet. Boll.: “Na het traktaat van de geleerde Fisher, bisschop van Rochester, heeft de katholieke universiteit van Parijs op 9 november 1521 aan haar leerkrachten verboden de mening die het voor één vrouw opneemt, in twijfel te trekken en dus verboden de mening aan te hangen, die in de genoemde passages meer dan één vrouw aanneemt, verboden deze laatste mening te onderwijzen, te prediken of te verdedigen.” (22 juli, blz. 583-584).

Natuurlijk is de overtuiging die in deze universiteit algemeen aanvaard werd, geen punt van ons geloof, maar het verbod bewijst in elk geval hoe diep de geleerden die het uitvaardigden, van die waarheid overtuigd waren. De andere mening daarentegen heeft geen enkel doorslaand argument.

Ik heb haar (in dit visioen) eerst in Betanië gezien in het huis van Lazarus, dat het grootste en schoonste huis van Betanië is, hetzelfde waarin ik de Heer, vóór hij de laatste keer naar Jeruzalem ging, zag eten en waar vele mensen in het voorhof en onder de zuilengangen aten. Dit huis was het erfgoed van de vader van Lazarus.

Ik zag ze deze nacht, alle drie: Lazarus en zijn zusters, nog tezamen. Ik zag Lazarus en Marta eenvoudig, menslievend en milddadig leven, maar Magdalena zag ik tot hun groot verdriet een zeer ijdel, ergerlijk en wellustig leven leiden.

Zij woonde op de bovenste verdieping en had 2 dienstmeiden en 2 pages tot haar dienst. Ik zag haar buitensporig in haar opschik en klederdracht. Prachtig opgesmukt ging zij zitten op een plaats, waar zij door iedereen gezien kon worden en zij schaamde zich voor de mensen over haar brave, eenvoudige broer en zusters.

2327.

Magdalena had een met tapijten bedekte zetel als een kleine troon en liet die op het dakterras van het huis brengen, en dan zat zij daar dikwijls in de overdadigste optooiing te wachten op haar gasten. Dit waren mannen en vrouwen, die haar in groot getal uit Jeruzalem kwamen bezoeken. Zij was zeer groot, lijvig en fors, had blond en zeer lang en weelderig haar, mooie handen en een aangename kleur. Zij was in haar opschik buitensporig, bij zover dat ze stijf was van de overdadige sieraden en kleinodiën. Zó zag ik haar dáár boven op het platte dak zitten.

Haar haar was bedekt met een soort muts van vaalgele stof, vol parelen en geheel kroes als kant, waarin de parelen en de schitterende sieraden en vele fijne golvende lokjes verwerkt waren. Van de bovenpunt van deze hoofdbedekking hing een lange, doorschijnende sluier van achteren tot op de grond neer.

Rond haar hals was een soort kraag, die vrouwenrijk en eveneens kroes was en die reikte tot tegen de kin; haar borst was met een rood- en witgebloemde glanzende stof bedekt, die een stijf

borststuk als een keurslijf had. Haar rok was van dezelfde stof als haar jak en had dezelfde dwarse of horizontale plooiën.

Boven dit alles droeg zij een bovenkleed met gouden bloemen, dat alleen onder de borst toesloot. De mouwen waren aan de schouders eveneens kroes (of vol plooiën) en om de boven- en onderarm met armringen of bonden, die met parelen bezet waren, toegehaald of omvat.

Aan de ellebogen en aan het voorste van de mouwen bij de handen hingen stroken neer van geelachtige kleur en als van kantwerk. Het kleed had een grote sleep. Zij zag er uiterst stijf uit in die kleding, bijna gelijk een pop (zie nota op overdreven oosterse versiering in fasc. 15, nr. 541, voetnoot 259).

Magdalena is kort na de hemelvaart van Christus in de woestijn gegaan naar het gewest, waar Joannes de Doper zich opgehouden had, doch nog wat zuidelijker. In het begin was zij daar waar nog enige hutten stonden, waarin zij af en toe wat voedsel ging vragen. Zij was dan geheel in haar klederen gehuld, maar later trok zij verder een wild rotsgewest in en leefde daar in een

spelonk volkomen van de mensen afgezonderd. Daar zag ik satan in de gedaante van een draak haar verschrikken en vuur op haar spuwen, maar hij was gedwongen het telkens zelf weer in te slikken en zich onverrichterzake terug te trekken (cfr. verder nr. 2334).

De Moeder Gods woonde in de eerste tijd te Betanië bij Lazarus en Marta. Lazarus hield zich meestentijds verborgen en kwam maar in de nacht te voorschijn. De H. Maagd werd door niemand lastig gevallen; zij trok later naar Efeze.

2328.

Lazarus behoorde nu volkomen bij de leerlingen en 3 of 4 of 5 jaren na Christus' dood werden hij en Marta door de Joden gevangen genomen en ook Magdalena werd, toen zij haar broer en zus in de nacht eens kwam bezoeken, onderweg aangehouden.

- Met Lazarus die reeds priester was, werd ook
- een jonge Maximinus (*ein junger Maximinus*) en ook
- een man, wiens naam ik vergeten ben (nl. Chelitonius, zie nr. 2330) gevangen genomen, voorts
- Marcella, de gewezen dienstmeid van Magdalena (fasc. 34, nr. 2168) en
- de dienstmeid van Marta.

Zo waren zij ten getalle van 7 personen, 3 mannen en 4 vrouwen.

Ik zag hen door de Joden, na door hen mishandeld te zijn, op de zee in een klein schip gezet worden. Dit was lek en had geen roer, geen roeispanten en geen zeil. Dit scheepje maakten zij vast aan een groot schip en trokken het in volle zee en lieten het daar los. Ik zag dat dit scheepje, terwijl de heilige bemanning bad en zong, uit eigen beweging voortvoer en de kust van Frankrijk bereikte op een plaats waar het water zacht tegen het land aanspoelde. Hier stegen zij er uit en stieten het onbruikbare scheepje ten prooi aan de baren terug in zee.

Ik zag dat zij daar nog meer dan een uur van een grote stad waren en dat zij er zich heen begaven. Zij hadden op een wonderse wijze die weg zo snel afgelegd. Zij hadden niets bij zich dan kleine kruiken, gelijk men er in het Land van Belofte op reis altijd meeneemt, en waaruit zij zich verkwikten. Ik zag hen in de grote stad – het was Massilia (Marseille) – aankomen¹⁰⁴. Niemand legde hun iets in de weg. Wel keek men hen vreemd aan, maar men liet ze gaan.

Ik zag dat daar een afgodisch feest plaats had en dat de 7 vreemdelingen uit Palestina in een zuilengang vóór een tempel in het zicht van een openbare plaats of forum plaats gingen nemen; zij zaten daar nogal lang, en, nadat zij zich een weinig uit hun kruikjes verkwikt hadden, nam Marta als eerste contact met de mensen die rond hen kwamen staan.

Zij vertelde hun hoe zij in hun stad bij hen aangeland waren en sprak hun verder over Jezus; zij kwam in vuur en sprak met grote geestdrift en bezieling, en ik zag ook dat de mensen met stenen naar haar wierpen om ze te verdrijven, maar de stenen kwetsten de vreemde gasten niet en zo bleven zij daar rustig zitten tot de volgende morgen.

Ook de anderen waren ondertussen begonnen tot de inboorlingen te spreken en meerdere onder hen waren hun al genegen geworden.

2329.

De volgende morgen kwamen lieden uit een groot huis, dat ik voor het raads- of stadhuis aanzag en zij stelden hun een reeks vragen. Toch bleven de vreemdelingen nog heel deze dag onder

¹⁰⁴ Bij deze plaats noteert pater Duley, O. P. in zijn verkorte Franse uitgave: “Het gehele verhaal over Magdalena wordt bevestigd door de geschiedenis en door de traditie van de heilige herinneringsplaatsen in Provence.

Deze traditie werd onlangs weer verlevendigd door de werken van M. Faillon, Sulpiciaan, en kon natuurlijkerwijze niet gekend zijn door de zienster, die stierf in 1824.” Veel uit deze traditie zullen wij verder geven.

de zuilengang en knoopten gesprekken aan met de voorbijgangers die bij hen stil hielden, of met nieuwsgierigen, die zich om hen verzamelden.

De derde dag werden zij vóór de stadsmagistraten gebracht en dan zag ik hen in 2 gescheiden groepen in 2 verschillende plaatsen geleid worden. De mannen bleven bij de burgemeester in het stadhuis, maar de vrouwen werden in een huis in de stad gebracht; men behandelde hen goed en bood hun spijzen aan.

Ik zag dat zij op de plaats waar zij kwamen, zich verantwoordden en het Evangelie predikten en dat de burgemeester door gans de stad bekend liet maken dat door niemand enig leed aan deze mensen aangedaan mocht worden. Ik zag dat vele burgers zich kort daarop lieten dopen en dat Lazarus uit een groot bekken doopte, dat op het plein vóór de tempel stond en dat de tempel weldra niet meer druk bezocht werd. Als ik het goed voorheb, liet ook de burgemeester zich dopen.

2330.

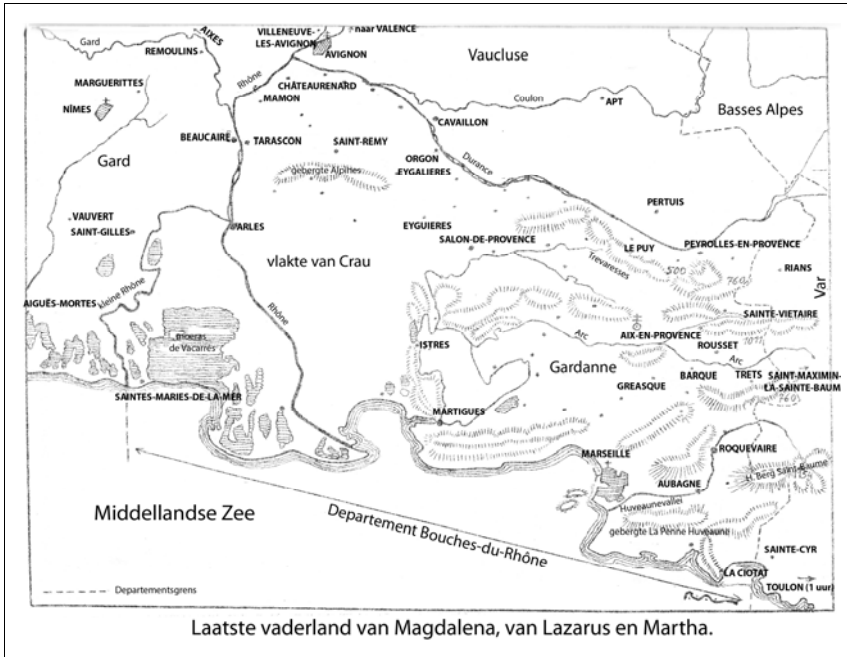
Ik zag nog dat zij niet lang meer daar tezamen bleven en dat Lazarus als bisschop het predik- en leraarsambt in de stad waarnam. Magdalena scheidde zich van allen af en ging vrij ver van de stad een spelonk in de woestijn bewonen. Maar Marta begaf zich met Marcella en de andere (haar eigen) dienstmeid meer naar het westen (niet: oosten) in een wild rotsgewest¹⁰⁵. Hier woonden reeds verscheidene vrouwen (een soort slavinnen) in kleine hutten die zij tegen rotsspelonken aangebouwd hadden. Zij werd daar gastvrij ontvangen en deze vereniging ontwikkelde zich later tot een kloostergemeenschap.

¹⁰⁵ Wild rotsgewest. – nl. het gebergte 2 uren ten zuidoosten van Tarascon.

De naam van deze bergketen is Alpines (Alpilles). Als men van Tarascon oostwaarts naar Saint-Remi gaat, volgt men de noordelijke voet van dit bergmassief. Het bevat steengroeven, waaruit men reeds in het Romeinse tijdperk bouwmetaal trok voor de bouw van de stad Arles. Die keten loopt van west naar oost als een reusachtige muur.

Ik heb ook gezien waarheen zich de andere mannen buiten Lazarus begaven, maar ben dit nu vergeten¹⁰⁶.

(Later vergelijken wij dit alles met de gegevens van de traditie, om eerst geheel de geschiedenis van Magdalena te kunnen geven).

Ik heb gezien dat Magdalena met een van die mannen, ik geloof met Maximinus, dikwijls halfweg tezamen kwam, en dat hij haar

¹⁰⁶ Waar de andere mannen naartoe trokken vergat ik.

Bedoeld is in de eerste plaats Maximinus, die bisschop werd te Aix, tussen Tarascon en Sainte-Baume, doch nader bij dit laatste en 30 km ten noorden van Marseille (zie kaart nr. 2308).

Chelidonium, de andere man, de door Jezus genezen blindgeborene, werd te Aix zijn opvolger.

de H. Communie gaf¹⁰⁷. Marcella had Magdalena gediend in de tijd van haar wulps en werelds leven.

De vrouwen bij wie Marta zich voegde, waren ook ergens verdreven (weggehaald of geschaakt, zie verder).

De derde man die met Magdalena en de anderen op het schip buiten Palestina gezet was, heette Chelitonius; hij was de door Jezus genezen blindgeborene, die sedertdien altijd bij de leerlingen geweest was. Ik heb het tafereel van zijn genezing gezien, opdat ik zou weten wie hij was; zijn naam werd mij gezegd.

Nadat Marta Massilia (= Marseille) verlaten had, voegde zij zich, naar ik zag, met Marcella en haar eigen dienstmeid en met enige vrouwen, die zich bij haar aangesloten hadden, in een wild, woest en ongebaand gewest bij verscheidene heidense vrouwen, die in hutten woonden, welke zij tegen rotsspelonken aangebouwd hadden (zoals boven reeds gezegd). Het waren slavinnen, die door het volk van dit gewest in een oorlog geroofd en naar hier gebracht waren; ook stonden zij onder bewaking.

Marta en haar gezellinnen vestigden hun verblijf onder deze vrouwen; zij bouwden zichzelf in het begin kleine hutten naast elkander, en later een klooster en een kerk. Deze kerk bestond aanvankelijk uit 4 muren; het dak werd met vlechtwerk van takken gemaakt, (met leem dicht gesmeerd) en met graszoden bedekt; alle vrouwen werkten aan de opbouw mee.

Marta en haar gezelschap werkten eerst aan de bekering van de geroofde slavinnen, van wie enige zich bij hen aansloten, terwijl andere hen door verraderlijke beschuldigingen en laster veel leed

¹⁰⁷ Maximinus kwam met Magdalena halfweg samen. – Maximinus was tevens, zoals men straks in de levensschetsen zal lezen, de bemiddelaar tussen Magdalena en Marta.

Zijn stad lag ook tussen hun woonplaatsen.

en last aandeden, zodat zij allerlei vervolging van de inwoners te verduren kregen.

2331.

In de nabijheid lag een stad met name Aquen, geloof ik¹⁰⁸. Daar schenen hete bronnen te zijn, want in het gewest was veel damp. Ik heb gezien dat Marta daar aan een brede stroom een wangedrocht doodde¹⁰⁹; het hield zich op in de stroom en richtte grote schade aan; het sloeg de schepen om en drong ook dikwijls in het land waar het zelfs mensen en vee verslond. Het zag er uit als een enorm zwijn; het had een verbazend grote kop, korte poten als een schildpad en een achterlijf als een vis; het had korte velachtige of gevliesde vleugelen, die van klauwen voorzien waren. Zij trof het aan in een woud bij de oever, terwijl het een mens aan het opvreten was. In het bijzijn van vele mensen overweldigde zij het dier onder de aanroeping van Jezus' naam; zij wierp het haar gordel om de hals en verwurgde het en dan maakte het volk het monster geheel af door middel van stenen en spiesen.

Ik zag Marta dikwijls in het gewest in het open veld en op de oever van de stroom voor veel volk prediken. Zij placht in zulke gevallen met de hulp van haar gezellinnen een spreekverhoog van stenen aan te leggen. Zij legde die stenen trapsgewijs, zodat het verhoog trappen had en van binnen hol was, gelijk een gewelf; zij legde erboven een brede steen op om erop te staan; zij kon dit

¹⁰⁸ Stad met name Aquen. – De stad in de (betrekkelijke) nabijheid is Aquae Sextiae, nu samengetrokken tot Aix, op de rivier Arc.

Spoedig zal er meer over gezegd worden.

Men ziet er nog de ruïnes van de Romeinse termen van Sextius.

Daarnaast rijzen sedert 1705 nieuwe badgebouwen.

Het water is warm en geneeskrachtig.

¹⁰⁹ Heb gezien dat Marta aldaar – Het laatste woord slaat niet juist op Aix, maar duidt de omstreken aan, de Rhône in de buurt van Tarascon.

In dit gewest had Marta haar verblijf gevestigd.

beter dan een metselaar, gelijk zij overigens door haar praktische aanleg en gezond verstand in alle werken een handje weg had.

2332.

Ik zag dat Marta eens op de oever van de stroom op zulk een stenen podium een onderrichting hield en dat een jongeling van de andere kant probeerde over te zwemmen om haar te horen, maar dat hij door de stroom mee gerukt werd en verdronk.

Ik zag hierop hoe de inlanders haar daarvoor verantwoordelijk stelden en versmaadden en haar ook te laste legden dat zij die gemene slavinnen tot haar geloof bekeerd had. Ik zag ook dat de vader van de verdronken jongeling de volgende dag zijn lijk vond en het in de tegenwoordigheid van veel volk bij Marta bracht en dat hij haar zei aan haar God te zullen geloven, indien zij zijn zoon tot het leven terug kon roepen. Hierop zag ik dat Marta aan het lijk in de naam van Jezus beval weer levend te worden en dat de jongeling tot het leven terugkeerde. Het uitwerksel hiervan was de bekering van die jongeling tot het christendom, ook van zijn vader en van veel andere mensen, terwijl anderen versteend bleven en haar als een toverheks vervolgden.

Ik zag ook dat een van haar reisgezellen uit Palestina, ik geloof de leerling Maximinus, die in het gewest was, haar als priester bezocht en haar de H. Communie uitreikte. Marta werkte en onderrichtte onvermoeid en bracht zeer vele mensen tot het geloof in Jezus.

Magdalena sleet meer oostwaarts in een ontoegankelijke spelonk haar leven in strenge boetvaardigheid. Lazarus was nog in Massilia (= Marseille).

Dood van Magdalena.

2333.

Ik heb ook gezien dat Magdalena kort vóór Marta gestorven is (nl. 8 dagen, zoals straks uit andere bronnen verteld zal worden). Haar spelonk was in een wild gebergte waarvan de toppen in de verte er als 2 schuine torens uitzagen¹¹⁰. De spelonk was door natuurlijke rotszuilen ondersteund en in de wanden waren natuurlijke holten, geschikt om er iets in te bergen.

Een altaar van graszoden zag men daar met een kruis van levend groen erop, zonder het beeld van Christus, maar in het midden hing de kroon. In deze spelonk was haar bedstede niet, maar daarnaast in de bergwand, waarin zijzelf tot dit doel een ruimte had uitgehouwen¹¹¹. Het was als een graf, gehakt in de bergwand, voorzien van een deur die er vóór getrokken kon worden, zodat het zeer moeilijk was dit slaaphol te bemerken.

Ik zag haar op die bedstede dood liggen; zij was met een kleed van bladeren bedekt en had een dito muts op het hoofd, waaronder haar haar om het hoofd gewonden was, behalve een tres die van achteren los hing. Zij lag op de rug en had een houten kruis in haar gekruiste armen; zij was niet mager, maar sterk en vol; evenwel was zij eventjes gebruind en verhard door de guurheden van het klimaat. Een paar aarden reine schoteltes stonden naast haar op de grond; de deur bij de bedstede was dicht getrokken.

Ik zag daar 2 kluizenaars aankomen met 2 stangen; waartussen met touwwerk een groot zeil of bodemdoek vastgemaakt was; zij

¹¹⁰ Twee schuine torens. – Het schuine voorkomen volgt uit de steile helling. Ofschoon er 3 voorname spitsen zijn, spreekt K.E. slechts van 2 torens, hetzij er 2 samen van ver één toren schijnen te vormen, hetzij 2 spitsen, gezien uit de verte, achter elkander liggen, en de achterste onzichtbaar is.

¹¹¹ Sliep in een spelonk daarnaast. – Op de berg Sainte-Baume bestaat ook de eierengrot, doch hoever ligt ze van Magdalena's grot en kan ze ervoor in aanmerking komen?

wonden het lichaam behoorlijk in en droegen het naar het klooster van de H. Marta, dat nog vrij ver van daar gelegen was.

Boven deze spelonk werd door Maximinus een kerk gebouwd, waarin nadien relikwieën van Magdalena bewaard werden, te weten:

- haar hoofd, waaraan een kaakbeen ontbrak en aan welks ene zijde nog wat vlees was;
- een arm,
- ook haren en
- een vat met aarde, maar wat voor aarde dit was, weet ik niet meer¹¹².

Ik heb nog andere plaatsen gezien waar beenderen van haar bewaard worden.

Magdalena overwint een wangedrocht.

2334.

Magdalena heeft ook eens een draak overwonnen, die de ingang van haar spelonk versperde, toen zij erin wilde binnentreden.

Ik heb dikwijls draken gezien; ze zijn anders van vorm of voorkomen dan de gevleugelde hagedissen of de krokodillen; hun lijf is ronder, benadert meer dat van een paard en is op de rug ingebogen. Hun hals is dik, maar daarom niet kort; hun kop is breed en lang; de muil is enorm, wijd als hij zich opent, want dan vermeerdert hij, daar aan beide zijden een huid dubbelgevouwen neerhangt en de verbinding vormt tussen boven- en onderkaakbeen. Zo'n geopende muil is schrikwekkend.

¹¹² Weet niet wat voor aarde dit was. – Het was aarde met bloed van Christus doordrenkt die Maria, Magdalena en de andere H. Vrouwen aan de voet van het kruis verzameld hadden. Zie fasc. 32, nr. 1965, voetnoot 154.

Aan de schouderen, naar de borst toe, zitten vliesachtige vleugelen vast, gelijk bij de vleermuis.

Hun poten zijn (in verhouding) niet dik, ongeveer zoals die van een koe; de bovenpoten zijn kort; de dieren hebben lange klauwen en een brede staart.

Onder het vliegen houden ze de voorpoten dicht tegen het lijf en steken ze de achterpoten achteruit. Hun vliegen is een vooruitschieten (even boven de grond), maar ik heb ze toch ook boven hoge cederbossen zien vliegen.

2335.

Deze dieren hebben iets gruwelijks, iets duivelachtigs. Ik heb ze nooit in benden gezien of dat ze nesten en jongen hadden. Ik zag ze nooit elders dan in zeer wilde, woeste gewesten, tussen verschrikkelijke rotsen en in ruime spelonken.

Ook zag ik ze gelegerd rondom hoge, holle bomen of uitgestrekt op de oeverrand naast eenzame stromen en zeeën.

De grootste die ik zag, hadden de grootte van een veulen, andere waren zo groot als varkens. Zij randden slechts eenzame mensen aan.

Uit hun hals zag ik dikwijls een hete straal als van vuur komen, die, nederdalend, zich in een zwarte damp oploste¹¹³.

¹¹³ De geleerden nemen het bestaan van draken niet aan. Het zijn fabeldieren, beweren zij.

Nochtans treft ons de minutieuze beschrijving die Katarina er ons van geeft; ook nog elders deelt zij er bijzonderheden over mee.

De H. Schrift maakt er toch ook veelvuldig gewag van. Op grond hiervan en van de gedetailleerde beschrijving die K. er ons van geeft, voelen wij ons gerechtigd de zo categorische uitspraken der geleerden te betwijfelen: omdat er nu geen bestaan en sedert lang geen meer bestaan, is dit geen bewijs dat er nooit hebben bestaan.

In fasc. 24, nr. 1235, voetnoot 665, heeft K. reeds van draken gesproken en meerdere bijzonderheden er over gezegd die zij hier herhaalt.

In vroeger tijden, vooral vóór Christus, bestonden hier en daar nog gans andere gedrochten¹¹⁴, maar in de laatste tijd zag ik er geen meer.

Citaat uit Petits Bollandistes.

Nu zullen wij met veel belangstelling en voldoening lezen wat de traditie weet te zeggen over de groep van 7 personen die door de Joden op zee gezet en aan haar woelige baren prijsgegeven werden.

In Petits Bollandistes is hun leven, heel speciaal dat van Lazarus (17 december), van Magdalena (22 juli) en van Marta (29 juli) met behulp van de evangelie- en traditie-gegevens prachtig beschreven.

Voor het evangelisch gedeelte moet het beeld dat K. ons van die personen in de loop van Jezus' levensverhaal schetste, niet onderdoen. Ook aan het traditioneel gedeelte beantwoordt treffend de inhoud van het kapittel over Magdalena dat zojuist is gegeven. Het voornaamste daaruit laten wij nu volgen.

Zie aldaar (fasc. 24, nr. 1235), vooral voetnoot 665, waar ook dingen gezegd worden die passen bij de volgende nota:

¹¹⁴ bestonden nog andere gedrochten. – Zulk een uitgeroeid dier, hoewel beminnelijk, is de mammoet. Toen men eens een stuk been van een oerdier, waarvan men toen nog niets naders afwist, bij K. bracht, zag zij opeens een kudde witte dieren en zij beschreef nauwkeurig de mammoet, van welk dier het stuk been blijkbaar afkomstig was.

Natuurgeleerde Malfatti, maakte later op die beschrijving de volgende bedenking: "In het jaar 1821, wanneer men het bestaan van dat dier nog niet vermoedde en waarvan K. ook de naam niet kende, beschreef zij nochtans dit dier zo juist als wij het pas sedert 1901, na de vondst van een mammoetgeraamte aan de Beresowska-rivier in Siberië enigszins vermogen te doen.

De beschrijving die K. ervan geeft, vindt men in haar leven door Schmöger beschreven: 'Vie d'A.C.E', III, 438.

Waarom zou dus ook de draak niet hebben kunnen bestaan, aangezien de zienster er gewag van maakt als van iets onbetwifelbaars, zoals zij de mammoet bekend maakte, eer men er iets van vermoedde?

“Omstreeks het jaar 45 brak te Jeruzalem een hevige vervolging uit. Daarom verspreidden zich de apostelen over de hele toen bekende wereld. Petrus trok naar Rome en de H. Maagd werd door Joannes naar Efeze gebracht. (Het heel juiste tijdperk van dit laatste is onzeker).

De familie van Lazarus was te meer bij de Joden gehaat, daar zij Jezus en de zijnen met buitengewone toewijding had bemind en gesteund. Lazarus, Marta en Magdalena werden gegrepen; ook de H. Marcella, die, naar men meent, de dienstmeid van Marta (of Magdalena) is geweest. Volgens een traditie die te allen tijde als authentiek werd aangenomen en ook heden niet wordt tegengesproken, en zelfs in het Romeinse brevier een plaats had bekommen, werden zij geplaatst op een boot, die de meest elementaire uitrusting miste: riemen, roer, zeil, ja, alles.

Ook Maximinus, één van de 72 leerlingen van Jezus, en Sidonius of Cheledonius, die men houdt voor de blindgeborene uit Joannes 9, werden met hen op de boot geplaatst en aan het woeste barengeweld van de zee prijsgegeven.

In de verwachting van de vervolgers kon het niet uitblijven of de boot moest omslaan, vol water lopen en aanstonds verzinken. Het tegendeel echter gebeurde. De baren dreven het schipje in één tocht dwars door de onmetelijke watervlakte naar de kust van Provence in Zuid-Frankrijk.

De reizigers stapten behouden aan land bij Marseille, bezochten de stad en begonnen weldra voor de verbaasde inwoners over Jezus te spreken en zijn leer te verkondigen.

Volgens de ‘Handelingen van de heiligen van de kerk van Toulon’ bekeerden zij geheel Provence.

Lazarus oefende 30 jaren te Marseille zeer ijverig het bisschopsambt uit en onderging daarna de marteldood.

Maximinus werd bisschop te Aix, 28 km ten noorden van Marseille en werd in zijn ambt opgevolgd door de gewezen blinde Cheletonius.

Aix komt verder nog ter sprake.

Daarom de volgende korte uitweiding over deze stad.

Het is de oude hoofdstad van Provence, gelegen in een ruime, door bergen omgeven vlakte. Nu nog is het een stad van belang met 50.000 inwoners, de hoofdplaats van een arrondissement en de zetelplaats van een aartsbisschop, heeft hogeschool, beroepsscholen, kunstscholen, enz.

De naam is een samentrekking, zoals al gezegd, van 'Aquae Sextiae' dat de oudste Romeinse stichting in Gallië is, met badinrichting.

- Het woord 'Aquae' wijst op de warme bronnen die daar ontspringen en
- het adjectief 'Sextiae' is afgeleid van Sextius Calvinus, naam van de consul die in 123 vóór Christus de plaats en de baden inrichtte en de stad koloniseerde.

Van de oude gebouwen is door de talrijke oorlogen bijna niets overgebleven. De kathedraal van de Verlosser, die relikwieën van Maximinus bezit, staat aan het noordelijk einde van de stad.

De kerk is van zeer oude datum, doch onderging herstellingswerken vanaf de 11e eeuw: ze werd veel vergroot: de primitieve kerk is volkomen bevat in de zuidelijke beuk van het huidige gebouw.

Marta en Maria-Magdalena.

Na hun aankomst droegen Marta en Magdalena ijverig hun deel bij in het werk van de bekering der Marseillezen. Daarna trokken zij dieper het land in.

Marta die een voorkeur liet blijken voor actie, voor werken van liefdadigheid, voor bekering en hulpbetoon, begaf zich eerst naar Aix, de bisschopsstad van Maximinus, daarna naar Avignon en andere omliggende plaatsen.

Op verzoek van de landelijke bevolking bevrijdde zij de streek rondom Arles en Tarascon van een draak of wangedrocht dat de vruchten verwoestte, ook eventueel mensen en dieren doodde en zelfs schepen op de stroom omwierp. De inwoners noemden het dier 'Tarasque', wat

in hun taal betekende: ‘iets verschrikkelijks’, ‘een gedrocht’.
Velen zijn de mening toegedaan dat de stadsnaam ‘Tarascon’ van dit woord afgeleid is.

Marta ging dus – aldus is het in Petits Bollandistes beschreven – in het naburig woud en ontdekte weldra het geduchte dier.
Zonder zich te ontstellen of zelfs te bezinnen, wierp zij het wijwater toe. Hierdoor was het dieper getroffen en meer verzwakt dan door de bloedigste wonden. Het verloor alle kracht om nog te schaden of weerstand te bieden. Marta bond het met haar gordel en bracht het geboeid naar het volk en dit doodde nu het monster met stenen, pijlen en spiesen.

Het definitieve verblijf van Marta.

Marta vestigde zich te Tarascon of in de omgeving.
Tarascon is in onze tijd een rustig stadje met een bevolking van ongeveer 10.000 zielen. Het ligt op de linkeroever van de Rhône, tegenover de stad Beaucaire, waarmee het door een brug van 460 m lang verbonden is.

De stad viert op 24 juni een volksfeest, waarin de heldendaad van Marta, die het vreeswekkend dier doodde, herdacht en in een processie uitgebeeld wordt. De kerk van de H. Marta te Tarascon dateert in haar tegenwoordige toestand uit de 12^e eeuw; ze is versierd met talrijke indrukwekkende taferelen uit het leven van Marta. Onder de kerk is een oude crypte, waar het graf van de H. Marta vereerd wordt. In deze stad of streek verzamelde Marta om zich heen een groep maagden, met wie zij een streng en heilig leven leidde.

(Bij K.E. zien wij in fasc. 35, nr. 2214, dat *Jezus zelf haar opdracht had gegeven een vereniging van maagden te stichten.*)

Zij verwekte ook een jongeling van de dood, die bij Avignon gepoogd had de Rhône over te zwemmen om naar haar prediking te komen luisteren. Hij werd door de baren meegesleurd en verzwolgen, maar opgevist en tot Marta gebracht: nu stortte de maagd nieuw leven in de

jongen. Door Marta's leer en wonderen getroffen, omhelsden de bewoners der omstreken het geloof in Christus.

Na een tijdlang in armoede en gebrek met wilde kruiden en vruchten geleefd te hebben, ontving zij van de bevolking voldoende giften en aalmoezen om haar gezelschap te onderhouden en zelfs tegenover vreemdelingen de gastvrijheid te beoefenen. Zijzelf echter stelde zich met wilde natuurvruchten tevreden. Ook werd zij soms op wonderbare wijze van het nodige voorzien.

Zowel zij als haar vriendinnen gingen dikwijls op predicatietocht uit: Tarascon en alle omliggende plaatsen beschouwen haar als hun eerste apostel.

Maximinus, die dikwijls tussen haar en Magdalena tot bode en schakel had gediend, kwam eens van Aix om Marta te Tarascon te bezoeken, toen deze haar einde reeds voelde naderen.

De zorgen voor haar gemeenschap en de vermoeienissen van het apostolaat hadden haar krachten uitgeput; zij verzocht haar trouwe vriend en weldoener om een gunst: hij zou Magdalena ertoe overhalen om haar zuster, die de dood voelde naderen, nog eens, eer zij stierf, een bezoek te brengen. Was zij, Marta, toch niet haar zuster, en was zij zelfs in zekere zin niet haar geestelijke moeder geweest?

Magdalena liet haar door dezelfde tussenpersoon haar genegen groeten overbrengen met de verzekering dat haar verzoek ingewilligd was. Kort daarna werd Marta door een zware ziekte overvallen, die haar onder hevige koortsen een jaar lang aan het ziekbed gekluisterd hield.

Ondertussen stierf Magdalena en in een visioen zag Marta vanop haar lijdensbed de ziel van haar zuster tussen engelenkoren ten hemel stijgen: "Ach! dierbare zuster", verzuchtte zij, "waarom ben je me niet nog eens komen bezoeken, zoals je het me beloofd hadt."

De avond nu van de zevende daarop volgende dag verscheen haar Magdalena en sprak: "Dierbare zuster, ik kom ingevolge uw verzoek en mijn belofte u vóór uw dood nog eens bezoeken ... doch zie ... Wie hier is, onze Zaligmaker zelf om u uit dit tranendal te verlossen en in de hemel op te nemen; volg Hem zonder uitstel!"

De volgende dag, de achtste nadat Marta de ziel van haar zuster ten hemel had zien stijgen, stierf ook Marta.

Haar ziekte, dood en begrafenis waren vergezeld van ongehoorde wonderen.

De beschrijving hiervan in *Petits Bollandistes*, 29 juli, zijn bladzijden van dichtelijk proza, waarvan men de schoonheid bewondert. Men vraagt zich natuurlijk ook af of dit alles historie en geen, of meestal legende is ...

Nochtans schijnt alles op zeer oude documenten te berusten. Wanneer men anderzijds leest hoe Jezus ook in onze tijd speelt met wonderen ten gunste van uitverkoren zielen – denken wij b.v. aan Padre Pio, Therese Neumann en vele anderen, om niet K. Emmerick te noemen – waarom zouden wij moeilijkheden maken tegen de wonderen in de eerste christelijke tijd, wonderen die Jezus had beloofd en die noodzakelijk waren voor de vlugge verspreiding van het geloof.

Jezus had Lazarus zijn vriend genoemd en hem uit de doden opgewekt, alle 3 samen hadden zij zichzelf en hun onmetelijke bezittingen aan Jezus opgeofferd.

Jezus matigt zijn weldaden, ja ook zijn wonderen niet voor hen die zich geheel en onvoorwaardelijk aan Hem gegeven hebben en met Hem de weg van lijden en vervolging gaan.

Het definitieve verblijf van Maria-Magdalena.

Wat het definitieve verblijf van Magdalena betreft, na enige tijd aan de bekering van de Marseillezen gewerkt te hebben, werd zij overmeesterd door de neiging en roeping tot het louter beschouwende leven, waarmee zij reeds in Palestina was begonnen. *Overigens had Jezus zelf zeer kort vóór zijn hemelvaart haar herinnerd aan haar roeping om een teruggetrokken leven in de woestijn te leiden* (fasc. 35, nr. 2214).

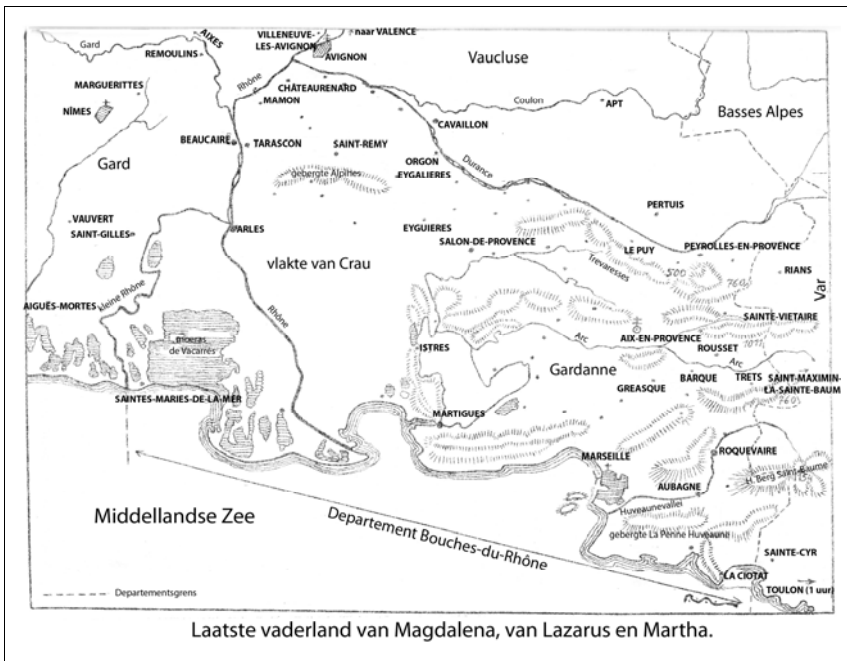
Eerst zocht zij een eenzaam verblijf op te Aigulades, 10 km ten noorden van Marseille, maar hier werd haar drang naar stilte en eenzaamheid slechts onvolkomen bevredigd. Talrijke bezoekers zochten haar dagelijks op en hinderden haar in haar gebed en haar vereniging met

God. Daarom verliet zij deze plaats en trok in oostelijke richting tot bij een eenzame grot, gelegen bijna boven op de helling van een zeer hoge en woeste berg tussen Marseille, Aix en Toulon. Hier leidde zij nog meer dan dertig jaar een meer engelachtig dan menselijk leven, zonder enige relatie met de wereld.

Na haar dood werd haar lichaam dat een zoete geur verspreidde, door de priesters van de kerk van Aix, waarvan Maximinus de bisschop en het hoofd was, naar deze stad overgebracht. Hier werden later ook bijgezet de lichamen van Marcella, van de blindgeboren, door Jezus genezen Cheledonius en van Maximinus.

In later eeuwen werden deze kostbare overblijfselen, uit vrees voor de Saracenen naar een plaats gebracht, welke de Romeinen 'Villa Lata' noemden, maar die later de naam Saint-Maximin kreeg, gelegen 50 km ten zuidoosten, waar Maximinus een kapel had laten bouwen.

(Wij verwijzen nogmaals naar de kaart in nr. 2308; zie nog Pet. Boll. 25 augustus, blz. 134).

Ligging van de grot van Magdalena.

Wanneer men Marseille verlaat en oostwaarts gaat, volgt men een vallei die parallel loopt met de zee kust, doch door een bergketen ervan gescheiden is (zie kaart hiervoor).

Tegenover deze bergketen die men aan zijn rechterhand heeft, verheft zich links aan de noordkant van de vallei een andere bergketen. Na een weg van 3 uren gaans, staat men vóór een derde hoge bergketen, die de vallei ten oosten verspert of afsluit, hoewel niet geheel, want de vallei verlengt zich tussen de 2 gebergten in noordoostelijke richting. Gezien op een afstand schijnt de horizontale vallei door het gebergte in het oosten gesloten en een reusachtig amfitheater te vormen. Het oostelijk bergmassief is het zogenaamde Sainte-Baume gebergte. De keten is gericht van zuidwest naar noordoost en rijst op een weinig ten noorden van de zeebaai 'La Ciotat'. Een klein zuidwestelijk deel van de keten ligt in het departement Bouches-du-Rhône het overige ten oosten in dat van Var.

Sainte-Baume is een uiterst woest en hoog bergmassief en desolate eenzaamheid. Was niet Magdalena's heiligdom daar, geen mens zou er zich op wagen. De 3 hoogste spitsen bereiken een hoogte van 1114 m, 1120 m en 1154 m.

In Magdalena's tijd moest men om de uitdrukking van een oud pelgrim te gebruiken, de berg meer beklauteren dan beklimmen. Boven heeft men op verschillende plaatsen een heerlijk vergezicht over de bergen van Provence en op de zee. De berg heeft zijn naam van 'de grot Sainte-Baume' of 'Balme', een provencaals woord dat 'grot' betekent. De grot waarin Magdalena gewoond heeft, ligt nabij de top.

Als men uit het westen Magdalena's verblijf begint te naderen, komt men eerst bij het hotel Sainte-Baume. Enige stappen erachter strekt het grote bos Sainte-Baume zich uit, met een oppervlakte van 138 hectaren. Door een koninklijke verordening werd het van uitroeiing gevrijwaard. Men volgt langs dit woud een opstijgend pad en na een half uur gaans bereikt men een kruispunt van paden aan de voet van een steile rotswand. Hier slaat men rechts af en komt na nogmaals 10 minuten gaans, eerst langs slingerpaden, daarna langs trappen, op een klein terras dat zich vóór de grot Sainte-Baume uitstrekt. Op dit terras heeft

men in noordelijke richting een prachtig vergezicht. De grot ligt niet geheel op de bergtop.

De spits een weinig links boven de grot draagt de naam 'Le saint Pilon'. Men bereikt hem niet van de grot of het terras uit, doch van het lager gelegen zojuist vermelde kruispunt langs andere slingerpaden en trappen, die tussen rotsen naar de bergrug leiden.

Boven gekomen heeft men:

- links de spits Joug d'Aigle (1120 m).
- Rechts loopt men op de spits St. Pilon (1114 m), een weinig terzijde boven de grot.

Volgens de traditie – als dit geen louter legende is – werd Magdalena 7-maal daags door engelen op deze top gedragen, waarbij zij dan telkens in extase geraakte. Ook herinnert daar een kapel aan de extases van Magdalena. In de buurt is nog een andere grot, 'grotte des oeufs' of der eieren genaamd.

- De 3^e en hoogste top is de Begijnenberg (1154 m).

In de grot, op een bank tegen de achterwand van de grot staat een levensgroot beeld van Magdalena. Het stelt haar voor, gelegen op haar zijde in gebed verzonken, want zó of geknield, zegt men, placht zij te bidden. Dit monument is zeer oud en, naar men beweert, in opdracht van Maximinus gemaakt en daar geplaatst. Die rotsbank, dus ook het beeld, is altijd volkomen droog, hoewel de spelonk overal elders, druipet en zijpelt van het vocht van de rots. Men beschouwt dit verschijnsel als een echt, groot en voortdurend wonder, te meer daar er geen natuurlijke verklaring voor te vinden is. Rechts aan de voet van de rotsbank is in de grot een bron.

De grot, 14 m lang of diep, 18 m breed en 4 à 6 m hoog is tot kapel of kerk ingericht. Op het hoogaltaar staat een kunstig marmeren O. L. Vrouwbeeld.

Sainte-Baume is te allen tijde een beroemde bedevaartplaats geweest. Door slingerpaden en trappen langs de duizelingwekkende steile rotswand werd de toegang naar de grot en de St. Pilon vergemakkelijkt. Een weinig onder de grot staat op een terrasvormige uitsprong van de berg een klooster van Dominicanen, die de bedevaartplaats bedienen.

De relikwieën van Magdalena.

Nochtans berusten de relikwieën van Magdalena niet op deze plaatsen. Boven is gezegd dat ze door de zorgen van Maximinus van hier naar Aix werden overgebracht. Van Aix verhuisden ze naar ‘Villa Lata’, dat later St. Maximin werd, 20 km ten noordoosten van Sainte-Baume. Hier hebben ze te allen tijde een grote verering genoten, doch vooral nadat Karel II, graaf van Provence en Prins van Salerno, vervolgens koning van Napels, Sicilië, Jeruzalem en Hongarije te St. Maximin een klooster voor Dominicanen had laten bouwen. Dit had hij uitgevoerd naar aanleiding van de terugvinding, in een kelder te St. Maximin, van de gebeenten van de H. Magdalena, samen met de overblijfselen van Marcella, Maximinus en Cheledonius. Men had ze daar, zoals het uit bijgevoegde aantekeningen bleek, verborgen uit vrees voor de Saracenen.

Maximinus werd, zeggen de Pet. Boll., 8 juni, blz. 517, na eerst in zijn bisschopsstad Aix begraven te zijn, overgebracht naar de stad die zijn naam draagt in hetzelfde bisdom en daar werd zijn lichaam bewaard in de kerk van de Dominicanen.

In 1283 schonk voormelde vorst Karel II aan de kerk van de Verlosser te Aix het kaakbeen en een deel van de schedel van Maximinus terug.

In beroerde revolutionaire tijden hadden deze heilige relikwieën later nog dikwijls te lijden.

De authentieke relikwieën, die nu nog van de H. Magdalena overblijven – het zijn dezelfde die K.E. noemt – werden door P. Franciskus, bedevaarder in 1644 (zie H. Land, 1950: zijn inventaris komt overeen met Pet. Boll. 22 juli, blz. 594) beschreven als volgt:

“In de kelder of crypte van de kerk St. Maximin werd ons getoond

- het hoofd van de H. Magdalena, een hoofd voorwaar zeer groot, eerbiedwaardig, majestueus (cfr. fasc. 19, nr. 854); het had aan de rechterzijde van de neus en aan de linkerzijde van het voorhoofd nog wat vlees, ter plaats waar, zo zegt de pelgrim, Jezus’ vingers haar hadden aangeraakt (?).
- Hier werd ons nog getoond een kristallen fles, waarin aarde bewaard wordt, die doordrenkt is met bloed van Christus. Dit bloed had zij

met de H. Maagd verzameld aan de voet van het kruis op Goede Vrijdag.

In die kelder ziet men ook de graven van Maximinus, Marcella en Cheledonius. Daarna werd ons tegenover die kelder een ander altaar geopend en de volgende relikwieën getoond:

- de rechterarm van de H. Magdalena, die zeer lang is, waaruit men besluiten kan, evenals uit het hoofd, dat zij zeer groot van gestalte geweest is (groter dan al de overige vrouwen, zegt K. Emmerick in de zojuist aangegeven passage).
- Ook toont men een fles, die van het haar bevat, waarmee zij de voeten van Jezus afdroogde.
- Nog toonde men ons het lichaam van Marcella, de dienstmeid van de H. Magdalena en enige hoofden van onnozele kinderen, door Magdalena naar hier meegebracht (?) en meer andere relikwieën, waard gezien en vereerd te worden.”

Uit Pet. Boll. vernemen wij over deze relikwieën:

“Tijdens de Franse revolutie liet de tienman Barras het schrijn van Magdalena’s relieken omslaan tot munt, en de heilige lichamen en relieken werden door elkaar gegooid en uiteen gestrooid.

Doch Jozef Bastide, de lekekoster van de Dominicanen, bemachtigde heimelijk

- het hoofd van Magdalena,
- de kristallen fles of heilige ampoel (met aarde en bloed),
- het ‘noli Me tangere’, d.i. ‘Raak Me niet aan’, (zo noemt men het stukje onbedorven vlees dat aan Magdalena’s schedel kleeft),
- een deel van de harenbos en
- de armbeenderen.

(Hier zien wij ons genoodzaakt een bemerking in dit citaat in te lassen.

Toen Jezus in de morgen van zijn verrijzenis aan Magdalena verscheen, wilde zij zijn voeten omarmen. Met een afwijzend gebaar belette Jezus haar dit en zegde: “Noli Me tangere”, raak Me niet aan.

Wij nemen het hier niet op voor de juistheid van de traditie betreffende het stukje onbedorven vlees, wij weten er niets over met zekerheid, maar wij kunnen er een zin aan geven, door te VERONDERSTELLEN dat Jezus de woorden “Raak Me niet aan” vergezeld liet gaan met een afwijzend gebaar, waarbij Hij Magdalena's aangezicht aanraakte, terwijl zij op de knieën viel om zijn voeten te omarmen).

Door de tussenkomst van Lucien Bonaparte werd de kerk van St. Maximin niet verwoest, wel echter de kerk van Sainte-Baume in 1793. Na de revolutie werden aan de kerk van St. Maximin deze relikwieën teruggeschonken en in de sacristie vond men door mekaar gesmeten de andere gebeenten van de heilige lichamen.

Met zekerheid kon men slechts de volgende relikwieën identificeren:

- 2 beenderen van Maximinus,
- het hoofd van Cheledonius (ook aangeduid met de naam Sidonius) en
- enkele andere, die in houten schrijnen geplaatst werden.
- In een schrijn van verguld koper werden de 2 armbeenderen van Magdalena gestoken. Dit laatste schrijn had men de naam gegeven 'arm van Magdalena' en als bij mirakel hadden de revolutionaire bandieten het niet buitgemaakt.

In 1814 werd de tot kerk ingerichte grot van Sainte-Baume hersteld en na voltooiing door meer dan 70.000 pelgrims bezocht. Tijdens de 100 dagen onderging ze nieuwe verwoestingen vanwege de gewelddaan maréchal Brune, door Napoleon de gewetenloze plunderaar genoemd. (De 100 dagen, 20 maart 1815 tot 28 juni zijn de dagen waarin Napoleon, na van het eiland Elba weggevlucht te zijn, pogingen deed om het bewind en de macht weer in handen te krijgen).

In die dagen herhaalden zich de verschrikkingen van 1793.

Op 22 augustus daaropvolgend werd Brune te Avignon door het verbitterde volk in de Rhône geworpen, waar hij de dood vond.

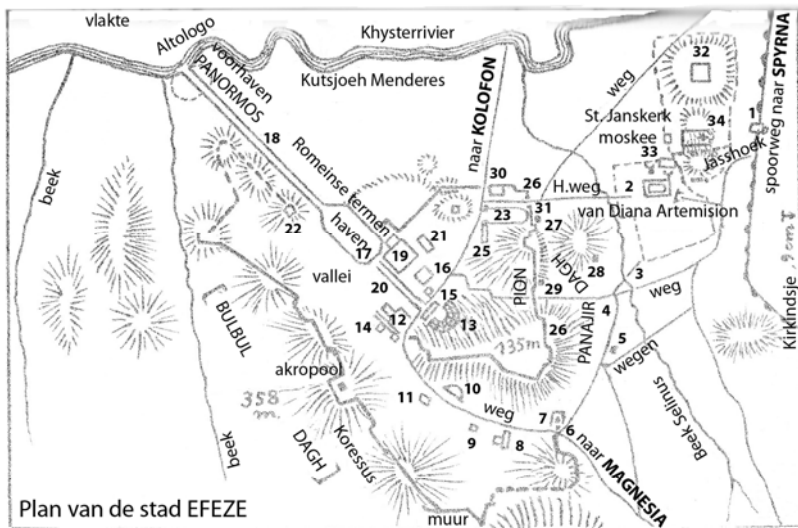
De grotkerk werd spoedig nog eens hersteld. In mei 1822 waren alle werken voltooid. De altaren van Magdalena en van Onze-Lieve-Vrouw waren geheel nieuw. Onder grote toeloop van volk werd ze door de aartsbisschop van Aix ingewijd. Een processie van meer dan 40.000 bedevaarders – iets ongewoons voor dat ontoegankelijk gewest – ging er opvolgenlijk de kerk binnen.

Het stadje St. Maximin met zijn 2.500 inwoners ligt in een ruime vlakte, die ten westen beheerst is door het Zureliusgebergte (893 m). In haar tegenwoordige toestand dateert de kerk uit de 13e eeuw; ze is gebouwd boven een oude crypte die de 4 boven vermelde graven bevat. Van buiten valt ze weinig op, maar binnen is ze zeer schoon, rijk en zelfs grandioos.

Aan dit verhaal over de familie van Lazarus en aan het commentaar dat erbij behoort, zijn er nog 2 bemerkingen te voegen over tradities die er verband mee houden.

1^e bemerking:

In fasc. 34, 'Uitweiding over Efeze, stad en omgeving', hebben wij in de beschrijving van het oude Efeze een vals graf van Magdalena vermeld. Op het stadsplan is dit graf aangeduid door het getal 27.

Plan van de stad EFEZE

1. Station.
2. Tempel van Diana (Artemision).
3. Beek Selenus.
4. Weg die om de Prion- of Panajir-Dagh-heuvel draait.
5. Graf van de krijgsheld Androctos.
6. Magnesiapoort.
7. Oost-gymnasium.
8. Christelijke kerk die een heidense basiliek opgevolgd heeft.
9. Wollemarkt of wolhalle.
10. Odeion of klein theater.
11. Romeinse tempel.
12. Agora of markt.
13. Eén van de meest grandioze theaters van de wereld.
14. Tempel van Serapis.
15. Gebouw dat vermoedelijk een gymnasium is geweest.
16. Sportplein (sporen van de verzande haven van Lysimachus die de nieuwe stad stichtte).
17. Nieuwe haven (de oude haven werd door de Romeinen gedempt en vervangen door een sportplein – zie 16).
18. Kayster-rivier.
19. Machtig gebouwencomplex (overblijfsel van termen en een groots gymnasium, het 3e van de 4 grote gymnasia van Efeze).
20. Brede zuilenweg of Arkadiane.
21. Dubbele kerk, toegewijd aan de Moeder Gods.
22. Vierkante toren (gevangenis van de H. Paulus en van andere martelaren).
23. Stadion, dat voor een deel op de noordelijke helling van de Prionheuvel, voor een deel op stevige onderbouwen rust. De onderbouwen vormen tevens holen voor wilde dieren die in het worstelperk van het stadion moesten vechten.
25. Volgbogige poort.
26. Stadsmuur.
27. Vals graf van Maria Magdalena.
28. Grot, zogenaamd van de 7 slapers.
29. Graf van de leerling van Sint Paulus, nl. Timoteüs, eerste bisschop van Efeze.
30. Gebouwencomplex (= overblijfsel van het 4e van Efeze's gymnasia; het wordt naar de naam van de stichter of schenker 'gymnasium van Vedius' genoemd).
31. Oostpoort van Efeze.
32. Middeleeuwse burcht.
33. Oude Turkse moskee.

De Grieken of oosterse Kerk houden immers staande dat Magdalena in Efeze zou begraven zijn, en deze traditie, die, ons inziens, alleszins de kwalificatie van 'flauw' of zelfs 'ongegrond' verdient, gaat nochtans terug tot de 7^e eeuw, nl. tot de eerste getuige van deze mening, de Patriarch Modestus van Jeruzalem (632). Dan kunnen nog genoemd worden Gregorius van Tours, de monnik Cedrenus.

Keizer Leo van Konstantinopel, bijgenaamd de Wijze of Wijsgeer, zou haar lichaam in de 9e eeuw naar deze stad hebben laten overbrengen (cfr. D.B. Ephèse, c. 1844).

Deze traditie komt niet in aanmerking om met de westerse vergeleken te worden.

Aan haar ontstaan kunnen wij overigens een redelijke verklaring geven.

Katarina vertelt van een andere leerlinge van Jezus die in vele opzichten een grote overeenkomst vertoonde met Magdalena, zodat men reeds bij Jezus' leven die 2 vrouwen vaak met elkander verwarde. Die andere vrouw was Maria de Sufanietin. Het is zeer goed mogelijk dat de laatste behoorde tot de vrouwen die met Maria mee naar Efeze gekomen waren, in Efeze na haar dood begraven werd en dat men ze naderhand voor Maria-Magdalena gehouden heeft of ze zelfs moedwillig zo genoemd heeft, om op haar graf fier te kunnen zijn.

De gelijkenis van deze 2 personen met de verwarring die eruit ontstond, zoals K. dit beschrijft, kan men lezen in fasc. 21, nr. 952, na midden. Het zal voor de lezer interessant zijn deze passage eens na te zien, en ook vooral het commentaar erop, fasc. 21, nr. 952, voetnoot 478.

2^e bemerking:

Een 2^e bemerking bij dit kapittel betreft een traditie die bestaat op het eiland Cyprus in verband met Lazarus.

Ze houdt dat Lazarus met zijn zusters en nog anderen, tot ballingschap veroordeeld zijnde op een gehavend schip gezet en in zee gedreven werden, doch in plaats van te Marseille, landden op de oostkust van het eiland te Kition, thans Larnaka één van de voornaamste havens van het eiland. Na daar 30 jaar bisschop geweest te zijn, zou Lazarus daar gestorven en begraven zijn.

Larnaka gaat fier op zijn kathedraal van de H. Lazarus, die eeuwen lang de meest vermaarde en bezochte bedevaartplaats van het eiland was (cfr. Chypre d'aujourd'hui, blz. 195-196; The Island of Cyprus, blz. 46).

Over het verblijf van Lazarus op Cyprus heeft K. een interessante mededeling gedaan in fasc. 24, nr. 1258: tijdens een vervolging en opstand in Marseille zou Lazarus naar hier gevlucht zijn. In hetzelfde fasc. 24, nr. 1258, voetnoot 684 staat een opmerking die belangrijk is en hier best herlezen wordt.

K. laat hem echter opnieuw bisschop zijn en sterven te Marseille.

Uit zijn tijdelijk verblijf op Cyprus volgt de mogelijkheid dat de Cyprische traditie alleen het gevolg van dit verblijf aldaar is. Zo hebben wij gezien dat de traditie van Maria's dood en begrafenis te Jeruzalem, naar alle waarschijnlijkheid het gevolg is geweest van het feit dat daar een graf voor Maria in gereedheid werd gebracht. Toen dit bereid was, genas zij echter en keerde naar Efeze terug.

De H. Maria-Magdalena ontvangt bij de ingang van haar rotsspelonk de H. Communie uit de hand van een engel kort voor haar dood.

Naar een schilderij van Eduard von Steinle, kunsttekenaar en -schilder en vriend van Brentano.

Die de zondares Maria hebt ontslagen, en geluisterd hebt naar Dismas' klagen, ach! vind ook in mij nog uw behagen!

Qui Mariam absolvisti, et latronem exaudisti, mihi quoque spem dedisti.

Gebed tot de H. Maria-Magdalena.

O getrouwe, godminnende Maria-Magdalena;
ik herinner u aan de grote liefde die gij Christus, uw God en Heiland hebt
toege dragen vanaf de tijd van uw bekering;
ik herinner u aan de dankbaarheid die u voor deze grote genade
bestendig bezielde. Ik herinner u aan de diensten die gij Jezus in zijn
leven en sterven en zelfs nog na zijn dood hebt bewezen.

Met uw broer en uw zuster hebt gij Hem vele keren in uw woning met
alle liefde en vreugde gastvrij ontvangen.

Gij hebt Hem op maaltijden in uw eigen en andermans huis met groot
verlangen opgezocht, zijn voeten met kostbaar reukwerk, zijn hoofd
met nardusolie gezalfd, waarbij het huis met de fijnste geuren vervuld
werd.

Ook zijt gij Hem vaak op de stofferige wegen gevolgd, hebt zijn
vermoeienissen gedeeld, met grote leergierigheid zijn preken beluisterd,
zijn lessen in u opgenomen, hetzij gezeten aan zijn voeten, hetzij onder
de menigte vermengd.

In de uren van zijn groot lijden, hebt gij Hem gezelschap gehouden;
met Maria en Joannes bevondt gij u aan de voet van het kruis en hebt na
zijn dood bij de begrafenis een helpende hand gereikt.

Uw liefde kon u van zijn graf niet scheiden. Reeds vroeg in de morgen
der verrijzenis ging gij met specerijen naar het graf om Hem uw liefde en
verering te betuigen, als moest Hij nog leven; in zijn dood kondt gij nog
niet berusten. Gij wilde Hem hebben of levend of dood.
Zonder Hem kondt gij niet leven. Hem nergens ontdekkend behield gij
de hoop Hem te vinden en vandaar uw onvermoeid zoeken en vragen en
roepen naar Hem.

Zoals voorheen wenste gij neer te vallen aan zijn voeten, deze te
omarmen en met tranen te besproeien.

Bewogen door uw rusteloze liefde ontfermde zich nu Jezus over u:
gij hadt verdiend het eerst van allen met een verschijning van Hem
geëerd en verkwikt te worden:

o onuitsprekelijke vreugde,
o zielelust zonder weerga,

o troost zonder gelijke,
o blijde verrassing! gij hadt Hem terug!

Hoe zoet klonk in uw oor *zijn vertrouwde stem die u noemde
bij uw naam: Maria!*

Doch uw menselijke onstuimigheid betomend, maakte Hij uw liefde
meer geestelijk, meer hemels.

Deze liefde en Gods werking deden u stijgen in het charisma van de
beschouwing van trap tot trap tot de top der volmaakte vereniging.

Verbannen uit uw vaderland en in Zuid-Frankrijk aangeland hebt gij uw
laatste jaren in de grot en op de berg Sainte-Baume doorgebracht.
Daar zweefde uw geest steeds in de hoogte.
Uw blik drong tot Jezus door in de hemel.

Zoals de satan door zijn hoogmoed uit het hoogste des hemels in de
diepste afgrond neerstortte, zo verhieft gij U door berouw uit de
afgrond van het verderf tot een engelachtige reinheid en tot bij de troon
van God.

De eeuwen door blijft uw voorbeeld een reden van hoop voor allen die
het slachtoffer werden van hun zwakheid.

O Maria-Magdalena, ik wens u geluk met uw bekering, roeping, zending
en serafijnse liefde. Deel mij een sprankel ervan mee;
laat mij er een vonkje van in mijzelf bespeuren.

Bekom van Jezus dat hij door een engel mijn hart verwonde met een
liefdepijl, opdat ik Hem zoveel bemin als Hij wenst en Hem, naar uw
voorbeeld, zo dankbaar zij als Hij het verdient.

Amen.

De H. Veronika.

(4 februari 1821)

2336.

De eigenlijke naam van Veronika was Serafia. Zij was een (klein) dochter van een oom van Zakarias (fasc. 31, nr. 1912); zij was ook met de oude Simeon verwant en zij kende diens zonen, die van hun vader een groot verlangen naar de Messias geërfd hadden, maar dit liefdevol, onstuimig verlangen hielden zij als een geheim in zich besloten.

Veronika was reeds een volwassen dochter, maar nog ongetrouwd, toen Jezus als twaalfjarige knaap te Jeruzalem in de tempel achterbleef. De knaap Jezus werd toen 2 dagen lang door zijn ouders onder hun verwanten gezocht; Hij was met 4 oudere makkers in Jeruzalem achtergebleven, en wanneer Hij in die tijd niet in de tempel was, verbleef Hij in hetzelfde huis, waarin Maria vóór haar reiniging, een dag en 2 nachten met Hem als kind bij een bejaard echtpaar geherbergd had. Ik zag dat Veronika toen eten voor Hem daarheen zond. (De herberg lag op de heuvel Qatamin, fasc. 4, nr. 103, voetnoot 221).

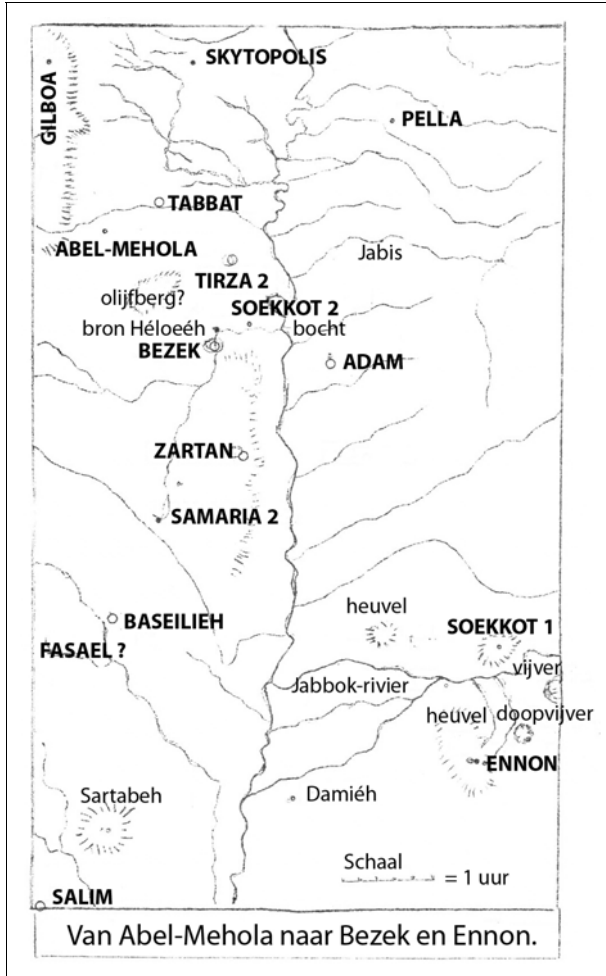
Die kleine herberg (cfr. fasc. 4, nr. 110, voetnoot 238) was een soort van stichting; ze lag ten oosten van de Olijfborg¹¹⁵.

¹¹⁵ Aan de oostkant van de Olijfborg. – Natuurlijk is niet de berg bedoeld ten oosten van Jeruzalem, waar Jezus ten hemel voer, maar het komt niet zo zelden voor dat in Palestina 2 gelijknamige plaatsen, niet zover van elkaar afgelegen zijn.

Ook ontleenden vele plaatsen hun naam aan de olijf (cfr. fasc. 17, nr. 671, voetnoot 320).

Er bestaat een mening, die zeker vals is, dat Jezus ten hemel gevaren zou zijn ter plaats waar nu het klooster van het H. Kruis gelegen is in de omgeving van de genoemde herberg. Vanwaar deze valse mening?

Best mogelijk omdat in deze omgeving een berg of heuvel de naam Olijfborg droeg.

Jezus en zijn leerlingen hadden daar dikwijls een toevlucht. Ik zag dat Jezus, wanneer Hij in de laatste tijd vóór zijn groot lijden en dood herhaaldelijk in de tempel leerde, vaak heimelijk in die herberg van levensmiddelen voorzien werd door Veronika. Toen was dit huis reeds door andere mensen bewoond (dan ten tijde van Jezus' opdracht in de tempel).

2337.

De man van Veronika heette Sirach en stamde af van de kuise Suzanna. Aanvankelijk was hij de christenen vijandig gezind en méér dan één keer heeft hij Veronika opgesloten, wanneer hij haar hulpverlening aan Jezus en de leerlingen bemerkte. Zij had 3 zonen, waarvan er 2 leerlingen geworden zijn. Maar Sirach zelf werd door Jozef van Arimatea bekeerd.

Wat de zweetdoek van Veronika betreft, ik heb gezien dat dit een doek was, zoals die, welke men om de hals, of ook als een tweede op de schouders placht te dragen. Veronika had zulk een doek om de schouders hangen, toen zij Jezus op zijn kruisweg tegemoet snelde. Het aanreiken van zulk een doek was een teken van deelneming in iemands droefheid. Toen Veronika het zo besmeurde, misvormde aangezicht van Jezus zag, liep zij op Hem toe en droogde zijn aangezicht af, en het drukte zich in de ene zijde van de doek af met alle wonden en alle bloedige schrammen.

De doek bleef bij de H. Vrouwen. Toen Marta en Magdalena naar Massilia (Marseille) verbannen werden, kwam hij in het bezit van de Moeder van God, van wie hij door de apostelen naar Rome is gekomen (wellicht langs een omweg, cfr. fasc. 31, nr. 1915, voetnoot 111). In die vervolging tegen Lazarus en zijn zusters werd ook Veronika, die een bevallige, indrukwekkende, vrouwelijke verschijning was, met andere ongenadig nagezeten vrouwen in grote angst gebracht. Zij vluchtten, maar werden ingehaald en Veronika stierf in de gevangenis de hongerdood. (Dit laatste zegt K. eveneens in fasc. 31, nr. 1915, voetnoot 111). De traditie evenwel spreekt anders over de plaats van haar dood (cfr. fasc. 31, voor nr. 1912, 'Uitweiding over Veronika').

De H. Tekla.

**(Verteld op 22-23 september 1820 en op 23 september 1821,
feest op 23 september)**

Tekla verloofd.

2338.

Toen ik gisteren Tekla's relikwie ontving, zag ik de heilige uit de hoogte tot mij nederdalen, met licht omkleed en met in de hand een tak, die witgele gesloten bloesems droeg. Ze zegde mij: "Dit is gebeente van mij!" Hierop zag ik nog verscheidene taferelen van haar tot tegen de avond, en deze morgen in één uur tijds geheel haar leven.

Eerst zag ik Tekla te Ikonium in haar ouderlijk huis; zij was van middelbare grootte en had bruinblond haar. Haar aangezicht was ernstig en schoon; haar kleur was niet blozend, maar bruin getint. Voorhoofd en neus vormden bijna een doorlopende lijn, zij zag er ook diep godsdienstig uit; zij droeg een lang, witwollen kleed met een brede gordel, waaraan van voren korte einden afhingen. De dalende lijn van haar kleed was door vele vouwen, die evenwel opschortingen schenen, gebroken. De wijde mouwen waren gevat in armbanden, die aan de rand met parelen bezet en in het midden geribd waren. Haar haren waren in 3 delen gescheiden en met een doorzichtige, zilverwitte stof doervlochten of liever doorslingerd, zodat ze links en rechts een wrong op het achterhoofd vormden.

Ik zag haar eerst met haar vader en haar moeder en haar toekomstige, een grote, eerbare man, in het ouderlijk huis: zij was zeer vriendelijk jegens hem. Het huis was, naar oude trant, zoals alle rijke huizen, rondom een binnenhof gebouwd dat met zuilengangen omgeven was. Vóór het huis was ook een voorhof, met een muur omringd. Ook op deze muur was een terras, dat in het rond van een leuning voorzien was. Dit wandelterras was tegen de zon met tapijten overspannen (naar oosters gebruik).

Tekla door Paulus bekeerd.

2339.

Paulus bezocht met een leerling de stad Ikonium. Deze leerling was niet Barnabas, zoals ik het me nu herinner. Hier was een synagoge, maar Paulus preekte ook in het openbaar in de open lucht, ook in en bij de huizen van vrienden. Zo preekte hij ook tegenover het huis van Tekla op een verhoog, en vele mensen, ook vrouwen en meisjes, luisterden toe. Hij leraarde over het huwelijk en in zijn onderrichting kwamen deze woorden voor: “Men zondigt niet met te trouwen, maar toch is ongetrouwd blijven beter, enz.”

Tekla was op het muurterras gezeten en hoorde wat Paulus aan de overkant van de straat zegde. Dikwijls zaten op die terrassen vrouwvolk en jonge meisjes om stoeten, optochten, betogingen en andere dergelijke dingen gade te slaan, hetzij ten goede, hetzij ten kwade. Tekla was diep getroffen. Na dit sermoen werd Paulus gevangen genomen.

Tekla door Paulus in de kerker gedoopt.

Ik zag dat men de bruidgeschenken van Tekla bereidde en dat een bode van haar verloofde haar bezocht¹¹⁶ en dat zij deze laatste afdankte.

¹¹⁶ Bode. – Onder dit woord is hier te verstaan de persoon die in de H. Schrift ‘Vriend van de bruidegom’ genoemd wordt.

De verlovings tijd duurde ongeveer een jaar. In deze tijd verbleven bruid en bruidegom in hun eigen familie en onderhielden betrekkingen met elkaar door een tussenpersoon, de ‘vriend van de bruidegom’ genoemd. Bij het huwelijk regelt hij ook de bruiloft.

‘Vriend van de Bruidegom’ noemde zich Joannes de Doper, omdat hij een soortgelijke rol vervulde tussen de beginnende Kerk en Jezus. De Kerk bestond toen uit de groep van Jezus’ eerste leerlingen en volgelingen.

Eens zag ik haar alleen in een kamer; zij las in een schriftrol van een vinger dik; de schriftrol was van Paulus en behelsde zijn leer over het huwelijk en de maagdelijke staat. Ik zag haar zeer ontroerd; zij vouwde de handen samen en bad, nam dan een juweel van haar borst, dat zij van haar verloofde gekregen had, en een van haar rechterzijde, hetzij van haar schouder, hetzij van haar oor; het was als een witte edelsteen met een knopje daarop. Zij legde alles in een schrijn, waarin nog meer juwelen lagen.

Tegen de avond zag ik haar, met een donkerkleurige sluier op de arm, het huis verlaten en op zoek naar iemand door de stad trekken. Zij vond de gezochte bekende man en gaf hem haar juwelen. Als zij weer thuis was, bracht deze man haar kleine vierhoekige geldstukken.

Ik zag nu dat zij, van een dienaar vergezeld, zich in het duister heimelijk naar de gevangenis van Paulus begaf. Zij had nu de bruine sluier op het hoofd geslagen en ging langs dikke, sterke muren en onder booggewelven. Daar stonden wachten, maar zij sprak hen niet aan, en zij kwam bij een man, die blijkbaar de gevangenisbewaker was aan wie zij het geld gaf. Ik zag hem een lamp nemen en Tekla in de gevangenis leiden. Hij bleef nu met het licht in de deur staan.

Zij kwam bij Paulus, die daar ongeketend in een lange mantel zat en schriftrollen bij zich liggen had; de gevangenis was zeer ruim. Tekla sprak met hem en zette hem haar situatie uiteen en beschreef haar ontroering en gemoedstoestand.

De taak van Joannes was het hen te wijzen op de Bruidegom, zijn eigen leerlingen naar Hem te zenden en getuigenis voor Jezus af te leggen, het volk tot boete te brengen en waardig te maken om deel uit te maken van Jezus' kerk.

Op de kerk had alleen Jezus recht: "Die de bruid heeft, is de Bruidegom, sprak Joannes; ik moet kleiner worden, ja, verdwijnen, Hij groter.

Hierin bestaat mijn vreugde; belangloos moet mijn dienst en liefde zijn." (cfr. D.B. Fiançailles; Keulers op Joa. 3, 29).

Hij zette haar de christelijke leer uiteen en dan knielde zij neer en Paulus doopte haar met water uit een fles die hij uit de boezem van zijn kleet trok. **Hierbij daalde een glans uit de hemel neer, die hen allebei omgaf.** De cipier zag dit en ook hij bekeerde zich.

Tekla beschuldigd. – Haar eerste marteling.

2340.

Ik zag Tekla blijde de kerker verlaten en naar huis terugkeren en nu zag ik hoe zij alle sieraden aflegde, zich gans in haar sluier hulde en aan haar ouders en toekomstige bruidegom verklaarde dat zij een christin was en maagd wilde blijven. Ik zag de moeder hierdoor verrast en bijna waanzinnig. Tekla werd in het huis van een vrouw gebracht, die Tryfena heette en haar van voornemen en gezindheid moest doen veranderen, maar zij mislukte.

Daarna zag ik Tekla door haar eigen moeder bij de rechter als christin aangeklaagd, vóór het gerecht gedaagd en veroordeeld en vervolgens naar de gevangenis en tenslotte naar de martelplaats geleid worden. Zij werd van haar klederen beroofd, maar op wondere wijze omgeven door een wolk die haar zuiverheid beschermde. Zij werd door beulen die een kring om haar vormden, met roeden gegeseld en verscheurd, totdat zij afgebeeld neerviel.

Later zag ik haar ook aan een paal gebonden en met haken verscheurd worden; haar lange haren hingen om het bloedende lichaam neer. Een brandstapel werd bereid, en, zodra zij van de geselpaal was losgemaakt, sprong zij er uit eigen beweging in en stond met uitgestrekte armen in het midden van de vlammen, die haar eerst omringden zonder haar te deren en van haar weglaiden. Spoedig echter viel zulk een geweldige plasregen, dat alle toeschouwers van de martelplaats wegvluchtten en het vuur door het vele water gedoofd werd. Tekla had kunnen

vluchten, maar zij deed het niet en liet zich terug in de gevangenis brengen. Door dit wonder bekeerden zich velen.

In de nacht zag ik de maagd in haar kerker bidden.

Ik zag de verschijning van de H. Paulus tot haar naderen, haar troosten en al haar wonden genezen. Paulus zat niet meer gevangen; men had om zijnentwil naar Rome, meen ik, geschreven, en men had hem de vrijheid teruggeschonken.

Tekla in het strijdperk van de dieren.

Ik zag Tekla opnieuw uit de gevangenis gehaald en in verhoor genomen worden, vanwaar men haar in het ronde worstelperk bracht. Zij werd opnieuw van haar klederen beroofd en weer in een wonderbare wolk gehuld.

Een beer en een leeuwin werden met kettingen aan haar beide zijden gebonden; zij had een ketting aan elke zijde van haar lichaam en aan elke arm en zij was met deze 4 kettingen aan de beide dieren vastgehecht. Deze rukten en Tekla viel ruggelings ter aarde. Nu brak de leeuwin de kettingen zonder de heilige te kwetsen, namelijk door beide poten op de ketting te zetten, haar kop er onder te steken en de ketting met een ruk te breken. De beer was aan zijn ketting vol grim en vrees zo ver mogelijk blijven zitten; de leeuwin viel hem aan, verwurgde hem en keerde dan als een vleiende hond naar Tekla terug, die bevrijd zich overeind had gezet. Het beest likte haar de voeten en Tekla streelde het en pakte het liefkozend en spelend vast bij de kop en zelfs bij de muil.

Dit deed het geschreeuw onder het volk losbreken: “Mirakel! mirakel!”

De rechter verklaarde dat hij niets meer tegen haar wilde ondernemen en bekeerde zich aanstonds.

Tekla uit de stad gebannen als onoverwinbaar.

2341.

Maar anderen leidden Tekla met een bruin kleed bedekt in de nabijheid van een rivier. Hier was een diepe steenput of waterbak, waarin zich in het slijk vele, afschuwelijke slangen ophielden.

De beulsknechten grepen de heilige onkwetsbare maagd vast en wilden haar met het hoofd vooruit in de put ploffen, maar zij rukte zich los, maakte het teken van het kruis over de put en sprong er in; de slangen kronkelden voor haar ter zijde uit de weg.

Nu trokken de beulen een sluis open en uit de naburige rivier liep de steenput vol water, maar Tekla steeg mee omhoog in rechtstaande houding en met de armen boven het water; de slangen strekten en rekten zich langs de wanden van de put en zo ver mogelijk van haar verwijderd naar omhoog. Uit vrees dat de slangen er uit konden springen en het volk aanvallen sloot men de toevloed van het water af. Maar de maagdelijke heilige bleef ongedeerd en verheerlijkte God. Men trok ze eindelijk uit de put en nogmaals bekeerden zich velen. Zij werd ook weer bij Tryfena gebracht die zich gelijkelijk bekeerde.

Daar nu vele mensen, vooral jonge dochters zich bij Tekla aansloten, werd zij uit de stad gewezen, en ik zag haar in een rotspelonk, die met graszoden bedekt was. Verscheidene vrouwen en jonge dochters vergezelden haar.

Zij was geheel in een bruinachtig habijt gehuld; haar hoofd was met een kap bedekt, die ook hals en borst omvatte en vouwen maakte, wanneer zij het hoofd omwendde. De spelonk (waar zij als kluizenares in leefde) was zeer verborgen; ik heb haar in het gewest zien rondgaan op bedeltocht voor haar onderhoud (en dat van haar gezellinnen).

Zij onderrichtte ook de mensen, doch vermeed opzien te baren; zij bad bij de zieken en genas hen door het opleggen der handen. Dit alles deed zij zonder vertoon van gezag of meesterachtige

aanmatiging, maar als een deugdzame persoon van grote genadegaven.

Later zag ik haar bij dezelfde Tryfena in Seleucië. Van hier trok zij eens predikend de H. Paulus achterna, maar hij stuurde haar terug met de vermaning dat het niet betamelijk was (dat een vrouw predikte; cfr. I Kor. 14, 34-35). Maar toch bezocht hij haar eens.

Tekla's ermitage. – Dood en begrafenis.

(23-24 september)

2342.

Ik zag deze nacht dat de H. Tekla met een zevental vrouwen en maagden een mooie, goed ingerichte ermitage bij Seleucia bewoonde. In een halve kring van rotsen waren vele schone kluizen naast elkander netjes uitgehouwen. In het midden van de halve kring stond een zes- of achthoekige zuil, die een dak ondersteunde, dat, vanaf de kluizen, gans de plaats overdekte en op zijn terras met graszoden belegd en met groen overgroeid was.

De voorzijde was met bomen en rotsen gesloten. Aan de rechter- en linkerzijde van die afsluiting was een smalle ingang. Het dak reikte tot hier en steunde ook op deze bomen en vervlocht er zich om zo te zeggen mee. Het licht drong in de overdekte ruimte en in de cellen door openingen boven in het dak. Het geheel was buitengewoon sierlijk, edel en aangenaam. De kluizen waren in een bontgeaderde steen net uitgehouwen. In elke kluis was een steenbank of bedstede, bedekt met mos, waarop zij sliepen. Ook was in een hoek een nis of holte uitgehouwen, waarin een houten gaffelkruis (als een Griekse upsilonletter Y) stond.

Gaffelkruis = een crucifix, waarvan het kruis de vorm heeft van een gaffel, heet 'gaffelkruis'. Deze uitleg is tegenwoordig niet meer voldoende, vroeger wist iedereen nog dat een gaffel een vork is, in

principe met twee tanden. Hierbij kun je denken aan een gevorkte boomstam.

Aan enige van deze kruisen hing een Christusbeeld dat uit perkament gesneden scheen; aan andere was een lichaam van naaiwerk, als een pop, bevestigd.

Deze holten waren met valdeuren gesloten, die, neergelaten, een klein tafeltje vóór het kruisbeeld vormden. Daarenboven zag ik bij die kluizenaressen roeden en haren koorden, waarmee zij zich kastijdden. Ik zag kleine bruine schotels, als uit aarde gesneden, maar geen vuurhaard en ik ben geneigd hieruit af te leiden dat zij slechts vruchten en rauwe spijzen aten.

De deuren van de cellen waren een vlechtwerk van wissen. Vóór de ermitage was een bron. De hoekige middelzuil was rondom met een uitsprong als met een altaar omgeven en ook aan alle zijden met tapijten omhangen, waarop eenvoudige figuren als de apostelen en Maria in kleuren geborduurd waren. Boven dit altaar scheen in de zuil een ruimte als een kast te zijn; ik weet niet meer wat men daarin bewaarde. De kluizenaressen vergaderden rondom deze zuil voor het gemeenschappelijk gebed. Tot hun werk behoorde ook het vlechten van deksels.

Ik zag Tekla, die bij haar marteling zeventien jaar was, hier nu op de leeftijd van veertig te bed op sterven liggen. Haar medekluizenaressen knielden rondom haar, en een priester die mij ook een kluizenaar scheen, reikte haar de H. Communie toe. Hij bracht deze in een langwerpige, vierhoekige doos, die men half opende; het was een langwerpig rond stukje of H. Hostie in een doek gewonden. De priester droeg een baard en had een koord om het lichaam. Zij stierf nog niet aanstonds; reeds lang vóór haar dood lag zij onbeweeglijk, zoals ik de allerheiligste Maagd zag sterven.

Daarna zag ik het tafereel van haar begrafenis. Haar gezellinnen wonden haar gans in doeken, zoals men met de doden deed; zij werd op een plank gelegd en deze op een tweede, waaraan

uitsteeksels (handgrepen) waren om ze te dragen; zij werd in een grafspelonk bijgezet, waar er reeds meerdere lagen. Er moet daar een kapel gebouwd zijn, want ik herinner mij nog dat ik bij haar graf in een kapel was, dat de heilige mij verscheen en mij een wit kleed aantrok. In het bijzonder zette zij mij een zeer mooie, eenvoudige, witte hoofdbedekking op, die als een nonnenkap was, maar die tevens ook de borst bedekte; ze viel in sierlijke vouwen neer en liet slechts weinig van het aangezicht zichtbaar.

Ik ben vergeten waarom Tekla mij zulk een kostuum aantrok, maar ik geloof dat het was opdat ik, aldus uitgedost en verkleed, ergens een opdracht zou kunnen vervullen zonder herkend te worden¹¹⁷.

¹¹⁷ Ter vergelijking nemen wij hier het essentiële over uit de levensschets van de H. Tekla in *Petits Bollandistes*, 23 sept. Enige trekken verschillen een weinig, maar, zoals gewoonlijk, zijn de gebeurtenissen natuurlijker voorgesteld door de zienster.

In *Petits Bollandistes* komt de maagd en martelares na de foltering op de brandstapel behouden bij Paulus. Na zijn bevrijding uit de gevangenis hield deze zich nog te Ikonium op, verborgen in een grafspelonk. Dan verliet hij zijn schuiloord en hervatte zijn prediktochten.

Tekla volgde hem enige tijd op zijn reizen. Te Antiochië, hoofdstad van Syrië, liet hij haar achter en in deze stad worden in *Pet. Boll.* de volgende vermaarde scènes verondersteld:

- Tekla werd ten prooi geworpen aan de wilde dieren, omdat zij de aanzoeken afwijst van Alexander, maar de dieren bejegenen haar met eerbied. Tryfena bekeert zich.
- Tekla wordt daarna aan ketenen gebonden en door wilde stieren in tegenovergestelde richting heftig gerukt, maar de ketenen breken: de maagd blijft onverlet.
- Nu wordt zij in een serpente kuil geworpen en komt er ongedeerd uit.

Deze wonderen bewerken vele bekeringen.

Vóór de rechter van Antiochië gebracht staat Tekla hem onverschrokken te woord en zegt o.m. "Jezus Christus is de enige weg ter zaligheid. Hij is de haven van de schipbreukelingen, de troost van de bedroefden en de hoop van de hopelozen. Wie in Hem niet gelooft, zal niet leven, maar de eeuwige dood zal zijn aandeel zijn."

De uitspraak van de rechter luidde: "Tekla, de dienaar van God, is vrij!"

Na een ontmoeting met Paulus te Mira, na een bezoek aan Ikonium, waar zij te vergeefs haar moeder trachtte te winnen voor Christus, begaf zij zich naar Seleucië bij Antiochië, waar zij velen bekeerde en zich eindelijk met andere maagden terugtrok in grotten op het gebergte Kalamon, om daar nog vele jaren te volharden in een leven van gebed, van boete en weldadigheid jegens vele bezoekers, die in hun noodwendigheden hulp en troost bij haar hoopten te vinden.

De wonderen die tijdens haar leven in en rondom haar begonnen waren, zetten zich na haar dood voort door haar relikwieën en bij haar graf.

De H. Vaders worden niet moede in hun geschriften en sermoenen en brieven de lof van Tekla te verkondigen; zij roemen haar als een toonbeeld van alle deugden, vooral van de maagdelijke zuiverheid, van sterkte en standvastigheid in de vervolging en foltering. In haar hoedanigheid van maagd en martelares kennen zij haar na Onze-Lieve-Vrouw de eerste plaats toe. Weinige heiligen hebben zulk een algemene verering in de Kerk van God genoten. Om een christelijke vrouw de hoogste lof toe te zwaaien, zegde men in de eerste tijden van de Kerk: 'Het is een Tekla'.

Deze lofspraak paste de H. Hiëronymus toe op de H. Melania. Op gelijke wijze sprak de H. Gregorius van Nazianze over Makrina, de zuster van de H. Basilius.

Men noemde Tekla ook de apostel en evangelist van het vrouwelijk geslacht.

Zij was een volksheilige in de hoogste graad. Haar graf is eeuwenlang een vermaarde bedevaartplaats gebleven.

"Wat ik als zeker kan bevestigen", zegde de heilige bisschop van Seleucië in het zevende oecumenisch concilie, "is dat allen die op haar graf komen bidden, het uitwerksel van haar gebed ondervinden. Niemand gaat van daar onverhoord weg. Wij zijn er dagelijks getuige van dat allen die vertrouwd op haar graf haar hulp komen afsmeaken, huiswaarts keren onder het zingen van haar lof en luidop verkondigen dat zij meer ontvingen dan zij gehoopt hadden, dat de roep van haar heiligheid beneden de wonderen is, die zij uitwerkt."

In hun tormenten baden sommige martelaren tot God om de sterkte en standvastigheid van Tekla. Ook wordt zij genoemd in de gebeden van de stervenden, als wilde de Kerk niet alleen haar voorspraak voor hen verkrijgen, maar hun die ook voorstellen als voorbeeld van sterkte, vertrouwen en overgave.

Haar lichaam werd later van Seleucië naar Tarragona in Spanje overgebracht en gedeelten ervan gingen naar andere vermaarde kerken.

"Ik heb in een bijzonder visioen gezien, zegt K. in fasc. 35, nr. 2239, dat

Nota van Brentano:

De zienster had het hele leven van Tekla aanschouwd, dus veel meer dan hier meegedeeld is, doch zij was niet in staat er méér van te vertellen.

Ook was haar gezegd dat de H. Tekla, als eerste van de martelaressen, door de kerkvaders met de H. Maagd gelijk gesteld wordt.

Om dit fascikel en ons commentaar te besluiten, mogen wij er misschien aan toevoegen, dat onze Katarina met de 3 heldhaftigste martelaressen, Tekla, Petronella en Agata (zie voetnoot nr. 117), op één lijn te stellen is, en ook met de roemrijkste gestigmatiseerde vrouwen en visionairen, zij de martelares van het ziekbed, de aanschouwster van wat bestaat in de hemel, op de aarde en in de onderwereld, van wat zichtbaar en onzichtbaar is, van wat bestond in en vóór haar tijd en van wat na haar tijd nog moest komen.

Lieve Katarina,
Gij zijt heilig verklaard in ons hart,
bid voor ons en allen die in Emmanuel
uw visioenen hebben benuttigd.
Amen.

-
- Tekla,
 - Petronella en
 - Agata, de 3 heldhaftigste martelaressen zijn geweest!"

Emmanuel – Vervolledigingen

Laatste aanvullingen

In de loop van Katarina's wonderbare lange verhalen hebben wij enkele malen doen opmerken dat wij een of ander fragment oversloegen, omdat het door zijn langdradigheid voor de aangenaamheid van het verhaal eerder een beletsel was.

Wij namen ons toen voor die enkele fragmenten, volledigheidshalve te geven aan het einde van het werk.

Een eerste zulk fragment is het volgende dat op zijn plaats is in fascikel 1, einde, 'Intermezzo', vanwaar wij een paar regels hernemen.

De Verlossing van het mensdom aan de engelen getoond.

Het geheel en de samenhang van het visioen kan ik me niet meer met zekerheid in de juiste volgorde herinneren en ik moet dus in godsnaam op goed geluk af zeggen wat mij gaandeweg te binnen zal komen.

Ik zag voor de troon van God een berg als van edelstenen verschijnen; hij groeide en breidde zich uit. Hij had trappen en begon op een troon te gelijken en ging dan over in de gestalte van een toren die alle geestelijke schatten en alle genadegaven omvatte. De negen engelenkoren omgaven hem.

Ik zag aan de ene zijde van deze toren als op een gouden wolkenrand wijnranken en tarwearen te voorschijn komen en zich door elkander strengelen gelijk de vingers van handen die zich vouwen. Op welk moment van het hele gezicht ik dit zag, kan ik niet meer nauwkeurig bepalen.

Ik zag in de hemel een gestalte verschijnen gelijkend op een Maagd; het was alsof ze in de toren overging en ermee versmolt; de toren was zeer breed en van boven plat.

Aan de achterkant waar de Maagd er in overging, scheen hij mij open te zijn. Deze Maagd was niet de H. Maagd in de tijd; het was de Maagd in de eeuwigheid of tijdloosheid, de H. Maagd in God.

Haar verschijning kreeg vóór de H. Drie-eenheid gestalte, gelijk iemands adem vóór zijn mond zich tot een wolkje verdicht.

Ook zag ik van de H. Drie-eenheid een verschijning uitgaan, die zich naar de toren richtte.

Op dit ogenblik van het visioen zag ik tussen de engelenkoren een tabernakel van het Allerheiligste tot stand komen. Alle engelen werkten mee aan zijn ontstaan en het kreeg de gedaante van een toren die met allerhande betekenisvolle zinnebeelden omgeven (of opgeluisterd) was.

Twee figuren stonden naast de toren en reikten elkander de hand achter de toren om. Dit geestelijk Vat, gedurig in omvang groeiend, nam ook voortdurend toe in heerlijkheid en rijkdom. Toen zag ik iets van God uitgaan en dwars door de negen engelenkoren dringen; het geleeke op een lichtend heilig wolkje dat duidelijker werd naar gelang het het tabernakel naderde om er eindelijk in te gaan.

Opdat ik echter zou begrijpen dat dit een werkelijke zegen was van God die betrekking had op de genade van een reine en vlekkeloze voortplanting, als, om zo te zeggen op de teelt van reine planten (cfr. fasc. 1, nr. 25, voetnoot 53 en nr. 26), zag ik ten laatste deze zegen in de gedaante van een schitterende boon het heiligdomschrijn binnengaan, waarop dit schrijn zelf in de toren overging.

Aan een deel van al wat hier vertoond werd, zag ik de engelen daadwerkelijk deelnemen.

Maar er steeg ook een reeks beelden uit de afgrond omhoog, valse leugenbeelden en ik zag dat de engelen er zich tegen te weer stelden en ze ter zijde gooiden. Veel dergelijks heb ik gezien, wat ik nu weer vergeten ben.

Wat ik van die drogbeelden nog indachtig ben, is het volgende.

Ik zag een Kerk uit de afgrond omhoogstijgen, ongeveer in de vorm waarin zich de heilige algemene Kerk aan mij altijd vertoont, wanneer ik ze niet als een bepaald lokaal kerkgebouw, maar als de heilige katholieke algemene Kerk zie, met dit verschil nochtans dat deze laatste een toren boven haar ingang heeft, wat niet het geval is met de kerk die zich uit de afgrond verheft.

Deze kerk was zeer groot, maar een valse kerk.

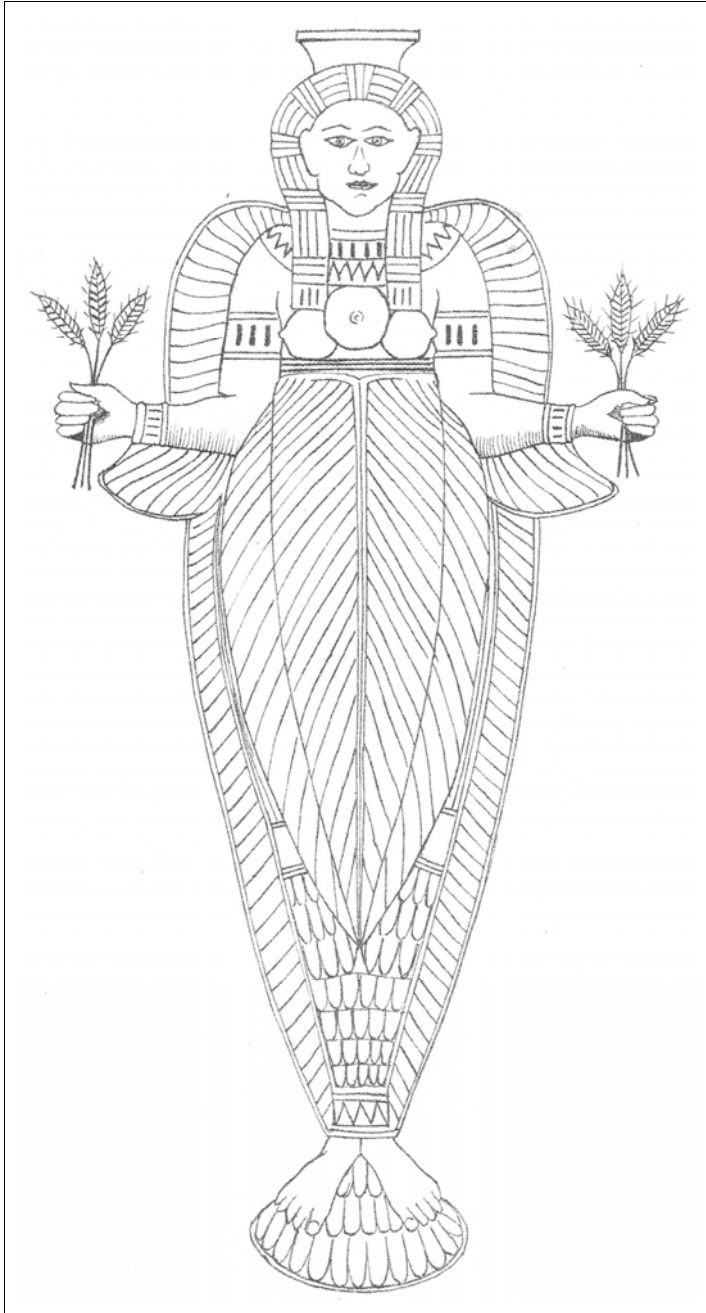
De engelen stieten haar ter zijde, zodat ze scheef kwam te staan.

Ik zag vervolgens een grote platte beker verschijnen, die aan zijn ene kant een drinknip had. Hij probeerde in de valse kerk in te gaan, maar werd eveneens ter zijde gesmeten.

Hierop zag ik de engelen een andere kelk bereiden; hij had de vorm van de avondmaalskelk en ging in de toren waarin ook de Maagd haar intrek had genomen.

Nog zag ik een stompe toren of bouwwerk met vele poorten verschijnen. Door deze poorten zag ik hele scharen binnengaan. Hieronder herkende ik figuren als Abraham en de kinderen van Israël; ik meen, dit betekende de slavernij in Egypte.

Ik zag een ronde, van trappen voorziene toren omhoogstijgen die ook op Egypte betrekking had. Ook deze werd weggeduwd en kwam eveneens scheef te staan. Ik zag een Egyptische tempel omhoogstijgen die goed geleek op die aan wiens zoldering (of plat dak) ik de Egyptische afgodspriesters het beeld van een gevleugelde maagd heb zien vasthechten (fasc. 2, nr. 34) nadat een bode van Elias hun aangekondigd had dat een Maagd het Heil van de wereld zou voortbrengen.

Dit was nl. dezelfde voorafbeelding die de Profeet op de Karmel had gezien, waarvan ik later zal vertellen.

Ook deze tempel werd door de engelen op zij geschoven en stond nu eveneens scheef.

Ik zag ook nog tussen de engelenkoren, rechts van de heilige toren een tak aan het bloeien gaan en deze werd een ganse stamboom van kleine mannelijke en vrouwelijke figuren die elkander de hand reikten. Deze stamboom eindigde met de verschijning van een kleine kribbe waarin een Kindje lag. De vorm van deze kribbe was dezelfde als van die welke ik bij de H. Driekoningen voorgesteld gezien heb.

Hierna zag ik tenslotte een grote heerlijke Kerk verschijnen. Van deze beelden was de samenhang en de overgang (van het ene beeld naar het ander) wonderbaar. Het gehele visioen was onbeschrijfelijk rijk aan betekenis.

Zelfs de weerzinwekkende, kwade, valse verschijningen van torens, kelken, kerken, die ter zij gestoten werden, moesten bijdragen tot de verwezenlijking van het heilsbestel.

(Duidelijk is te zien dat in dit visioen aan Katarina getoond werd de eeuwige strijd tussen goed en kwaad, tussen de Kerk en de wereld, het licht en de duisternis, de hel en de hemel.

Door haar lijden moest zij bijdragen tot de zegepraal van het goede.)

De geschiedenis van Tobias

Voorafbeelding van de komst van het Heil en dus ook van Joakim en Anna.

(Meegedeeld op het feest van de aartsengel Michael op 29 september 1821).

Dit fragment is op zijn plaats in fasc. 2, na nr. 34 en vóór ‘Stamboom van de Messias’.

Ik zag veel bijzonderheden uit het leven van Tobias, dat een voorafbeelding is geweest van het naderen van het Heil in Israël. Dit is niet zo te verstaan als was deze geschiedenis een verzonnen voorafbeelding, maar wat voorafbeeldt, werd beleefd, is werkelijk gebeurd.

In Sara, de vrouw van de jonge Tobias, werd mij een voorafbeelding getoond van de H. Anna. Wat ik me nog van het vele dat ik zag herinner, zal ik medelen, hoewel ik dit niet in de juiste volgorde zal kunnen.

In de oude Tobias zag ik de voorafbeelding van de stam der gelovige of godvruchtige Joden die op het Heil van de Messias hoopten. De zwaluw, bode van de lente, duidde op het naderen van het Heil. De blindheid van de oude Tobias duidde daarop dat hij geen kinderen meer voortbrengen moest, maar de rest van zijn dagen doorbrengen in gebed en beschouwing (voor de komst van de Messias). Ook betekende zijn blindheid het volhardende verlangen naar, en wachten op het Licht van het Heil en ze was ook een voorafbeeldend teken van de onzekerheid waarvandaan het Heil zou komen.

De twistzieke vrouw van Tobias was een beeld van de twistvragen, de kazuïstiek, het zinledig formalisme der Farizeeën, die hiermee de Wet wilden handhaven en bevestigen.

Het geitje dat zij als loon voor haar werk naar huis meebracht – hiervoor had Tobias haar terecht gewaarschuwd – was werkelijk

gestolen. Hierom hadden de dieven het haar ook voor een kleinigheid afgestaan.

Tobias kende die mensen en was op de hoogte van het geval. Zijn vrouw echter lachte hem om zijn scrupule uit. Haar spotternij was ook een voorafbeelding van de spot der Farizeeën en wetkundige letterknechten met de vrome Joden en Essenen; ze verbeeldde de verhouding tussen beide partijen; deze verhouding kan ik echter nu niet ophelderen.

De engel Rafael loog niet met te zeggen dat hij Azarias was, de zoon van Ananias, want deze namen beduiden zoveel als ‘Hulp van de Heer’, ‘Hulp van de wolk van de Heer’.

De engel Rafael die de jonge Tobias begeleidde, was een voorstelling van de leiding door God van de mensengeslachten, het bewaren en besturen van de ‘zegen’ tot de komst van Maria en haar onbevleete Ontvangenis toe.

In het gebed van de oude Tobias en van Sara, dochter van Raguel, dat ik gelijktijdig voor de troon van God gebracht en verhoord zag worden, herkende ik een beeld van de smekingen en verzuchtingen van het gelovige Israëel en de dochter van Sion om de komst van het Heil.

Ook was het nog een beeld van het gelijktijdig roepen van Joakim en Anna om het Kind der belofte, die op hetzelfde ogenblik hemelwaarts schreiden, hoewel ze ver van mekaar op verschillende plaatsen verbleven.

De blindheid van de oude Tobias, het schimpen en ruziën van zijn vrouw tegen hem waren ook nog een zinspeling op Joakims kinderloosheid, die hem de verwerping van zijn offer in de tempel op de hals haalde.

De zeven door Satan omgebrachte mannen van Sara, dochter van Raguel, waren ten gevolge van hun wellustigheid omgekomen, want Sara had de belofte gedaan slechts aan een vrome en kuise man te willen toebehoren.

Zij waren de voorafbeelding van zulke mannen die door hun opname in de stam van Jezus naar het vlees de komst der H. Maagd en dus ook van Jezus vertraagd zouden hebben.

Ook wezen zij nog op zekere onvruchtbare tijdperken die in de geschiedenis van zegen gespeend zouden zijn en ook op de minnaars die Anna afwijzen moest om met Joakim, de vader van Maria, in de echt te kunnen treden.

De beschimping van Sara door een dienstmeid (Tob. 3, 7) was een soort voorspel van de beschimping en verachting der heidenen en der ongelovige, goddeloze Joden voor hun vrome tijdgenoten wegens hun verwachting van de Messias. Door deze verwachting werden zij tot vuriger en hoopvoller gebed aangedreven.

Ook is Sara's beschimping door een meid een voorafbeelding van de minachting ener dienstmeid voor de heilige moeder Anna, waarop deze zo vurig begon te bidden dat ze verhoord werd.

De vis die de jonge Tobias verslinden wilde, duidt op de weerstand van de onderwereld, van de heidenen en van al wat zondig is, tegen de komst van het Heil en meteen ook op Anna's lange onvruchtbaarheid. Het doden van de vis, het uitsnijden van zijn hart en gal, het verbranden en beroken ervan door de jonge Tobias en Sara betekenen hun overwinning op de duivel van de wellust, die haar eerste mannen verwurgd had, alsook de liefdewerken en de onthouding van Joakim en Anna, waardoor zij zich de zegen der heilige vruchtbaarheid waardig maakten.

Ook zag ik hierin een diep verband met het H. Sacrament.

Deze betrekking staat me nu niet meer klaar voor ogen.

De gal van de vis, waardoor de oude Tobias van zijn blindheid genezen werd, wijst op de bitterheid van het lijden, waardoor de uitverkoren Joden gebracht werden tot de kennis en het bezit van het Heil; het wijst, het duidt op de komst, de intrede van het licht in de duisternis, dank zij het smartvolle lijden van Jezus vanaf zijn geboorte.

Ik kreeg vele verklaringen van die aard. Ik zag vele trekken uit de geschiedenis van Tobias. Ik meen dat de nakomelingen van de jonge Tobias bijgedragen hebben tot de stam van Joakim en Anna. De oude Tobias had ook minderwaardige kinderen. Sara kreeg drie dochters en vier zonen. Haar eerste kind was een meisje. De oude Tobias mocht de kinderen van zijn kinderen aanschouwen.

De volgende, aanschouwelijk voorgestelde parabel heeft zijn plaats in fasc. 14, onmiddellijk vóór nummer 491.

Nog een kind zijnde kreeg ik reeds parabelen te zien die als werkelijke gebeurtenissen aan mijn oog voorbijtrokken. Daarin traden figuranten op, die ik dan later in het werkelijk leven meende te herkennen. Zulke figuren zag ik b.v. in de parabel van de onrechtvaardige rentmeester, huishouder of intendant gelijk men hem noemen wil.

Dit was een gebochelde kleine kerel met rosse baard die vlug en flink te been was. Het viel me op dat hij onderpachters had, die hij met een rieten pen liet schrijven. Als ik dan naar de stad ging en in een kraam iets kocht, was de kramer een figuur die er treffend op geleek, zodat ik dan aan die onrechtvaardige rentmeester moest denken, en als ik hem zag, bij mezelf moest lachen.

Uit de vertoning van deze parabel herinner ik mij het volgende.

De onrechtvaardige huishouder woonde in de Arabische woestijn, in een tentkasteel, niet ver van het gewest waar de kinderen van Israël morden tegen God. Zijn heer woonde ver van daar, nog voorbij de Libanon, maar hier had hij uitgestrekte landerijen, een tarweveld en een olijfplantage, veel zuidelijker dan het Beloofde Land.

Aan de zijden van dat goed woonden twee boeren, aan elke zijde één, aan wie deze goederen verpacht waren. De rentmeester, sluw

en verkwistend als hij was, dacht: “Mijn heer komt wel nog niet” en hij slempte (= overdadig brassen, overvloedig eten en drinken) erop los, zodat de zaak in wanorde te gronde ging; ook de beide boeren verbrasten het goed van hun heer!

Opeens echter zag ik de heer komen; in de verte, op een hoog gebergte ontwaarde ik een prachtige stad met een paleis. Van dit paleis liep een mooie rechte heirbaan over alle steden heen naar hier en de koning zag ik het paleis verlaten en de heirbaan volgen en hierheen komen met een grote stoet van kamelen en kleine lage wagens die met ezels bespannen waren. Een ganse hofstoet begeleidde hem. Zijn aankomst zag ik alsof ik een weg uit het hemels Jeruzalem zag nederdalen; het was een hemelse koning die het tarweveld en de olijfgaard die hij op aarde bezat in ogenschouw kwam nemen. Nochtans kwam hij op de wijze van aartsvaderlijke koningen met een grote stoet. Ik zag hem van hoog afwaarts komen, want men had de rentmeester, de sluwe kerel bij hem aangeklaagd dat hij alles teniet liet gaan.

De schuldenaren van de heer droegen lange gewaden met vele knopen tot beneden. De rentmeester had ook een hoofdbedekking op. Het kasteel van de rentmeester lag verder naar de woestijn toe; het tarweveld en de olijfhof lagen nader bij Kanaän. Ze vormden samen een driehoek.

De heer begon met een bezoek aan de pachter. De beide schuldenaars verbrasten samen met de rentmeester de inkomsten en hadden ook nog zelf bedienden onder zich, die alles aanbrengen en regelen moesten; het was als waren zij twee slechte pastoors en de rentmeester geen goede bisschop. Maar hij scheen me toch ook een leek te zijn die alles moest regelen.

De rentmeester zag de heer in de verte naderen en kwam in grote angst; hij bereidde een groot gastmaal en gedroeg zich zeer vriendelijk en vlijtig. In het paleis binnentredend riep de heer zijn rentmeester en zei hem zonder omwegen: ”Eh! Wat hoor ik van U? Ge verkwanselt mijn goed, geef rekenschap. Ik ontzet u als rentmeester uit uw ambt.”

Nu riep de intendant haastig de beide boeren bij zich; ze hadden schuldbrieven mee die ze open rolden. Hij vroeg hun hoeveel ze hun meester schuldig waren, want zelfs dit wist hij niet eens, en ze toonden het hem; hij had een kromme rietpen; hij liet hen zeer vlug enkele woorden erop neerschrijven en dacht: “wanneer ik uit mijn bediening gezet word, krijg ik onderdak bij dezen en het nodige om te leven, ik kan niet werken.”

Ik zag nu die twee boeren hun ondergeschikten met kamelen en ezels naar de heer sturen en zij hadden in zakken het koren en in korven de olijven erop geladen. Die welke de olijven brachten, hadden ook geld mee; dit waren kleine metalen staafjes in bundeltjes groter of kleiner, naar de sommen met ringen tezamen gebonden. De heer echter bemerkte aan de bundels die hij de vorige maal ontvangen had, dat hij nu veel te weinig kreeg en bemerkte ook het bedrog en de bedoeling van de rentmeester aan de vervalste rekening. Met een veelzeggende glimlach tegen zijn hofpersoneel sprak hij: “zie hoe listig en sluw die man is, hij wil zich vrienden bij zijn onderdanen maken; de kinderen van deze wereld zijn in hun doen en beleid slimmer dan de kinderen van het licht, die zelden in het goede zo wijs te werk gaan, als zij in het kwaad. Ik zou hen nochtans zoveel willen belonen gelijk ik verplicht ben de bozen te straffen.”

Nu zag ik de gebochelde schelm afgezet en verder de woestijn ingedreven worden. Er was daar okerground (onvruchtbaar, geel ijzerzand, oker) en er groeide slechts elzenhout (in K.'s verhalen het beeld van iets wat nergens voor deugt). Hij was geheel terneergeslagen, bedroefd. Ik zag toch ook dat hij eindelijk begon te hakken en de grond te bewerken. Ook de twee boeren zag ik verdreven worden, doch hun werden ietwat betere maar toch nog zandige plaatsen toegewezen. De arme, ondergeschikte lagere knechten kregen opdracht het braakliggend veld dat de boeren ontnomen was, te bedrichten.

Parabel van de verloren zoon in beeld, overgeslagen op 't einde van het boek. In de uitgave van 1897 is hij zelfs zonder bemerking geheel weggelaten. We namen hem dan maar over uit de Vlaamse uitgave van 1861, doch niet volledig.

Ik zag een oude Hebreeuwse familie, huis, knechten en veel vee. Ik zag er een oude vader en twee zonen; de jongste was trots en niet vriendelijk; de oudste was veel bij de vader en kwam er goed mee overeen.

Deze echter beviel me toch ook niet; hij stelde een te groot betrouwen op zichzelf en was in zijn toewijding niet onbaatzuchtig: hij was uit op de gunst van zijn vader.

Ik zag de jongste om het deel van zijn erfgoed vragen dat hem rechtens toekwam.

Ik zag hem naar den vreemde vertrekken, na het ontvangen te hebben. De vader was ontsteld van verdriet, maar de oudste voelde een heimelijke vreugd. Ik zag de verloren zoon zeer ver wegtrekken. Helaas! hij reisde steeds bergaf. Hij had ongelukkig de zegen van zijn vader niet ontvangen en ik zag dat zijn weg dieper en dieper daalde. Hij kwam in een uitgestrekt gewest, waar veel slijk en nevel was en daar stonden huizen aan de weg, waarin meest vrouwen waren en waarin men danste en speelde; hij trok van het ene huis in het ander en het land werd lager en lager en hoe verder hoe donkerder.

Tenslotte zag ik hem uit een huis gestoten en hij trok in een woud waar hier en daar een moeras was en uiteindelijk zag ik hem bij zwijnen terechtgekomen; ze aten knorrend de peulen die daar in het rond verspreid lagen. (Zulke peulen zijn de vrucht van de Sint-Jans-broodboom, door Linneüs 'Ceratonia Siliqua' genaamd).

Ik zag hem treurig op een geveld boomstam zitten, het hoofd gesteund op zijn handen. Ik zag hem de ogen ten hemel verheffen en dan op zijn knieën vallen. Ik dacht: Goddank, hij is reeds zover: hij ligt al op de knieën.

Nu zag ik hem met grote haast de terugreis naar zijn vader ondernemen. Deze zag meermalen per dag naar hem uit want hij stierf bijna van heimwee naar zijn zoon. Hem thans in de verte ontwarend, snelde hij hem tegemoet.

De zoon viel op de knieën, de vader omarmde hem en thuis gekomen riep hij de knechten; zij kwamen en brachten aanstonds klederen, een ring en schoenen; ze waren blij en zeer gedienschtig.

Er werd een kalf geslacht, er kwamen gasten en ik zag een maaltijd geheel op Joodse wijze; men lag aan tafel aan. Ik zag de gasten vreugdeliederen zingen en op de fluit spelen, er heerste een buitengewone vreugde.

Ik zag ondertussen de oudste zoon op een akker; hij wilde weten wat dit gerucht op het hof te betekenen had; hij luisterde, hij naderde het huis; hij ondervroeg een knecht; hij bleef buiten staan, maar de vader kwam uit het huis. De oudste zoon was vol nijd en ergernis en zeer bleek; hij antwoordde iets aan de vader.

Ik zag ook dat men binnen rond de tafel stond en dat men een lam at. Het lag heel en al op de schotel met de kop op de voorpoten.

Ik zag na deze parabel dat de oudste broer en de verloren zoon veel broeders op aarde hadden. Ik zag onder deze verloren zonen velen die zich uit onervarenheid, lichtzinnigheid en hovaardige laatdunkendheid van de Kerk afwendden en het vaderhuis verlieten. Maar ik zag ze daarna, nadat zij in hun ellende tot het vaderhuis teruggekeerd waren, dikwijls waardiger en daarom beter behandeld worden dan de thuisgebleven broeders, die altijd door de genade gevoed werden, maar toch misnoegd en nijdig of afgunstig waren.

De morrende Farizeeën en schriftgeleerden hielden zich steeds op een afstand gelijk de oudste zoon, de broer van de verloren zoon.

Lijst en ligging van de plaatsen om ze aanstonds en gemakkelijk te vinden.

Onderstaand schema laat zien in welk fascikel men een bepaald nummer moet zoeken:

Fasc. 1 bevat de nrs	1 – 29
Fasc. 2	30 – 66
Fasc. 3	67 – 90
Fasc. 4	91 – 116
Fasc. 5	117 – 141
Fasc. 6	142 – 170
Fasc. 7	171 – 201
Fasc. 8	3 extra–tekstverhandelingen
Fasc. 9	202 – 241
Fasc. 10	242 – 294
Fasc. 11	295 – 349
Fasc. 12	350 – 409
Fasc. 13	410 – 462
Fasc. 14	463 – 539
Fasc. 15	540 – 593
Fasc. 16	594 – 663
Fasc. 17	664 – 730
Fasc. 18	731 – 801
Fasc. 19	802 – 866
Fasc. 20	867 – 944
Fasc. 21	945 – 1018

Fasc. 22	1019 – 1091
Fasc. 23	1092 – 1183
Fasc. 24	1184 – 1259
Fasc. 25	1260 – 1327
Fasc. 26	1328 – 1447
Fasc. 27	1448 – 1599
Fasc. 28	1600 – 1743
Fasc. 29	1744 – 1832
Fasc. 30	1833 – 1902
Fasc. 31	1903 – 1970
Fasc. 32	1971 – 2037
Fasc. 33	2038 – 2138
Fasc. 34	2139 – 2212
Fasc. 35	2213 – 2278
Fasc. 36	2279 – 2342

Na een korte tijd is men even vertrouwd met een menigte plaatsen, met de voornaamste steden en vindt men gemakkelijk de referenties, de andere steden of dorpen waarnaar verwezen en waarmee verband gelegd wordt.

Na elke naam plaatsen wij het teken van de graad van zekerheid of waarschijnlijkheid der vereenzelviging:

- Een **volpunt** betekent:
Hier lag de plaats; de vereenzelviging valt niet te betwijfelen.
- Een gewoon **Grieks kruisje** (zoals op de grote kaart een ringpunt met een punt erin) plaatsen wij,
wanneer voor ons persoonlijk, op grond van eigen studie en van Katarina's aanduidingen, de vereenzelviging geen twijfel

overlaat en zo goed als zeker is, hoewel niet wetenschappelijk bewezen of aanvaard.

- Een **cirkeltje, holpunt of o'tje** wijst niet op een identificatie, maar op een benadering van de plaats en betekent: hier of in een nabije of verdere omgeving.

Dit zijn de tekenen:

- ‘.’ en
- ‘+’ en
- ‘o’

Na dit teken plaatsen wij één, ook soms meer passages waarin de naam van stad of dorp voorkomt, met het fascikel en de bladzijde en zelfs het nummer, zodat men in korte tijd en zonder moeite aanstonds alles kan vinden.

De ligging en richting van een stad of dorp wordt zo nauwkeurig mogelijk bepaald, vooral wanneer de plaats minder bekend is, om deze, wanneer b.v. een opgraving wenselijk zou zijn, ten naaste bij te vinden.

Wanneer b.v. de opgave

- ten oosten van ... te onbepaald zou zijn,
- bepalen wij nader: ten noordoosten,
- of zelfs ten noordnoordoosten of ten zuidzuidoosten van ...
- of betrekken wij er meer andere plaatsen bij om de speling te verminderen.

De afstanden zijn altijd berekend volgens de rechte lijn op de kaart en deze afstanden verschillen soms erg van de officiële afstanden langs de wegen.

Moderne kaarten met hun nieuwe steden en oude namen die op een andere plaats liggen, zijn nauwelijks nog dienstig om het land van Jezus voor te stellen.

Lijst van dorpen en steden.

A.

ABEL-MEHOLA	o
--------------------	----------

Fasc. 12, nr. 368

Alleen de algemene ligging is bekend.

We kunnen er Kh. Qaoen voor nemen (fasc. 12, nr. 368).

Jezus gaat van Sikem naar het noordoosten.

Zich vervolgens naar het noorden wendend, gaat Hij aan de voet van het Gilboagebergte, op een hoogte van dit gebergte door Abel-Mehola.

Dit is ook de ligging die voor Abel-Mehola door de Heilige Hiëronymus en door Eusebius aangegeven wordt, nl. een 10-tal km ten zuiden van Skytopolis.

Andere gegevens b.v. in nr. 655 brengen evenmin tot de juiste ligging. Kh. Qaoen ligt 11 km ten zuidzuidwesten van Skytopolis en 8 km ten westen van de Jordaan.

ABEZ (BES, EBEZ)	+
-------------------------	----------

Fasc. 19, nr. 823

Beit-Ilfa, 7 km ten westnoordwesten van Skytopolis.

ABILA	.
--------------	----------

Fasc. 17, nr. 719

Tell Abil, 25 km ten oosten van de zuidpunt van het Meer (met een hoofdletter is altijd Meer van Gennezaret),

17 km ten noordwesten van Er-Remteh, dat Betaramfta-Julias is.

ABRAM (ABRAN, EBRON)	+
-----------------------------	----------

Fasc. 21, nrs. 971, 972

Kabra, 25 km ten oosten van St-Jean d' Acre.

ADAM**ADAM 1 (ADAMA)** +

Fasc. 13, nr. 462;

Fasc. 14, nrs. 478 en 490, enz.

500 m ten zuidwesten van de zuidpunt van het meer Merom en nabij de boog die de Jordaan daar maakt.

ADAM 2 o

Fasc. 17, nr. 678

Kourkama ten oosten van de Jordaan, 20 km ten zuidzuidoosten van Skytopolis en 40 km ten zuiden van het Meer.

ADOEMMIM .

Fasc. 12, nr. 402

Talat ed-Dehm, 13 km ten oostnoordoosten van Jeruzalem.

AENNON (ENNON, AINON) +

Fasc. 10, blz. 267-268, 270, enz. enz.

is de eerste doopplaats van Joannes, aan de oostvoet van de berg Meisara ten oosten van de Jordaan, op welks hoogste top en noordhelling Kh. Meisara of stad Ennon gelegen was en de leerstoel van Joannes stond, zie kaart Israël);

15 km ten oostnoordoosten van de uitmonding van de Jabbok in de Jordaan, en 10 km ten zuidzuidoosten van tell Deir Alla (= Soekkot 1).

AFEKA o

Fasc. 19, nr. 829

Tarbaneh, in de vlakte Esdreton, 9 km ten zuidzuidwesten van Nazareth en 5 km ten noordoosten van Loedd.

Ain

Vele eigennamen beginnen met de algemene naam Ain, die BRON betekent.

AJJALON

Fasc. 22, nr. 1019

Jalo, 20 km ten westnoordwesten van Jeruzalem.

AKRABIS

Fasc. 18, nr. 751

Aqrabeh, 11 km ten zuidoosten van Sikem en 13 km van Nabloes.

AKSAF (ACHSAF)

Fasc. 24, nr. 1229

Kefr Jasif, 10 km ten noordoosten van Ptolemaïs.

AKZIB (ACHZIB)

Fasc. 21, nr. 975

Ez-Zib aan Zee, 15 km ten noorden van Ptolemaïs.

ALEXANDRIUM

Fasc. 18, nrs. 764, 768, 751

Gharabeh, 32 km ten noorden van Jeruzalem, 4 km ten westzuidwesten van Silo, 3 km ten zuiden van Lebona (Loebban) en 10 km ten westen van Mughair (Korea).

AMAD (AMEAD-SIHOR-LIBNAT) +

Fasc. 14, nrs. 465, 468, 469, enz. 1375

Waterstad op een naamloze heuvel, 6 km ten oostzuidoosten van St-Jean d'Acre (Ptolemaï's), aan de noordkant van de beek Halzoen.

Die stervormige heuvel is aangetekend in Guide, blz. 668.

De naam Sihor of Sjihor vindt men terug in de naam van de rivier Sjagour en Libnat wellicht nog in de plaatsnaam Baneh, 17 km ten oosten van St-Jean d'Acre (Ptolemaï's).

ANICHORES

is de door K. Emmerick vervormde uitspraak van de vorige naam.

Ammah of Gibat / (hoogte van) Ammah .

Fasc. 10, nr. 250

is de heuvel waarop het Gibe'a of Giba van Saül gelegen was.

AMMATUS .

Fasc. 17, nrs. 727, 728

El-Hammeh, d.i. warme baden, 4 km ten noorden van Mouqeis (Gadara), gelegen in een rechthoekige bocht van de noordoever van de rivier Sjeriat el-Menadireh of Hiëromax, 8 km ten oosten van de zuidpunt van het Meer.

AMMOCHOSTOS .

Fasc. 25, nrs. 1265, 1342

Het huidige Famagouste, oude haven van Salamis, die, naar men zegt, niet teruggevonden werd, 9 km ten zuidoosten van de ruïne van Salamis.

De naam Ammochostos is herkenbaar bewaard in de naam Famagouste.

ANTAR

o

Fasc. 23, nr. 1182

Een paar km ten oosten van Oemm el-Amad en 7 km ten westen van Medjdel (Magdalum). Men kan er ook Oemm el-Amad zelf voor nemen.

ANATOT

.

Fasc. 22, nr. 1020

Anata, 4 km ten noordoosten van Jeruzalem.

ANIM (= ENGANNIM)

.

Fasc. 7, nr. 177

Ghoeïn el-Tahta, samen met Ghoeïn el-Foca, d.i. Hoog- en Laag Ghoeïn, 20 km ten zuiden van Hebron.

Anim is een samentrekking van Engannim.

ANTIPATRIS

+

Fasc. 21, nrs. 1010, 1015, 1041

Ras el-Ain, 16 km ten noordoosten van Jaffa.

APOLLONIA

.

Fasc. 22, nr. 1041

Arsouf, oudtijds havenstad, 17 km ten noordoosten van Jaffa.

ARBEL

o

Fasc. 21, nr. 980

Onzekere naam, mogelijk Abilin, 15 km ten zuidwesten van Kabra en 17 km ten zuidoosten van St-Jean d'Acre (Ptolemaï's).

ARBELA .

Fasc. 12, nrs. 367, 368

Irbid, 6 km ten noordwesten van Tiberias.

ARGA o

Fasc. 17, nr. 700

Andjar, 13 km ten noordwesten van Djeras, ten oosten van de Jordaan.

ARGOB

ARGOB 1 (land)

Fasc. 17, nrs. 700, 703

Ten noordoosten van het Meer, grote provincie.

ARGOB 2 (stad) o

Fasc. 23, nr. 1135

Djeraba, 6 km ten noorden van het Meer, 3 km ten oosten van de Jordaan en 4 km ten noorden van Betsaïda-Julias (et-Tell).

ARGOB 3 (stad) .

Fasc. 16, nr. 600

Arqoeb, 17 km ten oostnoordoosten van de zuidpunt van het Meer.

ARIMATEA .

Fasc. 32, nr. 2006

Ram-Allah, 14 km ten noorden van Jeruzalem en 3 km ten westen van el-Bireh.

Velen denken aan Rentis, 25 km ten oosten van Jaffa, wat met de aanwijzingen van K.E. niet overeen te brengen is.

AROEMA .

Fasc. 18, nr. 773

El-Ormeh, 3 km ten noordwesten van Akrabis.

ASER-MIKMETAT .

Fasc. 18, nr. 788

Teyasir, 18 km ten noordoosten van Nablous.

ASKELON .

Fasc. 18, nr. 800

Askelan, 20 km ten noorden van Gaza, 10 km ten zuiden van Jaffa.

ASTAROT .

Fasc. 27, nrs. 1497, 1149

Tell Astareh, 40 km ten oosten van het Meer.

ASTAROT (of erop gelijkend) .

Fasc. 23, nr. 1149

4 km ten zuidoosten van Banias.

ATAROT .

Fasc. 15, nrs. 556, 558, enz.

ATARA, 6 km ten noordwesten van Sebastieh (Samaria).

ATOM ;

Fasc. 28, nr. 1599

Halteplaats van Jezus op zijn reis naar Chaldea, reeds dicht bij de Eufraat, ongeveer 15 uren ten noordwesten van Babylon.

AZANOT +

Fasc. 21, nrs. 982, 985, enz.

Ailboun, 15 km ten noordwesten van Tiberias.

AZO o

Fasc. 17, nr. 708

Plaats ten oosten van de Jordaan, 2 km of 3 km ten oosten van Rasoei, 2 km ten oosten van Kefr Awan en 20 ten noordwesten van Djeras(Gerasa 2).

AZOR (HAZOR) o

Fasc. 14, nrs. 482, 499

Koenin, 16 km ten noordwesten van het meer Merom, 8 km ten noordwesten van Kedes en 5 km ten noorden van Maroen.

Als hier een vergissing in het spel zou zijn, is het nader bij 't meer Merom te zoeken, b.v. te Harrowi, 5 km ten noordwesten ervan.

B.

BAÄLAT (minder goede vorm: BEALOT) .

Fasc. 22, nr. 1019

Belaïn, 20 km ten N-W. van Jeruzalem, 4 km ten noordnoordwesten van Beit Our el-Tahta, d.i. Neder-Bethoron.

BAÄL-Hermon,

Fasc. 23, nr. 1126

Hibbarijeh, 15 km van Banias en aan de zuidwestvoet van het Hoge-Hermongebergte.

BABYLON in Egypte .

Fasc. 7, nr. 185

Oude stad in Egypte even zuidelijk van Memfis.

BABYLONIË

Fasc. 28, nr. 1606

Land tussen de benedenloop van de Eufraat en de Tigris tot tegen de Perzische Golf.

BADEN

BADEN 1 (van Betulië) +

Fasc. 16, nrs. 626, 569, 855, 204, enz.

Ze zijn gevormd door de zuidelijke vertakking van de wadi Hamam, tussen Hattin en Nimrin, doch meer noordelijk, 2 km ten noorden van Hattin en 3 ten noordoosten van Nimrin.

Deze naam met zijn betekenis van ‘gezonde wateren’ schijnt te zinspelen op die baden. Ze bevinden zich 10 km ten westnoordwesten van Tiberias.

Het dal loopt met de beek 3 km ver naar het noordoosten en verenigt zich met een westelijke vertakking of bovenloop van de wadi Hamam. Het hele dal is waterrijk en als een amfitheater omgeven door heuvelen.

BADEN 2 (warme) .

Fasc. 17, nr. 727

El-Hammeh, oude naam Ammatius, aan de voet van de hoogte van Gadara, Moeqeis.

BADEN 3 (hete) .

Fasc. 12, nr. 367

Hamman, 2 km ten zuiden van Tiberias (Emmaüs 3).

BAHOERIM o

Fasc. 13, nr. 454

Kh. ez-Zambi, 5 km ten noordoosten van de Olijfberg en van Betanië en 3 km ten westen van Ain el-Hawd (Ensemes).

BELUS .

Fasc. 26, nr. 1374

Riviertje Naman, door de Israëli's in een kanaal veranderd.

Het bespoelt het gebied ten zuidoosten van Ptolemaïs en mondt na een loop van 10 km uit zuidelijke richting ten zuiden van Ptolemaïs in de zee uit.

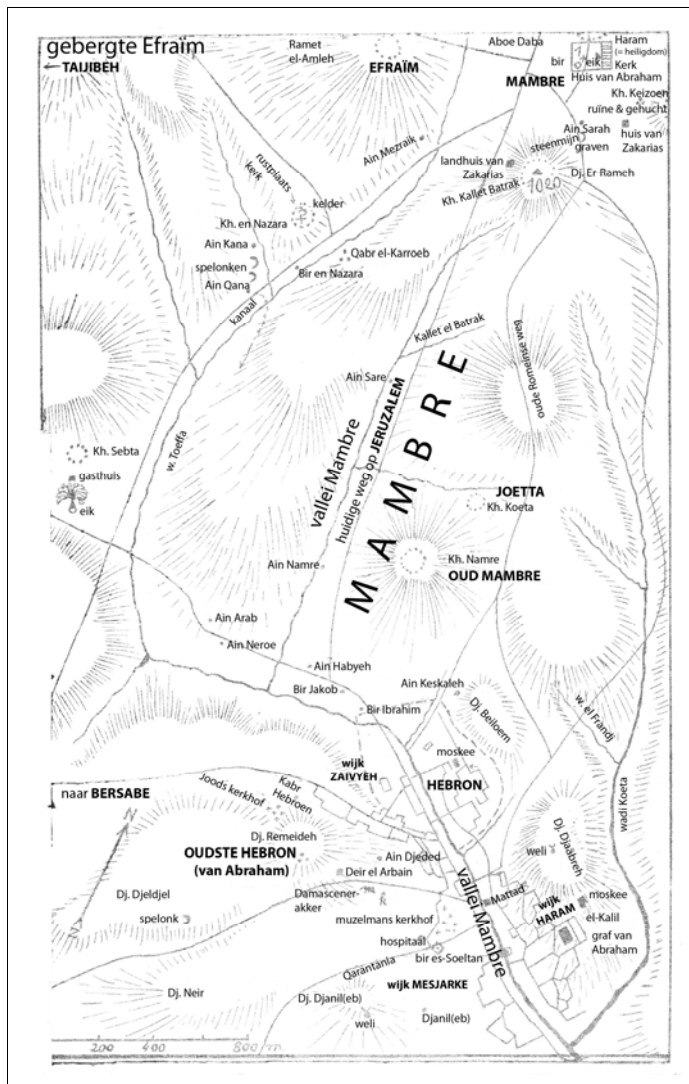
Enkele voorname BERGEN:**EFRAÏM of EFRON, HEFRON**

Fasc. 7, nr. 176

Fasc. 11, nr. 308

Heet nog, althans gedeeltelijk et-Taiyibeh, wat de Arabische benaming is van de Hebreeuwse naam.

Strekt zich een uur ver ten westen en noordwesten en noorden van Hebron over een ruime bergvlakte uit. Tot het oostelijk gedeelte behoren de toppen er-Rameh (1020 m) en Ramet el-Kahlil en dicht ten westen van deze laatste Ramet el-Amleh (zie kaart in fasc. 4, vóór nr. 91).

Op de laatste zuidhelling van el-Amleh ligt de ruïne van het dorp en-Nazara (= dorp der christenen), een uur ten noorden van Hebron, en 1200 m ten zuidwesten van de eik van Mambre of de woonplaats van Abraham.

Nazara was een rustplaats van de H. Familie op haar vlucht naar Egypte.

In het Arabisch overgezet luidt Efraïm of Efron Taiyibeh.

In de ons bekende gevallen is de oude Hebreeuwse naam in het Arabisch vertaald en behouden en zo vinden wij ook hier de naam vertaald, behouden en verbonden aan een ruïne op de bergvlakte 7 km ten noordwesten van Hebron en 5 km ten westnoordwesten van Nazara, zodat K.'s mededeling in deze naam een stevige bevestiging vindt.

QARANTANIA, berg van Jezus' vasten .

Fasc. 11, nr. 335 en na nr. 349

Qarantal, een uur ten noordwesten van Riha, het huidige Jericho. Zie het artikel in fascikel 11, na nr. 349.

LEERHEUVEL tussen Kafarnaüm en Betsaïda, wordt in vele nummers vermeld +

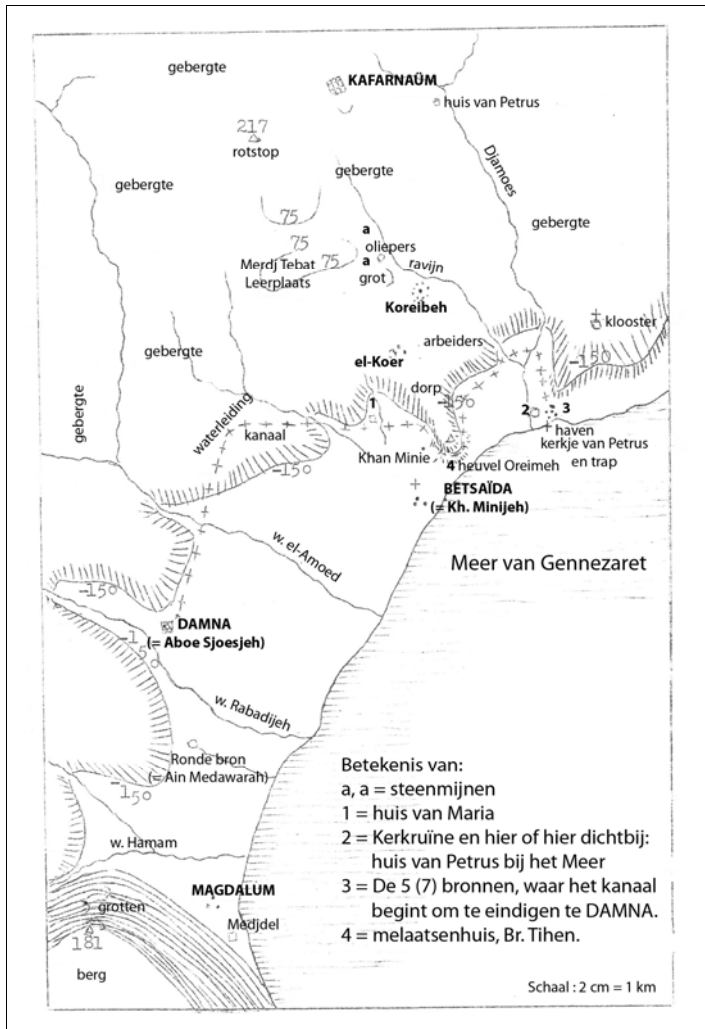
is de Djebel Kanazir, nagenoeg 3 km ten noordwesten van de bronnen Tabiga op de kust van het Meer.

De heuvel Oreimeh, het dorp van Serobabel en de heuvel Kanazir sluiten de ruime vlakte Gennezaret ten noorden af.

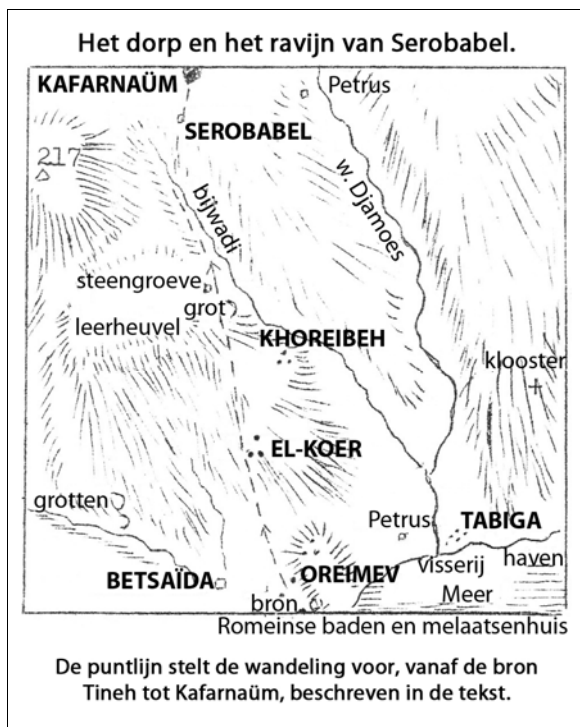
Op die heuvelen, vooral Kanazir met zijn verdieping hield Jezus veel onderrichtingen en deed er massa-genezingen, vooral op de plaats waar de berghelling een onderbreking heeft en zelfs een kleine verdieping vormt, een kleine vlakte, waar ze de naam draagt Merdj Tebet. Over deze heuvel liep de kortste weg tussen Kafarnaüm en Betsaïda.

Op detailkaarten vindt men de bijzonderheden terug die K. over deze omgeving meedeelt, b.v. in fasc. 16, nr. 624.

Zie ook fasc. 12, nr. 392, voetnoot 150 en voor nauwkeuriger details artikel Gennezaret met kaart in fasc. 19, Hoofdstuk XII, Vaderland van Jezus, enz.

en artikel DORP, van Serobabel, fasc. 16, nr. 624, voetnoot 294.

**BERG van de ZALIGHEDEN en van de
1^e BROODVERMENIGVULDIGING,
in meerdere nummers 0**

is niet heel zeker, maar ongeveer te lokaliseren ter plaats die op kaart in Guide, blz. 580, de naam Dardara draagt, een groot uur ten oosten van de Jordaan, 7 km ten noordoosten van de noordpunt van het Meer, 3 km ten zuidwesten van Jehoedijeh, 4 km ten oostnoordoosten van Et-Tell (Betsaïda-Julias) en even meer noordelijk dan de brug over de Jordaan bij ed-Dikkeh.

Aan de zuidvoet van de berg is een bron, zegt K.E.
Dit is de bron Noesmar, 3 km ten zuidzuidwesten van Dardara
(carte Orthographique de Palestina in D.B.).

Het niveau van deze berg is 150 m, dus 362 m boven de
Meerspiegel.

Op te merken is dat op de kaarten Israël en Pal. Grid de naam
Dardara elders staat dan in Guide, nl. in de vallei aan de voet
van de berg en 2 km ten oosten van et-Tell.

BERG van de 2e BROODVERMENIGVULDIGING o

Fasc. 23, nr. 1154

4 à 5 km ten oosten van Jehoedijeh en dus anderhalf uur ten
oosten van, en veel hoger dan de berg van de 1^e
broodvermeerdering, zowat 5 à 6 km ten noorden van
Djoramajjah (Groot-Chorazin).

Naar deze berg toe is de bodem vanaf het Meer eerst vlak
(vlakte Batihah), maar daarna gaat hij vrij vlug omhoog in de
richting noordoosten.

Hij stijgt vanaf -100 m tot 0 m, tot 100 m, tot 200 m, 300 m,
400 m, 500m , 600m , 800m , 1200 m.

Ten westen van Jehoedijeh hebben wij 180 m, ten oosten reeds
200 m en op de vermoede berg van het wonder 500 m à 600 m
boven het Meer.

BERG van de 1e UITZENDING DER APOSTELEN o

Fasc. 21, nr. 954

Onder de meerdere hoogten die deze berg zouden kunnen zijn,
geven wij de voorkeur aan een berg die boven met een kleine
vlakte eindigt, 3,5 km ten zuidzuidoosten van Safed als goed
beantwoordend aan de aanwijzingen van K.E.

**BROODBERG en
BERG van de 2^e UITZENDING**

Fasc. 21, nrs. 997-1002

Juist 4 km ten noordwesten van de hoogste top van de Tabor, een uur ten oosten van Nazareth rijst een mooie, hoge, imposante berg of heuvel op, met name Sartaba met een niveau van 437 m.

Hij komt goed tot zijn recht op de kaarten Palestine Grid en in Guide, blz. 520.

Aan de zuidvoet van deze berg ontspringt een bron.

**BERG van MAGDALENA'S DEFINITIEVE BEKERING
bij Azanot** +

Fasc. 21, nr. 986

Azanot schijnt goed gelokaliseerd te Ailboun.

Voor de berg komen in aanmerking een heuvel 1 km ten zuidwesten van Ailboen, maar vooral de heuvel 2 km ten oosten, van waar men op het hele dal van de baden (van Betulië) een prachtig uitzicht heeft.

**BERG van de VOLTOOIING VAN MAGDALENA'S
BEKERING** o

Fasc. 21, nr. 989.

K. wijst hem aan tussen Dotain en Damna.

Hij vormt het oostelijk einde van het gebergte dat tegen de vlakte Gennezaret eindigt. Damna schijnt Sjousjeh te zijn.

De wadi's die in de vlakte uitmonden doorsnijden het gebergte en vormen van noord naar zuid meerdere heuvels achter elkander. Vooral komen in aanmerking de twee hoogten ten noorden en ten zuiden van de rivier Rabadijeh. Wij geven de

voorkeur aan de zuidelijke, die, hoewel 5 m onder de zeespiegel, toch 55 m hoger is dan de noordelijke.

BERG van MAGDALENA'S 1^e ONSTANDVASTIGE BEKERING .

Fasc. 19, nr. 849

Het is de imposante berg Qalaät Ibn Maän, in vogelvlucht 2 km ten zuidwesten van Magdalum, Magdalena's woonplaats.

In deze berg zijn vermaarde spelonken.

Het niveau van zijn top is 181 m, dus 301 m boven het Meer dat hij met zijn geweldig gevaarte uit de hoogte beheerst. Aan alle zijden zijn zijn hellingen zeer steil uitgenomen aan de zuidwestkant.

BERG bij MEROZ .

Fasc. 19, nr. 804

Dj. Hureisj, 12 km ten noorden van Nablous.

BEROTA +

Fasc. 14, nr. 498

Birim of het 2 km noordelijker gelegen Biram (moderne Kibboutz). Biram ligt een uur ten zuidzuidwesten van Maroen (berg waar Jezus leerde), 10 km ten zuidwesten van Kedes en 16 km ten westen van het meer Merom.

BER-SABE .

Fasc. 28, nr. 1627

Bîr es-Seba. 40 km ten zuidoosten van Gaza en tell es-Seba, 4 km meer naar het oosten.

BET-ABARA .

Fasc. 10, nr. 276

Fasc. 12, nr. 277, enz.

Sapsas, een verspreide ruïne in de kleine vallei Karrar.

Terwijl Betania onmiddellijk op de oever van de Jordaan ligt, ziet men Betabara in de vallei oprijzen 600 m ver tot op de heuvel van Elias 2 km van de Jordaan tegenover Jezus' doopplaats.

BET-AIN o

Fasc. 22, nr. 1030

Beni-Naïm, 5 km ten oostzuidoosten van Hebron. Komt hierna in aanmerking Kh. ed-Dar, 5 km ten zuidzuidoosten van Hebron.

BET-AN +

Fasc. 21, nr. 961

Dahireah, klein dorp aan het begin van een kleine besproeide vallei met sterk verval, onder de berg van Safed, 600 m ten westen der stad.

BET-ANAT o

Fasc. 21, nr. 959

Een plaats 5 km ten zuiden van Safed, 1 km ten noordoosten van Nehah en 5 km ten oosten van Kefr Anan dat 8 km ten noordwesten van Safed ligt.

BET-ANIË**BET-ANIË 1** .

Fasc. 27, nr. 1481, enz.

el-Azarijeh, een uur ten zuidoosten van Jeruzalem, aan de zuidoostvoet van een uitloper van de Olijfberg.

BET-ANIË 2 .

Fasc. 10, nr. 276

Nu naamloze oever- en overzetplaats aan de Jordaan, oostkant, ten noorden van de uitmonding van de wadi Karrar in de Jordaan, tegenover de zuidpunt van het noordelijkste der twee eilandjes, waar een overzetplaats was en waar de ruïne van de kerk van Jezus' doop teruggevonden werd. Het wad heet nu Maghtas.

BET-ANIË 3 .

Fasc. 4, nr. 111

Beitoenija, 16 km ten noordnoordwesten van Jeruzalem of ook Beitanan, 13 km ten noordwesten van Jeruzalem.

BET-ARABA **o**

Fasc. 12, nr. 399

Grensstad 2 km ten zuiden van Qaqoen, dat nog bij Jericho behoort en 4 km ten zuidwesten van het huidige Er-Rihah of Jericho gelegen is.

BET-ARAMFTA-JULIAS .

Fasc. 17, nr. 711

Er-Remteh; 40 km ten zuidoostoosten van de zuidpunt van het Meer en 15 km ten zuidwesten van Deraä.

BET-DAGON .

Fasc. 22, nr. 1039

Beit-Dedjan, 9 km ten zuidoosten van Jaffa.

BET-EL**BET-EL** .

Fasc. 10, nr. 247

Beitin, 16 km ten noorden van Jeruzalem.

BET-EL of aldus klinkend o

Fasc. 11, nr. 295

Onbepaald, b.v. Oemm et-Tala 8 km ten westen van Jericho.

BET-FAGE .

Fasc. 28, nr. 1697

Resten er van zijn twee groepen regenputten, aan de zuidvoet van de Olijfberg en aan de oostvoet van de Ergernisberg, ten westen van El-Azarijeh.

BET-HOGLA (BET-HAGLA) .

Fasc. 12, nr. 400

Qasr Hadjia waarbij gerekend kan worden Ain Hadjla, 500 m van elkaar, 6 km ten zuidoosten van Jericho en 4 km van de Jordaan.

BET-HARAN of HARAN.

Het oude Bet-haran werd door de Romeinen LIVIAS (zie L.) genoemd.

BET-HELEF

Is waarschijnlijk de goede vorm van een plaats die K.E. Bethlehem (3) noemt.

BET-HORON

BET-HORON 1 of Boven-B .

Fasc. 14, nr. 536

Beit Oer el-Foqa, 16 km noorden van Jeruzalem.

BET-HORON 2 of Neder-B •

Fasc. 2, nr. 61

Beit Oer el-Tahta, 3 km ten westen van het voorgaande en 217 m lager, aan de voet van de berg van Boven-Bethoron.

BET-JESIMOT .

Fasc. 12, nr. 359

Soeëimeh, waarbij Ain Soeëimeh ontspringt en te rekenen is, 2 km ten noordoosten van de Dode Zee, 4 km ten oosten van de Jordaan.

BET-LEHEM

BET-LEHEM

Fasc. 1, nr. 11

Beit Lahm, 10 km ten westnoordwesten van Nazareth in Zabulon. Waarschijnlijk is Moeder Anna van dit Bethlehem afkomstig.

BET-LEHEM .

Fasc. 4, nr. 113, enz.

Beit Lahm, 9 km ten zuiden van Jeruzalem.

BET-LEHEM

Fasc. 26, nr. 1393

Deze naam is waarschijnlijk een misgreep voor BET-HELEF.

BET-HELEF

bij benadering te lokaliseren te Madher, 7 km ten oosten van de Tabor, tussen de andere grenssteden: Dabrat, 3 km ten westen, en Jebnaël (Jemma), 4 km ten oosten van Madher.

BET-SAÏDA**BET-SAÏDA 1 (Galileae)** .

Fasc. 9, nr. 214, etc.

Ligging is bepaald door Khirbet en Khan Minijeh, in de noordoosthoek van de vlakte Gennezaret, ten zuiden van Koreibeh en el-khour en onmiddellijk ten westen van de heuvel Oreimeh.

BET-SAÏDA 2 -Julias .

Fasc. 12, nr. 1160

Et-Tell, een half uur ten noorden van het Meer, en ten noordoosten van de uitmonding van de Jordaan, 500 m ten oosten van de Jordaan.

BET-SAN, -SEAN, -SJAN .

Fasc. 18, nr. 738, enz.

Wordt gewoonlijk en door K.E. altijd Skytopolis genoemd. Het is Beisan in de Jordaanvallei, 25 km ten zuiden van het Meer.

BET-SOER

BET-SOER 1

Fasc. 22, nr. 1042

Beit Soeriq, 11 km ten noordwesten van Jeruzalem.

BET-SOER 2

Fasc. 22, nr. 1043

Kh. Tubeiqeh, 1 km ten noordwesten van Kh. Bordj es-Soer, op een heuveltop 7 km ten noorden van Hebron en 29 km ten zuiden van Jeruzalem.

Het oudste Betsoer (Tubeiqeh) had zich in Jezus' tijd of zelfs reeds in de Makkabese tijd verplaatst en zijn naam meegenomen naar Kh. es-Soer aan de westzijde van de weg Jeruzalem-Hebron.

Even meer noordelijk aan de weg ontspringt de bron Diroeëh, waar de diaken Filippus de hofbeambte van de Ethiopische koningin Kandake doopte.

BET-SOER 3

Fasc. 34, nrs. 1043, 2192

Soer Baher met Oemm Toba, 5 kilometer ten zuiden van Jeruzalem en 2 ten oostnoordoosten van Mar Elias.

BET-SORON,

Fasc. 22, nr. 1043

Zelfde naam als Betsur, maar naam die aanleiding gegeven heeft tot vergissing.

BET-ULIË

BET-ULIË 1 .

Fasc. 9, nr. 218

Hoogste punt van het gebergte Toeran even ten zuidoosten van Baineh, 16 km ten westen van Tiberias en anderhalf uur ten zuidwesten van de Baden van Betulië of wellicht ook de heuvel Nimrin (397 m); beide plaatsen liggen 3 km ten zuidwesten van de baden.

Door zijn betekenis ‘heldere, gezonde wateren’ wijst Nimrin zonder twijfel op de wateren waarmee deze baden gevoed worden: de wateren van Nimrin.

BET-ULIË 2, o

Fasc. 13, nr. 410.

De heuvel Adjoel, middelste top van de kleine Hermon of Dj. Dahy, 1 km ten zuiden van, en boven het Bijbelse Endor, 2 km ten westen van Toemra en 6 km ten zuiden van de Tabor.

BET-ZOBRA o

Fasc. 11, nrs. 327, 510

Aireh, 22 km ten noordoosten van Jericho, 12 ten oosten van de Jordaan.

BEZEK

BEZEK 1 o

Fasc. 17, nrs. 671, 678

Tleilat el-Maleh, een half uur van de Jordaan, bij de wadi Maleh (**noordkant, 2 km ten westzuidwesten van Sakut, 15 km ten zuiden van Skytopolis**).

BEZEK 2 •

Fasc. 22, nrs. 1061, 1065

De twee Khirbets Ibziq, het ene 1 km ten zuiden van het ander en 100 m hoger dan het ander, 22 km ten noordoosten van Nablous.

BOSRA •

Fasc. 26, nr. 1438

90 km ten oostzuidoosten van het Meer en 5 km ten westen van Toemra.

BROODBERG •

Fasc. 21, nrs. 55, 991.

Dj. Sartahéh, een uur vlak ten oosten van Nazareth en 4 km ten noordwesten van de Tabor; zie ook de lijst BERGEN.

BRUG**BRUG over de JORDAAN** .

Fasc. 16, nr. 604

Fasc. 12, nr. 394, enz.

Bij ed-Dikkeh, 1 uur ten noorden van het Meer.

Bij ed-Dikkeh werd een synagoge opgegraven.

BRUG over de NIJL, o

Fasc. 7, nr. 180

Fasc. 28, nr. 1620

Te lokaliseren ongeveer 1,5 uur ten noorden van Heliopolis en Matarea; zie fasc. 7, nr. 180, voetnoot 384.

BURG van DAVID TE JERUZALEM .

60 m ten noordwesten van het Cenakel en op de grote markt.

C.

CESAREA

CESAREA aan ZEE .

Residentie van de landvoogd van Judea: Qaisarijeh, 55 km noorden van Jaffa.

CESAREA 2 FILIPPI .

Fasc. 23, nr. 1139

Banias, 20 km ten noordnoordoosten van Merom.

CERYTIA op Cyprus

Fasc. 26, nr. 1352

Minder goede vorm voor Kerynia.

CHALDEA

uitgestrekte landstreek ten zuiden van Babylon tot de Perzische Golf.

CHIM (= Gimmi) o

Fasc. 10, nr. 242

Een district door K.E. vaag aangewezen.

Te zoeken tussen Nazareth en Iksal (Kislot), bijna op de rechte lijn er tussen, en even zuidelijker, een uur ten westnoordwesten van Iksal, even ver ten zuidoosten van Nazareth.

CHORAZIN**CHORAZIN (Groot)** +

Fasc. 11, nr. 329

Djoramajjah, 12 km ten oosten van de noordpunt van het Meer.

CHORAZIN (Klein) •

Fasc. 12, nr. 394;

Fasc. 22, nr. 1081

El-Aradj, op de kust bij de noordpunt van het Meer; het is tevens een kleine haven (cfr. Guide, 587).

CHORAZIN (gewest) +

Rondom en vooral ten zuiden van Djoramayah.

CHYTRUS •

Fasc. 25, nr. 1292

Kythrea, iets noordelijker dan 't midden van Cyprus.

CYDESSA o

Fasc. 19, nr. 841

Tussen Djefat en Arrabet el-Battauf, 2 km ten noordoosten van Djefat, 24 km ten oostnoordoosten van Kaïfa en 10 km ten noordnoordwesten van Kana.

D.

DABBESET (Dabbesjet) o

Fasc. 20, nr. 878

Tell esj-Sjemman, 13 km ten westzuidwesten van Nazareth,
4 km ten oosten van tell Qassis of Qaçis en bij de Kison.

DABRAT +

Fasc. 19, nr. 827

Dubbel dorp Mesjah, 3 km ten oosten van de Tabor, aan beide
zijden van het begin van een riviertje en valleitje(kaart Guide en
Palestina Grid).

Het westdeel draagt op Palestina Grid de naam Tavor, maar
tussen haakjes staat de naam Meshah; het zijn de 2 delen van het
oude Dabrat, dat een dubbel dorp was.

DAGON •

Fasc. 22, nr. 1059

Beit Dedjan, 9 km ten zuidoosten van Jaffa.

DAMANOETA

DAMANOETA 1 (STAD) o

Fasc. 22, nr. 1090

Stad op een hoge heuvel, ruim 2 km ten oosten van Es-Semak,
1500 m ten zuidoosten van Maāgan en 2 km ten zuidwesten
van Kh. Aqabeh.

DAMANOETA 2 (haven) +

Fasc. 22, nr. 1090

MAÄGAN bij de zuidoosthoek van het Meer.

De haven zou ook Soumra kunnen zijn en de stad Kh. Aqabeh, beide 2 km hogerop.

DAMNA (DIMNA)

+

Fasc. 19, nr. 844

Abou Schjousjeh, in de Z-W-hoek van de vlakte Gennezaret, 10 km van Tiberias en 4 km van Magdalum naar 't noordwesten.

DAN (LAÏS, LESEM, LESJEM) .

Fasc. 23, nr. 1108

tell e1-Qadi, 4 km ten W. van Baniyas en 20 km ten N. van het meer Merom.

DATEMA

o

Fasc. 26, blz. 167, nr. 1445,

tell Garidjeh, 17 km ten Z-W. van Salkhad en 17 ten O. van Bosra.

DEKAPOLIS

Landstreek ten oosten, ten noordoosten en ten zuidoosten van het Meer, grenzen vaag.

DIBON

DIBON 1 (stad)

+

Fasc. 11, nrs. 324-325,

Fasc. 12, nr. 356.

Tell Beleibil, een grote platte en terrasvormige heuvel, bij de samenloop van de twee rivieren die de rivier Nimrin vormen, 10 km ten oostnoordoosten van het Jordaanwad Ghoranijeh en

20 km ten oostnoordoosten van Jericho en 1500 m ten oosten van tell Nimrin.

DIBON 2, voorwijk met synagoge van Dibon +

Fasc. 11, nrs. 324-325, 356

Tell Moesta, even ten zuidzuidoosten van tell Beleibil (stad Dibon).

DOK, DOCH +

Fasc. 18, nr. 786

Vesting op de Dj. Qarantal, Qarantania of berg van Jezus' vasten, 3 km ten noordwesten van Jericho en de bron Ain es-Sultan, 2,5 km ten zuiden van Ain ed-Doek die aan de voet van de berg ontspringt.

DION (DIUM) o

Fasc. 18, nr. 732-733

Tell Aboe el-Hart (kaart Pal. Grid), 10 km ten noordoosten van Skytopolis en 4 km ten oosten van de Jordaan.

DOOPPLAATSEN

DOOPPLAATS 1 (van Joannes) .

Fasc. 10, nrs. 267, 289, 678, enz.

Zie boven AENNON.

DOOPPLAATS 2 (van Joannes) o

Fasc. 12, nr. 351.

Even ten noorden van het wad Ghoranijeh, 15 km ten noorden van de Dode Zee, 8 km ten oostnoordoosten van Jericho en 1 km ten zuiden der rivier Nimrin.

DOOPPLAATS 3 (van Joannes) +

Fasc. 10, nr. 277, enz.

Kunstmatige vijver 8 km ten zuidoosten van Jericho onder de oeverberg en het klooster Qasr Jehoed, 400 m van de Jordaan.

DOOPPLAATS 4 (van Joannes die hier Jezus doopte) .

Fasc. 10, nr. 282

Aparte nieuwe vijver op het eiland van de Jordaan, op het zuideinde van het noordelijkste der twee eilandjes, waar later de kapel gebouwd werd ter gedachtenis aan Jezus' doop en aan de H. Drievuldigheid die er zich openbaarde, 9 km ten noorden van de Dode Zee.

Er tegenover is nu een open-lucht-altaar of confessio op de oever opgericht.

DORPEN

DORP 1 +

Fasc. 7, nr. 174,

Fasc. 9, nr. 233, enz.

Voorwijk **van Endor**, zie **Na-Zara**.

**DORP 2
(herdershuis in herdersdorp) +**

Fasc. 4, nr. 108, enz.

Awerta, 6 km ten zuiden van Balata of Sikem dat aan de noordvoet van de Gerizzim ligt.

DORP 3
(van Anna's verwanten) o

Fasc. 6, nr. 144

Kh. ed-Dikki, 6 km ten zuidoosten van Jeruzalem.

DORP 4
(van Jozefs verwanten) o

Fasc. 4, nr. 110

Djoeb er-Roem, 5 km ten zuidoosten van Jeruzalem.

DORP 5
(waar Jezus na zijn gedaanteverandering de maanzieke jongen genas) .

Fasc. 24, nr. 1199

Daboerijeh, aan de noordwestvoet van de Tabor.

DORP 6
(van Serobabel, de hoofdman van Kafarnaüm) .

Fasc. 16, nrs. 393, 624, 856, enz.

Khoreibeh, samen met el-Koer en met het noordeinde van tell Oreimeh.

Alles op de zuidhelling en het zuideinde van de heuvel Kanazir (zie BERGEN 3).

De ligging van het dorp is uitvoerig beschreven in fasc. 16, nr. 623, voetnoot 294 en fasc. 19, Hoofdstuk XII, Vaderland van Jezus, enz.

DORP 7**(waar een melaatse zijn knechtje tot Jezus zond)****o**

zie STADJE

DOTAÏN**DOTAÏN 1****(voltooiing van Magdalena's bekering) o**

Fasc. 21, nr. 980

Verspreid dorp in een kleine vallei of vlakte tussen twee heuvels, veronderstellenderwijze te identificeren met Bir es-Sabama, 2 uren ten noordwesten van Tiberias en 6 km ten westen van het Meer.

Bij benadering kan men het even goed situeren in een andere kleine vallei met gelijke omgeving, 2 km meer noordelijk, waar men Mamelia en Rabadijeh vindt.

DOTAÏN 2**(klein)**

+

Fasc. 16, nrs. 207, 654

Toeran, 5 km ten westen van Loebijeh (Gennabris) en 16 ten westen van Tiberias.

DOTAÏN 3**(oogstveld)**

.

Fasc. 16, nr. 638

In de vallei Roemmaneh en op de eerste heuvelhellingen ten zuiden; een half uur of drie kwartier van het dorp Toeran (Dotaïn 2), 12 km ten noordoosten van Nazareth, 1200 m ten

noordoosten van Sjedjarah (Gischala) en een half uur ten zuidwesten van Loebijeh.

DOTAÏN 4
(stad) of Groot-DOTAN .

Fasc. 19, blz. 167, nr. 811

Tell Dotan, op een hoge heuvel in de vlakte Sahel Arrabeh die door een bergengte met de Esdrelonvlakte verbonden is. De stad ligt 3 uren ten N. van Sebastijeh of hoofdstad Samaria.

DOTAÏN 5 of
vlakte van Dotan .

Sahel Arrabeh, rondom tell Dotan vanaf Sjeick Sjibel in het noorden tot stad of dorp Arrabeh in het zuiden.

Van west naar oost is ze 7 km breed.

E.

EBAL (BERG)

is Dj. Slimijeh. Aan de noordkant van de vallei van Nablous, tegenover de Gerizzim.

EBEZ, EBE,

zie ABEZ.

EBRON, HEBRON,

zie ABRAM.

EBRIAN o

Fasc. 28, nr. 1673

Dorp 1 km ten zuiden van Jericho, ligging onbepaald.

EDREĪ, EDRAĪ .

Fasc. 26, nr. 1437

Deraä, 50 km ten oosten van de zuidpunt van 't Meer.

EFEZE

Handels- en havenstad in de oudheid bij de westkust van Klein-Azië.

EFRA (vaderstad van Gideon) o

Fasc. 17, nr. 707

Beit Fouriq, 8 km ten oosten van Nablous en 6 km ten oosten van Balata (Sikem).

EFRAĪM**EFRAĪM 1 (Woud)** .

Fasc. 17, nrs. 686, 687,

Fasc. 19, nr. 821

Gemiddeld 20 km ten oosten van de Jordaan en ten zuiden van de Jabbok, ten westen en ten zuidwesten van Ain Roebia; het kon zich westwaarts uitstrekken tot es-Salt dat er wellicht zijn naam van heeft, want Salt schijnt te komen van het Latijnse Saltus, woud.

In dit gewest zijn ook nu nog vele hoogten bebost.

EFRAĪM 2 (EFRON, gebergte) .

Fasc. 7, nrs. 176, 308, 311

Is een gebergte 4 km ten noorden en noordwesten van Hebron. Zie in de lijst der bergen Efraïm 2.

EFRAÏM 3 (stad) (EFRON, EFREM; OFRA) .

Fasc. 12, nr. 354

Et-Taiyibeh, 20 km ten noordnoordoosten van Jeruzalem.

EFRON**EFRON 1 o**

Fasc. 28, nr. 1635

Mefdjir, dorp 4 km ten noorden van Jericho.

EFRON 2 (EFRAÏM) .

Fasc. 17, nr. 709

Et-TAIYJBEH, wat de vertaling is van Efron, 424 km ten noordoosten van Skytopolis en even ver ten zuidoosten van de zuidpunt van 't Meer.

EL-AL

Fasc. 16, nrs. 603, enz.

Huidig dorp, 10 km ten oosten van het Meer, vanwaar K.E. het hele gewest in alle richtingen overziet en dat zij beschrijft.

EL-ALE, EL-EALE .

Fasc. 12, nr. 358

El-ale 5 km ten noordoosten van Hesban en 25 km ten noordoosten van de Dode Zee.

ELEUTEROPOLIS .

Fasc. 26, nrs. 1418, 1525

Beit Djibrin, 35 km ten zuidwesten van Jeruzalem.

ELKESA

ELKESA 1 (ELKOS)

Fasc. 21, nr. 961

Ain Zeitim, 2 km ten noordnoordwesten van Safed, waarbij gevoegd mag of moet worden Ain ez-Zeitoen, 1200 m ten noordnoordwesten van Safed.

ELKESA 2 (of ongeveer zo luidend)

Fasc. 23, nr. 1104

Kerazeh, 4 km ten noorden van tell Hoem dat ten oosten van Tabiga op de noordkust van het Meer ligt.

EMMAÜS

EMMAÜS 1

Fasc. 33, nr. 2047

Amwas (Amoeas) 25 km ten westnoordwesten van Jeruzalem.

EMMAÜS 2

Fasc. 3, nrs. 90, 1046

Qolounijeh, 6 km ten westnoordwesten van Jeruzalem, waarbij te rekenen is Beit Mizeh, 800 m meer noordelijk.

Dit Emmaüs is waarschijnlijk het Amosa of Mosa van Jos. 18, 26, welke naam voortleeft in Mizeh. Ingewikkeld is het probleem van de precieze ligging.

ENDOR

Fasc. 19, nr. 821

Endor 5 km ten zuiden van de Tabor en op de noordhelling van de Dj. Dahy of de kleine Hermon.

ENGANNIM

ENGANNIM 1 .

Fasc. 15, nr. 563

Djenin. 27 km ten zuiden van Nazareth.

ENGANNIM 2,

Fasc. 7, nr. 177

Is het dubbel ANIM uit Leven der H. Maagd.

ENGEDI (ENGADDI)

Ain Djedi, 30 km ten oostzuidoosten van Hebron, op de westkust der Dode Zee.

ENSEMES (ENSJEMES) .

Fasc. 11, nr. 297

Ain el-Hawd, 8 km ten oostnoordoosten van Jeruzalem en 6 ten oosten van Betanië.

ERFDEEL

ERFDEEL 1 (van Jozef) .

Fasc. 18, nr. 794

Domein van Jakob, door K. gewoonlijk veld van Jakob genoemd. In de vlakte van Sikem, ten noorden van het huidige Balata en rondom het graf van Jozef tot bij Sikem, de Gerizzim en de Put van Jakob die 500 m ten zuiden van het graf van Jozef ligt.

ERFDEEL 2 (van Jozef of bijzonder erfdeel) o

Fasc. 18, nr. 794

Onmiddellijk ten noorden van Awerta, 6 km ten zuiden van Balata en in de vlakte Makna die van noord naar zuid loopt.

In fasc. 18, nr. 794 en fasc. 22, nr. 1042, voetnoot 546 staan verkeerde richtingen.

ESDRELON (grote vlakte).

Strekt zich uit tot de bergen van Nazareth in het noorden en tot Djenin in het zuiden, tot de Karmel in het zuidwesten en tot de gebergten Dahy en Foqoea in het oosten (= kleine Hermon en Gilboa). Ze heeft in het oosten twee verlengingen tot bij de Jordaan, waar ze reeds meer dan 220 m onder de zeespiegel afgedaald is.

F.

FAMAGOUSTA

Is de oude stad Ammochostos die de haven van Salamis was.

FASAËL

(dorp van Jairus, eigen aan K.E.) o

Fasc. 11, nrs. 331, 406, enz.

In het begin van de een of andere wadi in de omgeving van Tana, 15 km ten zuidoosten van Nablous, 2 km of 3 km van Aroema.

Zou wellicht ook Baseilieh kunnen zijn.

FIALA (klein meer) .

Fasc. 23, nr. 1130

Birket er-Ram; hooggelegen watervijver in het bergland van Gaulanitis, 7 km ten noordoosten van Banias (Caesarea-Filippi).

G.

GABARA .

GABARA 1 .

Fasc. 19, nr. 842

Stad waar Magdalena na haar eerste bekering Jezus zalfde. Ze lag tegen de westhelling van een voorheuvel van de hoge berg Qalaät Ibn Maän, 3 km ten westen van Medjdel, en 1,5 km ten zuidoosten van Irbid (Arbela).

GABARA 2 .

Fasc. 4, nr. 109

Djaber, 3 km ten westzuidwesten van Jericho, op de zuidoever van de el-Qelt. Deze ruïne heet Beneden-Gabara, waaraan dus een Boven-Gabara moet beantwoorden, een half uur meer westelijk en op de noordelijke boord van de rivier, het ligt nl. 1 km ten noordoosten van Deir el-Qelt.

GADARA .

Fasc. 17, nr. 725

Moeqeis, Mqeis of Umqeis; op een hoge heuvel 10 km ten zuidoosten van het Meer. Aan zijn noordervoet ontspringen de warme baden el-Hammeh. (Zie AMMATUS).

GADI (Gaddi) o

Fasc. 1, nr. 18

Heel onzekere naam, wellicht van een geslacht of volksgroep, waarnaar een woestijndistrict in de stam Gad genoemd is o

GALAÄD

GALAÄD (stad)

+

De profeet Osee maakt gewag van Galaäd als een stad van ongerechtigheid, geheel bezoedeld met bloed en door het kwaad dat K.E. er van zegt, schijnt ze zeker deze stad te bedoelen.

Fasc. 16, nr. 597

15 km ten oostnoordoosten van de zuidpunt van het Meer, 5 km ten zuidoosten van Dabbouseh (Gamala) en aan de zuidkant van de rivier Hiëromax. Aan deze plaats schijnt het station Khalid zijn naam ontleend te hebben.

GALAÄD, GILAD, GILEAD .

In fasc. 8 is in art. Palestina breedvoerig uitgeweid over Gilan.

GALGALA

o

Fasc. 21, nr. 961

Kh. Qejoemeh 4 km ten noordwesten van Safed.

GAMALA (Dabbouseh)

+

Fasc. 16, nr. 600, voetnoot 286

Dabbouseh. Ook Dabbousijeh, op een hoge heuvel, 15 km ten noordoosten van de uiterste zuidpunt van het Meer en 3 km ten zuidoosten van Fik en van het moeras waarin Jezus het legioen duivelen deed vluchten om in het Meer om te komen.

GARISIMA .

Fasc. 24, nr. 1225

De heuvel Ibdawijeh; met de ruïne van een fort 5 km ten noordnoordwesten van Seffoerijeh (Sefforis), aan de noordkant van de beek Roemmaneh, aan het westeinde van de vallei en vlakte Zabulon (Battauf).

GAT (GET) +

Fasc. 26, nr. 1418

Één van de 5 Filistijnse hoofdsteden.

Deir Doebban, 7 km vlak ten noorden van Beit Djibrin (Eleuteropolis) en 35 km ten zuidwesten van Jeruzalem.

Misschien ook Dikhrin, 3 km ten zuidwesten van Doebban en 7 km ten noordwesten van B. Djibrin.

GAT-HEFER .

Fasc. 14, nr. 506, voetnoot 241

El-Mesjed, 5 km ten noordoosten van Nazareth, 2 km ten zuidwesten van Kana.

GAULON, GAULANITIS, GOLAN

Fasc. 23, nr. 1135, zie art. Palestina.

Landstreek ten noordoosten van het Meer.

GAULON (stad) o

Fasc. 23, nr. 1135

Telestan, 7 km ten oosten van het meer Merom.

GAZA .

Fasc. 7, nr. 195

Gazze (Azzeh) 75 km ten zuidwesten van Jeruzalem en Jaffa.

GAZER (JAZER, JAËZER) .

Fasc. 19, nr. 821

Kh. Sâr, 15 km ten noorden van Hesban, 10 km ten zuidwesten van Amman en 30 km ten oosten van de Jordaan.

GAZORA

Onbepaald, ten noordoosten van Jabesj-Gilad.

Wellicht is 't naburig Gerasa 2 bedoeld.

GE-HINNOM, GEËNNOM

= Ben-Hinnomdal ten westen en zuiden van Jeruzalem, zie dit artikel.

GENNABRIS .

Fasc. 12, nr. 367

Loebijeh op een heuvel met el-Khirbeh, ruïne en waterbakken, op de langwerpige aangrenzende heuvel, 12 km ten westen van Tiberias.

GENNEZARET (land, vlakte, Meer en omgeving)

Zie artikel Gennezaret.

GERASA**GERASA 1** +

Fasc. 16, nr. 606

Oemm el-Qanatir met Ain el-Ghazal (waar Jezus onderwijst) 8 km ten noordoosten van Kersa (Magdala), dat halverhoogte op de Meerkust ligt.

GERASA 2 .

Fasc. 17, nr. 700

Djerasj, een Romeinse stad, 30 km ten oosten van de Jordaan en 75 km recht ten oosten van Nabloes en 4 km ten noorden van de Jabbok.

GERASA (stad)

Fasc. 20, nr. 934

Skoeffijeh, op een hoge berg ruim 3 km ten zuidoosten van Kersa en van het Meer.

GERIZZIM (Garizim) .

Fasc. 15, nr. 540

Hoge, beroemde en godsdienstige berg oprijzend onmiddellijk ten zuiden van Nabloes en Balata (Sikem tegenover de Ebal).

GESSOER (GESJOER) .

Fasc. 23, nr. 1127

El-Hadr, 16 km ten noordoosten van Banias.

GEWESTEN

GEWESTEN: van CHORAZIN

Een vrij groot district ten oosten en noordoosten van de noordelijke helft van het Meer, rondom en vooral ten zuiden van Djoramayah.

GEWESTEN: van DE GERGESEKEN

Een strook land van anderhalf uur breed vanaf de wadi Fik in het zuiden tot Jehoedijeh of nog verder in het noorden met uitzondering van de smalle kustvlakte.

GEWESTEN: van MAGDALA

District en kustvlakte bij Magdala tot de wadi Fik in het zuiden.

GEWESTEN: van DALMANOFIPA

Het district te zuiden van het voorgaande, rondom es-Soemra tot Maägan of zelfs tot es-Semak in het zuiden en tot Kh. el-Aqabeh in het oosten.

GEWESTEN: van GILGAL

Eerst rondom de stad Gilgal.

Vervolgens een meer noordelijk district, dat door de wadi Noeëimeh met haar zijwadi's doorsneden is en hooggelegen genoemd kan worden ten opzichte van de diepe Jordaanvallei.

Ook een ander bergdistrict ten westen van de berg Qarantal en ten noorden van de wadi el-Qelt wordt in Jos. 15, 7 Gilgal genoemd.

GIAH

+

Fasc. 10, nr. 250

Een plaats op de noordoosthelling of aan de noordoostvoet van de heuvel Ammah, dus even ten noordoosten van de tell el-Foel (Gibat Saül of Giba 2) dat op deze heuvel ligt een uur ten noorden van Jeruzalem.

GIBA

GIBA 1, GIBEA, GABAÄ o

Fasc. 14, nr. 538

In de streek van Aroema en Fasaël.

GIBA 2 .

Fasc. 10, nr. 250

Tell el-Foel, stad van Saül, 5 km ten noorden van Jeruzalem.

GIBA 3 (van Benjamin)

door K.E. eens verkeerd Gibeon gespeld.

Djeba, 10 km ten noordnoordoosten van Jeruzalem en 5 km ten noordoosten van tell el-Foel (Giba 2).

GIBON of GIBEON .

El-Djib, 8 km ten noordwesten van Jeruzalem, 8 km ten westen van Djeba.

GIHON

GIHON 1

Fasc. 8, beschrijving in artikel Jeruzalem en bij Vijver Bethesda.

Is de huidige Mariabron of Bron der trappen op de oosthelling van de heuvel Ofel, naast de Kedronvallei.

GIHON 2 .

Fasc. 29, nr. 1818,

Fasc. 31, nr. 1919

Zo noemt K. een berg, een vijver en vallei aan de westkant van Jeruzalem. Een grond en reden voor die benaming is aangegeven in fasc. 31, nr. 1917, voetnoot 113.

Hier is de berg Gihon de hoogte waarop zich het waterreservoir Mamilla bevindt, 600 m ten noordwesten van de Jaffapoort.

De vallei Gihon is de bovenloop van de Benhinnomvallei vanaf de vijver tot de draai naar het oosten bij de zuidwesthoek van Jeruzalem.

GILBOA

Fasc. 4, nr. 105

Gebergte ten zuidwesten van Skytopolis dat nu Foqoea heet.

GILGAL

GILGAL 1 (stad) .

Fasc. 11, nr. 317, enz.

Tell el-Djeldjoel, 3 km ten oostzuidoosten van Jericho.

Voor Veld of Hoogland Gilgal, zie Gewesten.

GILGAL 2 o

Fasc. 7, nrs. 171, 182

Aangewezen tussen Hebron en Bethlehem. Mogelijkerwijze is bedoeld de plaats die de naam Hoelhoel draagt, 20 km ten noordoosten van Hebron, 12 km van de Dode Zee.

GILGAL 3 (gewest):

Zie boven: gewesten.

GIMMI (= Chim)

Schijnt dezelfde naam te zijn als Chim, zie deze naam.

GINEA, GINNIM**o**

Fasc. 15, nr. 554, enz.

Het onderscheid tussen Ginea en Engannim of Ginnim zonder meer, is problematiek.

Daar K.E. het nochtans eenmaal uitdrukkelijk maakt, lokaliseren wij Ginea veronderstellenderwijze tussen Jamon en Kefr Dan of te Dan zelf, 2 km ten noorden van de berg Sjeick Sjibel en 6 km ten westen van Engannim of Ginnim, thans Djenin dat 25 km ten zuiden van Nazareth gelegen is.

GISCHALA**+**

Fasc. 19, nr. 836

Sjadjarah, 12 km ten noordoosten van Nazareth, 4 km ten zuidwesten van Loebijeh (Gennabris) en 14 km ten westzuidwesten van Tiberias.

GOER (GUR)**o**

Fasc. 10, nr. 245

Is, volgens Flavius Josephus een kleine heuvel, die, te oordelen naar een passage en context van de Bijbel, ten zuiden van Djenin (Engannim) te zoeken is.

Wij nemen er voor Kh. en-Nadjdjar, 2 km ten zuiden van Djenin en 400 m ten oosten van Kh. Belameh en aan de oostkant van de wadi en bergengte.

De eindlettergreep van ‘Nadjdjar’ is dezelfde als GUR.
De naam kan best mogelijk samengesteld zijn.

GOMORRA

o

Fasc. 19, nr. 851

Ligging onbepaald bij zuideinde der Dode Zee.

GOFNA (OFNI)

.

Fasc. 7, nrs. 198, 245, enz.

Djifneh, 20 km ten noorden van Jeruzalem.

GOSEN, GOSJEN

.

Fasc. 10, nr. 179

Palestijns district in de zuidwesthoek van Palestina, 75 km ten zuidwesten van Gaza.

GRAF van ABRAHAM, LAZARUS en ZAKARIAS

In de grot Makpela te Mambre in Hebron, te Betanië en te Joetta.

De eerste twee zijn zeker welbepaald.

Het 3^e laat enige schommeling toe; de juistheid hangt af van de identificaties. Wij vermoeden Zakarias' graf nabij de plaats waar Abraham woonde, waar nl. op het kaartje van Mambre in D.B. aangekend staat TOMBES op de helling van de Berg Er-Rameh: deze catacombe kwam, zegt K., tot onder het huis van Zakarias, d.i. tot tussen de heuvelen er-Rameh en Qeizoen.

Op Qeizoen laten we zijn woonhuis en op er-Rameh zijn landgoed gelegen zijn. Alles ruim 3,5 ten Noorden van Hebron.

'Groot' – 'Klein'

Voor wat begint met **GROOT**, of **KLEIN**, b.v. Groot-Chorazin, enz. zoeke men deze namen op.

H.

HADAD-RIMMON .

Fasc. 24, nr. 1187

Roummaneh, 12 km ten noordwesten van Djenin en 22 km ten zuidzuidwesten van Nazareth.

HAÏFA,

Zie hieronder Hefa.

HAKOEK (HEIKAT) .

Fasc. 24, nr. 1230

Jerka, 5 km ten oosten van Jasif (Aksaf) en 14 km ten noordoosten van Ptolemaïs of St-Jean d'Acre.

HAMMAT .

Fasc. 17, nr. 727

Zie Ammatus en Baden 2.

HAMTOR, HAMATOR +

Fasc. 23, nr. 1115

Kantar, 10 km ten zuiden van de rivier Leontes of Nahr Qasimijeh en 18 km ten zuidoosten van Tyrus.

HANNATON o

Fasc. 12, nr. 391

Zowat 3 km ten oostzuidoosten van Kefr Anan, dat 6 km ten zuidwesten van Safed ligt. Vervolgens 4 km ten noordnoordwesten van Jakoek (Hoekkok).

HARET, HERET (woud)	o
----------------------------	----------

Fasc. 18, nrs. 770, 779

Tussen Ormeh (Aroema), Aqrabeh en Janoen en zich noordwaarts nog verder uitstrekkend en de bergrug bedekkend tot voorbij Salim (Taānat-Silo). Het behoorde tot de wouden van Efraïm.

HAVENS

1) Van Ornitopolis	.
---------------------------	----------

Fasc. 24, nr. 1235, enz.

Baai bij de kaap Sarfend Kh. Sarfend is de havenstad, 25 km ten noorden van Tyrus.

2) Van Dalmanoeta	+
--------------------------	----------

Fasc. 22, nr. 1090

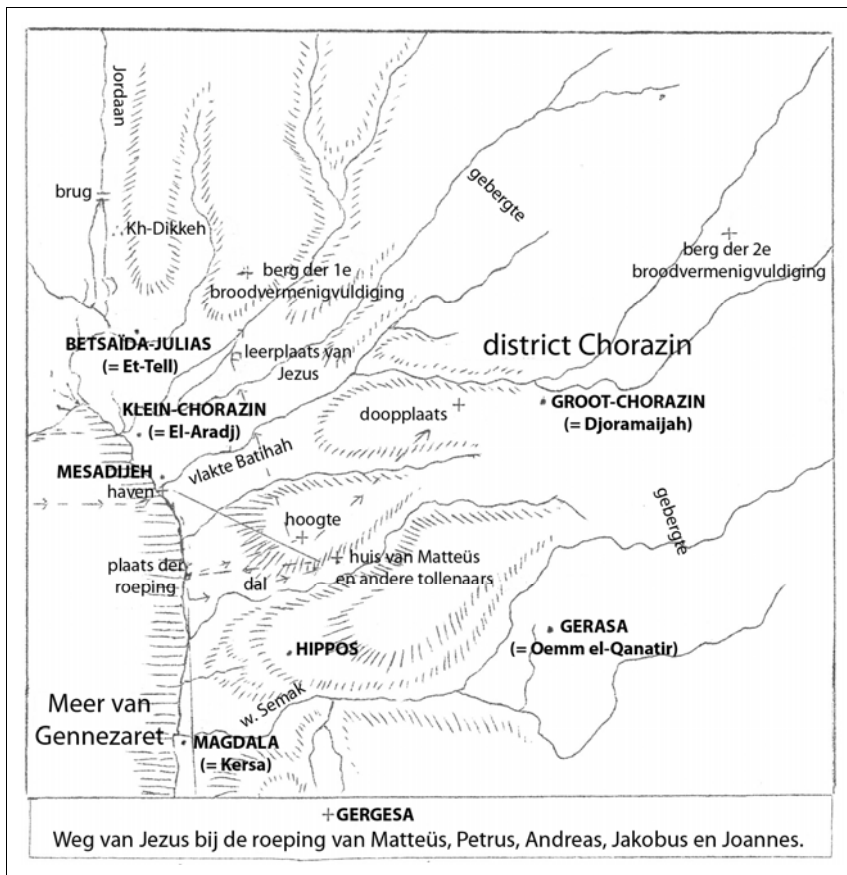
Maāgan of iets noordelijker es-Soemra op de zuidoostkust van het Meer, zie Dalmanoeta 2.

3) Van het gewest Chorazin	+
-----------------------------------	----------

Fasc. 20, nr. 917,

Fasc. 22, nr. 1081, enz.

Mesadijeh, naar de noordoostkust van het Meer toe, zie fasc. 20, nr. 894, voetnoot 451.

4) Van Betsaida en Kafarnaüm .

De inham Tabiga, 3 km ten zuidwesten van tell Hoem.

Een zeer geschikt landingspunt is bij de zuidoosthoek van de vlakte, waar zich ook een rotstrap bevindt om sloop te gaan en te landen.

5) Van Hefa (nu Haïfa).

Fasc. 26, nr. 1373

Ter plaats waar nu de haven van Haïfa of Kaïfa is.

In Jezus' tijd echter bevond zich de havenstad Hefa 3 km meer westelijk. Later kreeg ze de naam Hefa el-Atiqa, oud-Hefa, het Hefa nl. uit Jezus' tijd.

6) Van Klein-Chorazin .

Fasc. 20, nr. 918

El-Aradj, bij de noordoosthoek van het Meer en dicht bij de uitmonding van de Jordaan.

HAY (HajjAT) .

Fasc. 12, nr. 394

Het Hay uit Jezus' tijd is Kh. Hajjan, waarbij het zeer nabije Koedeireh te rekenen is, 15 km ten noordnoordoosten van Jeruzalem, 3 à 4 km ten zuidoosten van Beitin (Betel), 1 km ten zuidoosten van Et-Tell en 800 m ten zuidzuidwesten van Deir Diwan.

HAZAZON-TAMAR (HASASON) +

Fasc 12, nr. 398 (zie inleiding)

Moetoekh Hasasah, 12 km ten noordwesten van Engedi dat op de westoever van de Dode Zee ligt. Hazazon is overigens geheel dezelfde naam.

HAZOR,

Zie AZOR

HEBAL (berg)

Zie EBAL

HEBRON

HEBRON 1 (uit Jezus' tijd) .

Fasc. 22, nr. 1026

El-Khalil, 30 km zuiden van Jeruzalem.

HEBRON 2 (Oud Hebron) van Abraham .

Fasc. 22, nr. 1038, einde

De heuvel Er-Remeideh, onmiddellijk ten westen van el-Khalil; is het Hebron uit Abrahams tijd.

HEBRON 3 of EBRON,

Zie ABRAM

HEFA, HAÏFA .

Fasc. 26, nr. 1373

Stad en haven in Jezus' tijd. De haven lag op dezelfde plaats als nu. De stad lag 2 à 3 km ten noordwesten van de haven, naar de kaap Keroem toe.

Haar resten heten of heetten tot vóór kort Hefa el-Atika, oud Hefa (zie havens 5), maar thans zijn ze door de moderne Israëliische stad opgeslorpt.

Deze heeft zich tot de kaap Keroem en tot de bergrug van de Karmel uitgebreid.

HELIOPOLIS in Egypte, ook On genoemd .

Fasc. 7, nr. 180

Matarea (overblijvende wijk) nabij de punt van de Delta, 10 km ten noorden van Kaïro; 7 minuten van Matarea staat nog een obelisk overeind.

Reeds in Jezus' tijd was de voorwijk Matarea afgescheiden van de stad, die door oorlogen grotelijks verwoest was.

HERBERGEN

verschaffen een rustplaats en oponthoud aan reizigers.

Enkele zijn bij K. veelvuldig vermeld:

Herberg 1

1) De herberg bij (buiten) Jeruzalem, nl. vermoeden wij, te Qatamin, 3 km ten zuidzuidwesten der stad.

Herberg 2 (= herderhuis 1)

2) In het herdersdorp Awerta, 6 km ten zuiden van Sikem (Balata). Herdershuis 1.

Herberg 3

3) Der leerlingen te Boekei Dan, 2 km ten noorden van Betanië, noordoostkant van de Olijfberg.

Herberg 4

4) Der Gemeente, aan de zuidoostkant van Betanië, te Djeneineh, waar nu een Grieks kerkje staat.

Herberg 5

5) Vóór Betulië en bij Dotain 2 (Toeran) een boerenhuis bij Toeran ten noordoosten.

Herberg 6

6) Grote, goed ingerichte herberg, soort hospitaal Taānat-Siloh. Een half uur ten oosten van Balata (Sikem) en vóór Salim dat Taānat-Siloh moet zijn, dus ook vóór D. el-Hatab.

HERDERSHUIS

Fasc. 14, nrs. 533-535 (voetnoot 254)

(voornaam, dat in kapel veranderd werd nog bij Jezus' leven) waar de H. Familie rustte op haar reis naar Bethlehem te Nebi Moeça, 10 km ten westen van de noordpunt van de Dode Zee en van de Jordaan.

In fasc. 14, nr. 533 besluiten de H. Vrouwen te Betanië na een beraadslaging 15 herbergen over het land voor Jezus en zijn leerlingen in te richten op de plaatsen waar zij meest zouden komen. Wat dan ook geschiedde (in nr. 535, voetnoot 254 aldaar, zijn ze opgenoemd).

Die plaatsen zijn:

1. Abram,
2. Awerta,
3. Azanot,
4. Betanië,
5. Bezek,
6. Betsaïda-Julias,
7. Damna,
8. Dan,
9. Dotaïm,
10. Elkeze,
11. Gabara,
12. Meroz,

13. Naïm,
14. Regaba,
15. Tenat-Siloh.

HERMON

HERMON 1 +

Fasc. 1, nr. 18

Naar alle waarschijnlijkheid is de naam verkeerd gespeld.

Alle omstandigheden ingezien moet de hoge Dj. Hemar bedoeld zijn, 30 km ten oosten van de Jordaan, 11 km ten noorden van Kh. Sâr (Jazer) en 15 km ten zuiden van de Jabbok.

HERMON 2 (grote) .

Fasc. 23, nr. 1126

Is het zuidelijkste gedeelte van de Antilibanon, tegenover het zuidelijk gedeelte van de Libanon.

HERMON 1 (kleine) .

Fasc. 19, nr. 821

Dj. Dahy, ten zuiden van de Tabor, ten zuidoosten van Nazareth.

HERODIUM

HERODIUM 1 o

Onbepaald; onzeker.

HERODIUM 2 (kasteel en stad) .

Fasc. 9, nr. 256

Dj. Foreidis, 6 km ten zuidoosten van Bethlehem.

HESBON, HESEBON, HESJBON .

Fasc. 14, nr. 521

20 km ten oosten van de noordpunt van de Dode Zee.

HETALON .

Fasc. 14, nr. 499, 1115

TOELIN 6 km ten zuiden van de Leontesrivier, 22 km ten oosten van Tyrus en in Opper-Galilea.

HIËROMAX .

Fasc. 9, nr. 206, 597

Sjeriat el-Menadireh; de Hebreeuwse Jarmoek, rivier die uit het noorden afdaalt, Gaulanitis besproeit en ten zuiden van 't Meer in de Jordaan vloeit.

HIPPOS o

Fasc. 20, nr. 933

Stad 3 km van Kersa op de oostelijke helling van het Meer, 2 km ervan af, zowat 1 km ten noorden van de wadi Semak.

Qalaät el-Hosn, 7 km meer zuidelijk dat door velen voor Hippos, doch door Guérin voor Gamala gehouden wordt, schijnt volgens K.E. Hippos niet te kunnen zijn.

HOEKKOK, HUKOK, HUKKOK, HUKAKA .

Fasc. 21, nr. 956

Jakoek, 10 km van tell Hoem 8 km ten noordwesten van Medjdel (Magdalum), loten zuidzuidwesten van Safed.

HUIZEN

1) Huis van de H. Moeder Anna, geboortehuis van Maria +

Fasc. 1, nr. 15

Op een hoogte 4 km ten westnoordwesten van Nazareth, 700 m ten noorden van het dorp Eiloet.

2) Huis van Andreas

Fasc. 15, nr. 581

In de buurt van tell Oreimeh, aangezien het aan de noordkant van Betsaïda stond en Betsaïda zich tot daar uitstreckte.

3) Huis van de H. Jozef

Fasc. 3, nr. 81

Ten westzuidwesten van het oude Bethlehem, vrij dicht bij de stad, maar toch er buiten, er van gescheiden door het bovineinde van het ravijn dat om de zuidkant van de stad draait, 200 m ten noordnoordwesten van het Karmelietessenklooster.

4) Huis van Lazarus

Fasc. 10, nr. 251

Op de heuvel, 400 m ten oostzuidoosten van de top van de Olijfberg en 800 m ten noorden van el-Azarijeh of huidig Betanië.

5) Huis van Marta

In de nabijheid van Lazarus' graf te el-Azarijeh.

6) Landgoed van Lazarus bij Ginea

Op de bergtop Sjeick Sjibel, 8 km ten westen van Djenin, op de hoge berg aan de N-kant van de vlakte Arrabeh.

7) Huis van Maria bij het arbeidersdorp tussen Kafarnaüm en Betsaïda

Even ten westzuidwesten van el-Koer, dat het centrum vormt van Serobabels dorp, boven de N-rand van de vlakte Gennezaret.

Men vindt in Emmanuel meerdere kaarten van deze omgeving.

8) Huis van Matteüs (tolhuis)

Aan de oostkant van het Meer, 4 km ten westen van Gazal op het riviertje dat noorder vloeit dan dat van Samak, een half uur ten oosten van het Meer, 4 km ten zuidoosten van de haven Mesadijeh, een uur ten noordoosten van Kersa.

9) Huis van de melaatsen te Betsaïda

In de buurt van de bron et-Tineh, naast het Meer, in de noordoosthoek van de vlakte Gennezaret, nabij de zuidvoet van de in het Meer vooruitspringende rots, die men nu echter heeft doen springen om daar een weg te bekommen.

10) Huis van Petrus bij het Meer

Ter plaats, menen wij, waar de resten van de kerk teruggevonden werden, die nu beschouwd wordt als de kerk van de 1^e broodvermenigvuldiging.

De kerk kan gebouwd zijn ter gedachtenis er aan, maar stond niet ter plaats waar ze gebeurde. De resten liggen bij de beek en 220 m van de kust.

11) Huis van Petrus bij Kafarnaüm

Aan de oost- of zuidoostpoort van Kafarnaüm, bijna 5 km ten noorden van Tabiga. Zijn juiste ligging hangt af van de ligging van Kafarnaüm.

12) Huis van Zakarias van Hebron

Op de heuvel Qeizoen, bijna 4 km ten N. van Hebron, dicht bij Ramet el-khalil en 500 m ten noordoosten van de heuvel er-Rameh.

De graven tussen die 2 heuvelen kunnen deze van Zakarias zijn. Ze strekten zich uit tot onder zijn huis.

13) Huis van Maria Markus

In de afgelegen stadswijk Ofel, nabij de Waterpoort.

De opgaven zijn duister en schijnen het huis nu eens in de wijk Ofel, dan weer buiten de muren wat het gevolg schijnt te zijn van het feit dat Ofel wel tot de stad behoorde, maar door zijn ligging ten zuiden en ten oosten van de tempel op een afgescheiden wijk gelijkt en dit was reeds zo ten tijde van Christus.

14) Leer- en verzamelhuis in Kafarnaüm

In een diepte bij de zuidoostpoort van de stad en in de stad.

15) Huis van de hoofdman van Kafarnaüm Serobabel

Ligt aan de zuidkant buiten de stad, aan het noord- of bovineinde van de bijwadi van de wadi Djamous.

Deze bijwadi is de wilde bergengte, met spelonk en bochten en steengroeven door K. vermeld.

16) Huis van de honderdman van Kafarnaüm

Buiten de stad op de noordelijke hoogte.

17) Huis van Anna te Jeruzalem

In de nieuwe wijk Bezeta ten noorden van de tempel, 60 m van de Moria- of Stefanuspoort.

Bij feestgelegenheden namen zij er hun intrek.

I.

ISKARIOT

+

Fasc. 18, nr. 796

In of naast het ravijn, 1 km ten noorden van Teyasir (Aser-Mikmetat), 4 km ten oosten van de berg Ras el-Aqra, nl. aan zijn zuidvoet, 20 km van Nabloes.

J.

JABBOK (rivier)

.

Nahr ez-Zerka, ten oosten van de Jordaan, 50 km ten noorden van de Dode zee.

JABES-GILAD, JABESJ-GILAD, IN GILAD

.

Fasc. 17, nr. 700

Nebi Howd ten zuidoosten van Djeras (Gerasa 2) op een hoge heuvel boven en ten noorden van de Jabbok oprijzend.

JAËZER, JAHAS, JAHSÄ o

Fasc. 11, nr. 337

In de vallei el-Habis, d.i. monnikenvallei, tussen Djelloel en et-Teim, 10 km ten zuiden van Hesban en 5 km ten zuiden van Medaba.

JAJA

JAJA 1, OFNA, SAFA +

Fasc. 19, nr. 861

Er-Reineh, 2 km ten noorden van Nazareth.

JAJA 2, JOPPE .

Fasc. 31, nr. 1917

Jajfa, op de kust van Palestina. 55 km ten noordwesten van Jeruzalem, thans opgeslorpt door Tel Aviv.

JAJIA .

Fasc. 16, nr. 654

Plaats 5 km ten noordnoordoosten van de Tabor, 12 km ten oostnoordoosten van Nazareth en 2 ten westnoordwesten van Kefr Kama, als het Kama zelf niet is.

Jakob (Put van Jakob) .

Op een verhevenheid aan de noordoostvoet van de Gerizzimberg.

JAZER (Stad) .

Fasc. 19, nrs. 821, 974

Kh. Sâr, 15 km ten noorden van Hesban.

JERICHO .

Fasc. 27, nr. 1460

Er-Riha, 10 km ten noorden van de Dode Zee.

JERUZALEM .

Fasc. 8: verhandeling over de H. Stad
bijzonderheden allerlei in Fasc. 2, nr. 62, enz.

Centrum van het Joodse land en leven. Haar geschiedenis is die van het hele land.

JETER, JATTIR .

Fasc. 22, nr. 1038

Kh. Attir, 20 km ten zuidzuidwesten van Hebron.

JIZREËL

JIZREËL .

Fasc. 15, nr. 414

ZERAÏN, 18 km ten zuiden van Nazareth.

JIZREËL

(JEZRAËL, vlakte van JIZREËL = vlakte van Esdrelon).

JOETTA (JUTTA) +

Fasc. 22, nr. 1026

Koetta, 3 km ten noorden van Hebron, maar Zakarias' huis stond op een zekere afstand en met andere huizen afgelegen op een heuvel.

JOGBEHAH

o

Fasc. 18, nr. 736

Aan de noordkant van de wadi of rivier Jabis, 7 km ten oosten van de Jordaan en 15 ten zuidoosten van Skytopolis (Beisan).

JOTAPATA

o

Fasc. 16, nr. 632

Op de zuidoostvoet van de berg Qalaät Ibn Maän, 5 km ten zuidwesten van Medjdel (Magdalum) en 5 ten noordwesten van Tiberias.

JORDAAN

In Emmanuel zijn af en toe bijzonderheden over de stroom te vinden.

K.

KABOEL

.

Fasc. 12, nr. 372

Een plaats en strook land, lopend van zuidwesten naar noordoosten, vanaf Amad of Sichor-Libnat in het zuidwesten naar het noordoosten voorbij Kedes tot de Leontes.

KADOEMMIM (rivier, wetenschappelijk geheel onbekend).

Volgens K.E. is het de Djalloed die tussen de gebergten Dahy of kleine Hermon in het noorden en Foqoea of Gilboa in het zuiden vloeit.

KAFARNAÜM

+

Fasc. 12, nr. 370, enz.

Even ten noorden van de heuvel Kanazir met midden op zijn helling de effen of diepere plaats Merdj Tebet en met op zijn zuideinde de ruïnes Khoreibeh en el-Koer.

Nader bepaald: 2 km ten zuidwesten van Khan Josef, 1,5 km ten oostnoordoosten van Kh. Noeëirijeh, 4 km ten westen van Kherazeh, 5 km ten noordnoordwesten van Ain Tabga.

Van Kafarnaüm loopt naar het dorp van Serobabel (el-Koer) een bergengte met spelonk en bochten, die geen andere kan zijn dan de zijwadi van de wadi Djamous.

KAFAROT	o
----------------	----------

Fasc. 24, nr. 1225

Ten zuiden en in 't zicht van Jotapata, 2 à 3 km ten noordwesten van Tiberias.

KAFAR SABA	+
-------------------	----------

Fasc. 21, nr. 1015

Kefr Saba, 22 km ten noordoosten van Jaffa (zie Antipatris).

KALLIRRHÖË	.
-------------------	----------

Fasc. 10, nr. 271

Een plaats met twee groepen warme bronnen, nl. Hammam ez-Zerqa, ten noorden van de rivier Zerqa-Main, 20 km ten zuidzuidoosten van de noordkust der Dode Zee; de andere groep bij Sarah, aan de zuidkant van de rivier, 4 km ten zuidwesten van de voorgaande.

De laatste groep schijnt eigenlijk Kallirrhoë te zijn, terwijl de groep aan de noordkant door Flavius Josephus genoemd wordt Baroe, zoals men het ook ziet op de 5^e eeuwse kaart van Medaba.

KAMON

o

Fasc. 17, nr. 686

Op aanwijzing van K.E. misschien te lokaliseren 20 km ten zuidwesten van Djeras (Gerasa 2), 15 km ten oosten van de Jordaan, op de zuidoever van de Jabbok, waar deze een bocht naar het noorden maakt en 5 km ten oosten van Soekkot.

KANA**KANA 1**

.

Fasc. 11, nr. 348

Kefr Kenna, 7 km ten noordoosten van Nazareth.

KANA 2 (van Sidon)

.

Fasc. 24, nr. 1231

Qana, 12 km ten zuidoosten van Tyrus.

KAREM, KEREM

is door K.E. niet genoemd.

Integendeel, zij kent geen traditie, volgens welke Zakarias en Elisabet te Karem woonachtig geweest zouden zijn en Joannes de Doper daar geboren zou zijn.

Hun woonplaats zou Joetta zijn geweest, te Hebron.

KARIATARIM

.

Fasc. 13, nr. 436

Qariet el-Enab, 12 km ten westnoordwesten van Jeruzalem.

KARMEL, bergketen .

Fasc. 9, nr. 212

25 km ten westen van Nazareth.

KASBON .

Fasc. 17, nr. 686

Onzekere vermelding. De klanken 'Ka' en 'On' kwamen in de naam.

KASTEEL van Serobabel

Zie reeks huizen, 15.

KEDAR

KEDAR 1 o

Fasc. 27, nr. 1497

3 uren of zowat ten noordoosten van het Meer.

De plaats Djokkadar bevat in zijn tweede lid de naam Kedar.

KEDAR 2 o

Fasc. 27, nr. 1500

Een Joodse stad reeds diep in de woestijn.

Ligging niet nauwkeurig te bepalen, ongeveer 250 km ten zuidoosten van Damascus en even ver ten oosten van het Haurangebergte.

Zie kaart bij commentaar op nr. 1497.

KEDES

KEDES, KEDESJ; ook KEDESJ-NEFTALI .

Fasc. 14, nr. 498

Qadis, 8 km ten noordwesten van het meer Merom.

KEDES 2, KISJION .

Fasc. 9, nr. 219

Tell Aboe Qoedis, 18 km zuidzuidwesten van Nazareth.

KENDEVIA (meertje of moeras) +

Fasc. 26, nr. 1375

Moerassige plaats rondom een overvloedige bron, die bij overstroming een soort meertje vormt en de oorsprong is van het riviertje Belus, dat ten zuiden van Ptolemaïs in de zee uitmondt.

Men veronderstelt dat het de bron of Basset el-Koerdaneh is aan de noordoostvoet van de tell of heuvel Koerdaneh, 10 km ten oostzuidoosten van Ptolemaïs.

De Israëliërs hebben haar water gekanaliseerd, zodat de rivier niet meer overstroomt en haar water geregeld is.

KERIT, KRIT, KARIT of beek van Elias

Fasc. 17, nr. 719, voetnoot 349

Beek van Elias die, volgens K.E. te vereenzelvigen zou zijn met de beek Qoëilbi, in de kleine vallei van tell Abil, 25 km ten oosten van de zuidpunt van het Meer.

Door velen wordt de nahr el-Qelt voor deze beek gehouden, doch zonder veel reden.

KERYNIA .

Fasc. 26, nrs. 1352, 1355

Havenstad op de noordkust van Cyprus, ten noordwesten van Chytrus en een paar uren ten oosten van Lapitus. Tegenwoordige naam: Keraunia.

KESOELLOT = Kislot-Tabor

Fasc. 19, nr. 829

KIBZAÏM of KIBSAÏM o

Fasc. 12, nr. 364

Dubbel dorp, zoals de vorm van zijn naam het laat verstaan.

De twee buurdorpen kunnen met reden voor de vereenzelviging genomen worden, nl. Qoezah en Aïn Aboez, 8 en 9 km ten zuiden van Nabloes.

KIMKI (GINNIM) o

Fasc. 4, nrs. 103, 105,

Fasc. 9, nr. 223

Kefr Misr, 6 km ten zuidzuidoosten van de Tabor en 4 km ten oosten van Endor, tegen de eerste helling van de zuidelijke hoogten.

Anna had daar een weide. Welnu, deze lag een goed uur ten noordoosten van Endor. De vlakte te Kimki met het weiland van Anna lag dus ten noorden van Misr.

KIRJATAÏM o

Fasc. 21, nr. 969

5 km ten zuidwesten van Safed, dus ongeveer een paar km ten zuiden van Semoenijeh of Kafar Sjammaï (op kaart Israël).

KIRJAT-JEARIM, zie Kariatiarim.

Fasc. 13, nr. 436

Qariet el-Enab, 12 km ten westnoordwesten van Jeruzalem.

KISJION = KEDES 2

Fasc. 9, nr. 219

Tell Aboe Qoedeis, 18 km zuidzuidwesten van Nazareth.

KISLOT, KISLOT-TABOR, Chasalot, Kesoellot

Fasc. 19, nr. 829

= Kislot bij de berg Tabor.

Iksal, 4 km ten zuidoosten van Nazareth en 6 km van de zuidwestvoet van de Tabor.

KITION, KITIUM

Fasc. 26, nr. 1348

Larnaka op de zuidoosten kust van Cyprus. De naam Kiti blijft nog gehecht aan een district en dorp meer zuidelijk, 10 km van Larnaka.

‘Klein’ – ‘Groot’

Voor wat begint met klein of groot, b.v. KLEIN-DOTAÏN, KLEIN-CHORAZIN, KLEIN-SEFFORIS enz.

Zie de eigenlijke naam.

KLOOF

Zie berg 3, ook Kasteel en vooral fasc. fasc. 19, hoofdstuk XII, Vaderland van Jezus – vóór nr. 856

d.i. bergengte, ravijn, meer speciaal die welke het dorp van Serobabel met zijn kasteel verbindt tussen Kafarnaüm en Betsaïda en uit het noordwesten komend aan de oostvoet van de heuvel Kanazir of leerheuvel loopt om zich dan met de Djamous te verenigen.

KORAË in Basan

o of +

Fasc. 26, nr. 1438

Kereïs en Qoerijeh. Langwerpig dubbel dorp.

In de aangewezen omgeving vinden wij op de kaart 2 buurplaatsen met name Kereïs en Qoerijeh, het eerste 4 km ten noordoosten van Bosra, het ander 6 km ten oosten van Kereïs en 11 km ten westen van Salkhad.

Mogelijk hebben wij hier de juiste plaatsen en zouden wij kunnen het teken + gebruiken om de ligging aan te duiden.

KOREA

+

Fasc. 18, nr. 757

El-Mughaïr, 7 km ten zuidoosten van Seiloen (Silo).

L.

LAÏS, LAÏSJ, LESEM, LESJEM.

Dit was de eerste Kanaänietische naam.

De Hebreeuwse naam Dan heeft hem verdrongen.

Het is de naam van de stamvader, een der 12 Patriarchen.

Zie Dan.

LAKKOEM, LEKKOEM

o

Fasc. 21, nr. 955

Es-Seigara, ten westen van de Jordaan en 8 km ten noorden van het Meer.

Landingplaatsen,

Zie Havens.

LAPITUS

Fasc. 26, nr. 1355

Voorname oude stad en haven op de noordkust van Cyprus, een tiental km ten westen van Kerynea.

LEBONA

Fasc. 3, nr. 76

El-Loebban, 16 km ten zuiden van Nabloes, 3 km ten noorden van Gharabeh (Alexandrium) en 30 km ten noorden van Jeruzalem.

LEGIO

Fasc. 7, nr. 174, alsook voetnoot 370

Fasc. 20, nr. 873

El-Ledjoen, eerst een voorstad van het vervallen, dan de opvolgster van het vergane Megiddo (dat op de heuvel Moetesellim lag) en zijn voorstad zich een km meer naar 't zuiden zag ontwikkelen, 18 km zuidwesten van Nazareth.

LEHI (LECHI)

Fasc. 26, nrs. 1425, 1379

bij Eleuteropolis.

Het resultaat van een studie wijst het aan 2 km ten noordoosten van Beit Djibrin (Eleuteropolis) op de helling van de vallei (kom) die in het gebergte inspringt en waarin op een hoogte Eleuteropolis gelegen is. Die kom is als de vijzel.

LEONTES .

Oude naam van de rivier Qasimijeh.
2 uren ten noorden van Tyrus vloeit ze in zee.

LIBANON .

Fasc. 9, nr. 210
Hoog gebergte. Het loopt parallel met de kust in het westen, de Hermon en Anti-libanon in het oosten, ten noorden van de Leontes.

LIBNA o

Fasc. 22, nr. 1039
In de omstreken van Eleuteropolis, bij benadering Beit-Alam, 16 km ten westnoordwesten van Hebron en 6 km ten zuidoosten van Eleuteropolis.
Ook Kh. Beida komt in aanmerking, 2 km ten zuiden van Alam; zelfde betekenis als: de blanke.
Toch moeten wij aan Beit-Alam de voorkeur blijven geven.

LIVIAS .

Fasc. 12, nr. 1457
Latere naam van Bet-Haram of Haram (Ha-Ram) dat nu er-Rameh is, 10 km ten noordoosten van de Dode Zee, midden in de vlakte van Moab.

LUZ o

Fasc. 11, nr. 296
Waarschijnlijk niet het Bijbelse Luz, wat de eerste naam van Betel was of van een naburige plaats. Ligging zeer onbepaald. Kan er voor dienen Ras et-Tawil, 15 km ten noordoosten van Jeruzalem, 7 km ten noorden van Ensemes.

LYDDA, LOED .

Fasc. 22, nr. 1039

Loedd 35 km ten noordwesten van Jeruzalem, 15 km van Jaffa.

M.

MAÄKATI o

Fasc. 23, nr. 1130

Klein koninkrijk, naast dat van Gessjoer, waaraan het Beloofde Land in het noorden grensde, ten oosten van el-Hadr (Gessoer), ten noorden van de beek Moeghanijeh, welke naam aan Maäkati of Maächati herinnert.

MACHERUS, MACHERONTE, MAKERUS .

Fasc. 14, nrs. 522, 641, 1044

Is de naam van een stad en een vesting van de Herodessen. De resten liggen 1 km ver van elkaar en zijn te identificeren met Nakawer of Mkawr, 23 km ten zuiden van de noordoostpunt van de Dode Zee en 9 km ten oosten ervan verwijderd.

MACHMAS (zie Mikmas)

Fasc. 22, nr. 1019

Moekhmas, 12 km ten noordnoordoosten van Jeruzalem.

MACHPELA (zie Makpela)

Fasc. 22, nr. 1029

Dubbele grafspelonk van Abraham en andere Patriarchen, vormt de crypte van de moskee van Abraham Haram el-Khalil in de zuidoostwijk van Hebron.

MADIAN, MIDIAN (MATTANA) .

Fasc. 6, nrs. 142, 145,

Fasc. 27, nr. 1454

Medeineh, 25 km ten zuidoosten van Hesban en 7 km ten oosten van de Dode Zee.

MAGADAN o

Fasc. 22, nr. 1090

Evangelische naam waarmee waarschijnlijk de havenplaats van Dalmanoeta aangeduid wordt. Het is Maägan of es-Soemra, op de zuidoostkust van het Meer.

Zie Dalmanoeta 1 en 2.

MAGDALA +

Fasc. 20, nr. 934

Kersi op de oostkust van het Meer, 8 km onder het noordelijkste punt.

MAGDALOEM, MAGDALUM .

Fasc. 19, nr. 844

El-Medjdel, 5 km ten noorden van Tiberias, op de westkust van het Meer, recht tegenover Magdala (Kersa) op de oostkust.

MAHANAÏM o

Fasc. 17, nr. 686

Ten oosten van de Jordaan en aan de noordkant van de rivier Jabbok.

HUNA kan er best voor dienen, want in veel woorden en namen is de 'ME' of 'MA' een voorgeplaatste lettergreep en HUNA vindt men terug in de HANA van Mahanaïm terwijl 'IM' de duelform is.

- Huna ligt 16 km ten oosten van de Jordaan (zie kaart Israël).
- Boerma, iets meer ten oosten kan het 2^e deel van het dubbel dorp vertegenwoordigen.

MAKPELA .

Fasc. 22, nr. 1029

Dubbele grafspelonk van Abraham en andere Patriarchen, vormt de crypte van de moskee van Abraham Haram el-Khalil in de zuidoostwijk van Hebron.

MALLEP .

Fasc. 25, nr. 1306

Stad op Cyprus, 6 km ten zuidoosten van Kerynea, een beetje landwaarts in. Nu liggen daar nog de mooie ruïnes van het klooster Bellapaïs.

MAMBRE, MAMRE, NAMRE .

Fasc. 22, nr. 1029

Zo heette de woonplaats van Abraham 4 km ten noorden van Hebron op de heuvel Ramet el-Khalil.

De naam Mamre, Namre blijft gehecht aan een dorp, 1,5 km ten noorden van Hebron.

De vallei die hierlangs afdaalt en Hebron doorkruist, heette, volgens K.E. ook Mambre en hier droeg eveneens een woud de naam Mambre en zelfs het hele gewest heette Mambre. Dit getuigt ook de H. Schrift die het graf van Abraham te Mambre aanwijst.

MARA

MARA 1

Fasc. 1, nr. 3

Aïn Hawarah, 90 km ten zuidoosten van Suez, in de woestijn Etam.

MARA 2 (of luidend als Mara)

Fasc. 1, nr. 178

Wadi Marreh, 80 km ten zuidzuidwesten van Hebron en 45 ten zuiden van Ber-Sabe.

MASSALOT

Fasc. 2,

Fasc. 7, nr. 174

Is de groep spelonken in de hoge en steile noordelijke helling van de berg Qalaät Ibn Maän, 7 km ten noordwesten van Tiberias.

Of een gehucht aan de voet van de berg onder de spelonken, of dorp en spelonken samen tussen Irbid en Medjdel.

In elk geval houdt Maasalot verband met de spelonken.

MATAREA

Fasc. 7, nrs. 180, 185

Aïn Sjems, dorp in Egypte, bij de zuidpunt van de Delta, 600 m ten zuidwesten van het oude Heliopolis, waarvan het eerst een voorwijk was, maar in de vervalperiode afgescheiden werd en bleef.

MATTANA, MATTANEA

Andere vorm voor Madian of Midian.

Meren:
Kendevia, Fiala, Merom, Gennezaret

Zie deze namen.

MEGIDDO

MEGIDDO 1 (Stad) .

Fasc. 7, nr. 174,

Fasc. 20, nr. 874

Op de heuvel tell Moetesellim, 1200 m ten noorden van Ledjoen (Legio), 1 km ten zuidoosten van Bouseilijeh en 15 km ten zuidzuidwesten van Nazareth.

MEGIDDO 2 (vlakke)

Is de vlakke Esdreton, beheerst door de heuvel van Megiddo. Vooral de naaste omgeving van de heuvel met de vele bronnen die soms moerassen vormen draagt en verdient deze naam.

MEROM (meer) .

Fasc. 13, nr. 462

Baharet el-Hoeleh, 20 km ten noorden van Meer Gennez.

MEROZ +

Fasc. 18, nr. 795

Kh. Sebata, 10 km ten noorden van Nabloes en Balata (Sikem) in een hoge bergvallei tussen Jasid in het zuiden en de top van Dj. Dureisj in het noorden.

MIKMAS .

Fasc. 22, nr. 1019

Moekhmas, 12 km ten noordnoordoosten van Jeruzalem.

MISAL, MISJAL, MISEAL .

Fasc. 26, nr. 1374

Tell Daoek, 7 km ten zuidoosten van Ptolemaïs.

MIZPA**MIZPA (MASPHA) 1** +

Fasc. 11, nr. 312

Kh. Salih, nu door de Israëliërs Gibat of Ramat Rachel genoemd, 900 m ten noorden van Mar Elias. Op de heuvel heeft men een wijd uitzicht, vooral op Jeruzalem en Bethlehem, zoals ook vanaf de Mar Elias.

MIZPA 2

Van geen belang voor K.E. Eigenlijk het Mizpa of Masfa van Benjamin.

Zeer omstreden ligging, doch is zeker niet het Nasbe, 11 km ten noorden van Jeruzalem. De beste identificatie schijnt die met Nebi Samwil, 8 km ten noordwesten van de heilige stad.

MIZPA 3, MIZPA-GILAD +

Fasc. 18, nr. 738

Mendah, aan de zuidvoet van de berg waarop Kh. Askalani ligt,
5 km ten noordwesten van Taijbeh (Efron 2) en 20 km ten zuidzuidoosten van het Meer.

MIZPA 4, RAMOT-MIZPA

zie Ramot-Mizpa.

MOERAS 2 (van Gergesa, van de zwijnen)	+
---	---

Fasc. 20, nr. 938

Wordt gevormd door het begin van de wadi Fik, even ten westen van Fik, 5 km ten oosten van het Meer en 3,5 km ten zuidoosten van Skoeffijeh en ruim 3 km ten noordwesten van Dabboeseh (Gamala).

MOLADA, MALATA	+
-----------------------	---

Fasc. 11, nr. 311

Kh. el-Mihl, 45 km ten zuiden van Hebron.

MOREH (woud)	+
---------------------	---

Fasc. 4, nrs. 105, 174

Is de naam van een vermaarde boom of groepje bomen ten oosten van Sikem (Balata), dat waarschijnlijk zijn naam gaf aan de omgeving en vervolgens aan het hele woudgewest, met bos bedekte bergstreek.

Zie Haret.

N.

NAÄSSON	o
----------------	---

Fasc. 21, nr. 971

Te veronderstellen op de berg 2 km ten noordoosten van el-Mansoerah, 9 km ten zuidwesten van Safed, 4 en 5 km ten oosten van Khirbet en bergtop Hazzoer, hiervan door een diepte gescheiden.

Dit Hazzoer (Hazzor) is waarschijnlijk het Hazor van Tobias 1, 1 (Griekse tekst), waaraan in de Vulgaat Naässon beantwoordt.

NAĪM, NAĪN .

Fasc. 20, nr. 867

Naïn, 8 km ten zuidzuidwesten van de Tabor.

NAJJOT TE (BIJ) RAMATA o

Fasc. 14, nr. 538

Wijk of gehucht of soort gemeenschap of woonspelonken (van profeten?) in de buurt van Ramata, waarschijnlijk het Ramata-Sofim uit het boek Samuel.

Deze woonspelonken bevonden zich in de berghelling ten oosten van Rentis, 32 km ten noordwesten van Jeruzalem, 6 km ten zuidwesten van de Gerizzim en 5 km ten zuidwesten van Kibzaïm (Qoeza).

NAZARA**NAZARA 1** +

Fasc. 2, nr. 60,

Fasc. 7, nr. 174

Fasc. 9, nr. 233-234

Gehucht 1 km ten noordwesten van Endor en 5 km ten zuiden van de Tabor, nagenoeg aan de voet van Dj. Dahy of de kleine Hermon.

NAZARA 2 .

Fasc. 7, nr. 176

Khirbet en-Nazara, 3 km ten noordwesten van Hebron.

Nadere gegevens bij de namen Efraïm 2 en in de lijst bergen (1).

NAZARETH-En-Nasirah,

30 km ten westen van de zuidpunt van het Meer, in de stam Zabulon.

NEBO**NEBO**

Fasc. 11, nrs. 317, 405

Dj. of berg Neba met de top Ras Siaga, 30 km oostzuidoosten van Jericho, 18 km en 16 km ten oosten van de uitmonding van de Jordaan in de Dode Zee.

In strikter zin is Dj. Neba als de berg Nebo te beschouwen.

NEBO 2 (stad)**o**

Fasc. 12, nr. 403

Het Nebo van K.E. is te onderscheiden van het Bijbelse Nebo, dat op de zuidhelling van de djebel Nebo lag.

Haar stad Nebo kan Gharbeh zijn, 4 km ten zuidoosten van Jezus' doopplaats en 12 km ten oostzuidoosten van Jericho.

NEFTALI**o**

Fasc. 21, nr. 980

Op een hoge heuvel 2 km ten zuidzuidwesten van Safed.

NEHAH, NEAH**o**

Fasc. 12, nr. 391

Door K.E. verkeerd Nejel gespeld.

Te veronderstellen 4 km ten oostzuidoosten van Keft Anan, 5,5 km ten zuidwesten van Safed, 1 km ten oostzuidoosten van

Hannaton, dat we gelokaliseerd hebben 5 km ten oostzuidoosten van Kefr Anan, dat zelf 8 km ten zuidwesten van Safed gelegen is.

NOBAH

NOBAH 1 +

Fasc. 23, nr. 1131

Qoneitrah, 12 km ten zuidzuidoosten van het meertje Fiala en 18 km ten noordwesten van het meer Merom.

NOBAH 2 .

Fasc. 26, nrs. 1438-1439

Qanawat, 100 km ten oosten van het Meer, hoog op het Haurangebergte, aan de voet van het hoogste massief.

O.

OELAMA en OEZZEN

Zie ULAMA en UZZEN.

OFNA (SAFA)

Zie Jafa 1.

OFRA

OFRA 1

Zie Efra

OFRA 2

Zie Efraïm 3

OLIJFBERG .

Dj. ez-Zeitoen, 1,5 km ten oosten van Jeruzalem.

ONO

ONO o

Fasc. 12, nr. 395

3 km ten westen van de 3^e doopplaats, die bij Qasr Jehud is en 2 km ten zuidoosten van Gilgal (telt Djeldjoelijeh) nabij de wadi el-Qelt.

Misschien op de plaats waar kaart Pal. Grid een bron en het niveau -330 noteert.

ONO 2 .

Fasc. 12, nr. 395

Kefr Ana, 8 km ten noordwesten van Loedd (Lydda), en 11 km ten oostzuidoosten van Jaffa.

OOGSTVELD +

Fasc. 16, nr. 638

Zie Dothaïn 3 (oogstveld).

ORNITOPOLIS

ORNITOPOLIS 1 (STAD) .

Fasc. 23, nr. 1109

Kh. el-Adloen, 18 km ten noorden van Tyrus, 6 km ten zuiden van Sarfend, 100-200 m van de zee kust.

Het huidige bewoonde dorp Adloen, 800 m ten oosten van de ruïne of het khibbet Adloen behoorde zeer waarschijnlijk als buitenwijk tot Ornitopolis en hier lag het domein van de weduwe.

ORNITOPOLIS 2 (haven) .

Fasc. 23, nr. 1119

Kaap Sarfend, 25 km ten noorden van Tyrus. Op de kust vindt men de ruïnes van een stad die zich naar het zuiden verlengt. Het zijn de resten van de heidenstad, zoals K. de havenstad noemt, die de kust bedekte.

OVERZETPLAATSEN

Overzetplaatsen door K.E. vermeld nabij de 3^e doopplaats.

OVERZETPLAATS 1

Onmiddellijk bij de doopplaats van Jezus, waar aan de oostzijde het oevergehucht Betanië lag met enkele huizen. 9 km ten oostzuidoosten van Jericho, tegenover Qasr Jehud.

Het wad aldaar heet Maghtas.

Zie Betanië 2 en doopplaats 3 en 4.

OVERZETPLAATS 2

Fasc. 11, nr. 337

Een smalle, 100 of 200 m hogerop gelegen overzetplaats.

OVERZETPLAATS 3

Een grote, meer naar het zuiden gelegen wad, nl. het wad Hadjla, 2 km ten zuiden van de eerste en van de uitmonding van de wadi el-Qelt.

OVERZETPLAATS 4

Een 4^e bij het wad Ghoranijeh, waar nu de grote verkeersweg over de Jordaan en over de Allenby-brug loopt, 4 km noordelijker dan de eerste. Ook toen liep daar een grote weg.

OZENSARA (OEZZEN-SJEËRAH) +

Fasc. 2, nr. 61,
Fasc. 21, nr. 1018

Dubbel dorp, zoals het 2e lid het aantoont in de 2e vorm.

Ozensara is er de vervorming van Ghoessaneh, 30 km ten noordnoordwesten van Jeruzalem, 32 km ten oosten van Jaffa.

De twee delen van het dubbel dorp konden dicht bij elkander liggen of het naburige dorp Kefr Ain kon er één van vertegenwoordigen.

P.

PATRAS .

Fasc. 20, nr. 893

Stad in Griekenland. Nabij de westkust en op de noordkust van de provincie Achaja (ten gevolge van een zeetong).

PELLA .

Fasc. 18, nr. 738

Kh. Fahl, 12 km ten zuidoosten van Skytopolis, 5,5 uur ten zuiden van het Meer.

PTOLEMAÏS .

Fasc. 20, nr. 874

Is het oude Akko, dat met zijn oude naam in het Arabisch Akka heet en zijn Hebreeuwse naam Akko terugkreeg.

De kruisvaarders doopten het om tot St-Jean d' Acre, met inlassing van de vaak tussengevoegde 'r'.

32 km ten noordwesten van Nazareth, op de scherpe kaap, die zich met haar punt zuidwaarts naar Kaïfa richt.

PUT**PUT van JAKOB** .

Fasc. 15, nr. 540

Bij de noordoosthoek van de Gerizzim, 300 m ten oostzuidoosten van Balata (= Sikar = Sikem).

PUT van JOZEF +

Fasc. 13, nr. 425,

Fasc. 16, nr. 640

Bij of op het oogstveld van Dotaïm, aan de zuidzijde van de beek Roemmaneh, anderhalve km ten noordoosten van esj-Sjadjarah,

1 km ten zuidwesten van Loebijeh.

Q.

QARANTANIA .

Fasc. 11, nr. 335

Zie in deze lijst: BERGEN, Qarantania, en vooral in fasc. 11, commentaar in nr. 337 (voetnoot 112) en na nr. 349.

Berg van Jezus' vasten, of ten minste van het begin en het einde van zijn vasten, volgens K.E. Dj. Qarantoeil, 1400 m ten westen van oud Jericho, 3 km westnoordwesten van er-Riha (Jericho).

De tijd tussen begin en einde van zijn vasten zou Hij doorgebracht hebben in een vallei die kluizenaarsvallei heet ongeveer in de buurt van Djelloel.

R.

RAMA .

Fasc. 23, nr. 1183

Er-Ram, 8 km ten noorden van Jeruzalem.

RAMOT-GALAÄD, RAMOT-GILAD, RAMOT-MIZPA, RAMOT-MASPHA +

Fasc. 17, nr. 687

Er-Roemman met het 300 stappen meer noordelijk gelegen el-Mastabeh, 32 km ten oosten van de Jordaan en 4 km ten zuiden van de Jabbok.

Ain Roebia ligt een paar km ten westen (cfr. Guide, 399; art. Ramot-Mizpa).

RECHOB o

Fasc. 23, nr. 1126

Khoraibeh, 14 km ten noordnoordwesten van Baniyas, 3 km ten oosten van de Nahr Hasbani en 12 km ten oosten van de Leontesrivier.

REGABA (burcht en stad)

+

Fasc. 23, nr. 1135

De burcht is tell el-Faras met een niveau van 929 m. 20 km ten oosten van de Jordaan, 25 km ten noordoosten van de noordpunt van het Meer. De burcht is gedeeltelijk in de rots gehouwen, zegt K.E.

Nu, deze rotsbewerking is gemarkeerd op kaartje in Guide, blz. 638 met het teken van een boogje. De burcht vindt men aangetekend op kaart Israël, zoals ook een andere vesting anderhalve km meer noordelijk, die misschien ook de stad Regaba kan zijn.

RIMMON**RIMMON 1**

.

Fasc. 13, nr. 454

Rammoen, rotsheuvel met spelonken, 17 km ten noordnoordoosten van Jeruzalem.

RIMMON 2 (of aldus luidend) o

Fasc. 26, nr. 1393

Een plaats 5 km ten oosten van Naïm, nl. Toemra, 6 km ten zuiden van de Tabor. Toemra heeft kans dit Rimmon te zijn.

RIMMON 3 (HADAD-RIMMON).

Zie in deze lijst HADAD-RIMMON.

RUSTPLAATSEN

van Jozef en Maria op hun reis naar Bethlehem en van de H. Familie op haar vlucht naar Egypte; ze worden in het commentaar gaandeweg gegeven.

S.

SAFA, zie Jafa 1 +

Fasc. 19, nr. 861

Er-Reineh, 2 km ten noorden van Nazareth.

SAFED, SEFED .

Fasc. 21, nr. 956

Safed, 12 km ten noordwesten van het Meer en even ver ten westen van de Jordaan.

SAFON o

Fasc. 18, nr. 1245

Gans onzeker, b.v. tell Mintar, 10 km ten zuiden van de zuidpunt van het Meer, 4 km ten oosten van de Jordaan op een uitloper der 1^e berghelling.

SALAMIS .

Fasc. 24, nr. 1245

Oude, vergane havenstad op de oostkust van Cyprus, even ten noorden van de uitmonding van de rivier Pedejus of Pedeion.

SALEM

SALEM, SALIM 1 (gewest) o

Fasc. 10, nr. 267

Salem was volgens K.E. lange tijd de naam van een waterrijk gewest(cfr. Joa. 3, 23), zowel ten westen als ten oosten van de Jordaan.

Dit gewest is in de streek van de uitmonding van de Jabbok in de Jordaan, wat blijkt uit de ligging van de stad Salem en van de doopplaats 1 van Joannes.

SALEM 2 (stad)

o

Fasc. 18, nr. 751

Ten westen van de Jordaan, 6 km ten zuidwesten van Meteil ed-Dib, 13 km recht ten zuidoosten van Akrabis, tegenover Ainon of Aennon, dat ten oosten van de Jordaan een weinig meer noordelijk lag, 1 à 2 km ten noorden van Khirbet Fasaïl.

SAMARIA

SAMARIA 1

.

Fasc. 15, nr. 540

Sebastijeh, Hoofdstad van Samaria, 8 km ten noordwesten van Nabloes.

SAMARIA 2

+

Fasc. 17, nr. 678

Kh. es-Soemrah, niet ver van Sartan, 25 km ten zuiden van Skytopolis, 25 km ten oostnoordoosten van Nabloes en 6 km ten westen van de Jordaan.

SAMARIA 3

+

Fasc. 12, nr. 360,
Fasc. 27, nr. 1471

Kh. es-Soemra, 7 km ten noordnoordoosten van Jericho.

SAMARIA 4 (provincie)

Beslaat, op een smalle kuststrook na, de breedte van het land.

SAREPTA, SEREFAT

+

Fasc. 9, nr. 210,
Fasc. 23, nr. 1124

Het huidige dorp Sarfed anderhalve km van de kaap Sarfend kan er aan beantwoorden. Het ligt in een kleine vallei of bergboezem tussen twee hoogten.

Men kan het oude Sarepta ook veronderstellen op de oosthelling van de oostelijkste der twee hoogten, waar het ook weer tussen twee hoogten zou liggen, 1 km ten oosten van het dorp Sarfend.

SARTAN, SARETAN (zie Zartan)

Zie Zartan.

SARON**SARON 1 (stad)**

+

Fasc. 22, nr. 1042

Door K.E. genoemd met Antipatris. Het is Beit Sira, 20 km ten noordwesten van Jeruzalem en 4 km ten westzuidwesten van Neder-Bethoron.

SARON (SJARON) 2

Fasc. 19, nr. 827

Hoogland ten O. van de Tabor. Tussen Tabor + Dabrat en het Meer.

Het ontleende zijn naam aan de stad Sarona die tot heden deze naam draagt en 12 km ten westen van de zuidpunt van het Meer ligt.

SARON (SJARON) 3.

Fasc. 8, verhandeling over Palestina.

Kustvlakte vanaf Jaffa in het zuiden tot de Karmel in het noorden.

SARONA .

Fasc. 22, nr. 1059

Sarona, 4 km ten noordoosten van Jaffa.

SCHOOL +

Fasc. 9, nr. 215,

Fasc. 15, nr. 586

Synagoge met enige huizen in de nabijheid. Te lokaliseren op een hoogte 2 km ten zuidzuidwesten van Kalladjeh, 5,5 km ten zuidwesten van Seffoerijeh, 3 km ten oosten van Beit Lahm, 4 km ten noordwesten van het huis der H. moeder Anna.

De plaats waar de ruïnen (kolommen, enz.) liggen heet: Khirbet el-Ahmad, zie op de kaart Palest. Grid.

SEFFORIS

SEFFORIS 1 •

Fasc. 1, nr. 12, enz.

Seffoerijeh, 6 km ten noorden van Nazareth.

SEFFORIS 2 (klein) o

Fasc. 15, nr. 582

Karm er-Ras, 4 km ten oosten van Groot-Sefforis en 700 m ten noorden van el-Mesched (Gat-Hefer).

SELEUCIA**SELEUCIA 1 (stad)****o**

Fasc. 13, nr. 462

Ongeveer 5 km ten oosten van de zuidpunt van het meer Merom, nabij de weg, op een hoogte aan de zuidkant van het ravijn, waar Noerra ligt en 800 m meer naar het zuiden khan Bandak.

SELEUCIA 2**o**

Fasc. 14, nr. 491-492

Groene plaats in dit gewest. Te veronderstellen even ten oosten van de noordoosthoek van het meer Merom.

SELKA, SELCHA**.**

Fasc. 26, nr. 1440

Salkhad, 100 km ten oostzuidoosten van het meer, 20 km ten oosten van Bosra, aan de zuidvoet van het gebergte Hauran.

SIKAR = SIKEM (SICHAR = SICHEM)**.**

Fasc. 15, nr. 540

Tell Balata, aan de noordvoet van de berg Gerizzim, 2 km ten oosten van Nabloes, op een strategisch punt.

SIKAMINUM**+**

Fasc. 26, nr. 1349

Haven nabij het Karmelgebergte.

Is dezelfde haven als die van Hefa. De stad echter is onzeker. Ze is te vereenzelvigen of met het oude Hefa, of, naar velen nu

willen, met tell es-Semak op de westkust, waar deze recht naar het zuiden begint te gaan, 3 km recht ten westen van Hefa el-Atiqa.

De naam Semak heeft geen waarde als argument ter vereenzelviging, wel echter de aanzienlijkheid van de ruïne te tell es-Semak (cfr. Samarie, II, 274-276), maar in elk geval was haar haven die van Hefa, wat uit Flavius Josephus af te leiden valt.

SILO (SJILO) .

Fasc. 12, nr. 361

Seiloen, 35 km ten noorden van Jeruzalem, 20 km ten zuidzuidoosten van Nabloes.

SION

Naam van meerdere plaatsen en heuvels te Jeruzalem.

SJION (stadje) .

Fasc. 26, nr. 1384

Esj-Sjaïn, in de stam Zabulon, 4 km ten noordwesten van de Tabor en 5 km ten oosten van de noordkant van Nazareth, aan de oostzijde van een klein ravijn dat naar het zuiden afdaalt.

Is aangetekend op kaart Issachar in D.B.

SKYTOPOLIS •

Fasc. 18, nr. 738

Latere Griekse naam van Betsan, nu Beïsan, 24 km ten zuiden van het Meer en 1,5 km ten westen van de Jordaan.

SODOMA o

Fasc. 19, nr. 851

Onbepaald, ergens bij de zuidpunt van de Dode Zee.

De naam daar bewaard in Dj. Oesdoem vindt men bij de zuidwesthoek van de Dode Zee.

SOEKKOT

SOEKKOT 1 (SOCHOT) .

Fasc. 18, nr. 743, enz.

Tell Deir el-Allah, 10 km ten oosten van de Jordaan en 3 km ten noorden van de Jabbok, op de eerste berghelling.

SOEKKOT 2 .

Fasc. 12, nr. 406

Kh. Sakkoet, 3 km ten zuiden van Oemm el-Amdamm, 1 km ten noorden van de wadi Maleh, 15 km ten zuiden van Skytopolis en 5 km ten westen van de Jordaan.

SOENEM (SJOENEM) .

Fasc. 13, nr. 416

Solam, 3 km ten zuiden van Naïm en 10 km ten zuiden van de Tabor, op de zuidwesthelling van de Djebel Dahy of kleine Hermon.

SOGANE +

Fasc. 23, nr. 1162

Tell Azizijat, een kleine heuvel met een niveau van 275 m; 120 m boven de Nahr Baniyas, die aan zijn noordvoet vloeit.

Een voorname ruïne bedekt de tell en ze is op kaart Pal. Grid aangeduid met het teken van vesting of vestingstad, wat Sogane was. De ligging beantwoordt aan de mededeling van K.E.

2 km ten zuidoosten vindt men een plaats met name Sedjan (Sogane). Daar hier geen oude ruïnes zijn, is de naam van de

vesting op deze naburige plaats overgegaan, zoals dit met meerdere steden in Palestina het geval is geweest.

Wij moeten er dus niet aan twijfelen of Sogane is met tell Azizijat te vereenzelvigen. Meer gegevens in art. Sogane.

STADJE	o
---------------	----------

Fasc. 20, nr. 879

Waar de melaatse heer zijn knechtje tot Jezus zond.

We nemen er voor et-Tireh, 2 à 3 km ten oostzuidoosten van Nazareth, 6 km ten westen van de top van de Taborberg, 1800 m ten noorden van Iksal, juist tussen Nazareth en Sartabeh (broodberg).

T.

TAÄNNAK	.
----------------	---

Fasc. 26, nr. 1382

Tell Taännoek, 22 km ten zuiden van Nazareth en 8 km ten zuidoosten van tell Moetesellim (Megiddo).

TAÄNAT-SILOH (TENAT-SILOH)	+
-----------------------------------	----------

Fasc. 18, nr. 779

Salim, 6 km ten oosten van Nabloes, dus niet eigenlijk Tana el-Foqa, 15 km ten oosten van Nabloes.

Naar dit Tana werd het waarschijnlijk zo genoemd.
Het is een geval als Atarot-Addar, Karnaïm-Asterot, enz.

TABBAT	o
---------------	----------

Fasc. 17, nr. 669

In de Jordaanvallei, een paar uren ten zuiden van Skytopolis, in het gewest van Abel-Mehola. Deze stad ligt daar, zegt K.E. waar het gebergte Gilboa zich naar het noorden richt en een uur verder in het Jordaandal ligt Tabbat.

TABOR

TABOR 1 (berg)

Fasc. 19, nr. 1192

Djebel et-Toer, 12 km ten oosten van Nazareth.

TABOR 2 (stad)

Fasc. 19, nr. 829

Grote stadsruïne, een kwartier ten noordwesten van de spits van de Tabor, op de noordelijke helling of verlenging, een kwartier ook ten oostnoordoosten van Daboerijeh en aan haar noordkant een we beheersend (cfr. Guide549; Guide bleu, 237).

TANTIA

Fasc. 26, nr. 1443

Tisijeh of beter letterlijk Tantia, 20 km ten zuidwesten van Bosra en ongeveer 80 km ten oosten van de Jordaan en het Meer.

TARICHEA

Fasc. 16, nr. 594

We onderscheiden stad en voorstad.

De eerste stad is de heuvel Sinn en-Nabra, 700 of 800 m van de kust van een kleine bocht van het Meer, even ver ten noordwesten van de ruïne Kerak, die de voorstad geweest is.

Kerak bedekte een langwerpige heuvel, vooral het noordelijk gedeelte.

De heuvel was ingesloten ten oosten door het Meer, ten zuiden door de Jordaan, die hier naar het westen vloeit, ten westen door een kleine vallei, waarin het water van de Jordaan 600 m ver noordwaarts loopt en ten noorden door een kanaal dat deze kleine vallei met het Meer verbond.

Bij overstromingen was die vallei een eiland, in gewone omstandigheden een schiereiland.

TEBES

TEBES 1 (stad) .

Fasc. 12, nr. 360

TOEBAS 15 km ten noordoosten van Nabloes.

TEBES 2 +

Fasc. 33, nr. 2092

Fasc. 16, nrs. 416-417

Waar Jezus aan de 500 verscheen. Waarschijnlijk de djbel Dahy of één van zijn drie toppen. Op de hoogste top is een soort krater of uitdieping, waar veel volk plaats kon nemen. Volgens K.E. was daar zulk een uitdieping.

Een verdere top zou in aanmerking komen wegens zijn naam, nl. Daboe, wat met Tebes in verband te brengen is. De naam kan de 'S' verloren hebben, zoals ook al eens een naam een 'S' erbij krijgt, b.v. Rentis (Ramata).

De Apostelen doen vervolgens een dag over de reis naar Taanat-Siloh.

Waar K.E. in fasc. 16, nrs. 416-417 deze berg beschrijft, gebruikt zij uitdrukkingen die zij ook hier gebruikt, b.v. de

berg is weinig hoger dan de huizen, wat we in fasc. 13 illustreerden, zodat we mogen besluiten dat deze verschijning op de kleine Hermon heeft plaats gehad en daar de middelste der 3 toppen een krater heeft, mogen wij ze daar veronderstellen.

TIBERIAS

TIBERIAS 1

Fasc. 12, nr. 367

Tabarijeh, op de W-kust van het Meer.

TIBERIAS 2

Fasc. 3, nr. 76

Toebras, 22 km ten noordnoordwesten van Nabloes, 14 km ten noorden van Sebastijeh.

Laatste woonplaats van de H. Jozef, vanwaar hij naar de tempel geroepen werd om de bruidegom van Maria te worden.

TIMNAT-SERAH, TAMNAT-SERAH, ook TIMNAT-HERES

Fasc. 21, nr. 1005

Volgens een andere passage is Jezus in dit nr. 1005 tot in de nabijheid van Timnat-Serah gekomen en dan weer noordwaarts gegaan. Bedoeld is Khirbet Tibneh, 28 km ten noordwesten van Jeruzalem.

De identificatie met Haris en Kefr Haris, 15 km ten zuidwesten van Nabloes is onvoldoende gemotiveerd om aangenomen te worden.

TIRZA**TIRZA 1**

o

Fasc. 13, nr. 433

Harafeq, grote ruïne op de noordhelling van de sjeick Sjibel, 1400 m ten noordnoordoosten van het landgoed van Lazarus, 8 km ten westen van Djenin, 30 km ten noorden van Nabloes en 5 km ten noorden van Sebastijeh (Samaria).

TIRZA 2

+

Fasc. 22, nr. 1061

Buitenstad en -verblijf van de koningen van Samaria, het Tirza van het Hooglied.

Kh. Oem el Amdamm, 13 km ten zuiden van Skytopolis.

LAND TOB

Waar Jefe zich terugtrok, geheel onzeker.

Tolplaats van Matteüs

Zie Huizen 8.

TISBE

+

Fasc. 14, nr. 498

Taiteba, 6 km ten noordwesten van Safed.

De verwijzing van Katarina naar dit gewest en een zekere naamgelijkheid is niet geheel waardeloos.

TYRUS

.

Fasc. 14, nr. 463

Soer, d.i. rots, zinspeling op het rotsig eiland havenstad tussen Sidon en de Karmel, 60 km ten noordwesten van het Meer.

U.

UZZEN, Oelama.

Fasc. 13, nr. 418

Oelam, 10 km ten zuidwesten van de zuidpunt van het Meer en even ver ten oostzuidoosten van de Tabor.

UZZEN-SEËRA

Zie OZENSARA.

V.

VALLEI van ZABULON,

Als illustratie van deze nota, gelieve het kaartje van dit gewest in Fasc. 1, nr. 11;

Fasc. 9, nr. 227 en kaart na nr. 223 en ook grote kaart 2 te nemen.

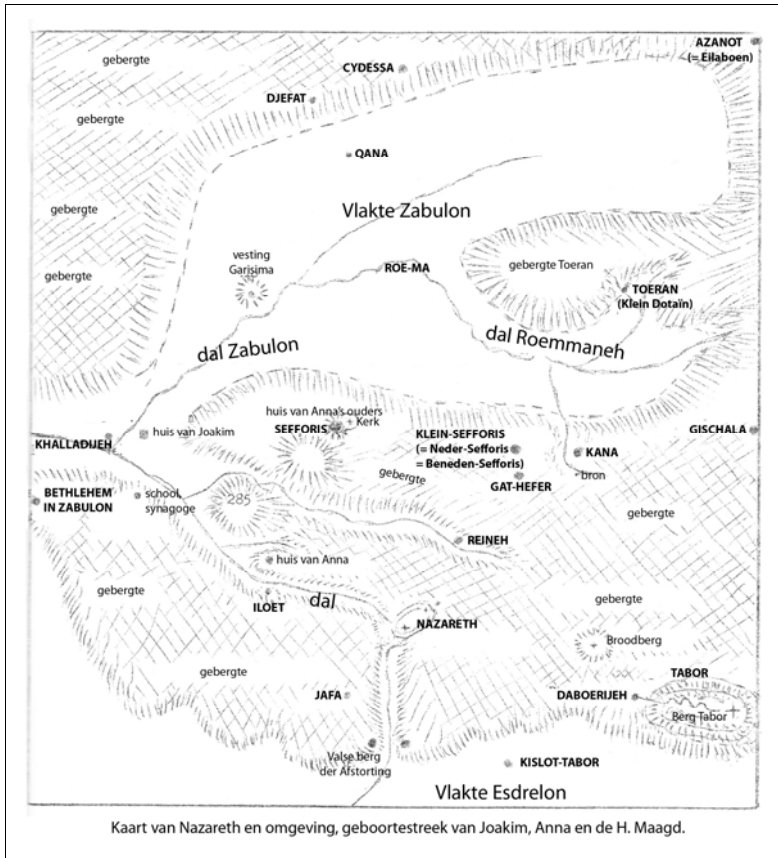
Uitgestrekte vallei, die omvat de tegenwoordige vlakte el-Battauf of Netofa (Asochis), samen met de vallei Roummaneh, waar ze ten N. van Sefforis mee samenloopt.

In hun bovenloop zijn beide valleien door het gebergte Toeran gescheiden. Na hun vereniging verlengen ze zich naar het zuidwesten tot Beit Lahm.

Hier ongeveer monden er in uit, na zich met mekaar verenigd te hebben, de twee zijvalleien die uit de richting van Nazareth komen en waarvan de ene ten noorden van het huis van Anna, de andere ten zuiden ervan voorbijloopt, aan de voet van de hoogte

waarop haar huis gelegen is. Deze zijvalleien rekent K.E. bij de vallei van Zabulon.

Het huis van Joakim dat K. Emmerick in de vallei van Zabulon aanwijst, is te lokaliseren in de buurt van Kalladijeh. Zij spreekt slechts van de vallei van Zabulon in verband met de 2 genoemde huizen van Joakim en Anna en schijnt dus onder die vallei te verstaan het gedeelte ten westen en zuidwesten van Sefforis en ten noordwesten van Nazareth. Ze zegt b.v. “Anna’s huis staat een half uur van Nazareth, in de richting van de vallei van Zabulon.”

VELD van JAKOB

Zie Erfdeel 1.

VISVIJVER

+

Fasc. 17, nr; 706, voetnoot 341 en nr. 709

Bij Deir Aboe Saïd, of even noordelijker bij de rivier Saïd (= plaats van visvangst) 18 km ten oostzuidoosten van Skytopolis, 30 km ten zuidzuidoosten van het Meer.

VREDEDAL van JAKOB

o

Fasc. 26, nr. 1440, voetnoot 777

Een dal dat begint en westwaarts afdaalt ten westen of noordwesten van Salkhad, dat aan de zuidkant van het Haurangebergte ligt.

In de buurt van een dorp dat zijn naam aan een drietal bronnen te danken heeft, beginnen een paar valleien en een van deze kan het vreededal van Jakob vertegenwoordigen.

W.

WOESTIJN van JERICHO en EFRON

Fasc. 9, nr. 226

Fasc. 10, nrs. 250, 255, 289, enz.

Zie opmerkingen fasc. 9, nr. 226, voetnoot 34;

Fasc. 10, nr. 250, voetnoot 67

Is nauwkeurig te bepalen. Begint in het oosten met de djebel Qarantania (van Jezus' vasten) bij Jericho, strekt zich in het noorden uit tot et-Tajjibeh (Efron, Efraïm, Efrem) en tot Beitin (Betel), in het westen tot el-Bireh en Betanië en in het zuiden tot el-Mountar en Qoemran.

De meer beperkte woestijnen van Bethaven, Giba, Gibon, enz. zijn erin begrepen.

WOUDEN HARET en EFRAÏM

Zie Haret en Efraïm 1.

Z.

ZABULON

Zie VALLEI (van Zabulon).

ZALIGHEDEN (BERG van de)

Zie Bergen 4.

Andere heuvelen hebben, enigszins terecht, ook deze naam verworven, omdat Hij er zijn leer over de zaligheden voortgezet heeft. Ook in het commentaar werd deze bemerking gemaakt.

ZARTAN (SARTAN)

o

Fasc. 17, nr. 678

Kh. es-Soeïdeh, 24 km ten zuiden van Skytopolis, 4 km ten westen van de Jordaan en 10 km ten zuiden van Sakkoet (Soekkot 2).

ZEDAD (ZEDA)

+

Fasc. 14, nr. 505

Sasa op de djebel Adatir, 12 km ten noordwesten van Safed, 5 km ten zuidwesten van Biram dat waarschijnlijk Berota is.

ZOAR (SEGOR) (SOAR)

o

Es-Safieh, bij de zuidpunt van de Dode Zee, ten oosten.

Vluchtig overzicht op de waarde en het nut van Katarina Emmericks visioenen.

Welke zijn nu de diensten die wij aan ernstige lezers hopen bewezen te hebben? We menen te mogen zeggen: menigvuldig en groot. Wij hebben hun Christus getoond als in een tweede komst op aarde, een levende mens, maar God te gelijk. *Verbum caro factum est*. Het woord van God heeft een menselijke natuur aangenomen.

De visioenen van K. Emmerick laten ons Christus zien, zoals de Evangelisten Hem beschreven hebben, doch meer concreet, uitvoeriger, met veel meer bijzonderheden en omstandigheden; ze hebben ons Christus getoond met alle traditionele trekken, zoals Hij tot nog toe in de ogen van alle gelovigen altijd is geweest en zoals Hij altijd zal blijven, Christus rechtvaardig, barmhartig, met afschuw voor hoogmoed, verliefd op wat klein en nederig is, die goeden en slechten zal belonen of straffen naar hun werken.

Dank zij Emmanuel hebben de lezers jaren lang omgegaan, niet met een Christus die door de vroegste gelovigen naar willekeur, behoefte en wens werd beschreven, maar door de vier Evangelisten, hetzij als ooggetuigen, hetzij uit betrouwbare bronnen.

Wat deze laatsten over Jezus hebben verhaald, zijn feiten, geen enkele keer verzinsels of gefantaseerde geschiedenissen. De woorden die zij van Hem vermelden, zijn werkelijk van Hem, precies wel niet zo dat ze steeds letterlijk zijn weergegeven, maar toch altijd trouw naar de zin, zodat zij nooit eigen meningen hebben voorgehouden die niet Christus' leer zouden zijn. De feiten die zij vermelden, zijn gebeurd, de woorden, de waarheden, de raden en geboden die zij Hem laten afkondigen, zijn van Hem. Zij hebben geen persoonlijke meningen opgedrongen, maar zijn leer onvervalst doorgegeven. Zo ook de latere christenen die

overigens in de onmogelijkheid verkeerden de Evangeliën te vervalsen of er iets onechts aan toe te voegen.

Ook zijn leven is er beschreven zoals het verlopen is, hoewel niet volledig en slechts bij trekken, wat er aanstonds een verschillend aanzicht aan kan geven.

Dat de eerste en latere christenen daaraan getornd zouden hebben, wordt nu veelvuldig, vals en goddeloos beweerd, doch de visioenen van K. Emmerick hebben deze laster en dwaalleer grondig weerlegd.

Emmanuel heeft het LEVEN van Christus ontsluitend en Katarina's visioenen hebben van de Evangeliën een open boek gemaakt. Veel van wat in deze laatste een probleem of tegenspraak scheen te zijn, werd erdoor geliquideerd en dit heel vaak op de eenvoudigste manier.

Ook zijn alle lezers, zodra ze een weinig hebben nagedacht, tot het besef gekomen dat ze getuige zijn geweest van een geweldig, langdurig wonder, het wonder nl. dat een bestendig, voortdurend dodelijk zieke persoon op haar lijdensbed jarenlang, dag na dag, het leven van Christus, onze hele heilsgeschiedenis heeft aanschouwd, ze heeft verhaald, terwijl dit alles overeenstemt met hetgeen wij erover weten uit de betrouwbaarste bronnen.

Dit brengt ook mee dat wij Jezus' tijdgenoten absoluut niets te benijden hebben. Integendeel, wij hebben er veel op voor. Immers, zij konden slechts een enkele keer Jezus' handelingen aanschouwen, terwijl wij het verhaal en de beschrijving ervan kunnen herlezen en opnieuw beschouwen zo vaak als wij het verlangen. Hiervan is de vrucht een rotsvast geloof, een vaste hoop en een vurige liefde.

Uit dit betoog volgt nog – wat we reeds benadrukten en nog eens herhalen, dat de moderne twijfelziekte om geloofswaarheden te ontkennen of om ze anders en nieuw uit te leggen of om de werkelijkheid van evangelieverhalen te negeren, een ondermijning en ontkenning is van het geloof.

Vele wonderen en een groot deel van de leer en de zogenaamde waarheden zouden inbreng zijn van de eerste gelovigen naar aanleiding van moeilijkheden, noden of begeerten, b.v. Sommige Oversten hadden moeite om een of meer christenen in gehoorzaamheid en toom te houden. Bij zulk een gelegenheid zou in de Evangeliën het woord ingesmokkeld kunnen zijn: “Wie U hoort, hoort Mij!” Het gezag van Petrus werd ergens niet erkend. Voor zulke tegenstanders laste men in het Evangelie in: “Ik zeg U Gij zijt Petrus en op deze steenrots zal ik mijn Kerk bouwen”. De ene vrijzinnige exegeet of theoloog ontkent de authenticiteit van dit woord, een andere van dat en worden alle ontkenningen verenigd, zo blijft om zo te zeggen niets meer over.

Zo gaat het ook met de wonderen en geloofswaarheden.

Wat is er reed geleerd geworden over de Verrijzenis, de Hemelvaart, zelfs hemel en hel en vagevuur de zonde, de moraal voor gehuwden en jeugd, ja, hoe werd reeds Jezus’ Godheid miskend?

Voor dit alles is de lezing van K. Emmerick een doeltreffend tegengift. Bij haar vinden wij de Evangelieverhalen trouw weergegeven en bovendien gewoonlijk vollediger en met nieuwe verhalen aangevuld, doch alles in overeenstemming met de Evangeliën.

In haar ‘Leven’ hebben wij sterk de nadruk gelegd op haar *sensus catholicus*, haar katholieke zin, die zij in hoge mate bezat. Dit was ook waar op het punt der openbaring. Zij voelde aan of was door God ingegeven wat orthodox was.

Bewijze dit b.v. de dogmatische constitutie van Vaticanum II over de goddelijke Openbaring die in haar gesloten stijl o.m. zegt: “Onder alle geschriften van het Nieuw Testament munten de Evangeliën terecht uit. Ze zijn immers het voornaamste getuigenis over het leven en de leer van het vlees geworden Woord, onze Heiland.

De Kerk heeft steeds en overal gehouden en houdt dat de vier Evangelieën van apostolische oorsprong zijn ...

Onze heilige moeder de Kerk heeft stellig en standvastig gehouden en houdt dat de vier Evangelieën van Matteüs, Markus, Lukas en Joannes, waarvan zij de historiciteit zonder aarzelen bevestigt, trouw overleveren, wat Jezus, de Zoon van God, tijdens zijn leven onder de mensen tot hun eeuwig Heil werkelijk heeft gedaan en geleerd, tot op de dag dat Hij ten hemel is opgenomen ...

De gewijde auteurs hebben bij het schrijven van de vier Evangelieën de vorm van verkondiging behouden, altijd zo, dat zij ons over Jezus de zuivere waarheid hebben meegedeeld. Want met deze bedoeling hebben zij geschreven; ofwel uit hun eigen geheugen en herinnering, ofwel uit het getuigenis van hen, die van het begin af aan ooggetuigen waren en in de dienst van het woord zijn getreden, opdat wij de betrouwbaarheid zouden kennen van de woorden, waarin wij onderricht zijn.
(Dogmatische constitutie over de goddelijke Openbaring. Hoofdstuk V, nrs. 18 en 19).

Uit deze concilietekst volgt dat alles wat bij K. Emmerick met het Evangelie overeenstemt, waarheid is.

Wat integendeel hedendaags door zoveel vrijzinnige theologen en exegeten ontkend of als louter symbolisch verklaard wordt, dwaling en bedrog is. In onze troebele tijd is het van belang de gelovigen, de jeugd daaromtrent te waarschuwen, terwijl alle lezers van K. Emmerick, wat deze zaak betreft, tot hun vreugd overtuigd en gerustgesteld zijn. Velen zullen er wellicht hun zaligheid aan te danken hebben. Bij K. Emmerick zijn de topografische en geografische elementen een sterk argument dat haar Christusleven letterlijk en historisch te verstaan is.

Alle vrienden en vereerders van de zienster kunnen hier ook de gevolgtrekking uit afleiden welk een vruchtbaar apostolaat zij

verrichten en hoe veel goed zij doen aan hun medemensen met de verspreiding van het werk dat we zo goedkoop aan de man brengen.

Het is ook wonderbaar welk een vlugge opgang K.E. in de laatste jaren gemaakt heeft, hoewel de tijd en de omstandigheden zo ongunstig zijn. Vooral zou geen priester, allerminst de geestelijke Overheid, deze opgang in de weg mogen staan, maar hem eerder moeten begunstigen.

Al haar vrienden en vereerders verlangen ook vurig uit dank haar tot de eer der altaren verheven te mogen zien en wensen dat ze verenigd in een bond en met een Emmerick-blaadje gewapend, iets zouden mogen bijdragen tot haar zalig- en heiligverklaring.

Maar nu willen wij dit kapittel besluiten met een overzicht van de plaatsen (steden, dorpen, terreinen) die we met hun naam tot de ontdekte menen te mogen rekenen.

De vroeger reeds bekende namen worden door K. altijd op de juiste plaats aangeduid, zodat dit niet minder verbazend is dan de aanwijzing van verloren, onbekende plaatsen.

Ook de plaatsen die wij slechts bij benadering kunnen aanduiden, zijn van belang, want ze helpen om een beeld en kaart van het land op te maken. Ze spelen een rol in Jezus' leven, maar vooral zijn van belang en zijn een winst in ons werk voor de topografie de werkelijk teruggevonden plaatsen.

Wij geven hierna alleen de opsomming.

Men zoek hun naam, desnoods met hun nr. 1 of 2 of 3 als er meerdere zijn, in de lijst hierboven. Bijna altijd zal er vervolgens een woord over te vinden zijn in het commentaar. Een eigenaardig geval is het volgende. Wij mogen zonder aarzelen zeggen: de haven van Salamis op het eiland Cyprus, die men verloren waant, is volop in leven en bloei. Ze heet Famagoeste en ligt 9 km ten zuidzuidoosten van de ligplaats van Salamis. Wij

hebben deze ontdekking aan onze zienster te danken. Men zal het wellicht nog van haar willen aannemen. Anders wordt ze in eeuwigheid niet teruggevonden.

In de aardrijkskunde over de oudheid luidt het: “De haven van Salamis is nog niet ontdekt, maar men vermoedt waar ze gelegen heeft”. Zo in ‘t H. Land, 27^e Jaargang, 1939-1940, blz. 92: “De haven is nog niet zuiver gelokaliseerd, al vermoedt men wel haar ligging reeds.” Katarina heeft het beter begrepen. Hier, zoals in menig ander geval in het oude Oosten, lag de haven op een aanzienlijke afstand van de stad. Zo was het b.v. ook met Ornitopolis (over Salamis, zie fasc. 24, blz. 619).

**Plaatsen die wij in ons onderzoek menen
teruggevonden te hebben
met een procent van 90 %,
andere met een absolute zekerheid.**

Abez

ABILA

Abram

ADAM 1

AENNON

ALEXANDRIUM

AMAD

Heuvel AMMAH

ARGOB 3

ARIMATEA

AROEMA

ASER-MIKMETAT

ATAROT in Samaria

Azanot

Azo

BAÄL-HERMON

BABYLON in Egypte

BADEN 1 van Betulië

WARME BADEN 2 el Hammeh onder Gadara

BADEN 3 nabij Tiberias

BEEK KRIT

GEBERG TEN

EFRAÏM uitgestrekt gebergte bij Hebron

QARANTANIA waar Jezus zijn vasten begon en eindigde

Waar Hij zijn vasten verlengde minder goed te bepalen, ten
oosten van de Jordaan, bij Djelloel
Leerberg of -heuvel tussen Kafarnaüm en Betsaïda
Berg der zaligheden en der 1^e broodvermenigvuldiging
Berg der 2^e broodvermenigvuldiging, beide ten oosten van de
kleine Jordaan en het Meer
Berg der eerste uitzending
Berg der 2^e uitzending = Broodberg
Berg VAN MAGDALENA'S EERSTE,
ONSTANDVASTIGE BEKERING
BERG BIJ MEROZ
BERG BIJ BEROTA

BETABARA

BETAN

BETANIË bij de Jordaan

BETARAMFTA-JULIAS

BETFAGE VIJVER BETHESDA

BETSAÏDA-GALILEAE 1

BEISAÏDA-JULIAS

Er zijn 2 BETSAÏDA'S (blijkt klaar uit K.E.)
(Ook is de vrouw die Jezus' voeten zalfde, de zuster van
Lazarus en Marta, de vrouw uit wie Jezus 7 duivelen dreef, die
Hem ook te Betanië zalfde, de vrouw van Magdalum één en
dezelfde persoon)

BETSOER 1

Betulië 1

BETSOER 3

BEZEN 2

BRUG over de Jordaan bij Betsaïda-Julias

GROOT-CHORAZIN

KLEIN-CHORAZIN

DABRAT

DIBON 1 (stad)

DIBON 2 (voorwijk met Synagoge)

DOOPPLAATSEN

DOOPPLAATS 1 of AENNON

DOOPPLAATS 3 van Joannes bij Jericho onder Qasr Jehud

DOOPVIJVER waar Joannes Jezus doopte in de Jordaan

DORPEN

DORP NAZARA bij Endor

HERDERSDORP ten zuiden van Sikem

DORP VAN DE HOOFDMAN VAN KAFARNAÛM

KLEIN-DOTAIN

OOGSTVELD DOTAIN

EBRON, zie Abram

EFRAÏM (woud, ten oosten van de Jordaan)

EFRAÏM 2 (of EFRON), gebergte bij Hebron

ELKEZE 1 bij Safed (waar de profeet Nahum afkomstig van was)

Emmaüs 2 – Famagoeste (Amochostos, haven van Salamis)

Gabara 1 nabij Irbid

Gabara 2 nabij Jericho

GALAÄD (stad genoemd door de profeet Osee 6, 8)

GALGALA (bij benadering, maar een schriftuurpassage prachtig ophelderend)

GAMALA (tegenover de pasgenoemde stad Galaäd)

GARISIMA

GAZER (in het Overjordaanse)

GENNABRIS

GERASA 1

GERGESA

GESJOER (boven Banias)

GIAH

GIHON (berg, vijver, vallei, ten westen van Jeruzalem, een ander dan ten oosten der stad)

GISCHALA

GOFNA

HADAD RINNON

HAÏFA

HAKOEK

HARET (woud)

HAZAZON TAMAR

HAVEN

Haven van Ornitopolis; (afstand 6 km)

Haven van Dalmanoeta

Haven van Kafarnaüm en Betsaïda

Haven van HEFA of HAÏFA

Haven van KLEIN-CHORAZIN

HEBRON (oud)

HEFA (stad in Jezus' tijd)

HERMON, misschien beter Dj. Hemar boven de stad SÂR in 't Overjordaanse

HETALON, in Opper-Galilea

ISKARIOT

Jabes-Gilad

Jafa 1
JOETTA
Jotapata

rivier KADOEMMIM
KAFARNAÜM
MEER KENDEVIA
Kibsaïm
KORAË
KOREA
beek KERIT (KRIT)
KEDESJ 2 (KISJION)

Maäkati (koninkrijkje)
MACHERUS
(MACHERONTE)
MATTANA (MADIAN)
Magedan
MAGDALA
MAGDALOEM
MAHANAÏM
MALLEP op Cyprus
MAMBRE (woud, gewest, plaats, op 't gebied van Hebron)
Mara 2
MASSALOT
MEROZ (stad)
MISAL (MISJAL)
MIZPA 1
MIZPA GILAD 3

RAMOT-MIZPA 4

NAZARA 2 bij Hebron

NOBAH 1

NOBAH 2

OELANA

OEZZEN SJERAH

ONO 1

OOGSTVELD DOTAÏN 3

ORNITOPOLIS 1 (stad), voorwijk, jodenwijk, HAVENSTAD

PATRAS in Griekenland

PELLA

Put van Jozef op veld Dotaïn

Rechob aan de voet van de Hermon

REGABA (burcht en stad)

Rimmon (rotsheuvel)

HADAD RIMMON

SAMARIA 2 en 3

SAREPTA

SCHOOL of SYNAGOGE met enige huizen in de buurt

SIHOR LIBNAT = AMAD

Sikaminum (haven en stad)

SJION (stadje)

SOEKKOT 1 ten oosten. van de Jordaan

SOEKKOT 2 ten westen

SOGANE

TAÄNAT SILOH

TABOR 2 (stad)

TANTIA

TARICHEA

TERES 2 (berg)

TIBERIAS 2

TIRZA 1

TIRZA 2

Tolplaats van Matteüs

VALLEI van ZADULON

VELD van JAKOB

VISVIJVER

VIJVER BETHESDA

VREDEDAL van JAKOB

WOESTIJN van JERICHO

WOESTIJN van OYRA

WOESTIJN van GIBA

ZEDAD

Aan het land van Jezus

O Heilig Land, hoe klein g'ook zijt,
'k Bemin u meer dan andre landen,
In u toch kwam de zaligheid
verbreken satans slavenbanden.

In u heeft Jezus ons bevrijd
van ondeugd, zonde en lage schanden.
Gij werdt door Jezus' woord gewijd
en ook door wondren die zijn handen
zo kwistig hebben rondgespreid.

Het vuur dat Hij kwam doen ontbranden
Heeft zich uit u alom verbreid
en vele mensen aller standen
in liefde naar zijn Hart geleid!

O Heilig Land, is 't in de tijd
Me niet gegund te zien uw stranden,
toch hoop ik eens, in d'eeuwigheid,
op uwe kusten aan te landen.

En dan, gelukkig, zielsverblijd
t' aanschouwen uw zo heilige panden.
Nu doen wij het, hoewel van wijd,
met Palestina's kaart in handen.

Uw Vriend.